

Bawa Bhagwan Das's

BHAGWAN BALAS
SUKHNAL SAR

—◆—
Dr. Dharam Singh
Dr. Paramvir Singh

Punjabi University, Patiala

BAWA BHAGWAN DAS'
BHAGWAN BALAS SUKHNAL SAR
TEXT AND TRANSLATION

BAWA BHAGWAN DAS'
BHAGWAN BALAS SUKHNAL SAR

TEXT AND TRANSLATION

Dr. Dharam Singh
Dr. Paramvir Singh

PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA

©

Registrar
Punjabi University, Patiala

Bawa Bhagwan Das'
BHAGWAN BALAS SUKHNAL SAR
TEXT AND TRANSLATION

Dr. Dharam Singh and Dr. Paramvir Singh

ISBN : 978-81-302-0584-7

First Edition	:	2025
Copies	:	1000
Price	:	500/-

Published by the Registrar, Punjabi University, Patiala, and printed at 24 Frames, Ladowal Road, Near BSF Chowk, Jalandhar.

INTRODUCTION

The message of all religious literature is centred on proclaiming and making human life supreme. This has also been the objective of all religions. The message of human spiritual and social welfare preached by various saints and savants at different times and places is available primarily in two forms – oral and written. The teachings imparted orally often get adulterated with the passage of time. Consequently, sometimes the real thrust of the message gets diluted and even corrupted. In some cases, teachings of some personages are put to pen after their demise. A question mark always remains on the authenticity of such a text and its message. In case, a savant himself happens to put his message to pen, the authenticity of such teachings remains intact for long. Even if the followers of such a saint at any point of time get divorced from his fundamental teachings and follow the whims of their own mind, there still remains a hope that the original teachings will one day revive on the basis of authentic, written text. There is every possibility that the followers will feel inclined to work towards realizing the higher objective of life.

We come across several problems as we begin to make a textual study of the available manuscripts. The vocabulary used in the text might have been easily comprehensible at the time of its writing, but some words change their meaning or become obsolete as the time passes: thus, it becomes rather difficult for the reader to comprehend their real meaning or gist.

Scholars and exegetes have used several different methods to understand/explain the given text. Such explanatory works started with the genre called *Prayaya* (glossary explaining difficult terms and words) and, with the passage of time, it has continued in the form of different genres like *Shabdarth* (word-meaning), *Kosh* (dictionary), *Tika* (exegesis; explanation), *Bhavarth*, (central idea), translation, etc. *Bhagwan Balas Sukhnal Sar*, the volume in hand, can also be studied from one or more of these perspectives. Going through its contents makes the reader realize that in modern times it cannot be understood without the help of a *sabdarth*. Even this will enable the reader to understand its literal meaning only whereas a seeker is always desirous of comprehending its underlying message. Keeping this desire of the seekers in mind, we have given meanings to difficult words and this glossary has been available at Appendix I.

AUTHOR AND HIS PROMINENT WORKS

Bhagwan Balas Sukhnal Sar has been the only volume Bhagwan Das authored. No doubt, the subject-matter of this *granth* is primarily spiritual but there are some internal references which provide us some valuable information about the author's life and also the places he visited. For example, giving information about his name and pseudonym, it says:

My real name is Bhagwan Das, and
'Maujdi' is the title bestowed on me. (Sihafi, 31)

And:

'Maujdil' is the title given to me,
Waves of euphoria keep surging within me. (Sihafi, 28)

However, in recent times Bhagwan Das has attained fame as 'Sri Nabh Kanwal Raja Sahib Ji', and people in the region mostly know him by this name. The epithet 'Raja' (lit., 'King'; 'ji' is only an honorific) used for him signifies his higher spiritual status and it reflects the values of truth, contentment, compassion, righteousness and perseverance which were the special characteristics of the life of Bhagwan Das. In this sense, the title 'Raja' or 'Raja ji' seems to have been used for him because of his satiated and contented nature as regards worldly desires and pleasures and which is also symbolic of a person who transcends all evils as he gets united with the Lord. Affirming this meaning of the word, Bhagwan Das explains in his *Bhagwan Balas*:

The enlightened saints are true kings
All conflicts and dissensions if they transcend;
What kind of ascetics they are
If the Lord they love not, nor *maya* they transcend;
Transcend bias, control the mind and abandon evil –
Only then they experience true bliss;
Continenence, patience and contentment –
King of kings is the one who nurtures these. (Kabitt, 330)

The *vahi* or record-book of Pandit Mohit Sharma of Haridwar provides us some valuable information about the family background of Bhagwan Das. It records that one his ancestors Baba Naudha had two sons – Seebu and Bhola. Ralla, son of Seebu, who was Lambardar of village Mannanhana, had gone to Haridwar in 1950 Bikrami/AD 1893 to perform the last rites of his father. The *vahi* also records that his father's brother, Bhola, had six sons – Mali, Atra, Kanhiya, Giana, Ammi and Punna. Bhagwan Das was the son of Mali. However, an oral tradition popular in his native village says that his father's name was Shri Mangal Das and that of mother was Bibi Sahib Devi. It is possible that 'Mali' might have been the nick-name of Shri Mangal Das and it is just possible that only this nick-name had come to the mind of Ralla when he got this information recorded.

Bhagwan Das has been a well-known ascetic of 19th century. It is believed that he was born in 1862 at village Ballowal in Shahid Bhagat Singh Nagar district. It was his maternal grandparents' village and a Gurdwara outside the village commemorates the place of his birth. On the paternal side, Bhagwan Das belonged to village Mananhana in Hoshiarpur district. It was here in this village that Bhagwan Das spent his childhood and received primary education. His temperament was spiritually inclined from days of his childhood when he used to spend time in the company of saints visiting the village. This stands confirmed by the following verses in the *Bhagwan Balas*:

No worldly pleasure appealed to my mind,

Knowledge of the other world as I got;
 Vaitarni is the river between this world and the next,
 Reaching across it is said to be a task too difficult;
 When that day comes to my mind,
 Tears begin to flow uncontrollably;
 To eat, drink and sleep – one forgets all,
 The entire night in restlessness is spent. (Svaiyya, 4)

He renounced home and started wandering with the mendicants to resolve his inner restlessness and to attain spiritual enlightenment. According to a local tradition, when he was quite young, he joined the group of Mahant Ganga Das who was a wandering mendicant and preached the message of the Guru Granth Sahib going from one village to the other. During these travels, when they reached the village Jhingran, he happened to meet Baba Jawahar Singh who worked as an ironsmith and also possessed spiritual knowledge. It was during his discussions with Baba Jawahar Singh that he learnt that the river Vaitarni did not flow beyond this world rather it is here in this very world in the form of *trishna* or worldly longings. People of this world in their ignorance get drowned in the fast flow of this river. There is need to imbibe the way of life of the Guru-oriented persons to reach across this river, i.e. to overcome the tendency for excessive indulgence in worldly desires. As a result, one attains self-realization and transcends all sorts of desires. As per a local tradition, Bhagwan Das stayed put in this village and began to follow the message of Baba Jawahar Singh with the objective of attaining the ultimate objective of life. Some verses in the *Bhagwan Balas* affirm that he attained the objective of his life by following the advice of Jawahar Singh. He says:

Sri Jawahar Singh is my spiritual mentor,
 And, to him I pay obeisance;
 Having met my spiritual mentor,
 God-realization have I attained. (Dohra, 9)

After attaining the objective of self-realization, Bhagwan Das continued to visit different villages and towns just like many other mendicants. However, he would come back to Jhingran time and again and it was here that he put down his ideas on metaphysics in the form of this *Granth*. It is an obvious indication that he had a deep attachment with village Jhingran. One major reason for this appears to be his meeting here with Baba Jawahar Singh and attainment of spiritual enlightenment. While preaching in the villages nearby Jhingran, he completed some philanthropic projects to help masses to uplift them in their spiritual and secular life .

Having received enlightenment Bhagwan Das travelled in most of the nearby villages. In some of these villages, he stayed for quite long periods. He set up *sangats* of his followers wherever he went to preach his message. Gurdwaras have since come up at these places. Among the places where memorials mark Bhagwan Das having visited there include village Sujjon (in the district of Shahid Bhagat Singh Nagar),

where he visited in 1909 and stayed for more than two years; Herian (about 2 kilometres from Jhingran in the district of Shahid Bhagat Singh); Gunachaur (about 300 meters away from Majara Nau Abad and about four kilometers from village Jhingran) where he meditated and where a memorial Tap Asthan stands to commemorate his memory; Gosal (about three kilometers away from the district town of Shahid Bhagat Singh Nagar) where he visited, according to a local tradition, in 1907; Gobindpur (about three kilometres away from Khatkar Khurd via Hion) where some collaterals of Baba Jawahar Singh, his spiritual mentor, lived and where he breathed his last during a visit to them. Gurdwara Baba Jawahar Singh Ji stands in his memory; Jhingran (about 8 kilometres from Banga town in Shahid Bhagat Singh Nagar district) where stands Gurdwara Dukhniwaran Sri Nabh Kanwal Raja Sahib Ji said to have been got built by Bhagwan Das himself in 1906; close by the Gurdwara are the *smadhs* of Baba Hamir Chand (spiritual mentor of Baba Jawahar Singh), Baba Jawahar Singh and Baba Pritam Singh; Bhagwan Das stayed here for a long period and composed his *Bhagwan Balas Sukhnal Sar*; Bharo Majara (Fattuana), which is about 5 kilometres from Jhingran via Gunachaur and about 3 kilometres away from Banga town; an old well and a meditation room constructed during Bhagwan Das' stay here are still preserved; Majara Nau Abad (in the district of Shahid Bhagat Singh almost in the middle of village Jhingran and Khatkar Kalan) known for Gurdwara Rasokhana Nabh Kanwal Raja Sahib Ji and as the place where Bhagwan Das breathed his last on 30 August 1940; Rahipa (about nine kilometers away from Jhingran in the Shahid Bhagat Singh Nagar district) where Bhagwan Das got a *thara* or raised platform built on 30 July 1905 to sit on and meditate, and got a well dug and a hut built in 1906; the place has since become known as Gurdwara Takht Sahib Raja Nabh Kanwal Sahib Ji; and several other places. The Guru Granth Sahib is installed in all these places. Some educational and social institutions in the name of Bawa Bhagwan Das have also been working.

II

For purposes of translation, we have used the printed Punjabi version which is based on a photo-copy of the original manuscript; thus, there is no doubt about the authenticity of the text or of any errors having crept in. The structure and design of the text show that Bawa Bhagwan Das was well aware of the methodology of preparing a religious volume. Like the authors of the Sikh religious texts, he begins the *granth* with the Mool Mantra in its abridged form - *ik oankar satigur prasadi*. When he begins the *Siharfi*, he begins this composition using the same invocation again in an abridged form. It is only after making the invocation that the title of the *granth* (*Bhagwan Balas Sukhnal Sar*) and the name of the author (Bawa Bhagwan Das Maujdil) are mentioned. Like its beginning, the ending of the Granth also emulates the authors of various books in the Sikh religious tradition. He concludes it by giving the year of its completion – Samvat Nanakshahi 434.

He gives reasons for writing this *granth*, objective of writing, its importance, place and time of its writing, etc. Sharing with the readers the reason behind the writing of this *granth*, Bawa Bhagwan Das says:

Friends and followers made supplications –
Do us the favor and narrate your story;
Higher knowledge we cannot receive,
As at one place you stay not and keep moving.
Assenting to the request of these seekers,
On transience of the world, this volume prepared. (Sihrafi, 31)

The seekers who were impressed by the discourses of Bhagwan Das felt that they could not get maximum benefit of his utterances because he did not have a permanent abode and continued travelling like a mendicant from one place to another. It would be much better if he put his message to writing, they insisted. Acceding to their request, Bawa Bhagwan Das prepared this *granth*. For the purpose of preparing this volume, Bawa Bhagwan Das selected a spot near a water-pond in Jhingran:

Within the periphery of Jhingran,
and on the bank of a water-pond,
I composed these verses, says Maujdil.
Points raised therein include –
Effacement of pride in caste and class
Results it in non-duality replacing duality. (Siharfi, 32)

There could be several reasons why he chose this village and this place for the purpose; as we know, an important phase of his life when he met Baba Jawahar Singh and also received enlightenment is connected with this village. Written with mind completely devoid of any trace of duality, Bhagwan Das compares this volume with a garden of fresh flowers that spreads fragrance around and thus helps masses gain health, happiness and holiness. He says:

Garden of fresh flowers this compilation is
Also explained are Words of other holy men.
Spiritual life provides the study of these words
Reading and reflection on them bestows honor.
He who enjoys walking through this garden
Gratified he will sure feel, says Bhagwan Das. (Sihrafi, Svaiyya 33)

In the above verses, Bhagwan Das conveys the objective of preparing this *granth*; he has also made an important comment that man can get liberated from the malady of evils and can also receive respect and honor in this world provided he lives the bliss-providing message contained in this *granth*.

He also provides information about the time of writing this Granth in Bikrami and Nanakshahi era in the same old manner of composing religious volumes. To convey '1960 Bikrami', he uses symbols for these numerals – *atma* or soul (one), khand or realms (nine), bikar or evils (6) and bind or dot (0). He says:

Dohra:

It was *atam, khand, bikar, bind* Bikrami

Bhagwan Das Maujdi his writing concluded. 11.

Similarly, to convey that it was 434 Nanakshahi Samvat when he completed the writing of this volume: to convey the digits 434, he uses the words Ved (four), bachan (three) and yuga or eras (4), and says:

Dohra:

It was Vedas, bachan, yugas Nnakshai Samvat

When Bhagwan Balas reached its conclusion. 12.

Nanakshahi Samvat 434 [is the date of the completion of this granth].

Obviously following the style of old authors of religious texts, Bhagwan Das names certain things which are symbolic of numbers to indicate the year of the composition of the Bhagwan Balas. He says that he completed the granth in 1960 Bikrami/434 Nanakshahi which is equal to AD 1903. This shows that Bawa Bhagwan Das was 41 years of age when he completed this volume. He remained alive for thirty-seven years after this, but neither wrote any other granth nor made any additions or alterations to it. We can easily assume from this that he considered this granth as a complete and perfect compilation of his ideas.

A study of the Bhagwan Balas reveals that Bhagwan Das was not an ordinary poet but he was a straightforward and fearless saint drenched in spirituality. He has shared with the readers his personal experience of worldly relations alongside his religious/metaphysical views. The presence of the feelings of greed and selfishness in familial, social and religious relations has also been revealed. On the basis of his personal experience, he has also included herein the message of other religious personages and scriptural texts. If we specifically point out the reference to other scriptures, influence of the Guru Granth Sahib is quite visible. This was natural because he used to travel along with holy men preaching the message of the Guru Granth Sahib. He also got some Gurdwaras constructed. The local tradition says that during his stay at village Majara he used to get the Guru Granth Sahib recited in the main gate building. The influence of the Guru Granth Sahib on his life also gets reflected in several of the verses in the Bhagwan Balas. We give below a few examples:

Latent is fire in vegetation, ghee in milk,
So is immanent Divine Light in all beings –
high as well as low.

(Guru Granth Sahib, p. 617)

As ghee is latent in milk,
Supreme Soul is in the individual soul.

(*Bhagwan Balas*, Svaiyya, 20)

Spiritul death results from bad company,
As banana plant suffers from proximity of ber tree
(Guru Granth Sahib, p. 1369)

Evil company of banana plant with ber tree
Causes it to undergo suffering.
(*Bhagwan Balas*, Svaiyya, 69)

No use abandoning love for maya, O Kabir,
Unless one effaces one's ego.
(Guru Granth Sahib, p. 1372)

Maya discarded but not the ego,
Enlightenment one receives not.
(*Bhagwan Balas*, Svaiyya, 187)

Robes become polluted if stained with blood,
How can mind become pious if one sucks blood of another?
(Guru Granth Sahib, p. 140)

If dress gets polluted with stains of blood,
How enlightenment is possible for a flesh-eater?
(*Bhagwan Balas*, Svaiyya 241)

Ablutions at sixty-eight pilgrim centres,
Performing meritorious deeds
Compassion to beings deemed a meritorious deed
[All are included in remembrance of Name Divine]
(Guru Granth Sahib, p. 136)

Visiting all pilgrim centres,
Doing all meritorious deeds,
Compassion to other beings –
In Majh Raga (Guru Granth Sahib) are mentioned.
(*Bhagwan Balas*, Svaiyya, 244)

Human existence is achieved after a long time.
(Guru Granth Sahib, p. 176)

Human existence is rarely achieved.
(*Bhagwan Balas*, Svaiyya 56)

When a poor calls on a rich,
The latter turns his back on him.
When a rich goes to a poor,

(XII)

BHAGWAN BALAS SUKHNAL SAR

The latter honourably brings him in.

(Guru Granth Sahib, p. 1159)

You turn your back as a poor calls on you
But act affectionately when rich is the visitor.

(*Bhagwan Balas*, Svaiyya 384)

Besides the above-quoted references from the Guru Granth Sahib, the influence of Bhai Gurdas and the Dasam Granth on Bawa Bhagwan Das is also visible:

Repeat 'sugar' any number of times,
Tongue will not taste sweet.

(Bhai Gurdas, Kabitt, 437)

Mouth's taste becomes not sweet
Uttering 'jaggery' time and again.

(*Bhagwan Balas*, Svaiyya 337)

Small ant to the huge elephant,
He feels pleased to bestow grace on all.

('Chaupai', 387, the *Dasam Granth*)

Small ant to huge elephant all He looks after
He bestows grace and is pleased with all.

(*Bhagwan Balas*, Svaiyya 245)

The *Bhagwan Balas* is a metrical composition written in verse. Bawa Bhagwan Das has beautifully used meters like Dohra, Svaiyya, Kabitt, Rahikala, Baint and Diudh. About the meters used, we must say that here flow of the verse dominates the discipline of exact numbers and vowels. In the given original text in Punjabi, each verse has been divided into two lines, but the reader is advised to read both the lines together as one verse. All stanzas in the granth have been serially numbered. Svaiyya No. 28 is missing from the text or maybe the scribe through an oversight put 29 on the stanza which was actually No. 28. Thus, the reader will see that there is Stanza 29 following Stanza 27.

The *Bhagwan Balas Granth* is originally written in Gurmukhi script but we also come across some words taken from other different languages. Words from Arabic, Persian, Urdu and occasional English words (flesh-eaters, vegetarian, etc.) have been used. Arabic and Persian vocabulary has been frequently used which makes it quite obvious that the author possessed deep knowledge of these languages. Inclusion of a composition titled 'Siharfi' in the Granth also testifies to this. Total number of stanzas in this Granth is 453 – 16 Dohras; 194 Svaiyyas; 208 Kabitts; 4 Rahikalas; 30 Baint; and 1 Diudh.

III

Bhagwan Das acknowledges the supreme Lord (God) as creator of the entire

manifest phenomena, lord-husband, destroyer, invisible, indestructible, subtle, formless, without rancour, flawless, and so on. He adjures humankind to try and become mystically one with Him. His *Bhagwan Balas* comprises teachings which inspire man to live an ethical life and realize oneness with God.

All-Pervasive God: Bhagwan Das believes that God is immanent in the created world and says that He is present, as Spirit, in all beings and at all places. Just as ghee is latent in milk, similarly Divine Light is present in each human body. Just as ghee is taken out by churning the milk, one can successfully realize God by searching within. Just as ghee does not come out without churning the milk, similarly man fails to perceive God within without making efforts to look within, says Bhagwan Das.

Importance and Greatness of the Guru: A true Guru helps infusing truthfulness and morality in the life of a seeker. He has also been acknowledged a means to take man out of the darkness of ignorance into the light of spiritual awakening and thus help him get united with the Lord. The lotus-heart of the enlightened person blooms like the rising sun: meeting the Guru makes human heart bloom just like the rising sun, says Bhagwan Das.

There are two major obstacles in the form of *maya* and evil on the spiritual journey of man. Man is ever active in getting himself free from these two. He wanders about in the forests and mountains and also tries to live in isolation, but success eludes him. However, when he seeks shelter with the Guru and surrenders himself to the Guru, he is enabled to discover God within his own heart. Realization of God remains unfeasible without the help and guidance of the Guru. Therefore, describing the greatness of the Guru, Bhagwan Das says: How can I utter the Guru's glory which is unlimited; his greatness is immense, even beyond God.

Importance of Congregation: Sangat or company plays a significant role in the life of man; it can take man either on the right or on the wrong path. Those who take man astray have been addressed as the evil-minded, filthy, self-oriented, false, demonic, etc. In the company of these, man gets inclined towards evils. The companions who lead man towards his spiritual uplift have been called saint, giani, enlightened, Satguru, spiritual mentor, et al. Man's company of such beings becomes a holy congregation. In such a company man liberates himself from evils and then works towards attainment of the objective of self-realization. As man joins the caravan of saintly beings, he begins to tread the right path, says Bhagwan Das.

Supremacy and Transient Nature of Human Existence: Every being and everything in this manifest material world is quite beautiful but it is not everlasting. Flowers, fruit, trees, human beings, animals and birds, mountains, etc. are there in this manifest material world. Although they are all inter-connected yet none of them lasts for ever. Of all these, there are only human beings who nurture ever new aspirations and then make all possible efforts to fulfil them. In his ignorance, man deems this body intransient and remains engrossed in the kind of tasks which are of no help to him on the way to self-realization. Bhagwan Das says that man becomes forgetful of

death and continues to remain engrossed in worldly relishes and pleasures. His situation could well be likened to that of a frog which longs for more relishes while it is at the same moment caught in the jaws of the snake. Bhagwan Das accepts that human body is perishable, but he also deems it purposeful in regard to man's spiritual development. He says that there is precious treasure present within the body, and the person who attains this awareness becomes more sagacious and superior to others. He who becomes aware of this treasure and realizes it transcends worldly sorrows and suffering.

Rejection of Superstitious Beliefs: Bhagwan Das inspires all human beings to be active for the realization of God but at the same time he also emphasizes the futility of certain actions such as ritual ablutions at pilgrimage centres, observance of fast on certain days considered auspicious, idol-worship, sitting in trance, etc. in the realization of the ultimate objective of life. Performance of such rituals cannot help man realize God, and he who treads the right path towards God-realization refuses to worship tombs, folk deities, ghosts and goblins. On the other hand, such a person engages himself in meditation on the one supreme Lord and performs noble and philanthropic deeds.

Avoid the Evils: Lust, wrath, avarice, attachment and ego have been accepted as five cardinal evils. They impact the human mind and intellect and make them act as per their whims. The evils which result from man's worldly desires lead him astray and make him do things following mind's whims. As a result, man fails to distinguish between what is good or bad for him. Captivated by selfishness, he gets engrossed in excessive worldly indulgence which results in his spiritual degeneration. Under the influence of evils, man acts like that monkey which refuses to open his corn-filled mist and thus fails to take its hand out of the pitcher with a narrow mouth. There may be hardly any human being who might have remained uninfluenced by evils. One prominent reason for this is that man himself gets pleasure by becoming a prey to evils. These evils seem sweet to him and he gets entangled in their net just as a spider gets caught in the self-created web. Interestingly, he makes absolutely no effort to find a way out of these. However, he begins to repent when he reaches the last phase of his life and the time to give an account of his deeds to God appears close enough.

A way to get liberated has been shown through the message of the divine Word. As one attains this knowledge, one comes to know of the reality of life. He gives up his excessive worldly indulgence and begins to look inwards, and this helps him in attaining the objective of self-realization. Thus, by realizing God, man attains liberation from all suffering and obstacles.

Opposition to Intoxicants: Prevalence of intoxicants in society has caused human mind and intellect to go astray. Under the influence of intoxicants, man forgets to differentiate between noble and ignoble, good and bad, and thus suffers moral and spiritual degeneration. These intoxicants are considered a source of evils and Bhagwan Das remained ever active to efface this evil from the face of society. In

his *granth* he names hashish, *sulfa* (a mixture of tobacco and cannabis), liquor, *chandu* (preparation of opium into smoking), poppy husk, opium etc. among the intoxicants used. He calls these intoxicants false and says that the person who consumes such intoxicants cannot attain higher, spiritual knowledge and thus fails to realize his real self rather he continues to suffer in life. He advises humankind to partake of intoxication of the love for Divine instead of consuming worldly intoxicants because the former helps one to be ever in bliss.

Need for Far-sightedness: Man must be aware of the consequences which might result from the deeds he has been doing here and now. A person can save himself from evils only when he acts keeping the consequences of his actions in mind. Just as a stag misreads the moss on water-surface as green grass and jumps into it and spasms in the water unable to get out and thus undergoes suffering. Similarly, if a person does a deed without knowing whether it is good or bad, he is deluded and thus suffers. Of course, the worldly things are for the relish of man but when man becomes completely unmindful of his objective of treading the path of truth, all such acts result in his delusion.

Emphasis Against Flesh-Eating: Bhagwan Das adjures man to avoid eating flesh. Warning against flesh-eating, he opines that the persons who eat flesh cannot tread the spiritual path successfully. The flesh-eaters commit violence; they show no compassion towards other beings. They only add to mutual jealousy and polemic. How can humility and piety come up in the minds of such persons? Not only the body but also the mind of flesh-eaters becomes impious, and this becomes a hindrance in the attainment of spiritual enlightenment. The person who eats meat does not know that he will have to render an account of killing the animals just to satiate his palate.

Teaching Against Adultery: The inclination to develop illicit relations with a woman other than one's duly wedded wife only adds to libidinousness in society. It is only by cultivating the message of continence and moderation in life that man can possibly realize his spiritual objective. There are householders as well as ascetics/mendicants in society. This message of imbibing chastity is for both of them. Bhawan Das strongly prohibits the saints from indulging in this evil. He says that a saint given to lust is like a silk cloth destroyed by worm.

Views on Householder Life: Bhagwan Das had himself opted for the life of a mendicant, but he has in his *granth* expressed his views about the life of a householder as well. He says that human beings perform two kinds of deeds in society – some cause attachment to the world and some others result in detachment to worldliness. Both of them have their respective principles. Man can attain the supreme spiritual status of self-realization living the kind of life – ascetic's or householder's – he opts for. Understanding the issues concerning the householder's life, he says that all relations such as that of brother, sister and other kith and kin result in bondage. Therefore, one should enter householder's life after due consideration. He realizes the impact of householders on the life of ascetics, and says that a saint who has failed to

become detached from *maya* can well be deemed to be still in the bondage of a householder life. The person who understands the reality of this life – that only God is everlasting and the material world is perishable – deems both the householder life and life of an ascetic the same.

Inspiration to Annul the Cycle of Transmigration: A being's transmigration into different existences has been a significant precept of Indian religious traditions. We can understand the idea of rebirth on the basis of *karma* philosophy. All religions which have originated in India believe in the theory of transmigration. Bhagwan Das also affirms his faith in this theory, and adjures man to remember God and perform noble, righteous deeds. A person who transcends evils, controls his desires and longings and then treads the path of truthfulness and ethics is able to put an end to the cycle of his birth-death-rebirth. On the other hand, a person who is under the influence of mind's longings and bound by the *varna* system continues to live in ignorance and thus remains caught in the cycle of continued transmigration.

Ultimate Objective of Life – Oneness with God: Acknowledging that the ultimate objective of human life is to attain mystical oneness with the supreme Lord, Bhagwan Das says that a person who remains slave to various evils, longings and desires fails to attain self-realization/God-realization. The Divine Light is present within human body and its realization is possible only by making the mind pure and pious. Realization of one's real self is the ultimate objective of life and a spiritually enlightened person can easily attain it. He who attains this enlightenment receives the knowledge of entire universe within him.

IV

As it is, 'translation is a general term referring to the transfer of thoughts and ideas from one language to another, whether the language is in written or oral form'. As a literary genre, it has generally been taken as a process transforming a written source language into an optimally equivalent target language text. In simpler words, translation attempts at reproducing in the receptor or target language the closest natural equivalent of the message in the source language. A good translation should ensure that soul from the body of the source language might move to the body of the target language. It should also function as a kind of bridge-building between two different languages and cultures far removed from each other: it is a way of communicating/expressing the ideas of one culture into the language of another.

As we look at various translations, we find them generally swinging back and forth between 'close fidelity to the original' and 'utter freedom from the original'. However, these two extremes do not exhaust between them the total range of translation possibilities: there are many translations which we can place at some point or the other between these two ends of the scale, and these translations are known by various different nomenclatures. The method a translator adopts depends on the text, context and purpose of the translation. In the translation of texts religious in nature, it

is very difficult to separate the medium from the message as the medium here is the message.

It is unanimously agreed that a translator must fully understand the sense and meaning of the original work, but sometimes it becomes difficult to convey exactly the same sense and meaning by keeping very close to the given text: taking recourse to footnotes to explain any obscurities, etc. Becomes necessary To make a good translation, he is also expected to possess perfect knowledge of both the source language and the target language. He should avoid word-for-word translation and, at the same time, must also be highly watchful of the dangers in the way of trans-creation. He should use forms of speech in common use and must choose and order words appropriately to produce the correct meaning and effect.

Until the advent of western culture in our country, a work of translation, especially of a scriptural text, was always regarded as new writing in the literary tradition of India. Translations of texts derived especially from the Puranic sources are obvious examples of this. Different versions in various Indian languages of the same Puranic source (e.g. the Ramayana, the Mahabharata, etc.) are all known as original works and not translations or trans-creations. The three Chandi compositions included in the *Dasam Granth* re-tell the story taken from the *Markandeya Purana*, but these are not considered translations but are taken as original works. In sum, until not very long ago, the Indian literary tradition provided translation an almost autonomous status of original creative writing.

Coming back to the *Bhagwan Balas Sukhmal Sar*, we have made every possible effort to remain, throughout the translation, close to the original text keeping in mind that the spirit of the original is never lost. Of course, ellipses which often occur in all poetic verses have been completed and metaphors have been decoded. For the convenience of the readers, we have reproduced on top of the page a stanza in the original Punjabi followed by, its Roman transliteration below it and then its English rendering. We have also added at the end a glossary of difficult words used in the given text giving their meanings in simple and easily understandable English. We have given here meaning of a word in which sense it has been used in the Granth. Our only objective throughout the preparation of this book has been to try and understand the given text like a faithful reader and put it in an easily comprehensible English so that a seeker not conversant with Punjabi language can also enjoy the spirit of the message contained in the given text.

We must take this opportunity to express our heartfelt thanks to Professor Jagdeep Singh, Vice-Chancellor, Punjabi University, Patiala, who very kindly agreed to take up this book for publication by the University. We also convey our heartfelt gratitude to all members of the *sangat* of Bawa Bhagwan Das whose continued encouragement and good wishes helped us to complete the job in good time.

We hope the book will be of benefit to students and researchers in the field of religious studies. It should be of immense help especially to the younger generation of

(XVIII)

BHAGWAN BALAS SUKHNAL SAR

the families of the followers of Bawa Bhagwan Das who are settled abroad and are not familiar with the Gurmukhi script. Transliteration in Roman will help them relish the original text in Punjabi and they can experience the spirit of the message reading through the English translation.

Dr. Dharam Singh
Dr. Paramvir Singh

CONTENT

Introduction	(v)
Bhagwan Balas Sukhnal Sar	1
Svaiyya	3
Kabit	195
Dohra	402
Raihakla	403
Siharfis	412
Dohra	446

KEY

Transcription/pronunciation Key for Gurmukhi Words

ੳ
ੳ
ੳ
ਅ
ਆ
ਐ
ਔ
ਇ
ਈ
ਏ
ਸ
ਹ
ਕ
ਖ
ਗ
ਘ
ਙ
ਚ
ਛ
ਜ
ਝ

ਞ
ਟ
ਠ
ਡ
ਢ
ਣ
ਤ
ਥ
ਦ
ਧ
ਨ
ਪ
ਫ
ਬ
ਭ
ਮ
ਯ
ਰ
ਲ
ਵ
ਖ

u
ū
a
ā
ai
au
i
ī
e
s
h
k
kh
g
gh
ñ
Ch
Ch
h
j
jh
ñ

j
jh
ñṭ
ṭh
ḍ
ḍh
ṇ
t
th
d
dh
n
ph
b
bh
m
y
r
l
v/
w
r

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਅਬ ਭਗਵਾਨ ਬਲਾਸ ਸੁਖਨਲ ਸਾਰ
ਕ੍ਰਿਤ ਬਾਵਾ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਮੌਜਦਿਲ ਦ੍ਰਵੇਸ ਨਿਰਪੱਖ ਲਿਖਯਤੇ॥

Ek Oaṅkār Satigur Prasādi.
Ath Bhagwān Balās Sukhanal Sār
Krit Bāwā Bhagwān Dās Maujdil Draves Nirapakkh Likhayte.

The all-pervasive Creator-Lord is one,
realizable through grace of the True Guru.

With the blessings of the True Guru,
now Bawa Bhagwan Das Maujdil, a dervish,
begins writing the essentials of his ideas in the
Bhagwan Balas Sukhanal Sar
without any preference or prejudice.

ਦੋਹਰਾ॥

ਆਦਿ ਅੰਤ ਮੱਧ ਪੂਰਨ ਓਂਕਾਰ ਮਮ ਰੂਪ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੇ ਜਾਨਿਯੋ ਰੂਪ ਅਨੂਪ॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਓਂਕਾਰ ਉਰ ਧਾਰ ਕੇ ਬਰਨਨ ਕਰਾਂ ਬਲਾਸ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੈ ਅਨਭਵ ਹੋ ਪ੍ਰਕਾਸ॥

Dohrā

Ādi ant maddh pūran Oaṅkār mam rūp.
Satigur ke prasādi se jāniyo rūp anūp.

Dohrā

Oaṅkār ur dhār ke barnan karān balās.
Satigur ke prasādi sai anbhav ho prakās.

Dohra : The Perfect Lord, who is the Source of my real self, is all-pervading: He is present (as Spirit) at all places all the time. He was there in the beginning, He is there in the present and He will be there when the entire material reality comes to an end. This unique and beautiful Lord can be realized only through grace of the true Guru.

Dohra : With Oankar (all-pervasive Lord) enshrined in my mind, I am composing this volume, Bhagwan Balas. (I pray that) the spiritual knowledge in this *granth* becomes manifest in the world with the grace of the true Guru.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਹੈਂ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰੂੰ ਗੁਰ ਕੋ
 ਗੁਰ ਬਾਝ ਨ ਮਾਨਤ ਔਰਨ ਕੋ ॥
 ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਭਇਓ ਜਗ ਅੰਤਰ ਹੈ
 ਗੁਰ ਦਾਨ ਦੀਓ ਮਨ ਸੌਰਿਨ ਕੋ ॥
 ਛਬ ਦੇਵਤ ਹੈਂ ਸਭ ਹੀ ਸੁਰ ਕੋ
 ਉਰ ਚਾਹਤ ਹੈ ਗੁਰ ਜੌਰਨ ਕੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜਹਿ ਪਾਵ ਧਰੇ ਗੁਰ
 ਸੀਸ ਨਮਾ ਤਹ ਠੌਰਨ ਕੋ ॥੧॥

Svaiyyā

Hauñ pranām karūñ gur ko
 gur bājh na mānat auran ko.
 Gur dātā bhaio jag antar hai
 gur dān dīo man saurin ko.
 Chhab devat haiñ sabh hī sur ko
 ur chāhat hai gur jauran ko.
 Dās Bhagwān jahi pāv dhare gur
 sīs namā tah ṭhauran ko.1.

Svaiyya : Bawa Bhagwan Das says that he pays obeisance to the Guru, and that he acknowledges no one other than his Guru or spiritual mentor. The Guru-God is the sole giver in this world and only he blesses us with the gift of knowledge to cleanse the mind of all evils and put it on the right path. The Guru also bestows glory even on gods (and goddesses) and also adds to the grandeur of those human beings who enshrine Him (and his teachings) in their hearts. He expresses his firm faith in the Guru and says that the place whereupon the Guru puts his feet becomes sanctified and worthy of worship.

Highly important and venerable place of the Guru is emphasized and his status is declared higher than that of any god or goddess.1.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਅਨਦਿਨ ਪੂਜਤ ਹੋਂ ਗੁਰ ਕੋ
 ਗੁਰ ਪੂਜ ਸੇ ਪੂਜ ਹੈ ਦੇਵਨ ਕੋ ॥
 ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਵਲੀ ਵਰਦਾਇਕ
 ਲਾਇਕ ਹੈ ਗੁਰ ਸੇਵਨ ਕੋ ॥
 ਵਾਰ ਹੀ ਵਾਰ ਨਮੋ ਗੁਰ ਕੋ
 ਗੁਰ ਜਾਨਣਹਾਰ ਹੈ ਭੇਵਨ ਕੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨਹਿ ਧਿਆਨ ਧਰੋ
 ਤਹ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇ ਲੇਵਨ ਕੋ ॥੨॥

Svaiyyā

Andin pūjat hauṅ gur kau
 gur pūj se pūj hai devan ko.
 Veparvāhi valī vardāik
 lāik hai gur sevan ko.
 Vār hī vār namo gur ko
 gur jānaṅhār hai bhevan ko.
 Dās Bhagwānhi dhiān dharo
 tah giān vigyān ke levan ko.2.

Svaiyya : Bawa Bhagwan Das says that one must meditate on the Guru every day and all the time; he further proclaims that meditation on the Guru includes meditation on all the gods. It is only proper to render service to (i.e. meditate on) the Guru who is carefree and who alone can bless us with various boons and benevolences. We should continue to pay obeisance to the Guru time and again because he is the knower of all mysteries of our hearts (i.e. he is all-knowing). Therefore, he advises everybody to ever reflect on the Guru because only he can bestow spiritual enlightenment on them.

The need to reflect on the Guru and his teachings for attaining spiritual enlightenment is emphasized.2.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਅਕਾਲ ਗੁਰੂ
 ਗੁਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਹੇਸ ਗਨੇਸ ਮੁਰਾਰੀ ॥
 ਆਨ ਨਾਹੀ ਗੁਰ ਜੇਵਡ ਜਾਨਤ
 ਹੈ ਪ੍ਰਬੀਨ ਗੁਰੂ ਬਿਧ ਸਾਰੀ ॥
 ਗੁਰ ਗਿਆਤ ਸੇ ਗਿਆਤ ਹੈ ਗਾਤਨ ਕੀ
 ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੇ ਭਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬਚਾਰੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੇ ਗੁਰ
 ਸ੍ਰਿਸਟ ਤਰੇ ਭਵ ਸਿੰਧਨ ਭਾਰੀ ॥੩॥

Svaiyyā

Ādi Anādi Akāl Gurū
 Gur Brahamā Mahes Ganes Murārī.
 Ān nāhīn Gur jevaḍ jānat
 hai prabīn Gurū bidh sārī.
 Gur giāt se giāt hai gātan kī
 gur giān se bhān braham bachārī.
 Dās Bhagwān drisaṭ kare Gur
 srisaṭ tare bhav sindhan bhārī.3.

Svaiyya : Guru is verily the image of God who is Primal Lord and who has been ever-existent. He subsumes Brahma, Mahesh, Ganesh, Murari (and other gods). I know no one as great as the Guru because the latter is master of all excellences. The Guru bestows on man the highest spiritual knowledge, and it is with the help of this knowledge that man can attain enlightenment. Bhagwan Das says that the devotee becomes capable of successfully swimming across the world-ocean when the Guru casts on him the glance of his benevolence.

Emphasis is laid on the significant role of the Guru in one's spiritual life and the need to attain spiritual knowledge.3.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਵਾਤ ਸੁਣੀ ਜਬ ਤੇ
ਤਬ ਤੇ ਮੁਹਿ ਮੌਜ ਨਹੀ ਕਛੁ ਭਾਵੈ ॥
ਮਾਰਗ ਬੀਚ ਬੇਤਰਨੀ ਨਦੀ
ਓਹ ਤਰਨੀ ਹੈ ਮੁਸਕਲ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵੈ ॥
ਯਾਦ ਕਰਾਂ ਜਬ ਵਾਂ ਦਿਨ ਕੋ
ਨੈਨੀ ਨੀਰ ਅਸਾਰ ਅਸਾਰ ਹੀ ਜਾਵੈ ॥
ਖਾਵਨ ਸੋਵਨ ਭੂਲਿ ਗਿਓ ਹੁਣ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਿਉ ਰੈਣ ਬਿਹਾਵੈ ॥੪॥

Svaiyyā

Pralok kī vāt suṇī jab te
tab te muhi mauj nahī kachhu bhāvai.
Mārag bīch betarnī nadī
oh tarnī hai muskal lok suṇāvai.
Yād karān jab vān din ko
nainī nīr asār asār hī jāvai.
Khāvan sovan bhūli gio huṇ
Dās Bhagwān kiu rainṇ bihāvai.4.

Svaiyya : As I learn of the life hereafter, restlessness overtakes my mind and no pleasures or attractions of the world appear pleasing to me. People say that there is a stream, named Baitrani, on the way between this world and the other, and one has to go across it to reach the other world. They say that it is quite difficult to swim across this stream. Therefore, when I remember the day when I will have to swim across that stream, my eyes begin to shed tears profusely. Bhagwan Das says that he becomes forgetful of even the basic necessities of the body like eating, sleeping, etc. and his nights (i.e. lifetime) are spent in disquiet and anxiety.

Thoughts of life hereafter make everyone feel anxious and uneasy.4.

ਸੈਯਾ ॥

ਖਾਇ ਤ੍ਰਾਸ ਨਰਾਸ ਹੂਏ ਜਬ
 ਸਤਿਗੁਰ ਆਨ ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਵੇਲੇ ॥
 ਸਮਝ ਸਿਧਾਂਤ ਮਤਾਂਤ ਸਹੀ
 ਇਹੁ ਸਿਖਿਆ ਦੀਨੀ ਉਨੇ ਬੈਠ ਅਕੇਲੇ ॥
 ਬੈਤ੍ਰਨੀ ਤਿਸੈ ਪ੍ਰਜੋਜਨ ਕੀ ਕਹੁ
 ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਦੀ ਤਰ ਪਾਰ ਜੋ ਖੇਲੇ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਚਿੰਤ ਰਹੋ ਅਬ
 ਸੁਖਮ ਜਾਨ ਪਛਾਨ ਸੁਵੇਲੇ ॥੫॥

Svaiyyā

Khāi trās narās hūe jab
 satigur ān mile tis vele.
 Samajh sidhānt matānt sahī
 ihu sikhiā dīnī une baiṭh akele.
 Baitranī tisai prajojan kī kahu
 trisnā nadī tar pār jo khele.
 Dās Bhagwān nachint raho ab
 sūkham jānn pachhānn suvele.5.

Svaiyya : When a human being experiences feelings of despondency reflecting on the apprehensions of life hereafter, meeting with the true Guru becomes of immense help to him. The Guru advises him and bestows on him the knowledge of real, essential truth that the Baitrani stream is only a metaphor for the strong and fast flow of desires in the mind; man can certainly and successfully reach across it. A person can overcome all apprehensions (and realize his real self) during this very life by following the essential principles taught by the Guru.

The Guru helps in demolishing the wall between *atma* and *parmatma* and become mystically one with God.5.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਅੰਨ ਉਜਾਗਰ ਹੈ ਗੁਣ ਸਾਗਰ
 ਹੋਇ ਅਕਾਗਰ ਬਾਤ ਬਚਾਰੋ ॥
 ਕੈਸਾ ਹੈ ਰੂਪ ਓਹੁ ਦੇਖ ਸਰੂਪ
 ਨਾ ਜੁਪ ਕੀ ਖੇਡ ਮੇ ਬਾਜੀ ਕੋ ਹਾਰੋ ॥
 ਹੈ ਸ੍ਰਬੱਤ੍ਰ ਜੱਤ੍ਰ ਕੱਤ੍ਰ
 ਮਿਤ੍ਰ ਸੱਤ੍ਰ ਏਕਸ ਸਾਰੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਂ ਗਾਫਲ ਹੋ ਕਰ
 ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਲਕ ਬਸਾਰੋ ॥੬॥

Svaiyyā

Ain ujāgar hai guṇ sāgar
 hoi akāgar bāt bachāro.
 Kaisā hai rūpu ohu dekh sarūp
 nā jūp kī kheḍ me bājī ko hāro.
 Hai srabtttra jattra kattrā
 mitra sattrā ekas sāro.
 Dās Bhagwān nān gāfal ho kar
 sudh sarūp ko palak basāro.6.

Svaiyya : Overcoming fancies of his mind, man needs to reflect on the truth that Akalpurakh, the treasure of innumerable excellences, is apparently obvious, as Spirit, at all the places throughout the expanse of created phenomena. Instead of losing the game of life in this world (through over-indulgence in things of the world), man must make efforts at realizing God who equally pervades, as Spirit, in all beings and places. It is obligatory for each and every human being not to be forgetful of the immaculate Lord even for a moment, says Bhagwan Das.

Emphasis is laid on the need to overcome mind and realize the all-pervasive Lord through Name-remembrance.6.

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥

ਜਾਂ ਗੁਨ ਕੋ ਗੁਨੀ ਖੋਜਤ ਹੈਂ ਨਿਤ
ਸੋ ਗੁਨੁ ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵ ਸੋਂ ਪਾਯੋ ॥
ਨਦਰੀਂ ਹੀ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਕਰੇ
ਖਿਨ ਭੀਤਰ ਭੇਦ ਔ ਭਰਮ ਚੁਕਾਯੋ ॥
ਜਾਂ ਪਦ ਕਾਰਨ ਕਸਟ ਹੈਂ ਪਾਵਤ
ਸੋ ਗੁਰ ਨੇ ਪਦੁ ਸਹਜ ਲਖਾਯੋ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਮੋ ਗੁਰ ਕੋ
ਜਿਨ ਆਤਮ ਤੀਰਥ ਹੈ ਪਰਸਾਯੋ ॥੭॥

Svaiyyā

Jāñ gun ko gunī khojat haiñ nit
so gunu satguru sev soñ pāyo.
Nadrīñ hī nadar nihāl kare
khin bhītar bhed au bharam chukāyo.
Jāñ pad kāran kasaṭ haiñ pāvat
so gur ne padu sahaj lakhāyo.
Dās Bhagwāññ namo gur ko
jin ātam tīrath hai parsāyo.7.

Svaiyya : The meritorious people have been in search of merits, but these merits are discovered only by rendering service unto the true Guru. The Guru effaces all doubts and delusions in the twinkling of an eye by just casting a benevolent glance. The (higher spiritual) position, which is otherwise attained with great difficulty, is easily attained by serving the Guru. Bhagwan Das pays obeisance to the Guru who enables a devotee to have ablutions within i.e cleanse the inner self of all impurities by rendering service to (i.e. following the message of) the Guru.

The real pilgrimage is to cleanse the inner self by following the teachings of the Guru.7.

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ॥

ਸਤਗੁਰ ਕੋ ਮਿਲ ਬਿਗਸ ਰਹੇ
 ਰਿਦ ਕਮਲ ਖਿੜੇ ਜੈਸੇ ਭਾਂਨ ਉਦੇ ॥
 ਮਨੋਰਾਜ ਨਿਲਾਜ ਦਾ ਪਾਜ ਗਿਓ
 ਜਬ ਤਾਜ ਲੀਓ ਹੁਈ ਸਾਨ ਉਦੇ ॥
 ਪ੍ਰਮਪਦ ਅਟਲ ਸਮਾਜ ਲਹਿਓ
 ਭਏ ਗਾਜ ਅਵਾਜ ਗਿਆਨ ਉਦੇ ॥
 ਨਿਜਾਨੰਦ ਕੇ ਰਾਜ ਖਰਾਜ ਨਹੀ
 ਇਉਂ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਉਦੇ ॥੮॥

Svaiyyā

Satgur ko mil bigas rahe
 rid kamal khire jaise bhānn ude.
 Manorāj nilāj dā pāj gio
 jab tāj līo hūī sān ude.
 Pramapad aṭal samāj lahio
 bhae gāj avāj giānn ude.
 Nijānand ke rāj kharāj nahīn
 iuñ Dās Bhagwānn bigiān ude.8.

Svaiyya : A devotee's heart gets pleased meeting the true Guru just as the lotus flower is pleased looking at the rising sun; any fancies of mind, which only result in shame (in the Divine Presence), are washed off and the grandeur of everlasting bliss of supreme spiritual state is experienced. One begins to listen to celestial music, attains enlightenment and thus reaches the eternal supreme spiritual state. Bhagwan Das says that one need not pay any taxes (i.e. observe any rituals) to reach this spiritual state.

Importance of Guru who blesses the devotee with higher knowledge or the supreme spiritual state is emphasized.8.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਜਹ ਏਕ ਜਗਾ
ਤਹਾਂ ਕਾਮਲ ਪੀਰ ਪਵਾ ਦਈ ਝਾਕੀ ॥
ਹੋ ਉਨਮਤ ਬਿਰਾਜ ਰਿਹਾ ਤਹ
ਸਮਝ ਸਹੀ ਇਹੁ ਠਾਹਰ ਆਂਕੀ ॥
ਛੋਡਿ ਸਤਾਬ ਇਹ ਦਿਲ ਮੁਕਾਮ
ਕਹੇ ਗੁਰ ਮਾਨਜਲ ਹੈ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ॥
ਉਪਰ ਜਾ ਬਿਸਰਾਮ ਕਰੋ ਅਬ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਓਹੁ ਤੋੜ ਕੇ ਤਾਕੀ ॥੯॥

Svaiyyā

Sūraj chand jah ek jagā
tahān kāmāl pīr pavā dai jhākī.
Ho unamat birāj rihā tah
samajh sahī ihu ṭhāhar āṅkī.
Chhoḍi satāb ih dil mukām
kahe gur mañjal hai aje bākī.
Ūpar jā bisrānm karo ab
Dās Bhagwānn ohu tor ke tākī.9.

Svaiyya : The perfect, true Guru helps us have a *darsan* or glimpse of the place (i.e. reach a state of mind) where sun and moon or pleasure and pain abide together at the same place. He guides us reach a place adorned only by the holy. He adjures us to ignore other distractions rather work for the realization of the ultimate objective of life. Bhagwan Das says that the persons who follow the Guru's instruction shatter the shackles (of worldly bondage), reach the supreme spiritual state and enjoy the everlasting bliss.

The Guru's role in guiding man on the way to attain the supreme spiritual state and thus experience everlasting inner bliss is emphasized.9.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਜਹ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀਂ ਕੋਊ ਦੂਸਰ
ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਅਜਾਪ ਮਕਾਂਨੇ ॥
ਜਹ ਨਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਭਾਤਿ
ਤਹ ਸੰਧ ਅਸੰਧ ਕਹੁ ਕੌਣ ਬਖਾਨੇ ॥
ਰੂਪ ਨਾ ਰੇਖ ਨਹੀਂ ਜਹ ਭੇਖ
ਤਹ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਕਹੁ ਕੌਣ ਲਖਾਨੇ ॥
ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਜਹ ਨਾਸ ਭਏ
ਤਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਕਹੁ ਕਰਮ ਕੀ ਮਾਨੇ ॥੧੦॥

Svaiyyā

Jah ek Braham nahīn koū dūsar
āp hī āp ajāp makānne.
Jah nā din rāt nahīn prabhāti
tah sandh asandh kahu kauṇ bakhāne.
Rūp nā rekh nahīn jah bhekh
tah lekh alekh kahu kauṇ lakhāne.
Giān agiān jah nās bhae
tah Dās Bhagwān kahu karam kī māne.10.

Svaiyya : There was no one other than the supreme Lord when He had not yet made Himself manifest in the material phenomena: He was Absolute-in-Itself then. What could be said of day and night, union and separation at this stage? The supreme Lord has no form or mien, nor is He limited to any particular robes; one can say nothing trying to describe the indescribable One. However, as one attains God-realization, ignorance is completely effaced and one attains spiritual enlightenment; influence of one's *karmas* is washed off and one attains liberation, says Bhagwan Das.

The transcendent (*nirgun*) state of Brahman is described and man is advised to work for God-realization.10.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਜਹ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਹੀਂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ
 ਤਹ ਬਰ ਸਰਾਪ ਕਾ ਕਿਉਂ ਅਭਿਮਾਨੀ॥
 ਜਹ ਯੂਪ ਨਾ ਛਾਂਮ ਨਾ ਕਾਮ ਹੈ ਖਾਮ
 ਤਹ ਚਾਮ ਔ ਦਾਮ ਕੀ ਕੌਣ ਕਹਾਂਨੀ॥
 ਜਹ ਏਂਕ ਅਗਾਧ ਨਾਂ ਆਧ ਬਿਆਧ
 ਉਪਾਧ ਅਸਾਧ ਤਹ ਕੌਣ ਪ੍ਰਾਂਨੀ॥
 ਅਮਰ ਅਜਰ ਨਹੀਂ ਜਹ ਜਰ
 ਤਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਕਾ ਨਹੀਂ ਫਾਨੀ॥੧੧॥

Svaiyyā

Jah āpṇā āp nahīn punn pāp
 tah bar sarāp kā kiun abhimānī.
 Jah dhūp nā chhāñm nā kām hai khām
 tah chām au dāñm kī kauṇ kahāñnī.
 Jah eñk agādh nāñ ādh biādh
 upādh asādh tah kauṇ prāñnī.
 Amar ajar nahīñ jah jar
 tah Dās Bhagwān bakā nahīñ fānī.11.

Svaiyya : Bhagwan Das says that there were then no thoughts of merit or sin, benediction or curse, ego or any other thing when God was still in His unmanifest state; there was then neither day nor night, neither desires nor the idea of their fulfilment or otherwise, human body or material wealth. The three kinds of ailments – *adh* (anxiety; ailment of the mind), *viadh* (physical ailment) and *upadh* (doubt, delusion)– relating to body and mind were not there. Nothing of what now belongs to the perishable world was in existence when only the supreme Lord, who never either dies or gets old, was there.

Here the state when God was still in His unmanifest state is described.11.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਹ ਮਾਨਸ ਉਪਰ
ਸੋ ਨਹੀ ਬਾਹਰ ਚੁੰਡਣ ਜਾਏ ॥
ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਿਦਾਰ ਲੀਓ ਜਬ
ਨਾ ਬਣ ਕੰਦ੍ਰ ਅੰਦ੍ਰ ਧਾਏ ॥
ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਪੂਜ ਨਾ ਪਾਠ ਕਰੇ
ਨਹੀ ਮੰਦ੍ਰ ਅੰਦ੍ਰ ਘੰਟ ਬਜਾਏ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਪਦਾਰਥ
ਨਿਰਮਿਲਿ ਜੋਤ ਆ ਬੀਚ ਜਗਾਏ ॥੧੨॥

Svaiyyā

Gur kripā karī jah mānas ūpar
so nahīn bāhar ḍhūṇḍaṇ jāe.
Āpṇā āp bidār līo jab
nā baṇ kandra andra dhāe.
Pritmā pūj nā pāṭh kare
nahīn mandra andra ghaṇṭa bajāe.
Dās Bhagwānn bigiānn padārath
nirmili jot ā bīch jagāe.12.

Svaiyya : The person whom the true Guru blesses him with spiritual enlightenment need not go out in search of God. He need not then wander into the forests or mountain caves in search of God because he is able to realize Him within himself. He becomes free from the performance of idol-worship and recitation of any incantations, striking the bell in temple and performing any such other rituals. Bhagwan Das says that bestowal of spiritual knowledge by the Guru helps in the divine light becoming manifest in the inner self of such a person.

The state of mind of the person who has attained spiritual enlightenment is described.12.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਮਾਰਗ ਪਾਇ ਲੀਓ ਜਬ ਹੈ
 ਤਬ ਦੇਸ ਦਿਸਾਨ ਨਾਂ ਢੂੰਡਣ ਧਾਏ॥
 ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਨਾ ਨੇਮ ਕਰੇ
 ਨਹੀਂ ਪੂਜ ਪਖਾਨ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ॥
 ਝੂਲਾ ਝੂਲਾਇ ਨਾਂ ਠਾਂਡ ਭਇਓ
 ਹਠ ਕਰਮ ਕੀਏ ਨਹੀਂ ਕਰਮ ਕਮਾਏ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਨਾ ਊਰਨ
 ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜੋਤ ਜਗਾਏ॥੧੩॥

Svaiyyā

Mārag pāi līo jab hai
 tab des disān nān ḍhūṇḍaṇ dhāe.
 Tīrath barat nā nem kare
 nahīn pūj pakhān dhiān lagāe.
 Jhūlā jhulāi nān ṭhāṇḍ bhaio
 haṭh karam kīe nahīn karam kamāe.
 Dās Bhagwān nadān nā ūran
 pūran giān hai jot jagāe.13.

Svaiyya : The person who learns from the Guru to tread the right path need not wander into lands far and near. He who attains spiritual enlightenment becomes free from ritualistic observances like going on pilgrimages to take ablutions, observing fasts (on certain days considered auspicious), worshipping stone idols and sitting in trance. Such a person attains freedom from the performance of *hath karma* and other futile rituals. The ignorant person must realize that God is flawless and perfect; he should kindle in his heart the light of His perfect knowledge, says Bhagwan Das.

State of mind of the person who has kindled in his mind the *joti* of the Divine is described here.13.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਾਨਸ ਤੇ ਜਗ ਮੈਂ
ਜਿਨੀ ਕਰਮ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਅਕ੍ਰਿਤ ਕਮਾਏ ॥
ਸਫਲ ਸਰੀਰ ਭਇਓ ਤਿਨ ਕਾ
ਜਿਨੀ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈ ਪਦ ਚਿਤ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਆਤਮ ਰਸ ਲੀਓ ਤਿਨ ਨੇ
ਜਿਨੀ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਿਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜੋਤ ਜਗੀ ਘਟ ਭਤਿਰ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਦ੍ਰਸਨ ਪਾਏ ॥੧੪॥

Svaiyyā

Dhann dhann mānas te jag main
jinī karam sukrit akrit kamāe.
Saphal sarīr bhaio tin kā
jinī ek advai pad chit driṛāe.
Ātam ras līo tin ne
jinī antri brit dhiān lagāe.
Nirmal jot jagī ghaṭ bhītar
Dās Bhagwān hai drasan pāe.14.

Svaiyya : In this world highly blessed is the life of those persons who perform noble, righteous deeds in an absolutely selfless manner. The persons who firmly enshrine the one supreme Lord in their minds effacing the sense of duality make their life in this world a success. Such persons fix their minds on their essential, primal self and thus enjoy everlasting inner blissfulness. In this way, they perceive the Lord by kindling the immaculate divine light within their hearts, says Bhagwan Das.

Man is here inspired to purify his inner self for attaining God-realization.14.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਓਹੁ ਸਫਲ ਭਏ
ਜੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੇ ਖੋਜ ਮੇ ਆਏ॥
ਭੈਰੋਂ ਭੂਤ ਮਸਾਣ ਮਨਾਵਤ ਨਾਂ
ਗੁਗਾ ਗੋਰ ਮੜੀ ਨਹੀਂ ਥਾਂਨ ਮਨਾਏ॥
ਢਾਈਆ ਚੁਰਾਈਆ ਨਾ ਚੀਤ ਧਰੇਂ
ਨਹੀਂ ਸਾਢਸਤੀ ਗ੍ਰਹ ਪੂਜ ਕਰਾਏ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਆ ਅੰਤਰ ਮੇ ਇਉਂ
ਨਿਰਮਲ ਜੋਤ ਹੈ ਖੂਬੁ ਜਗਾਏ॥੧੫॥

Svaiyyā

Mānas janam ohu saphal bhae
joī āpṇe āp ke khoj me āe.
Bhaironḥ bhūt masāṇ manāvat nān
gugā gor maṛī nahīn thānn manāe.
Ḍhāīā churāīā nā chīt dharenḥ
nahīn sādhsatī grah pūj karāe.
Dās Bhagwānn ā antar me iuñ
nirmal jot hai khūbu jagāe.15.

Svaiyya : Blessed and successful becomes the life of persons who search for God within them. Such persons meditate only on the Real One and they do not worship any other person or place – neither Bhairon (also written as Bhairava, an aspect of the Hindu god Siva) nor goblins, neither tombs nor cremation grounds, neither Gugga (a folk Hindu deity) nor any other. They do not believe in the auspicious or inauspicious influence of astronomical stars nor do they worship them because they remain ever in bliss having ignited the divine light within.

The characteristics of the persons who have the immaculate divine light manifest in their hearts are described.15.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਆਪਣੇ ਆਪਿ ਕੋ ਸੋਧ ਰਹੇ ਜਬ
ਬੋਧ ਬਰਾਗ ਦਮਾਂਗ ਮੇ ਆਏ ॥
ਪੀਆ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ ਮਗਨ ਭਏ
ਭਇਆ ਗਗਨ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਗਨ ਮਨਾਏ ॥
ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋ ਬੀਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ਸੁਣੇ
ਰਹੇਂ ਭੀਨ ਭਿਆਨਕ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਬਿਗਿਆਂਨ ਪਛਾਂਨ
ਤੋ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤ ਹੈ ਜਗਮਗ ਪਾਏ ॥੧੬॥

Svaiyyā

Āpṇe āpi ko sodh rahe jab
bodh barāg damāṅg me āe.
Pīā prem me magan bhae
bhaiā gagan giān nā sagan manāe.
Liv līn ho bīn prabīn suṇe
raheṅ bhīn bhiānak bharmu chukāe.
Dās Bhagwāṅn bigiāṅn pachhāṅn
tau nirmal jot hai jagmag pāe. 16.

Svaiyya: A person who attains self-realization tends to become detached towards attractions of the world. No thought of auspicious or inauspicious remains as one attains the supreme knowledge by getting imbued with the love of the beloved Lord. The persons who listen to the unstruck celestial melody get liberated from all delusive thoughts and get immersed in the lasting experience of blissfulness. Bhagwan Das says that in this way one's inner self gets illumined with divine *joti* or Light resulting from the realization of the self.

Man is advised to work for self-realization which then leads to the manifestation of the divine light within. 16.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਏਕ ਅਰਾਧ ਲੈ ਖਾਲਕ ਬਾਲਕ
ਮਾਲਕ ਹੈ ਜੋਈ ਅਪਰ ਅਪਾਰੋ ॥
ਨਹੀ ਕਰ ਆਲਕ ਹੈ ਸਭ ਪਾਲਕ
ਤਾਲਕ ਹੈ ਜਹ ਕੁਲ ਬਿਹਾਰੋ ॥
ਹੈ ਸਭ ਪੂਰਨ ਨਾ ਕਹੀ ਉਰਨ
ਚੂਰਨ ਕੀਜੀਏ ਚਿਤ ਹੰਕਾਰੋ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਕਹੇ ਅਬ
ਜਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਜਾਨ ਸੰਭਾਰੋ ॥੧੭॥

Svaiyyā

Ek arādh lai khālak bālak
mālak hai joī apar apāro.
Nahīn kar ālak hai sabh pālak
tālak hai jah kul bihāro.
Hai sabh pūran nā kahīn ūran
chūran kījīe chit hañkāro.
Dās Bhagwānn nadānn kahe ab
jān ke bīch hai jān sambhāro.17.

Svaiyya : Bhagwan Das advises ignorant human beings to remember the Real One who is the Creator-Lord of the entire manifest phenomena (including humankind) and whose limits no one can fathom. Man must not dither remembering Him who is the creator and sustainer of the entire world. After effacing all traces of ego from within the mind, one attains the realization that the Creator-Lord is without any imperfection: He is perfect and all-pervasive. One should continue remembering Him all the time as long as breathing continues in the body.

Need to remember God who is the creator and nourisher of the entire manifest phenomena is stressed.17.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਜੇ ਗਤ ਚਾਹਤ ਹੈਂ ਮਨ ਮੂਰਖ
 ਤਉ ਨਿਰਬਾਣ ਕੀ ਬਾਣ ਕੋ ਪਾਯੋ ॥
 ਸੀਘਰ ਕਾਜ ਸਵਾਰ ਲੇਹੁ ਤੁਮ
 ਸੁਰਤ ਔ ਸਬਦ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਪਾਯੋ ॥
 ਨਾਮ ਜਿਸੇ ਪੁਰ ਬੇਗਮ ਸੈਹਰ
 ਸੈਲ ਕਰੋ ਤਾਹਿ ਕਦਮ ਟਕਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹ ਖੋਜ ਲਵੋ
 ਫਿਰ ਮਹਲ ਖਮੋਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਯੋ ॥੧੮॥

Svaiyyā

Je gat chāhat haiñ man mūrakh
 tau nirbāññ kī bāññ ko pāyo.
 Sīghar kāj savār lehu tum
 surat au sabad kī sār ko pāyo.
 Nām jise pur begam saihar
 sail karo tāhi kadam ṭakāyo.
 Dās Bhagwāññ ih khoj lavo
 phir mahal khamos ke bīch samāyo.18.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the ignorant man ought to imbibe temper of detachment towards worldly things if he wants to attain liberation. This task of attaining liberation can be accomplished in a short while by immersing one's consciousness in the *sabda* or Word. One experiences the joy of a pleasant walk after realizing this inner town which is free from all anxiety and which he, like Ravidas in one of his hymns in the Guru Granth Sahib, calls Begampura. One can attain eternal bliss only after discovering this abode of supreme peace.

Reference to '*begampura saihar*' in the Guru Granth Sahib is symbolic of the state of mind free from all anxiety and pain.18.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਯਮ ਨੇਮ ਤੇ ਆਸਣ ਔ ਪ੍ਰਿਤਹਾਰ ਤੇ
 ਸਮ ਦਮ ਧਿਆਨ ਔ ਜੋਗ ਕਮਾਯੋ॥
 ਏਹ ਅਠ ਅੰਗ ਹੀ ਜੋਗ ਕੇ
 ਸਾਦਕ ਸਾਧ ਜੋਗੀਸਰ ਨਾਮ ਕਹਾਯੋ॥
 ਸੁਰਤ ਔ ਨਿਰਤ ਕੀ ਖੇਡ ਰਚਾ ਕਰ
 ਬੇਨ ਅਨਾਹਦ ਕਿੰਗ ਬਜਾਯੋ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਉ ਸੁੰਨ ਕੇ ਮੈਹਲ
 ਗੈਬ ਕਾ ਚਾਨਣ ਅਜਬ ਹੀ ਪਾਯੋ॥੧੯॥

Svaiyyā

Yam nem te āsaṇ au pritahār te
 sam dam dhiān au jog kamāyo.
 Eh aṭh aṅg hī jog ke
 sādak sādḥ jogīsar nām kahāyo.
 Surat au nirat kī kheḍ rachā kar
 ben anāhad kiṅg bajāyo.
 Dās Bhagwān iu sunn ke maihal
 gaib kā chānaṇ aḥab hī pāyo.19.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the status of a true yogi is achieved by living the discipline of *yam*, etc. after keeping mind and senses under control. The practitioners of these eight forms of yogic discipline call themselves the saints, great yogis and so on. They happen to enjoy the experience of listening to the divine melody by absorbing their consciousness in the reflection on metaphysics. Thus, it is only proper and supreme task to enlighten the inner self by reaching the state of perfect inner bliss.

Humankind is advised to attain God-realization through an awakened consciousness and thus experience inner bliss.19.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਦੂਧ ਬਿਖੇ ਜੈਸੇ ਘ੍ਰਿਤ ਰਿਹਾ ਰਚ
ਬੀਚ ਅਨਾਤਮ ਆਂਤਮ ਤੈਸੇ ॥
ਬਾਝ ਬਲੋਬਨ ਹੈ ਰਹ ਜਾਵਤ
ਹੋਤ ਸਰੂਪ ਨਾਂ ਸਾਬਤ ਐਸੇ ॥
ਗਿਆਨ ਮਧਾਣ ਫਿਰੇ ਅਤ ਸੁੰਦ੍ਰ
ਨੇਤਨ ਨਾਮ ਕਰੇ ਜਬ ਭੈ ਸੇ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮਥੋਂ ਨਹੀ
ਹੋਇ ਅਖੰਡ ਅਨੰਦ ਤਾਂ ਕੈਸੇ ॥੨੦॥

Svaiyyā

Dūdh bikhe jaise ghrit rihā rach
bīch anātam āntam taise.
Bājh baloban hai rah jāvat
hot sarūp nān sābat aise.
Giānn madhāṇṇ phire at sundra
netan nām kare jab bhai se.
Dās Bhagwānn je Braham matheñ nahīñ
hoi akhaṇḍ anand tāñ kaise.20.

Svaiyya : The *atma* or soul is present (but remains invisible) within the body made of five perishable elements just as ghee is latent in milk. Just as butter/ghee cannot be taken out without churning the milk, similarly spiritual bliss cannot be attained unless and until the self is churned with the churning-stick of *gian* or higher knowledge using the rope of Name-remembrance (nam-simran). In the same way, the attainment of continuous and everlasting spiritual bliss is possible only by reflecting on Brahman.

Self-realization leads to inner bliss but this is attained only through reflection on God.20.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਸੌ ਪ੍ਰਮਾਂਤਮ ਹੈ ਸਹੀ ਆਤਮ
ਬਿਨਸਤ ਨਾਹਿਨ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ॥
ਅਦ੍ਰਿਸ ਅਨਾਸ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰੋ ਮਨ
ਦ੍ਰਿਸ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸਭ ਨਾਸੀ॥
ਅਸਟ ਦਸ ਖਟ ਚਾਰ ਪੁਕਾਰਤ
ਨਾਮ ਔ ਰੂਪ ਹੈ ਕਾਲ ਗ੍ਰਾਸੀ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਨਾਤਮ ਕੋ ਤਜ
ਆਤਮ ਲੀਨ ਸਦਾ ਸੁਖ ਰਾਸੀ॥੨੧॥

Svaiyyā

So pramāntam hai sahī ātam
binasat nāhin hai abināsī.
Adris anās kā dhiān dharo man
dris padārath hai sabh nāsī.
Asaṭ das khaṭ chār pukārat
nām au rūp hai kāl grāsī.
Dās Bhagwānn anātam ko taj
ātam līn sadā sukh rāsī.21.

Svaiyya : God is beyond death and destruction: He never dies rather He is ever-existent. We should concentrate our mind on such a formless, imperceptible and indestructible Lord because everything in the entire manifest material world is subject to death and decay. All the eighteen Puranas, six Sastras and four Vedas proclaim that everything in this manifest material world is subject to death. Bhagwan Das tells us that the persons, who develop detachment towards all material things and instead get absorbed in the self, experience everlasting bliss.

Man is advised to imbibe detachment towards worldly things, meditate on the formless One and thus remain immersed in spiritual bliss.21.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਹੈ ਘਟ ਅੰਤਰ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰ
 ਹੋਇ ਇਕੰਤ੍ਰ ਬਾਤ ਬਚਾਰੀ ॥
 ਸਤਗੁਰ ਬਾਝ ਨਹੀਂ ਹਥ ਆਵਤ
 ਮਿਲ ਕਰ ਉਨਹਨ ਕਾਜ ਸਵਾਰੀ ॥
 ਸਬਦ ਕੀ ਕੁੰਜੀ ਕੇ ਲੈ ਕਰ ਬਾਲਕ
 ਤੋ ਗੜ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਕੁਲਫ ਉਤਾਰੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਖੁਲੇਂ ਖਟ ਚੱਕ੍ਰ
 ਜਾ ਗਗਨੰਤ੍ਰ ਸੁਰਤਿ ਸਿਧਾਰੀ ॥੨੨ ॥

Svaiyyā

Hai ghaṭ antar sarab nirantar
 hoi ikantra bāt bachārīn.
 Satgur bājh nahīn hath āvat
 mil kar unahan kāj savārīn.
 Sabad kī kuñjī ko lai kar bālak
 tau gaṛ kāñiāñ ke kulaf utārīn.
 Dās Bhagwāñn khuleñ khaṭ chakkra
 jā gagantra surti sidhārīn.22.

Svaiyya : After reflecting and discoursing on spiritual matters, we learn that God is present in each being and at all places. However, He cannot be realized without (the help and guidance of) the Guru: this task can be accomplished only by seeking shelter with the Guru. Even an ignorant person can unlock the body-fort with the help of the Guru's divine Word. When one's consciousness reaches the *dasam dvar* or the highest spiritual state, the six *chakras* (as the yogis believe) open up on their own, says Bhagwan Dass.

The stanza inspires the devotees to unite their consciousness with the supreme Lord by following the Guru's instruction.22.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਕੋਪਦ ਸੇ ਉਠ
 ਤੁਰੀਆ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇ ਜਾਇ ਸਮਾਯੋ॥
 ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਕੋ ਰੋਕ ਕੇ ਸਾਦਕ
 ਦਸਮੇ ਹੋ ਕਾਮਲ ਕਦਮ ਟਕਾਯੋ॥
 ਛੋਡਿ ਕੇ ਸੰਗ ਸਮੂਹਨ ਕਾ ਫਿਰ
 ਹੋਇ ਨਿਹੰਗ ਨ ਅੰਗ ਹਟਾਯੋ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਸਹੀ ਅਬ
 ਗੈਬਲਗੈਬ ਹੋ ਗੈਬ ਕੋ ਪਾਯੋ॥੨੩॥

Svaiyyā

Jāgrat supan sakopad se uṭh
 turīā ke bīch me jāi samāyo.
 Nau darvāje ko rok ke sādak
 dasme ho kāmāl kadam ṭakāyo.
 Chhoḍi ke saṅg samūhan kā phir
 hoi nihaṅg na aṅg haṭāyo.
 Dās Bhagwānn nadānn sahī ab
 gaibalgaib ho gaib ko pāyo.23.

Svaiyya : Man can attain the highest spiritual state of inner poise which is beyond the states of wakefulness, dreaming and deep slumber. After gaining complete control over the nine doors (one mouth, two nostrils, two ears, two eyes and two for urinating and defecating) of the body, the devotees take their consciousness to the *dasam dvar* or tenth door. These spiritual warriors are able to transcend all worldly inclinations, imbibe complete detachment and reach the highest spiritual state. The formless supreme Lord can be realized by transcending worldly attractions, says Bhagwan Dass.

The stanza shows seekers the way to realize God who is otherwise beyond the access of human physical senses.23.

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ॥

ਫੂਲ ਕੀ ਗੰਧ ਸਮਾਂਨ ਸਰੀਰ ਮੇ
 ਨੂਰ ਬਿਆਪ ਰਿਹਾ ਸਭ ਅਮਦਰ ॥
 ਘਟਿ ਪਟਿ ਔ ਤਟ ਤੀਰਥ ਜਲ ਬਲ
 ਹੈ ਇਕ ਆਤਮ ਜੰਗਲ ਮੰਦਰ ॥
 ਸਾਖਾ ਛੋ ਡਿ ਕੇ ਸਾਖੀ ਦੀ ਸਾਰਿ ਲਹੋ
 ਇਉਂ ਗੋਸਾ ਗਹੋ ਮੁੜ ਕਾਇਆਂ ਕੀ ਕੰਦਰ ॥
 ਸੁਖਮ ਸਾਰ ਸਰੂਪ ਲਹੈ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਬੁਧ ਬਿਘੰਬਰ ॥੨੪॥

Svaiyyā

Phūl kī gandh samānn sarīr me
 nūr biāp rihā sabh andar.
 Ghaṭi paṭi au taṭ tīrath jal thal
 hai ik ātam jaṅgal mandar.
 Sākhā chhoḍi ke sākhī dī sārī laho
 iuñ gosā gaho muṛ kīiāñ kī kandar.
 Sūkham sār sarūp lahai jab
 Dās Bhagwānn ho budh bighambar.24.

Svaiyya : The Divine Light permeates each human body and every place just like the sweet smell which remains latent in a flower. The all-pervading Lord is present (as Spirit) in all beings, at all places of pilgrimage situated mostly on the banks of rivers, in the waters, on the earth, in the forests, in human dwellings, etc. Therefore, we should discover the Lord within the body-cave just as we recognize a tree not by its branches but by its trunk. As it is, realization of the formless Lord is possible through reflection on Him using subtle intellect, says Bhagwan Dass.

The stanza provides inspiration to the devotees to realize the formless Lord through meditation/reflection. 24.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਸੰਤ ਜਣਾਵਤ ਸਾਚੁ ਤੁਝੇ
 ਨਹੀ ਮਾਨਤ ਹੈ ਮਨ ਮੂਰਖ ਜੀਆ॥
 ਨਿਤਾਪਰਤ ਹੀ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇ
 ਤੇਰੇ ਹੈ ਘਟ ਅੰਤਰ ਪੂਰਨ ਪੀਆ॥
 ਸਿਖਿਆ ਸਹੀ ਨਹੀ ਗਹੀ ਗੁਵਾਰ ਤੈਂ
 ਹੈ ਉਨਮਾਦ ਤੁਝੇ ਕੋਈ ਥੀਆ॥
 ਨਾ ਦਰਿਆਫਤ ਕੁਝ ਸਨਾਖਤ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕੀਆ॥੨੫॥

Svaiyyā

Sant jaṇāvāt sāchu tujhe
 nahīn mānat hai man mūrakh jīā.
 Nitāparat hī eh updes karen
 tere hai ghaṭ antar pūran pīā.
 Sikhiā sahī nahīn gahī guvār taiñ
 hai unmād tujhe koī thīā.
 Nā dariāphat kujh sanākhat
 Dās Bhagwān nā nischā hai kīā.25.

Svaiyya : The saintly persons show man the right way to realize the supreme Truth but the ignorant human beings refuse to tread the path shown to them. These saintly persons teach humankind all the time that the perfect and beloved Lord resides within their body, but human beings prefer to follow their own whims and being ignorant they do not follow the message of saintly persons. Such human beings are so self-oriented (manmukh) that they lack faith and have no knowledge about realizing the supreme Truth, says Bhagwan Dass.

The ignorance of human beings and their self-oriented nature are a great hindrance in their spiritual uplift.25.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਪਾਣੀ ਪੈ ਬੁਰ ਜਿਉਂ ਖਾਂਈ ਬਿਖੇ
ਮ੍ਰਿਗ ਕੂਦ ਪਿਆ ਬਿਚ ਜਾਣ ਅੰਗੂਰੀ ॥
ਗੋਤੇ ਖਾਇ ਅਪਾਰ ਹੈ ਕਸਟ ਲਹੇ
ਤਬ ਸਮਝੀ ਹਕੀਕਤ ਨਾ ਜਬ ਪੂਰੀ ॥
ਭੋਗ ਰਹੱਸ ਰਮਣੀ ਪਛਾਣ ਲਹੇ
ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਏਹ ਕਸਟ ਕਰੂਰੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਕਰਮ ਕਰੋ ਜਬ
ਮਰਮ ਲਹੇ ਪਹਲੇ ਤਿਸ ਜਰੂਰੀ ॥੨੬॥

Svaiyyā

Pāṇī pai būr jiuṅ khāṅī bikhe
mrig kūd piā bich jāṅ aṅgūrī.
Gote khāi apār hai kasaṭ lahe
tab samjhī hakīkat nā jab pūrī.
Bhog rahass ramṅī pachhāṅ laheṅ
mere rūp eh kasaṭ karūrī.
Dās Bhagwān tāṅ karam karo jab
maram laho pahle tis jarūrī.26.

Svaiyya : A stag jumps into the deep waters of a pond mistaking the green-colored moss on its surface for the green grass. The stag having fallen into muddy waters now feels suffocated. It suffers a lot because it jumped into a place the reality of which was not known to it. Similarly, man being ignorant of the reality of the material world continues to remain engrossed in worldly allurements deeming them as joyful but ultimately suffers. Bhagwan Das says that it is obligatory for man to be aware of the results which might accrue from a deed he does.

Man must learn beforehand the consequences which might ensue from whatever deeds he is going to commit.26.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਮਾਰਗ ਚਲ ਸਕੇ ਕਿਉਂ
ਜਾਵਨ ਪੰਜ ਨਾ ਦੇ ਬਟਵਾਰੇ ॥
ਪਾਇਆ ਅੰਧੇਰ ਬਗੈਰ ਅੰਧੇਰ
ਇਹੁ ਹੈਨ ਦੁਲੇਰ ਲੁਟੇਰ ਕਰਾਰੇ ॥
ਕਾਫਲਾ ਪਾਇ ਲੀਆ ਜਬ ਸੰਤਨ
ਸੰਗ ਹੋ ਤਿਨਹਨ ਪੰਧ ਪਧਾਰੇ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਉਂ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ
ਪੌਹੁਚ ਗਏ ਜਾਇ ਪਹੁਚਨਹਾਰੇ ॥੨੭॥

Svaiyyā

Pramārath mārag chal sake kiun
jāvan pañj nā de baṭvāre.
Pāiā andher bagair andher
ihu hain duler luṭer karāre.
Kāflā pāi līā jab santan
saṅg ho tinahan pandh padhāre.
Dās Bhagwānn iun sahī salāmat
pauhuch gae jāi pahuchanhāre.27.*

Svaiyya : There are five thieves (lust, wrath, greed, attachment and ego) which rob man of his spiritual capital and hinder his spiritual journey. These thieves are highly adamant and bold and cause darkness even when it is otherwise daylight. However, man becomes free from the fearful influence of these evils when he joins the company of the holy persons: these evils fail to cause any hindrance then. In this way, one overcomes such evils and is able to successfully accomplish the ultimate objective of self-realization, says Bhagwan Das.

Human beings are advised to participate in the holy congregation to overcome evils and attain self-realization.27.

*Svaiyya 28 is missing from the manuscript available with us.

ਸ੍ਰੈਯਾ॥

ਜਾਂ ਤਨ ਪੈ ਕਰ ਗਰਬ ਰਹੇ ਹਮ
ਤਾਂ ਤਨ ਬੀਚ ਹੈ ਕੌਣ ਬਡਾਈ॥
ਹਾਡ ਤੇ ਮਾਸ ਔ ਨਾੜੀ ਕੋ ਪਿੰਜਰੁ
ਪੰਖੀ ਹੁਆ ਬਿਚ ਦਾਖਲ ਆਈ॥
ਅਰਬਾ ਇਨਾਸਰ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਜਬ
ਆਤਮ ਮੱਧ ਭਈ ਰੁਸਨਾਈ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਮਾਣ ਕਰੋ
ਬਿਰ ਰਹਣਾ ਨਹੀ ਕਲਬੁਤ ਇਹੁ ਭਾਈ॥੨੯॥

Svaiyyā

Jān tan pai kar garab rahe ham
tān tan bīch hai kauṇ baḍāī.
Hāḍ te mās au nārī ko piñjru
pañkhī hūā bich dākhal āī.
Arbā ināsar melu bhaiā jab
ātam maddh bhai rusnāī.
Dās Bhagwān nā māṇ karo
thir rahṇā nahīn kalbūt ihu bhāī.29.

Svaiyya : What is great in our body (comprising only perishable elements) of which we take so much pride? It is just a skeleton of bones and skin and intestines, but it also happens to be the abode of the soul-bird which comes to abide in it. Made only of the (five) elements already available in the material world, this body becomes alive because of the soul: it remains alive as long as the soul continues to live in it. When the soul departs, only a heap of dust remains behind. Bhagwan Das advises humankind not to feel proud of the body because it is short-lived.

The stanza brings out the reality of human life: this body remains alive only as long as soul continues to abide in it.29.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਬਣੀ ਅਤ ਸੁੰਦ੍ਰ
 ਸੁੰਦਰ ਦੇਖ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਹੈ॥
 ਦੇਹ ਹੱਡ ਮਾਸ ਕੀ ਹੈ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ
 ਕੋ ਨਵ ਦੁਆਰ ਮੈ ਸੁਚ ਨਾ ਦੀ ਹੈ॥
 ਸੁੰਦ੍ਰ ਬਸਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨ ਆਵਤ
 ਸੁੰਦ੍ਰ ਜਾਣ ਕਹ ਕਾਰਨ ਲੀ ਹੈ॥
 ਬਾਤ ਜਥਾਰਥ ਹੈ ਪਰਮਾਰਥ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਏਹੁ ਸੁੰਦ੍ਰ ਜੀ ਹੈ॥੩੦॥

Svaiyyā

Māṇas deh baṇī at sundra
 sundar dekh padārath kī hai.
 Deh haḍḍ mās kī hai mal mūtra
 ko nav duār mai such nā dī hai.
 Sundra basat drisṭ na āvat
 sundra jāṇ kah kāran lī hai.
 Bāt jathārath hai parmārath
 Dās Bhagwānn ehu sundra jī hai.30.

Svaiyya : The human body has been a beautiful creation (created by the supreme Lord), but we need to know of the constituents comprising it. This body made of bones and flesh has nine doors; two of these doors serve as exits to take urine and stool out. What is then pious in this body? There is one highly beautiful and supreme thing within this body but that is not visible to human physical eye. The truth is that this beautiful thing within the body is soul which is a particle of Divine, says Bhagwan Das.

The special place of soul within the body is underlined herein.30.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਅੰਧ ਘਟੇ ਨਰ ਰੋਜ ਬਰੋਜ ਹੀ
 ਚੋਜ ਕਰੇਂ ਮਨ ਭਾਵਤ ਕੈਸੇ ॥
 ਸੁਫਨ ਸ੍ਰਿਸਟ ਬਿਖੇ ਪੜ ਮੂਰਖ
 ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਬਾਂਛਤ ਹੈਂ ਅਬ ਅਸੇ ॥
 ਸੁਪ ਕੇ ਮੂਹ ਬਿਖੇ ਪਿਆ ਦਾਦਰ
 ਮੰਛਰ ਖਾਣ ਕੋ ਚਾਹਤ ਜੈਸੇ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਏਹ ਅਜੁਬ ਹੀ ਐਹਮਕ
 ਜਾਣ ਕੇ ਸਤ ਜੋ ਸੰਚਤ ਪੈਸੇ ॥੩੧॥

Svaiyyā

Audh ghaṭe nar roj baroj hī
 choj kareṅ man bhāvat kaise.
 Suphan srisaṭ bikhe paṛ mūrakh
 bhogon ko bāñchhat haiṅ ab aise.
 Srap ke mūh bikhe piā dādar
 machhchhar khāṅ ko chāhat jaise.
 Dās Bhagwān eh ajub hī aihamak
 jāṅ ke sat jo sañchat paise.31.

Svaiyya : Human life decreases with each passing day but (unmind of this) man remains engrossed in worldly pleasures following the whims of his own mind. Life in this world is like a dream (i.e. short-lived), but the foolish man continues to remain engrossed in the pleasures and relishes of the world. His condition is like that of a frog which has been caught by a snake but still nurtures a longing to swallow the mosquito that flies close to it. Similarly, ignorant man continues to remain engrossed in amassing wealth despite knowing well the evanescent nature of life, says Bhagwan Das.

Man's craving for worldly wealth failing to realize the transience of life is underscored.31.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸ੍ਰੋ ਸਰੂਪ ਸਿਮਰਣ ਕਰੋ ਅਤੇ
 ਬਿਸੇ ਬਿਸਮਰਣ ਕੀਜੀਏ ਭਾਈ ॥
 ਬਿਸੇ ਬਿਸਮਰਣ ਬੋਧ ਹੋ ਜਾਇ
 ਸਰੂਪ ਬਿਸਮਰਣ ਸਾਰ ਗੁਵਾਈ ॥
 ਸਿਮਰੱਣ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਅਤੀ ਕਰ
 ਬਿਸੇ ਬਿਸਮਰਣਿ ਕਲਹ ਅਧਕਾਈ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਲਹੋ
 ਜਹ ਨਾਹਿ ਸਿਮਰੱਣ ਬਿਸਮਰਣ ਕਾਈ ॥੩੨॥

Svaiyyā

Svai sarūp simaraṇ karo ate
 bise bisamaraṇ kījīe bhāī.
 Bise bisamaraṇ bodh ho jāi
 sarūp bisamaraṇ sār guvāī.
 Simaraṇṇ sarūp anand atī kar
 bise bisamarṇi kalah adhkāī.
 Dās Bhagwāñn bigiāñn laho
 jah nāhi simaraṇṇ bisamaraṇ kāī.32.

Svaiyya : Man is advised to get detached from pleasures of the senses and instead remember God to get immersed in the real self. When mind remains engrossed in pleasures of the world, it becomes forgetful of the Essence: as a result, there is much tension and strain. Remembrance of Name Divine effaces all sorrows and tensions and one experiences the joy of inner bliss. Bhagwan Das says that remembrance of Name Divine helps in attaining spiritual enlightenment beyond all worldly inclinations.

Higher state of supreme spiritual state attained through Name-remembrance vis-a-vis pleasures of senses is stressed.32.

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥

ਪਾਇ ਅਟੱਲ ਅਚੱਲ ਸੋਊ
 ਜੋਊ ਦੇਸ ਅਛਲ ਅਮਲ ਅਨੁਪਾ ॥
 ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਹੀ ਤਿਨ ਤਾਪ
 ਨਾ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਹੈ ਭੂਪਨ ਭੂਪਾ ॥
 ਐਨ ਅਪਾਰ ਨਾ ਪਾਰ ਉਰਾਰ
 ਨ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਹੈ ਸਾਰ ਸਰੂਪਾ ॥
 ਅਦੈ ਅਭੈ ਸ੍ਰੈ ਸੋਇ ਸੰਮਕ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਰੂਪ ਅਨੁਪਾ ॥੩੩॥

Svaiyyā

Pāi aṭall achall soū
 joū des achhal amal anūpā.
 Āpṇā āp nahīn tin tāp
 nā jāp ajāp hai bhūpan bhūpā.
 Ain apār nā pār urār
 na sār asār hai sār sarūpā.
 Advai abhai svai soi sammak
 Dās Bhagwānn hai rūp anūpā.33.

Svaiyya : A person must remain ever keen and active to reach an immaculate, unparalleled and true state of mind where he becomes mystically one with the eternal and ever-existent Lord. None of the three ailments – physical, spiritual and mental – can have any effect on such a person. There remains no issue of remembrance or forgetfulness, and he becomes one with the Emperor of all emperors. The Lord is unique: He has no limits and He is beyond the question of truth and untruth. He is self-effulgent and uniquely beautiful One, says Bhagwan Das.

Characteristics of the supreme spiritual state are underlined and man is inspired to reach this state.33.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਐਸੇ ਦੇਸ ਲਹਿਓ ਮਿਲ ਸੰਤਨ ਕੋ
 ਜਹ ਜਗ ਅਜੱਗ ਹੈ ਜਗਮਗ ਸਾਰਾ॥
 ਹਿਜਰ ਕੇ ਬਾਬ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀ
 ਨਹੀ ਖੂਬ ਅਜਾਬ ਨ ਬੈਨ ਬੁਕਾਰਾ॥
 ਮਲਕਲ ਮੌਤ ਕਾਰੀਮ ਨਹੀਂ
 ਨਹੀ ਤੁੰਮ ਔ ਹਮ ਨਾ ਹਮ ਪਸਾਰਾ॥
 ਹੱਕ ਰਫੀਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਇਹ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੁ ਜਲਵਾ ਨਿਆਰਾ॥੩੪॥

Svaiyyā

Aiso des lahio mil santan ko
 jah jag ajagg hai jagmag sārā.
 Hijar ke bāb hisāb nahī
 nahīn khvāb ajāb na bain bukārā.
 Malkal maut kārīm nahīn
 nahīn tumm au ham nā ham pasārā.
 Hakk rafīk hakīkat hai ih
 Dās Bhagwānn ju jalvā niārā.34.

Svaiyya : Participation in the congregation of the saintly helps one reach the spiritual region where light of Divine shines resplendent all around. There is no pain or suffering which generally happens as a result of separation; here suffering and pain resulting from evil inclinations is not experienced even in a dream. There is no fear of the god of Death and there is no question of 'mine' and 'thine'. The reality is that man's only true, sincere friend has been the supreme Lord whose grandeur and glory are unique.

The stanza advises man to participate in the congregation of the holy and thus realize mystical oneness with the Lord.34.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਆਪ ਇਹ ਲਾਸਕ
 ਹੋ ਕਰ ਆਸਕ ਕਹੁ ਖੁਦ ਨੂਰੀ॥
 ਮਾਲੋ ਹੋ ਮਾਲ ਲਖੋ ਖੁਦ ਹਾਲ
 ਅਨਲਹੱਕ ਕਹੁ ਹੋਕਾ ਦੇ ਮਨਸੂਰੀ॥
 ਬਾਤ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰੋ ਕੁਝ ਗੌਰ
 ਫਿਰ ਔਰਨ ਕੇ ਤੌਰ ਨ ਭਾਖ ਗਰੂਰੀ॥
 ਕਰ ਈਮਾਨ ਇਹ ਦੇਖ ਲੈ ਜਾਨ
 ਹੈ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੋ ਜਲਵਾ ਜਰੂਰੀ॥੩੫॥

Svaiyyā

Hai prakāsak āp ih lāsak
 ho kar āsak kahu khud nūrī.
 Mālo ho māl lakho khud hāl
 anlahakk kahu hokā de Mansūrī.
 Bāt hai auru karo kujh gaur
 phir auran ke taur na bhākh garūrī.
 Kar īmānn ih dekh lai jān
 hai Dās Bhagwānn jo jalvā jarūrī.35.

Svaiyya : Undoubtedly, the self-effulgent Lord pervades all the places and His true beloveds who become mystically one with His effulgence begin to call themselves God-like. Mansur Al-Hallaj (a Sufi mystic) had proclaimed himself God after getting immersed in the Light Divine. What Mansur said is not what is apparent rather it has a deep hidden meaning: the true seekers who realize God do not speak such words out of ego. Bhagwan Das says that the persons who have such divine vision need to meditate on God having deep faith in Him.

The stanza advises the devotees to surrender unto God and reflect on His Name.35.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਸਦ ਸਚਦਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਸਹੀ
ਪ੍ਰੀਪੂਰਨ ਆਤਮ ਏਕ ਪਛਾਨੋ ॥
ਸਮਸਟੀ ਬਿਅਸਟੀ ਕਾ ਭੇਦ ਲਖੋ
ਨਹੀ ਬੂੰਦ ਸਰੋਵਰ ਭਰਮ ਕੋ ਮਾਨੋ ॥
ਸ੍ਰਵੱਗ ਅਲਪੱਗ ਉਡਾਇ ਦੋਊ ਤਤ
ਪਦ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਬਖਾਨੋ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਚਿਦਾਘਨ ਹੈ ਸੋਊ
ਸਤ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਸਿਆਨੋ ॥੩੬॥

Svaiyyā

Sad sachdānand sarūp sahī
prīpūran ātam ek pachhāno.
Samastī biastī kā bhed lakho
nahīn būnd sarovar bharam ko māno.
Sravagga alpagga uḍāi doū tat
pad braham hī braham bakhāno.
Dās Bhagwān chidāghan hai soū
sat anand sarūp siāno.36.

Svaiyya : Bhagwan Das deems only that person to possess perfect consciousness who has realized God – *sat* (true), *chit* (conscious) and *anand* (blissful). Just as a drop of water and the ocean are one in essence, God and the realized individual should also be taken as mystically one, without any differentiation. Effacing the apparent distinction between the essence of man and all-knowing God, both of them should be deemed essentially one. Only he is perfectly conscious and immaculate who has realized the *satchitanand* Lord.

Essential divinity of man, a true devotee's essential oneness with God are underlined.36

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਗੋਸਪੰਦ ਔ ਗੁਰਗ ਤੇ ਗੁਰਬਾ ਔ
 ਮੁਰਗ ਮੇ ਮੌਜਦਿਲਾ ਦਿਲ ਮਾਲਕ ਏਕਾ ॥
 ਗੋਰਖਰਾ ਗਜ ਗਾਓ ਜੁ ਗੋਨਨ
 ਸੁਕਰ ਸੁਆਨਨ ਏਕ ਹੀ ਟੇਕਾ ॥
 ਗੰਗਾ ਗੋਦਾਵਰੀ ਗੋਮਤੀ ਗੋਕਲ
 ਗਇਆ ਗੁਫਾ ਗਿਰ ਗਹੋ ਬਬੇਕਾ ॥
 ਘਟਾ ਮਟਾ ਅਕਾਸ ਸਭੀ ਮਹਾਂਕਾਸੁ ਮੇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਏਕ ਅਨੇਕਾ ॥੩੭॥

Svaiyyā

Gosapand au gurag te gurbā au
 murag me maujdilā dil mālak ekā.
 Gorakhrā gaj gāo ju gonan
 sūkar suānan ek hī ṭekā.
 Gaṅgā godāvri gomtī gokal
 gaiā guphā gir gaho babekā.
 Ghaṭā maṭā akās sabhī mahāṅkāsu me
 Dās Bhagwān hai ek anekā.37.

Svaiyya : The same Lord has created the goat, leopard, cat and rooster; the ultimate support of a wild ass, elephant, cow, bull, pig, dog, etc. is also the same Lord. If we look with our inner eye, we shall perceive the same Real One pervading the rivers Ganga, Godavari and Gomti, places like Gokul and Gaya and the caves of the mountains. In other words, He pervades everywhere. Beginning with the huge expanse of sky to the sky visible in the water of a pitcher, the Real One has made Himself manifest in each of the multiplicity of creation, says Bhagwan Das.

The all-pervasiveness of God who is present, as Spirit, at all places and in all beings of the creation is highlighted.37.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਓਕਾਰ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ
 ਅਰਧ ਬਿੰਦੂ ਬਿਆਪਕ ਏਕ ਅਨੂਪਾ ॥
 ਸਤਿ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਸਹੀ
 ਐਸੇ ਹੈ ਪ੍ਰੀਪੂਰਨ ਰੂਪ ਅਰੂਪਾ ॥
 ਸਰਬ ਕਾਲ ਹੈ ਸਰਬ ਸਥਾਨਨ ਮੇ ਸੋਊ
 ਹੈ ਇਕ ਰਸ ਸਮੂਹ ਮਮ ਰੂਪਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪਛਾਨ ਤਿਸੇ ਇਕ
 ਹੈ ਸਰਬੱਗ ਜੋ ਭੂਪਨ ਭੂਪਾ ॥38 ॥

Svaiyyā

Okār akār ukār makār
 aradh bindū biāpak ek anūpā.
 Sati chit anand sarūp sahī
 aiso hai prīpūran rūp arūpā.
 Sarab kāl hai sarab sathānan me soū
 hai ik ras samūh mam rūpā.
 Dās Bhagwān pachhānn tise ik
 hai sarbagga jo bhūpan bhūpā.38.

Svaiyya : The same supreme Lord makes Himself manifest in the material world including all the beings and consciousness: the *nirgun* (without attributes) Brahman takes the *sagun* (with attributes) form in His creation. The same *nirgun* Lord becomes *sagun*, the *satchitanand* [an attribute for God who is true, conscious and blissful] makes Himself manifest at all places. He continuously pervades all the places all the time. Bhagwan Das advises man to realize the all-pervasive Emperor of emperors.

The stanza lays emphasis on the need to realize the all-pervasive Lord.38.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਮਲ ਬਿਖੇਪ ਆਵਰਨ ਏਹ ਤੀਨ
ਪ੍ਰਿਤਬੰਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇ ਜਾਨੋ॥
ਮਲ ਨਵਿਰਤ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ
ਬਿਖੇਪ ਨਵਿਰਤ ਉਪਾਸਨਾ ਮਾਨੋ॥
ਆਵਰਨ ਨਿਵਿਰਤ ਗਿਆਨ ਭਇਆ
ਸਹੀ ਹੋਇ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਸਾਚੁ ਸਿਆਨੋ॥
ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਏਕਤਾ ਮੇ ਹੁਣ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭੇਦ ਪਛਾਨੋ॥੩੯॥

Svaiyyā

Mal bikhep āvaran eh tīn
pritabandh antahakran me jāñno.
Mal navirat hai niramal karam
bikhep navirat upāsnā māno.
Āvaran nivirat giāñn bhaiā
sahī hoi sutantra sāchu siāno.
Jīv braham kī ektā me huṇ
Dās Bhagwāñn kī bhed pachhāno.39.

Svaiyya : Filth (of mind), duality and delusion all three serve as a pall between individual soul and the supreme Soul: they serve as an obstacle on the way to man's spiritual progress. Filth of the mind is washed off with noble deeds and delusion and duality are removed by meditating on the Lord. When the pall of delusion is shattered with the help of spiritual enlightenment, mind becomes immaculate and gets united with its Primal Source. In this way, man ought to understand the mystery of the essential unity of man and God, says Bhagwan Das.

Essential oneness of individual soul with the supreme Soul is emphasized and man is shown the way to realize it.39.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਮਿਥਿਆ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਸੱਤ ਹੈ ਭਾਸਤ
 ਤਾਹਿ ਨਵਿਰਤੀ ਕੋ ਸਾਧਨ ਚਾਰੇ ॥
 ਸਰਵਣ ਮੰਨਨ ਨਿਧਿਆਸਨ ਸੇ
 ਸਾਖਿਆਤ ਹੈ ਕਾਰ ਸਰੂਪ ਪਿਆਰੇ ॥
 ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕੋ ਜਾਣ ਲੀਆ ਜਬ
 ਤਿਆਗੰ ਗ੍ਰਹਣ ਹੈ ਇਕਸਾਰੇ ॥
 ਸਿਧ ਬਿਵਸਥਾ ਮੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਬਚਨ ਨਿਆਰੇ ॥੪੦॥

Svaiyyā

Mithiā sansār jo satt hai bhāsat
 tāhi navirtī ko sādhan chāre.
 Sarvaṇ mannan nidhiāsan se
 sākhiāt hai kār sarūp piāre.
 Satt asatt ko jāṇ līā jab
 tiāga ṅ graihaṇ hai iksāre.
 Sidh bivasthā me jīvan mukat ho
 Dās Bhagwānn hai bachan niāre.40.

Svaiyya : The material world we live in is *jhuth* or transient but it appears to be *sach* or intransient: there are four ways to realize the reality of this world and attain liberation. We need to ever keep striving to have an apparent glimpse of the Lord by imbibing faith in God, listening (to Name Divine), and reflecting on Him. As we realize what is everlasting and what is short-lived, the life both of a householder and that of an ascetic become the same. Bhagwan Das says that man is able to attain the ultimate objective of liberation by reaching such a state of self-realization.

The stanza inspires man to work towards attaining self-realization, a state that will lead to his ultimate liberation.40.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਮਾਲਕ ਮੌਜ ਮਹੱਬਤ ਹੈ ਜੋਊ
 ਹੈ ਸ੍ਰਬਤ੍ਰ ਮਮ ਸਰੂਪਾ॥
 ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ
 ਏਹੁ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮੇਰੀ ਹੀ ਊਪਾ॥
 ਹਰ ਹਰ ਹਾਲ ਮੇ ਹੱਕ ਜਮਾਲ ਹੈ
 ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਮੇ ਰੂਪ ਅਰੂਪਾ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹੁ ਰਮਜ ਪਛਾਨ
 ਬਿਵਸਥਾ ਬਿਗਿਆਨ ਹੈ ਭੂਪਨ ਭੂਪਾ॥੪੧॥

Svaiyyā

Mālak mauj mahbbat hai jou
 hai srabtra mam sarūpā.
 Bed purānn kateb qurān
 ehū kar rahe haiñ sabh merī hī ūpā.
 Har har hāl me hakk jamāl hai
 khās khiāl me rūp arūpā.
 Dās Bhagwānn ihu ramaj pachhānn
 bivasthā bigiānn hai bhūpan bhūpā.41.

Svaiyya : God is the embodiment of love and bliss and He is also my essential self. The Vedas (i.e. Indian scriptures), Katebas (i.e. Semitic scriptures) and all other scriptures (of the world) are in eulogy of God, i.e. my primal Self, who is ever true and beautiful. He is with attributes (*sagun*) as well as without attributes (*nirgun*). Human beings should realize the mystery that God, who is the Emperor of emperors, is the eternal source of spiritual knowledge, advises Bhagwan Das.

The stanza highlights the idea that God has been the supreme source of the higher knowledge.41.

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਦੇਓਂ ਤੁਝੇ ਕੀ ਉਪਮਾ
ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਔਰ ਕੋ ਥੀਆ ॥
ਬਿਓਮ ਸਮੀਰ ਔ ਨਾਰ ਹੈ ਅੰਭ ਗੰਧ
ਪੰਚਨ ਮੇ ਨਹੀਂ ਚੇਤਨ ਥੀਆ ॥
ਸਬਜੀ ਸੁਫੈਦੀ ਔ ਸੁਰਖੀ ਸਿਆਹੀ
ਹੈ ਜਰਦੀ ਕੇ ਬੀਚ ਨਹੀਂ ਹੋਰੁ ਜੀਆ ॥
ਤੇਰੇ ਹੀ ਆਸਰੇ ਦਮਕਾਂ ਅਨੇਕ ਹੈਂ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹੁ ਲੀਆ ॥੪੨॥

Svaiyyā

He mere rūp deoñ tujhe kī upmā
nahīñ to bin dūsar aur ko thīā.
Biom samīr au nār hai ambh gandh
pañchan me nahīñ chetan thīā.
Sabjī sufaidī au surkhī siāhī
hai jardī ke bīch nahīñ horu jā.
Tere hī āsre damkāñ anek haiñ
Dās Bhagwāññ sidhānt ihu līā.42.

Svaiyya : O my essential, primal Self! There is nothing with which I could compare Thy glory and grandeur as there is no one co-equal with Thee. No other conscious energy other than Thee is operative in the five elements – sky, air, fire, water and earth – in the world. No other energy other than Thee is latent in the creation of multiple colors – green, white, red, grey or yellow. The soul, the only consciousness, which acts as life-force in all the beings is also divine in nature, says Bhagwan Das.

God is proclaimed as the source of life for all beings and there is no one equal to Him.42.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਆਬ ਤੇ ਬਾਦ ਔ ਆਤਸ ਖਾਕ
ਅਕਾਸ ਮਿਲੇ ਬਿਚ ਆਪਿ ਹੋਇ ਸੀਰੀ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਉਪਾਨ ਬਿਆਨ ਉਦਾਨ
ਸਮਾਨ ਹੂਈ ਪੰਜ ਪੌਣ ਕੀ ਧੀਰੀ ॥
ਆਪਸ ਬੀਚ ਬਜੋਗ ਹੂਆ ਜਬ
ਖੁਲ ਗਈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਨ ਜੰਜੀਰੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਖੰਡ ਹੈ ਆਤਮ
ਰੰਚਕ ਮਾਨੁ ਨਹੀ ਦਿਲਗੀਰੀ ॥੪੩॥

Svaiyyā

Āb te bād au ātas khāk
akās mile bich āpi hoi sīrī.
Prāñn upāñn biāñn udāñn
samāñn hūī pañj paṇḍ kī dhīrī.
Āpas bīch bajog hūā jab
khul gaī tab prāñn jañjīrī.
Dās Bhagwāñn akhaṇḍ hai ātam
rañchak mānu nahīñ dilgīrī.43.

Svaiyya : The human body consists of five elements such as water, air, fire, earth and sky, and Divine as Spirit is placed within the body as its life force. The breath of five kinds is operative within the body in its own particular disciplined way. When there happens separation of the five elements (which comprise the body), this chain of five kinds of breaths is broken. Bhagwan Das says that the soul is immortal and indivisible: therefore, there is no need to feel disappointed even a little bit.

Since soul is immortal, man must not feel disappointed even a bit when death overtakes the body . 43.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਏਕ ਅਕਾਲ ਅਜਾਲ ਗੋਪਾਲ ਇਹ
 ਹਰ ਹਰ ਹਾਲ ਸੰਭਾਲ ਫਕੀਰਾ ॥
 ਹੈ ਸੱਤਿ ਚਿਤ ਅਨਿਤ ਨਾ ਨਿਤ
 ਇਹੁ ਆਤਮ ਬਿਤ ਲੈ ਪਾਇ ਜਖੀਰਾ ॥
 ਸਚ ਅਨੰਦ ਇਹ ਹੈ ਨਿਰਦੁੰਦ
 ਨਹੀ ਜਹ ਦੁੰਦ ਨਾ ਅਟਕ ਜੰਜੀਰਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਵਸਥਾ ਬਿਗਿਆਨ
 ਨਾ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਨਹੀ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ॥੪੪॥

Svaiyyā

Ek akāl ajāl gopāl ih
 har har hāl sambhāl fakīrā.
 Hai satti chit anit nā nit
 ihu ātam bit lai pāi jakhīrā.
 Sach anand ih hai niradvand
 nahīn jah dvand nā aṭak jañjīrā.
 Dās Bhagwānn bivasthā bigiān
 nā giānn agiānn nahīn gur pīrā.44.

Svaiyya : God transcends death, is formless and sustainer of the entire world: we should remember Him all the time. It becomes man to realize God who is the treasure (of infinite excellences), everlasting and *sat* or True and *chit* or conscious. Truth and inner bliss produce a state of mind when no duality or delusion remains; all bondages of duality are shattered. On reaching this state of consciousness, all differentiations of knowledge and ignorance, *guru* and disciple cease, says Bhagwan Das.

The stanza describes the experience one enjoys on reaching the highest spiritual state.44.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖੇ ਦੋਊ ਮਾਰਗ
 ਨਾਮ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਅਤੀਤ ਅਲਾਯੋ ॥
 ਧਰਮ ਇਨਾ ਬਖੋ ਬਖ ਕਰੇ
 ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਨਵਿਰਤ ਕਾ ਭੇਦ ਲਖਾਯੋ ॥
 ਜਿਸ ਮਾਹਿ ਸਾਮਲ ਤਿਸ ਕੇ ਹੀ ਆਮਲ
 ਹੋ ਕਰ ਕਾਮਲ ਖੂਬ ਕਮਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪਛਾਣ ਕੇ ਆਪ ਕੋ
 ਦਾਨਸਮੰਦ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਹਾਯੋ ॥੪੫॥

Svaiyyā

Hai sansār bikhe doū mārag
 nām grihasat atīt alāyo.
 Dharam inā bakho bakh kahe
 pravirat navirat kā bhed lakhāyo.
 Jis māhi sāmāl tis ke hī āmal
 ho kar kāmāl khūb kamāyo.
 Dās Bhagwān pachhāññ ke āp ko
 dānasamand tāñ pher kahāyo.45.

Svaiyya : Bhagwan Das says that there are said to be only two ways of living in the world – life of a householder and that of an ascetic. Both of these have been ascribed two different functions – *pravriti* or live a normal householder’s life and *nvriti* or take to asceticism. A person may follow either of these two ways, but he must live that life with complete and firm faith. Only the person who attains self-realization is deemed enlightened and supreme whichever of these ways he might live, says Bhagwan Das.

The stanza declares self-realization as the highest ideal and attainable as a householder as well as an ascetic.45.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਸੂਰਤ ਦੇਖ ਕਿਉਂ ਫੂਲ ਰਿਹੋਂ ਏਹੁ
ਬਣਿਆਂ ਨਦਾਨ ਹੈ ਕਾਲ ਚਬੀਣਾ॥
ਜਿਸ ਜੁਆਨੀ ਕਾ ਮਾਂਣ ਕਰੋਂ ਸਠ
ਭੀਤਰ ਆਜ ਕਿ ਕਾਲ ਕੇ ਖਣਿ॥
ਚਾਮਤਕਾਰ ਜਿਉ ਦਾਮਨ ਕਾ
ਤਿਉਂ ਹੋਵਣਹਾਰ ਸਰੀਰ ਹੈ ਲੀਣਾ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਖਾਕ ਸਭੀ
ਅਜੇ ਮੁਰਖ ਦੇਖ ਨਾ ਠੀਕ ਪਤੀਣਾ॥੪੬॥

Svaiyyā

Sūrat dekh kiun phūl rihon̄ ehu
baṇiān̄ nadān̄n̄ hai kāl chabīṇā.
Jis juānī kā māṇṇ̄ kareṇ̄ saṭh
bhītar̄ āj ki kāl ke khīṇā.
Chāmatkār̄ jiu dān̄man kā
tiun̄ hovaṇhār̄ sarīr̄ hai līṇā.
Dās Bhagwān̄n̄ hai khāk̄ sabhī
aje mūrakh̄ dekh nā ṭhīk̄ patīṇā.46.

Svaiyya : Referring to the evanescence of everything in this material world, Bhagwan Das says that human beings remain proud of their physical charms and forget that death will one day overtake them. In their ignorance they take pride in their youth not knowing that youthfulness will not last forever and it will sure get decayed one day. The human body is quite short-lived just like the lightning in the sky. The ignorant humans fail to understand that the human body is made of perishable elements and it will decay and die one day.

Human beings are advised not to feel proud of their youth and physical charms; these are short-lived. 46.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਕਾਲ ਕਲਵਤ੍ਰ ਸੀਸ ਪੈ ਖਵਕਤ
 ਕੜਕਤ ਬੀਰ ਨਾਂ ਜਾਵਤ ਪੇਸੋ ॥
 ਬਾਲਕ ਬਿਰਧ ਜੁਆਨ ਪ੍ਰਾਨ
 ਨਸਾਨ ਗਵਾਵਤ ਕਾਰ ਹਮੇਸੋ ॥
 ਹੋਇ ਭਿਆਨਕ ਆਣ ਅਚਾਨਕ
 ਦੇਤ ਦਖਾਲੀ ਜਾਂ ਹੋਤ ਅਮਦੇਸੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀ ਬਸ ਜਾਵਤ
 ਪਾਸ ਤਮਾਮ ਰਹ ਜਾਵਤ ਖੇਸੋ ॥੪੭॥

Svaiyyā

Kāl kalavtra sīs pai kharakat
 karakat bīr nān jāvat peso.
 Bālak biradh juānn prān
 nasānn gavāvat kār hameso.
 hoi bhiānak āṇ achānak
 det dakhālī jān hot andeso.
 Dās Bhagwānn nahīn bas jāvat
 pās tamām rah jāvat kheso.47.

Svaiyya : When the saw of death begins to work on a person's head, he feels helpless before the mighty Death. It has been the duty of Death to efface all traces of childhood, youth and the old: in other words, death overtakes all – child, youth or old. When one is apprehensive of approaching death or when death suddenly confronts a person, no one has the strength to oppose or overcome it: even the close kith and kin remain standing helpless and wonderstruck.

The idea of the transience of human life is continued further from the preceding stanza.47

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਆਲਿ ਉਲਾਦਿ ਸਭੀ ਬ੍ਰਬਾਦਿ
 ਨਹੀ ਕਰ ਯਾਦ ਇਹ ਖਾਨ ਕਲੇਸਾ ॥
 ਔਰੁਤ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਕਲਤ੍ਰ
 ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਣ ਨਾ ਪੁਛ ਸੰਦੇਸਾ ॥
 ਬਾਪ ਬਰਾਦ੍ਰ ਹੈ ਜੋਈ ਮਾਦਰ
 ਡੋਬਣਹਾਰ ਇਹ ਪੂਰ ਕੁਦੇਸਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਚਲੇ ਅਬ ਸੰਭਲ
 ਸੇਸ ਸਿਆਣ ਕਰੋ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥੪੮॥

Svaiyyā

Āli ulādi sabhī brabādi
 nahīn kar yād ih khān kalesā.
 Aurut putra aur kaltra
 mitra jāṇ nā pūchh sandesā.
 Bāp barādr hai joī mādar
 ḍobaṅhār ih pūr kudesā.
 Dās Bhagwān chalo ab sambhal
 ses siāṇ karo pravesā.48.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the children (sons and daughters) and grandchildren become only the cause of conflict and tension and thus take one towards spiritual degeneration. When death approaches, none of the close relations like wife, son and friends can take the message to one who departs from this world. Father, mother, brother and others take one to spiritual nadir and thus cause one's drowning in the world-ocean. Therefore, one must use one's wisdom and watchfulness on entering the life of a householder.

Man is warned of the problems he might face in the householder's life.48.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲੋਭ ਔ ਮੋਹਿ ਹੰਕਾਰ
 ਏਹ ਪ੍ਰਬਲ ਪੰਜ ਹੀ ਛਾਇਓ॥
 ਜੋ ਜਬ ਆਵਤ ਹੁਕਮ ਚਲਾਵਤ
 ਈਨ ਮਨਾਵਤ ਹੈ ਅਧਕਾਇਓ॥
 ਜੋ ਇਨ ਤਾਲਬ ਤਿਨ ਪ੍ਰਗਾਲਬ
 ਨਾਹਿ ਮੁਤਾਲਬ ਤਹਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਜਾਦ ਰਹੇ ਦਿਲ
 ਸਾਦ ਕੁਸਾਦ ਅਨਾਦ ਸਮਾਇਓ॥੪੯॥

Svaiyyā

Kām krodh te lobh au mohi haṅkāṛ
 eh prabal pañj hī chhāio.
 Jo jab āvat hukam chalāvat
 īn manāvat hai adhkāio.
 Jo in tālab tin pragālab
 nāhi mutālab tahi sukhu pāio.
 Dās Bhagwān ajād raho dil
 sād kusād anād samāio.49.

Svaiyya : Bhagwan Das advises human beings that the pentad of evils like lust, wrath, greed, attachment and ego are quite powerful and they deeply impact (human)kind. When a person happens to come under the influence of any one of them, the said evil makes him function the way it likes. Also, these evils dominate the person who nurtures a desire to have them. Only he who keeps his mind away (free) from them lives in the state of inner bliss.

The powerful impact of the five cardinal evils and the need to avoid them is emphasized. 49.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਕਾਮ ਕਮਾਂਣ ਕੇ ਤੀਰ ਹੈਂ ਤੀਛਨ
 ਕਾਮ ਕਰੀਤ ਕੇ ਬੀਚ ਨਾਂ ਜਾਯੋ ॥
 ਦੀਨ ਹੁਆ ਗਜ ਅੰਕਸ ਖਾਵਤ
 ਪਾਵਤ ਕਸਟ ਜੋ ਭੇਦ ਨਾ ਪਾਯੋ ॥
 ਸਹੰਸ ਭਗ ਹੋਈ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਜਬ
 ਗੋਤਮ ਕੇ ਬਿਭਚਾਰ ਕਮਾਯੋ ॥
 ਕਾਮ ਕੇ ਬਾਣ ਲਗੇ ਭਸਮੰਤ੍ਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀ ਮੁੜ ਆਯੋ ॥੫੦॥

Svaiyyā

kām kamāṇṇ ke tīr haiṅ tīchhan
 kām karīṭ ke bīch nāṅ jāyo.
 Dīn hūā gaj aṅkas khāvat
 pāvat kasaṭ jau bhed nā pāyo.
 Sahaṅs bhag hoī indra ke jab
 gotam ke bibhchār kamāyo.
 Kām ke bāṅ lage bhasmantra
 Dās Bhagwān nahīṅ muṛ āyo.50.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the arrows which are issued forth from the bow of *kam* or lust are rather sharp: a person must avoid becoming a victim to it. Even the large-bodied elephant suffers punishment as it falls a prey to this evil but remains ignorant why this punishment befell him. When Indra committed adultery with the wife of rishi Gautam, the latter cursed him and consequently he got on his body thousands of signs of female reproductive organ. In this way, all of a man's spiritual merits get destroyed when he gets hit by the arrows of lust.

The ill-effects of the evil of *kam* or lust, one of the five referred to in the preceding stanza, are emphasized. 50.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਹੈ ਮੰਦ ਰੀਤ ਕਰੋਧ ਕੀ ਬਾਲਕ
 ਏਸ ਚੰਡਾਲ ਕੇ ਬੀਚ ਨਾ ਆਯੋ ॥
 ਕਾਲੀ ਕਰੋਧ ਕੀਓ ਜਬ ਹੈ
 ਤਬ ਸਾਵਲ ਰੂਪ ਸੇ ਨਕ ਛਿਦਾਯੋ ॥
 ਨਖਹ ਬਿਦਾਰ ਹੂਆ ਹਰਨਾਖਸ
 ਹੈ ਜਬ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਤੇਗ ਉਠਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਓ ਜਿਨਿ
 ਆਖਰ ਬਾਰ ਸੋ ਹੈ ਪਛਤਾਯੋ ॥੫੧॥

Svaiyyā

Hai mand rīt karodh kī bālak
 es chaṇḍāl ke bīch nā āyo.
 Kālī karodh kīo jab hai
 tab sāval rūp se nak chhidāyo.
 Nakhah bidār hūā harnākhas
 hai jab krodh kī teg uṭhāyo.
 Dās Bhagwānn krodh kīo jini
 ākhar bār so hai pachhtāyo.51.

Svaiyya : Bhagwan Das says that man is innocent but he needs to protect himself against the evil of *krodh* or wrath because its temper is rather bad. It was also under the influence of wrath that Kali Nag (a mythical serpent said to have lived in the Yamuna) suffered death while fighting against Krishna. When king Harnaksh showed anger, Narsinh (a divine incarnate in Hinduism) killed him by tearing apart his body with his nails. Whosoever nurtures anger in his or her mind must suffer in the end.

Man is warned against the wrath-demon, one of the pentad of cardinal evils.51.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਲੈਹਰ ਲੋਭ ਕੀ ਕੈਹਰ ਹੈ ਨਰ
 ਜੈਹਰ ਜਾਣ ਨਾਂ ਚਿਤੁ ਲੁਭਾਯੋ ॥
 ਜੋਊ ਪਿਆ ਬਿਚ ਲੋਭ ਕੇ ਬੈਹਰ
 ਗਰਕ ਹੁਆ ਨਹੀ ਬਾਹਰਿ ਆਯੋ ॥
 ਕਾਰੂੰ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਜਬ ਲਾਲਚ
 ਧਰਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਓਹੁ ਕੈਸ ਗਡਾਯੋ ॥
 ਉਡਣਹਾਰ ਜਨਾਵਰ ਕੋ ਹੁਣ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਲੋਭ ਪਸਾਯੋ ॥੫੨ ॥

Svaiyyā

Laihar lobh kī kaihar hai nar
 jaihar jāṇ nān chitu lubhāyo.
 Joū piā bich lobh ke baihar
 garak hūā nahīn bāhri āyo.
 Kārūn prīt karī jab lālach
 dharnī ke bīch ohu kais gaḍāyo.
 Uḍaṇhār janāvar ko huṇ
 Dās Bhagwān hai lobh pasāyo.52.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the evil of *lobh* or avarice is highly poisonous and havoc-causing; therefore, man should never feel charmed by it. He who gets drowned in the ocean of avarice has never been able to get out of it. The king of Egypt, Karun, amassed immense wealth, but this could not help him at the time of death and he was buried in the same earth. Even the birds flying high in the sky fall prey to greed and get caught in the hunter's net.

The ill-effects of greed are stated and man is advised to save himself against the evil.52.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਮੋਹਿ ਕਾ ਜਾਲੁ ਅਤੀ ਦੁਖਦਾਇਕ
ਲਾਇਕ ਹੋ ਨਹੀ ਨੇਹੁ ਲਗਾਯੋ ॥
ਮੋਹਿ ਬਰਾਨ ਕੀਓ ਨੰਦ ਮੈਹਰ
ਕਾਨ ਨਹੀ ਜਬ ਲੋਟ ਕੇ ਆਯੋ ॥
ਦਸਰਥ ਪ੍ਰਾਣ ਤਜੇ ਇਸ ਕਾਰਣ
ਲਛਮਣ ਰਾਮ ਜਾਂ ਬਨ ਸਧਾਯੋ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸੀਆ ਛਲੀ ਰਾਵਣ
ਰਾਮ ਸਰੀਖੇ ਭੀ ਮੋਹਿ ਰੁਆਯੋ ॥੫੩॥

Svaiyyā

Mohi kā jālu atī dukhdāik
lāik ho nahīn nehu lagāyo.
Mohi barānn kīo nand maihar
kānn nahīn jab loṭ ke āyo.
Dasrath prāṇ taje is kāraṇ
Lachhmanṇ Rām jān ban sadhāyo.
Dās Bhagwānn Sīā chhalī Rāvaṇ
Rām sarīkhe bhī mohi ruāyo.53.

Svaiyya : Bhagwan Das in this stanza advises man to save himself from getting caught in the net of *moh* or attachment because it causes a lot of pain. When Krishna did not come back to the house of Nand (his foster father), it was a rather painful situation for Nand because of his attachment with Krishna. King Dasrath gave away his life when his sons, Ram and Lakshman, had to go in exile. Even a person like Ramchandra also wept in love for and attachment to Sita when she was deceitfully kidnapped by Ravan.

Attachment or *moh* is another of the five cardinal evils and man must be beware of its negative effects.53.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਬਹੁ ਬਿਕਾਰ ਹੰਕਾਰ ਬਿਖੇ
 ਇਸ ਬੀਚ ਅੰਧੇਰੀ ਕੇ ਨਾ ਉਰਝਾਇਓ ॥
 ਕੰਸ ਹੰਕਾਰ ਭਈ ਦਸਾ ਕੈਸੀ ਕੁ
 ਸਿਆਮ ਜਬੇ ਧਰ ਪੈ ਪਟਕਾਯੋ ॥
 ਅਹੰਕਾਰ ਕੀਓ ਦਰਜੋਧਨ ਨੇ ਜਬ
 ਕੈਰਬ ਕੁਲ ਤਬੀ ਘਬਰਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਤੁਖਮ ਰਿਹੋ ਫਿਰਿ
 ਆਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਬੰਧਾਯੋ ॥੫੪॥

Svaiyyā

Bahu bikār haṅkār bikhe
 is bīch andherī ke nā urjhāio.
 Kaṅs haṅkār bhaī dasā kaisī ku
 siām jabe dhar pai paṭkāyo.
 Ahaṅkār kīo darjodhan ne jab
 kairab kul tabī ghabrāyo.
 Dās Bhagwān nā tukham riho phiri
 āp ko āp hī āp bandhāyo.54.

Svaiyya : Bhagwan Das now describes the negative effects of *ahankar* or ego and advises man against being blown by it because it further leads to many evils: man must save himself against it. It was the result of Kans' ego which resulted in Krishna killing him by striking him against the earth. The entire Kaurav dynasty had felt perturbed when the war of Mahabharat became imminent as a result of the ego of Duryodhan. A person who falls prey to the evil of ego gets completely destroyed.

Again, instances of Puranic stories are used to emphasize the ill-effects of ego.54.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਇਹੁ ਕਰਤੂਤ ਹੈ ਪੰਚਨ ਕੀ ਜੋਈ
 ਪੀਛੇ ਮੁਸਨਫ ਆਖ ਸੁਣਾਯੋ ॥
 ਗੁਣ ਦੋਖ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਇਨਹਨ ਕੇ
 ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਕਹੀ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਾਯੋ ॥
 ਮਰਕਟ ਵਾਂਗ ਨਹੀ ਬਣ ਮੂਰਖ
 ਲੰਪਟ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਗਵਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਫੜੋ ਅਬ ਇਸਥਿਤਿ
 ਜਾਣ ਸਰੂਪ ਬਿਲੰਬ ਨਾ ਲਾਯੋ ॥੫੫॥

Svaiyyā

Ihu kartūt hai pañchan kī joī
 pīchhe musanafāñ ākh suṇāyo.
 Guṇ dokh bichār ke inahan ke
 pravirat kahīn nirlep rahāyo.
 Markaṭ vāṅg nahīn baṇ mūrakh
 lampaṭ ho kar janam gavāyo.
 Dās Bhagwāñn pharō ab isthiti
 jāṇ sarūp bilamb nā lāyo.55.

Svaiyya : After reflecting on the demerits of the pentad of five evils, man must decide whether to cultivate them or discard them. He must not act foolishly like a monkey who, prey to greed, gets his hand stuck in the corn-filled pitcher with tight opening but does not open its fist to take it out. Like that monkey, man must not waste away his precious human existence by indulging in these evils. Therefore, man must not tarry in collecting our mental faculties and concentrating them on the inner self.

Man is adjured to avoid the five cardinal evils and instead concentrate on his self.55.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸਾਂਝ ਸਵੇਰ ਬਿਸਾਰ ਨਹੀ ਖਿਨ
ਨਾਮੁ ਜਪੋ ਨਰ ਬੰਨ ਕੇ ਪਰੀਆ ॥
ਸਾਸ ਹੀ ਸਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ ਮਨ
ਐਸੀ ਮਿਲੇ ਨਹੀ ਬਹੁਤ ਬਰੀਆ ॥
ਜਾਗ ਅਭਾਗ ਇਹ ਨਿਹਫਲ ਜਾਵਤ
ਦੁਰਲਭ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਸਜਰੀਆ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਜੇ ਬਨ ਆਵਤ
ਤਉ ਭਜ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕ ਹੀ ਘਰੀਆ ॥੫੬ ॥

Svaiyyā

Sāñjh saver bisār nahīn khin
nāmu japo nar bann ke parīā.
Sās hī sās nivās karo man
aisī mile nahīn bahuṛ barīā.
Jāg abhāg ih nihaphal jāvat
duralabh mānukh deh sajriā.
Dās Bhagwānn nā je ban āvat
tau bhaj sāhibu ek hī gharīā.56.

Svaiyya : Bhagwan Das says that man should control fancies and flights of his mind and instead turn them inwards: he must never become forgetful of God even for a moment from morning till evening. Human existence is not attained time and again: therefore, God must be kept enshrined in mind all the time. Ignorant beings fail to understand this truth and waste away their rarely attained human existence. Man is advised that he must remember God at least for a little while, if not all the time.

Importance of remembering God during this rarely attained human existence is emphasized. 56.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਹਸਤੀ ਤੇ ਚੀਟੀ ਔ ਤ੍ਰਿਣ ਲੋ ਆਦਕ
 ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਏਕੋ ॥
 ਬਰਨ ਨਾ ਚੇਹਨ ਹੈ ਪ੍ਰਿਪੂਰਨ
 ਸਾਰ ਸਿਵਾਨਣ ਸੇ ਨਰ ਨੇਕੋ ॥
 ਧੁਨ ਅਨਾਹਦ ਸੁਣੀਏ ਜੇ ਜਾਹਦ
 ਤੋ ਫਿਰ ਹੋਵਤ ਠੀਕ ਬਬੇਕੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਭੇਦ ਕਛੂ
 ਪ੍ਰਭ ਬਿਆਪ ਰਿਹਾ ਸਹੀ ਏਕ ਅਨੇਕੋ ॥੫੭॥

Svaiyyā

Hastī te chīṭī au triṇ lau ādak
 hoi rihā praphulat eko.
 Baran nā chehan hai pripūran
 sār siñānaṇ se nar neko.
 Dhun anāhad suṇīe je jāhad
 tau phir hovāt ṭhīk babeko.
 Dās Bhagwānn nā bhed kachhū
 prabh biāp rihā sahī ek aneko.57.

Svaiyya : Bhagwan Das says that God is equally present, as Spirit, in the entire creation – from the huge elephant to the small ant and even each blade of grass. God is all-pervasive but formless and without any specific *varna* or mien: the persons who realize Him become truly noble. The devotees who listen to the celestial melody attain spiritual enlightenment. The same one formless Lord is equally manifest in multiple forms.

The all-pervasive nature of the supreme Lord is underlined.57

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਜਗਤੁ ਸਭੀ ਜਗਦੀਸਰ ਮੇਂ
 ਜਗਦੀਸਰ ਹੈ ਜਗ ਮਾਹਿ ਸਮਾਯੋ ॥
 ਗੁਪਤ ਔ ਪ੍ਰਗਟ ਬਿਆਪਕ ਘਟ ਘਟ
 ਬਾਤਨ ਜਾਹਰ ਭੇਦ ਰਖਾਯੋ ॥
 ਹੈ ਸ੍ਰਵੱਗ ਨਹੀ ਅਲਪੱਗ
 ਜਾਂ ਹੋਇ ਤਾਤਗ ਤਾਂ ਮਗ ਕੋ ਪਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸੀਝ ਗਿਓ ਜਬ
 ਮੀਨ ਔ ਮੇਖ ਨ ਰੇਖ ਰਹਾਯੋ ॥੫੮॥

Svaiyyā

Jagtu sabhī jagdīsar meñ
 jagdīsar hai jag māhi samāyo.
 Gupat au pragat biāpak ghaṭ ghaṭ
 bātan jāhar bhed rakhāyo.
 Hai sravagga nahīn alpagga
 jāñ hoi tātag tāñ mag ko pāyo.
 Dās Bhagwāññ hai sījh gio jab
 mīn au mekh na rekh rahāyo.58.

Svaiyya : God is manifest in the entire material world and the entire world is latent in the Creator-Lord. He is latent in each of the creation and He can also be perceived as apparently obvious in them. He is omniscient and He does not lack in any respect whereas man possesses only limited knowledge. When a person attains spiritual enlightenment, he begins to follow the right path. Bhagwan Das says that self-realization effaces all doubts about (the good and bad influences of) the Zodiac signs or lines on the palm.

The idea of the all-pervasive and all-knowing nature of Creator-Lord is emphasized.58.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਹੋ ਦਰਵੇਸ ਕਲੇਸ ਕਿਉਂ ਪਾਵਤ
ਸਮਝ ਕੇ ਦੇਖ ਕੀ ਬਾਤ ਫਕੀਰੀ॥
ਮੀਰ ਵਜੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰੋਮਣ
ਸਪਤ ਹੀ ਦੀਪ ਨੋਂ ਖੰਡ ਜਗੀਰੀ॥
ਸਾਹਿਨਸਾਹਿ ਹੋ ਪੋਟ ਉਠਾਵਤ
ਖਾਵਤ ਸ੍ਰਮ ਨਾਹਿ ਦਿਲਗੀਰੀ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਜਾਣ ਕਿਉਂ ਹੋਵਤ
ਪਾਇਆ ਪਛਾਣੁ ਨਹੀਂ ਕਰੁ ਕੀਰੀ॥੫੯॥

Svaiyyā

Ho darves kales kiuṅ pāvat
samajh ke dekh kī bāt fakīrī.
Mīr vajīr ke bīch sroman
sapat hī dīp nauṅ khaṇḍ jagīrī.
Sāhinsāhi ho poṭ uṭhāvat
khāvat sram nāhi dilgīrī.
Dās Bhagwān ajāṅ kiuṅ hovat
pāiā pachhāṅu nahīn karu kīrī.59.

Svaiyya : Bhagwan Dass says that man should imbibe the temper of a faqir because it saves him from various kinds of tension and stress which are otherwise his lot in life. The state of a faqir is supreme among the emperors and courtiers; he is the master of seven continents and nine realms, but instead of attaining this sovereignty man carries the burden of material desires and acquisitions and feels absolutely no shame or sadness in doing so. Man prefers to remain ignorant and failing to imbibe humility he cannot attain self-realization.

Man is advised to give up over-indulgence in the world, imbibe detachment and humility to realize God.59.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਹੈ ਕਬ ਬੀਚ ਓਹ ਬੰਧਨ ਆਵਤ
ਜੋ ਨਿਰਬੰਧ ਫਕੀਰ ਸਨਾਸੀ ॥
ਹਾਥ ਉਠਾਇ ਸੰਧਉਰਾ ਲੀਓ ਜਬ
ਫੇਰ ਕਿਉ ਲੋਟਤ ਹੈ ਸਤੀ ਖਾਸੀ ॥
ਜਾਣ ਬਿਰਸ ਤਿਆਗ ਪਦਾਰਥ
ਪਾਵਤ ਹਾਥ ਕਰੇ ਜਗੁ ਹਾਸੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀ ਫਸ ਬੈਠਤ
ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤ ਅਕਾਸੀ ॥੬੦॥

Svaiyyā

Hai kab bīch oh bandhan āvat
jo nirabandh fakīr sanāsī.
Hāth uṭhāi sandhaurā līo jab
pher kiu loṭat hai satī khāsī.
Jāṇ biras tiāg padārath
pāvat hāth kare jagu hāsī.
Dās Bhagwānn nahīn phas baiṭhat
beparvāhi jo brit akāsī.60.

Svaiyya : The persons who are true faquirs transcend all worldly bondages, and they are like a *sati* who walks ahead with a coconut in hand to join her husband on the pyre with absolutely no thought of turning backwards. The world laughs at the persons who first give away the worldly comforts as insipid and worthless but express desire to again possess them after a while. The persons with higher knowledge and detached mind never get engrossed in the love of transient things of the world.

The state of mind of the person who has attained self-realization is described.60.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਭੇਖ ਕੀ ਰੇਖ ਨਾਂ ਰਿਜਮ ਰਹੀ
ਜਬ ਉਠ ਗਈ ਦਿਲੋਂ ਸਾਬਤ ਹਸਤੀ॥
ਨਾਹਿ ਫਕੀਰ ਕਾ ਦੇਸੁ ਰਿਹਾ ਅਰੁ
ਨਾਹਿ ਫਕੀਰ ਕੀ ਹੈ ਰਹੀ ਬਸਤੀ॥
ਜਾਤ ਸਫਾਤ ਮੇਂ ਧਿਆਨੁ ਧਰੇ ਜਬ
ਨਾਹਿ ਫਕੀਰ ਤਉ ਹੈ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੇ ਝਾਕ ਕਰੇ ਤਬ
ਨਾਹਿ ਸਨਾਸ ਉਦਾਸ ਹੈ ਫਸਤੀ॥੬੧॥

Svaiyyā

Bhekh kī rekh nān rijam rahī
jab uṭh gaī dilon̄ sābat hastī.
Nāhi fakīr kā desu rihā aru
nāhi fakīr kī hai rahī bastī.
Jāt safāt meñ dhiānu dhare jab
nāhi fakīr tau hai grihastī.
Dās Bhagwānn je jhāk kare tab
nāhi sanās udās hai fastī.61.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the discipline of any particular robes has no meaning for a person who has attained the supreme spiritual status after effacing ego. Concept of a particular place or country also has no meaning for such realized faqirs. He who remains concerned with the complexes of caste and of the recommendation to be made to God in favour of a follower on the Dooms Day is neither a faqir nor a householder. A person who remains engrossed in worldly desires is only in the garb of a faqir; he is not enlightened rather he remains in bondage.

Merits of a true faqir, enlightened person are delineated here.61.

ਸ੍ਰੋਯੋ ॥

ਵਰਨ ਆਸਰਮ ਕੇ ਕੂਕਰ ਜੋ
 ਕਦੇ ਭੁਲ ਨਿਦਾਨ ਨਾ ਤਿਨ ਪਹਿ ਜਾਯੋ ॥
 ਹੋਇ ਇਤਫਾਕਨ ਮੇਲੁ ਕਭੀ
 ਤਬ ਉਨ ਕੀ ਸੁਣੋ ਨਾਹਿ ਆਪ ਸੁਣਾਯੋ ॥
 ਸਤ ਹੀ ਸਤ ਕਾ ਵਣਜੁ ਕਰੋ
 ਨਹੀ ਬੰਧ ਗਿਆਨੀ ਸੇ ਮਗਜ ਖਪਾਯੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਬੋਧ ਜਿਸੇ
 ਤਿਸੇ ਜੁਤ ਕਰ ਦੂਰ ਸੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥੬੨ ॥

Svaiyyā

Varan āsaram ke kūkar jo
 kade bhul nidān nā tin pahi jāyo.
 Hoi itfākan melu kabhī
 tab un kī suṇo nāhi āp suṇāyo.
 Sat hī sat kā vaṇju karo
 Nahīn bandh giānī se magaj khapāyo.
 Dās Bhagwānn nā bodh jise
 tise jut kar dūr se sīs nivāyo.62.

Svaiyya : Bhagwan Das advises his followers to avoid the company of those who uphold *varna* system and division of life into four stages (*ashramas*). If a person happens to meet them, he should neither listen to such persons nor should he give them any piece of advice. Always yearn to deal in truth and avoid entering into any polemic with the so-called *gianis* or enlightened beings. Everybody should keep at an arm's length the persons who possess only little knowledge and create divisions in humankind.

Emphasis is laid on avoiding upholders of *varna* and *ashram* systems and persons with little knowledge.62.

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥

ਬਾਝ ਬਰਾਗ ਗਿਆਨ ਨਾਂ ਹੋਵਤ
 ਬਾਝੁ ਬਬੇਕ ਮਮੋਖ ਨਾਂ ਜਾਨੀ ॥
 ਸਮ ਬਾਝ ਨਹੀ ਮਨ ਸੀਝਤ ਹੈ
 ਦਮ ਬਾਝ ਨਹੀ ਨਰ ਹੋਵਤ ਗਿਆਨੀ ॥
 ਬਾਝ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤ
 ਸੁਹਬਤ ਬਾਝ ਨਾਂ ਸੋਭਤ ਬਾਨੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਂ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਬਿਨੁ
 ਬਾਝ ਖਿਮਾ ਨਾਹਿ ਤਪ ਬਖਾਨੀ ॥੬੩॥

Svaiyyā

Bājh barāg giān nān hovat
 bājhu babek mamokh nān jānī.
 Sam bājh nahīn man sījhat hai
 dam bājh nahīn nar hovat giānī.
 Bājh santokh nahīn sukhu pāvat
 suhabat bājh nān sobhat bāñnī.
 Dās Bhagwāñn nān dharmu daiā binu
 bājh khimā nāhīn tap bakhāñnī.63.

Svaiyya : Bhagwan Das says that spiritual enlightenment is not possible without detachment towards worldly things, and liberation is not possible without attaining spiritual enlightenment. And, attainment of higher knowledge is possible only if mind and physical senses are under control. Happiness comes only after becoming contented and the glory of the Sabda is attained only by participating in the holy congregation. One cannot describe *dharma* without making reference to compassion, and meditation is not possible without imbibing the merit of forgiveness.

A true religion is cultivation of merits without which liberation and inner bliss are not possible. 63.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਨੀਰ ਬਿਨਾਂ ਨਾਹਿ ਸੋਭ ਸਰੋਵਰ
 ਰੰਗ ਬਿਨਾਂ ਨਾਹਿ ਅੰਗ ਸੁਖਾਨੀ ॥
 ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨਾ ਨਾਹਿ ਮਾਨਸ ਸੋਭਤ
 ਤਰਕਸ ਨਾ ਬਿਨ ਤੀਰ ਸੁਹਾਨੀ ॥
 ਪੁਸਪੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤ ਕਹੁ ਕਬ ਸੋਭਤ
 ਜੋ ਬਿਚ ਗੰਧ ਨਹੀ ਮਧਰਾਨੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਦਾਨ ਸਹੀ
 ਐਸੇ ਬੋਧ ਬਿਨਾ ਨਾਹਿ ਸੋਭ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੬੪ ॥

Svaiyyā

Nīr binān nāhi sobh sarovar
 raṅg binān nāhi aṅg sukhānī.
 Prem binā nāhi mānas sobhat
 tarkas nā bin tīr suhānī.
 Puspon kī paṅkat kahu kab sobhat
 jau bich gandh nahīn madhrānī.
 Dās Bhagwānn nādān sahī
 aise bodh binā nāhi sobh prānī.64.

Svaiyya : Just as presence of water is necessary for a pond to appear pleasant; inner bliss is required to make human life happy; and man has no glory if he is devoid of the feeling of love; a quiver has no value without arrows in it; and the petals of a flower do not appear beautiful unless they give out sweet fragrance. Similarly a person remains without any glory unless he possesses intellectual and spiritual knowledge, says Bhagwan Das.

Intellectual and spiritual knowledge comprise important characteristics of a noble and venerable man.64

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਸੁੰਢ ਭਏ ਬਿਨਾਂ ਫਲ ਜਿਉ ਤਰਵਰ
ਸੀਰ ਬਿਨਾਂ ਜੈਸੇ ਖੀਰ ਰਧਾਨੀ॥
ਚੰਦ ਬਿਨਾਂ ਜੈਸੇ ਸੁੰਢ ਭਈ ਨਿਸ
ਖੁਹ ਬਿਨਾਂ ਜੈਸੇ ਜੂਹ ਬਰਾਨੀ॥
ਤੋਲ ਬਿਨਾਂ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਹੈ ਸੁੰਢ
ਰੂਹ ਬਿਨਾਂ ਕਲਬੂਤ ਸਰਾਨੀ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਨਰ
ਇਹ ਸਹੀ ਜਾਣ ਲੈ ਸੁੰਢ ਨਿਸਾਨੀ॥੬੫॥

Svaiyyā

Suññ bhae binān phal jiu tarvar
sīr binān jaise khīr radhānī.
Chand binā jaise suññ bhaī nis
khūh binā jaise jūh barānī.
Tel binān jaise dīpak hai suññ
rūh binā kalbūt sarānī.
Dās Bhagwān nā nānmu jape nar
ih sahī jāṇ lai suññ nisānī.65.

Svaiyya : Emphasizing the significance of remembering Name Divine in human life, Bhagwan Das says that a person who does not remember Name Divine is hollow just as a tree without any fruits appears barren, there is no identity of *kheer* without milk, night appears desolate without there being a shining moon, a farm becomes barren without there being a well to water the crops there, a lamp goes off without there being oil in it and the body becomes dead without the soul in it.

The importance of the remembrance of Name Divine in human life is underlined. 65.

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ॥

ਬਾਝ ਹੀ ਰੰਗ ਰੰਗਰੇਜ ਨਹੀ ਅਰ
 ਬਾਝ ਦੁਲਹੁ ਨਹੀ ਜੰਵ ਸੁਹਾਏ ॥
 ਬਾਝ ਜਲਾ ਨਹੀ ਕਵਲ ਜੋ ਹੋਵਤ
 ਬਾਝ ਸੁੰਗੰਧ ਨਾ ਭੌਰ ਬਸਾਏ ॥
 ਬਾਝ ਪੜੇ ਨਹੀ ਪੰਡਤ ਹੈ ਜਿਉ
 ਬਾਝ ਰਸਾ ਨਹੀ ਫਲ ਸੁਖਾਏ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਖਾਨ ਕਹੇ ਐਸੇ
 ਬਾਝ ਬਰਾਗ ਨਾਂ ਸਾਧ ਜਸਾਏ ॥੬੬॥

Svaiyyā

Bājh hī raṅg raṅgrej nahī ar
 bājh dulhu nahīn jaññ suhāe.
 Bājh jalā nahīn kaval jo hovat
 bājh suṅgandh nā bhaur basāe.
 Bājh paṛe nahīn paṇḍat hai jiu
 bājh rasā nahīn phal sukhāe.
 Dās Bhagwān bakhānn kahe aise
 bājh barāg nān sādḥ jasāe.66.

Svaiyya : Bhagwan Das says that a *sadhu* cannot earn name and fame without becoming detached to *maya* just as there is no existence of a dyer without the dye; the marriage party is without any grace unless accompanied by the bridegroom; lotus flower cannot come into being without there being water; there cannot be any black bees without there being fragrant flowers; no one can claim to be a scholar without acquiring knowledge; and the fruit will lose their relish if they are not sweet.

Detachment to *maya* as a saint's primary merit is emphasized with the help of several examples. 66.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਏਕ ਅਲੇਖ ਨਹੀ ਜਹ ਰੇਖ
 ਓਹੁ ਪੇਖ ਹਮੇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੋ ॥
 ਦੇਖ ਬਬੇਕ ਬਸੇਖ ਰਹੇ ਜੋਊ
 ਸੇਖ ਅਸੇਖ ਸੋਊ ਦਿਲਾਰੋ ॥
 ਤੀਨ ਤਬਾ ਦਸ ਪੌਣ ਇਕਾਗਰ
 ਪ੍ਰਾਨ ਉਪਾਨ ਕੀ ਗਤ ਬਿਚਾਰੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਫਰਕੁ ਰਹੇ ਜਬ
 ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਹੈ ਨਿਰਕਾਰੋ ॥੬੭॥

Svaiyyā

Ek alekh nahīn jah rekh
 ohu pekh hames prem piāro.
 Dekh babak basekh rahe joū
 sekh asekh soū dilāro.
 Tīn tabā das paun ikāgar
 prānn upānn kī gat bichāro.
 Dās Bhagwānn nā faraku rahe jab
 svai prakās kahai nirkāro.67.

Svaiyya : Bhaagwan Das inspires his followers to realize the beloved Lord who is without any form or mark and is indescribable. It is obligatory for man to use his discriminatory knowledge to discover within who is highly lovable and transcends youth and old age. As one concentrates one's consciousness on the Dasam Dvar and reflects on God, such a person transcends all distinctions between the individual soul and the supreme Soul: seeker and the Sought become mystically one.

The stanza addresses itself to the need of realizing God within through reflection on Him.67.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਗਾਫਲ ਸੋਇ ਰਹਿਓ ਨਹੀ ਜਾਗਤ
ਲਾਗਤ ਪੰਜ ਤੋਹਿ ਬਟਵਾਰੋ ॥
ਲੁਟਤ ਮੁਠਤ ਰੌਰ ਮਚਾਵਤ
ਭਾਗਤ ਹੈਂ ਰਤੀ ਨੈਨ ਉਘਾਰੋ ॥
ਸਾਰ ਲਵੇਂ ਕਰ ਹਿਮਤ ਜੇ ਅਭੀ
ਰਾਖਤ ਹੈਂ ਸਭ ਹੀ ਘਰਬਾਰੋ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਬਖਤ ਮਿਲੇ ਇਹੁ
ਪਾਵ ਪਸਾਰ ਕੇ ਬਾਜੀ ਨਾ ਹਾਰੋ ॥੬੮ ॥

Svaiyyā

Gāfal soi rahio nahīn jāgat
lāgat pañj tohi baṭvāro.
Lūṭat mūṭhat raur machāvat
bhāgat haiñ ratī nain ughāro.
Sār laveñ kar himat je abhī
rākhat haiñ sabh hī gharbāro.
Dās Bhagwāñn nā bakhat mile ihu
pāñv pasār ke bājī nā hāro.68.

Svaiyya: Bhagwan Das says that man continues to live in ignorance without being aware that the five (*kam, krodh, lobh, moh* and *ahankar*) thieves are robbing him of his spiritual merits. They rob, loot and create a lot of noise, but they flee away as and when man opens his eyes (i.e. attains enlightenment) a bit. This body-home can become safe against such thieves and robbers if man takes care of it by remaining awake. Human life may not be attained again. Therefore, man should beware and must not waste away life by remaining careless.

Significance of human existence as well as its objective are described here in. 68.

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥

ਭਾਗ ਕੁਸੰਗ ਸੇ ਦੂਰ ਜਾਓ ਸਠ
ਸਾਕਤ ਸੰਗ ਨਾ ਠੀਕ ਸਹੀ ॥
ਦੂਧ ਪਲਾਵਤ ਰਹੁ ਨਿਸਬਾਸਰ
ਹੋਵਤ ਨਾਹਿ ਸੁਹਿਰਦ ਅਹੀ ॥
ਬੇਰੀ ਕੁਸੰਗ ਭਇਆ ਕਦਲੀ
ਉਸ ਕੈਸੀ ਮੁਰਾਦ ਹੈ ਆਣ ਲਹੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਓਹੁ ਝੂਲਤ ਹੈ
ਓਹੁ ਦੇਖ ਨਦਾਨ ਹੈ ਛੇਦ ਰਹੀ ॥੬੯॥

Svaiyyā

Bhāg kusaṅg se dūr jāo saṭh
sākat saṅg nā ṭhīk sahī.
Dūdh palāvat rahu nisbāsar
hovat nāhi suhirad ahī.
Berī kusaṅg bhaiā kadlī
us kaisī murād hai āṇ lahī.
Dās Bhagwānn ohu jhūlat hai
ohu dekh nadān hai chhed rahī.69.

Svaiyya : Keeping company with the Manmukh or self-oriented persons is not good for man, and he should avoid company of such evil-minded persons. One may go on feeding a snake with milk for days on, but it will never be a friend to man. Look at what happens to a banana plant which grows in the close proximity of a *ber* tree: as the wind blows and the branches of the *ber* tree swing around, the leaves of banana get badly torn, says Bhagwan Das.

The bad effects of the company of *manmukh* or self-oriented persons are described with the help of easily understandable metaphors.69.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਨਾਮੁ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਨਰ
 ਮਾਣ ਕਰੇ ਸਠ ਜੋਬਨ ਦਾ॥
 ਜੋਰ ਜੁਆਨੀ ਇਹ ਖੇਹ ਵਿਚ ਰੁਲ ਕਰ
 ਜੀਵ ਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਹੋਵਨ ਦਾ॥
 ਹੰਸਤ ਹੰਸਤ ਫੰਸਤ ਹੈ
 ਨਹੀਂ ਚੀਤ ਧਰੇ ਸਮਾ ਰੋਵਨ ਦਾ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਫੇਰ ਮਿਲੇ ਬੇਲਾ
 ਨਾਮ ਨਰੰਜਨ ਬੋਵਨ ਦਾ॥੭੦॥

Svaiyyā

Nāmu binān kise kām nahīn nar
 māṇ kare saṭh joban dā.
 Jor juānī ih kheh vich rul kar
 jīv churāsī de hovan dā.
 Haṅsat haṅsat faṅsat hai
 nahīn chīt dhare samā rovan dā.
 Dās Bhagwān nā pher mile belā
 nām narañjan bovan dā.70.

Svaiyya : Bhagwan Das says that foolish are the persons who take pride in their youthfulness because youth or human life is of no use if spent without remembering the Name Divine. Such foolish persons waste away this precious human existence and continue to suffer in the cycle of birth-death-rebirth. Such persons remain engrossed in their blissful ignorance without realizing the evil effects of this. Once this opportunity (of rarely attained human existence) is lost, man will not get another such chance to remember Name of the immaculate Lord.

Remembrance of Name Divine is the best task one should perform during human life .70.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਸੂਰਤ ਦੇਖ ਗਰੂਰਤ ਨਾਂ ਕਰ
 ਰੋਜ ਬਰੋਜ ਇਹ ਹੋਤ ਪੁਰਾਨੀ ॥
 ਤਿਗੰਯਰ ਔਰਤ ਬੱਦਲ ਉਪਰ
 ਹਾਲਤ ਏਕ ਪੈ ਨਾਹਿ ਨਦਾਨੀ ॥
 ਨਹੀ ਰਖ ਜਰੂਰਤ ਮੂਰਤ ਕੀ
 ਇਹੁ ਸਮਝ ਜਰੂਰ ਹੈ ਧੂਰ ਨਸਾਨੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਤਾਲਬ ਕਾਲਬ
 ਤਰਕ ਸਤਾਬ ਲਜਾਤ ਜੁ ਫਾਨੀ ॥੭੧॥

Svaiyyā

Sūrat dekh garūrat nān kar
 roj baroj ih hot purānī.
 Tigayyar aurat baddal ūpar
 hālat ek pai nāhi nadānī.
 Nahīn rakh jarūrat mūrat kī
 ihu samajh jarūr hai dhūr nasānī.
 Dās bhagwān ho tālab kālab
 tarak satāb lajāt ju fānī.71.

Svaiyya : Bhagwan Das says that man must not feel proud looking at the beauty of his handsome physique because it gets old and thus nears its decay with each passing day. Situation keeps changing (i.e. youth turns into old age) just like the unnoticable fleeting shadow of a cloud. Man is advised not to deem human body as important rather he should deem it only a mark of dust. Man should try to possess higher knowledge because all short-lived relishes of the world cease to matter after he attains spiritual enlightenment.

Transience of human life and importance of spiritual enlightenment are highlighted.71.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਅੰਗ ਕੇ ਦੇਖ ਉਮੰਗ ਨਹੀ ਕਰ
 ਸਚ ਨਾ ਜਾਣ ਇਹ ਰੰਗ ਪਤੰਗੀ ॥
 ਦੇਖ ਹਿਸਾਬ ਸੇ ਆਬ ਹਬਾਬ ਕੇ
 ਨਾਹਿ ਬਕਾ ਕੀਏ ਕੋਟ ਬਦੰਗੀ ॥
 ਮਲਕਲ ਮੌਤ ਕੀ ਗਸਤ ਤਲੇ ਗਏ
 ਖਾਇ ਸਿਕਸਤ ਹੋ ਖਸਤ ਫਰੰਗੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਜਾਦ ਹੂਏ ਦਿਲ
 ਸੌਕ ਸੇ ਫੌਕ ਕੋ ਲੈ ਯਕਰੰਗੀ ॥੭੨ ॥

Svaiyyā

Aṅg ko dekh umaṅg nahīn kar
 sach nā jāṅ ih raṅg pataṅgī.
 Dekh hisāb se āb habāb ko
 nāhi bakā kīe koṭ badaṅgī.
 Malkal maut kī gasat tale gae
 khāi sikasat ho khasat faraṅgī.
 Dās Bhagwān ajād hūe dil
 sauk se fauk ko lai yakraṅgī.72.

Svaiyya : Man must not feel unduly elated looking at his body; it should not be taken as lasting rather it is transient and subject to death. If he carefully reflects on the issue, he will realize that it is short-lived like a bubble on the water and there is nothing in it to make it live forever. Even the highly mighty *firangis* felt weak and suffered defeat at the hands of the god of Death: no one can overpower death. Bhagwan Das advises man to free his mind from the influence of physical attractions and make efforts to attain supreme spiritual state.

Transience of human life and the need to free mind from worldly attractions is underlined.72.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਦੇਖ ਵਲਾਇਤ ਛੋਡ ਸਕਾਇਤ
 ਸਮਝਿ ਹਿਦਾਇਤ ਆਕਲ ਭਾਈ॥
 ਦਾਖਲ ਬੀਚ ਜਮਾਇਤ ਆਰਫ
 ਹੋ ਕਰ ਆਸਕ ਲੈ ਰੁਸਨਾਈ॥
 ਹੋਇ ਸਰੂਰ ਜਰੂਰ ਸਹੀ ਜਬ
 ਨੂਰ ਗਫੂਰ ਸੇ ਹੋਤ ਬੀਨਾਈ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਚਸਮ ਖੁਲੇ
 ਕਰੇ ਸਾਬ ਪਨਾਹਿ ਜੇ ਇਹੁ ਅਸਨਾਈ॥੭੩॥

Svaiyyā

Dekh valāit chhoḍ sakāit
 samjhi hidāit ākal bhāī.
 Dākhal bīch jamāit āraf
 ho kar āsak lai rusnāī.
 Hoi sarūr jarūr sahī jab
 nūr gafūr se hot bīnāī.
 Dās Bhagwān tāñ chasam khule
 kare sāth panāhi je ihu asnāī.73.

Svaiyya : Bhagwan Das advises man to give up any grudges and complaints rather imbibe loving friendship with the ever-existent Lord and follow His teachings. When the Lord, who is provider of blessings and who bestows spiritual enlightenment, benevolently looks at a person participating in the congregation of the holy like a true lover of God, the latter certainly reaches a state of inner bliss. When a devotee seeks shelter with the supreme Lord and imbibes love with Him, spiritual knowledge dawns upon him.

Participation in the *satsangat* and loving and humble submission to God help one become spiritually enlightened. 73.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਏ ਦਿਲਦਾਰ ਸੁਣੋ ਗੁਫਤਾਰ
 ਦਾਤਾਰ ਸਤਾਰ ਕੋ ਨਾਹਿ ਭੁਲਾਵੋ ॥
 ਸਬ ਰੋਜ ਪਰਸਤਸ ਕਰਤ ਰਹੋ
 ਨਹੀ ਬੀਚ ਸੈਤਾਨ ਕੀ ਗਰਦਸ ਆਵੋ ॥
 ਹੋਵਤ ਜਾਤ ਗੁਜਸਤ ਜੋ ਵਕਤ
 ਨਾਂ ਦਸਤ ਮੇਂ ਆਵਤ ਹਸਤ ਠਰਾਵੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਰੇ ਹੋਸ ਕੇ ਗੋਸ ਸੇ
 ਸੁਖਨ ਸੁਣੋ ਪਸ ਪੇਸ ਗੁਵਾਵੋ ॥੭੪॥

Svaiyyā

E dildār suṇo guftār
 dātār satār ko nāhi bhulāvo.
 Sab roj parsatas karat raho
 nahīn bīch saitān kī gardas āvo.
 Hovat jāt gujasat jo vakat
 nān dasat meṅ āvat hasat ṭharāvo.
 Dās Bhagwān re hos ke gos se
 sukhan suṇo pas pes guvāvo.74.

Svaiyya : Bhagwan Das adjures man, who loves God, to give him an ear and remember never to become forgetful of the One who is the giver of gifts and who is protector of honor. Man should continue to meditate on Him every day and he must not get engrossed in the love of *maya*-demon. Time once gone never returns and man must always make good use of it. He should think and act wisely, keep himself aloof of futile and meaningless things and instead listen to spiritual discourse and move forward on the spiritual path.

Man is hereby shown the true path towards God-realization.74.

ਸ੍ਰੋਯੋ ॥

ਸਬਦ ਸਰੋਤ ਕਰੋ ਨਿਸਬਾਸਰ
 ਸਬਦ ਸਮਾਂਨ ਨਾ ਹੋਰ ਅਚਾਰਾ ॥
 ਕੇਤਕ ਭਾਖ ਕਰੋ ਉਪਮਾਂ ਗੁਣ
 ਸਕਤ ਹੈਂ ਸਬਦ ਕੇ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ॥
 ਤਮਸੀਲ ਕਹੂੰ ਕੁਝੁ ਸਮਝਨ ਕਾਰਨ
 ਕੀਟ ਨੇ ਭ੍ਰਿੰਗ ਕਾ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਭ੍ਰਿੰਗ ਭਇਆ ਸੁਣ
 ਸਬਦ ਹੈ ਜੀਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੰਗਾਰਾ ॥੭੫॥

Svaiyyā

Sabad sarot karo nisbāsar
 sabad samāñn nā hor achārā.
 Ketak bhākh karoñ upmāñ guṇ
 sakat haiñ sabad ke apar apārā.
 Tamsīl kahūñ kujhu samjhan kāran
 kīṭ ne bhriṅg kā sabad bīchārā.
 Dās Bhagwāñn bhriṅg bhaiā suṇ
 sabad hai jīv se braham baṅgārā.75.

Svaiyya : Bhagwan Das advises man and says that he should listen to Sabda or divine Word throughout day and night and that nothing else is nobler than this. How can the glory of Sabda be explained in any other way because its power is immense and indescribable? To understand its true meaning and significance, take the story of ant and beetle as an example. In this story, the ant becomes like beetle listening to the latter's melody. Similarly, a person who listens to the Word of the Divine, becomes like Him.

Significance of the remembrance of Sabda or divine Word is underlined.75.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਗਰੀਬ ਕੋ ਗੀਰ ਬਗੀਰ ਕਰੋ
 ਅਰ ਪੰਚਨ ਮਾਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਧਰੋ ॥
 ਤ੍ਰਿਪਟੀ ਮੱਧ ਜਾਇ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ
 ਤਹਾਂ ਨੀਰ ਪਯੂਖ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ ॥
 ਗਹੁ ਇਸਥਿਤ ਭੇਦ ਬਹਿਸਤ ਹਰੋ
 ਤਬੈ ਭੈ ਸੰਸਾਰਿ ਅਸਾਨ ਤਰੋ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਰਾਮ ਕਰੋ
 ਸਹੀ ਸਾਂਤ ਇਕਾਂਤ ਨਦਾਨ ਨਰੋ ॥੭੬॥

Svaiyyā

Garīb ko gīr bagīr karo
 ar pañchan mār ke dhiān dharo.
 Triptī maddh jāi nivās karo
 tahāñ nīr payūkh ko pāñn karo.
 Gahu isthit bhed bahisat haro
 tabai bhai sansāri asān taro.
 Dās Bhagwāñn arām karo
 sahī sānt ikānt nadāñn naro.76.

Svaiyya : Bhagwan Das says that a poor being also becomes stable in mind, reaches across all doubts and delusions and realizes the nectar of Name when he overcomes the five cardinal evils and immerses his mind in the divine Word. He puts an end to all wanderings of his mind and reaches the highest state of spiritual stability. In this way, he easily swims across the world-ocean. He concludes by saying that it is only by reaching the state of spiritual poise and stability that one can attain liberation.

Emphasis is laid on the need to overcome five cardinal evils and to become absorbed in the divine Word. 76.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਮਾਲ ਕਾ ਮਰਮ ਮਲੂਮ ਕਰੋ
ਕਿਹ ਕਾਰਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਬਣੀ ॥
ਕਿਸ ਬਿਧ ਕਹ ਢੰਗ ਮਣਕੇ ਕਹੇ
ਤਹ ਕਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਡੋਰ ਭਣੀ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਤਾਰ ਤਿਆਗ* ਕਰੋ
ਫੁਨ ਸਾਧਨ ਚਾਰ ਪ੍ਰੋਇ ਮਣੀ ॥
ਸਹਜ ਔ ਸੁੰਨ ਕੇ ਘਾਟ ਮੇ ਜਾ ਕਰ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਚਾਰ ਘਣੀ ॥੭੭॥

Svaiyyā

Māl kā maram malūm karo
kih kāran dhāran karnī baṇī.
Kis bidh kah ḍhaṅg maṅke kahe
tah kah prakār hai ḍor bhaṇī.
Prem kī tār tiāg* karo
phun sādhan chār proi maṇī.
Sahaj au sunn ke ghāṭ me jā kar
Dās Bhagwān bachār ghaṇī.77.

Svaiyya : First of all, we ought to try to understand the mystery of how to wear a rosary and how to tell the beads. What sort of beads and what kind of thread are said to be used in making a rosary? Bhagwan Das says that we should prepare the thread of love and then put the beads of four kinds (*vairag*, *vivek*, *khatsampti* and *mumukta*) which help man attain liberation. It is only appropriate that we engage ourselves in deep reflection on god to reach the state of spiritual poise which leads to liberation.

Man is advised to discover the true form and nature of rosary and the objective for which man needs to tell the beads. 77.

*(The word 'tiag' in the third verse should have been 'tiar')

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਕੀ ਖੇਲ ਲਖੋ
ਇਹ ਚਾਲਾ ਅਜਾਇਬ ਬਾਤ ਨਿਰਾਲੀ ॥
ਨਾਮ ਜਿਸੇ ਸਤਰੰਜ ਕਰੇਂ
ਏਹ ਹੈ ਸਚ ਰੰਗ ਜਥਾਰਬ ਚਾਲੀ ॥
ਗਾਫਲ ਹੋ ਨਹੀਂ ਖੇਲ ਕਰੋ
ਏਹ ਮੁਸਕਲ ਬਾਤ ਨਾ ਜਾਣ ਸੁਖਾਲੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੇ ਹੈਂ ਘਰ ਚਾਹਤ
ਤੋਂ ਕੁਝ ਚਾਹੀਏ ਹੈ ਮਗਜ ਭੀ ਆਲੀ ॥੭੮ ॥

Svaiyyā

Giān agiān kī khel lakho
ih chālā ajāib bāt nirālī.
Nānm jise satrañj kaheñ
eh hai sach raṅg jathārath chālī.
Gāfal ho nahīñ khel karo
eh muskal bāt nā jāṇ sukhālī.
Dās Bhagwān je haiñ ghar chāhat
tau kujh chāhīe hai magaj bhī ālī.78.

Svaiyya : Bhagwan Das opines that understanding the play of knowledge and ignorance for the objective of attaining higher knowledge has been a unique and wonderful thing. Though it has been called a game of chess, but in reality it has been the way of truthful loving. Man should discard his lethargy and tread this path with absolute carefulness because it is not easy rather it is quite difficult to tread this path. If a person is able to attain right and supreme knowledge, this can lead him to his true abode.

Removing ignorance and attaining higher knowledge is difficult but necessary for self-realization.78.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਹੋਇ ਰਹੀ ਖਲਾਰ ਹੈ ਐਨ ਅਪਾਰ
 ਏਹ ਅਸਲ ਬਚਾਰ ਹੈ ਸਾਰ ਲਖਾਯੋ॥
 ਹਰ ਦੋ ਤਰਫ ਸੇ ਮੁਹਰੇ ਲਗੇ
 ਫੁਨ ਮੁਹਰੇ ਮੁਕਾਬਲ ਮੁਹਰੇ ਲਗਾਯੋ॥
 ਆਂਖ ਕੀ ਤਾੜ ਸੇ ਤਾੜ ਕਰੋ
 ਹਰਿ ਓਰ ਸੇ ਓਰ ਦਲੀਲ ਲੈ ਆਯੋ॥
 ਬਾਤ ਬਰੀਕ ਬਖਾਨ ਨਦਾਨ ਤਹ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹਕੀਕਤ ਪਾਯੋ॥੭੯॥

Svaiyyā

Hoi rahī khalār hai ain apār
 eh asal bachār hai sār lakhāyo.
 Har do taraf se muhre lage
 phun muhre mukābal muhre lagāyo.
 Āñkh kī tār se tār karo
 hari or se or dalīl lai āyo.
 Bāt barīk bakhān nadānn tah
 Dās Bhagwānn hakīkat pāyo.79.

Svaiyya : Bhagwan Das says that this great world-play is beyond human understanding, but its reality can be understood after reflecting on its essence. Like the chess-pieces, forces from both sides are positioned against each other. However, like an expert perceiver, one must remain watchful against all sides and try to understand the contrivances of the opposite side. The idea explained is quite subtle and man must try to understand it so that ultimate reality could be realized.

Reflecting on the reality of this world is stressed to reach the ultimate truth.79.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸਨਮੁਖ ਮਾਥ ਜੁਰੇ ਜਬ ਹੈਂ
 ਤਬ ਲਰਜਾ ਨਾ ਖਾਵੀਏ ਬੀ ਕਰ ਗਾਜੀ ॥
 ਘਬਰਾਉ ਨਹੀ ਰਖ ਸੌਕ ਸਨਾਖਤ
 ਤੁਹਫਾ ਹੈ ਆਰਫ ਨਜਰ ਦਰਾਜੀ ॥
 ਜਰਾ ਚਾਲ ਕੁਚਾਲ ਸੰਭਾਲ ਚਲੋ
 ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਇਹ ਆਗੇ ਹੈ ਕੀ ਕਹੁ ਪਾਜੀ ॥
 ਬੇਖਟਕ ਹੋ ਅਟੱਕ ਚੁਕਾਏ ਦਈ
 ਲਈ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹਕੀਕਤ ਬਾਜੀ ॥੮੦॥

Svaiyyā

Sanmukh māth jure jab hain
 tab larjā nā khāvīe thī kar gājī.
 Ghabrāu nahīn rakh sauk sanākhat
 tuhfā hai āraf najar darājī.
 Jarā chāl kuchāl sambhāl chalo
 pher tere ih āge hai kī kahu pājī.
 Bekhaṭak ho aṭakk chukāe daī
 laī Dās Bhagwān hakīkat bājī.80.

Svaiyya : When the evil-enemies confront man, it becomes him to face them like a true warrior instead of feeling frightened. An enlightened person does not feel distraught and distressed rather uses his divinely received gift of far-sightedness and thus recognizes his enemies. Realization of the objective does not look like a big deal when instead of making a wrong move man is able to learn of the true way out. Such a person is able to remove all obstacles in a rather poised manner and thus realize the supreme Truth.

Overpowering evils helps man remove all obstacles on his spiritual path leading to God-realization.80.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਮਨ ਬਜੀਰ ਭਇਆ ਅਰ ਕਾ ਜੋਊ
 ਖਰਾ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਕਰਤ ਖੁਵਾਰੀ ॥
 ਅਵਿਦਿਆ ਸਮੂਹ ਨਹੀ ਦਲ ਜਾਇ ਗਨਾ
 ਕੈਸੇ ਭਾਖ ਕਰੁੰ ਪ੍ਰਿਕ੍ਰਿਤ ਏਹ ਸਾਰੀ ॥
 ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲੋਭ ਔ ਮੋਹਿ ਅਹੰ
 ਫੀਲੇ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਰੁਖ ਸਿਕਦਾਰੀ ॥
 ਲਘੂ ਮਤ ਏਹ ਕੈਸੇ ਲਖੋਂ ਪ੍ਰਮਾਰਥ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹਕੀਕਤ ਭਾਰੀ ॥੮੧॥

Svaiyyā

Man bajīr bhaiā ar kā joū
 kharā barābar kar karat khuvārī.
 Avidiā samūh nahīn dal jāi ganā
 kaise bhākh karūn prikrit eh sārī.
 Kām krodh te lobh au mohi ahañ
 phīle ghoṛe haiñ rukh sikdārī.
 Laghū mat eh kaise lakhoñ pramārath
 Dās Bhagwān hakīkat bhārī.81.

Svaiyya : Bhagwan Das says that mind creates many problems for a human being just as a king faces many problems when his own minister takes a stand against him. How can one describe the immensity of the entire creation while being under the influence of forces of ignorance ? It becomes rather difficult to overcome lust, wrath, avarice, attachment and ego while trying to enjoy their ride: indulgence in evils cannot help one erase them. One cannot understand and explain the highest truth with shallow knowledge.

One must attain higher knowledge and efface evils within to realize the greatness of God.81.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸਾਹਿ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸੈਨ ਹੈ ਸਾਬਤ
 ਕੈਸੇ ਬਣੀ ਦੇਖੇ ਹੋਇ ਅਗਾਰੀ ॥
 ਅਨਭਵ ਏਹ ਬਜੀਰ ਖਲਾ
 ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਸਾਫ ਸੰਜੋਇ ਸਵਾਰੀ ॥
 ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਫੀਲ ਬਣੇ
 ਅਸ੍ਰੁ ਭਏ ਬੈਰਾਗ ਬਬੇਕ ਹੈਂ ਭਾਰੀ ॥
 ਸਮ ਦਮ ਦੇ ਰੁਖ ਪਟੀ ਪੜੇ
 ਏਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹਕੀਕਤ ਸਾਰੀ ॥੮੨ ॥

Svaiyyā

Sāhi giān kī sain hai sābat
 kaise baṇī dekho hoi agārī.
 Anbhav eh bajīr khalā
 such sañjam sāph sañjoi savārī.
 Sat santokh do phīl baṇe
 asv bhae bairāg babak haiñ bhārī.
 Sam dam do rukh paṭī paṛe
 eh Dās Bhagwāñn hakīkat sārī.82.

Svaiyya : Bhagwan Das says: O Man! Look ahead and see that the army of the gnosis-king has been highly powerful and invincible. In this army, spiritual knowledge is his minister who wears the armor of truth and modesty. Two huge elephants in the form of truth and contentment and two strong steeds of *vairag* or detachment and *tat gyan* or metaphysical truth stand in defence. The essential truth of life is that one must learn the lesson of putting a check on mind and physical senses which are just two sides of the same coin.

The way to overcome and efface evils by imbibing certain values and putting a check on mind is emphasized.82.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਅਸਟਾਂਗ ਹੀ ਜੋਗ ਕੇ ਪਿਆਦੇ ਖਵੇ
 ਹਥ ਲੈ ਪਰਧਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਟਾਰੀ॥
 ਲਾਇ ਹਸਾਬ ਕਰੋ ਐਸੀ ਚਾਲ
 ਕਿ ਸਾਹ ਅਗਿਆਨ ਸਹ ਖਾਏ ਕਰਾਰੀ॥
 ਪਹਿਲੇ ਬੰਨ ਕਿਲਾ ਸਭ ਨਰਦਨ ਕਾ
 ਪਸ ਪੇਸ ਪਨਾਹਿ ਕਰੋ ਰਫਤਾਰੀ॥
 ਆਪ ਮਰੇ ਨਹੀ ਮਾਰ ਅਰੀ
 ਐਸੇ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਖਲਾਰੀ॥੮੩॥

Svaiyyā

Aṣṭāṅg hī jog ke piāde khare
 hath lai pardhāñn prem kaṭārī.
 Lāi hasāb karo aisī chāl
 ki sāh agiāñ sah khāe karārī.
 Pahile bann kilā sabh nardan kā
 pas pes panāhi karo raftārī.
 Āp mare nahīñ mār arī
 aise Dās Bhagwāñn nadāñn khalārī.83.

Svaiyya : Like the eight parts of yoga, the pawns in the game of chess keep on standing wielding the sword of love waiting to make an intelligent move so that they can cause grievous hurt to the opposite ignorance-king. Just as a player shifts and moves his pawns back and forth with a view to strengthen the defence of his king, man must first strengthen the defence of his body-fort and only thereafter start living his spiritually enlightened life. He who is ignorant of this rule loses the game of life, says Bhagwan Das.

The right way to play the game of life is suggested – shut out evils and attain spiritual enlightenment.83.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਦੋ ਫੀਲੇ ਕੀ ਚਾਲ ਸਮਾਰ ਕਰੋ
ਗੋਸੇ ਮਲ ਅਮਲ ਹੈਂ ਮਲ ਮੁਕਾਏ ॥
ਘੋੜੇ ਕੀ ਹਿਮਤ ਹਦ ਸੇ ਬਾਹਰ
ਤੀਸਰੇ ਜਾ ਘਰ ਹਸਤੀ ਉਡਾਏ ॥
ਪਟੀ ਪਾਧਰ ਪਾਇ ਚਲੇ ਰੁਖ ਹੈ
ਜੋਊ ਨਰਦ ਮਿਲੇ ਰੁਕ ਖੇਲ ਖਪਾਏ ॥
ਇਉ ਦਲ ਰਿਪ ਕੇ ਹਾਰ ਪੜੀ
ਜਿਉ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹਕੀਕਤ ਪਾਏ ॥੮੪॥

Svaiyyā

Do phīle kī chāl samār karo
gose mal amal haiñ mal mukāe.
Ghoṛe kī himmat had se bāhar
tīsre jā ghar hastī uḍāe.
Paṭī pādhar pāi chale rukh hai
joū narad mile ruk khel khapāe.
Iu dal rip ke hār paṛī
jiu Dās Bhagwān hakīkat pāe.84.

Svaiyya : Bhagwan Das says that even the mighty evils can be effaced by making every move in life after due reflection just as in the game of chess the opponent can be defeated only if we move judiciously both the elephants which otherwise keep standing in the corners of the chessboard. Just as the elephant in the third house can be 'killed' by making right movement of the horse, we can clear the spiritual path by overpowering any evil-pawn on the way. The supreme truth is realized by overpowering the evil-enemies.

The seekers are informed of the ways and means to overpower evil inclinations. 84.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸੀਲ ਕੀ ਸੈਫ ਬਜੀਰ ਫੜੀ
 ਚਾਰੇ ਤਰਫ ਦਿਤੀ ਐਸੀ ਆਣ ਤੜੀ ॥
 ਮਲਨ ਬਜੀਰ ਮੁਕਾਇ ਘੜੀ
 ਖਾਧੀ ਸਾਹ ਅਗਿਆਨ ਸਕਸਤ ਬੜੀ ॥
 ਪਕੀ ਨਰਦ ਨਸਾਨ ਪੈ ਜਾਇ ਪੜੀ
 ਘਰ ਚੌਸਠ ਮੈ ਫਿਰੀ ਤੋੜ ਅੜੀ ॥
 ਏਹ ਬਾਤ ਬਿਗਿਆਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਚੜੀ
 ਧਜਾ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਗੰਮ ਖੜੀ ॥੮੫॥

Svaiyyā

Sīl kī saif bajīr phaṛī
 chāre taraf ditī aisī āṇ taṛī.
 Malan bajīr mukāi ghaṛī
 khādhī sāh agiān saksat baṛī.
 Pakī narad nasānṅn pai jāi paṛī
 ghar chausaṭh mai phirī toṛ aṛī.
 Eh bāt bigiānṅn meṅ jāi chaṛī
 dhajā Dās Bhagwānṅn agamm khaṛī.85.

Svaiyya : Using again the metaphor of the game of chess, Bhagwan Das says that the opponent's evil-minded Wazir is killed and the ignorant-King is made to suffer a heavy defeat when the Wazir wielding in hand the sword of peaceful and sweet temperament makes a move in the opponent's camp. The sharp shooting by the pawns breaks the backbone of the enemy in all the sixty-eight squares. In this way, man can also attain a stable spiritual state by effacing evils in the mind.

Man is advised how to overcome evils and raise the banner of spiritual enlightenment. 85.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਬੰਸੀ ਕਾਂਨ ਕੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਨਿਸਬਾਸਰ
ਸੋ ਇਸ ਹੋ ਤਿਨ ਲੋਇ ਰਹੀ॥
ਮੋਹੰਨ ਮੋਹਿ ਲਈ ਸਭ ਗੁਆਰਨ
ਇਕਤਰ ਇਕਠੈ ਹੋਇ ਰਹੀ॥
ਅਨੰਦਮਈ ਰਸ ਪਾਵਤ ਹੈ ਮਿਲ
ਸੰਸਨ ਕੋ ਸਭ ਖੋਇ ਰਹੀ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਗਾਫਲ ਗਵਾਰਨ
ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਕਿਉ ਸੋਇ ਰਹੀ॥੮੬॥

Svaiyyā

Bānsī kānn kī bāj rahī nisbāsar
so is ho tin loi rahī.
Mohann mohi laī sabh guāran
ikatar ikṭhai hoi rahī.
Anandamaī ras pāvat hai mil
saṅsan ko sabh khoi rahī.
Dās Bhagwān tūṅ gāfal gavāran
pair pasār kiu soi rahī.86.

Svaiyya : Advising man to get united with the supreme Lord, Bhagwan Das says that the melody of celestial music resounds throughout day and night in all the three realms. This unstruck melody charms everybody just as all herdswomen felt charmed listening to the flute played by Krishna. The persons who listen to it efface all doubts from within their minds and enjoy the experience of inner blissfulness. On the other hand, the persons who remain careless continue to live in ignorance and fail to experience inner blissfulness.

Man is advised to give up carelessness and instead attune himself with the divine Word to realize lasting inner bliss. 86.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਜਾਗ ਸਤਾਬ ਲੈ ਸਾਰ ਸਖੀ ਹੁਣ
 ਕੰਜ ਗਲੀ ਵਿਚ ਛਾਇ ਰਹੇ ॥
 ਮੋਹਨ ਮੋਹਨ ਭਾਖਤ ਹੈਂ ਬਿਚ
 ਧਰਨ ਅਕਾਸ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ॥
 ਕਿਉ ਕਰ ਬਾਤ ਕਰੂੰ ਇਨ ਕੀ
 ਇਹੁ ਰੁਣ ਝੁਣ ਸੁਰਤ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜਾ ਦੇਖ ਲਵੋ ਹੁਣ
 ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਾਇ ਰਹੇ ॥੮੭॥

Svaiyyā

Jāg satāb lai sār sakhī huṇ
 kuñj galī vich chhāi rahe.
 Mohan Mohan bhākhāt haiñ bich
 dharan akās samāi rahe.
 Kiu kar bāt karūñ in kī
 ihu ruṇ jhuṇ surat lagāi rahe.
 Dās Bhagwān jā dekh lavo huṇ
 prem prītam lāi rahe.87.

Svaiyya : Bhagwan Das tells the seekers to be awake and perceive the supreme Lord as all-pervasive. The supreme Lord, also remembered by devotees by the name of Mohan, permeates all places of the world including the earth and the sky. He equally pervades on the earth, in the sky and all other places. Nothing can be said about the state when one's consciousness becomes awake and immerses itself in the celestial melody. Therefore, man must understand that the Lord-Spouse loves all equally.

Man is advised to awaken his consciousness and immerse it in divine Word to perceive God pervading everywhere. 87.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਬੰਸੀ ਹੈ ਆਣ ਬਜਾਈ ਜਬੇ
 ਤਬ ਭੁਲ ਗਈ ਸਭ ਕਾਰ ਬਿਹਾਰੀ ॥
 ਮਥਰਾ ਔ ਗੋਕਲ ਮੋਹਿ ਲਈ
 ਅਤੇ ਮੋਹ ਲਈ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਸਭ ਨਾਰੀ ॥
 ਹੱਸ ਰੱਸ ਕੇਲ ਕਰੇ ਸਭ ਹੈ
 ਐਸੀ ਲਾਗਤ ਬੰਸਰੀ ਆਣ ਪਿਆਰੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਗੁੰਮ ਰਹੇ ਹੁਣ
 ਸੁਧ ਔ ਬੁਧ ਹੈ ਸਭ ਬਸਾਰੀ ॥੮੮ ॥

Svaiyyā

Baṅsī hai āṇ bajāī jabe
 tab bhul gaī sabh kār bihārī.
 Mathrā au gokal mohi laī
 ate moh laī brij kī sabh nārī.
 Hass rass kel kare sabh hai
 aisī lāgat baṅsrī āṇ piārī.
 Dās Bhagwānn ho gumm rahe huṇ
 sudh au budh hai sabh basārī.88.

Svaiyya : Bhagwan Das says that God provides everlasting inner bliss to the seekers who remain absorbed in Him. The celestial melody charms everyone as did the flute played by Krishna. Listening to it, all doors are shut to evil desires and passions, all mental faculties become poised and the individual souls become active to realize the supreme Soul. The poise resulting from listening to the celestial melody liberates individual soul from worldly desires and leads it towards inner bliss.

Reflection on the divine Word with concentration leads one to realize the highest spiritual state.88.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਬੰਸੀ ਕੀ ਟੇਰ ਸੋਂ ਟੇਰ ਹੁਈ
ਲਖੀ ਫੇਰ ਜਾਂ ਫੇਰ ਹੈ ਐਨ ਬਚਾਰੀ ॥
ਧੁਨ ਧਿਆਨ ਹੋ ਇਕ ਗਏ
ਐਸੀ ਆਇ ਚੜੀ ਅਬ ਪ੍ਰੇਮ ਖੁਮਾਰੀ ॥
ਨਾਹਿ ਆਪ ਰਹੀ ਨਾਹਿ ਗੁਆਰਨ ਹੈ
ਨਾਹਿ ਬ੍ਰਿਜ ਰਹੀ ਨਾਹਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਆਖ ਸਕੇ ਹੁਣ
ਹੈ ਚਿਦਾਕਾਸ ਅਕਹ ਅਗਾਰੀ ॥੮੯॥

Svaiyyā

Bānsī kī ṭer soṅ ṭer hūī
lakhī pher jāṅ pher hai ain bachārī.
Dhun dhiān ho ik gae
aisī āi chaṛī ab prem khumārī.
Nāhi āp rahī nāhi guāran hai
nāhi brij rahī nāhi Krisan murārī.
Dās Bhagwān kī ākh sake huṅ
hai chidākās akah agārī.89.

Svaiyya : The persons who listen to the celestial melody say that the waves of love are produced when the Sabda or divine Word and individual consciousness get identified with each other. Individuation is completely effaced and the tangible material world gets merged in the intangible formless One; in other words, the entire manifest material world is perceived as manifestation of the One. The immense greatness of the Lord cannot be put in words even after having relished this wondrous experience.

The wondrous spiritual state of the person who experiences the divine melody is described. 89.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਅੰਤ ਵਾਹਕ ਕੋ ਹਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਹੇਂ
ਇਹ ਭੂਲ ਕੇ ਬਾਹਰ ਮਾਨ ਨਾ ਭਾਈ॥
ਅੰਤਰ ਬੀਚ ਬਹਾਰ ਕਰੀ ਸਭ
ਅੰਤਰ ਬੀਚ ਹੈ ਧੇਨ ਚਰਾਈ॥
ਅੰਤਰ ਬੀਚ ਹੈ ਬੰਸੀ ਬਜਾਵਤ
ਅੰਤਰ ਹੈ ਸਭ ਰਾਸ ਰਚਾਈ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਤਿਨ ਸਰੀਰ
ਜਹ ਮਥਰਾ ਔ ਗੋਕਲ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾ ਕਾਈ॥੯੦॥

Svaiyyā

Ant vāhak ko ham Krisan kaheñ
ih bhūl ke bāhar mān nā bhāi.
Antar bīch bahār karī sabh
antar bīch hai dhen charāi.
Antar bīch hai bañsī bajāvat
antar hai sabh rās rachāi.
Dās Bhagwāñn nā tin sarīr
jah mathrā au gokal brij nā kāi.90.

Svaiyya : Bhagwan Das remembers the ever-existent Lord giving Him the epithet of Krishna and says that the life-force within each human being is Krishna: the soul within each being is verily the image of God and He has no other form. He bestows blissfulness and 'grazes the cows' within the beings; it is also within the beings that He plays the flute and plays other wondrous feats. God has no physical form and there is no need for any particular Mathura, Gokul or Braj to serve as his abode as He permeates everywhere, all the places.

Krishna here is an epithet for God who is all-pervasive and is not confined to any particular place.90.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਕੁਸਲਿਆ ਹੈ
 ਨਿਜ ਮਤ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਸੁਮਤ ਕੁਮਤ ਕੇਕਈ॥
 ਕੁਮਤ ਕਠੋਰ ਕੀ ਬਾਤ ਕਰੀ
 ਦੇਖੋ ਕੈਸੀ ਕੁਮਾਰਗ ਆਣ ਪਈ॥
 ਦਸਰਥ ਗੁੰਮ ਜਥਾਰਥ ਹੈਂ ਜਬ
 ਸੀਆ ਹੈ ਸੁਰਤ ਬਦੇਸ ਗਈ॥
 ਅਨਭਵ ਲਛਮਨ ਰਾਮ ਚਲੇ
 ਦੇਖੋ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹ ਬਾਤ ਨਈ॥੯੧॥

Svaiyyā

Ātmā rām Kusaliā hai
 nij mat Sumitrā sumat kumat Kekaī.
 kumat kaṭhor kī bāt karī
 dekho kaisī kumārag āṇ paī.
 Dasrath gumm jathārath haiṅ jab
 Sīā hai surat bades gaī.
 Anbhav Lachhman Rām chale
 dekho Dās Bhagwān ih bāt naī.91.

Svaiyya : Bhagwan Das personifies the individual soul as Kaushalaya (the mother of Lord Rama) and self-oriented mind is personified as Sumitra (mother of Lakshman) and Kaikeyi (mother of Bharat), who stand for good and bad forces, respectively. Like Kaikeyi, the evil mind behaves inappropriately and takes the wrong path. The reality of life does not look like Dasrath and consciousness-Sita has disappeared. Ironically, Rama and Lakshman, two metaphors for spiritual knowledge, have also departed from the world today.

The reality of human life is described through the symbolic use of the characters in the Ramayana.91.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਮਨ ਸਮਾਨ ਨ ਹੋਰ ਕੋ ਰਾਵਣ ਹੈਂ
 ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜਹ ਸੀਸ ਬਣਾਏ ॥
 ਇਸ ਕਾਰਨ ਦਹਸਰ ਨਾਮ ਕਹਾਵਤ
 ਦਹ ਦਿਸ ਚੰਚਲ ਚਿਤ ਚਲਾਏ ॥
 ਤਿਨ ਹਸਤੀ ਕੇ ਹੈਂ ਗੜ ਕੋਟ ਕੀਏ
 ਤਹ ਨਾਮੁ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ਲੰਕ ਰਖਾਏ ॥
 ਚਾਰੇ ਤਰਫ ਅਗਿਆਨ ਸੁਮੁਦ੍ਰ ਹੈ
 ਜਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਏਹ ਰਾਜ ਕਮਾਏ ॥੯੨॥

Svaiyyā

Man samān na hor ko Rāvaṇ haiṅ
 das indre jah sīs baṇāe.
 Is kāran dahsar nām kahāvat
 dah dis chañchal chit chalāe.
 Tin hastī ke haiṅ gaṛ koṭ kīe
 tah nāmu mukām hai laṅk rakhāe.
 Chāre taraf agiān sumudra hai
 jah Dās Bhagwān eh rāj kamāe.92.

Svaiyya : Bhagwan Das says that nothing other than human *mana* is evilsome like Ravan, the king of Sri Lanka; like the ten heads of Ravan, mind is governed by ten senses – five *gian* and five *karma* senses. The frivolous mind has been called ten-headed because it continues to wander in all the ten different directions. All around the body-fort which is of three kinds is the huge ocean of ignorance, and it is here that the mind rules.

The state of human *mana* is explained through the metaphor of Ravan, the king of Sri Lanka in the Ramayana.92.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰੀ ਅਬ ਰਾਵਣ
ਅੰਗ ਬਭੂਤ ਅਸਾਰ ਮਲੀ ॥
ਅਵਿਦਿਆ ਅਵਰਨ ਹੈ ਭੇਸ ਕੀਓ
ਕੈਸੀ ਕੁਟਲ ਕੁਮਤ ਕੀ ਮਤ ਹਲੀ ॥
ਆਪ ਨੂ ਆਪ ਕਹਾਵਤ ਕੀ
ਜਬ ਧਾਰ ਲਈ ਕਰ ਚਾਹ ਬਗਲੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਨਾਥ ਕੇ ਨਾਥ ਕੀ
ਰਾਵਣ ਹੈ ਅਬ ਸੀਆ ਛਲੀ ॥੯੩॥

Svaiyyā

Kī kartūt karī ab Rāvaṇ
aṅg babhūt asār malī.
Avidiā avran hai bhes kīo
kaisī kuṭal kumat kī mat halī.
Āp nū āp kahāvat kī
jab dhār laī kar chāh baglī.
Dās Bhagwān anāth ke nāth kī
Rāvaṇ hai ab Sīā chhalī.93.

Svaiyya : Using again the Ramayana characters as metaphors, Bhagwan Das says that Ravan did an unbecoming thing (of abducting Sita) after besmearing his body with ashes (so as to look like a hermit). Evil intellect acted as a veil over the right understanding of Ravan and he put on the garb of a mendicant and carried a satchel on his shoulder. As *mana* deceives consciousness, Ravan duped Sita: he used deception to kidnap Sita, the wife of Ramchandra. In other words, human consciousness is led astray by *mana's* deception and one has to strive hard to bring it back to its primal state.

The episode of Sita's abduction in the Ramayana is used as a metaphor to adjure man to keep mind in check.93.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਸੀਆ ਗਈ ਸਭ ਸੁਖ ਗਏ
ਇਤੇ ਦੁਖ ਭਏ ਗਿਣੇ ਜਾਵਤ ਨਾਹੀ ॥
ਸੀਆ ਸਰੂਪ ਮਿਲੇ ਕਬ ਹੈ
ਐਸੇ ਰੋਵਤ ਰਾਮ ਫਿਰੇ ਬਨ ਮਾਂਹੀ ॥
ਕਭੀ ਬੁਝਤ ਹੈ ਝੁੰਡ ਤਰਵਰ ਕੋ
ਕਭੀ ਢੁਢਣ ਕੋ ਗਿਰ ਕੰਦਰ ਜਾਹੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਯੋਗ ਕਰੇ ਨਹੀ
ਜਾਨਕੀ ਜਾਨ ਹੈ ਮਾਰਤ ਆਹੀ ॥੯੪ ॥

Svaiyyā

Sīā gaī sabh sukh gae
ite dukh bhae giṇe jāvat nāhīn.
Sīā sarūp mile kab hai
aise rovat Rām phire ban mānhīn.
kabhī būjhat hai jhuṇḍ tarvar ko
kabhī ḍhūḍhaṇ ko gir kandar jāhīn.
Dās Bhagwān biyog kare nahīn
Jānkī jān hai mārat āhīn.94.

Svaiyya : Ramchandra had to undergo immense pain and suffering after having got separated from Sita. He continued to wander in the forests in search of Sita trying to find her in the groves of trees and caves of mountains. Separated from Sita, he heaved deep sighs and wept profusely. Decoding the metaphor of this story, Bhagwan Das says that disquietude which results from the disunity between individual conscious and the supreme Lord becomes cause of suffering in the life of man.

The state of mind resulting from the consciousness having gone astray is described. 94.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਧੁੰਨ ਧੁੰਨ ਮਾਥ ਕਹੇ ਰਘਨਾਥ
 ਹੇ ਲਛਮਨ ਭ੍ਰਾਤਿ ਇਹ ਬਾਤ ਕੀ ਹੋਈ ॥
 ਲਾਇ ਧਿਆਨਿ ਕਰੇ ਅਬ ਗਿਆਨ
 ਹੈ ਜਾਨਕੀ ਜਾਨ ਕਿ ਜੀਵਤ ਮੋਈ ॥
 ਗਿਆਤ ਨਾ ਗਾਤ ਨਾ ਕੁਝ ਸੁਹਾਤ
 ਹੈ ਨੈਨ ਚੁਚਾਤਿ ਭਰੇ ਜਲ ਦੋਈ ॥
 ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਨਾਥ ਕੀ ਏਹ ਦਸਾ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਹੋਰ ਹੈ ਕੋਈ ॥੯੫॥

Svaiyyā

Dhunn dhunn māth kahe raghnāth
 he Lachhman bhrāti ih bāt kī hoī.
 Lāi dhiāni karo ab giān
 hai Jānnkī jān ki jīvat moī.
 Giāt nā gāt nā kujh suhāt
 hai nain chuchāti bhare jal doī.
 Trilokī ke nāth kī eh dasā jab
 Dās Bhagwānn kī hor hai koī.95.

Svaiyya : (In the Ramayana story), Ramchandra, referred to here with the epithet of Raghunath, is rather upset and asks his brother, Lakshman, to find out the condition of consciousness-Sita after getting separated from her Lord-Spouse. A person whose consciousness strays away from God ever weeps and wails like Ramchandra who suffered having separated from Sita. Bhagwan Das says that one completely loses his inner happiness and repents as one's consciousness diverts away from the supreme Lord.

The plight of the individual soul which gets separated from God is described.95.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਬਨ ਢੂੰਡ ਰਹੇ
 ਬਨਬਾਸਨ ਮੇਂ ਬਨਬਾਸ ਬਿਚਾਰੇ ॥
 ਇਤ ਤੇ ਉਤ ਓਰ ਕੋ ਡੋਲ ਰਹੇ
 ਨਹੀ ਸੂਝਤ ਹੈ ਕੁਝ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥
 ਡਾਢ ਕੋ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ
 ਐਸੇ ਬਾਹ ਪਸਾਰ ਪਸਾਰ ਪੁਕਾਰੇ ॥
 ਜਾਨਕੀ ਜਾਨ ਹੈ ਜਾਨ ਕਹਾਂ
 ਦੇਖੋ ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਇਹ ਹਾਲ ਹਮਾਰੇ ॥੯੬॥

Svaiyyā

Biākul ho ban ḍhūṇḍ rahe
 banbāsan meṅ banbās bichāre.
 It te ut or ko ḍol rahe
 nahīṅ sūjhat hai kujh rām piāre.
 Ḍāḍh ko mār pukār kare
 aise bāh pasār pasār pukāre.
 Jānkī jān hai jān kahāṅ
 dekho Dās Bhagwāṅn ih hāl hamāre.96.

Svaiyya : Continuing with the story of desperate Ramchandra searching for Sita, Bhagwan Das says that highly pained and restless Ramchandra continues to search for Sita at the abodes of all those persons who lived in the forests. He keeps wandering from one place to the other, but remains unsure of what to do next. He wailingly cries aloud with raised arms and calls for Sita. He calls Sita, daughter of king Janak, as dear to him as his own life, wants to know her whereabouts and wishes that she comes to know of his plight.

The suffering of soul resulting from its separation from the supreme Soul is poignantly described.96.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਬੀਚ ਬਰਾਗ ਨਾ ਲਾਜ ਰਹੀ
ਜਾਏ ਕੇਲੇ ਪਹ ਕਦਲੀ ਸੀ ਜੰਘ ਰੇ ॥
ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੀ ਡਾਰ ਮਿਲੇ ਬਨ ਮੇ
ਤਹ ਨਾਮ ਸੀਆ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਨੀ ਧਰੇ ॥
ਪੁਸਪੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤ ਦੇਖ ਲਵੇ
ਤਹ ਕੋਮਲ ਬਦਨੀ ਕਾ ਅੰਗ ਭਰੇ ॥
ਚੰਦ ਮੁਖੀ ਚੰਦੁ ਦੇਖ ਕਹੇ
ਐਸੇ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਿਉਂ ਦੁਖ ਜਰੇ ॥੯੭॥

Svaiyyā

Bīch barāg nā lāj rahī
jāe kele pah kadlī sī jaṅgh rare.
Mrigoṅ kī ḍār mile ban me
tah nām sīā mrig nainī dhare.
Puspoṅ kī paṅkat dekh lave
tah komal badnī kā aṅg bhare.
Chand mukhī chandu dekh kahe
aise Dās Bhagwān kiun dūkh jare.97.

Svaiyya : Bhagwan Das says that Ramchandra's disquietude resulting from his separation from Sita is so intense that he is unmindful of what the people might say and admires Sita's beauty using the metaphor of banana. Looking at the rows of deer (grazing around) in the forest, he compares her beautiful eyes with those of the deer. Looking at the rows of beautiful flowers, he compares her beauty with flowers and looking at the moon, he calls her Chandramukhi or with a moon-like face. In this way, he bears suffering of this separation.

The plight of soul separated from Divine is described using Ramchandra's separation from Sita as metaphor.97.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥
 ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਖੋਜ ਲਹਿਓ ਹੁਣ
 ਜਾਨਕੀ ਲੈ ਗਿਆ ਲੰਕ ਪਤੀ॥
 ਰਾਮ ਨੇ ਜੁਧ ਸਮਾਨ ਕੀਆ
 ਐਸੇ ਜੋਸ ਹੂਆ ਹੁਣ ਆਇ ਅਤੀ॥
 ਸੀਲ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਹੈ ਸਾਥ ਲੀਓ
 ਅਹੰ ਮਾਰ ਦੀਓ ਬਾਲੀ ਮਲਨ ਮਤੀ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬੈਰਾਗ ਹਨਵੰਤਤਰ
 ਤੀਬਰ ਹੈ ਅਬ ਜਾਹਿ ਗਤੀ॥੯੮॥

Svaiyyā

Khojat khojat khoj lahio huṇ
 Jān̄nkī lai giā laṅk patī.
 Rām ne judh samān kīā
 aise jos hūā huṇ āi atī.
 Sīl Sugrīv hai sāth līo
 ahaṅ mār dīo Bālī malan matī.
 Dās Bhagwān̄n bairāg Hanvantatar
 tībar hai ab jāhi gatī.98.

Svaiyya : Just as Ramchandra feels prepared to fight against Ravan after learning of her kidnapping by him, one feels spirited enough to bring back consciousness to the right path as one attains awareness of it having gone astray. Like the victory Sugriv over Bali, one should first overpower ego with a poised mind and intensify efforts at this point of time to attain the ultimate objective. Using the metaphor of Hanuman, Bhagwan Das says that this longing comes from the feeling of *vairag*, and this yearning inspires one to bridge the chasm between the soul and the Divine.

The importance of *vairag* for realizing oneness with God is underlined.98.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਅੰਗਦ ਅੰਗ ਬਬੇਕ ਲੀਓ
 ਕੀਨੀ ਰਾਮ ਨੇ ਲੰਕ ਪੈ ਆਣ ਚੜਾਈ ॥
 ਸਮ ਦਮ ਹੈ ਨਲ ਨੀਲ ਦੋਊ
 ਪੁਲੁ ਗਿਆਨ ਰਮੇਸਰ ਹੈ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥
 ਸੰਜਮ ਕੀ ਸਭ ਸੈਨ ਕਰੀ
 ਜਿਨ ਰਾਵਣ ਕੀ ਰਜਧਾਨੀ ਰੁੜਾਈ ॥
 ਰਾਵਣ ਬੁਧ ਮਦੋਦਰ ਬਰਜਤ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਰਾਰ ਮਚਾਈ ॥੯੯॥

Svaiyyā

Aṅgad aṅg babek līo
 kīnī Rām ne laṅk pai āṇ chaṛāī.
 Sam dam hai Nal Nīl doū
 pulu giān ramesar hai driṛāī.
 Sañjam kī sabh sain karī
 jin Rāvaṇ kī rajdhānī ruṛāī.
 Rāvaṇ budh madodar barjat
 Dās Bhagwān hai rār machāī.99.

Svaiyya : Ramchandra invaded Sri Lanka taking along Angad (son of Bali) who stands here for *bibek* or discriminatory knowledge. Ramchandra built a bridge of spiritual knowledge taking in his army Nal and Neel, two symbols of control over mind and senses. He attained victory over Ravan's capital with the help of modesty-army. Though Madodari (wife of Ravan but here a metaphor for *bibek*) raised a lot of hue and cry to save the situation for Ravan (symbol of ego) but he paid no heed to her pleadings, says Bhagwan Das.

Ignorance can be overcome with enlightenment and ego causes suffering if *bibek* is not heeded to.99.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਕਾਮਾਦ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਸਾਬ ਲੀਆ
ਆਏ ਦਹਸਿਰ ਲੈ ਦਲ ਜੁਧ ਮਝਾਰੀ ॥
ਦੋਨੋ ਤਰਫ ਸੇ ਆ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਲਗਾ
ਐਸੀ ਆਣ ਮਚੀ ਹੁਣ ਗਰਦ ਗੁਬਾਰੀ ॥
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਰਛੀ ਲਗੀ ਆਇ ਐਸੀ
ਪਈ ਲਛਮਣ ਮੂਰਛਾ ਆਣ ਕਰਾਰੀ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਐਸੀ ਭਈ
ਪਈ ਰਾਮ ਕੋ ਆ ਹੁਣ ਸੋਚ ਹੈ ਭਾਰੀ ॥੧੦੦ ॥

Svaiyyā

Kāmād kuṭamb hai sāth līā
āe dahsir lai dal judh majhārī.
Dono taraf se ā saṅgrāṅm lagā
aisī āṅ machī huṅ garad gubārī.
Trisnā barchhī lagī āi aisī
paī Lachhmaṅ mūrhhā āṅ karārī.
Dās Bhagwān ā aisī bhāi
paī Rām ko ā huṅ soch hai bhārī.100.

Svaiyya : Ravan, supported by the huge army of lust and other evils, entered into the battle-field and gave a fierce fight. Both the opposing armies fought with such vigor and enthusiasm that it resulted in immense mayhem and havoc. Lakshman was hit with the spear of passions and he fell down unconscious in the field of battle. Bhagwan Das says that Ramchandra was lost in deep thought looking at his younger brother lying unconscious on the ground.

A highly enlightened person also sometimes falls prey to powerful worldly desires and thus suffers.100.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਬੈਠ ਬਚਾਰਿ ਹੈ ਰਾਮ ਕੀਓ
 ਈਹਾ ਬੈਦ ਸੁਜਾਨ ਕੋ ਭਾਲ ਜੀਆ ॥
 ਸੁਖ ਚੈਨ ਤਤੱਗ ਮੁਹਾਤਮਾਂ ਹੈ
 ਬੂਟੀ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਵਾਕ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਆ ॥
 ਲਛਮਨ ਜਿਉਂ ਕਾ ਹੋ ਤਿਉਂ ਗਿਆ
 ਵਤ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸੰਭਾਲ ਲੀਆ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਜੋਰ ਕੀਆ
 ਹੁਣ ਰਾਵਣ ਦੁਸਟ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ॥੧੦੧॥

Svaiyyā

Baiṭh bachāri hai rām kīo
 ihā baid sujān ko bhāl jīā.
 Sukh chain tatagg muhātmān hai
 būṭī de braham vāk surjīt kīā.
 Lachhman jiuñ kā ho tiuñ giā
 vat āpṇā āp sambhāl līā.
 Dās Bhagwān ā jor kīā
 huṇ Rāvaṇ dusaṭ ko mār dīā.101.

Svaiyya : After Lakshman fell down unconscious, Ramchandra asked his men to look for some proficient physician. As it is, *brahmgiyani* or knower of Brahman is such a physician as can provide, through the herb of divine Word, peace and comfort and also revive the dead. When Lakshman took that medicinal herb, he regained his earlier healthy self. Bhagwan Das says that Ramchandra launched another attack on demonic Ravan and killed him after regaining much strength with Lakshman's revival.

Metaphorically, an enlightened person can, through the divine Word, efface the influence of evils and spiritually regenerate a person.101.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਧੂਮ ਔ ਧਾਮ ਹੂਈ ਅਬ ਲੰਕ ਮੇ
 ਦੁਰਜਨ ਰਾਮ ਨੇ ਆਣ ਮੁਕਾਏ॥
 ਬੋਧ ਬਭੀਛਨ ਜਾਣ ਲਵੋ ਜੋਈ
 ਸਰਨ ਔ ਚਰਨ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਆਏ॥
 ਹੈ ਤਹ ਲੰਕ ਕਾ ਰਾਜ ਦੀਓ
 ਨਿਜਿ ਹਾਥਨ ਸੇ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਚੜਾਏ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਮੇਤ ਸੀਆ ਹੁਣ
 ਲਛਮਣ ਰਾਮ ਕੁਲਾਹਲ ਪਾਏ॥੧੦੨॥

Svaiyyā

Dhūm au dhām hūī ab Laṅk me
 durajan Rām ne āṇ mukāe.
 Bodh Babhīchhan jāṇ lavo joī
 saran au charan haiṅ Rām ke āe.
 Hai tah Laṅk kā rāj dīo
 niji hāthan se rāj tilak chaṛāe.
 Dās Bhagwān samet Sīā huṇ
 Lachhmaṇ Rām kulāhal pāe.102.

Svaiyya : The Lankans felt much elated and celebrated with great éclat the death of Ravan and other wicked persons who were killed in the battle by Ramchandra and his forces. Vibhishan, a metaphor for intellect, sought shelter in the feet of Ramchandra. As a result, he was given the throne of Lanka; Ramchandra performed with his own hands the ceremony of his ascension to the throne. Thereafter Ramchandra, Lakshman and Sita together were full of joy, says Bhagwan Das.

The persons, who seek shelter with God, attain glory and inner bliss.102.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਅਮਰਾਪੁਰ ਆਜੁਧਿਆ ਆਇ ਗਏ
 ਨਿਜ ਧਾਂਮ ਮੇ ਇਸਬਿਤ ਆ ਅਬ ਪਾਏ ॥
 ਨਿਜ ਮਾਤਨ ਹੈ ਉਤਸਾਹ ਭਇਆ
 ਮਿਲ ਸਖੀਅਨ ਹੈ ਸੁਭ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ॥
 ਬਾਜੇ ਬਾਜਤ ਭਾਂਤਨ ਭਾਂਤਨ ਕੇ
 ਧੁਨ ਸੰਖ ਘੜਿਆਲ ਕੀ ਹੈ ਅਦਕਾਏ ॥
 ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਪ੍ਰੋਖ ਪਰੇਮ ਭਇਆ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਆਖ ਸੁਣਾਏ ॥੧੦੩॥

Svaiyyā

Amrāpur Ājudhiā āi gae
 nij dhāñm me isthit ā ab pāe.
 Nij mātan hai utsāh bhaiā
 mil sakhīan hai subh maṅgal gāe.
 Bāje bājat bhāntan bhāntan ke
 dhun sañkh ghaṛiāl kī hai adhkāe.
 Parmānand aprokh parem bhaiā
 huṅ Dās Bhagwāñn kī ākh suṅāe.103.

Svaiyya : After completing the period of exile, Ramchandra returned to the sacred town of Ayodhya: reaching the home-town was as blissful as one feels when consciousness is united with the perception of Divine. Kaushlaya, mother of Ramchandra, felt highly elated: she along with her friends sang songs of joy. The entire atmosphere was rather blissful and charming and it is likened to the melody of different instruments which resounds in the air. Bhagwan Das says that the experience of listening to the celestial melody and enjoying the supreme inner bliss is indescribable in words.

The blissfulness one experiences when the human self becomes poised in itself is described.103.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਰਾਮ ਕੋ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰ ਨਿਹਾਰ ਕੇ
ਆਪ ਬਸਾਰ ਹੋ ਰਾਮ ਗਏ॥
ਭਾਵਨਾ ਭਾਵ ਮੇ ਭਾਵ ਹੁਏ
ਇਕਸਾਰ ਬਿਖੇ ਗੁੰਮ ਗਾਂਮ ਗਏ॥
ਕਾਰਨ ਸੁਖਮ ਥੂਲ ਸ੍ਰੀਰ
ਜਹ ਆਪ ਨਹੀ ਨਾਮੀ ਨਾਂਮ ਗਏ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਕਹੇ ਬਖਾਨ
ਜਹ ਧਿਆਨ ਹੀ ਪਾ ਬਿਸਰਾਂਮ ਗਏ॥੧੦੪॥

Svaiyyā

Rām ko rūp nihār nihār ke
āp basār ho Rām gae.
Bhāvnā bhāv me bhāv hūe
iksār bikhe gumm gānm gae.
Kāran sūkham thūl srīr
jah āp nahīn nāmī nānm gae.
Dās Bhagwān kī kahe bakhānn
jah dhiān hī pā bisrānm gae.104.

Svaiyya : The persons who are able to realize the all-pervasive Lord efface their ego and become God-like. Such persons altogether give up their distinct identity and get completely immersed in the Lord. Transcending the states of cause, subtle and tangible body, they become completely absorbed in the Name Divine and thus reach the highest spiritual state. Bhagwan Das says that it is not possible to describe in words the state of perfect peace and bliss such persons enjoy.

The highest spiritual state one reaches after realizing the supreme Truth is highlighted.104.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਭਇਆ ਬੋਧ ਨਹੀ ਅਬ ਜਾਂ ਜਨ ਕੋ
 ਨਹੀ ਸਾਰ ਹੈ ਆਤਮ ਭੂਛਨ ਕੀ॥
 ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਤਹ ਕਾਹੇ ਲੀਓ
 ਨਹੀ ਸੁਧ ਅਨਾਤਮ ਦੂਛਨ ਕੀ॥
 ਜਤੀ ਭੂਤ ਹੂਏ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬਿਖੇ
 ਨਹੀ ਲਜਾ ਕਛੁ ਦਾਤੀ ਮੁਛਨ ਕੀ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਬੈਲ ਰਹੇ
 ਇਕ ਕਸਰ ਰਹੀ ਸਿੰਛ ਪੁਛਨ ਕੀ॥੧੦੫॥

Svaiyyā

Bhaiā bodh nahīn ab jān jan ko
 nahīn sār hai ātam bhūchhan kī.
 Mānas janam tah kāhe līo
 Nahīn sudh anātam dūchhan kī.
 Jarī bhūt hūe prapañch bikhe
 nahīn lajā kachhū dārī mūchhan kī.
 Dās Bhagwān ho bail rahe
 ik kasar rahī sinñ pūchhan kī.105.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the persons who fail to attain spiritual enlightenment cannot realize the true nature of soul. Meaningless and purposeless has been the life of the persons who have not learnt about the merits and demerits of various tangible things. Such persons remain engrossed only in worldly things without feeling any shame in wasting away their precious human existence. They are no better than the bull except that they do not have the horns on the head and tail at the back.

Human life is meaningless without attaining the objective of spiritual enlightenment.105.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਚਿਦਾਕਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਸਹੀ
ਵਾਯੂ ਨਾਰ ਜਲ ਗੰਧ ਫਲਾਰ ਭਇਆ ॥
ਸਾਂਤਕ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਜੋ ਗੁਣ
ਤੀਨ ਹਮਾ ਬਿਸਥਾਰ ਭਇਆ ॥
ਤਾਕਤ ਆਪ ਸੁਭਾਵ ਸੇ ਆਪ ਹੀ
ਹੈ ਪੰਜ ਤਤ ਬੁਖਾਰੁ ਭਇਆ ॥
ਜਾਤੀ ਮਾਦਾ ਹੋ ਅੰਕ੍ਰ ਜਾਤ ਵਿਖੇ
ਇਉ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਕਾਰ ਭਇਆ ॥੧੦੬॥

Svaiyyā

Chidākās prakās sarūp sahī
vāyū nār jal gandh phalār bhaiā.
Sāntak rājas tāmas jo guṇ
tīn hamā bisthār bhaiā.
Tākat āp subhāv se āp hī
hai pañj tat bukhāru bhaiā.
Jātī mādā ho aṅkra jāt vikhe
iu Dās Bhagwānn akār bhaiā.106.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the entire expanse of air, fire, earth, etc. (or the entire material world) has come into being from the luminous, perfect and infinite Lord. The entire manifest world we see is an expansion of the three qualities of *maya* – *sato*, *rajas* and *tamas* – which are said to make up the nature of everything in the universe. Only the self-existent Lord is the creator of all the five perishable elements. The Creator-Lord has created the entire manifest world by making Himself manifest in it.

The poet gives his views about the origin of this manifest material world.106.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਅੰਗ ਮੇ ਅੰਗ ਉਮੰਗ ਕਰੀ ਜਬ
 ਅੰਗ ਨਾ ਅੰਗ ਮੇ ਅੰਗ ਹੈਂ ਆਏ ॥
 ਦੇਸ ਕਾਲਮੇ ਆਇ ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਓ
 ਤਹ ਨੁਕਤੇ ਹਬਾਬ ਸੇ ਚਾਰ ਉਠਾਏ ॥
 ਏਕ ਹੈ ਜਿਗਰ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਜੋ ਦਿਲ
 ਤੀਸਰਾ ਬੀਚ ਦਮਾਂਗ ਕੇ ਜਾਏ ॥
 ਚੌਥਾ ਘੇਰ ਲਿਆਵਤ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ
 ਅਬ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਰੰਗੁ ਦਿਖਾਏ ॥੧੦੭॥

Svaiyyā

Aṅg me aṅg umaṅg karī jab
 aṅg nā aṅg me aṅg haiṅ āe.
 Des kāl me āi nivāsu kīo
 tah nukte habāb se chār uṭhāe.
 Ek hai jigar te dūsrā jo dil
 tīsrā bīch damāṅg ke jāe.
 Chauthā gher liāvāt hai tin ko
 ab Dās Bhagwān kī raṅgu dikhāe.107.

Svaiyya : Bhagwan Das says when God willed to create this material world from His own self, He made Himself manifest, as Spirit, in this world and all the beings but also kept Himself transcendent from His creation. Descending down into the world of time and space, He created the world-play of four mysterious but evanescent things including *mana*, *chit* and *buddhi*: the fourth element He created has been *mamta* or attachment. This last-named works as a force to keep the first three united with the material world.

Again, the poet's views about the origin of this manifest material world are underlined.107.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਖੋਜ ਖਿਆਲ ਲੈ ਖੂਬ ਜਮਾਲ ਹੋ
 ਖਾਵਿੰਦ ਖਾਸ ਖੁਦਾਵੰਦ ਵਾਲੀ ॥
 ਖਤਰਾ ਏ ਖੌਫੁ ਖੁਆਬ ਖੁਛਾਮਦ
 ਖੋ ਖੁਦੀ ਖੁਦ ਖੁਦਾਇ ਖਿਆਲੀ ॥
 ਖਸਲਤ ਖਾਮ ਖਿਜਾਇ ਗਈ
 ਭਈ ਮੌਸਮ ਮੌਜ ਬਹਾਰ ਨਿਰਾਲੀ ॥
 ਖਿਰਦਮੰਦ ਖਾਦਿਮ ਆਦਮ ਨੇ
 ਲਈ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਲਜਤ ਆਲੀ ॥੧੦੮ ॥

Svaiyyā

Khoj khiāl lai khūb jamāl ho
 khāvind khās khudāvand vālī.
 Khatrā e khaufu khuāb khuchhāmad
 kho khudī khud khudāi khiālī.
 Khaslat khānm khijāni gaī
 bhaī mausam mauj bahār nirālī.
 Khiradamand khādim ādam ne
 laī Dās Bhagwān hai lajat ālī.108.

Svaiyya : Bhagwan Das advises human beings to discover the supreme Lord within, imbibe higher values and thus realize oneness with Him. They should abandon all apprehensions of dubiety, obsequiousness and ego and instead immerse their consciousness in God; as a result of this, all thoughts of pessimism will disappear and ecstatic exultation will come about. The enlightened devotee experiences supreme spiritual bliss on reaching this state of mind.

Human beings are adjured to abandon evils, imbibe higher values and remember God.108.

ਸ੍ਰੀਯੋ ॥

ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪ
 ਇਹੁ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਆਪ ਵਲੀ ॥
 ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਆਪਿ ਬਿਆਪਕ
 ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਅਲਾਹਿ ਅਲੀ ॥
 ਆਪ ਹੀ ਆਪਿ ਹੈ ਪਾਰ ਅਪਾਰ ਇਹ
 ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਅਛਲ ਛਲੀ ॥
 ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਪਛਾਣ ਕੇ ਆਪ ਕੇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਮੌਜ ਭਲੀ ॥੧੦੯॥

Svaiyyā

Āp hī āp hai āp hī āp
 ihu āp hī āp hai āp valī.
 Āp hī āp hai āpi biāpak
 āp hī āp alāhi alī.
 Āp hī āpi hai pār apār ih
 āp hī āp achhal chhalī.
 Āp hī āp pachhāṇ ke āp ko
 Dās Bhagwān hai mauj bhalī.109.

Svaiyya : Bhagwan Das say that He Himself is the (individual) soul as well as the supreme Soul. The all-pervasive God is supreme and possesses immense glory and grandeur. He is transcendent as well as immanent, *nirgun* (without attributes) as well as *sagun* (with attributes). He cannot be deceived but He can charm anybody and everybody. The person who realizes God residing within is able to attain the supreme spiritual bliss.

The idea of God being transcendent and immanent and all-pervasive is underlined.109.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਆਰਯ ਨਾਮ ਸ੍ਰੋਸਟ ਕਰਮ ਕਾ
ਬਾਕ ਅਵਾਂਤਰ ਬੇਦ ਬਖਾਨੇ ॥
ਮਲਨ ਕਰਮ ਕਾ ਨਾਂਮ ਅਨਾਰਯ
ਹੈ ਨਾਹਿ ਪਾਂਬਰ ਬੇਦ ਕੇ ਬਚਨ ਕੋ ਮਾਨੇ ॥
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਲੈ ਰਿਦ
ਨਾਮ ਔ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਪੈ ਆਨੇ ॥
ਇਤਆਦਕ ਕਰਮ ਹੈ ਆਰਯ ਕੇ
ਇਉਂ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨੇ ॥੧੧੦॥

Svaiyyā

Āraya nām sresat̄ karam kā
bāk avāntar bed bakhāne.
Malankaram kā nānm anāraya
hai nā hi pāambar Bed ke bachan ko māne.
Sat santokh daiā dharam lai rid
nām au dān isnān pai āne.
Itaādak karam haiñ āraya ke
iuñ Dās Bhagwān ko birlā hī jāne. 110.

Svaiyya : Bhagwan Das says that it has been only the noble deeds done by holy persons which are referred to in various scriptures like the Vedas. The persons who do not believe in the noble deeds mentioned in the scriptures and who themselves commit evil deeds are of the low caste. Rare are the persons who imbibe in their hearts the values of truth, contentment, compassion and righteousness and who resolve to perform the noble deeds of *nam* (remembering Name Divine), *dan* (giving in charity or tithe), *isnan* (maintaining physical piety), etc.

The kind of deeds one does determine one's high or low caste status.110.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਬੇਦ ਬਰੁਧ ਕਰੇ ਬਿਵਹਾਰ ਜੋ
ਸੋ ਮਹਾਂਮੂਰਖ ਮੰਦ ਮਤੀ॥
ਮਲਨ ਅਹਾਰ ਜਹ ਮਲਨ ਬਿਹਾਰ ਹੈ
ਕਰਤ ਕੁਕਰਮ ਨਾ ਸੰਕ ਰਤੀ॥
ਯਾਰੀ ਔ ਚੋਰੀ ਫਰੇਬ ਔ ਜੁਲਮ
ਬਰੋਧ ਬਦੀ ਨਿਹ ਸੰਕ ਅਤੀ॥
ਇਹ ਸਭ ਕਰਮ ਅਨਾਰਯ ਕੇ
ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਚਾਰ ਬਤੀ॥੧੧੧]

Svaiyyā

Bed barudh kare bivhār jo
so mahānmūrakh mand matī.
Malan ahār jah malan bihār hai
karat kukaram nā saṅk ratī.
Yārī au chorī fareb au julam
barodh badī nih saṅk atī.
Ih sabh karam anāraya ke
huṅ Dās Bhagwān bachār batī.111.

Svaiyya : Bhagwan Das says that evil-minded are the persons whose way of life is contrary to the teachings of the scriptures. Such persons partake of impious food, behave and act in an unbecoming manner, and they do not have even an iota of shame in committing evil deeds. They quite unabashedly and cleverly indulge in evil deeds like theft, debauchery, deception, tyranny, etc. The poet states, after due reflection, that the doers of all such evil deeds are indeed lowly persons.

The persons who commit evil deeds are criticized and they are implicitly adjured to do noble deeds.111.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਫਲੈਸੀਟਰ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਆਰਯ
ਬਾਤ ਕਹੋ ਕੁਝ ਮੋ ਸਮਝਾਈ ॥
ਹਿੰਸਾ ਤਜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਜਤ ਕੋ ਪੜ
ਈਰਖਾ ਬਾਦ ਸੇ ਹੈ ਅਧਕਾਈ ॥
ਭੱਛ ਅਭੱਛ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਬਣੇ
ਜਬ ਨਾਮ ਹੀ ਆਰਯ ਅਰਥ ਸਫਾਈ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸਾਫ ਅਨਾਰਯ
ਕਰਮ ਸ੍ਰੇਸਟ ਨਾ ਰੁਚ ਲਾਈ ॥੧੧੨ ॥

Svaiyyā

Flaisīṭar pārṭī hai kiun āraya
bāt kaho kujh mo samjhāi.
Hiñsā tajī nahīn hujjat ko paṛ
īrkhā bād se hai adhkāi.
Bhachhchh abhachhchh kahu kaise baṇe
jab nām hīn āraya arath safāi.
Dās Bhagwān hai sāf anāraya
karam sresaṭ nā ruch lāi.112.

Svaiyya : Bhagwan Das asks how could the persons who are flesh-eaters, who do not give up their violent way of life, who continue with their pugnacious and niggling behaviour and thus only add to mutual jealousy and clashes be called the supreme human beings, i.e. they cannot be called supreme. If the word 'arya' means 'cleanliness', how could the unworthy food items become worthy eatables for them? The persons who fail to put their mind to noble, supreme deeds are obviously lowly beings.

Vegetarianism is herein declared the supreme and worthy way of life.112.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਬੀਚ ਸਮਾਜ ਕੇ ਦਾਖਲ ਹੋਵਣ
ਕੌਣ ਬਸੇਸਤਾ ਦਸੀਏ ਭਾਈ॥
ਅਸਲ ਅਸੂਲ ਸੇ ਮੂਲ ਕੇ ਹਾਂਸਲ
ਬੀਚ ਰਵਾਜ ਨਾ ਧਸੀਏ ਜਾਈ॥
ਬ੍ਰਿਧੀ ਧਰਮ ਕੀ ਜੇ ਨਾਂਹਿ ਹੋਇ ਸਕੇ
ਕਿਉ ਹਾਂਨੀ ਮੇ ਦੀਜੀਏ ਮਦਦ ਆਈ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਨਾਰਯ ਕੇ ਤਜ
ਆਰਯ ਕੇ ਨਹੀ ਹਸੀਏ ਰਾਈ॥੧੧੩॥

Svaiyyā

Bīch samāj ke dākhal hovaṇ
kauṇ basestā dasīe bhāī.
Asal asūl se mūl ko hānsal
bīch ravāj nā dhasīe jāī.
Bridhī dharam kī je nāñhi hoi sake
kiu hāñnī me dījīe madad āī.
Dās Bhagwān anāraya ko taj
āraya ko nahīñ hasīe rāī.113.

Svaiyya : What particular greatness can be told of the persons living in society? As it is, man is becoming increasingly engrossed in social practices and observances instead of working towards the realization of the supreme Lord. If a person is unable to add to the values of religion, why should he contribute towards taking it to its nadir? Bhagwan Das says that it is not appropriate for us to speak ill of and laugh at the persons who act righteously though we can do so with the evil-doers.

The characteristics and obligations of man as a social being are enumerated.113.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਮਾਸ ਅਹਾਰ ਨਹੀ ਦਰਕਾਰ
 ਨਾ ਸੁਭ ਅਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਅਨਾਚਾਰੀ॥
 ਜੜੀ ਭੂਤ ਅਵਿਦਿਆ ਮੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਪਸ
 ਨਾ ਦੁਰਮਤ ਦਲੀਲ ਬਸਾਰੀ॥
 ਖੁਦ ਪਸੰਦ ਹੋ ਅੰਧ ਰਹੇ
 ਨਹੀ ਆਰਯ ਮਤ ਕੀ ਬਾਤ ਬਚਾਰੀ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸਾਫ ਅਨਾਰਯ
 ਝੂਠ ਨਾ ਜਾਣ ਇਹ ਗਲ ਹਮਾਰੀ॥੧੧੪॥

Svaiyyā

Mās ahār nahīn darkār
 nā subh achār ih hai anāchārī.
 Jaṛī bhūt avidiā me hoi rahe pas
 nā duramat dalīl basārī.
 Khud pasand ho andh rahe
 nahīn āraya mat kī bāt bachārī.
 Dās Bhagwān hai sāf anāraya
 jhūṭh nā jāṇ ih gal hamārī.114.

Svaiyya : Bhagwan Das says that flesh-eating is not essential at all rather it is an evil; this kind of conduct is in fact a way of the life of the wicked. In his ignorance, man remains engrossed in various worldly things and his behaviour is like that of a beast. As it is, he does not tend to give up his evil inclinations and the tendency to futile argumentation. Blinded by the whims of his own mind, he fails to understand the noble, higher thoughts. That is why such a being is obviously lowly.

Man who eats flesh, violates scriptural commandments and indulges in evil is called ignorant and self-oriented.114.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਬੈਜੀਟੇਰਯਨ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਕੁਝ ਠਕਿ
ਇਹੁ ਜਾਣ ਤਹਕੀਕ ਤਰੀਕ ਸਫਾਈ ॥
ਹਾਲ ਕੋ ਪਾਇ ਕਮਾਲ ਖਿਆਲ ਸੇ
ਨੇਕ ਅਮਾਲ ਕਰੋ ਤੁਮ ਭਾਈ ॥
ਹੋਇ ਮੁਖਾਲਫ ਨਾਹਿ ਚਲੋ
ਖਲੋ ਮਾਰਗ ਧਰਮ ਕੇ ਉਪਰ ਆਈ ॥
ਬਾਤ ਬਚਾਰ ਬਿਹਾਰ ਸਹੀ ਹੁਣ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਹੇ ਸਮਝਾਈ ॥੧੧੫ ॥

Svaiyyā

Baijīṭerayan pārtī hai kujh ṭhīk
ihu jāṇ tahkīk tarīk safāī.
Hāl ko pāi kamāl khiāl se
nek amāl karo tum bhāī.
Hoi mukhālaf nāhi chalo
khalo mārag dharam ke ūpar āī.
Bāt bachār bihār sahī huṇ
Dās Bhagwān kahe samjhāī.115.

Svaiyya : The vegetarian food is relatively better because it leads one towards pious and righteous thinking. It behoves man to give a deep thought to it and then act in a righteous and noble manner. Man should tread the path of and take a stand for *dharmā* or righteousness instead of going against this. Man should give a thought to what I have said, and then behave in an appropriate manner after duly reflecting over it, says Bhagwan Das.

Man is advised to imbibe noble thoughts and values and follow a righteous way of life.115.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬੇਦ ਕੇ ਵਾਕ ਸੁਣੋ
ਅਬ ਦੇ ਕੰਨ ਤਿਨ ਸਿਆਨੋ ॥
ਏਕ ਕਾ ਨਾਮ ਅਵਾਂਤਰ ਵਾਕ ਹੈ
ਦੂਸਰ ਕਾ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਪਛਾਨੋ ॥
ਅਵਾਂਤਰ ਵਾਕ ਪਰੋਖ ਗਿਆਨ
ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਸੇ ਅਪਰੋਖ ਗਿਆਨੋ ॥
ਸੰਸਾ ਟਰੇ ਨਾਹਿ ਪਰੋਖ ਗਿਆਨ ਸੇ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਜਥਾਰਥ ਜਾਨੋ ॥੧੧੬॥

Svaiyyā

Do prakār ke bed ke vāk suṇo
ab de kann tin siāno.
Ek kā nām avāntar vāk hai
dūsar kā mahān vāk pachhāno.
Avāntar vāk parokh giān
mahān vāk se aprokh giāno.
Saṁsā ṭare nāhi parokh giān se
Dās Bhagwān jathārath jāno.116.

Svaiyya : Emphasizing that only the direct knowledge can remove all delusions, Bhagwan Das says that there are in all scriptures of the world two kinds of statements; one statement is called *avantar vak* and the other is *mahan vak*. The former fails to explicate the true nature of *gian* or spiritual knowledge whereas the latter makes it obviously and clearly defined. As it is, indirect knowledge (*prokh gian*) fails to remove all of our doubts, man needs to possess *brahm gian* or direct knowledge to remove all his doubts and delusions.

Only perception of the real self through *brahm gian* can remove all our doubts.116.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਵਾਕ ਅਵਾਂਤਰ ਹੋਇ ਚੁਕਾ ਅਬ
 ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਜੁ ਬਾਕੀ ॥
 ਭੇਦ ਲਿਹਾ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਇਹ
 ਤਬ ਲਾਜ ਜੋ ਤੀਨ ਕੀ ਹੈ ਪਟ ਚਾਕੀ ॥
 ਹੋਜ ਹਸਾਬ ਤੋਹੀਦ ਭਰਾ
 ਜਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਲੈ ਪੀ ਅਬ ਸਾਕੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਬਚਾਰਿਆ ਆਪ ਕੋ
 ਆਬ ਨਾ ਬਾਦ ਨਾਂ ਆਤਸ ਖਾਕੀ ॥੧੧੭॥

Svaiyyā

Vāk avāntar hoi chukā ab
 rahi giā hai mahān vāk ju bākī.
 Bhed lihā satsaṅg se ih
 tab lāj jau tīn kī hai paṭ chākī.
 Hauj hasāb tauhīd bharā
 jāi prem piālā lai pī ab sākī.
 Dās Bhagwānn bachāriā āp ko
 āb nā bād nān ātas khākī. 117.

Svaiyya : (As one immerses oneself completely in the supreme Self), all of his whims and fancies cease and only spiritual knowledge remains. When one attains this awareness participating in the congregation of the holy, all distinctions between the three – God, man and the world – cease: all of them now appear essentially one. As a person savors the nectar of love from the pool of non-dualism, he attains the awareness that the real self of man is distinct from and higher than the elements like water, air, fire and earth.

The state of an individual being whose consciousness complete by merges with the supreme Lord is described. 117.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਜਾਤ ਨਾਂ ਪਾਤ ਨਾਂ ਤਾਤ ਨਾਂ ਮਾਤ ਜਹ
 ਸੋ ਮਮ ਰੂਪ ਹੀ ਸਭ ਧਰਾ ਹੈ ॥
 ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਬਿਆਪਕ ਹੈ
 ਇਕਸਾਰ ਸਮੇਰ ਔ ਥਲ ਸਰਾ ਹੈ ॥
 ਚਰ ਅਚਰ ਹੈ ਕਰ ਅਕਰ
 ਚਰਿੰਦ ਪਰਿੰਦ ਔ ਨਾਰ ਨਰਾ ਹੈ ॥
 ਖੰਡ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸਭੇ
 ਇਉਂ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਲਖੇ ਪਰਾ ਹੈ ॥੧੧੮ ॥

Svaiyyā

Jāt nān pāt nān tāt nān māt jah
 so mam rūp hī sabh dharā hai.
 Achraj rūp biāpak hai
 iksār samer au thal sarā hai.
 Char achar hai kar akar
 charind parind au nār narā hai.
 Khaṇḍ akhaṇḍ prachaṇḍ sabhe
 iuṅ Dās Bhagwān lakhe parā hai.118.

Svaiyya : Bhagwan Das says that his real self, i.e. soul or a Divine particle or Divine Himself, has no caste or sub-caste; He has neither any father nor mother. each of the objects of His creation including human beings is only His own manifestation. It has been quite a wonder that He is equally immanent, as Spirit, in mountains, plains, oceans, conscious and unconscious beings, creeping and other insects, animals, birds, men, women, all different realms of the universe and so on. Man can realize the inaccessible Lord only through this kind of awareness.

The Lord is described as all-pervasive, transcendent and also immanent.118.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਸੋਖ ਸਮੀਰ ਸੇ ਹੋਇ ਨਹੀ
 ਨਹੀ ਸਲਲ ਕੇ ਬੀਚ ਇਹ ਆਇ ਗਰੇ॥
 ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਬੀਚ ਨਹੀ ਮਿਸ ਜਾਵਤ
 ਪਾਵਕ ਬੀਚ ਨਾਂ ਜਾਇ ਜਰੇ॥
 ਹਾਥਨ ਸੇ ਨਹੀ ਹੋਵਤ ਹੈ ਗੈਹ
 ਸਸਤ੍ਰੁ ਸੋਂ ਨਹੀ ਛੇਦ ਧਰੇ॥
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਸਹੀ
 ਇਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸਭ ਪਰੇ॥੧੧੯॥

Svaiyyā

Sokh samīr se hoi nahīn
 nahīn salal ke bīch ih āi gare.
 Mritkā bīch nahīn mis jāvat
 pāvak bīch nān jāi jare.
 Hāthan so nahīn hovāt hai gaih
 sastra soṅ nahī chhed dhare.
 Nirākār hai nij sarūp sahī
 ih Dās Bhagwān hai sabh pare.119.

Svaiyya : Bhagwan Das continues to describe the nature of man's real self and says that it does not dry up in air nor does it decompose or decay in water. He refers to immortal nature of man's real self (soul) by saying that it does not mix with the earth nor does it get burnt in fire (when the body is buried or cremated). It cannot be held in our hands (i.e. it is subtle) and it is indestructible and cannot be cut into pieces with any weapon. Such real self of man is formless and it transcends all influences of *maya*.

The formless and immortal nature of man's real self or soul is described.119.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ਕਾ ਰੰਗ ਚੜਾ
 ਖੜਾ ਪਾ ਸਰਬੰਗ ਉਮੰਗ ਤਭੀ ॥
 ਮਹਾਂ ਵਾਂਕ ਕਾ ਆ ਉਪਦੇਸ ਭਇਆ
 ਗਿਆ ਬਾਦ ਬਬਾਦ ਹੋ ਨਸਟ ਸਭੀ ॥
 ਰਿਹਾ ਭੇਦ ਔ ਭਰਮ ਨਾ ਮਰਮ ਲਖਾ
 ਲੀਆ ਲਖ ਅਲਖ ਹੈ ਅੱਖ ਜਭੀ ॥
 ਆਹਾ ਸ੍ਵਾਦ ਅਨਾਦ ਅਨਾਹਦ ਕਾ
 ਨਹੀ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੋ ਭੰਗ ਕਭੀ ॥੧੨੦ ॥

Svaiyyā

Satigur saṅg kā raṅg chaṛā
 khaṛā pā sarbaṅg umaṅg tabhī.
 Mahāñ vāṅk kā ā updes bhaiā
 giā bād babād ho nasaṭ sabhī.
 Rihā bhed au bharam nā maram lakhā
 līā lakh alakh hai akkh jabhī.
 Āhā svād anād anāhad kā
 nahīñ Dās Bhagwān jo bhaṅg kabhī.120.

Svaiyya : When a person is able to meet the true Guru, his entire being experiences exaltation and exultation as a result of this. All ideas of argumentation and polemic come to an end as one attains knowledge of the Divine. No doubt or sense of discrimination remains as one is able, with the help of one's inner eyes, to perceive the imperceptible Lord. Such a person experiences continuous and lasting inner bliss after having realized the Lord who is beyond limitations of time and space, says Bhagwan Das.

The spiritual bliss one experiences after attaining self-realization/God-realization is described.120.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਨਾ ਹਮ ਬੇਦ ਕੇ ਪਸ ਭਏ
 ਇਤਹਾਸ ਪੁਰਾਣ ਨਾਂ ਮੂਲ ਬਕੇਂ ॥
 ਨਾਹਿ ਕੁਰਾਨ ਕਾ ਸਬਕ ਪੜੇਂ ਹਮ
 ਨਾਹਿ ਅੰਜੀਲ ਕੋ ਮਾਨ ਸਕੇਂ ॥
 ਨਾ ਹਮ ਆਰਯ ਬੀਚ ਹੈਂ ਦਾਖਲ
 ਨਾਹਿ ਅਨਾਰਜ ਆਸ ਤਕੇਂ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਓਹੁ ਮਾਨ ਰਹੇ ਹਮ
 ਜਾਹਿ ਇਸਾਰੇ ਸੇ ਆਣ ਜਕੇਂ ॥੧੨੧॥

Svaiyyā

Nā ham bed ke pas bhae
 ithās Purāṇ nān mūl bakeṅ.
 Nāhi Qurān kā sabak paṛeṅ ham
 nāhi Añjīl ko mān sakeṅ.
 Nā ham āraya bīch haiṅ dākhal
 nāñhi anāraj ās takeṅ.
 Dās Bhagwān ohu mān rahe ham
 jāhi isāre se āṇ jakeṅ.121.

Svaiyya : Bhagwan Das says that he is neither a follower of the Vedas nor does he study or relate the stories from the Puranas and such other texts. He further says that he does not read or recite the Quran nor does he acknowledge the message of the Bible. He also does not deem himself in the category of the supreme, noble persons nor does he have any expectations from the persons who are called lowly. He concludes by saying that he has deep faith only in the one supreme Lord whom all persons hold in awe.

Denial of faith in any Indian or Semitic scripture and faith only in the Real One are emphasized.121.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਨਾਂ ਹਮ ਦੇਵਤਾ ਪੂਜਤ ਹੈਂ
 ਨਹੀਂ ਠਾਕਰ ਕਰ ਪਸਿੰਦ ਲਏ ॥
 ਨਾ ਹਮ ਧੂਣੀਆਂ ਤਾਪ ਕਰੇਂ
 ਨਹੀਂ ਨੀਰ ਮੇ ਮੀਨ ਮਾਨਿੰਦ ਪਏ ॥
 ਨਾ ਹਮ ਬਾਣੀਆਂ ਪੜ ਰਹੇ
 ਨਹੀਂ ਦਾਨ ਦਹਿੰਦ ਹੈਂ ਇੰਦ ਭਏ ॥
 ਨਾਂ ਵੁਜੂ ਸਾਜ ਕਰੇਂ ਸੁਬਹਾ
 ਇਉਂ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਰਿੰਦ ਗਏ ॥੧੨੨ ॥

Svaiyyā

Nān ham devtā pūjat haiñ
 nahīn ṭhākar kar pasind lae.
 Nā ham dhūṇīāñ tāp kareñ
 nahīn nīr me mīn mānind pae.
 Nā ham bāṇīāñ paṛ rahe
 nahīn dāññ dahind haiñ ind bhae.
 Nāñ vujū sāj kareñ subhā
 iuñ Dās Bhagwān ho rind gae.122.

Svaiyya : Bhagwan Das says that he does not worship any god or goddess and he is not in favour of meditating on the stone idols. He further says that he does no penance sitting close to burning fire nor does he remain for long in water just like a fish. He is not particular in reading or reciting any scriptural texts nor does he want to be called supremely noble for having made charities nor does he wash his hand and feet after getting up early in the morning just as the Muslim devouts do before saying their Namaz. In this way, he lives free from all sorts of formal religious discipline.

A worshipper of the formless One, Bhagwan Das does not believe in the performance of any rituals, penances, etc.122.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਗੁੰਬਜ ਬੀਚ ਅਵਾਜ਼ ਭਈ
 ਕਹੁ ਮਾਲਕੁ ਕੌਣ ਹੈ ਅੰਦਰ ਕਾ॥
 ਲਖੇ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਹੈ ਭੇਤੁ ਸਭੀ
 ਵਾਲੀ ਕੌਣੁ ਕਲਾ ਬਾਲੇ ਮੰਦਰ ਕਾ॥
 ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਹਾਰ ਨੂ ਕਰ ਰਿਹਾ
 ਬਾਨੀ ਕੌਣੁ ਇਸਾਰੇ ਦੇ ਫੰਦਰ ਕਾ॥
 ਅਚਰਜ ਮੌਜ ਰਚਾ ਏਹ ਖੇਲ ਹੈ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਲੰਦਰ ਕਾ॥੧੨੩॥

Svaiyyā

Gumbaj bīch avāj bhaī
 kahu mālku kauṇ hai andar kā.
 Lakhe sār asār hai bhetu sabhī
 vālī kauṇu kalā bāle mandar kā.
 Kārobār bihār nū kar rihā
 bānī kauṇ isāre de fandar kā.
 Achraj mauj rachā eh khel hai
 Dās Bhagwānn kalandar kā.123.

Svaiyya : A voice comes from within the body-dome asking who is the master inside. The voice further wants to know about that power within the body which knows the entire secret of truth and untruth and on the wishes of which power this body (in fact the entire creation of the world) performs all its functions. Who runs all errands at the instance of this power? Bhagwan Das answers these questions in the concluding couplet and says that this entire wondrous world-play has been the creation of the supreme Lord who has created it of His own free will.

The Lord is omniscient and He creates this material world and makes it function in His Will.123.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਕੌਣ ਬਿਰਾਜ ਰਿਹਾ ਬਿਚ ਮੰਦਰ
 ਕਰ ਕਿਆਸ ਇਹ ਬਾਤ ਬੜੀ ॥
 ਹੈ ਸਭ ਤਾਕਤ ਫੈਲ ਰਹੀ
 ਜਿਸ ਆਸਰੇ ਹੈ ਇਹੁ ਦੇਹ ਖੜੀ ॥
 ਨਖਸਿਖਾ ਲੋ ਪੂਰਨ ਖੇਲ ਕਰੇ
 ਪੰਚੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਨ ਕੀ ਬੰਨ ਮੜੀ ॥
 ਸਰਬ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਾਹਬ ਪੂਜਨਾ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਮੰਨ ਬੜੀ ॥੧੨੪॥

Svaiyyā

Kauṇ birāj rihā bich mandar
 kar kiās ih bāt baṛī.
 Hai sabh tākat phail rahī
 jis āsre hai ihu deh kharī.
 Nakhsikhā lau pūran khel kare
 pañchikaran prān kī bann maṛī.
 Sarab bivasthā dā sāhab pūjnā
 Dās Bhagwān tūn mann tharī.124.

Svaiyya : Who abides in this body-temple? This is a question which needs serious reflection on man's part. The entire material expanse around us has been self-manifestation of the Divine and this body of ours also functions on His support. He has created the human body with five elements and it has been made perfect from head to toe. To accept the Master-Lord as the sole power who makes the entire system in this manifest phenomena function should be deemed the altar of worship, says Bhagwan Das.

Man should worship only the Real One who has created this world and also causes it to function in His Will.124.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਪੀ ਸੁਧਾ ਸਾਗਰ ਹੋਇ ਇਕਾਗਰ
ਗਾਗਰ ਫੋੜ ਹਲਾਹਲ ਕੀ॥
ਸਮਝ ਸਮੀਪ ਨਾਂ ਭਾਲੀਏ ਦੀਪ
ਏਹ ਦੇਖ ਰਦੀਫ ਕਿ ਹੈ ਗਲ ਕੀ॥
ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੇ ਹੋਹ ਨ੍ਰਿਦੰਦ
ਲੈ ਲਜਤਿ ਆਨ ਅਮੀ ਜਲ ਕੀ॥
ਹੋਹ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਾਂ ਬਿਪਤ ਰਹੇ
ਇਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਲਖੋ ਬਲ ਕੀ॥੧੨੫॥

Svaiyyā

Pī sudhā sāgar hoi ikāgar
gāgar phoṛ halāhal kī.
Samajh samīp nān bhālīe dīp
eh dekh radīf ki hai gal kī.
Ātmānand me hoh nridvaṅd
lai lajati ān amī jal kī.
Hoh tripat nān bipat rahe
ih Dās Bhagwānn lakho bal kī.125.

Svaiyya : It is by absorbing your mind in the supreme Lord with complete concentration and savoring the nectar of Name that you can break the urn full of the poison of evils. God should be taken as quite close to you and there is no need to go far away in search of Him. It is also in this way that the truth hidden behind this manifest material world can be recognized. It is only appropriate to relish the nectar of spiritual bliss after abandoning duality. In this way, you can realize the ultimate Reality that provides complete satiation after removing all sorrows and pains, says Bhagwan Das.

Man is inspired to realize God within and everywhere around in each blade of grass.125.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁੰਡ ਕੀ ਆਸ ਹੀ ਸੰਤਨ
ਜਾ ਤਿਸ ਉਪਰ ਐਨ ਅਗਾਨੇ ॥
ਝੂਲ ਰਿਹਾ ਤਹ ਪੰਖਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤ
ਆਣ ਫੁਹਾਰ ਉਠੇਂ ਸੇ ਹਤਾਨੇ ॥
ਸਾਂਤ ਭਈ ਬਿਸਰਾਂਮ ਕੀਓ ਜਬ
ਸਤਗੁਰ ਆਨ ਮਿਲੇ ਹਨ ਦਾਨੇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਓ ਜਬ ਬ੍ਰਿਤ ਹੈ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬੀਏ ਮਸਤਾਨੇ ॥੧੨੬॥

Svaiyyā

Amrit kuṇḍ kī ās hī santan
jā tis ūpar ain aghāne.
Jhūl rihā tah pañkhā hai qudarat
āṇ fuhār uṭheñ se hatāne.
Sānt bhaī bisrāñm kīo jab
satgur ān mile han dāñne.
Amrit pān kīo jab brit hai
Dās Bhagwān thīe mastāne.126.

Svaiyya : The saintly beings have the only support of the pond of Name-nectar. They feel fully sated and satiated after having quaffed this nectar. The sprinkles from the nectar-spring come as a soothing effect for these saintly persons. When such saintly persons meet the true Guru who leads them on the path of truth, their mind becomes stable in peace and poise.. In this way, the persons who savor the Name-elixir with full consciousness enjoy perfect inner bliss, says Bhagwan Das.

The state of supreme bliss resulting from savoring the Name-nectar is described.126.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਹੈ ਸਭ ਭੇਸ ਹੀ ਸੰਤਨ ਕੇ
ਜਬ ਪਾਇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਬਹੇ॥
ਚਾਹੇ ਕੇਸ ਸਵਾਰ ਬਲੇ ਦਸਤਾਰ
ਉਤਾਰ ਚਾਹੇ ਬੀਆਬਾਨ ਰਹੇ॥
ਚਾਹੇ ਚੜ ਤੁਰੰਗ ਉਮੰਗ ਕਰੇ
ਚਾਹੇ ਬਸਤ੍ਰ ਰੰਗ ਗਿਆਨ ਗਹੇ॥
ਚਾਹੇ ਮੋਨ ਕੇ ਧਾਰ ਗੁਜਾਰ ਕਰੇ ਦੰਮ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਲਹੇ॥੧੨੭॥

Svaiyyā

Hai sabh bhes hī santan ke
jab pāi braham giānn bahe.
chāhe kes savār bale dastār
utār chāhe biābānn rahe.
Chāhe char turaᅅg umaᅅg kare
chāhe bastra raᅅg giānn gahe.
Chāhe mon ko dhār gujār kare damm
Dās Bhagwānn bigiānn lahe. 127.

Svaiyya : All sorts of robes become the saints who are able to reach the state of God-realization. They may keep their hair tidy and tie a turban on the head or may live without it; they may make their abode in a desolate place or they enjoy the joy of riding a horse; they may put on colored clothes to attain spiritual enlightenment or they may live their entire life in silence after having attained the higher knowledge. Bhagwan Das says that all such robes of these realized saints are acceptable.

Attainment of spiritual enlightenment is declared more important than wearing any particular kind of robes.127.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਚਾਹੇ ਸੀਸ ਮਹਲ ਮੇ ਸੋਇ ਰਹੇ
 ਚਾਹੇ ਛਾਂਉਂ ਜਾ ਬਹੇ ਕਰੀਰਨ ਕੀ॥
 ਚਾਹੇ ਟੁਕਰ ਮਾਂਗ ਕੇ ਖਾਇ ਲਏ
 ਚਾਹੇ ਥਾਲੀ ਛਕੇ ਬੈਹਿ ਖੀਰਨ ਕੀ॥
 ਚਾਹੇ ਮਖਮਲ ਅਤਲਸ ਓਢ ਫਿਰੇ
 ਚਾਹੇ ਗੋਦੜੀ ਲੈ ਬਹੁ ਲੀਰਨ ਕੀ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਰਹੇ ਰੰਗ ਮੇ
 ਇਹ ਹੈ ਸਭ ਮੌਜ ਫਕੀਰਨ ਕੀ॥੧੨੮॥

Svaiyyā

Chāhe sīs mahal me soi rahe
 chāhe chhāñuñ jā bahe karīran kī.
 Chāhe ṭukar māng ke khāi lae
 chāhe thālī chhake baihi khīran kī.
 Chāhe makhmal atlas oḍh phire
 chāhe godṛī lai bahu līran kī.
 Dās Bhagwāññ rahe rañg me
 ih hai sabh mauj fakīran kī.128.

Svaiyya : Referring to the carefree way of life of the true *fakirs* or anchorites, Bhagwan Das says that they may live in palaces or may sit under the shade of a *karir* or wild caper tree; they may live on food received by begging or they may enjoy any delicious dishes; they may wear fine costly velvety dresses or may put on old torn out clothes. It is the free will of such anchorites that they prefer to spend their lifetime in whatever condition.

The way of life of the anchorites who have attained spiritual enlightenment is rather carefree.128.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਆਪਣਾ ਆਪ ਜੋ ਜਾਣ ਲੀਓ
ਅਨਲਹਕ ਚਾਹੇ ਯਕਲਖਤ ਕਹੇ॥
ਚਾਹੇ ਖਮੋਸ ਹੋ ਗੋਸ ਕਰੇ ਬੰਦ
ਕੁਝ ਕਹੋ ਚਾਹੇ ਸਖਤ ਰਹੇ॥
ਚਾਹੇ ਹੋ ਮਸਕੀਨ ਇਹ ਖੀਨ ਫਿਰੇ
ਚਾਹੇ ਆਦਲ ਹੋ ਕਰ ਤਖਤ ਬਹੇਂ॥
ਇਹ ਸਭ ਮੌਜ ਹੈ ਆਰਫ ਕੀ
ਰਹੇ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬੇਰਖਤ ਚਹੇ॥੧੨੯॥

Svaiyyā

Āṇṇā āp jau jāṇ līo
anlahak chāhe yaklakhat kahe.
Chāhe khamos ho gos kare band
kujhu kaho chāhe sakhat rahe.
Chāhe ho maskīn ih khīn phire
chāhe ādal ho kar takhat baheñ.
ih sabh mauj hai āraf kī
rahe Dās Bhagwānn berakhat chahe.129.

Svaiyya : Referring again to the carefree way of life of the true anchorites, Bhagwan Das says that such a realized person who attains self-realization may immediately proclaim *ana'l-haq* (I am the Truth) or may observe silence by keeping his mouth and ears shut. He may utter any harsh words or may speak sweet words in a rather humble way. He may sit on the royal throne as a just ruler or may live his life in austerity as an ascetic. All this is the free will of such realized anchorites and they live their blissful life the way they like.

Here again the carefree way of life of realized persons has been described.129.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਹੈ ਸਭ ਦੇਸ ਹੀ ਸੰਤਨ ਕੇ
 ਚਾਹੇ ਜਾ ਅਫਗਾਨਸਤਾਨ ਰਹੇ ॥
 ਚਾਹੇ ਇੰਗਲਸਤਾਨ ਕੀ ਸੈਰ ਕਰੇ
 ਚਾਹੇ ਬਾਤ ਬਲੋਚਸਤਾਨ ਕਹੇ ॥
 ਚਾਹੇ ਸੰਗਲਾਦੀਪ ਸਮੀਪ ਰਹੇ
 ਚਾਹੇ ਜਾ ਬਿਚ ਰੇਗਸਤਾਨ ਬਹੇ ॥
 ਇਹੁ ਸਭ ਖੇਲ ਹੈ ਆਰਫ ਕੇ
 ਰਹੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਭਗਵਾਨ ਚਹੇ ॥੧੩੦॥

Svaiyyā

Hai sabh des hī santan ke
 chāhe jā Afgānnastānn rahe.
 Chāhe Inḡalastānn kī sair kare
 chāhe bāt Balochastānn kahe.
 Chāhe Saṅglādīp samīp rahe
 chāhe jā bich regastānn bahe.
 Ihu sabh khel hai āraf ke
 rahe Hindustānn Bhagwānn chahe. 130.

Svaiyya : All countries (places) in the world belong to the saints: all the places in the world are equally sacred to them. Therefore, they may live in Afghanistan or they may be visiting England, they may talk of Balochistan (now in Pakistan) or they may go and settle down near Sri Lanka or they may settle down in some desolate area. Bhagwan Das says that it is the freewill of such enlightened saints whether they live in India or take their abode at any other place/country.

No place is of any particular significance to the realized beings; all places are equally holy to them. 130.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਪਾਥਰ ਪੋਟ ਪਾ ਰੇਤ ਕੇ ਕੋਟ
 ਲੈ ਆਸਰਾ ਓਟ ਕਿਉਂ ਹੋਏ ਇਵਾਨਾ॥
 ਗੋਬਰ ਗਾਵ ਔ ਕਾਗਜ ਨਾਵ
 ਲੈ ਆਬ ਬਹੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਦੀਵਾਨਾ॥
 ਕਾਮਨ ਕੂਪ ਰਵਾਜ ਕੇ ਰੂਪ
 ਨਾ ਜੂਪ ਕੀ ਉਪ ਮੇ ਆਵਤ ਦਾਨਾ॥
 ਸੌਕ ਸਨਾਸ ਲੈ ਸਚ ਕੀ ਰਾਸ
 ਤੂੰ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਮਰਦ ਸਿਆਨਾ॥੧੩੧॥

Svaiyyā

Pāthar poṭ pā ret ke koṭ
 lai āsrā oṭ kiun̄ hoe iñānā.
 Gobar gāv au kāgaj nāv
 lai āb bahe koī purakh dīvānā.
 Kānman kūp ravāj ke rūp
 nā jūp kī ūp me āvat dānā.
 Sauk sanās lai sach kī rās
 tūn Dās Bhagwān ho marad siānā.131.

Svaiyya : Ignorant are the persons who carry the burden of a bundle full of stones or who build the castles of sand. Only an ignorant person will found and build a village of cow-dung (i.e. acquire perishable things of the world) or push a boat made of paper to travel across the water. As against him, a wise and intelligent person refuses to fall down into the well of desires or get engrossed in futile rites and rituals. He will also never fall to the allurements of gambling. Bhagwan Das says that these latter persons realize the supreme Lord through loving devotion and thus amass the capital of Truth.

The persons who transcend worldly allurements and render loving devotion to God attain self-realization.131.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਰਾਉ ਨਾ ਰੰਕ ਨਸੰਕ ਰਹੇ ਜਬ
ਅੰਕ ਲਖੇ ਮਿਲਿ ਆਸਕ ਕੋ॥
ਆਖ ਕੀ ਧਾਰ ਗਵਾਰ ਪੜੀ
ਨਾਹਿ ਪਾਇ ਲੀਆ ਆਇ ਲਾਸਕ ਕੋ॥
ਹੈ ਕਹ ਕੇਲ ਇਹ ਖੇਲ ਕਹੋ
ਜਹ ਮੇਲ ਸੇ ਮੌਜ ਉਪਾਸਕ ਕੋ॥
ਆ ਚੜੇ ਰੰਗ ਨਾ ਸੰਗਤ ਜੋ
ਤਜ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਫਾਸਕ ਕੋ॥੧੩੨॥

Svaiyyā

Rāu nā raṅk nasaṅk rahe jab
aṅk lakhe mili āsak ko.
Ākh kī dhār gavār paṛī
nāhi pāi līā āi lāsak ko.
Hai kah kel ih khel kaho
jah mel se mauj upāsak ko.
Ā chare raṅg nā saṅgat jo
taj Dās Bhagwān ā fāsak ko.132.

Svaiyya : All distinctions of prince and pauper get effaced from the mind as one attains spiritual enlightenment and God-realization by participating in the holy congregation. Undoubtedly, even an ignorant person can earn the benevolent glance of the Lord by participating in the holy congregation. What kind of wondrous play can it be called in which a devotee attains lasting inner bliss by participating in the holy congregation? Bhagwan Das says that it is only appropriate for the seeker to avoid the company of false and hollow persons because their company does not help him get imbued with love of the Lord.

The significance of participation in the congregation of the holy is highlighted.132.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਹੈ ਰਿਦੇ ਰਾਮ ਕਿਉ ਰਾਉਂ ਕੇ ਹੋਵਤ
ਜੋ ਨਹੀ ਆਰਫ ਸੰਗ ਕਰੇ ਹੈ ॥
ਨਾ ਮਿਲੇ ਨੂਰੁ ਹੋ ਚੂਰ ਜੀਆ
ਬਿਚ ਤਨ ਤਨੂਰ ਜਰੂਰ ਜਰੇ ਹੈ ॥
ਨਾਂ ਦਿਨ ਰੈਨ ਮੇ ਚੈਨ ਹੈ ਆਵਤ
ਸੈਨ ਕਰੇ ਬਿਨ ਬੈਨ ਮਰੇ ਹੈ ॥
ਨਾ ਹਟੇ ਹੌਲ ਹੈ ਕੌਲ ਕਰੇ ਬਿਨ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਭੀ ਆਹ ਭਰੇ ਹੈ ॥੧੩੩॥

Svaiyyā

Hai ride rām kiu rāuñ ke hovat
jau nahīñ āraf saṅg kare hai.
Nā mile nūru ho chūr jīā
bich tan tanūr jarūr jare hai.
Nāñ din rain me chain hai āvat
sain kare bin bain mare hai.
Nā haṭe haul hai kaul kare bin
Dās Bhagwān bhī āh bhare hai.133.

Svaiyya : A person may attain however high a status in this world but God does not come to abide in his heart unless and until he begins to participate in the congregation of the holy. Mind of the person who fails to have a vision of the Lord feels despondent and his body begins to burn like oven. He remains restless and does not experience peace either during day or night, and he bears all this without making a grudge. Bhagwan Das says that apprehensions do not cease and one continues to heave sighs without having discourse with the participants in holy congregation.

Significance of having dialogue with the participants in holy congregation is emphasized.133.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਰਾਂਓਂ ਕੀ ਰਾਸ ਕੇ ਭਾਖ ਬਲਾਸ ਨਾ
 ਹੋ ਕਰ ਖਾਸ ਆ ਆਸਨ ਮੇ॥
 ਕੂੜ ਖਿਆਲ ਨਾ ਦਿਲ ਬਿਚ ਡਾਲ
 ਹਕੀਕਤ ਹਾਲ ਲੈ ਸਾਸਨ ਮੇ॥
 ਜਾਇ ਤੋਹੀਦ ਪੈ ਦੀਦ ਚੜੇ
 ਤਬ ਦ੍ਰੈਤ ਗਈ ਭਏ ਖਾਸਨ ਮੇ॥
 ਰਾਉ ਨਾ ਰੰਕ ਨਾਂ ਸੰਕ ਕਛੂ ਅਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਲਾਸਨ ਮੇ॥੧੩੪॥

Svaiyyā

Rāñon̄ kī rās ke bhākh balās nā
 ho kar khās ā āsan me.
 Kūr khiāl nā dil bich ḍāl
 hakīkat hāl lai sāsan me.
 Jāi tauhīd pai dīd chare
 tab dvait gaī bhae khāsan me.
 Rāu nā rañk nāñ sañk kachhū ab
 Dās Bhagwān balāsan me.134.

Svaiyya : A person who transcends *maya* and treads on the path to God-realization begins to envision oneness of God and attains self-realization. Such a person effaces all evil thoughts from within his mind and instead enshrines truthfulness therein. Thus, he liberates himself from all bondage of duality and attains the supreme state of *mukti* or liberation. On realizing this state, all delusions of the rich and poor, prince and pauper cease and only blissfulness prevails, says Bhagwan Das.

The state of mind of one who transcends worldly desires and realizes God is described.134.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਨਾ ਰਹੀ ਅਟਕ ਆ ਲਟਕ ਭਈ
ਜਬ ਪਾਇੰ ਛੁਹੇ ਆਇ ਆਸੁਕ ਕੇ॥
ਬੋਲ ਬਹਾਰ ਮਿਲੀ ਗੁਲਜਾਰ
ਇਹ ਹੈ ਉਪਕਾਰ ਜੋ ਲਾਸਕ ਕੇ॥
ਪਾ ਗੁਣ ਗੰਜ ਨਾ ਰੰਜ ਰਹੇ
ਨਹੀ ਫੰਦ ਫਸੇ ਫਿਰ ਫਾਸੁਕ ਕੇ॥
ਪਾਇ ਪਨਾਹ ਅਲਾਹਿ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਉਪਾਸਕ ਕੇ॥੧੩੫॥

Svaiyyā

Nā rahī aṭak ā laṭak bhaī
jab pāiñ chhuhe āi āsuk ke.
Bol bahār milī guljār
ih hai upkār jo lāsak ke.
Pā guṇ gañj nā rañj rahe
nahīñ fand fase phir fāsuk ke.
Pāi panāh alāhi ke raṅg haiñ
Dās Bhagwāñn upāsak ke.135.

Svaiyya : Bhagwan Das says that all hindrances in the mind are removed and one feels in peace and poise after humbly bowing down to the persons imbued with the love of God. It is a great favour from the beloved of the Lord that his company blesses one with spiritual exultation and elation. No sorrow remains in the mind and *maya* fails to have any effect on the person who has realized God, the treasure of infinite excellences. He who seeks shelter in the congregation of the holy gets imbued with the love of the Lord.

Significance of the company of the spiritually enlightened persons is highlighted.135.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਨਾਂ ਬਿਨ ਬੋਧ ਕੇ ਸਾਂਤ ਹੈ ਆਵਤ
 ਹੋ ਗਿਰ ਕੰਦਰ ਬੀਚ ਚਹੇ॥
 ਚਾਹੇ ਗੋਮਤੀ ਗੰਗ ਕੇ ਤੀਰ ਫਿਰੇ
 ਚਾਹੇ ਬੀਚ ਬਨਾਰਸ ਜਾਇ ਰਹੇ॥
 ਸਾਖਿਆਤ ਸਰੂਪ ਨਾ ਹੋਤ ਇਵੇਂ
 ਚਾਹੇ ਬਣ ਮਹੰਤ ਇਕੰਤ ਬਹੇ॥
 ਨਾ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਰੰਗੁ ਚੜੇ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭੇਦੁ ਲਹੇ॥੧੩੬॥

Svaiyyā

Nān bin bodh ke sānt hai āvat
 ho gir kandar bīch chahe.
 Chāhe Gomtī Gaṅg ke tīr phire
 chāhe bīch Banāras jāi rahe.
 Sākhiāt sarūp nā hot iven
 chāhe baṅ mahant ikant bahe.
 Nā satsaṅg kā raṅgu chaṛe jab
 Dās Bhagwān kī bhedu lahe.136.

Svaiyya : A person cannot enjoy inner peace without attaining the highest spiritual knowledge even if he begins to reside in a cave in the mountains or continues wandering on the banks of the Gomti, the Ganga and other sacred rivers or starts residing at Banaras (the holiest city in Hinduism). Having an apparent vision of the supreme Lord is not possible even if one becomes a great saint and lives in isolation. Bhagwan Das says that one cannot fathom the mystery of God-realization without becoming imbued with the love of holy congregation.

Again, the significance of participation in the congregation of the saintly is underlined.136.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਹੈ ਸਭ ਭੇਸ ਤੋਂ ਸਫਲ ਕੀਏ
ਜਬ ਆ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਗੰਗ ਬਹੇ ॥
ਰੋਮ ਕਟਾਇ ਬਣੇ ਮੁੰਡੀਆ ਚਾਹੇ
ਹੋ ਕਰ ਨੰਗ ਮਲੰਗ ਰਹੇ ॥
ਚਾਹੇ ਕੰਨ ਪੜਾਏ ਬਭੂਤ ਮਲੇ
ਚਾਹੇ ਧੂਣੀਆ ਤਾਪ ਆ ਅੰਗ ਦਹੇ ॥
ਗਿਆਨ ਬਹੁੰਨ ਹੈ ਉਨ ਸਭੀ
ਇਉਂ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਖਾਨ ਕਹੇ ॥੧੩੭॥

Svaiyyā

Hai sabh bhes tau safal kīe
jab ā satsaṅg kī gaṅg bahe.
Rom kaṭāi baṅe muṅḍīā chāhe
ho kar naṅg malaṅg rahe.
Chāhe kann paṛāe babhūt male
chāhe dhūṇīnā tāp ā aṅg dahe.
Giān bahūṅn hai ūn sabhī
iun Dās Bhagwān bakhān kahe.137.

Svaiyya : The person who bathes in the Ganga of holy congregation makes a success of whichever robes he might have been wearing. A seeker may have his head shaved or sit in trance naked of body or he may have his ears pierced and get his body besmeared with ashes or he may cause burns to his body sitting close to the fires, but no spiritual attainment is possible without participating in the congregation of the saintly. Bhagwan Das says that all endeavours without spiritual knowledge remain imperfect.

The significance of the holy congregation in the attainment of spiritual enlightenment is emphasized.137.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਹੈ ਸਭ ਦੇਸ ਦਸਾਨ ਬਿਖੇ ਇਕੁ
ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਨਾ ਹੋਰ ਹੈ ਕੋਈ ॥
ਅੰਤ੍ਰ ਬਾਹਰ ਪੂਰ ਰਿਹਾ ਇਹ
ਹੈ ਜਹਿ ਸੂਤ ਮੇ ਸਭ ਪਰੋਈ ॥
ਨੇਤ ਹੀ ਨੇਤ ਜਹ ਬੇਦ ਬਖਾਨਤ
ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਆਤਮ ਸੋਈ ॥
ਹੈ ਤਹ ਭੇਦ ਮੇਂ ਭੇਦ ਲਖਾ ਜਹ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਜਾਨ ਬਲੋਈ ॥੧੩੮ ॥

Svaiyyā

Hai sabh des dasān bikhe iku
āp hī āp nā hor hai koī.
Antra bāhar pūr rihā ih
hai jahi sūt me sabh paroī.
Net hī net jah Bed bakhānnat
hai Pramātam ātam soī.
Hai tah bhed meñ bhed lakhā jah
Dās Bhagwānn hai jānn baloī.138.

Svaiyya : The one supreme Lord pervades in all the directions and no one else is His co-equal. The all-pervasive Lord is present within as well as without the creation, and He has created a unity, in essence, amongst the entire creation. The soul which is present in each of the beings is a particle of the Divine. The infinity of creation has in the Vedas been called *neti, neti* (not this, not that). Bhagwan Das says that the person who is able to unravel this mystery may be deemed to have had a glimpse of the supreme Lord.

The idea of God being creator of and present in the entire created world is highlighted.138.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਹੋ ਕਰ ਬੰਧ ਨਾ ਅੰਧ ਖਲੋ
ਇਹ ਹੈ ਸਭ ਧੰਦ ਹੀ ਧੁੰਦ ਪਸਾਰਾ॥
ਪਾਠੀ ਨਾਂ ਪੰਧ ਪੈ ਅਟਕ ਰਹੇ
ਚਲੋ ਮਾਰਗ ਮੋਖ ਇਹ ਪਾ ਗੁਫਤਾਰਾ॥
ਜੈਂਹ ਤੁਮ ਔ ਹਮ ਹੈਂ ਤਮ ਭਏ
ਤਹ ਨਾਂ ਤਿਨ ਕਾਲ ਇਹ ਹੈ ਸੰਸਾਰਾ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਹੋਹ ਨਦਾਨ
ਹਕੀਕਤ ਜਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਬਹਾਰਾ॥੧੩੯॥

Svaiyyā

Ho kar bandh nā andh khalo
ih hai sabh dhand hī dhund pasārā.
Pāñdhī nāñ pañdh pai aṭak raho
chalo mārag mokh ih pā guftārā.
Jaiñh tum au ham haiñ tam bhae
tah nāñ tin kāl ih hai sansārā.
Dās Bhagwān nā hoh nadān
hakīkat jān bigiāñn bahārā.139.

Svaiyya : Bhagwan Das says that *maya* is like the mist spread around and one must not get lost in the *maya*-mist and thus remain in the darkness of ignorance. The person who wants to tread the path of spirituality must not remain stuck at this stage (of indulgence in *maya*) rather the only apt option for him is to follow the path of higher knowledge which can help him attain liberation. *Mukti* or liberation is a state where all distinctions of 'mine' and 'thine' cease and time and space fail to have any effect. It only behoves man to become enlightened and work towards the realization of Truth.

Man is advised to transcend *maya*-ignorance, attain higher spiritual knowledge and get liberated.139.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਸਬਕ ਸਕੂਲ ਹੈਂ ਭੂਲ ਗਏ
ਜਬ ਮੂਲ ਮੁਕਾਲੇ ਕੋ ਸਮਝ ਖਵੇ ॥
ਸੂਫੀਆ ਕੌਲ ਕੀ ਡੌਲ ਕੋ ਲੈ
ਕੀਏ ਲੁਗਤ ਆ ਹਲ ਹਰੂਫੁ ਬੜੇ ॥
ਸਾਬਕ ਸਬਕ ਸੁਨੀਦ ਕਹਾਂ
ਜਹਾਂ ਹਾਲ ਤੌਹੀਦ ਪੈ ਦੀਦ ਚੜੇ ॥
ਸੁੰਮਨ ਬੁਕਮ੍ਹ ਹੋਇ ਰਹੇ ਅਬ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਂ ਬਰਕ ਫੜੇ ॥੧੪੦ ॥

Svaiyyā

Sabak sakūl haiṅ bhūl gae
jab mūl mukāle ko samajh khare.
Sūfīā kaul kī ḍaul ko lai
kīe lugat ā hal harūfu bare.
Sābak sabak sunīd kahān
jahān hāl tauhīd pai dīd chare.
Summan bukamn hoi rahe ab
Dās Bhagwān nān barak phare.140.

Svaiyya : Bhagwan Das says that all earlier attained worldly knowledge becomes irrelevant when one attains the supreme spiritual knowledge. Creating around mind the hedge of the utterances of realized saints, one must plough it with the divine Word. As one does so, he has a glimpse of (i.e. realizes) the non-dual supreme Lord and all the earlier heard utterances are effaced. When the immaculately pure heart itself becomes the book, there remains no need of getting hold of any other pages.

The seeker is shown the way which leads to God-realization through the attainment of higher knowledge.140.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਦਿਲ ਦਰਮਿਆਨ ਆ ਆਰਜੂ ਲਾਮਤ
ਆਯੂ ਇਹ ਲਜਤ ਸਾਬ ਹੀ ਬੀਤੇ ॥
ਆਰਜਾ ਆਏ ਨਾ ਬਾਂਤਨ ਮੇ ਤਿਨ
ਹੈ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਤੇ ਪੀਤੇ ॥
ਸੁਖਨ ਇਹ ਸਾਫ ਹੈਂ ਲਾਫ ਨਾ ਜਾਣ ਤੂੰ
ਨਾ ਹਮ ਕੌਲ ਹੈ ਕੱਸਬ ਕੇ ਕੀਤੇ ॥
ਆ ਖੁਦ ਆਖ ਸੇ ਦੇਖ ਲਵੋ ਇਹ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੋ ਮਰ ਕਰ ਜੀਤੇ ॥੧੪੧॥

Svaiyyā

Dil darmiān ā ārjū lāmat
āyū ih lajat sāth hī bīte.
Ārjā āe nā bāntan me tin
hai jin prem piālṛe pīte.
Sukhan ih sāph haiñ lāph nā jāñ tūñ
nā ham kaul hai kassab ke kīte.
Ā khud āñkh se dekh lavo ih
Dās Bhagwān jo mar kar jīte.141.

Svaiyya : Every common person has the heart-felt wish that he lives a long life in this world marked by happiness before death overtakes him. On the other hand, this kind of desire never crops up in the minds of the persons who have quaffed the elixir of divine love. These words are not a boastful utterance rather they are quite obvious because these have been a natural expression of a particular person. Bhagwan Das says that really alive are only the persons who live in the love of God after effacing their ego.

Longevity of worldly life is nothing compared to the life spent in the love of God.141.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਜਰ ਜਰਾਇਤ ਛੋੜ ਜਮਾਇਤ
 ਪਕੜ ਕਨਾਇਤ ਕਾਂਮ ਸਰੇ ॥
 ਸਾਬਰ ਸਬਰ ਕਾ ਅਬਰ ਪੜੇ ਜਬ
 ਸੌਕ ਕੀ ਸਾਖ ਆ ਸਬਜ ਕਰੇ ॥
 ਕੈਹਤ ਦੂਰ ਦਰ ਮਿਸਕ ਕਾ ਹੋਵਤ
 ਬਾਤਨ ਬੀਚ ਧਿਆਂਨ ਧਰੇ ॥
 ਸੁਖਨ ਸਨਾਖਤ ਆਣ ਕਰੀ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਭੀ ਸਾਸ ਭਰੇ ॥੧੪੨ ॥

Svaiyyā

Jar jarāit chhoṛ jamāit
 pakar kanāit kānm sare.
 Sābar sabar kā abar paṛe jab
 sauk kī sākh ā sabaj kare.
 Kaihat dūr dar misak kā hovat
 bātan bīch dhiānn dhare.
 Sukhan sanākhāt āṇ karī jab
 Dās Bhagwān bhī sās bhare.142.

Svaiyya : Bhagwan Das says that God bestows the gift of contentment on the persons who give up being ever in search of ways and means to earn material wealth and begin to live a modest and unpretentious life. Such persons always remain elated in bliss resulting from the love for God. It is commonly said that the door to reach the elixir is far away but in actuality it is present within our body. The persons who have firmly enshrined this message in their minds stand witness to the veracity of this idea.

Transcendence from worldly indulgence and love for the Lord helps one experience blissfulness.142.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਆਹਿ ਹੋ ਸਰਦ ਔ ਹੈ ਰੰਗ ਜਰਦ
ਜੋ ਹੈ ਤਰ ਚਸਮ ਆ ਹੋਇ ਰਹੀ॥
ਇਹ ਅਲਾਮਤ ਬੀਚ ਜਿਸੇ
ਮੁਬਤਲਾਇ ਹੈ ਇਸਕ ਮੇ ਸਖਸ ਵਹੀ॥
ਉਮਦੈ ਹੈ ਆਦਤ ਬੀਚ ਇਬਾਦਤ
ਜਾਣਸ ਆਦਤਮੰਦ ਸਹੀ॥
ਤੇੜ ਕੇ ਅਟਕ ਬੇਖਟਕ ਰਹੇ
ਦੇਖੋ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਲਟਕ ਯਹੀ॥੧੪੩॥

Svaiyyā

Āhi ho sarad au hai raṅg jarad
jau hai tar chasam ā hoi rahī.
Ih alāmat bīch jise
mubatlāi hai isak me sakhas vahī.
Umdai hai ādat bīch ibādat
jāṇas ādatamand sahī.
Toṛ ke aṭak bekhaṭak rahe
dekho Dās Bhagwān ā laṭak yahī.143.

Svaiyya : If a person heaves sighs with each breath he takes, if his face has turned pale and tears flow down from his eyes (because of the pain he feels as a result of his separation from the beloved Lord), it becomes quite evident to the onlooker that the person is deeply immersed in the love of God. Such a person can easily be deemed to be trustworthy, devout and humble by nature. Bhagwan Das says that this change in the temper of man helps him overcome all obstacles caused by *maya* and thus he becomes carefree.

The carefree state of the persons who transcend *maya* and remain immersed in God is described.143.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਬਸ ਬੁਲਾਓ ਨਹੀਂ ਹਮ ਕੋ ਕੋਈ
ਨੋਸ ਨਸਾ ਕੀਆ ਹੈ ਹਮ ਨੇ॥
ਤੁਹਫਾ ਤਯਸਰ ਭਿਆ ਮੁਯਸਰ
ਪਕੜ ਕਨਾਰ ਲੀਆ ਗਮ ਨੇ॥
ਨਾਂ ਰਹੀ ਖਬਰ ਹੈ ਆਲਮ ਕੀ
ਏਹਾ ਆਇ ਅਰਾਮ ਕੀਆ ਦੰਮ ਨੇ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਦਿਲੇ ਦਰਮਿਆਨ
ਨਸੀ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ ਆ ਰਮ ਨੇ॥੧੪੪॥

Svaiyyā

Bas bulāo nahīn ham ko koī
nos nasā kīā hai ham ne.
Tuhfā taysar bhiā muyasar
pakaṛ kanār līā gam ne.
Nān rahī khabar hai ālam kī
ehā āi arām kīā damm ne.
Dās Bhagwān dile darmiān
nasī kīā hai ab ā Ram ne.144.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the persons who have quaffed Name-elixir and attained the blissful state of mind do not like any kind of obstacles. After they obtain this rarely attained gift, all their sadness goes away. In other words, gift of Name blesses one with bliss. Such persons become capable of remaining transcendent from worldly indulgence and attain perfect poise and peace in mind. The love for the Lord, who abides within, makes such persons enamored of Him.

The state of inner bliss enjoyed by a person after having received the gift of Name Divine is described.144.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਜਲਵਾ ਇ ਜਾਮ ਭਰਾ ਹੁਆ ਆਮ
 ਹੈ ਪੀਵੇਗਾ ਸੇ ਮਰੇ ਜੀਵਤ ਜੋ ॥
 ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾਵਾ ਦੂਰ ਭਇਆ
 ਤਹ ਲਾਪਰਵਾਹ ਨਸੇ ਖੀਵਤ ਜੋ ॥
 ਬਿਆਨ ਕਰੇ ਯਾਹਿ ਲੱਜਤ ਕੇ ਓਹੁ
 ਬੀਚ ਤਾਸੀਰ ਆ ਬੀਵਤ ਜੋ ॥
 ਨੇਹਮਤ ਨੂਰ ਮੁਰੈਹਮਤ ਹੈ ਤਿਸ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹ ਪੀਵਤ ਜੋ ॥੧੪੫॥

Svaiyyā

Jalvā i jāṁ bharā hūā ām
 hai pīvegā so mare jīvat jo.
 Dīn dunī dāvā dūr bhaiā
 tah lāparvāh nase khīvat jo.
 Biānn kare yāhi lajjat ko ohu
 bīch tāsīr ā thīvat jo.
 Nehamat nūr muraihamat hai tis
 Dās Bhagwān ih pīvat jo.145.

Svaiyya : Referring to the persons who are divinely blessed, Bhagwan Das says that the divine Light pervades everywhere and the person who realizes this by effacing his ego becomes *jivan-mukta* or liberated while still embodied: he becomes dead to the world while still living. The persons who experience this inner bliss transcend all worldly attractions and allurements: they become indifferent to the world. Only the persons who experience this bliss can describe it. God bestows blessings on the persons who relish the experience of inner bliss.

The state of the persons who are divinely blessed is described.145.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਤਿਫਲ ਤਫੈਲ ਹੋ ਉਮਰ ਅਵੈਲ ਮੇਂ
ਜਾਹਦ ਜੈਲ ਕੈ ਗੈਲ ਜੋ ਆਵੇਂ ॥
ਉਲਫਤ ਆਰਫ ਲੁਤਫ ਤਜਾਰਤ
ਸਮਝ ਇਸਾਰਤ ਜਿਆਰਤ ਪਾਵੇਂ ॥
ਰਾਹਿ ਰਿਆਜਤ ਹਕ ਇਜਾਜਤ
ਕਰ ਮੁਤਾਬਤ ਮਰਤਬੇ ਜਾਵੇਂ ॥
ਗੌਂਸੀ ਹਜੂਰੀ ਦੇ ਮਰਤਬਾ ਮੁਰਸਦ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੇ ਚਸਮ ਚੜਾਵੇਂ ॥੧੪੬ ॥

Svaiyyā

Tifal tafail ho umar avail men
jāhad jail kai gail jau āven.
Ulafat āraf lutaf tajārat
samajh isārat jiārat pāven.
Rāhi riājat hak ijājat
kar mutābat maratbe jāven.
Gauṅsī hajūrī de maratbā murasad
Dās Bhagwān je chasam chaṛāven.146.

Svaiyya : Bhagwan Das says that one should emulate the famous poet Muhammad Tufail and begin to participate in the congregation of the saintly from one's childhood days. One can reach the Divine Presence only by imbibing friendship with the true preceptor and by dealing in spiritual bliss deeming it as his Will. Attainment of the highest spiritual state is possible only by complete surrender to a true devotee of God. The person who earns acceptance in the eyes of spiritual preceptor earns a place in Divine Presence.

The highest spiritual state is attained through guidance of the spiritual preceptor.146.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਆਲਮ ਹੋ ਮਸਗੂਲ ਹੈਂ ਆਲਮ
ਕੋਸਸ ਇਲਮ ਸੇ ਫੈਜ਼ ਕੀ ਪਾਯਾ॥
ਜੋਹਫ ਜੁ ਜਿਗਰ ਮੇਂ ਦੀਗਰ ਹੈ
ਗੌਗਾ ਗੈਬ ਸੇ ਗਜਬ ਕਾ ਇਸ ਉਠਾਯਾ॥
ਜੇਰ ਔ ਜਬਰ ਕਾ ਅਬਰ ਚੜਾ
ਤਮਾ ਬੀਚ ਤੁਫਾਨ ਕੀ ਸੋਰ ਮਚਾਯਾ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈਰਾਨ ਹੂਏ
ਨਹੀਂ ਹਰਫ ਕੀ ਤਰਫ ਆਰਾਮੁ ਜੁ ਆਯਾ॥੧੪੭॥

Svaiyyā

Ālam ho masgūl haiṅ ālam
kosas ilam se faiju kī pāyā.
Johaf ju jigar meṅ dīgar hai
gaugā gaib se gajab kā is uṭhāyā.
Jer au jabar kā abar chaṛā
tamā bīch tufān kī sor machāyā.
Dās Bhagwānṅn hairān hūe
nahīṅ haraf kī taraf ārāmu ju āyā.147.

Svaiyya : Proclaiming the attainment of higher knowledge as supreme, Bhagwan Das says that the scholars remain occupied in pursuing secular, worldly knowledge, but this does not help them in any way to make any achievement on the way to spirituality. Obviously, it is not possible to silence the uproar of the Mysterious One if the sense of duality remains in the heart. When there are clouds of turmoil and upheaval, the uproar of the storm of passions raises its head. It is quite surprising that secular education cannot help us experience spiritual bliss.

Secular knowledge is proclaimed futile in the attainment of supreme spiritual bliss.147.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਖਾਮ ਖਿਆਲ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਕਾਲ
ਬਿਹਾਲ ਕਰੇ ਕਭੀ ਆ ਤੁਝੇ ਖੇਨੂੰ ॥
ਖੇਲਤ ਖੇਲਤ ਗੇਂਦ ਗਿਰੇ
ਮਤ ਮਾਤ ਕਰੇ ਰਿਹਾ ਖੇਲ ਹੈਂ ਜੈਨੂੰ ॥
ਆ ਨਜਦੀਕ ਹੈ ਬਾਤ ਬਰੀਕ
ਤਹਕੀਕ ਬਤਾਵਣ ਆਰਫ ਤੈਨੂੰ ॥
ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਮੇ ਢੰਗ ਸਹੀ
ਕੁਝ ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਇਉਂ ਮਾਲਮ ਸੈਨੂੰ ॥੧੪੮ ॥

Svaiyyā

Khām khiāl kī chāl nikāl
bihāl kare kabhī ā tujhe khainūñ.
Khelat khelat gend gire
mat māt kare rihāñ khel haiñ jainū.
Ā najdīk hai bāt barīk
tahkīk batāvaṇ āraftainū.
Hai satsaṅg me ḍhaṅg sahī
kujhu Dās Bhagwāññ iuñ mālam mainū.148.

Svaiyya : Bhagwan Das advises us that we must discard all unfounded ideas which weaken us because they can harm us any time. Just as the ball falls down from our hands while we are in the game and thus we lose the game, similarly such thoughts may also make us lose the game of life we are playing. The idea is rather subtle and its true understanding can only be obtained from the enlightened spiritual mentor. It is only the congregation of the saintly which shows us the way to attain the right spiritual knowledge.

The importance of an enlightened spiritual mentor and of participation in the congregation is stressed.148.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਰੋਕ ਰਕੀਬ ਕੋ ਹੁਬ ਹਬੀਬ ਸੇ
ਬਾਤ ਅਜੀਬ ਇਹ ਜਾਣ ਜਰੂਰੀ ॥
ਗਾਫਲ ਗੌਰ ਸੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਤ
ਸਮਝ ਹਕੀਕਤ ਆ ਅਬ ਪੂਰੀ ॥
ਪੂਤਲਾ ਪਾਕ ਹੈ ਖਾਕ ਵਿਖੇ
ਇਹ ਖੋਜ ਕੇ ਹੋ ਰਹੁ ਨੌ ਸਹੁ ਨੂਰੀ ॥
ਪਾਇ ਤੌਹੀਦ ਲੈ ਦੀਦ ਸਹੀ ਇਹ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਧਾਰ ਸਬੂਰੀ ॥੧੪੯॥

Svaiyyā

Rok rakīb ko hub habīb se
bāt ajīb ih jāṇ jarūrī.
Gāfal gaur se taur tarīkat
samajh hakīkat ā ab pūrī.
Pūtlā pāk hai khāk vikhe
ih khoj ke ho rahu nau sahu nūrī.
Pāi tauhīd lai dīd sahī ih
Dās Bhagwān tūñ dhār sabūrī.149.

Svaiyya : Advising human beings to attain self-realization through love and patience, Bhagwan Das says that mind creates obstacles on man's spiritual path, and it is necessary to develop love and friendship with it to keep it under check: it might seem strange but it is important. Man should give up his ignorance and become enlightened so as to understand the right way to realize Truth. The immaculate Lord is present within the perishable body. Man can become (qualitatively) like Him by realizing Him. It is only by becoming content and gratified that human vision becomes like that of the Lord.

Herein is emphasized the need for imbibing the values of love and contentment to attain self-realization.149.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਜੋਕ ਲੈ ਫੌਕ ਚਲੋ
 ਏਹੋ ਹੋਵਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਕਰੋ॥
 ਆਇ ਗਰੀਜ ਮਰੀਜ ਭਇਆ
 ਰੂਹ ਆਰਫ ਘਾਟ ਪੈ ਧੋਣ ਧਰੋ॥
 ਬਾਂਧ ਕੇ ਕਮਰ ਇਹ ਅਮਰ ਲਵੋ
 ਨਹੀ ਗਾਫਲ ਹੋ ਵਿਚ ਰੋਣ ਮਰੋ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗਿਆਨ ਪਛਾਨ
 ਇਹ ਪਾ ਅਭਮਾਨ ਕਾ ਹੋਣ ਹਰੋ॥੧੫੦॥

Svaiyyā

Jindgī jauk lai fauk chalo
 eho hovṇā sābat hoṇ karo.
 Āi garīj marīj bhaiā
 rūh āraf ghāṭ pai dhoṇ dharo.
 Bāndh ke kamar ih amar lavo
 nahīn gāfal ho vich roṇ maro.
 Dās Bhagwān giān pachhān
 ih pā abhmān kā hoṇ haro.150.

Svaiyya : Bhagwan Das says that man should, while still enjoying life in this world, follow the ideal of attaining the ultimate objective of treading the path of spirifual uplift. He ought to participate in the holy congregation and thus purify his soul suffering from the malady of evils. He should tread, with firm determination, the spiritual path leading to God-realization and thus try to cause cessation to the cycle of continued transmigration. He who attains this higher knowledge from the holy congregation has his ego completely effaced.

Herein man is inspired to attain higher knowledge from congregation and thus save himself from evils.150.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਕਾਫਰ ਹੈਂ ਕਰ ਬਾਫਰ ਕਾਮ ਕੋ
 ਸਮਝ ਮੁਸਾਫਰ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ॥
 ਨਫਸ ਕੀ ਕੈਦ ਬੇਫੈਦ ਫਸੇਂ
 ਨਾਹਿ ਛੂਟਣ ਕੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਬਚਾਰੀ॥
 ਮਜਹਬੀ ਬੈਲ ਨਾ ਲਜਤ ਪਾਵਤ
 ਮੋਮਨ ਹੋਣ ਕੀ ਮੌਜ ਨਿਰਾਰੀ॥
 ਆਰਫ ਮਰਦ ਕੀ ਸੁਹਬਤ ਸੇਂ
 ਇਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆਜਾਦ ਬਿਹਾਰੀ॥੧੫੧॥

Svaiyyā

Kāfar haiṅ kar bāfar kām ko
 samajh musāfar sikh hamārī.
 Nafas kī kaid befaid faseṅ
 nāhi chhūṭaṅ kī koī bāt bachārī.
 Majahbī bail nā lajat pāvat
 moman hoṅ kī mauj nirārī.
 Āraf marad kī suhabat seṅ
 ih Dās Bhagwān ājād bihārī.151.

Svaiyya : Bhagwan Das instructs man to learn that *kafir* or atheist is the person who acts contrary to spirituality. The man who remains a captive of mind and refuses to listen to the lessons taught him to free from that captivity is also an atheist. Such a person remains given to *shari'at* and thus fails to experience inner bliss whereas it is a wondrous experience of bliss to be a true Muslim. One must reflect that liberation from bondages (of evils, etc.) is possible only by participating in the congregation of the enlightened beings.

Man is shown the way to liberation which leads through the congregation of the enlightened beings.151.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਹੈਫ ਹਜ਼ਾਰ ਹੈ ਕੈਫ ਕੇ ਪੀਣ ਕੋ
 ਸਾਬਰੀ ਸੈਫ ਨਾ ਆਂਣ ਉਠਾਏਂ ॥
 ਮਰਗ ਕਰੀਬ ਹਬੀਬ ਖੜੀ
 ਨਾਹਿ ਨਫਸ ਰਕੀਬ ਕੋ ਮਾਰ ਮੁਕਾਏਂ ॥
 ਦਾਮਨ ਦਾਗ ਹੈ ਲਾਗ ਰਹਿੰਦਾ
 ਅਬ ਨਾ ਬਦਫੈਲ ਬਛਾਵਣਾ ਚਾਏਂ ॥
 ਦੇਖ ਹੈਸੀਅਤ ਨੀਤ ਨਾ ਬਾਂਧਤ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਸੋਰ ਮਚਾਏਂ ॥੧੫੨ ॥

Svaiyyā

Haif hajār hai kaif ke pīṇ ko
 sābrī saif nā āṅṅ uṭhāēṅ.
 Marag karīb habīb kharī
 nāhi nafas rakīb ko mār mukāēṅ.
 Dāman dāg hai lāg rahiā
 ab nā badfail bachhāvṇā chāēṅ.
 Dekh haisīat nīt nā bāndhat
 Dās Bhagwān ā sor machāēṅ.152.

Svaiyya : Everybody feels sorry for those who are addicted to intoxicants because they fail to imbibe the value of contentment. Such persons fail to realize that death is imminent and therefore make no endeavors to put a check on their minds. Their image is getting slurred but still they do not refrain from doing ignoble deeds. Bhagwan Das says that the persons who do not recognize their essential divinity and fail to tread the way to realize the ultimate objective of life cause only uproar.

Contentment and commitment are the values required for realizing the ultimate objective of life.152

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਦੌਲਤ ਦਾਮ ਦੀਵਾਨ ਮਕਾਨ
 ਨਦਾਨ ਗੁਮਾਨ ਨਾਂ ਇਨ ਕਰੋ ॥
 ਔਰਤ ਪੂਤ ਔ ਦੂਤ ਕੋ ਸੂਤ
 ਇਹ ਦੇਖ ਬਭੂਤ ਨਾ ਮਾਂਣ ਮਰੋ ॥
 ਪਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਲੈ ਪਰਮਾਰਥ
 ਸਮਝ ਜਥਾਰਥ ਧਿਆਨ ਧਰੋ ॥
 ਆਤਮ ਰੰਗ ਕੇ ਅੰਗ ਕੋ ਪਾ ਕਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਪਾਰ ਪਰੋ ॥੧੫੩॥

Svaiyyā

Daulat dānm dīwān makānn
 nadānn gumān nān in karo.
 Aurat pūt au dūt ko sūt
 ih dekh babhūt nā māñṇ maro.
 Pā pursārath lai parmārath
 samajh jathārath dhiānn dharo.
 Ātam raṅg ke aṅg ko pā kar
 Dās Bhagwānn ā pār paro.153.

Svaiyya : Showing man the way to liberation by getting free from the worldly attachment, Bhagwan Das says that the ignorant man must not take pride in his power, pelf and social status. Also, it is not appropriate for him to feel proud of his wife, son, subordinates and property. When a person begins to make efforts to reach the essence of spiritual pursuit (*mukti*; liberation), he gets imbued with the love for spiritual knowledge and imbibes love with the higher knowledge, he becomes capable of attaining liberation from worldly attachment and attractions.

Transcendence from worldliness and attainment of spiritual knowledge help man get liberated.153.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਪਾ ਦਰਵੇਸ ਕਾ ਦ੍ਰਸਨੁ ਪ੍ਰਸਨੁ
ਸ੍ਰਸਨ ਸਾਥ ਉਧਾਰ ਕਰੋ ॥
ਆ ਅਧਕਾਰ ਸੇ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰ
ਤਿਆਗ ਹੰਕਾਰ ਬਕਾਰ ਹਰੋ ॥
ਕੀਜੋ ਆ ਸੇਵ ਇਹ ਦੇਵ ਪਛਾਣ ਕੇ
ਭੇਵ ਸੇ ਭੈ ਸੰਸਾਰ ਤਰੋ ॥
ਹੋਇ ਮਮੋਛੁ ਆ ਮੋਛ ਲਹੋ
ਇਉ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਸਾਚ ਰਰੋ ॥੧੫੪ ॥

Svaiyyā

Pā darves kā drasanu prasanu
srasan sāth udhār karo.
Ā adhkār se araj gujār
tiāg hañkār bakār haro.
Kījo ā sev ih dev pachhāṇ ke
bhev se bhai sañsār taro.
Hoi mamochhū ā mochh laho
iu Dās Bhagwān ā sāch raro.154.

Svaiyya : Human beings are advised to live a life of spiritual bliss and attain liberation while meeting with and rendering humble service unto the persons who are immersed in Truth. They must make, with determined mind, supplication to such enlightened beings seeking their blessings to wash off evils like ego, lust, etc. It is only by rendering service unto such realized persons with love and devotion that they can successfully swim across the world-ocean. Bhagwan Das affirms that the seekers of liberation can thus attain their objective.

The devotees are herein told that the way to liberation lies in rendering humble service unto the enlightened, realized beings.154.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਲੇਖ ਲਿਲਾਟ ਕੇ ਪਲਟਤ ਆ
 ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਸਾਟ ਹੋ ਸਾਦਕ ਖਾਏ॥
 ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਗਰਧਬ ਜੋਨ ਹੈਂ
 ਨਾਂ ਕਰ ਕਰਮ ਜੋ ਇਹ ਪਲਟਾਏਂ॥
 ਨਾਮ ਔ ਰੂਪ ਜੋ ਮਾਨਤ ਆਪ ਕੋ
 ਇਹ ਸਭ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨ ਕਹਾਏਂ॥
 ਆਸਰਾ ਆਪ ਇਹ ਨਾਮ ਔ ਰੂਪ ਕਾ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਦਨਾ ਸਮਝਾਏਂ॥੧੫੫॥

Svaiyyā

Lekh lilāṭ ke palṭat ā
 satsaṅg kī sāṭ ho sādak khāne.
 Kūkar sūkar gardhab jon haiṅ
 nāṅ kar karam jau ih palṭāēṅ.
 Nām au rūp jo mānat āp ko
 ih sabh trigad jon kahāēṅ.
 Āsrā āp ih nām au rūp kā
 Dās Bhagwānṅ danā samjhāēṅ.155.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the person who firmly enshrines in his mind the merits he attains from participating in the holy congregation has his fate changed for the better. The persons who fail to change their fate in this way be deemed living the existence of dogs, pigs or donkeys. The persons who spend their lives engrossed in pleasures of the body continue to live in lower species. All enlightened beings affirm that God is always the support of the persons given to the remembrance of Name Divine.

Demerits get transformed into merits if one participates in the congregation of the holy.155.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਮਾਨਸ ਜਾਤ ਮੇ ਭੇਦ ਨਹੀ ਕੁਝ
 ਹੈ ਸਭ ਏਕ ਹੀ ਰੂਪ ਭਏ॥
 ਸਜਾਤੀ ਬਜਾਤੀ ਹੈਂ ਮਨੱਤ ਮੇਂ
 ਨਹੀ ਅੰਗ ਕੋ ਦੂਸਰ ਹੋਇ ਗਏ॥
 ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਸੁਭਾਵ ਸਜਾਤੀ
 ਅਗਿਆਤ ਆ ਅੰਗ ਬਜਾਤ ਪਏ॥
 ਛੋਡ ਬਣਾਵਟ ਕੂੜ ਕੀ ਮੰਨਤ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਚਾਰ ਲਏ॥੧੫੬॥

Svaiyyā

Mānas jāt me bhed nahīn kujhu
 hai sabh ek hī rūp bhae.
 Sajātī bajātī haiñ manatt meñ
 nahīn aṅg ko dūsar hoi gae.
 Ātam giāñn subhāv sajātī
 agiāt ā aṅg bajāt pae.
 Chhoḍ baṇāvaṭ kūr kī mannat
 Dās Bhagwāñn bachār lae.156.

Svaiyya : Bhagwan Das says that all human beings are, in essence, the same, and that there is no difference between them on any count whatsoever. Why are the people known as *sajati* (high castes; the beings who are deemed essentially divine) and *bajati* (outcastes; the beings who are deemed not essentially divine) not born through ways different from each other? All beings are essentially divine (their inner self, soul, is a particle of God), but we make differences between them because of our ignorance. It becomes man to abandon false perceptions and follow the path leading to supreme Truth.

All distinctions between man and man on the basis of caste, etc. are rejected.156.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਅਕਾਸ ਹੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪੜੇ ਬਾਦਲ
 ਸ੍ਰਬ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸ ਆਤੇ॥
 ਹੋਇ ਬੈਰਾਗ ਤ੍ਰਤੀਬ੍ਰ ਹੈ ਤਿਉਂ
 ਅੰਤਸਕਰਨ ਹੋ ਸੁਧ ਹੈਂ ਜਾਤੇ॥
 ਸਤ ਅਸਤ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਲਖੇ ਜਬ
 ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਹੈਂ ਪ੍ਰਸਾਤੇ॥
 ਪਾ ਨਿਜ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਸਹੀ ਅਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਿਲਲਾਤੇ॥੧੫੭॥

Svaiyyā

Akās ho nirmal hai paṛe bādal
 sṛab padārath haiṅ dris āte.
 Hoi bairāg tratībra hai tiuṅ
 antasakran ho sudh haiṅ jāte.
 Sat asat ko drisṭ lakhe jab
 ātam giāñn tau haiṅ prasāte.
 Pā nij rūp sarūp sahī ab
 Dās Bhagwān nahīn bilalāte.157.

Svaiyya : Just as the sky becomes clear after the rains and things are seen more clearly with the increase in visibility, the sense of separation from God becomes more intense after the inner self of man becomes pure and pious. As higher knowledge dawns upon a person, he becomes capable of discriminating between truth and untruth. The persons who realize the essence of their primal self never feel despondent and desolate during their life, says Bhagwan Das.

The importance of making inner self pure and pious for attaining self-realization is emphasized.157.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਬੋਹਥ ਬਾਂਧ ਲੀਓ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ
 ਹੈ ਤਿਸ ਉਪਰ ਆਨ ਖਵੇ ॥
 ਇਹ ਭਵਸਾਗਰ ਪਾਰ ਪਏ
 ਜਬ ਸਤਗੁਰ ਕੇ ਹਮ ਸਰਨ ਪੜੇ ॥
 ਆਇ ਅਨੰਦ ਅਕਹ ਭਓ
 ਜਹ ਜਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਬ ਚੜੇ ॥
 ਪ੍ਰੇਮ ਪਹਾਰ ਕੋ ਪਾ ਕਰ ਹੈ ਅਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹ ਘਾਟ ਘੜੇ ॥੧੫੮ ॥

Svaiyyā

Bohath bāndh līo gur sabad kā
 hai tis ūpar ān khavē.
 Ih bhavsāgar pār pae
 jab satgur ke ham saran paṛē.
 Āi anand akah bhaā
 jah jā asthān haiñ ab chaṛē.
 Prem pahār ko pā kar hai ab
 Dās Bhagwānn ih ghāṭ ghāṛē.158.

Svaiyya : Referring to the moulding of human life by living the divine Word, Bhagwan Das says human beings should seek shelter with the true Guru and board the boat of Guru's Word (i.e. reflect on the divine Word) because it is only by doing so that they can successfully swim across the world-ocean. As one reaches this state, he experiences the feeling of immense inner bliss. When human mind gets moulded in the mint of divine love, the filth of evils is washed off and one enjoys lasting inner bliss.

The way to remove the filth of evils from within the mind and mould it into the love of Divine is highlighted.158.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਪਾਂਬ੍ਰ ਪੁਰਸ ਸੁਭਾਵ ਸਹੀ ਨਾਹਿ
ਆਣ ਨਹੀ ਤਿਸ ਚੀਤ ਧਰੋ॥
ਦੂਸਰ ਨਾਮ ਸੁਭਾਵ ਬਖਈ ਜੋ
ਜਾਣ ਇਹ ਕਾਮ ਨਾਂ ਹੇਤ ਹਰੋ॥
ਹੈ ਜੁਗਿਆਸੂ ਸਭਾਵ ਸਰੇਸਟ
ਲੈ ਰਿਦ ਧਾਰਨ ਏਹ ਕਰੋ॥
ਮੁਕਤ ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਚਤਰਥ ਹੈ
ਇਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਅਪਰ ਪਰੋ॥੧੫੯॥

Svaiyyā

Pāmbra puras subhāv sahī nāhi
āṇ nahīn tis chīt dharo.
Dūsar nām subhāv bakhaī jo
jāṇ ih kānm nān het haro.
Hai jugiāsū sabhāv saresaṭ
lai rid dhāran eh karo.
Mukat subhāv jo chatrath hai
ih Dās Bhagwānn hai apar paro.159.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the temperament of the person who commits evil deeds is obviously not right, and it is not appropriate to have any sort of relationship with such a person. In the same way, we must not have any dealings or relationship with the persons who are completely given to worldly pleasures and evil inclinations. The temperament of the seekers (of God) is good and we must also emulate such persons. The fourth category of persons comprises those who remain detached from *maya*, and this way of life is supreme and beyond description.

Different attitudes in life are mentioned and the attitude of detachment is called the supreme.159.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਚੁਹਲ ਚਮਨ ਕੇ ਗਮ੍ਹ ਵਿਖੇ
 ਈਹਾਂ ਬਮਨ ਕਰੇ ਕੁੌਈ ਆਇ ਇਵਾਨਾ ॥
 ਸੇਹਤ ਕੀ ਸਭ ਸਿਫਤ ਗਈ
 ਜਬ ਬਿਫਤ ਮੇ ਹੈ ਇਹ ਰੂਹ ਗਰਦਾਨਾ ॥
 ਸੋਰ ਕਰੇ ਕੁਝੁ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋ ਕਰ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਭੁਲ ਨਦਾਨਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਆਨ ਪਛਾਨ
 ਨਾ ਉਮਰ ਜੁਆਨ ਮੇ ਹੋਹ ਦੀਵਾਨਾ ॥੧੬੦ ॥

Svaiyyā

Chuhal chaman ke gamn vikhe
 ihān baman kare kuoī āi iñānā.
 Sehat kī sabh sifat gai
 jab biphat me hai ih rūh gardānā.
 Sor kare kujhu hor hī ho kar
 āpṇe āp ko bhul nadānā.
 Dās Bhagwānn biānn pachhān
 nā umar juān me hoh dīvānā.160.

Svaiyya : While walking in the beautiful garden of joys: in other words, a foolish person commits evils during his prime youth. In that case, his physical health decays and his soul gets caught in bondages. He forgets his primal, real self, and under the influence of this changed nature, he creates only meaningless uproar. Therefore, man should remain away from evils especially when he is young and instead try and realize his primal self, says Bhagwan Das.

Man must start making efforts to divert his mind within and attain self-realization when he is young.160.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਏ ਪਰਦੇਸੀਆ ਜੀਉਤਿਆ ਸਮਝ ਲੈ
 ਨਾਂ ਇਹ ਦੇਸੁ ਹਮੇਸ ਹਮਾਰਾ॥
 ਹੈ ਕੋਈ ਕਾਲ ਖੂਬ ਖਿਆਲ ਇਹ
 ਦੇਖ ਹੁਵਾਲ ਨ ਪਾਉ ਪਸਾਰਾ॥
 ਭਾਰਜਾ ਭੈਣ ਜੁ ਬੈਣ ਕਰੇ
 ਇਨੀ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਹੈ ਆਇ ਸਹਾਰਾ॥
 ਕੂੜ ਕੀ ਖੇਲ ਕਾ ਮੇਲ ਭਇਆ ਇਹ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਪਕੜ ਕਨਾਰਾ॥੧੬੧॥

Svaiyyā

E pardesīā jīuṛiā samajh lai
 nān ih desu hames hamārā.
 Hai koī kāl khvāb khiāl ih
 dekh huvāl na pāu pasārā.
 Bhārjā bhainṛ ju bainṛ kare
 inī nā kujhu karnā hai āi sahārā.
 Kūṛ kī khel kā mel bhaiā ih
 Dās Bhagwān ā pakar kanārā.161.

Svaiyya : Referring to the evanescent nature of this material world, Bhagwan Das advises man to understand that human life is short-lived: this world is not his permanent abode. Human life in this world is like a dream which is only for a short while. Realizing this fact, man must not develop excessive attachment to the worldly things and relations. Wife, sister and other relations who often hold conversations with him will not be able to provide any help in the end. Man must not get excessively involved in this false game of *maya*.

Fleeting nature of human life in this world is highlighted.161.

ਸ੍ਰੋਤ ॥

ਚੌ ਗੋਸੀ ਕੁਲਾਹਿ ਹੈ ਪੈਹਨ ਲਈ
 ਜਬ ਸਾਹਿਨਸਾਹਿ ਕਾ ਮਗਜ ਲੀਓ ॥
 ਦੁਨੀਆ ਕੀ ਤਰਕ ਕਾ ਗੋਸਾ ਲੀਓ ਇਕ
 ਦੁਸਰ ਤਰਕ ਉਕਥਾਇ ਕੀਓ ॥
 ਮੱਲਾ ਕੀ ਤਰਕ ਕਾ ਗੋਸਾ ਤੀਆ
 ਚੌਥੇ ਤਰਕ ਕੀ ਤਰਕ ਹੈ ਆਣ ਬੀਓ ॥
 ਇਹ ਸਿਰ ਤਾਜ ਹੈ ਫਕਰ ਕੇ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਉਡਾਵਤ ਬੀਓ ॥੧੬੨ ॥

Svaiyyā

Chau gosī kulāhi hai paihan laī
 jab sāhinsāhi kā magaj līo.
 Dunīā kī tarak kā gosā līo ik
 dūsar tarak ukthāi kīo.
 Maulā kī tarak kā gosā tīā
 chauthe tarak kī tarak hai āṇ thīo.
 Ih sir tāj hai fakar ke jab
 Dās Bhagwān uḍāvat bīo.162.

Svaiyya : When man turns his mind towards the realization of God, the Emperor of emperors, he begins to wear a cap with four corners. One corner of the cap symbolizes things and attractions of the world, the other stands for utterances and discourses of the enlightened beings, the third for reflection on the Lord and the fourth stands for the supreme thought which comprises all three of these. Bhagwan Das says that the sense of duality in the mind of the seekers of God comes to an end when they wear such a cap with four-corners.

All sense of duality gets effaced as one attains spiritual enlightenment.162.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਕਾਬਾ ਹੈ ਕਲਬ ਜਹ ਤਲਬ ਹੋ ਹਾਂਸਲ
 ਅਰਬ ਕੇ ਮੁਲਖ ਨਾ ਭਾਲੁ ਟਕਾਨਾ॥
 ਸਾਲਕ ਹੋ ਕਰ ਮਾਲਕ ਕੋ ਮਿਲ
 ਹੋ ਖੁਦ ਖਾਲਕ ਮਸਤ ਦੀਵਾਨਾ॥
 ਰੰਜੋ ਰਾਹਤ ਕੀ ਨਾਹਿ ਆਹਿਟ ਹੈ
 ਜਹ ਐਨ ਅਜਾਇਬ ਕਿਬਲਾਇ ਖਾਨਾ॥
 ਮੁਰਸਦ ਕਾਮਲ ਮੇਹਰ ਸੇ ਅਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸਾਚੁ ਪਛਾਨਾ॥੧੬੩॥

Svaiyyā

Kābā hai kalab jah talab ho hānsal
 arab ke mulakh nā bhālu ṭakānā.
 Sālak ho kar mālak ko mil
 ho khud khālak masat dīwānā.
 Rañjo rāhat kī nāhi āhiṭ hai
 jah ain ajāib kiblāi khānā.
 Mursad kāmāl mehar se ab
 Dās Bhagwān hai sāchu pachhānā.163.

Svaiyya : The inner self of man is the true Qa’aba because all heart-cherished desires are fulfilled here: one need not go to the country of Saudi Arabia in search of God’s abode. When a seeker succeeds in attaining God-realization, he becomes God-like and enjoys inner bliss. When human consciousness becomes absorbed in real divine abode, inner self of man, it transcends all effects of happiness and sorrow. However, this state of Truth-realization is attained only through the grace of the spiritual mentor, says Bhagwan Das.

Ultimately the grace of the spiritual mentor is a must to attain the objective of God-realization.163.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸਾਹਿਬ ਸਬਰ ਇਹ ਖਵਰ ਲਵੋ
 ਇਸ ਹੈ ਬਿਚ ਕਬਰ ਕੇ ਕੌਣ ਸਮਾਯਾ ॥
 ਗਨੀ ਗਰੀਬ ਜਹ ਜੇਰ ਜਰੀਬ ਹਬੀਬ
 ਕਹੁ ਹਾਕਮ ਕੌਣ ਹੈ ਆਯਾ ॥
 ਭੇਦ ਲਬਾਸ ਕੀਆ ਇਜਲਾਸ
 ਹੋ ਮੁਨਸਫ ਖਾਸ ਹੈ ਕਦਮ ਟਕਾਯਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਲਖੇ ਦਿਲਦਾਨ ਹੋ
 ਜਾਨ ਕੀ ਜਾਨ ਹੈ ਜਾਨ ਕਹਾਯਾ ॥੧੬੪॥

Svaiyyā

Sāhib sabar ih khavar lavo
 is hai bich kabar ke kauṇ samāyā.
 Ganī garīb jah jer jarīb habīb
 kahu hākam kauṇ hai āyā.
 Bhed labās kīā ijlās
 ho munsaf khās hai kadam ṭakāyā.
 Dās Bhagwān lakho dildān ho
 jān kī jānn hai jānn kahāyā. 164.

Svaiyya : Emphasizing the all-pervasive nature of the supreme Lord, Bhagwan Das says that the human beings who have mastered patience must learn as to who resides within this body-tomb. Who is the master who has created the measure to mark rich and poor? Who is that particular judge who has ordained different robes for different persons (coming from different traditions)? Human beings are advised to become wise enough to understand that the supreme Lord is the master of all individual souls.

The fact that omnipotent Lord is immanent, as Spirit, in the entire humankind is underlined.164.

ਸ੍ਰੋਯੋ॥

ਨਾਂ ਪੜ੍ਹ ਆਇਤ ਸਮਝ ਹਿਦਾਇਤ
 ਹੋਇ ਇਨਾਇਤ ਕਾਮਲ ਤੇ॥
 ਕਿਬਰ ਕਨੂਨੁ ਨਾ ਹੋ ਗੂਨਾ ਗੂਨ
 ਏਹ ਜਾਏ ਜਨੂਨ ਹੈ ਆਮਲ ਤੇ॥
 ਆਰਫ ਚਾਲ ਹਕੀਕਤ ਹਾਲ
 ਇਹ ਕਰਮ ਕਮਾਲ ਹੋ ਸਾਮਲ ਤੇ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹ ਸਾਚ ਕੀ ਕਾਨ
 ਲੈ ਪਾ ਆਰਫਾਨਾ ਅਨਾਮਲ ਤੇ॥੧੬੫॥

Svaiyyā

Nān paṛu āit samajh hidāit
 hoi ināit kāmāl te.
 Kibar kanūnu nā ho gūnā gūn
 Eh jāe janūn hai āmal te.
 āraf chāl hakīkat hāl
 ih karam kamāl ho sāmāl te.
 Dās Bhagwān ih sāch kī kān
 lai pā ārfānā anāmāl te.165.

Svaiyya : Bhagwan Das says that mere reading of scriptures is not enough: man must also learn to understand the spirit of the message given in any scriptural text so as to become an object of grace of the spiritual mentor. It is only by living the teachings of the spiritual mentor that craze for strict adherence to the shari'at can be put to an end. Only the way shown by the realized beings is the right path, and one can receive divine grace by being in their company. This treasure of truth can only be attained by following the divine Word and performing noble deeds.

One must live the divine Word and perform righteous deeds.165.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਬੁਦੋਬਾਸ ਵਲਾਇਤ ਛੋੜ ਦਈ
ਅਬ ਪਾਇ ਲੀਆ ਈਹਾਂ ਆਇ ਮਜਾਰਾ ॥
ਰੈਹ ਜਨ ਬੀਚ ਸਕੂਨਤ ਦਾਖਲ
ਸਮਝ ਚਲੀ ਕੁਝੁ ਐ ਦਿਲਦਾਰਾ ॥
ਏਹ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੋ ਕੋਸਸ ਸੇ
ਨਹੀ ਸੋਰੁ ਪਵੇ ਕਭੀ ਆਇ ਕਰਾਰਾ ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਂ ਹੋਹ ਨਦਾਨ
ਲੈ ਰਮਜ ਪਛਾਨ ਹੈ ਕੀ ਗੁਫਤਾਰਾ ॥੧੬੬ ॥

Svaiyyā

Būdobās valāit chhoṛ daī
ab pāi līā īnhān āi majārā.
Raih jan bīch sakūnat dākhal
samajh chalīn kujhu ai dildārā.
Eh bandobasat ho kosas se
nahīn soru pave kabhī āi karārā.
Dās Bhagwān nān hoh nadān
lai ramaj pachhān hai kī guftārā.166.

Svaiyya : Living engrossed in *maya* is like living in an alien land, but it is better to give up residence in such an alien land and instead take permanent abode in the state of inner poise. Reaching the state of peace and poise, it is highly necessary to move ahead with much prudence and skilfulness because the state of poise is attained with much difficulty lest turmoil should begin here as well. Bhagwan Das says that man needs to act in a prudent manner and recognize the true nature of perfect poise.

Attaining the state of *sahaj* is difficult and man is inspired to continue living in this state.166.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਇਹ ਬਾਤ ਬਤਾਵਤ
 ਹੈ ਸਭ ਰੂਪ ਹੀ ਯਾਰ ਯਗਾਨਾ ॥
 ਹੈ ਖੁਦ ਖਾਸ ਸਨਾਸ ਕਰੇ ਨਹੀ
 ਦੂਸਰ ਹੋਰ ਕੋ ਜਾਣ ਬਗਾਨਾ ॥
 ਨੂਰ ਕੀ ਚਾਦਰ ਹੈ ਸਭ ਸਾਦਰ
 ਅਰਬਾ ਇਨਾਸਰ ਹੈ ਹਮਾਖਾਨਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗੁਮਾਨ ਕੇਹਾ
 ਜਬ ਗੈਰ ਨਹੀ ਕਿਤੇ ਸਮਝ ਨਦਾਨਾ ॥੧੬੭॥

Svaiyyā

Sāhib lok ih bāt batāvat
 hai sabh rūp hī yār yagānā.
 Hai khud khās sanās karo nahīn
 Dūsar hor ko jāṇ bagānā.
 Nūr kī chādar hai sabh sādar
 arbā ināsar hai hamākhānā.
 Dās Bhagwān gumān kehā
 jab gair nahīn kite samajh nadānā.167.

Svaiyya : The beloved of the Lord proclaim that all beings of the world are friends among themselves. We need to accept the fact that no one amongst the entire creation can be called the 'other' since the same Lord pervades all the beings. In fact, it has been from the same Divine Light that all the four elements (water, air, earth and fire) and human bodies are born. Since there has been no one who could be called the 'other', there is no point why man should feel egoistic, says Bhagwan Das.

Emphasis on essential oneness of all human beings and thus need of love amongst them is highlighted.167.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਸੁਰਤ ਸਮਾਲ ਨਾ ਹੋਹ ਨਢਾਲ
 ਖਿਆਲ ਲਖੋ ਅਬ ਆ ਅੰਦਰੂੰਨੀ॥
 ਚਸਮ ਉਘਾਤ ਤਹ ਤਾਤ ਕਰੋ
 ਜਹ ਚਸਮਾ ਇ ਨੂਰ ਭਿਆ ਗੁਨਾ ਗੁਨੀ॥
 ਕਰ ਕਰ ਨੋਸ ਖਮੋਸ ਭਏ
 ਗਏ ਹੋ ਫਰਾਮੋਸ ਹੈਂ ਜੋਸ ਨਮੂਨੀ॥
 ਮਿਲ ਜਾਤ ਮੇਂ ਜਾਤ ਹੋ ਜਾਤ ਗਏ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈਂ ਅਮਰ ਅਜੂਨੀ॥੧੬੮॥

Svaiyyā

Surat samāl nā hoh naḍhāl
 khiāl lakho ab ā andrūnnī.
 Chasam ughār tah tāṛ karo
 jah chasmā i nūr bhiā gūnā gūnī.
 Kar kar nos khamos bhae
 gae ho farāmos haiñ jos namūnī.
 Mil jāt meñ jāt ho jāt gae jab
 Dās Bhagwān haiñ amar ajūnī.168.

Svaiyya : Bhagwan Das advises man not to deem himself helpless and further asks him to remain conscious and reflect on the power present within him. When the inner enlightenment happens, man attains the understanding that the Source of Light and Creator of multiple kinds of creation is within him. Man becomes forgetful of Him when he gets engrossed in *maya* and indulges in flippancy. When man becomes mystically one with the Lord who is ever-existent and who never incarnates in human or any other form, he identifies himself with Him.

Man must remain conscious of the ultimate objective of life.168.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਸੁਹਬਤ ਆਰਫ ਐਨ ਕਰੀ ਜਬ
ਗੈਨ ਕੀ ਸੂਰਤ ਦੂਰ ਪਰੀ॥
ਸਮਝੀ ਹੈ ਸੈਨ ਉਠਾ ਕਰ ਨੈਨ
ਹੈ ਚੈਨ ਭਈ ਦਿਨ ਰੈਨ ਖਰੀ॥
ਪਾਕ ਬੇਬਾਕ ਭਏ ਤਬ ਤੇ
ਜਬ ਤੇ ਨਾਹਿ ਗੈਰ ਪੈ ਨਜਰ ਧਰੀ॥
ਨਾਮ ਨਸਾਨ ਨਹੀ ਨੁਕਤਾ ਜਹ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਹਾਰ ਕਰੀ॥੧੬੯॥

Svaiyyā

Suhabat āraf ain karī jab
gain kī sūrat dūr parī.
Samjhī hai sain uṭhā kar nain
hai chain bhaī din rain kharī.
Pāk bebāk bhae tab te
jab te nāhi gair pai najar dharī.
Nām nasān nahīn nuktā jah
Dās Bhagwān bahār karī.169.

Svaiyya : The darkness of ignorance disappears as one begins to participate in the congregation of enlightened persons. When man's inner eye begins to perceive and understand gestures of the Divine, he experiences spiritual peace and bliss all the time. On reaching this state, human mind becomes pious and fearless and no one appears the 'other' to him. Bhagwan Das says that the state of bliss is achieved only after man transcends all limitations of name, mark, etc.

The need to participate in the holy congregation and its results are highlighted.169.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਅੰਹਲ ਤਮੀਜ ਅਜੀਜ ਬਣੋ ਅਬ
 ਭਰਮ ਭਿਆਨਕ ਮੇ ਸਬ ਹੀ ॥
 ਈਰਖਾ ਵਾਦ ਉਠਾਇ ਦੋਊ
 ਸੁਧ ਸਾਂਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਧਾਰ ਸਹੀ ॥
 ਵਰਨ ਅਸਰਮ ਕਾ ਮਾਣ ਤਜੋ
 ਇਕ ਗੋਬਿੰਦ ਜਾਣਿਓ ਸ੍ਰਬ ਮਹੀ ॥
 ਜਹ ਕਹ ਏਕ ਬਿਰਾਜ ਰਿਹਾ
 ਏਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਬਾਤ ਸਹੀ ॥੧੭੦॥

Svaiyyā

Aihal tamīj ajij baṇo ab
 bharam bhiānak me sab hī.
 Īrkhā vād uṭhāi doū
 sudh sānt sarūp ko dhār sahī.
 Varan asram kā māṇ tajo
 ik Gobind jāṇio srab mahī.
 Jah kah ek birāj rihā
 Eh Dās Bhagwān hai bāt sahī.170.

Svaiyya : The entire humankind is caught in the web of doubts and delusions: the need therefore is to tread the path of love and prudence. As one realizes mystical oneness with God, all feelings of jealousy and polemics cease to exist. When one understands that the same divine Light is present within all beings, the pride in one's *varna* or *ashrama* comes to an end. Bhagwan Das proclaims that it has been a reality that the same Lord pervades (all beings and) all places.

Human beings are advised to realize the True One by effacing all evils from within their minds.170.

ਸ੍ਰੀਯਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲ ਸੇ ਖੇਲ ਲਖੀ
 ਇਕ ਤ੍ਰਜ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਾਹਿ ਨਿਰਾਰਾ॥
 ਨਾ ਰਹੀ ਹਾਜਤ ਹੁਜਤ ਕੀ ਅਬ
 ਨਾ ਹਮ ਦੰਭ ਕਾ ਖੰਭ ਖਲਾਰਾ॥
 ਹੋ ਮੁਤਅਜਬ ਮਹਵ ਹੈਂ ਅਬ
 ਦੇਖਿਆ ਆਣ ਅਲਾਹਿ ਇਸਾਰਾ॥
 ਕਾਰ ਬਲਖਣ ਕਾਂਖਿਆ ਭਕਣ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤੋਹੀਦ ਕਾ ਨਾਰਾ॥੧੭੧॥

Svaiyyā

Satigur mel se khel lakhī
 ik traz tarīkā hai jāhi nirārā.
 Nā rahī hājat hujat kī ab
 nā ham dambh kā khambh khalārā.
 Ho mutajab mahava haiñ ab
 dekhiā āṇ alāhi isārā.
 Kār balkhaṇ kāñkhiā bhakhaṇ
 Dās Bhagwān tauhīd kā nārā.171.

Svaiyya : I could understand only after meeting and following the true Guru that experience of enjoying the spiritual bliss has been unique. After one experiences this bliss, there remains neither any desire nor any disputation to make any worldly boast. Perception and understanding of the divine gesture immerses one in this wondrous play. Bhagwan Das concludes by saying that the wondrous game of desirelessness has been the essence of belief in the oneness of God.

The wondrous play of the Lord and how it affects one who absorbs his mind in His remembrance is underlined.171.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਬੈਠ ਬਿਚਾਰ ਇਕੰਤ ਕਰੀ ਜਬ
 ਤੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਆਣ ਬਜੀ॥
 ਨਾ ਅਬ ਸੰਗ ਪਤੰਗ ਕਰੀ
 ਯਕਰੰਗ ਹੋ ਅੰਗ ਉਮੰਗ ਤਜੀ॥
 ਗਈ ਗਾਠ ਅਗਿਆਨ ਨਾ ਸਾਠ ਰਿਹਾ
 ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਨਾ ਠਾਠ ਪ੍ਰੇਮ ਗਜੀ॥
 ਪਾ ਬਿਸਰਾਮ ਨਾ ਸੁਬਹਾ ਇ ਸਾਮ
 ਜਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਹਾਰ ਸਜੀ॥੧੭੨॥

Svaiyyā

Baiṭh bichār ikant karī jab
 tant prem kī āṇ bajī.
 Nā ab saṅg pataṅg karī
 yakraṅg ho aṅg umaṅg tajī.
 Gaī gāṅṭh agiān nā sāṅṭh rihā
 pūjā pāṭh nā ṭhāṭh prem gajī.
 Pā bisrāṅm nā subahā l sām
 jah Dās Bhagwān bahār sajī.172.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the sweet melody of divine love becomes audible when devotees sit in peace and reflect on God. All doubts, mind's fancies and desires come to an end as a person becomes mystically one with God by immersing himself in His remembrance. When the melody of divine love resounds within, ignorance disappears and there remains no concern for any formalistic worship and rituals. The poise and peace attained through divine love is experienced not only morning and evening but throughout the day.

The blissful state of mind of the persons who is immersed in the love for God is described.172.

ਸੁੰਯਾ ॥

ਬੈਹਰ ਬੁੰਦ ਹੋ ਇਕ ਗਏ
 ਲਖੇ ਕੌਣ ਜਾਂ ਆਬ ਮੇ ਆਬ ਪਿਆ ਹੈ ॥
 ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਸਾਖ ਹੈ ਦੂਰ ਭਈ
 ਜਬ ਵਹਿਦ ਵਾਹਿਦ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ ॥
 ਗੈਰ ਇਲਾਮਤ ਉਠ ਗਈ ਸਬ
 ਨੂਰ ਹੀ ਨੂਰ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥
 ਜਮਾ ਬੀਚੁ ਆ ਜੁਜ ਹੈ ਜਮਾ ਹੁਈ ਇਉਂ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਲਾਹਿ ਭਇਆ ਹੈ ॥੧੭੩॥

Svaiyyā

Baihar bünd ho ik gae
 lakhe kaun jān āb me āb piā hai.
 Dvait kī sākḥ hai dūr bhāi
 jab vahid vāhid hoi giā hai.
 Gair ilāmat uṭh gaī sab
 nūr hī nūr samāi rahiā hai.
 Jamā bīchu ā juj hai jamā hūi iuñ
 Dās Bhagwān alāhi bhaiā hai.173.

Svaiyya : When a water-drop merges with the water of sea, one cannot be separated from the other; similarly duality is completely effaced when an individual becomes mystically one with God. When separate identity of the being comes to an end, only the divine light becomes visible in all directions. Just as a piece (of iron) is welded with another piece of iron and they become one entity, only the One (God) remains behind when the individual soul completely identifies itself with the supreme Soul, says Bhagwan Das.

Here the state of the individual soul which becomes one with the supreme Soul is described.173.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਜਾਂਣਿਆਂ ਆਂਮ ਹੈ ਜਗ ਤਮਾਮ
ਇਹ ਸ੍ਰਬ ਹੀ ਖਾਂਮ ਹੈ ਚਾਂਮ ਪਸਾਰਾ ॥
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲੈ ਸਾਚ ਪਛਾਨ
ਹੋ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਅਬੇ ਦਿਲਦਾਰਾ ॥
ਮਨ ਸਲਾਹਿ ਲੈ ਪਾਇ ਪਨਾਹਿ ਹੈ
ਸਭ ਫਨਾਹਿ ਅਕਾਰ ਬਹਾਰਾ ॥
ਓਂਕਾਰ ਅਧਾਰ ਸਭੇ ਨਿਰਾਕਾਰ
ਹੈ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਇਹ ਬੋਲ ਬਚਾਰਾ ॥੧੭੪॥

Svaiyyā

Jāñṇiāñ āñm hai jag tamām
ih srab hī khāñm hai chāñm pasārā.
Giāñ dhiāñ lai sāch pachhāñ
ho sughaṛ sujāñ abe dildārā.
Man salāhi lai pāi panāhi hai
sabh fanāhi akār bahārā.
Oñkār adhār sabhe nirākār
hai Dās Bhagwāñ ih bol bachārā.174.

Svaiyya : Bhagwan Das says that he has understood it well that the entire expanse of this manifest world is evanescent. Therefore, man should act prudently and acquire the knowledge which helps him realize God by reflecting on Him. Realizing the transitory nature of material world and its joys and pleasures, man must follow instruction of the spiritual mentor and seek shelter in God. The only worth reflecting truth is that the Creator-Lord is the sole basis of this world.

The world we see is transitory and man needs to make endeavors to realize the eternal Truth.174.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਸਮਝ ਜੁਆਨ ਹੈਂ ਹਮ ਮਹਿਮਾਨ
ਇਹ ਕੂਚ ਜਹਾਨ ਨਦਾਨ ਕਰੈਂਗੇ ॥
ਮੁਹਲਤ ਨਾ ਦੰਮ ਏਕ ਮਿਲੇ ਕੁਝ
ਨਾਂ ਕਰ ਹੁਜਤ ਛਿਨ ਅਰੈਂਗੇ ॥
ਮਸਲਹਤ ਬਾਝ ਹੀ ਉਠ ਚਲੇਂ
ਅਗੇ ਕਾਲ ਕਰਾਰ ਨਾ ਮੂਲੁ ਫਰੈਂਗੇ ॥
ਪਾਵ ਪਸਾਰ ਖਲਾਰ ਕਰੈਂ ਇਹ
ਓੜਕ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹਰੈਂਗੇ ॥੧੭੫॥

Svaiyyā

Samajh juān haiñ ham mahimāññ
ih kūch jahān nadān karaiñge.
Muhalat nā damm ek mile kujhu
nāñ kar hujat chhin araiñge.
Maslahat bājñ hī uṭh chalenñ
age kāl karār nā mūlu pharaiñge.
Pāv pasār khalār karenñ ih
Oṛak Dās Bhagwān haraiñge.175.

Svaiyya : Bhagwan Das says that we should understand while we are still young that we are only guests in this world and soon we will have to depart from here. When the day of reckoning comes, man will not get even a moment's respite and no excuse will work. No arguments will work with *kal* or Death, and man will have to depart from this world without making any argument or resistance. Man should not lose the game of life by his excessive indulgence in the world and worldly things.

Man engrossed in *maya* is informed of the true nature of this world and worldly life.175.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬਕਾਰ ਬਜਾਰ ਹੈ
 ਦੁਖ ਹਜਾਰ ਬਗਾਰ ਭਰਾ ॥
 ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਤੇ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਹੈ
 ਰਾਗ ਦੁਐਖ ਬਕਾਰ ਖਰਾ ॥
 ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀ ਕੁਝੁ ਭੋਗਨ ਮੇਂ
 ਇਨ ਭੋਗ ਅਰਾਮ ਕਹੁ ਕਿਨ ਕਰਾ ॥
 ਹੋ ਉਪਰਾਮ ਰਹੋ ਅਠ ਜਾਮ ਹੀ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਨਰਾ ॥੧੭੬॥

Svaiyyā

Ih samñsār bakār bajār hai
 dukh hajār bagār bharā.
 Janam au maran te bhukh piās hai
 rāg duaikh bakār kharā.
 Tripat nahīñ kujhu bhog an meñ
 in bhog arāñm kahu kin karā.
 Ho uprāñm raho aṭh jāñm hī
 Dās Bhagwān nadāñn narā.176.

Svaiyya : Warning man against over-indulgence in the world, Bhagwan Das calls this world a market-place full of evils and other futile things. There are in this world many evils like birth and death, hunger and suffering, excessive desires, mutual tensions and lack of love. Mind does not feel satiated and fails to attain peace and poise while still enjoying all worldly pleasures. The ideal way, therefore, for the ignorant man is to live his entire life given to remembrance of God while remaining detached from worldliness.

Man is warned against over-indulgence in worldly pleasures and instead advised to remember God.176.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਬੋਧ ਬਹੀਨ ਨਾ ਚੀਨਸ ਆਤਮ

ਜੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੈ ਸ੍ਰਬ ਕਲਾ॥

ਧਾਵਤ ਧਾਵਤ ਦਿਵਸ ਗਿਆ

ਗਈ ਰੈਂਨ ਹੈ ਸੈਨ ਮੇ ਸਭ ਖਲਾ॥

ਅਵਸਰ ਫੇਰ ਨਾ ਇਹ ਮਿਲੇ

ਜਾਂਦਾ ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਛੈਲ ਛਲਾ॥

ਹਿੰਮਤ ਹਾਰ ਨਾ ਧਾਰੁ ਬਚਾਰ ਕੇ

ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਅਮਲ ਮਲਾ॥੧੭੭॥

Svaiyyā

Bodh bahīnn nā chīnas ātam

jo prabīn hai srab kalā.

Dhāvat dhāvat divas giā

gaī rainn hai sain me sabh khalā.

Avsar pher nān ih mile

jāndā janam amolak chhail chhalā.

Himmat hār nā dhāru bachār ko

Dās Bhagwān ho amal malā.177.

Svaiyya : Adjuring man to make self-introspection, Bhagwan Das says that man devoid of spiritual knowledge fails to realize the true nature of his soul which in reality is the source of all powers. His day is spent in the hustle-bustle of worldly activities and his night is wasted in remaining asleep. Thus, his life gets wasted away. This precious human existence is a rare achievement will not be regained: as of now, it is being deceived. Man should not still lose heart and be ever prepared to reflect on God and perform pious, righteous deeds.

Man should look within, give up his excessive worldliness, remember God and do noble deeds.177.

ਸ੍ਰੈਯਾ ॥

ਏਕ ਅਕਾਲ ਕੀ ਘਾਲ ਕਮਾਲ
 ਓਹੁ ਹਰ ਹਰ ਹਾਲ ਸੰਭਾਲ ਚਲੋ ॥
 ਤਿਆਗ ਗੋਪਾਲ ਨ ਆਨ ਸੇ ਲਾਗ
 ਨਾਂ ਬੀਚ ਜੰਜਾਲ ਜੁਵਾਲ ਜਲੋ ॥
 ਸਾਚ ਸੇ ਰਾਚ ਨਾ ਕਾਚ ਮੇਂ ਮਾਚ
 ਇਹ ਪਾ ਕਰ ਵਾਚ ਅਵਾਚ ਖਲੋ ॥
 ਹੋ ਨਿਰਪੱਖ ਅਲਖ ਲਖੋ ਅਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਛਲ ਛਲੋ ॥੧੭੮॥

Svaiyyā

Ek akāl kī ghāl kamāl
 Ohu har har hāl sambhāl chalo.
 Tiāg gopāl na ān se lāg
 nāñ bīch jañjāl juvāl jalo.
 Sāch se rāch nā kāch meñ māch
 ih pā kar vāch avāch khalo.
 Ho nirapakkh alakh lakho ab
 Dās Bhagwān achhal chhalo.178.

Svaiyya : Bhagwan Das advises man to render loving devotion to the one supreme Lord, and move on in life preserving his spiritual capital. Meditation on anyone other than the supreme Lord is like the fire of bondage, and it becomes man to save himself from getting burnt in this fire. Man should keep falsehood at a distance and enshrine truth in mind and live it in his life lived at low profile. He should imbibe detachment towards worldly things and realize the inaccessible and indeceivable supreme Lord.

Man is advised to meditate on one supreme Lord by imbibing detachment towards the world.178.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਬੀਚ ਸਰਾਇੰ ਮੁਸਾਫਰ ਹੈਂ
 ਕੋਈ ਦੰਮ ਗੁਜਾਰ ਕੇ ਉਠ ਚਲੈਂਗੇ ॥
 ਕਰ ਪਸਾਰ ਗੁਵਾਰ ਨਹੀਂ ਈਹਾਂ
 ਦਾਵੇ ਸੇ ਮੂਹ ਸਭ ਖਾਕ ਮਲੈਂਗੇ ॥
 ਬਾਤ ਬਚਾਰ ਬਪਾਰ ਕਰੋ ਕੁਝ
 ਓੜਕ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸ ਖਲੈਂਗੇ ॥
 ਹੋਹ ਬੇਦਾਰ ਲਖੀ ਗੁਫਤਾਰ ਹੈ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਜਾਤ ਰਲੈਂਗੇ ॥੧੭੯॥

Svaiyyā

Bīch sarāiñ musāfar haiñ
 koī damm gujār ke uṭh chalaiñgeñ.
 Kar pasār guvār nahīñ ihāñ
 dāve se mūh sabh khāk malaiñgeñ.
 Bāt bachār bapār karo kujhu
 Oṛak hoi nirās khalaiñge.
 Hoh bedār lakhī guftār hai
 Dās Bhagwāññ ā jāt ralaiñge.179.

Svaiyya : Bhagwan Das advises man that this world is like an inn where the being-traveller comes to spend the night and then departs from here to move ahead. Man in his ignorance must not make any claims of living here forever; those who make such claims face humiliation. A trader must remain careful in his trade otherwise he might have to face loss and disappointment in the end. Man should remain ever conscious and understand that it becomes him only to perform the deeds which help him attain mystical oneness with the Lord.

Transitory nature of the world and the need to remember God and do noble deeds are emphasized.179.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਹੋ ਇਸਤਿਆਕ ਬੇਬਾਕ ਜਿਸੇ
 ਓਹ ਹੈ ਮੁਸਤਾਕ ਬੇਝਾਕ ਵਲੇ ॥
 ਹਿਜਰ ਹਿਲਾਕ ਫਿਰਾਕ ਗਏ
 ਬਹੇ ਹੋ ਕਰ ਪਾਕ ਨਾਂ ਖਾਕ ਮਲੇ ॥
 ਹੋ ਹਮਵਾਰ ਨਿਹਾਰ ਰਹੇ
 ਭਏ ਵਸਲ ਵਸਾਲ ਹੁਵਾਲ ਭਲੇ ॥
 ਦੂਈ ਦੂਰ ਸੇ ਨੂਰ ਹੋ ਨੂਰ ਰਹੇ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਭੀ ਉਠ ਚਲੇ ॥੧੮੦॥

Svaiyyā

Ho istiāk bebāk jise
 oh hai mustāk bejhāk vale.
 Hijar hilāk firāk gae
 bahe ho kar pāk nān khāk male.
 Ho hamvār nihār rahe
 bhae vasal vasāl huvāl bhale.
 Dūī dūr se nūr ho nūr rahe
 huṇ Dās Bhagwān bhī uṭh chale.180.

Svaiyya : The persons desirous of realizing mystical oneness with the supreme Lord become fearless and selfless. As the suffering caused by separation from God ends, glory and piety replace dust on the face: oneness with God brings glory and honor. The persons who reach this state of mind deem all as equal and they develop fraternal feelings towards the entire humankind. Bhagwan Das says that such persons become one with the Light Divine after putting an end to duality and ego.

The state of mind of the persons who realize oneness with the Lord is underlined.180.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਐਨ ਮੁਹਾਤਮਾਂ ਮਤ ਵਿਖੇ
 ਮਤ ਮਲਨ ਹੋ ਜਾਤ ਹੈ ਸੰਗ ਕੁਸੰਗੀ ॥
 ਭੁਲ ਕਰੋ ਨਾਹਿ ਨੇਤੁ ਕਭੀ
 ਇਨ ਮੇਲ ਸੇ ਖੇਲ ਹੋ ਜਾਇ ਕੁਰੰਗੀ ॥
 ਨੀਤ ਕੋ ਤੋੜ ਅਨੀਤ ਕਰੇ
 ਨਾਹਿ ਮੀਤ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਪਾਂਬਰ ਚੰਗੀ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੇ ਹੋਇ ਸਕੇਂ
 ਕੁਝ ਬਾਤ ਕਰੋ ਕਿਤੇ ਪਾ ਸਤਸੰਗੀ ॥੧੮੧॥

Svaiyyā

Ain muhātman mat vikhe
 mat malan ho jāt hai saṅg kusaṅgī.
 Bhūl karo nāhi neru kabhī
 in mel se khel ho jāi kuraṅgī.
 Nīt ko toṛ anīt kare
 nāhi mīt prīt hai pāambar chaṅgī.
 Dās Bhagwān je hoi sakeṅ
 kujhu bāt karo kite pā satsaṅgī.181.

Svaiyya : As far as possible we should maintain cordial relationship only with persons of noble and pious thinking because company of the evil persons makes our minds filthy. Company with the latter leads us to evil ways: we must avoid their company even in forgetfulness. Company of such persons sure puts one on the wrong path: therefore, it is not fair to develop loving and friendly relationship with them. Bhagwan Das says that we should develop loving relations with the holy and avoid company of the evil.

Company of the evil-minded must be avoided as it leads man to the ways of *maya*.181.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਸਾਕਤ ਕੋ ਐਸੇ ਸੀਖ ਕਰੀ
ਜੈਸੇ ਮੂਰਖ ਮੰਦ ਮਵਾਦ ਨਿਕਾਲਾ॥
ਅਵਗੁਣ ਆਣ ਭਆ ਸਭ ਗੁਣਨ ਕਾ
ਬਿਸੀਅਰ ਕੋ ਜਿਵੇਂ ਦੂਧ ਪਿਆਲਾ॥
ਤਪਤ ਤਨੂਰ ਗਰੂਰ ਭਰਾ
ਨਹੀ ਸੇਹਤ ਜਾਮ ਕਾ ਦੇਹ ਹੁਵਾਲਾ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਨਾ ਪ੍ਰਸੀਏ
ਸਾਕਤ ਸਮਝ ਕੇ ਬਾਸਨ ਕਾਲਾ॥੧੮੨॥

Svaiyyā

Sākat ko aise sīkh karī
jaise mūrakh mand mavād nikālā.
Avguṇ āṇ bhaā sabh guṇan kā
bisīar ko jiveñ dūdh piālā.
Tapat tanūr garūr bharā
nahīñ sehat jāṁ kā deh huvālā.
Dās Bhagwāññ nadāññ nā prasīe
sākat samajh ke bāsan kālā.182.

Svaiyya : Advising the self-oriented persons who are attached to maya is like pushing out puss from a chronic ulcer: you may cleanse it as much as possible, but it is never cured. All merits turn into demerits in the company of such persons just as we may go on feeding milk to a snake but it will not give up its innate nature and will certainly bite one day. It is no use advising such persons, who are burning in the oven-like heat of ego, to regain health. Bhagwan Das advises the devotees to avoid company of such persons because they are like blackened vessels: only evil results from their company.

Emphasis is laid herein on the avoidance of the company of self-oriented persons given to the world.182.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਬੀਚ ਮਹੱਬਤ ਨਾਂ ਕੁਝ ਲਜਤ
 ਭੂਲ ਕਰੇ ਨਾਹਿ ਨਾਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥
 ਓਤਕ ਐਰ ਹੋ ਗੈਰ ਬਣੇ
 ਨਹੀ ਖੈਰ ਕਰੇ ਇਹ ਪਾਪ ਪਲੀਤੀ ॥
 ਬੀਚ ਬਚਾਰ ਆ ਹਾਰ ਪਰੀ
 ਗਈ ਕੌਲ ਕਰਾਰ ਬਸਾਰ ਹੀ ਜੀਤੀ ॥
 ਝੂਠ ਕਹੂੰ ਨਾਹਿ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਉਪਰ ਬੀਤੀ ॥੧੮੩ ॥

Svaiyyā

Bīch mahbbat nān kujh lajat
 bhūl karo nāhi nār prītī.
 Oṛak air ho gair baṇe
 nahīn khair kare ih pāp palītī.
 Bīch bachār ā hār parī
 gaī kaul karār basār hī jītī.
 Jhūṭh kahūn nāhi rañchak mātra
 Dās Bhagwān hai ūpar bītī.183.

Svaiyya : The *svaiyya* is an advice to the devotee adjuring him to avoid falling in love with woman (not his legally wed wife) because there is no happiness in such a relationship. How can a woman saturated with sinfulness be of good to him? Ultimately, she turns inimical and begins to behave like a stranger. She becomes forgetful of the earlier made promises, and she loses when it is time for reflection. Bhagwan Das says that there is not even an iota of falsehood in this statement since he has shared this from his personal experience.

In worldly life, man is advised to avoid falling in love with a woman other than his own.183.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਭਾਹਿ ਲਗੀ ਚਹੂੰ ਓਰ ਹੈ
 ਭਾਗ ਚਲੇ ਅਬ ਕਿਧਰ ਕੋ॥
 ਆਇ ਦਰੇਗ ਭਯਾ ਮਨ ਹੈ
 ਦੇਖੀ ਆਗ ਲਗੀ ਸਭ ਹੀ ਧਿਰ ਕੋ॥
 ਪੜ ਪੁਕਾਰ ਚੌਤਰਫ ਰਹੀ
 ਦੇਖਾਂ ਆਖ ਉਠਾਇ ਮੈਂ ਜਿਧਰ ਕੋ॥
 ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਸਾਂਤ ਬਹੇ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆ ਇਧਰ ਕੋ॥੧੮੪॥

Svaiyyā

Māiā kī bhāhi lagī chahūn or hai
 bhāg chaleñ ab kidhar ko.
 Āi dareg bhayā man hai
 dekhī āg lagī sabh hī dhir kau.
 Paṛ pukār chautaraf rahī
 deñkhāñ āñkh uṭhāi main jidhar ko.
 Satsaṅg sarovar sānt bahe
 huṅ Dās Bhagwān ā idhar ko.184.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the fire of *maya*-evil is aflame all around: one cannot run away from it. He feels rather sad in his mind when he sees this fire engulfing all sections of humankind..0 There has been chaos and wailing all around in whichever direction he happens to look. Congregation of the holy is like the calm and soothing water-pond, and only it can save one from this fire. Therefore, it is only proper for man to seek shelter in it.

Man is herein advised to seek shelter in the holy congregation to save himself from the fire of *maya*.184

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਹੈਂ ਮਸਕੀਨ ਹਾਂ ਦੀਨ ਅਤੀ ਕਰ
 ਬਖਸਨਹਾਰ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ॥
 ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਮੰਦ ਅਤੀ ਮਤ ਅੰਧ
 ਨਾ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਗੁਣ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਰਾ॥
 ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦਇਆ ਨਿਧ ਜੀ
 ਇਹ ਭੂਲਣਹਾਰ ਹੈ ਮੂੜ ਘਨੇਰਾ॥
 ਹਾਰ ਪੜਾ ਦਰ ਆਪ ਕੇ ਮਾਲਕ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਇਹ ਚੇਰਾ॥੧੮੫॥

Svaiyyā

Hauṅ maskīn hān dīn atī kar
 bakhsanhār tūn sāhib merā.
 Maiṅ mahān mand atī mat andh
 nā jāṅṅiān hai guṇ satigur terā.
 Dīn diāl daiā nidh jī
 ih bhūlaṅhār hai mūr ghanerā.
 Hār paṛā dar āp ke mālak
 Dās Bhagwān nadān ih cherā.185.

Svaiyya : Bhagwan Das calls the true *guru* or spiritual preceptor a benevolent master who bestows blessings on the poor and the hapless humankind. The ignorant and impious persons fail to fathom the greatness of the true *guru* who is treasure of excellences and they time and again forget the favors done by him unto them. Man is ignorant and forgetful whereas the *guru* is an embodiment of compassion. The poet calls himself an innocent devotee who has fallen at the portal of the spiritual preceptor.

Man is advised to seek shelter with the true *guru*, attain higher knowledge and thus be blessed.185.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਆ ਅਗਿਆਨ ਜਹਾਂਨ ਭਆ ਅਬ
 ਆਨ ਕੀ ਆਨ ਹੈਂ ਬਾਤ ਚਲਾਤੇ ॥
 ਸਮਝਣ ਸਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਬਚਾਰ
 ਇਹ ਬਾਹਜ ਬਿਹਾਰ ਸਭੀ ਬਤਲਾਤੇ ॥
 ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਕੋਚਨ ਬਾਤ ਨਹੀ
 ਸਗੋਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸੁ ਇਹ ਹੈਂ ਸੰਸਰਾਤੇ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਬਣੇ
 ਇਕ ਜਾਣ ਦ੍ਰੈਤ ਨਾ ਦੂਰ ਹਟਾਤੇ ॥੧੮੬॥

Svaiyyā

Ā agiān jahānn bhaā ab
 ān kī ān haiñ bāt chalāte.
 Samjhaṇ sār nā karan bachār
 ih bāhaj bihār sabhī batlāte.
 Britī sañkochan bāt nahīñ
 sagoñ de updesu ih haiñ sañsrāte.
 Dās Bhagwān nadāñn baṇe
 ik jāṇ dvait nā dūr haṭāte.186.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the entire humankind is engrossed in futile and meaningless tasks because of their ignorance. Instead of reflecting on matters concerning their spiritual essence, they continue to remain entangled in various worldly things. They never make an effort at diverting the mind inwards rather they always talks of their own engagement in worldliness and also advise others to do so. An ignorant person cannot efface duality from within his mind without realizing the Real One.

The persons who keep lecturing others are given to dualism and they cannot act philanthropically.186.

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਮਾਇਆ ਤਜੀ ਨਹੀ ਮਾਨੁ ਤਜਾ
 ਨਹੀ ਗਿਆਨ ਭਾਜ ਜਬ ਹੈਂ ਉਨਮਾਦੀ॥
 ਬਣ ਆਪ ਕੋ ਕੁਝੁ ਦਖਾਵਤ ਹੈਂ
 ਇਹ ਨਿਸ ਦਿਨ ਆਇ ਅਵਿਦਿਆ ਹੈ ਸਾਧੀ॥
 ਦਿਲੋਂ ਦੂਜ ਸੇ ਪੂਜ ਕਰਾਵਤ ਹੈਂ
 ਅਭਮਾਨ ਤਜੋਂ ਨਹੀ ਅਬ ਬਿਖਾਹਦੀ॥
 ਬ੍ਰਿਤ ਅਵਿਦਿਆ ਮੇਂ ਲਾਗ ਰਹੀ
 ਅਬ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾ ਠੀਕ ਏਹ ਬਾਦੀ॥੧੮੭॥

Svaiyyā

Māiā tajī nahīn mānu tajā
 nahīn giān bhaān jab haiṅ unmādī.
 Baṅ āp ko kujhu dakhāvat haiṅ
 ih nis din āi avidaā hai sādhi.
 Dilon dūj se pūj karāvat haiṅ
 abhmān tajeṅ nahīn ab bikhāhdī.
 Brit avidiā meṅ lāg rahī
 ab Dās Bhagwān nā ṭhīk eh bādī.187.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the spiritual enlightenment does not become the lot of ignorant persons because they no doubt denounce *maya* but fail to efface their ego. Such persons always remain far from reality and spend their entire life engaged in flippancy. When duality crops up in a person's mind, he makes others worship him and does not give up his love of *maya*. This kind of temperament of the ignorant persons who are given to the love of *maya* is not the right one.

To remain engrossed in the love of *maya* in one's ignorance is not the right attitude.187.

ਸ੍ਰੀਯਾ ॥

ਬੇਦ ਬਲਾਸ ਇਹ ਖਾਸ ਕਹੇ
ਇਕ ਰਾਸ ਅਨਾਸ ਲਖੇ ਘਰ ਕੀ ॥
ਬਿਆਸ ਬਸਿਸਟ ਸ੍ਰਿਸਟ ਏਹੋ
ਸਹੀ ਪਾਇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕੀ ॥
ਨਾਂ ਬਤ੍ਰੇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਹੋਰ
ਇਹ ਸਾਚੁ ਉਪਾਸਨਾ ਹੈ ਹਰ ਕੀ ॥
ਲਖੇ ਏਕ ਨਾ ਹੋਇ ਅਨੇਕ ਬਹੇ
ਦੇਖੋ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਰੇ ਨਰ ਕੀ ॥੧੮੮ ॥

Svaiyyā

Bed balās ih khās kahe
ik rās anās lakho ghar kī.
Biās basisaṭ srisaṭ eho
sahī pāi gae ānpṇeṅ kar kī.
Nāñ batrek braham ke hor
ih sāchu upāsnā hai har kī.
Lakhe ek nā hoi anek bahe
dekho Dās Bhagwān kare nar kī.188.

Svaiyya : The message contained in the Vedas specifically instructs human beings that they should try to realize the indestructible capital (of Name Divine) within them. Vyas, Vishishit, and other *rishis* have recorded these supreme teachings in their own hands. Brahman is the only Reality and there is no one co-equal with Him. To understand this truth is the true meditation. However, man following his own peculiar temperament continues to remain caught in the sense of duality instead of realizing the Real One, says Bhagwan Das.

Man is inspired to learn and realize the supreme Lord who abides within him.188

ਸ੍ਰੋਤਾ॥

ਹੈਂ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਪਦਾਰਥ ਇਹੁ
 ਸਭ ਜਾਣ ਕੇ ਸਤ ਨਾ ਮੋਹ ਬੜਾਈਏ॥
 ਉਪਜਤ ਬਿਨਸਤ ਬਾਰ ਨਾਂ ਲਾਗਤ
 ਲੰਪਟ ਹੋ ਨਹੀ ਜਨਮ ਗੁਵਾਈਏ॥
 ਜਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇ ਸਾਂਚ ਪਛਾਣ ਕੇ
 ਨਿਸ ਦਿਨ ਰੰਗ ਉਮੰਗ ਚੜਾਈਏ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋ ਸਾਫ ਸੁਜਾਨ
 ਇਹ ਪਾਇ ਗਿਆਨ ਬਿਗਿਆਨ ਪੈ ਆਈਏ॥੧੮੯॥

Svaiyyā

Haiṅ praṇāmī padārath ihu
 sabh jāṅ ke sat nā moh baṛāīe.
 Upajat binasat bār nān lāgat
 lampat ho nahīn janam guvāīe.
 Jā satsaṅg me sāñch pachhāṅ ke
 nis din raṅg umaṅg chaṛāīe.
 Dās Bhagwān ho sāf sujān
 ih pāi giān bigiān pai āīe.189.

Svaiyya : Bhagwan Das says that all worldly things are fleeting by nature, and realizing this truth man must not develop attachment with them. These worldly things come into being and then get destroyed in no time. Therefore, man must not waste away his precious human existence by getting engrossed in them. He should participate in the holy congregation, and realizing the truth he should develop enthusiasm to imbibe love with it. Therefore, man should cleanse his mind and attain spiritual knowledge from the enlightened beings.

Emphasizing transience of the world, man is advised to realize God through participation in the holy congregation. 189.

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਦੇਖਤ ਦੇਖਤ ਦੇਖੁ ਗਿਆ ਜਗੁ
ਨਾਂ ਬਿਰ ਕੋਇ ਜੁ ਦੇਤ ਦਖਾਈ ॥
ਨੈਨਾ ਬੀਚ ਇਹ ਹੋ ਸਭ ਖੇਲੁ ਰਿਹਾ
ਨਹੀ ਬਾਤ ਛਿਪੀ ਪ੍ਰਤਖ ਹੈ ਭਾਈ ॥
ਏਹ ਬਿਵਹਾਰ ਨਿਹਾਰ ਨਿਹਾਰ
ਕਿਉ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਅਤ ਬਢਾਈ ॥
ਲੰਪਟ ਹੋ ਨਹੀ ਕੂੜ ਬਿਖੇ ਅਬ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਰਖੁ ਸਫਾਈ ॥੧੯੦ ॥

Svaiyyā

Dekhat dekhat dekhu giā jagu
nān thir koi ju det dakhāi.
Nainā bīch ih ho sabh khelu rihā
nahīn bāt chhipī pratakh hai bhāi.
Eh bivhār nihār nihār
kiuñ mohi prīt hai at baḍhāi.
Lampaṭ ho nahīn kūr bikhe ab
Dās Bhagwān tūn rakhu safāi.190.

Svaiyya : Bhagwan Das says that numerous persons in the world depart from here every day before our own eyes, and we see no one who lives here on eternal basis. This hard truth is hidden from none rather this world-play has been happening just before our eyes in an obvious way. Why do people develop so much of love with this world even after watching its transient nature? It becomes man to cleanse his mind and avoid getting snared in this expanse of falsehood.

Man should realize the transitory nature of the world and save himself against getting ensnared in the worldly love.190

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਸਾਜਨ ਸੰਗ ਸਖਾਇ ਜਿਤੇ
ਮਿਲ ਆਪਸ ਮੇ ਅਬ ਹੈਂ ਹਰਖਾਤੇ॥
ਬਿਪਤ ਪੜੀ ਨਾਹਿ ਨੇੜ ਕੋ ਆਵਤ
ਪੀਠ ਭਵਾਇ ਸਭੀ ਉਠ ਜਾਤੇ॥
ਹੁਬ ਹਜਾਰ ਓਹ ਯਾਰ ਕਹਾਂ
ਅਬ ਆਗੇ ਸੇਂ ਆਇ ਜੁ ਹਾਬ ਮਿਲਾਤੇ॥
ਇਹ ਬਿਵਹਾਰ ਬਣਾਉ ਬਣਾ ਜਗ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਿਉਂ ਮੋਹੁ ਬਢਾਤੇ॥੧੯੧॥

Svaiyyā

Sājan saṅg sakhāi jite
mil āpas me ab haiṅ harkhāte.
Bipat paṛī nāhi neṛ ko āvat
pīṭh bhavāi sabhī uṭh jāte.
Hub hajār oh yār kahān
ab āge seṅ āi ju hāth milāte.
Ih bivhār baṇāu baṇā jag
Dās Bhagwān kiunṅ mohu baḍhāte.191.

Svaiyya : The friends, companions and other beloved ones who are always on your side in your moments of joy do not come close to you and turn their back on you as and when you are in a crisis. When in crisis, where do the thousands of those friends and others go who (in moments of joy) showed much affection for you and always came ahead to shake hands with you? Bhagwan Das says that this kind of behavior in the world is just sham, and it is not appropriate to develop excessive love and attachment with the worldly relations.

Man must understand that all worldly relations are temporary and he should not imbibe attachment with them.191

ਸ੍ਰੋਯਾ ॥

ਨਾਂ ਰਹੀ ਸਕਤ ਬ੍ਰਕਤ ਭਏ
 ਜਬ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋ ਬਕਤ ਆ ਫਕਤ ਭਈ ॥
 ਤੁਲ ਔ ਅਰਜ ਕੀ ਦਰਜ ਨਹੀ
 ਕੋਈ ਨਾਂ ਅਬ ਫਰਜ ਜਾਂ ਗਰਜ ਗਈ ॥
 ਐਨ ਅਪਾਰ ਇਹ ਹੈ ਗੁਲਜਾਰ
 ਲੈ ਬਾਤਨ ਯਾਰ ਬਹਾਰ ਨਈ ॥
 ਆ ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਮੋਖ ਭਇਆ
 ਅਬ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਨੰਦਮਈ ॥੧੯੨॥

Svaiyyā

Nān rahī sakat brakat bhae
 jab britī ho thakat ā fakat bhai.
 Tūl au araj kī daraj nahīn
 koī nān ab faraj jān garaj gai.
 Ain apār ih hai guljār
 lai bātan yār bahār nāi.
 Ā santokh se mokh bhaiā
 ab Dās Bhagwān anandamaī.192.

Svaiyya : As one becomes detached to the worldly allurements, the inclination towards worldliness gets tired and feels isolated. When the power of *maya* is thus weakened, all fancies of mind cease and there remain behind no more desires or obligations. Transcendence from *maya* provides man supreme inner bliss making him glow like flowers blooming in spring. such a person becomes blessed with the value of contentment which results in *mukti* and the state of inner bliss.

One enjoys the wondrous state of spiritual bliss after transcending the love of *maya*.192.

ਸ੍ਰੋਤਾ ॥

ਜਹ ਸਿੰਘ ਕੁਰੰਗ ਹੈ ਅੰਗ ਇਕਾ
 ਇਕਾ ਬਕਰੀ ਔ ਬਘਿਆਰ ਅਹੇ ॥
 ਜਹ ਹਸਤੀ ਔ ਕੀਟ ਹੈ ਡੀਠ ਇਕਾ
 ਇਕਾ ਹੋ ਜਹ ਹੈਂ ਨਰ ਨਾਰ ਰਹੇ ॥
 ਜਹ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਮਰਮ ਇਕਾ
 ਇਕਾ ਬਰਨ ਆਸਰਮ ਕੀ ਧਾਰ ਬਹੇ ॥
 ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਕੀ ਆਸ ਹੀ ਸੰਤਨ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਕਹੇ ॥੧੯੩॥

Svaiyyā

Jah siṅgh kuraṅg hai aṅg ikā
 ikā bakrī au baghiār ahe.
 Jah hastī au kīṭ hai ḍīṭh ikā
 ikā ho jah haiṅ nar nār rahe.
 Jah jīv braham hai maram ikā
 ikā baran āsaram kī dhār bahe.
 So asthān kī ās hī santan
 Dās Bhagwān nadān kahe.193.

Svaiyya : Bhagwan Das says that the saintly persons are desirous of attaining the highest spiritual state where they are able to perceive the same Divine Light immanent in the entire creation, a state where they perceive no difference between a lion and a stag, a leopard and a goat, an elephant and an ant, man and woman. All differences between an individual soul and supreme Soul (God), *varna* and *ashrama* cease to exist. However, it is only the saints who yearn for this state of supreme spiritual state.

The highest spiritual state which the truly realized saintly persons yearn for makes them perceive the same Divine in the entire creation.193.

ਸ੍ਰੋਯਾ॥

ਜਾਗ ਸਵੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦੇਰ
ਇਹ ਵੇਰ ਨਾ ਫੇਰ ਮਿਲੇ ਕਭੀ ਆਈ॥
ਸੌਂਕ ਸਨਾਖਤ ਰਖ ਰਫਾਕਤ
ਲੇਹੁ ਲਿਆਕਤ ਆਰਫ ਭਾਈ॥
ਗਹੇਂ ਗੁਫਤਾਰ ਰਹੇਂ ਦਿਲਦਾਰ
ਗੁਫਾਰ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇ ਤੁਰਤਾਈ॥
ਇਉਂ ਦਿਲ ਬਾਗ ਦਮਾਂਗ ਹੋਇ ਰੌਸਨ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਹੇ ਸੁਭਰਾਈ॥੧੯੪]

Svaiyyā

Jāg saver nahīn kar der
ih ver nā pher mile kabhī āi.
Sauk sanākhāt rakh rafākat
lehu liākat āraf bhāi.
Gaheñ guftār raheñ dildār
gufār dīdār hove turtāi.
Iuñ dil bāg damāng hoi rausan
Dās Bhagwān kahe subhrāi.194.

Svaiyya : Bhagwan Das cautions man not to delay waking up at the *amrit vela* or early morning to meditate on the supreme Lord because time once lost does not come back. If a person, with the desire to acquire spiritual knowledge, keeps company of the holy and maintains cordial relationships with the seekers of God-realization and firmly enshrines their utterances in his mind, he can immediately have a glimpse of the Lord. Human heart experiences elation and becomes enlightened as one imbibes all the divine merits.

The state of mind of the person who realizes God is described.194.

ਕਬਿਤ॥

ਅੰਕਰ ਜਿਉਂ ਏਕ ਬਟ ਸੂਖਮ ਸੇ ਸੂਖਮ ਸੀ
 ਤਿਸ ਕੇ ਹੋ ਤੀਨ ਡਾਲ ਭਇਆ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ॥
 ਏਕ ਸੇ ਦੋ ਤੀਨ ਚਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਹਜਾਰ ਯਾਰ
 ਲਾਖ ਤੇ ਕਰੋੜ ਅਰਬ ਖਰਬ ਬੇਸੁਮਾਰ ਹੈ॥
 ਐਸੇ ਏਕ ਆਤਮਾਂ ਸੇ ਮਨ ਚਿਤ ਬੁਧ ਹੋਇ
 ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਤੀਨ ਗੁਣਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ॥
 ਪਾਇ ਐਸਾ ਮੂਲ ਨਹੀ ਅਰਜ ਔ ਤੂਲ ਜਾਂ ਮੇਂ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਹੀ ਆਤਮ ਬਚਾਰ ਹੈ॥੧੯੫॥

Kabit

Añkar jiuñ ek baṭ sūkham se sūkham sī
 tis ke ho tīn ḍāl bhaiā bisthār hai.
 Ek se do tīn chār bhae haiñ hajār yār
 lākh te karoṛ arab kharab besumār hai.
 Aise ek ātmāñ se man chit budh hoi
 rajo tamo sato tīn guṇā sañsār hai.
 Pāi aisā mūl nahīñ araj au tūl jāñ meñ
 Dās Bhagwāññ sahī ātam bachār hai.195.

Kabitt : A very small seed of banyan tree sprouts first into three (i.e. a few) little branches and later on becomes a huge banyan tree with numerous branches. A tree bears many seeds which further give birth to millions of trees. Similarly from the subtle soul come out mind, consciousness, intellect and the three *gunas* or qualities – *sattav* (goodness, calmness, harmony), *rajas* (passion, activity) and *tamas* (ignorance, inertia) of *maya*. To realize the essence of the immense expanse of creation is true reflection on the Lord.

Here the theory of creation is described with the help of a metaphor of banyan tree.195.

ਕਬਿਤ॥

ਜੇਰ ਸਾਯਾ ਕਾਲ ਕਿਉ ਹੋਵੇ ਇਹ ਅਕਾਲ
 ਬਾਤ ਬੜੀ ਹੀ ਮੁਹਾਲ ਡਾਲ ਅੰਕਰ ਸਮਾਵਣੇ॥
 ਮਿਲੇ ਕਾਮਲ ਜੇ ਪੀਰ ਹੋਹ ਦਾਮਨ ਬਗੀਰ
 ਐਸੀ ਕਰ ਤਦਬੀਰ ਤਕਦੀਰ ਤੀਰ ਚਾਵਣੇ॥
 ਬਾਤ ਅਸਲੀ ਬਚਾਰ ਹੋਇਆ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਸਾਰ
 ਐਸੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਜ ਪਾਵਣੇ॥
 ਆਪ ਆਪ ਕੇ ਨਿਹਾਰ ਪਾਇਆ ਏਕ ਓਨਕਾਰ
 ਜਬ ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਪੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਛਾਵਣੇ॥੧੯੬॥

Kabit

Jer s̄ayā kāl kiu hove ih akāl
 bāt baṛī hī muhāl ḍāl aṅkar samāvṇe.
 Mile kāmāl je pīr hoh dāman bagīr
 aisī kar tadbīr takdīr tīr chāvṇe.
 Bāt aslī bachār hoiā kahān se pasār
 aise karke samār nirākār nij pāvṇe.
 Āp āp ko nihār pāiā ek oṅkār
 jab Dās Bhagwānn paṛe prem ke bachhāvṇe.196.

Kabit : A huge tree being latent in a small seed appears an impossible thing; similarly the thought of realizing God, who transcends *kal*, while we are ever living under the shadow of *kal* or death, also appears improbable. However, man can transform his destiny if he happens to meet the true, perfect *guru* and holds on to his feet. Deep reflection on the formless Lord helps one understand essence of the entire material expanse. Such a person can enjoy everlasting love and bliss by attaining mystical oneness with Nirankar (i.e. the formless God) through self-realization.

The subtle idea of realizing the Lord while still living in this world is explained.196.

ਕਬਿਤ॥

ਮਲਕੀ ਔ ਵਸਲੀ ਹਕੀਕੀ ਜੋ ਵਜੂਦ ਤਿਨ
 ਹਸਤੀ ਭੀ ਏਹੀ ਬਿਚ ਇਸਮ ਜੂਨਾਨੀ ਹੈ॥
 ਸੁਖਮ ਤੇ ਸੂਲ ਔਰ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਇਹ
 ਹਿੰਦਗੀ ਜਬਾਨ ਨਾਮ ਤਿਨੇ ਹੀ ਬਖਾਨੀ ਹੈ॥
 ਆਪਣਾ ਜੋ ਆਪੁ ਤੁਰੀਆ ਸਭ ਕਾ ਅਧਿਸਟਾਨ
 ਲਖੇ ਜੋਊ ਤਿਸੇ ਸੋਈ ਆਰਫ ਗਿਆਨੀ ਹੈ॥
 ਦਰਜੈ ਲਾਹੂਤ ਪਰ ਜਾਇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਹੋਇ ਖੁਦ ਨੂਰ ਜੁ ਖਾਵਿੰਦ ਇਹ ਲਾਸਾਨੀ ਹੈ॥੧੯੭॥

Kabit

Malkī au vaslī hakīkī jo vajūd tin
 hastī bhī ehī bich isam jūnānī hai.
 Sūkham te thūl aur kāran sarīr ih
 Hindgī jabān nām tine hī bakhānnī hai.
 Āpṇā jo āpu turīā sabh kā adhiṣṭān
 lakhe joū tise soī āraf giānī hai.
 Darjai lāhūt par jāi Bhagwān Dās
 hoi khud nūr ju khāvind ih lāsānī hai.197.

Kabit : In the language of the Yavans, three states of human existence have been accepted as and they are *gian* or knowledge, *milap* or union, and truth. In the Hindustani language, three kinds of body have been accepted –subtle, tangible/obvious and cause. However, only he is a truly enlightened and prudent person who realizes the supreme spiritual state which is the basis of all these three. Bhagwan Das says that the person who attains this highest spiritual state identifies himself with the divine Light.

The state of mind of the person who has become mystically one with God is described.197.

ਕਬਿਤ॥

ਤੀਨ ਤਬਾ ਕੇ ਮਕਾਨ ਤੀਨ ਹਸਤੀ ਪਛਾਨ
ਗੁਣ ਤੀਨਨ ਕੀ ਕਾਨ ਮੇ ਦੁਕਾਨ ਕੋ ਚਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਤੀਨ ਤਬਾ ਦਰਮਿਆਨ ਹੁਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨ
ਐਸੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਨ ਰਚੀ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਇਆ ਹੈ॥
ਪੰਚੀਕਰਨ ਪਸਾਰ ਕੀਆ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰ
ਨਿਰਾਕਾਰ ਸੇ ਅਕਾਰ ਬਣ ਆਪ ਕੋ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਪਾਇ ਪਾਇ ਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸਾਨ ਸੇ ਬੇਸਾਨ ਸਾਨ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਾਲਾਸਾਨ ਸਾਨੀ ਕੋ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੯੮॥

Kabit

Tīn tabā ke makān tīn hastī pachhān
gunṭ tīnan kī kānn me dukān ko chalāiā hai.
Tīn tabā darmiān hūā sagal jahānn
aise karke samānn rachī triguṇī māiā hai.
Pañchīkaran pasār kīā kul saṅsār
nirākār se akār baṇ āp ko bhulāiā hai.
Pāi pāi sān hoiā sān se besān sān
Dās Bhagwān bālāsān sānī ko bhulāiā hai.198.

Kabitt : Bhagwan Das says that the Creator-Lord brought the material world into existence after creating three different kinds of entities with three kinds of temperament. It has been the *maya* born out of the three kinds of temperament which makes the entire world function. The formless, transcendent Lord has made Himself manifest in His creation made of five elements. Becoming forgetful of God of unique grandeur and glory, man tries to earn false glory for himself by amassing worldly wealth but it also does not last with him.

Man is advised not to forget God who has created the entire manifest phenomena by making himself manifest in it.198.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁੰਨ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਸੇ
 ਸੁਰਤ ਸਲੋਨੀ ਆਇ ਫਤਿਆ ਕਰਾਰ ਹੈ॥
 ਸੁਰਤ ਔ ਰੂਹ ਨਾਮ ਏਕ ਹੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ
 ਤੀਨ ਅਸਥਾਨਨ ਮੈ ਫਤਿਆ ਫਲਾਰ ਹੈ॥
 ਐਸੀ ਰਚ ਕੇ ਖਲਾਰ ਲਾਇ ਬੈਠੀ ਆ ਬਜਾਰ
 ਤਾ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਖੁਆਰ ਛੁਡ ਬੈਠੀ ਜਬ ਸਾਰ ਹੈ॥
 ਤਾਂ ਹੀ ਲਏ ਏਹ ਅਨੰਦੁ ਫੜੇ ਸੁੰਨ ਦਾ ਜੇ ਰੰਦੁ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸੁੰਨ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ॥੧੯੯॥

Kabit

Sunn se subhāvak subhāv hī kī tākat se
 surat salonī āi phaṛiā karār hai.
 Surat au rūh nām ek hī kahāvat haiñ
 tīn asthānan mai phaṛiā phalār hai.
 Aisī rach ke khalār lāi baiṭhī ā bajār
 tā hīn hoī hai khuār chhaḍ baiṭhī jab sār hai.
 Tāñ hī lae eh anandu phaṛe sunn dā je randu
 huṅ Dās Bhagwāññ sūnn apar apār hai.199.

Kabitt : The state of *sunn* produces in man the state of *sahaj* or equipoise, and through the power of *sahaj* the resplendent consciousness imbibes the value of perseverance. Both consciousness and soul are one and the same but when they unite with *mana*, *chit* and *budhi*, their expansion takes place. Consciousness faces only humiliation when it unites itself with worldly things after discarding its primal nature. However, it experiences lasting bliss if it follows the path leading to the supreme Lord, says Bhagwan Das.

Man is exhorted to restore the primal nature of consciousness which has given itself to worldliness.199.

ਕਬਿਤ॥

ਜਿਗਰ ਮੇਂ ਆਇ ਨਾਮ ਰੂਹ ਕਾ ਤਬਈ ਹੋਇ
 ਦਿਲ ਅਸਥਾਨ ਨਾਮ ਇਸਦਾ ਹੈਵਾਨੀ ਹੈ॥
 ਨੀਚਲੇ ਮਕਾਨ ਛੋਡ ਚਲੁ ਅਬ ਉਪਰ ਕੋ
 ਅੰਤਰ ਦਮਾਂਗ ਬਣ ਬੈਠੀ ਨਫਸਾਨੀ ਹੈ॥
 ਬੈਠ ਕੇ ਅਲਗ ਦੇਖੁ ਅੰਤਰਿ ਧਿਆਨ ਹੋ
 ਬਣਾਵਟ ਇਹ ਕਾਰ ਬਿਸਥਾਰ ਸਭ ਫਾਨੀ ਹੈ॥
 ਪੰਚੀਕਰਨ ਕਹੁ ਕਹਾਂ ਜਹਾਂ ਹੂਆ ਹੈ ਅਪੰਚੀਕਰਨ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਐਸੇ ਸੁੰਨ ਏਹੁ ਲਾਸਾਨੀ ਹੈ॥੨੦੦॥

Kabit

Jigar men ai nām rūh kā tabaī hoi
 dil asthān nām isdā haivānī hai.
 Nīchle makān chhoḍ chalu ab ūpar ko
 antar damāṅg baṅ baiṭhī nafsānī hai.
 Baiṭh ke alag dekhu antri dhiān ho
 baṅāvaṭ ih kār bisthār sabh fānī hai.
 Pañchīkaran kahu kahān jahān hūā hai apañchīkaran
 Dās Bhagwān aise sunn ehu lāsānī hai.200.

Kabitt : When soul attains oneness with the supreme Soul, it gets back its primal immaculate nature. When it gets united with the heart, beastly inclinations are produced in it. However, when it rises above from its nadir, it is called pure and immaculate – devoid of all flaws and evils. Looking at with detachment, man attains the awareness that the entire creation except the soul is subject to death. When this soul transcends the five elements and gets united with the supreme Soul, it realizes a uniquely blissful state, says Bhagwan Das.

Man is advised that soul attains its primal, immaculate state only after it becomes one with the supreme Lord.200.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਤੀਨ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਏਹੁ ਤੀਨ ਜਾਣ
 ਤੀਨ ਹੀ ਸੁਭਾਵ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਅਚਾਰ ਹੈ ॥
 ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਲਗਦੀ ਹੈ ਸੁਰਤ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇ
 ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਚਦੀ ਬਿਲੱਖਣ ਇਹ ਕਾਰ ਹੈ ॥
 ਜਿਤਨੀਆ ਤਾਕਤਾਂ ਜਹਾਂਨ ਕੀਆਂ ਰੂਹ ਬਿਚ
 ਰੂਹ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਐਸਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ॥
 ਤੀਨੋ ਗੁਣੋ ਕੋ ਤਿਆਗ ਚੌਥੇ ਪਦ ਮੇ ਜਾ ਲਾਗ
 ਇਓ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ॥੨੦੧॥

Kabit

Tīn devtāoṅ kīāṅ purīāṅ ehu tīn jāṅ
 tīn hī subhāv prakrit achār hai.
 Jahāṅ jahāṅ lagdī hai surat driṛ hoi
 tahāṅ tahāṅ rachadī bilakkhaṅ ih kāṅ hai.
 Jitnīā tāktāṅ jahāṅn kīāṅ rūh bich
 rūh kā khajānā aisā apar apār hai.
 Tīno guṅo ko tiāg chauthē pad me jā lāg
 io Dās Bhagwāṅn turīā pad nirākār hai.201.

Kabitt : *Mana* (mind), *chit* (consciousness) and *buddhi* (intellect) are like three abodes of gods, and Nature also has three kinds of temperament. A human being develops a distinct inclination depending upon with which of these three his consciousness gets united. The treasure of soul is so immense and limitless that all powers of the world are only an expansion of it. When consciousness discards *maya* with three *gunas* or qualities, it reaches the fourth state and thus it becomes one with the formless One, says Bhagwan Das.

Herein man has been advised to attain the highest spiritual state.201.

ਕਬਿਤ॥

ਆਰਫੋਂ ਕੇ ਮਿਲਿ ਰੂਹ ਆਪਣੀ ਨੂ ਖੋਜ ਦੇਖੁ
 ਕਹਾਂ ਸੇ ਏਹ ਆਈ ਕਹਾਂ ਜਾਇ ਕੇ ਸਮਾਏਗੀ॥
 ਕੌਣ ਸੀ ਏਹ ਚੀਜ ਕਿਸ ਜਮਾ ਸੇ ਆ ਜੁਜ ਹੁਈ
 ਕੌਣ ਸੀ ਉਪਾਇ ਨਿਜਿ ਰੂਪ ਮੇਂ ਏਹ ਆਏਗੀ॥
 ਪੀਛੇ ਕੇ ਹਟਾਇ ਰੁਖੁ ਇਸਥਤੀ ਪਾਇ ਕਰ
 ਉਰਧ ਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਘਰ ਮੇ ਆ ਜਾਏਗੀ॥
 ਆਪ ਕੇ ਨਿਹਾਰ ਭਈ ਸੁਧ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਰੂਪ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਚਿਦਾਕਾਸ ਐਸੇ ਪਾਏਗੀ॥੨੦੨॥

Kabit

Ārfoṅ ko mili rūh āpṇī nū khoj dekhu
 kahān se eh āi kahān jāi ke samāegī.
 Kauṅ sī eh chīj kis jamā se ā juj hūi
 kauṅ sī upāi niji rūp meṅ eh āegī.
 Pīchhe ko haṭāi rukhu isathatī pāi kar
 uradh mukh brit ho ghar me ā jāegī.
 Āp ko nihār bhaī sudh nirbikār rūp
 Dās Bhagwān chidākās aise pāegī.202.

Kabitt : Bhagwan Das says that participation in the congregation of the enlightened beings helps man attain knowledge about the soul; he comes to know where the soul came from and the place where it would return to. One also finds answers to the questions like: What has been its primal nature? What did it get separated from? Through which means will it ultimately merge with its original Source? When it moves in a direction opposite to *maya*, it begins its journey to its real abode. It attains self-realization, becomes immaculate and becomes one with the perfect Lord.

Man is inspired to divert his consciousness towards self-realization and thus become mystically one with God.202.

ਕਬਿਤ॥

ਕਰੇ ਕਰਮ ਅਨੇਕ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਅਨੇਕ ਏਕ
 ਪਾਇਆ ਨਾਂ ਬਬੇਕ ਨਹੀਂ ਆਰਫੋਂ ਪਹ ਆਇਆ ਹੈ॥
 ਮੁਦਾ ਕੈਸੇ ਪਾਏ ਪੈੜ ਬਾਹਰ ਲਜਾਏ
 ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਖਪਾਏ ਨਹੀਂ ਭੇਦ ਕਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥
 ਖੋਜੀ ਮਿਲੇ ਗੁਰੂ ਪੈੜ ਉਲਟੀ ਪੁਚਾਈ ਧੁਰ
 ਸਾਂਤ ਆਈ ਉਰ ਖੋਜ ਅਸਲੀ ਜਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥
 ਮੁਦਾ ਲਿਆ ਪਾਇ ਕੁਲ ਕਰਮ ਭੁਲਾਇ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਚਿਦਾਕਾਸ ਮੇ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੦੩॥

Kabit

Kare karam anek nahīn lakhiā anek ek
 pāiā nān babek nahīn ārfon pah āiā hai.
 Mudā kaise pāe pairḥ bāhar lajāe
 āp āp ko khapāe nahīn bhed kahīn pāiā hai.
 Khojī mile guru pairḥ ulṭī puchāi dhur
 sānt āi ur khoj aslī jān pāiā hai.
 Mudā liā pāi kul karam bhulāi
 huṇ Dās Bhagwān chidākās me samāiā hai.203.

Kabitt : As long as man does not participate in the congregation of the enlightened persons to receive spiritual knowledge, he fails to perceive God in the multiplicity of His creation even if he continues to perform numerous rites and rituals. How can one unravel the mystery of divine presence within while searching for Him outside? The seeker diverts his mind inwards and thus attains inner peace and poise by meeting the true spiritual mentor. Bhagwan Das says that that man can give up excessive involvement in world and discover the Perfect Lord within by following the the Guru's instruction.

Man is exhorted to participate in the congregation of the saintly, acquire spiritual knowledge and realize the Lord.203.

ਕਬਿਤ॥

ਪੀਆ ਕੇ ਪਛਾਣ ਪੀਆ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣ
 ਪੀਆ ਹਮਰਾ ਹੈ ਤਾਣ ਪੀਆ ਪਾਇਆ ਜਾਨ ਜਾਨ ਮੇਂ॥
 ਪੀਆ ਹਮਰਾ ਅਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰੀਏ ਬਸਾਹ
 ਪੀਆ ਹੈ ਪਨਾਹ ਰਾਹੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਮੇਂ॥
 ਪੀਆ ਕੇ ਬਜੋਗ ਸਭ ਹੋਂਵਦੇ ਹੈਂ ਰੋਗ ਸੋਗ
 ਪੀਆ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਭਇਆ ਹਮੇ ਏਕ ਧਿਆਨ ਮੈ॥
 ਪੀਆ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਬਹਾਰ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪੀਆ ਪਾਇਆ ਬਿਗਿਆਨ ਮੈ॥੨੦੪॥

Kabit

Pīā ko pachhāṇ pīā prem hai prāṇ
 pīā hamrā hai tāṇ pīā pāiā jān jān meṅ.
 Pīā hamrā alāh nahīn karīe basāh
 pīā hai panāh rāhu pāiā gur giān meṅ.
 Pīā ke bajog sabh hoṅvde haiṅ rog sog
 pīā kā sañjog bhaiā hame ek dhiān mai.
 Pīā ke dīdār hoi rahī hai bahār
 huṅ Dās Bhagwān pīā pāiā bigiān mai.204.

Kabitt : The supreme One is the lord of all souls and the might of all: man should realize the beloved Lord deeming Him the love of his life. God is our beloved and we must always keep faith in Him. It is by following the instruction of the spiritual mentor that we can receive His support and shelter. All kinds of maladies result from separation from the beloved Lord; union with Him is possible only through reflection on Him. Bhagwan Das says that one perceives elation all around after one has a glimpse of the Lord after attaining spiritual enlightenment.

Man is adjured to enshrine the Lord-Spouse in his mind by following the instruction of the spiritual preceptor.204.

ਕਬਿਤ॥

ਉਪਮਾਂ ਅਪਾਰ ਕੈਸੇ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਉਚਾਰ
 ਮਹਮਾਂ ਗੁਰ ਕੀ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ॥
 ਭੈਜਲ ਸੰਸਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਪਸਾਰ
 ਇਹ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਪਾਰ ਪਲਕ ਮੈ ਕਰੇ ਹੈ॥
 ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਛਪਾਇਆ ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਬਤਾਇਆ ਨਹੀ
 ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਉਚਰੇ ਹੈ॥
 ਪੈਗੰਬਰ ਔਤਾਰ ਸਭ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਿਹਾਰ
 ਇਹ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗੁਰ ਸਾਚ ਹੀ ਕੋ ਰਰੇ ਹੈ॥੨੦੫॥

Kabit

Upmān apār kaise karān main uchār
 mahmān gur kī apār pramātmān se pare hai.
 Bhaijal sañsār parmātmān pasār
 ih guru updes pār palak mai kare hai.
 Pramātmā chhapāiā āp āp ko batāiā nahī
 gur pratāp aham Braham hī uchre hai.
 Paigambar autār sabh māiā kā bihār
 ih Dās Bhagwānn gur sāch hī ko rare hai.205.

Kabitt : The glory of the Guru is limitless and even greater than that of God and it cannot be described in words because the Guru is capable of helping man successfully reach in a moment across the *maya*-world created by God. God has not revealed His mystery to anyone rather He has kept Himself hidden, but when man becomes the object of the Guru's grace and benevolence, he himself becomes God-like. Bhagwan Das proclaims that the Guru reveals the truth that all prophets, incarnations and other religious personalities live and act in the *maya*-world.

The greatness and glory of the Guru is highlighted which is said even to be greater than that of God.205.

ਕਬਿਤ॥

ਗੁਰ ਕੋ ਅਦੇਸ ਕਰ ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਹਰ
 ਹੀਏ ਮੈ ਹਮੇਸ ਧਰ ਨਿਜ ਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗੁਰ ਮਿਹਰਵਾਨ ਕੀਆ ਮੁਝ ਪੈ ਇਹਸਾਨ
 ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਬਿਗਿਆਨ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥
 ਮਹਮਾ ਗੁਰ ਕੀ ਅਪਾਰ ਬਲਹਾਰ ਇਹ ਬਹਾਰ
 ਐਸੋ ਕੀਆ ਉਪਕਾਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਕੋ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗੁਰ ਕਾਮਲ ਕੋ ਰਿਦੇ ਧਾਰ ਬੰਦਨਾ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗੁਰ ਸਾਦਕੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੦੬॥

Kabit

Gur ko ades kar sagal kales har
 hīe mai hames dhar nij rūp pāiā hai.
 Gur miharvānn kīā mujh pai ihsān
 dān dīā hai bigiānn giānn agiānn ko gavāiā hai.
 Mahmā gur kī apār balhār ih bahār
 aiso kīā upkār nirākār ko lakhāiā hai.
 Gur kāmāl ko ride dhār bandnā hai bār bār
 Dās Bhagwānn gur sādki samāiā hai.206.

Kabitt : We should pay obeisance to the Guru who is embedded in the hearts of devotees and who removes all tensions and conflicts from their minds by guiding them to reach the state of self-realization. The gift of spiritual knowledge the Guru in his benevolence bestows on man removes his ignorance. The devotees should be a sacrifice unto his immense glory as he blesses them with inner bliss. The Guru favours us by helping realize the formless Lord. Bhagwan Das says that one must, like a committed follower, pay repeated obeisance to the Guru enshrined within.

The greatness and glory of the Guru, who abides in the devotee's heart, is described.206.

ਕਬਿਤ॥

ਆਇਆ ਗੁਰ ਕੀ ਹੋਂ ਸਾਂਮ ਹੈ ਦੰਡੋਤ ਪਰਨਾਮ
 ਐਸੇ ਨਾਮ ਨਾਮੀ ਨਿਜ ਰੂਪ ਗੁਰ ਹੂੰ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥
 ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਅਤੋਲ ਜੋਹਦਾ ਮੋਲ ਹੈ ਅਮੋਲ
 ਮੋਲ ਬੋਲ ਸੇ ਅਬੋਲ ਬੋਲ ਗੁਰ ਨੇ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਗਏ ਸਭ ਬਿਰਲਾਪ ਪਾਪ
 ਪਾਇ ਕੇ ਅਜਾਪ ਜਾਪ ਜਾਪ ਕੋ ਜਰਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗੁਰ ਕਾਮਲ ਕੋ ਰਿਚੇ ਧਾਰ ਬੰਦਨਾ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗੁਰ ਸਾਦਕੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੦੭॥

Kabit

Āiā gur kī hauṅ sānm hai daṅḍaut parnām
 aise nām nāmī nij rūp gur hūṅ se pāiā hai.
 Dānu dīā hai atol jehdā mol hai amol
 mol bol se abol bol gur ne lakhāiā hai.
 Gur partāp gae sabh birlāp pāp
 pāi ke ajāp jāp jāp ko jarāiā hai.
 Gur kāmal ko ride dhār bandnā hai bār bār
 Dās Bhagwān gur sādki samāiā hai.207.

Kabitt : Bhagwan Das says that he who seeks shelter with the Guru and lies prostrate before him time and again receives the gift of remembering Name and imbibes it firmly in the mind; thus, he attains self-realization. The Guru has been highly benevolent and made me understand the Word which is invaluable and indescribable. Through grace of the Guru, man can eradicate his sorrows and sins and receive the gift of becoming ever immersed in the Name Divine which leads him to liberation. Like a true devotee, man must pay repeated obeisance to the perfect Guru who abides within.

Greatness of the perfect spiritual mentor is emphasized and the devotee is advised to seek shelter with him. 207.

ਕਬਿਤ॥

ਪੀਰ ਕੋ ਅਦਾਬ ਉਠ ਕਰੀਏ ਸਤਾਬ
ਜਿਨ ਇਸਕ ਦੇ ਬਾਬ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਸਿਖਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਪੀਰ ਨੇ ਪਲਾਇ ਪਿਆਲਾ ਕੀਆ ਮਤਵਾਲਾ ਹਮੇ
ਹੂਆ ਹੈ ਉਜਾਲਾ ਆਲਾ ਐਸਾ ਬਤਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਪਈ ਲਸਕ ਅਜੈਬ ਗੈਬ ਗੈਬਲ ਹੋ ਰਹੇ ਗੈਬ
ਦਰਜਾ ਆਵੈਬ ਐਸਾ ਪੀਰ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਪੀਰ ਕਾਮਲ ਕੋ ਰਿਦੇ ਧਾਰ ਬੰਦਨਾ ਹੈ ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪੀਰ ਸਾਦਕੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੦੮॥

Kabit

Pīr ko adāb uṭh karīe satāb
jin isak de bāb dā hisāb sikhilāiā hai.
Pīr ne palāi piālā kīā matvālā hame
hūā hai ujālā ālā aisā batlāiā hai.
Paī lasak ajaib gaib gaibal ho rahe gaib
darjā āvaib aisā pīr dikhlāiā hai.
Pīr kāmāl ko ride dhār bandnā hai bāri bāri
Dās Bhagwān pīr sādki samāiā hai.208.

Kabitt : Bhagwan Das says that we should be ever keen to pay obeisance to the Guru who teaches us the lesson of love for God. The Guru shows us the place in the heart where abides the supreme Lord; the bowl of love attained through the Guru's benevolence makes our mind feel ecstatic. He also helps and guides man to have vision of the wondrous Divine Light mysteriously hidden from and inaccessible to the physical senses. Therefore, like a true devotee, we need to pay obeisance to the perfect Guru who abides in our heart.

Importance of the Guru on way to realization of God is emphasized.208.

ਕਬਿਤ॥

ਪੀਰ ਕੋ ਸਲਾਮ ਕਰੀ ਸਚ ਦੀ ਕਲਾਮ ਜਿਨ
 ਤਕੀਆ ਤਮਾਮ ਆਮ ਨਾਮ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ॥
 ਪੀਰ ਜੇਹਾ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਬਿਚ ਹੈ ਜਹਾਨ
 ਕਰਿ ਰਿਹਾ ਮੈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਨਜਰ ਕੋ ਆਇਆ ਹੈ॥
 ਐਸੀ ਪੀਰ ਦੀ ਸੀ ਸਾਨ ਕਰਾਂ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ
 ਕੈਸੇ ਕਹੇ ਏਹ ਜਬਾਨ ਨਾ ਨਦਾਨ ਏਹਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥
 ਪੀਰ ਕਾਮਲ ਕੋ ਰਿਦੇ ਧਾਰ ਬੰਦਨਾ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪੀਰ ਸਾਦਕੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੦੯॥

Kabit

Pīr ko salām karī sach dī kalānm jin
 takīā tamām ām nām furmāiā hai.
 Pīr jehā insān nahīn bich hai jahānn
 kari rihā mai dhiān nahīn najar ko āiā hai.
 Aisī pīr dī sī sān karān jānn qurbān
 kaise kahe eh jabān nā nadān ehā pāiā hai.
 Pīr kāmāl ko ride dhār bandnā hai bār bār
 Dās Bhagwānn pīr sādki samāiā hai.209.

Kabitt : Bhagwan Das advises the devotees to pay obeisance to the Guru who teaches them the lesson of truth and who also blesses them with the knowledge of Name Divine which is at the basis of the world. One may search far and wide in the world but no one as great as the Guru comes to sight. The glory and grandeur of the Guru are so great that one can even lay down one's life for him, but human tongue is unable to describe his excellences: they remain indescribable. Like a true devotee, one needs to pay obeisance time and again to the perfect Guru who abides within human heart.

Once again, the greatness of the glory and grandeur of the Guru is emphasized.209.

ਕਬਿਤ॥

ਸਿਜਦਾ ਗੁਜਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਦਸਤਗੀਰ ਜੀ ਕੋ
 ਰੋਸਨ ਜਮੀਰ ਜੁ ਤਾਮੀਰ ਲੀਏ ਆਇਆ ਹੈ॥
 ਸੀਨੇ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰ ਗੈਹਰੀ ਹੈ ਖੁਦਾਈ
 ਪ੍ਰੇਮ ਪੋਦਾ ਵਹਾਂ ਏਕ ਧਿਆਨ ਸੋਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥
 ਅਨਭਵ ਰੂਪੀ ਫੂਲ ਆਇ ਉਤਰਿਆ ਸਮਾ ਪਾਇ
 ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਫਲ ਐਸੇ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਸ ਰਸੀਆ ਹੋ ਪੀਆ ਜਬ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨੧੦॥

Kabit

Sijdā gujār dildār dasatgīr jī ko
 rausan jamīr ju tāmīr līe āiā hai.
 Sīne dī safāī kar gaihri hai khudāī
 prem podā vahāñ ek dhiān soñ lagāiā hai.
 Anbhav rūpī phūl āi utriā samā pāi
 giān rūpī phal aise tahāñ pragaṭāiā hai.
 Gur prasād ras rasīā ho pīā jab
 Dās Bhagwān bigiāñn padu pāiā hai.210.

Kabitt : First of all, a person should bow down and pay obeisance to the beloved Guru who is his support and who comes into this world to enlighten the human consciousness. He cleanses the human heart of evils and implants there the plant of divine love. With the passage of time, this plant begins to bear the blossoms of (spiritual) experience which later on turn into fruit of spiritual knowledge. Bhagwan Das says that one attains the supreme spiritual state as one quaffs the elixir of that fruit by becoming an object of the Guru's grace.

The devotees are shown the way to attain spiritual enlightenment by becoming an object of the Guru's grace.210.

ਕਬਿਤ॥

ਚਮਨ ਲਗਾਇ ਚੰਬਾ ਅੰਭਾ ਪਾ ਅਰਾਸਤੀ ਦਾ
ਬੋਧ ਕੇ ਬਲਾਸ ਸੇ ਸਨਾਸ ਸਾਖ ਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਸੌਕ ਕਾ ਸਕੂਫਾ ਆਇ ਫੈਲਿਾ ਬਹਾਰ ਬਿਚ
ਫੈਹਮ ਫਲਾਰ ਫੂਲੁ ਅਜਬ ਸੁਹਾਇਆ ਹੈ॥
ਸੁਰਤ ਔ ਨਿਰਤ ਇਹ ਮਾਲਣ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੋ
ਚੁਣ ਚੁਣ ਫੂਲ ਫੂਲ ਫੂਲ ਕੋ ਫਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਪਾਇਆ ਜਦੋਂ ਰਸੁ ਆਇ ਰਸੀਆ ਹੋ ਰਸ ਰਸ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਿਚ ਸੇਹਤਿ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੧੧॥

Kabit

Chaman lagāi chambā ambhā pā arāstī dā
bodh ke balās se sanās sākh lāiā hai.
Sauk kā sakūfā āi phailiā bahār bich
faiham phalār phūlu ajab suhāiā hai.
Surat au nirat ih mālaṇ ikttra ho
chuṇ chuṇ phūl phūl phūl ko phalāiā hai.
Pāiā jadoṅ rasu āi rasīā ho ras ras
Dās Bhagwān bich sehti samāiā hai.211.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should first irrigate with the water of adornment the garden of fragrance-giving plants in the mind and then recognize its branches with the help of reflection on divine Word. Then the bud of love for the Lord blooms into a wondrously beautiful flower of inner enlightenment. Consciousness and reflection, the two female gardeners, together create a beautiful garden of enlightenment-flowers. When the seeker-black bee relishes the nectar of such flowers, he becomes verily the knowledge-incarnate.

The state of mind after attaining spiritual enlightenment is described.
211.

ਕਬਿਤ॥

ਏਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਤ ਭੇਦ
 ਬ੍ਰਹਮ ਬਤਰੇਕ ਨਹੀ ਭਇਆ ਕਛੁ ਕਾਰ ਹੈ॥
 ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬਲਾਸੁ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਬਨਾਸੁ ਸਾਰੇ
 ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਹੁਲਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੰਸਾਰ ਹੈ॥
 ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਹੋਇ ਕਰ
 ਜੀਵ ਭਾਵ ਮੰਨ ਪਾਏ ਕਸਟ ਹਜਾਰ ਹੈ॥
 ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਹੋਇ ਜਾਇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ॥੨੧੨॥

Kabit

Ek hī Braham kā pasār prakrit bhed
 Braham batrek nahīn bhaiā kachhū kār hai.
 Braham kā balāsu sāre Braham abnāsu sāre
 Braham ke hulās prakās saṁsār hai.
 Prakrit bhāvnā se prakrit rūpu hoi kar
 jīv bhāv mann pāe kasaṭ hajār hai.
 Braham bhāvnā se Braham rūpu hoi jāi
 Dās Bhagwān Braham apar apār hai.212.

Kabitt : Bhagwan Das says that that the entire expanse of the world is manifestation of one Brahman or God who appears to be many because of the influence of *maya*. No one other than Him can perform this play. The sway of the one infinite, eternal Lord prevails everywhere and His own Light is manifest throughout the world. Man undergoes a lot many sorrows and suffering while functioning under the influence of *maya* whereas he who feels devoutly attached to the limitless Lord becomes one with Him.

The seeker is inspired to reach a state of mind when uniting with God he becomes God-like. 212.

ਕਬਿਤ॥

ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਕੋਚ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਬਸਾਰ ਕਰ
 ਇਸਬਿਤੀ ਪਾਇ ਦੇਖੁ ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਪ ਕੋ॥
 ਸੁਖਮੁ ਸਰੂਪੁ ਰੂਪੁ ਆਪਣਾ ਨਿਹਾਰ ਕਰ
 ਸੰਸਨ ਬਸਾਰ ਡਾਰ ਜਾਰ ਤੀਨ ਤਾਪ ਕੋ॥
 ਬ੍ਰਹਮ ਅਭਾਸ ਐਸੇ ਕਰੀਏ ਨਿਵਾਸ
 ਨਹੀ ਰਹੇ ਕਰਤਬ ਖੋਇ ਜਾਪੁ ਔ ਅਜਾਪ ਕੋ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਰਹੇ
 ਪਾਇ ਬਿਗਿਆਨ ਹਰੇ ਮਾਪ ਔ ਅਮਾਪ ਕੋ॥੨੧੩॥

Kabit

Britī saṅkoch prakrit basār kar
 isthitī pāi dekhu āpṇe hī āp ko.
 Sūkhmu sarūpu rūpu āpṇā nihār kar
 saṅsan basār ḍār jār tīn tāp ko.
 Braham abhaās aise karīe nivās
 nahīn rahe kartab khoi jāpu au ajāp ko.
 Dās Bhagwān nahīn giān agiān rahe
 pāi bigiān haro māp au amāp ko.213.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should divert his worldly inclinations inwards, meditate on the real Self and attain poise in self-realization. Having a glimpse of one's subtle self, one must resolve all his doubts and cure all three kinds of maladies. The seeker should realize the ultimate objective of his life by making regular efforts for union with the Lord. That is a state where no effects of *karmas* remain behind. On reaching this state, one transcends knowledge and ignorance. All thoughts of good and bad come to an end with the attainment of spiritual enlightenment.

The need to attain spiritual enlightenment by complete absorption in Him is stressed.213.

ਕਬਿਤ॥

ਏਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀਆਂ ਦੱਮਕਾਂ ਅਨੇਕ ਹੋਇ
 ਮਾਰ ਮਾਰ ਠਾਠ ਕੈਸੇ ਕਰਤ ਕਲੋਲ ਹੈ॥
 ਕਹੀ ਹੋ ਪਰਿੰਦ ਜਾਇ ਉਡਦੇ ਅਕਾਸ ਮੇ ਹੈ
 ਕਹੀ ਹੋ ਚਰਿੰਦ ਚੁਗ ਜਿਮੀ ਕਰੇ ਬੋਲ ਹੈ॥
 ਕਹੀ ਹੋ ਚੁਪਾਏ ਖਾਇ ਰਹੇ ਹੈ ਚੁਪਾਇਆਂ ਕੇ
 ਕਹੀ ਨਰ ਨਾਰ ਹੋਇ ਕਰ ਰਹੇ ਚੋਹਲ ਹੈ॥
 ਐਸੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਸਰਬ ਆਤਮਾ ਹੈ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਅਤੋਲ ਹੈ॥੨੧੪॥

Kabit

Ek hī Braham kīāñ dammkāñ anek hoi
 mār mār ṭhāṭh kaise karat kalol hai.
 Kahīñ ho parind jāi uḍade akās me haiñ
 kahīñ ho charind chug jimī kare bol hai.
 Kahīñ ho chupāe khāi rahe haiñ chupāiāñ ko
 kahīñ nar nār hoi kar rahe chohal haiñ.
 Aiso advait Braham ek sarab ātmā hai
 Dās Bhagwān guṇ Braham ke atol hai.214.

Kabitt : Bhagwan Das says that one supreme Lord has made Himself manifest in multiple forms of the material world. Light of the same Lord shines for in all the beings living in the world. Sometimes He flies high in the sky being manifest in a bird and at others He is perceived in an animal grazing in the fields; He is manifest in a (carnivores) four-legged animal eating another four-legged and also in man and woman relishing romantic moments. In this way, the Spirit of one Brahman, with innumerable excellences, manifests in all the beings.

The idea of manifestation (as Spirit) of one Brahman in the entire creation is underlined.214.

ਕਬਿਤ॥

ਏਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅਨੇਕ ਭਾਤ
ਲਹਰ ਉਠਾਇ ਕਰ ਰਹੀ ਜੋਰ ਸੋਰ ਹੈ॥
ਕਹੀ ਮੁਰਗ ਗੁਜਾਰੇ ਬਾਂਗ ਝਪਟੇ ਬਲਰੀਆ ਆ
ਕਹੀ ਸੁਵਾਨਨ ਚਲਾਏ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਕੈਸੇ ਮੋਰ ਹੈ॥
ਘੁਗੀ ਸਾਰਸ ਕਪੋਤ ਕਹੀ ਚਿੜੀਆਂ ਹੈ ਚੁਹਕ ਰਹੀ
ਸਿਕਰਾ ਔ ਬਾਜ ਕਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਜੋਰ ਹੈ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੈਸੇ ਕਰੀਏ ਬਖਾਨ
ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਭ ਓਰ ਹੈ॥੨੧੫॥

Kabit

Ek hī Braham kīān tāktān anek bhānt
lahar uṭhāi kar rahī jor sor hai.
Kahīn murag gujāre bāng jhapṭe balrīā ā
kahīn suvānan chalāe chale jāte kaise mor hai.
Ghugī sārās kapot kahīn chīṛīān hai chuhak rahīn
sikrā au bāj kahīn kar rahe jor hai.
Dās Bhagwān kaise karīe bakhān
aise Braham prakās se prakās sabh or hai.215.

Kabitt : Bhagwan Das proclaims that we can perceive Him manifest in His innumerable powers. He produces in the mind the clamor of waves of numerous kinds. He can be perceived present in the fowl crowing and in the cat pouncing on the fowl; He can also be perceived in a walking dog and peacock, in a dove and a crane, a pigeon and a sparrow, etc. He can sometimes be perceived showing His strength in the form of a shikra and hawk. In fact, one Brahman is manifest in the entire created world: how can one describe Him?

The glory of all-powerful and all-pervasive supreme Lord is beyond description.215.

ਕਬਿਤ॥

ਏਕ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਰ ਦੂਸਰੋ ਭਰਮ
ਇਹੁ ਜਾਣ ਕੇ ਮਰਮ ਜੁ ਪ੍ਰਮ ਪਦੁ ਲਹੀਏ॥
ਰੋਜ ਹਰਿ ਰੋਜ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਖੋਜ
ਐਸੇ ਪਾਇ ਕਰ ਚੋਜ ਨਾ ਬਸੋਝ ਬਣ ਬਹੀਏ॥
ਨਹੀ ਕਰੀਏ ਗੁਮਾਨ ਐਸੇ ਹੋਇ ਕੇ ਸੁਜਾਨ
ਫਿਰਿ ਪਾਇ ਕੇ ਗਿਆਨ ਬਿਗਿਆਨ ਹੀ ਮੇ ਰਹੀਏ॥
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਰ ਅਮੀ ਰਸ ਪਾਨ
ਏਹੀ ਸਚ ਕਾ ਧਿਆਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਕ ਗਹੀਏ॥੨੧੬॥

Kabit

Ek hai Braham hor dūsro bharam
ihu jāṇ ke maram ju pram padu lahīe.
Roj hari roj rūh āṇṇe nūñ khoj
aise pāi kar choj nā basojh baṇ bahīe.
Nahīñ karīe gumān aise hoi ke sujān
phiri pāi ke giān bigiāññ hī me rahīe.
Dās Bhagwāññ kar amī ras pāññ
Ehī sach kā dhiāñ jo Braham bāk gahīe.216.

Kabitt : Bhagwan Das says that there is only one Brahman and all other is a mere delusion: man should realize this truth and work for attainment of the supreme spiritual state. Instead of continuing to live in ignorance, man should actively work towards discovering his essential self and attaining the state of bliss. Having reached the state of spiritual enlightenment man must not lose this state by being egoist rather he should remain stable in this spiritual state. One can attain the nectar of Name divine after reflecting on Truth expressed in the divine Word.

Man is adjured to relish the bliss of Name-nectar and thus realize the Brahman.216.

ਕਬਿਤ॥

ਏਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਅਨੇਕ ਭਾਤ
 ਦੇਖ ਕੇ ਖਲਾਰ ਹਮ ਹੂਏ ਬਿਸਮਾਦ ਹੈ॥
 ਕਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਹੋਇ ਕਰੇ ਉਪਦੇਸ ਹੀ
 ਅਵਿਦਿਆ ਕੋ ਪਾਇ ਕਹੀ ਕਰਤ ਫਸਾਦ ਹੈ॥
 ਬੰਧੂਏ ਬਿਖਾਧੀ ਕਹੀ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਬੰਦ ਹੋਹ
 ਆਦਲ ਬਹਾਰ ਬਿਚ ਕਰੇ ਕਹੀ ਸਾਦ ਹੈ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੈਸੇ ਕਰੀਏ ਬਖਾਨ
 ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਪ੍ਰਮਾਨ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਹੀ ਅਬਾਦ ਹੈ॥੨੧੭॥

Kabit

Ek hī Braham pravirte anek bhānt
 dekh ke khalār ham hūe bismād hai.
 Kahīn vidvān hoi kare updes hī
 avidiā ko pāi kahīn karat fasād hai.
 Bandhūe bikhādhī kahīn bandīkhāne band hoh
 ādal bahār bich kare kahīn sād hai.
 Dās Bhagwān kaise karīe bakhān
 aiso Braham apramān daso disā hī abād hai.217.

Kabitt : Bhagwan Das says that the supreme Lord is undoubtedly one Brahman, but He has made Himself manifest in the multiplicity of the manifest phenomena, and one feels amazed looking at this immense material expanse. He can be perceived present in a scholar giving discourses and also in an ignorant person engaged in a polemical discussion or conflict. He can also be perceived in a captive in jail because of his jealousy and malice and also in a judge enjoying in meting out justice. How can one describe the Lord who has made Himself manifest in all the ten directions?

One only wonders looking at the Lord's immense expanse of creation but one cannot describe Him.217.

ਕਬਿਤ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਆਤਮਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਅਭੇਦ ਭੇਦ
 ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਛੇਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਦਾਨ ਤੂੰ॥
 ਤੂੰ ਹੀ ਰਾਮ ਔ ਰਹੀਮ ਤੂੰ ਹੀ ਗਾਫਲ ਗਨੀਮ
 ਤੂੰ ਹੀ ਹਾਕਮ ਹਕੀਮ ਭਇਆ ਸਾਕਨ ਸੁਜਾਨ ਤੂੰ॥
 ਤੂੰ ਹੀ ਮੌਲਵੀ ਮੁਲਾਣਾ ਤੂੰ ਹੀ ਪੰਡਿਤ ਸਿਆਣਾਂ
 ਤੂੰ ਹੀ ਹੋਇ ਕੇ ਨਿਤਾਣਾ ਭੌਂਦਾ ਫਿਰੇਂ ਬੀਆਬਾਨ ਤੂੰ॥
 ਸ੍ਰਬ ਜਹਾਨ ਤੂੰ ਹੀ ਸੂਖਮ ਸਮਾਨ ਜਾਨ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਆਹਾ ਸਭਿ ਦਰਮਿਆਨ ਤੂੰ॥੨੧੮॥

Kabit

Tūn hī ātmān Braham bed tūn hī hai abhed bhed
 achhal achhed chhed hoiā hai nadān tūn.
 Tūn hī rām au rahīm tūn hī gāfal ganīm
 tūn hī hākam hakīm bhaiā sākan sujān tūn.
 Tūn hī maulvī mulāṇā tūn hī paṇḍit siāṇān
 tūn hī hoi ke nitāṇā bhaundā phireñ bīābān tūn.
 Srab jahānn tūn hī sūkham samānn jānn
 Dās Bhagwānn āhā sabhi darmiānn tūn.218.

Kabitt : Bhagwan Das says that God Himself is the individual self as well as the knower of self; He is indivisible as well as divisible, in-deceivable as well as deceivable. He is Ram as well as Rahim, He is carefree and also the Cause of conflict, He is the giver of orders and curer of maladies, a scholar and everything else. He is present in the Pandit, Mullah and Maulana teaching religious discipline and also in the weak who roams in the forests. The one Brahman pervades, as subtle Spirit, the entire world and all the beings.

The all-pervasive nature of the Real One is explained through several examples.218.

ਕਬਿਤ ॥

ਨੂਰ ਕਾ ਫਲਾਰ ਹੈ ਖਲਾਰ ਜੋ ਬਿਹਾਰ ਯਾਰ
 ਨੂਰ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਸਾਰੇ ਨੂਰ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ॥
 ਨੂਰ ਕੀ ਪਨਾਹ ਸਾਰੇ ਨੂਰ ਹੀ ਗਵਾਹ ਸਾਰੇ
 ਨੂਰ ਕੀ ਸਲਾਹ ਸਾਰੇ ਨੂਰ ਕਾ ਜਹੂਰ ਹੈ ॥
 ਨੂਰ ਕਾ ਉਜਾਰਾ ਸਾਰੇ ਨੂਰ ਕਾ ਇਸਾਰਾ ਸਾਰੇ
 ਨੂਰ ਕਾ ਨਜਾਰਾ ਸਾਰੇ ਘੁਰ ਦਾ ਮਮੂਰ ਹੈ ॥
 ਜੁਮਲਾ ਜਹਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਜਾਨ ਨੂਰ ਹੈ ਜੁ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕੈਸੇ ਨੂਰ ਹੈ ॥੨੧੯॥

Kabit

Nūr kā phalār hai khalār jo bihār yār
 nūr kī pukār sāre nūr bharpūr hai.
 Nūr kī panāh sāre nūr hī gavāh sāre
 nūr kī salāh sāre nūr kā jahūr hai.
 Nūr kā ujārā sāre nūr kā isārā sāre
 Nūr kā najārā sāre ghur dā mamūr hai.
 Jumlā jahānn darmiān jān nūr hai ju
 Dās Bhagwānn vāh vāh kaise nūr hai.219.

Kabitt : Bhagwan Das says that the entire expanse of the world is only the manifestation of His light. His presence can also be perceived in the behavior, supplication and in the entire manifest expanse. Divine Light is the support of all, witness to all and the source of inspiration for all: all are the manifestation of His Light. His Light is perceived all around and the entire world functions as per His Will. He pervades everywhere, even in the wild beasts. The Light of the wondrous Lord pervades throughout the entire world.

The idea of immanence of divine Light throughout the created world is highlighted. 219.

ਕਬਿਤ॥

ਜਬ ਲਗ ਮਨੀ ਬਨੀ ਤਬ ਲਗ ਗਨੀ ਧਨੀ
 ਮਨੀ ਗਈ ਹਨੀ ਹਨੀ ਗਈ ਹੈ ਤਵੰਗ੍ਰੀ॥
 ਮਨੀ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਨਜਾਰਾ ਦਿਲਦਾਰਾ ਸਾਰਾ
 ਮਨੀ ਕੇ ਬਗਾਰਾ ਤੇ ਬਗਾਰਾ ਰਸ ਅੰਗਰੀ॥
 ਸਰਸਬਜ ਮਦਾਨ ਜਹਾਂ ਮਨੀ ਕੀ ਦੁਕਾਨ
 ਏਹੋ ਰੋਸਨੀ ਕੀ ਕਾਨ ਹੈ ਨਦਾਨ ਦੇਵ ਅੰਗਰੀ॥
 ਜਮਾਂ ਜਿਨਸ ਜਾਂ ਹਾਰੀ ਗੁੰਮ ਗਈ ਹੋ ਪਸਾਰੀ ਸਾਰੀ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੁਣ ਹੋਈ ਹੈ ਕੁਵੰਗਰੀ॥੨੨੦॥

Kabit

Jab lag manī banī tab lag ganī dhanī
 manī gaī hanī hanī gaī hai tavaᅅgrī.
 Manī kā pasārā hai najārā dildārā sārā
 manī ko bagārā to bagārā ras aᅅgrī.
 Sarsabaj madāᅅn jahāᅅn manī kī dukāᅅn
 eho rausnī kī kāᅅn hai nadāᅅn dev aᅅgrī.
 Jamāᅅn jinas jāᅅn hārī gumm gaī ho pasārī sārī
 Dās Bhagwāᅅn huᅅ hoī hai kuvāᅅgrī.220.

Kabitt : Man is rich only as long as he possesses worldly wealth, but his affluence is gone as he happens to lose money. The material wealth sways the entire world, and one loses all worldly relishes with the loss of material wealth. However, the fact remains that spiritual prosperity is the real wealth. Man attains this real wealth from the source of divine knowledge which bestows spiritual bliss; darkness of ignorance spreads around as one drifts away from this source, says Bhagwan Das.

Spiritual knowledge and not worldly money is the real wealth, and the loss of it makes one spiritually pauper. 220.

ਕਬਿਤ ॥

ਨਾਰ ਕੀ ਕਲਾਂਮ ਕਰ ਜਾਏ ਕਤਲਾਂਮ
 ਦੂਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਲਾਮੁ ਜੋ ਛਲਾਂਗ ਮਾਰ ਜਾਈਏ ॥
 ਕਹੇ ਜੇ ਬਚਨ ਜਨ ਸੁਣੀਏ ਨਾਂ ਦੇਇ ਕੰਨ
 ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮਨ ਪਿਆਰੁ ਨਹੀ ਪਾਈਏ ॥
 ਲਾਏ ਜੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀ ਮੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮੀਤ
 ਹੋਇ ਕੇ ਅਤੀਤ ਚੀਤ ਚਾਂਮ ਸੋ ਨਾ ਲਾਈਏ ॥
 ਨਾਰ ਨਜਦੀਕ ਜੇ ਤਹਕੀਕ ਹੋ ਸਰੀਕ ਠੀਕ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪੈਹਲੂ ਪੈਹਲੂ ਸੇ ਛਪਾਈਏ ॥੨੨੧॥

Kabit

Nār kī kalānm kar jāe katlānm
 dūroṅ karke salāmu jo chhalāng mār jāie.
 Kahe je bachan jan suṅie nān dei kann
 hoi prasann man piāru nahīn pāie.
 Lāe je prīt nahī mann pratīt mīt
 hoi ke atīt chīt chānm soṅ nā lāie.
 Nār najdīk je tahkīk ho sarīk ṭhīk
 Dās Bhagwān paihlū paihlū se chhapāie.221.

Kabitt : Bhagwan Das says that the words spoken by women other than your own appear to be sweet but are wrapped in poison, and as such these cause degeneration of man. It is thus better to keep distance from them. Man must not give ear to what such a woman says because it can produce feelings of affection in his mind. The love of woman other than one's own wife is not trustworthy and one must not fall in love with her. If at all it becomes necessary to have some sort of close relation with her, one must maintain a safe distance.

A householder as well as mendicant must not have illicit relationship with women other than one's duly wedded spouse.221.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਜਿਸਮ ਜਨਾਨਾ ਨਹੀ ਆਪਣਾ ਬਗਾਨਾ
 ਕਿਉਂ ਫਿਰਦਾ ਦਿਵਾਨਾਂ ਪਰਵਾਨਾਂ ਜਲ ਜਾਏਂਗਾ ॥
 ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਲਾਸ ਨਹੀ ਕਰੀ ਦਿਲ ਪਾਸ ਪਾਸ
 ਮਿਲੇ ਨਾ ਨਕਾਸ ਲਾਸ ਆਪਣੀ ਖਪਾਏਂਗਾ ॥
 ਐਸਾ ਇਸ ਦਾ ਨਜਾਰਾ ਭਾਰਾ ਕਾਤਲ ਕਰਾਰਾ
 ਯਾਰਾ ਖਾਇ ਕੇ ਇਸਾਰਾ ਮਾਰਾ ਮਾਰਾ ਪਿਆ ਗਾਏਂਗਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੁਝ ਬਣੀ ਇਨਸਾਨ
 ਹੁਣ ਹੋਈ ਨਾ ਨਦਾਨ ਆਪ ਆਪ ਮੇ ਸਮਾਏਂਗਾ ॥੨੨੨ ॥

Kabit

Jisam janānā nahīn āpṇā bagānnā
 kiun phirdān divānān parvānān jal jāeṅgā.
 Dekh ke te lās nahīn karī dil pās pās
 mile nā nakās lās āpṇī khapāeṅgā.
 Aisā is dā najārā bhārā kātāl karārā
 yārā khāi ke isārā mārā mārā piā gāneṅgā.
 Dās Bhagwān kujhu baṇī insān
 huṅ hoīn nā nadān āp āp me samāeṅgā.222.

Kabitt : Bhagwan Das says that the woman other than one's wife can never be trustworthy, but still man goes crazy after her and in his ignorance destroys himself like a moth burning itself on the flame of a lamp. Man must not get entrapped in her beauty rather he should remain beware lest he should cause hurt to himself. Caught in the web of physical lust, life is wasted away in search of such pleasures rather than working towards the enjoyment of celestial bliss. Man should cast away his ignorance and imbibe nobility because only then can he attain self-realization.

Man is warned against having relationship with other women as it will cause his spiritual degeneration.222.

ਕਬਿਤ॥

ਕਾਮਨੀ ਕੀ ਕਾਰ ਲਈ ਏਸ ਗਲ ਬਚਾਰ
 ਫੇਰ ਮਾਣੀਏ ਬਹਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਦਿਲ ਪਾਈਏ ॥
 ਦੱਮਾਂ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਕਿਤੇ ਖੋਲੀਏ ਮਕਾਨ
 ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਕੇ ਨਦਾਨ ਆਨ ਬਾਨ ਕੋ ਲਗਾਈਏ ॥
 ਪਾਇ ਬਿਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਜਹ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ
 ਕਹਾਂ ਅਗਿਆਨ ਜਹਾਂ ਗਿਆਨ ਹੀ ਗਵਾਈਏ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬੋਲ ਭਾਖਤ ਹੈਂ ਤੋਲ ਤੋਲ
 ਹੋਇ ਕੇ ਅਬੋਲ ਬਿਚ ਬੋਲ ਦੇ ਸਮਾਈਏ ॥੨੨੩॥

Kabit

Kāmnī kī kār laī es gal bachār
 pher māṇīe bahār dildār dil pāīe.
 Dammān kī dukānn kite khohlīe makān
 nahīn hoi ke nadān ānn bānn ko lagāīe.
 Pāi bigiān nahīn rahe jah giānn dhiān
 kahān agiānn jahān giānn hī gavāīe.
 Dās Bhagwānn bol bhākhat haiṅ tol tol
 hoi ke abol bich bol de samāīe.223.

Kabitt : Bhagwan Das says that one should reflect on the behaviour of woman as described in the preceding stanzas, and instead he should try and attain oneness with the beloved Lord and enjoy spiritual bliss. He should abandon all evil deeds and remember Name Divine with each breath. The spiritual knowledge thus received leaves behind all other kinds of knowledge and causes the disappearance of ignorance. Man must enshrine in his heart these words uttered after due consideration to help him attain spiritual bliss.

Man is adjured to work for the attainment of spiritual bliss instead of falling for the physical/worldly love.223.

ਕਬਿਤ॥

ਕਾਮਨੀ ਸੋਂ ਕੇਲ ਕਰ ਦਾਮਨੀ ਸੋਂ ਮੇਲ ਕਰ
 ਸਾਪਨੀ ਸੋਂ ਖੇਲ ਕਰ ਕੁਸਲ ਕਿਉਂ ਪਾਏਂਗਾ॥
 ਨੀਤ ਕੋ ਅਨੀਤ ਕਰ ਮੂਰਖ ਕੋ ਮੀਤ ਕਰ
 ਜੁਪਨ ਕੀ ਜੀਤ ਕੌਨ ਰੁਤਬੇ ਪੈ ਜਾਏਂਗਾ॥
 ਦਿਲ ਕੋ ਬੇਦਿਲ ਕਰ ਪੰਚਨ ਸੋਂ ਮਿਲ ਕਰ
 ਖੁਦ ਨੂਰੁ ਖਿਲ ਕਰ ਕਹਾਂ ਜਾ ਸਮਾਏਂਗਾ॥
 ਸਮਝ ਲੈ ਸਾਰ ਐਸੇ ਭਾਖਤ ਹੋਂ ਬਾਰ ਬਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਦੋਂ ਫੇਰ ਘਰ ਆਏਂਗਾ॥੨੨੪॥

Kabit

Kānmnī soñ kel kar dāmnī soñ mel kar
 sāpnī soñ khel kar kusal kiun̄ pāēngā.
 Nīt ko anīt kar mūrakh ko mīt kar
 jūpan kī jīt kaun rutbe pai jāēngā.
 Dil ko bedil kar pañchan soñ mil kar
 khud nūru khil kar kahāñ jā samāēngā.
 samajh lai sār aise bhākhat hauñ bār bār
 Dās Bhagwāñn kadoñ pher ghar āēngā.224.

Kabitt : Indulgence in physical pleasures with other woman is like holding on to lightning in the sky and playing with a she-serpent: one cannot get happiness out of it. What status can one hope to attain by going about purposelessly, developing friendship with the foolish and winning a game in gamble? The ultimate objective of life is attained after freeing mind from all desires and participating in the company of the holy which produces inner elation. Essence of the entire issue is that man must realize the objective of self-realization to experience inner peace and poise, says Bhagwan Das.

The need to work towards attaining spiritual bliss instead of indulgence in worldly love is emphasized.224.

ਕਬਿਤ॥

ਨਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮੀਤ ਬੜੀ ਬਿਪ੍ਰੀਤਿ ਰੀਤ
 ਨਾਰ ਕੋ ਨਾ ਹੀਤ ਚੀਤ ਚੰਚਲ ਮੇਂ ਆਣੀਏ॥
 ਨਾਰ ਕੀ ਨਗਾਹ ਕਰ ਜਾਂਵਦੀ ਫਨਾਹ
 ਨਹੀਂ ਕਰੀਏ ਬਸਾਹੁ ਸਾਹੁ ਸੁਤਣੀ ਇਹੁ ਜਾਣੀਏ॥
 ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਚਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੀਏ ਬਿਹਾਲ ਹਾਲ
 ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲ ਆਪ ਆਪ ਮੇ ਸਮਾਣੀਏ॥
 ਹੱਕ ਕੋ ਨਿਹਾਰ ਹੋਏ ਅਜਬ ਬਹਾਰ ਫਿਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਅਨੰਦ ਐਸ ਮਾਣੀਏ॥੨੨੫॥

Kabit

Nār kī prīt mīt baṛī biprīti rīt
 nār ko nā hīt chīt chañchal meñ āṇīe.
 Nār kī nagāh kar jānvḍī fanāh
 nahīñ karīe basāhu sāhu sūtṇī ihu jāṇīe.
 Dekh ke te chāl nahīñ hovīe bihāl hāl
 surat sambhāl āp āp me samāṇīe.
 Hakk ko nihār hoe ajab bahār phir
 Dās Bhagwāññ tāñ anand ais māṇīe.225.

Kabitt :Bhagwan Das says that falling in love with woman other than one's wife is like going against the path leading to spiritual bliss. Such feelings should not be allowed from the very beginning to enter the frolicsome mind. Even a look by such playful woman can make man's mind waver and she should not be trusted as it is just wasting away one's life. Man must not waver looking at the woman of a frivolous nature rather he should control his mind and direct it inwards. He should make efforts to realize the supreme truth and thus enjoy the eternal inner bliss.

The idea of abandoning love for the other woman and working to attain spiritual bliss is underlined. 225.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਨਾਰ ਤੋ ਹੈ ਨਾਰ ਨਹੀ ਕਰੋ ਇਤਬਾਰ
 ਏਹ ਕਰੇਗੀ ਖੁਆਰ ਗਮਖੁਆਰ ਬਣ ਰਹੀਓ ॥
 ਸੋਹਲਾ ਦੀਪਕ ਹੈ ਨਾਰ ਏਹੋ ਸਹੀ ਦਿਲਦਾਰ
 ਤੁਝੇ ਆਖਿਆ ਪੁਕਾਰ ਨਾ ਪਤੰਗ ਬਣ ਬਹੀਓ ॥
 ਚਸਮ ਚੜਾਇ ਕੁਝ ਮਗਜ ਬੜਾਇ
 ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਪੜਾਇ ਖੁਦ ਨੂਰੁ ਖੁਦ ਲਹੀਓ ॥
 ਖਸਲਤ ਖੂਬੁ ਹੋਇ ਮਹਰਮ ਮਹਬੂਬੁ ਸਹੀ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਕੇ ਮਰਮ ਕੋ ਗਹੀਓ ॥੨੨੬ ॥

Kabit

Nār to hai nār nahīn karo itbār
 Eh karegī khuār gamkhuār baṇ rahīo.
 Sohlā dīpak hai nār eho sahī dildār
 tujhe ākhiā pukār nā pataṅg baṇ bahīo.
 Chasam chaṛāi kujh magaj baṛāi
 āp āp ko paṛāi khud nūru khud lahīo.
 Khaslat khūbu hoi mahram mahbūbu sahī
 Dās Bhagwān tān ke maram ko gahīo.226.

Kabitt : Bhagwan Das advises his followers to live a modest life and should not trust the (other) woman as she causes man's spiritual degeneration and social humiliation. Man should dissuade himself from having lustful feelings towards her to save himself from utter moral and spiritual destruction. He should not fall in love with her and instead he should return to his essential self using his understanding and become one with his primal Source. He should understand the mysterious ways of the noble-natured and omniscient Lord and imbibe love with Him.

Man is advised to give up love for the other woman and instead he should get united with the supreme Lord. 226.

ਕਬਿਤ॥

ਨਰ ਕੋ ਹੈ ਨਾਰੀ ਜੈਸੇ ਧੂਏਂ ਕੀ ਗੁਬਾਰੀ ਭਾਰੀ
ਅਕਲ ਭੁਲਾਇ ਸਾਰੀ ਕਰੇ ਖਫਤਾਨਾ ਹੈ॥
ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਅੰਧ ਬੋਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਮੰਦ ਮੰਦ
ਕਰੀ ਅਸਵਾਰ ਕੰਧ ਹੋ ਗਿਆ ਦਿਵਾਨਾ ਹੈ॥
ਮਸਲਤ ਮੈਲ ਮੈਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਫੈਲ ਫੇਲ
ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਬੈਲ ਬਿਚ ਬੈਲ ਬਸਤਾਂਨਾ ਹੈ॥
ਹੋ ਗਿਆ ਜਹੀਰ ਗਈ ਤਨ ਤੇ ਤਸੀਰ ਸੀਰ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਪਸ ਪਿਆ ਪਛੁਤਾਨਾ ਹੈ॥੨੨੭॥

Kabit

Nar ko hai nārī jaise dhūeñ kī gubārī bhārī
akal bhulāi sārī kare khaftānā hai.
Hoi rihā andh bol suṇdā hai mand mand
karī asvār kandh ho giā divānā hai.
Maslat mail mail kar rihā phail phail
hoi rihā bail bich bail bastānnā hai.
Ho giā jahīr gaī tan te tasīr sīr
Dās Bhagwān pas piā pachhutānā hai.227.

Kabitt : Bhagwan Das says that involvement with other woman is like the darkness of smoke that makes man morally and intellectually purblind; blinded in the love of such a woman, he speaks ill, becomes crazy and continues to live in falsehood. Like a bull tied at one place to a peg, he remains ever engrossed in evils; he seeks only advice from the evil thus adding to his evil ways. Having lost perseverance and poise, such a person behaves like a beast and thus continues to suffer.

Man caught in the evil of lust remains lost in evil ways and repents in the end.227.

ਕਬਿਤ॥

ਨਾਰ ਕੀ ਜੋ ਨਾਰ ਨਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਆਰ
 ਤਾਰ ਬੰਨ ਕੇ ਕਤਾਰ ਜੋ ਸਤਾਰ ਸਾਫੁ ਬਣੀ ਹੈ॥
 ਬੰਦ ਬੰਦ ਕੇ ਸਵਾਰ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਸਮਾਰ
 ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਉਭਾਰ ਜੋ ਕਰਾਰ ਤਾਰ ਤਣੀ ਹੈ॥
 ਅੰਗ ਅੰਗ ਕੇ ਫਲਾਰ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਨਖਾਰ
 ਢੰਗ ਢੰਗ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ ਕਸਸ ਇਹ ਮਣੀ ਹੈ॥
 ਅਤਦ ਬਜਾਰ ਹਰੇ ਹੁਸਨ ਹਜਾਰ ਯਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਐਸੀ ਆਫਤ ਇਹੁ ਅਣੀ ਹੈ॥੨੨੮॥

Kabit

Nār kī jo nār nār hoī hai tiār
 tār bann ke katār jo satār sāfu baṇī hai.
 Band band ko savār kar kar ke samār
 hoi rahī hai ubhār jo karār tār taṇī hai.
 Aṅg aṅg ko phalār raṅg raṅg ko nakhār
 ḍhaṅg ḍhaṅg kī pukār kare kasas ih maṇī hai.
 Aṛad bajār hare husan hajār yār
 Dās Bhagwān aisī āfat ihu aṇī hai.228.

Kabitt : Bhagwan Das says that the beauty of a woman is no doubt charming as she makes it look perfect like the correctly tightened strings of *sitar*, a stringed musical instrument. Having made her up she ensures that all parts of her body are well polished and thus remains ready to be played on like the *sitar* with tightened strings. By a show of her beauty, she makes herself look attractive like the resplendent precious stone. A woman's beauty is an attraction like the crowded market of a Cantonment where thousands get robbed.

The woman's beauty can ensnare man who gets robbed of his spiritual wealth in the process.228.

ਕਬਿਤ॥

ਨਾਰ ਕੀ ਜਬਾਨ ਹੈ ਜੋ ਨਰਮ ਨਸਾਨ
 ਇਹੁ ਕਰਕੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੁ ਜਾਨ ਕੋ ਚਲਾਏਗੀ॥
 ਮੱਧਮ ਅਵਾਜ ਨਹੀ ਸੁਣੀਏ ਦਰਾਜ
 ਇਹ ਸਮਝ ਲੈ ਰਾਜ ਜੋ ਨਿਮਾਜ ਸੇ ਹਿਲਾਏਗੀ॥
 ਰੋਜਾ ਬੰਦਗੀ ਕੁਰਾਨ ਔ ਪੁਰਾਨ ਵਖਿਆਨ
 ਏਹ ਕਰਕੇ ਵਖਾਨ ਆਨ ਧਿਆਨ ਕੋ ਭੁਲਾਏਗੀ॥
 ਮੱਲੀਏ ਮਦਾਨ ਨਹੀ ਬਣੇ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਐਸੇ ਐਸੇ ਏਹ ਜਲਾਏਗੀ॥੨੨੯॥

Kabit

Nār kī jabān hai jo naram nasān
 ihu karke biān bāru jānn ko chalāegī.
 Maddham avāj nahīn suṇīe darāj
 ih samajh lai rāj jo nimāj se hilāegī.
 Rojā bandgī qurānn au purānn vakhiānn
 eh karke vakhānn ānn dhiānn ko bhulāegī.
 Mallīe madānn nahīn baṇe insān nahīn
 Dās Bhagwānn aise aise eh jalāegī.229.

Kabitt : Bhagwan Das says that the sweet utterances of the woman enchant and enthrall man. Man should understand the secret of her sweet tone and keep himself away from her otherwise he will not be able to even offer Namaz on time. Her sweet talk can make man forget the pious tasks like keeping Rojas and offering prayer and make him indifferent to discourses on the Quran and the Puranas. In such a situation, a person does not attain self-realization and gets (morally and spiritually) ruined like a moth which gets burnt on the flame of a lamp.

Instead of falling in love with other woman, man is advised to get united with his original Source (God). 229.

ਕਬਿਤ॥

ਆਹੀ ਆਫਤ ਹਜਾਰ ਹੋਇਆ ਨਾਰ ਸੇ ਪਿਆਰ
 ਇਹ ਅਜਬ ਅਜਾਰੁ ਹੁਣ ਮਿਟੂ ਕਦੇ ਭਾਗ ਸੇ॥
 ਹੋਇ ਬਿਸਬਾਰ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਹੈ ਤਿਆਰ
 ਇਹੁ ਬਿਹਾਰ ਜੋ ਬਕਾਰ ਹੈ ਅਗਾਰ ਆਇਆ ਆਗ ਸੇ॥
 ਨਿਸਦਿਨ ਜਲੇ ਜੀਆ ਤਪ ਤਪ ਖਪੇ ਹੀਆ
 ਪੀਆ ਕੋ ਨਾ ਪੀਆ ਕੀਆ ਮੇਲੁ ਕਾਲੀ ਨਾਗ ਸੇ॥
 ਕਸਟ ਸਰੀਰ ਪੀਰ ਹੋਇ ਬਿਨਾਂ ਪੀਰ ਪੀਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਗਏ ਬਾਗ ਬਾਗ ਬਾਗ ਸੇ॥੨੩੦॥

Kabit

Āhī āfat hajār hoiā nār se piār
 ih ajab ajāru huṇ miṭū kade bhāg se.
 Hoi bisthār dino din hai tiār
 ihu bihār jo bakār hai agār āiā āg se.
 Nisdin jale jīā tap tap khape hīā
 piā ko nā piā kīā melu kālī nāg se.
 Kasat sarīr pīr hoi bināñ pīr pīr
 Dās Bhagwān gae bāg bāg bāg se.230.

Kabitt : Bhagwan Das says that the thousands of problems resulting from the love for the body can only be resolved only with good fortune. This inclination has been fast on increase and as a result the overall human behavior is getting adversely infected. Man makes no efforts to attain oneness with the Lord and continues to suffer day and night by remaining engrossed in the love of other woman. Love at the physical plane only causes pain whereas meeting with the Guru helps man depart from this world with an ecstatic mind.

The need to follow the Guru's teachings instead of remaining engrossed in physical attractions is emphasized.230.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਸੁਰਤ ਸਵਾਰ ਜਰਾ ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਰ
 ਨਹੀ ਮੋੜਦਾ ਮੁਹਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਦੁਖ ਪਾਏਂਗਾ ॥
 ਚਲੇ ਤੇਜ ਰਫਿਤਾਰ ਏਹ ਕਰੇਗੀ ਖੁਆਰੁ
 ਖੂਲੀ ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ ਕਹਾਂ ਤਕ ਏਹ ਭਜਾਏਂਗਾ ॥
 ਐਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਵਾਰ ਚਲੀ ਬੰਨ ਕੇ ਲਗਾਰ
 ਏਹ ਕਰੇਗੀ ਬੇਜਾਰ ਜਦੋਂ ਤਦੋਂ ਚਚਲਾਏਂਗਾ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਿਉ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਨਦਾਨ
 ਇਸ ਭੇਤ ਕੋ ਪਛਾਨ ਕਦੋਂ ਫੇਰ ਘਰ ਆਏਂਗਾ ॥੨੩੧॥

Kabit

Surat savār jarā surat sambhār
 nahī moṛḍā muhār dildār dukh pāēngā.
 Chale tej rafitār eh karegī khuāru
 khhalī mūrakh gavār kahān tak eh bhajāēngā.
 Aisī hoī hai avār chalī bann ke lagār
 eh karegī bejār jadoñ tadoñ chachlāēngā.
 Dās Bhagwān kiu hoiā haiñ nadān
 is bhet ko pachhān kadoñ pher ghar āēngā.231.

Kabitt : Bhagwan Das advises man to transform his consciousness; he is further advised to divert it onto the right path because failure to do so is bound to result in his suffering. If the consciousness keeps wandering fast, man faces only humiliation; how far can it go moving on the wrong track? Uncontrolled consciousness of such a person is always frivolously flighty and without giving up its fickle nature, it brings only suffering. Man is therefore advised to give up his foolishness, try to understand the mystery of self and attain self-realization.

Man is advised to abandon frivolities and gaities of the world and instead work for self-realization.231.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਰਤ ਸਵਾਰ ਦਿਤੀ ਸੁਰਤ ਵਸਾਰ ਏਹ
ਛਡੀ ਆ ਮੁਹਾਰ ਤੁਝੇ ਕੌਣੁ ਸਮਝਾਏਗਾ॥
ਕਰੇਂ ਨਾ ਬਿਚਾਰ ਕੁਲ ਆਖਦੇ ਪੁਕਾਰ
ਐਸੇ ਰਿਹਾ ਜੇ ਅਵਾਰ ਮੰਨ ਮਾਰ ਕੇ ਮੁਕਾਏਗਾ॥
ਹੋਇ ਝੁਨਕਾਰ ਜਹਾਂ ਸਬਦ ਸਮਾਰ
ਤਹਾਂ ਸੁਰਤ ਸੁਧਾਰ ਤਾਂ ਅਨੰਦ ਕੁਝੁ ਆਏਗਾ॥
ਲਿਵ ਜਾਏ ਲਗ ਜਹਾਂ ਜੋਤ ਰਹੀ ਜਗਮਗ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਲੈ ਰਹਸ ਕੋ ਅਘਾਏਗਾ॥੨੩੨॥

Kabit

Surat savār ditī surat vasār eh
chhaḍī ā muhār tujhe kauṇu samjhāegā.
Kareñ nā bichār kul ākhde pukār
aise rihā je avār mann mār ke mukāegā.
Hoi jhunkār jahān sabad samār
tahān surat sudhār tān anand kujhu āegā.
Liv jāe lag jahān jot rahī jagmag
Dās Bhagwān lai rahas ko aghāegā.232.

Kabitt : Bhagwan Das advises human beings to have a check on their consciousness because if it is left unchecked, it goes astray. In this way, he makes human beings aware that inability to control wandering mind can bring about utter degeneration in life. If a person remembers the divine Word, immerses himself in the celestial melody of Name and thus succeeds in transforming his consciousness, he has every possibility of experiencing spiritual bliss. Man experiences the relish of spiritual bliss when his consciousness becomes stable in the resplendent Light of the Lord.

Importance of uniting individual consciousness with the supreme Consciousness is highlighted. 232.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਰਤਿ ਸਵਾਰ ਹੁਣ ਹੋਇ ਹੁਸਿਆਰ
ਲਹੇਂ ਸੁਰਤ ਕੀ ਸਾਰ ਤਾਂ ਅਪਾਰ ਸੁਖੁ ਪਾਏਂਗਾ॥
ਫਤੇ ਜੇ ਫਲਾਰ ਮਾਰ ਚਾਬਕ ਜੁ ਸਾਰ ਸਾਰ
ਰਖੇ ਜੇ ਸੁਧਾਰ ਸੁਧਾ ਰਸ ਪੈ ਲੈ ਜਾਏਂਗਾ॥
ਨਿਰਤ ਨਿਹਾਰ ਕਰੇ ਸੁਰਤ ਖਲਾਰ
ਹੋਇ ਅਜਬ ਬਹਾਰ ਆਪ ਆਪ ਮੇਂ ਸਮਾਏਂਗਾ॥
ਕਰਕੇ ਦੀਦਾਰ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹਮਵਾਰ ਯਾਰ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੈਸੇ ਕਾਮਨਾ ਚਲਾਏਂਗਾ॥੨੩੩॥

Kabit

Surti savār huṇ hoi husiār
lahēṅ surat kī sār tāṅ apār sukhu pāēṅgā.
Pharē je phalār mār chābak ju sār sār
rakhe je sudhār sudhā ras pai lai jāēṅgā.
Nirat nihār kare surat khalār
hoi ajab bahār āp āp meṅ samāēṅgā.
Karke dīdār hoi rahe hamvār yār
Dās Bhagwān kaise kānmnā chalāēṅgā.233.

Kabitt : Bhagwan Das says that man will enjoy immense happiness if he consciously tries to transform his consciousness. However, if the consciousness of a person continues to wander in different directions, efforts should be made to reverse it back by following the message of the Sabda-Guru and thus enable it to experience the relish of celestial melody. The influence of *maya* disturbs its concentration whereas diverting the mind inwards helps one enjoy inner bliss. Having a vision of the Lord's glance, the seeker also becomes verily the image of God; no desires crop up thereafter.

Human beings are advised to transform their consciousness to be one with God.233.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਰਤ ਸਵਾਰ ਲਖੀ ਸੁਰਤ ਕੀ ਕਾਰ
 ਏਹ ਕਰੇ ਜੇ ਬਗਾਰ ਤਾਂ ਅਜਾਬੁ ਆਪ ਪਾਏਂਗਾ॥
 ਆਰਫ ਹਜਾਰ ਕਹਿਦੇ ਸੁਖਨ ਸਵਾਰ
 ਨਹੀ ਮੰਨੇ ਗੁਫਤਾਰ ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਗਵਾਏਂਗਾ॥
 ਫੜੇ ਬਿਸਥਾਰ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਹਾਰ
 ਕੁਝ ਕਰੇ ਨਾ ਕਰਾਰੁ ਤਾਂ ਅਨੰਦੁ ਕੀ ਲੈ ਜਾਏਂਗਾ॥
 ਬਤਨ ਬਜਾਰ ਛਡੀ ਜਾਂਦਾ ਦਿਲਦਾਰ ਯਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਦੋਂ ਫੇਰ ਘਰ ਆਏਂਗਾ॥੨੩੪॥

Kabit

Surat savār lakhīn surat kī kār
 eh kare je bagār tān ajābu āp pāēngā.
 Āraf hajār kahide sukhan savār
 nahīn manne guftār āp āp ko gavāēngā.
 Phaṛe bisthār nahīn hundī hai sahār
 kujhu kare nā karāru tān anandu kī lai jāēngā.
 Batan bajār chhaḍī jāndā dildār yār
 Dās Bhagwān kadoñ pher ghar āēngā.234.

Kabitt : Bhagwan Das advises man to work towards transformation of his consciousness because it causes much suffering if it is allowed to go astray. Thousands of enlightened, realized beings have, through their utterances, tried to make man understand this; suffering results from failure to accept their advice. A roaming frivolous consciousness finds no support; how can man experience inner bliss without becoming poised? Unmindful of the spiritual bliss one can experience by diverting consciousness inwards, man wanders in search of happiness in the outside world: when will he give up his attraction for the physical and return to his real self?

Man is adjured to transform his consciousness and revert it to his essential self.234.

ਕਬਿਤ॥

ਬਾਹਜ ਨਿਹਾਰ ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਅਵਾਰ
 ਕਰ ਚਸਮ ਤਰਾਰ ਚਾਰ ਕੋਗਲੋਂ ਲੜਾਏਂਗਾ॥
 ਕਰਿ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਦੀਦਾਰ ਬਾਜੂ ਬਾਜੂ ਕੋ ਫਲਾਰ
 ਚਲ ਜਾਵਣਾ ਆਨਾਰਿ ਪਿਆਰ ਕੋਗਲੋਂ ਬੜਾਏਂਗਾ॥
 ਗਾਫਲ ਗਵਾਰ ਦੀਆ ਰਬ ਹੈ ਬਸਾਰ
 ਹੋਣੀ ਬੁਰਦ ਬਹਾਰ ਪੈਰ ਕੋਗਲੋਂ ਅੜਾਏਂਗਾ॥
 ਕੂਚ ਦਾ ਮਕਾਨ ਇਹ ਮੁਸਾਫਰੀ ਸਰਾਇੰ ਜਾਣੁ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੂਚਾ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਏਂਗਾ॥੨੩੫॥

Kabit

Bāhaj nihār hoi rihā haiñ avār
 kar chasam tarār chār kauglāu laṛāēngā.
 Kari rihā haiñ dīdār bājū bājū ko phalār
 chal jāvṇā ānāri piār kauglāu baṛāēngā.
 Gāfal gavār dīā rab hai basār
 hoñī burad bahār pair kauglāu aṛāēngā.
 Kūch dā makāññ ih musāfrī sarāiñ jāṇu
 Dās Bhagwāññ kūchā kūch kar jāēngāñ.235.

Kabitt : Bhagwan Das says how long can human mind continue to act frivolously looking at the *maya*-woman in this material world? When the might of the youth becomes a thing of the past, how long will a person keep up his love for the material things of the world? Man in his ignorance has become forgetful of God and thus he finds no spiritual bliss; how long can he retain his youthfulness to continue with frivolous activities of body? Man is further advised to deem this world-home an inn (i.e. a temporary abode) from where he has certainly to depart.

Man is advised to realize the transient nature of the world and give up love for material things. 235.

ਕਬਿਤ॥

ਜਿਸਮ ਜੁਆਨੀ ਬਿਚ ਪਿਆ ਅਭਮਾਨ ਕਰ
 ਕਰਕੇ ਗੁਮਾਨੁ ਦਿਨ ਕੌਗਲੋ ਲਘਾਏਂਗਾ॥
 ਪਾਇ ਪਾਇ ਪੈਲ ਖੁਬੁ ਚਲਦਾ ਹੈਂ ਫੈਲ ਫੇਲ
 ਹੋਇ ਕੇ ਅਵੈਲ ਫੈਲ ਕੌਗਲੋ ਕਮਾਏਂਗਾ॥
 ਕਾਲੁ ਕਰੇ ਮਾਰ ਜਾਂ ਅਗਾਰ ਹੋ ਖੁਆਰ
 ਤੂੰ ਕਬੂਤ੍ਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਆਖ ਸਾਸ ਕੋ ਚਰਾਏਂਗਾ॥
 ਕੂਚ ਦਾ ਮਕਾਨੁ ਇਹ ਮੁਸਾਫਰੀ ਸਰਾਇ ਜਾਣੁ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੂਚਾ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਏਂਗਾ॥੨੩੬॥

Kabit

Jisam juānī bich piā abhmānn kar
 karke gumānu din kauglau laghāēngā.
 Pāi pāi pail khūbu chaldā haiñ phail phail
 hoi ke avail phail kauglau kamāēngā.
 Kālu kare mār jāñ agār ho khuār
 tūñ kabūtra de vāng āñkh sās ko charāēngā.
 Kūch dā makāñnu ih musāfrī sarāi jāñu
 Dās Bhagwān kūchā kūch kar jāēngā.236.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should not take pride in his youth because he cannot retain his youthfulness for all the time to come. He cannot continue all the time to commit evil deeds he had been committing in the intoxication of his youthfulness. Soon the punishment of death awaits every person: no one can save himself against death. If a pigeon closes his eyes and stops its breath assuming that the cat does not see it, the fear of cat pouncing upon him is not warded off. Human life in this world should be deemed a brief stay in an inn from where one must depart.

Man is adjured to give up pride in his youth and instead understand the evanescent nature of life in this world.236.

ਕਬਿਤ॥

ਮੌਸਮ ਬਹਾਰ ਨਹੀ ਕਰੀਏ ਹੰਕਾਰ ਯਾਰ
 ਖਿਜਾਂ ਦੀ ਬਹਾਰ ਕਹੀ ਨਜਰ ਨਾ ਆਏਂਗਾ॥
 ਨਹੀ ਕਰੋ ਇਤਬਾਰ ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾ ਪਾਏਦਾਰ
 ਵਾਂਗ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਕੁਮਲਾਏਂਗਾ॥
 ਝੜੇ ਇਹ ਫਲਾਰ ਜੋਊ ਕਰਿਆ ਪਸਾਰ
 ਰਲ ਜਾਏ ਐਸਾ ਛਾਰ ਨਹੀ ਡਾਲ ਫੇਰ ਪਾਏਗਾ॥
 ਕੂਚ ਦਾ ਮਕਾਨ ਇਹੁ ਮੁਸਾਫਰੀ ਸਰਾਇੰ ਜਾਣ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੂਚਾ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਏਗਾ॥੨੩੭॥

Kabit

Mausam bahār nahīn karīe hañkār yār
 khijān dī bahār kahīn najar nā āeñgā.
 Nahīn karo itbār ih jindgī nā pāedār
 vāñg guljār dildār kumlāeñgā.
 Jhare ih phalār joū kariā pasār
 ral jāe aisā chhār nahīn ḍāl pher pāegā.
 Kūch dā makān ihu musāfrī sarāiñ jāñ
 Dās Bhagwāñn kūchā kūch kar jāegā.237.

Kabitt : Bhagwan Das says that man must not take pride in his youth because his youthfulness will become invisible once the old age approaches: autumn replacing spring is a certainty. Man must not take human existence in this world as un-ending: it is short-lived. If he fails to realize this, he will have to repent like a gardener who looks at his once blooming garden now withered away. Man's over-indulgence in the world despite the fact that his life in this world is short-lived results in his failure to return to his essential self. This world-home is like an inn from where he is certain to depart.

Man is again exhorted to give up pride in his youth and over-indulgence in worldly things.237.

ਕਬਿਤ॥

ਧੁੰਨ ਦਾ ਹੈ ਮਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ
 ਭੁਲ ਕੇ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਕਿਸ ਕੋ ਧਿਆਏਂਗਾ॥
 ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਅਰੂਪ ਰੂਪ ਭੂਪਨ ਕੋ ਭੂਪ
 ਜੋਈ ਛਡ ਕੇ ਸਰੂਪ ਰੂਪ ਕਿਸ ਕੋ ਮਨਾਏਂਗਾ॥
 ਹਾਦਰ ਹਦੂਰ ਜੇਹੜਾ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਹੈ ਜੋ
 ਤਜ ਕੇ ਇਹੁ ਖੁਦ ਨੂਰ ਕਿਸ ਮੇ ਸਮਾਏਂਗਾ॥
 ਕੂਚ ਦਾ ਮਕਾਨ ਇਹੁ ਮੁਸਾਫਰੀ ਸਰਾਇੰ ਜਾਣ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੂਚਾ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਏਂਗਾ॥੨੩੮॥

Kabit

Dhunn dā hai māth nahīn jāṇiā prāṇ nāth
 bhul ke anāth nāth kis ko dhiāēngā.
 Nahīn lakhiā arūp rūp bhūpan ko bhūp
 jōi chhaḍ ke sarūp rūp kis ko manāēngā.
 Hādar hadūr jehṛā nahīn kite dūr hai jo
 taj ke ihu khud nūr kis me samāēngā.
 Kūch dā makānn ihu musāfrī sarāiṅ jāṅ
 Dās Bhagwānn kūchā kūch kar jāēngā.238.

Kabitt : Bhagwan Das says that man need not meditate upon any deity other than one Lord who is the patron of the hapless. In which other form can God, who is the Emperor of emperors and is *nirakar* or formless but becomes *sakar* by making Himself manifest (as Spirit) in the multiple creation of the material world, be meditated upon? The supreme Lord is not far away but He is rather near being the light of man's own life. In which entity other than Him can man merge? This world-home should be deemed an inn from where man is certain to depart.

Man is inspired to fix his mind only on the one supreme Lord instead of indulging in the world which is temporary. 238.

ਕਬਿਤ॥

ਭੈਜਲ ਸਗਾਹ ਦੇਖ ਭਰਦਾ ਹੈਂ ਠੰਢੇ ਸਾਹ
ਜਾਣੀ ਨਾ ਪਨਾਹ ਬੇਅਥਾਹ ਗੋਤੇ ਖਾਏਂਗਾ॥
ਪਾਮਦਾ ਅਜਾਬ ਬਿਨ ਆਬ ਗਰਕਾਬ
ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਹਸਾਬ ਤਾਂ ਸੁਵਾਬੁ ਕੈਸੇ ਪਾਏਂਗਾ॥
ਜਾਇ ਫੜੁ ਪੇਸਵਾਇ ਦੇਵੇ ਮਾਰਗ ਬਤਾਇ
ਇਹ ਕਰਕੇ ਉਪਾਇ ਹੋਲ ਹੁਣ ਹੀ ਹਟਾਏਂਗਾ॥
ਕੂਚ ਦਾ ਮਕਾਂਨ ਇਹੁ ਮੁਸਾਫਰੀ ਸਰਾਇੰ ਜਾਣ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੂਚਾ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਏਂਗਾ॥੨੩੯॥

Kabit

Bhaijal sagāh dekh bhardā haiṅ ṭhaṅḍhe sāh
jāṅī nā panāh beathāh gote khāēngā.
Pāmdā ajāb bin āb garkāb
nahīṅ jāṅāṅn hasāb tāṅ suvābu kaise pāēngā.
Jāi phaṛu pesvāi deve mārag batāi
ih karke upāi haṅ huṅ hī haṭāēngā.
kūch dā makāṅn ihu musāfrī sarāiṅ jāṅ
Dās Bhagwān kūchā kūch kar jāēngā.239.

Kabitt : Bhagwan Das says that man feels afraid of the immense world-ocean: he can successfully reach across it after seeking shelter with the Guru, but fear continues to dominate his mind because he does not follow the Guru. Since man does not know of any other means to get across the world-ocean, he gets drowned in it. How can then he attain blissfulness? Only by following the Guru, man becomes aware of this right path and effaces fear from within his mind. This world-home should be deemed an inn from where he is certain to depart.

Man can successfully swim across the world-ocean only by treading the path shown by the Guru.239.

ਕਬਿਤ॥

ਜੁਲਮੀ ਨਾ ਕਰੋ ਧਰੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਭਾਈ
 ਮਾਇਆ ਮਦ ਅੰਧ ਛਾਈ ਦਿਲ ਬੋ ਉਤਾਰੋ ਖਾਂ॥
 ਕਰੇ ਜੋਈ ਵਾਕ ਆਪ ਗ੍ਰਿੰਥਨ ਮੇ ਮਹਾਰਾਜ
 ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਤਿਨ ਕੋ ਬਚਾਰੋ ਖਾਂ॥
 ਛੋਡਿ ਮਤ ਮੰਦ ਪੰਦ ਗੁਰ ਕੀ ਪਸੰਦ ਕਰ
 ਹੋਇ ਨਿਰਦੁੰਦ ਜਰਾ ਅਖੀਆਂ ਉਘਾਰੋ ਖਾਂ॥
 ਹਿਰਸ ਹਮੰਚਲ ਲਬੇੜ ਨਹੀ ਅੰਚਲ ਕੋ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਜੜ ਜਾਹਲੀ ਦੀ ਉਖਾਰੋ ਖਾਂ॥੨੪੦॥

Kabit

Julmī nā karo dharo gurū kā dhiān bhāi
 māiā mad andh chhāi dil tho utāro khān.
 Kahe joī vāk āp grinthan me mahārāj
 sardhā sañjugat ho tin ko bachāro khān.
 Chhoḍi mat mand pand gur kī pasand kar
 hoi niradvand jarā akhīāñ ughāro khān.
 Hiras hamañchal labeṛ nahīñ añchal ko
 Dās Bhagwān jaṛ jāhlī dī ukhāro khān.240.

Kabitt : Bhagwan Das advises man not to commit tyranny under the influence of his ignorance rather he should follow the teachings of the Guru and thus cleanse the filth of *maya* from within his mind. The words of the Gurus are included in the Granth (Guru Granth Sahib) , and the seekers should reflect on them with faith. Man is advised to be aware, firmly imbibe the message of the Gurus, give up duality and thus efface all evil thoughts. Man must not remain engrossed in innumerable desires rather he should efface the desires which crop up in his mind as a result of his ignorance.

Man must give up his cruel ways and instead efface his ignorance by following the Gurus' instruction.240.

ਕਬਿਤ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਪਛਾਨ ਆਨ ਝਟਕੇ ਦੀ ਤਜੇ ਬਾਨ
 ਕਰੇ ਨਾ ਧਰਾਣ ਤਾਣ ਜਾਣ ਪਰਮਾਨ ਕੇ॥
 ਮਾਸ ਕਾ ਅਹਾਰਾ ਮਹਾਂਪੁਰਸੋਂ ਪੁਕਾਰਾ ਨਾਹਿ
 ਲੈਕਨ ਇਸਾਰਾ ਐਸੇ ਕੀਆ ਹੈ ਨਦਾਨ ਕੇ॥
 ਰਤ ਲਗੇ ਕਪੜੇ ਜੇ ਜਾਮਾ ਹੋ ਪਲੀਦ ਜਾਏ
 ਮਾਨਸ ਕਿਉਂ ਖਾਏ ਪਾਇ ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨ ਕੇ॥
 ਇਸਟ ਤੁਮਾਰਾ ਕਹੇ ਪਕੜੇ ਕਨਾਰਾ ਇਸੋਂ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਂ ਭੁਲਾਓ ਵਖਿਆਨ ਕੇ॥੨੪੧॥

Kabit

Gur kī pachhānn ānn jhaṭke dī tajo bānn
 karo nā dharāṇ tāṇ jāṇ parmānn ko.
 Mās kā ahārā mahānpursonṅ pukārā nāhi
 laikan isārā aise kīā hai nadānn ko.
 Rat lage kapṛe je jāṃā ho palīd jāe
 mānnas kiunṅ khāe pāi niramal giānn ko.
 Isaṭ tumārā kahe pakṛo kanārā isonṅ
 Dās Bhagwānn nān bhulāo vakhiān ko,241.

Kabitt : Bhagwan Das says that human beings should, as a mark of respect for the Guru, firmly enshrine his instructions in their minds and give up the habit of eating flesh. The saints and savants have not given permission to eat flesh rather they have hinted that a flesh-eater becomes impious and cannot imbibe the pious teachings of the Guru just as robes become filthy when they get stained with blood. When the Guru teaches the devotees to refrain from eating flesh, they must not be forgetful of what he says.

The seekers are advised to follow the teachings of the Guru and refrain from eating flesh.241.

ਕਬਿਤ॥

ਅਗਰ ਕਹੋ ਦੋਸ ਨਹੀ ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਝਟਕੇ ਮੇ
ਮੁਝੇ ਬਤਲਾਓ ਤੁਮੇ ਕਿਸ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ॥
ਕੌਣ ਸੀ ਅਚਾਰਜ ਓਹੁ ਕੌਣ ਅਵਤਾਰਿ ਕਹੀਏ
ਕੌਣ ਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਜਿਨ ਰਾਹੁ ਏਹ ਚਲਾਇਆ ਹੈ॥
ਦੀਨ ਮਸਕੀਨ ਕਹੋ ਮਾਰਨੇ ਹੈਂ ਕਹਾਂ ਆਏ
ਅਕੇ ਇਹ ਮਸਲਾ ਮਨੋਕਤੀ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥
ਬਾਣੀ ਓਹੁ ਸੁਣਾਓ ਜਾਂ ਮੈ ਧਰਮ ਹੈ ਜੀਵ ਹਨੀ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਏਵੇਂ ਰੋਲਾ ਕਿਉਂ ਮਚਾਇਆ ਹੈ॥੨੪੨॥

Kabit

Agar kaho dos nahīn siṅghan ko jhaṭke me
mujhe batlāo tume kis furmāiā hai.
Kauṅ sī achāraj ohu kauṅ avtāri kahīe
kauṅ nīti vālā jin rāhu eh chalāiā hai.
Dīn maskīn kaho mārne haiṅ kahān āe
ake ih maslā manoktī banāiā hai.
Bāṅī ohu suṅāo jān mai dharam hai jīv hanī
Dās Bhagwān even raulā kiun machāiā hai.242.

Kabitt : Bhagwan Das asks who says that no blame accrues to the Sikhs if they eat flesh of the animal killed in the jhatka (with one stroke) way. No Guru, incarnation or personage has approved meat-eating as an appropriate food habit. All arguments in order to justify the killing of hapless animals for human consumption are an invention of man. Can anyone inform of the words of a Guru in which killing animals has been termed a religious, righteous act? All this a meaningless argumentation.

The arguments in favour of eating flesh by killing hapless animals are rejected as man-made.242.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਤਾਨਾਂ ਨਾ ਬਖਾਨਾ ਹੈ ਮੁਹਾਤਮਾਂ ਨੇ
 ਬਲਕ ਛੁਡਾਨਾ ਸਹੀ ਸਮਝ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥
 ਰਾਖਸੋਂ ਕੇ ਦੇਸ ਜਾਇ ਆਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
 ਦੇਖੋ ਉਪਦੇਸ ਕੈਸੇ ਉਨ ਕੋ ਜਣਾਇਆ ਹੈ ॥
 ਮੇਵੋਂ ਕਾ ਭੀ ਖਾਣਾ ਨਾ ਕਬੂਲੁ ਕੀਤਾ ਤਦੋਂ ਤੀਕ
 ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਨਾ ਅਭੱਛ ਸੇ ਸੀ ਨਿਜਮ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ॥
 ਸ੍ਰਫ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਣ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਰਾਖਸਾਂ ਨੇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਹੀ ਭੋਗ ਸੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ॥੨੪੩॥

Kabit

Jīvoṅ ko satānān nā bakhānā hai muhātmān ne
 balak chhuḍānā sahī samajh meṅ āiā hai.
 Rākhsoṅ ke des jāi āp Gurū Nānak jī
 dekho updes kaise un ko jaṅāiā hai.
 Mevoṅ kā bhī khāṅā nā kabūlu kītā tadoṅ tīk
 jadoṅ tīk nā abhachhchh se sī nijam karāiā hai.
 Svachh dharam grahaṅ sī kītā jadoṅ rākhsān ne
 Dās Bhagwān tān hī bhog sī lagāiā hai.243.

Kabitt: Bhagwan Das says that no great saint has favoured causing torture to the animals rather they (perhaps suggesting Sikh Gurus) have spoken in favour of saving them. When Guru Nanak (during his preaching odysseys) travelled to the land of Kadan tribe (in present-day Madhya Pradesh), he also taught them to avoid eating meat. He refused even to accept fruit from them until they took the vow to give up meat-eating. Only when they accepted the pious way of life as taught by Guru Nanak did he agree to accept the fruits offered by them.

Human beings are advised against following a life style of eating meat.243.

ਕਬਿਤ॥

ਅਜ ਕੋ ਨਾ ਮਾਰ ਅਬ ਗਾਫਲੀ ਬਸਾਰ ਭਾਈ
 ਕਥਨੀ ਬਚਾਰ ਸਾਰ ਕਹੀ ਗੁੰਬ ਆਦ ਹੈ ॥
 ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਤੇ ਸਗਲ ਹੀ ਪੁੰਨੁ
 ਜੀਵ ਦਇਆ ਪ੍ਰਵਾਨ ਆਇਆ ਮਾਝ ਰਾਗ ਪਾਦ ਹੈ ॥
 ਛਿਮਾ ਹੀਏ ਧਾਰੋ ਨਹੀ ਜੁਲਮੀ ਗੁਜਾਰੋ ਭਾਈ
 ਆਜਜੋ ਪੈ ਕੋਪ ਕਹੋ ਕੋਣ ਸੀ ਇਹ ਦਾਦ ਹੈ ॥
 ਮਤ ਕਹੋ ਜੀਵ ਹਨੀ ਕਿਸੇ ਭੀ ਹੈ ਕਹੀ ਗੁਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀ ਕੋਈ ਭੀ ਬੇਦਾਦ ਹੈ ॥੨੪੪॥

Kabit

Aj ko nā mār ab gāflī basār bhāi
 kathnī bachār sār kahī granth ād hai.
 Aṭhsaṭh tīrath te sagal hī punnu
 jīv daiā pravān āiā mājh rāg pād hai.
 Chhimā hīe dhāro nahīn julmī gujāro bhāi
 ājajoṅ pai kop kaho kauṅ sī ih dād hai.
 Mat kaho jīv hanī kise bhī hai kahī gur
 Dās Bhagwān nahīn koī bhī bedād hai,244.

Kabitt : Bhagwan Das says that human beings should live the message of the Guru Granth Sahib instead of acting in ignorance to kill the goat (to satiate their palate). In a hymn in the Majh measure of the Guru Granth Sahib, compassion towards all beings is called a meritorious deed equal to visiting the fabled sixty-eight places of pilgrimage. Advising humankind to give up being tyrannical, humans are advised to imbibe the value of forgiveness. It is said that there is no glory in being cruel to the weak animals. To say that the Guru favored killing of animals is injustice to his teachings.

Human beings are advised to imbibe compassion for animals rather than killing them.244.

ਕਬਿਤ॥

ਸਿਦਕੀ ਹੋ ਸਿੰਘ ਕਰੋ ਧਾਰਨ ਧਰਮ ਓਹੋ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਹਾ ਜੋ ਅਸੂਲ ਹੈ॥
ਚਿਉਂਟੀ ਅਤੇ ਕੁੰਚਰ ਲੋ ਬੁਲਾ ਦੇਖੋ ਸਭ ਹੀ ਪੈ
ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਸਿਉਂ ਰਿਹਾ ਏਕ ਫੂਲ ਹੈ॥
ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਹੀ ਆਤਮਾਂ ਜਾਂ
ਮ੍ਰਿਗ ਔ ਮ੍ਰੁਗ ਮੇ ਕੈਸੇ ਨਹੀ ਮੂਲ ਹੈ॥
ਮੁਖਵਾਕ ਆਪ ਕਹੀ ਰਾਵਰ ਜਾਂ ਦਸਵੇਂ ਨੇ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਹਣਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂ ਅਦੂਲ ਹੈ॥੨੪੫॥

Kabit

Sidkī ho Singh karo dhāran dharam oho
gurū jī Gobind Singh kahā jo asūl hai.
Chiunṭī ate kuñchar lau thūlā dekho sabh hī pai
kripā drisaṭ siuñ rihā ek phūl hai.
Sāre praphulat ho rihā sahī ātmāñ jāñ
mrig au mruḡ me kaise nahīñ mūl hai.
Mukhvāk āp kahī rāvar jāñ dasveñ ne
Dās Bhagwāññ kahṇā kareñ kiunñ adūl hai.245.

Kabitt : Bhagwan Das says that the Sikhs of the Guru should remain committed to and follow the religion based on the teachings of Guru Gobind Singh. God is the creator of and equally present in both the small ant and the huge elephant, and he feels pleased looking with the same eye on the two. If the Lord is equally present in all beings, how come He is not present, as Spirit, in the stag and the rooster? While talking of creation of the world, the Tenth Master has made us all clearly understand the idea of divine presence in the entire creation, then why his message is not being followed?

Man is advised to follow the message of Guru Gobind Singh and perceive the same divine light in all beings.245.

ਕਬਿਤ॥

ਪੀਵੀਏ ਸਰਾਬ ਨਹੀ ਹੋਵੀਏ ਖਰਾਬ ਨਹੀ
ਪਾਵੀਏ ਅਜਾਬ ਐਸੇ ਅਸਲ ਬਿਚਾਰਿਆ॥
ਦਮ ਮੇ ਦਲੀਲ ਨਹੀ ਅਮਲ ਅਸੀਲ ਨਹੀ
ਬੁਖਲ ਬਖੀਲ ਫੀਲ ਅੰਦਰ ਲੈ ਡਾਰਿਆ॥
ਜੀਵਣੇ ਦਾ ਹਜੁ ਨਹੀ ਮਰਨੇ ਦਾ ਚਜੁ ਨਹੀ
ਪੀਆ ਦੀ ਨਾਂ ਲਜ ਗਜ ਬਜ ਕੀ ਸਵਾਰਿਆ॥
ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਚ ਦੇ ਬਲਾਸ ਰਾਸ
ਇਸਕ ਅਦਾਇ ਬਿਨਾ ਨਸਾ ਨਾ ਪਿਆਰਿਆ॥੨੪੬॥

Kabit

Pīvīe sarāb nahīn hovīe kharāb nahīn
pāvīe ajāb aise asal bichāriā.
Dam me dalīl nahīn amal asīl nahīn
bukhal bakhīl phīl andar lai ḍāriā.
Jīvṇe dā haju nahīn marne dā chaju nahīn
pīā dī nān laj gaj baj kī savāriā.
Kahe Bhagwān Dās sach de balās rās
isak adāi binā nasā nā piāriā.246.

Kabitt : Bhagwan Das says that life given to intoxicants like liquor, etc. brings only suffering and humiliation in its wake: therefore, man must avoid them. The truth of the matter is that thoughts as well actions of such beings are far from reality. their mind full of immense selfishness and pride. A person with no awe of God, who is full of pride and forgetful of the right way of life can contribute nothing. Of what use can such persons be to society and humanity? The savants who unite others with Truth proclaim that eternal inner bliss is not possible without imbibing love with God.

Love for God is supreme and all other intoxicants are nothing as compared to it.246.

ਕਬਿਤ॥

ਪੀ ਪੀ ਭੰਗ ਨਹੀ ਹੂਆ ਹੈਂ ਮਲੰਗ
 ਨਹੀ ਬਣ ਕੇ ਨਹੰਗ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸੇ ਹੈ ਮਾਰਿਆ॥
 ਕਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਪਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰੋਧ
 ਲੋਭ ਮੋਹ ਔ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਹੈ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰਿਆ॥
 ਕਰ ਰਹੇ ਜੁਧ ਨਹੀ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਸੁਧ
 ਐਸੇ ਹੋਇ ਕੇ ਬਰੁਧ ਉਧ ਤੁਧ ਨੂੰ ਨਿਘਾਰਿਆ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਚ ਦੇ ਬਲਾਸ ਰਾਸ
 ਇਸਕ ਅਦਾਇ ਬਿਨਾ ਨਸਾ ਨਾ ਪਿਆਰਿਆ॥੨੪੭॥

Kabit

Pī pī bhaṅg nahīn hūā haiṅ malaṅg
 nahīn baṅ ke nahaṅg aṅg aṅg se hai māriā.
 kānm te krodh pāi rahe haiṅ brodh
 lobh moh au haṅkār ne hai buraj usāriā.
 Kar rahe judh nahīn āṅvdī hai sudh
 aise hoi ke barudh udh tudh nūn nighāriā.
 Kahe Bhagwānn Dās sach de balās rās
 isak adāi binā nasā nā piāriā.247.

Kabitt : Bhagwan Das says one cannot become a true *fakir* by taking *bhang* or cannabis because one cannot get rid of the five evils such as lust, wrath, greed, attachment and ego which are present within man by taking to such drugs. These five evils are inimical to man and they tend to erect their own strong fort within the body. These evils are ever active to overpower the mind and thus take man to his spiritual and moral nadir. The savants who help others get united with God tell that eternal inner bliss is not possible without imbibing love with God.

Significance of living in the love of God instead of remaining engrossed in intoxicants is underlined.247.

ਕਬਿਤ॥

ਖਾਇ ਪੋਸਤ ਅਫੀਮ ਨਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਲੀਮ
 ਐਸੇ ਦੇਖ ਅਕਲੀਮ ਤਸਲੀਮ ਨਾ ਗੁਜਾਰਿਆ॥
 ਕਰੀ ਨਹੀ ਘੋਕ ਪਈ ਪੰਚਨ ਕੀ ਰੋਕ
 ਕਭੀ ਲਾਇ ਲਾਇ ਝੋਕ ਨਹੀ ਨਸੇ ਕੋ ਨਤਾਰਿਆ॥
 ਹੂਈ ਨਾਂ ਮਕੂਫੀ ਸੂਫੀ ਸਿਫਲੀ ਮਕਾਨ ਨਸੇ
 ਅਜਲੀ ਮਕਾਨ ਪੈ ਨਾ ਜਾਇ ਝਾਕਾ ਮਾਰਿਆ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਚ ਦੇ ਬਲਾਸ ਰਾਸ
 ਇਸਕ ਅਦਾਇ ਬਿਨਾ ਨਸਾ ਨਾ ਪਿਆਰਿਆ॥੨੪੮॥

Kabit

Khāi posat afīm nahīn pāi hai talīm
 aise dekh aklīm taslīm nā gujāriā.
 Karī nahīn ghok paī pañchan kī rok
 kabhī lāi lāi jhok nahīn nase ko natāriā.
 Hūi nān makūfī sūfī sifalī makān nase
 ajlī makān pai nā jāi jhākā māriā.
 Kahe Bhagwān Dās sach de balās rās
 isak adāi binā nasā nā piāriā.248.

Kabitt : Bhagwan Das says that the persons addicted to intoxicants keep consuming opium and cannabis fail to attain any spiritual knowledge. They do not visit and surrender to or follow the message of any spiritual preceptor. They never think of ways to overpower the five evils nor do they avoid intoxicants by living the teachings of great savants. Without company of the *fakirs*, they neither get liberated from evils nor realize their essential self. The savants who help others get united with truth tell that eternal inner bliss is not possible without imbibing love with God.

Human beings addicted to intoxicants are advised to follow the Guru's teachings and enjoy lasting inner bliss. 248.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਲਫਾ ਕਿਉਂ ਪੀਆ ਗੈਹਰੋ ਗੈਹਰ ਨਾ ਬੀਆ
ਜੀਆ ਬੀਆ ਬਰਨ ਸਰੂਪ ਉਰ ਧਾਰਿਆ॥
ਐਹਲ ਤਮੀਜ ਨਹੀਂ ਅਮਲ ਅਜੀਜ ਨਹੀਂ
ਪਾਈ ਐਸੀ ਚੀਜ ਨਾਂ ਮਰੀਜ ਮਤਵਾਰਿਆ॥
ਗਲਤ ਗਨੀਮ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਤਕਸੀਮ ਨਹੀਂ
ਹੋਇ ਮੁਸਤਕੀਮ ਨਾ ਤੌਹੀਦੀ ਦਮੁ ਮਾਰਿਆ॥
ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਚ ਦੇ ਬਲਾਸ ਰਾਸ
ਇਸਕ ਅਦਾਇ ਬਿਨਾ ਨਸਾ ਨਾ ਪਿਆਰਿਆ॥੨੪੯॥

Kabit

Sulfā kiun̄ pīā gaihro gaihar nā thīā
jīā bīā baran sarūp ur dhāriā.
Aihal tamīj nahīn̄ amal ajīj nahīn̄
pāī aisī chīj nān̄ marīj matvāriā.
Galat ganīm nahīn̄ dekhī taksīm nahīn̄
hoi musatkīm nā tauhīdī damu māriā.
Kahe Bhagwān Dās sach de balās rās
isak adāi binā nasā nā piāriā.249.

Kabitt : Bhagwan Das says that a person addicted to intoxicants like *sulfa* (mixture of tobacco and cannabis) remains away from spiritual knowledge and as such enshrines in his mind the sense of duality which makes him differentiate between man and man on the basis of their caste and class. Without imbibing ethics and knowledge, he becomes crazy and falls ill. He remains caught in inimical and divisive feelings without imbibing belief in oneness of God. The savants who help others get united with Truth tell that eternal inner bliss is not possible without imbibing love with God.

People are advised to discard sense of duality because it causes social differentiation and dissension.249.

ਕਬਿਤ॥

ਖਾਂਵਦਾਂ ਕਬਾਬ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਬਾਬ
 ਕੈਸੇ ਮਿਲੇਗਾ ਸਵਾਬ ਜਾਂ ਹਸਾਬ ਨਾ ਬਚਾਰਿਆ॥
 ਨਫਸ ਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਨਦਾਨ ਏਹ
 ਸਤਵੇਂ ਮਕਾਨ ਪੈ ਨਾਂ ਜਾਇ ਕੇ ਸਵਾਰਿਆ॥
 ਖਾਇ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਪੂਰਾ ਅਮਲ ਨਾ ਕੀਆ
 ਕਭੀ ਦਸਵੇਂ ਦੁਵਾਰ ਜਾ ਅਰਾਮ ਨਾਂ ਗੁਜਾਰਿਆ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਚ ਦੇ ਬਲਾਸ ਰਾਸ
 ਇਸਕ ਅਦਾਇ ਬਿਨਾਂ ਨਸਾ ਨਾਂ ਪਿਆਰਿਆ॥੨੫੦॥

Kabit

Khānvdañ kabāb nahīñ jāṇiā jabāb
 kaise milegā savāb jāñ hasāb nā bachāriā.
 Nafas satān nahīñ māriā nadāññ eh
 satveñ makāññ pai nāñ jāi ke savāriā.
 Khāi nahīñ līā pūrā amal nā kīā
 kabhī dasveñ duvār jā arām nāñ gujāriā.
 Kahe Bhagwān Dās sach de balās rās
 isak adāi bināñ nasā nāñ piāriā.250.

Kabitt : Bhagwan Das says that man relishes roasted meat (i.e. commits evil) without ever thinking that he will have to give an account of his deeds: every person has to give an account of all of his good and bad deeds. The ignorant person makes no effort to put a check on the mind-demon and attain the highest spiritual state. Such a person seems to have no inclination to do noble deeds and thus attain the state of lasting poise of the highest spiritual state. The savants who help others get united with Truth tell that eternal inner bliss is not possible without imbibing love with God.

Man is advised to work for his spiritual uplift rather than remaining engrossed in worldly relishes.250.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਖਾ ਸੁਲਫਾ ਸਰਾਬ ਚੰਡੂ ਪੋਸਤ ਅਫੀਮ ਸਾਰੇ
 ਪੀਏ ਹੈਂ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਅਮਲ ਗੁਜਾਰਿਆ॥
 ਨਹੀਂ ਮਰਮ ਪਛਾਨਾ ਭੇਦ ਬਾਤਨੀ ਨਾਂ ਜਾਨਾ
 ਭਇਆ ਵਾਵਰਾ ਦੀਵਾਨਾ ਮੂੜ ਆਪ ਕੋ ਬਸਾਰਿਆ॥
 ਮੁਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਰੂਪ ਰੇਤ ਮੇਂ ਰਲਾਇਆ
 ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਨਹੀਂ ਨੂਰ ਕੋ ਨਖਾਰਿਆ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਚ ਦੇ ਬਲਾਸ ਰਾਸ
 ਇਸਕ ਅਦਾਇ ਬਿਨਾ ਨਸਾਂ ਨਾ ਪਿਆਰਿਆ॥੨੫੧॥

Kabit

Sukhā sulfā sarāb chaṇḍū posat afīm sāre
 pīe haiñ amal nahīñ amal gujāriā.
 Nahīñ maram pachhānā bhed bātnī nāñ jānā
 bhaiā vāvrā dīvānā mūr āp ko basāriā.
 Mudā nahīñ pāiā rūp ret meñ ralāiā
 āp āp ko gavāiā nahīñ nūr ko nakhāriā.
 Kahe Bhagwān Dās sach de balās rās
 isak adāi binā nasāñ nā piāriā.251.

Kabitt : Bhagwan Das says that the persons who take different kinds of intoxicants such as hemp, cannabis, liquor, poppy husk and opium can never perform any noble, righteous deed. They become forgetful of their real self and cannot understand the mysteries of Divine and become forgetful of their real self. The person who just wastes away his precious human existence instead of working for the realization of the ultimate objective of life fails to imbibe detachment and to realize his real self. The savants who help others get united with Truth proclaim that eternal inner bliss is not possible without imbibing love with God.

All intoxications except that of Truth are false and must be avoided.251.

ਕਬਿਤ॥

ਦੋਸਤ ਦਮਾਗ ਹੈ ਬੇਦਾਗ ਬਾਗ ਰੌਸਨ ਜਹ
 ਬਰਗ ਪੈ ਬਰਗ ਸਮਾਇਆ ਦਿਲਦਾਰ ਹੈ॥
 ਅਜਬ ਅਵਾਜ ਨਹੀ ਜਰਾ ਇਹੁਤਰਾਜ
 ਏਹੁ ਰਾਜੁ ਜੁ ਦਰਾਜ ਹੂਆ ਸੌਕ ਮੇ ਸਮਾਰ ਹੈ॥
 ਮਨਜਲ ਮੁਕਾਮ ਨਾਮੁ ਤਹਾਂ ਕਾ ਹੈ ਨਿਜ ਧਾਮ
 ਸਚ ਕਾ ਅਰਾਮ ਹੂਈ ਵਹਦਤ ਬਹਾਰ ਹੈ॥
 ਕਰੇ ਤਹਾਂ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਜਹਾਂ ਜਾਤ ਹੈ ਹਮਾਰੀ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਏਹੁ ਸਹੀ ਗੁਫਤਾਰ ਹੈ॥੨੫੨॥

Kabit

Dosat damāg hai bedāg bāg rausan jah
 barag pai barag samāiā dildār hai.
 Ajab avāj nahīn jarā ihutrāj
 ehurāju ju darāj hūā sauk me samār hai.
 Manjal mukām nāmu tahān kā hai nij dhām
 sach kā arām hūī vahdat bahār hai.
 Karo tahān kī tiārī jahān jāt hai hamārī
 huṅ Dās Bhagwān ehuhahī guftār hai.252.

Kabitt : Bhagwan Das says that there exists within the pious mind a garden of spiritual knowledge and God can be seen latent in each leaf there. In the immaculate form of mind resounds the bliss-giving and delusion-removing sound of celestial melody in the expanse of which reflection merges itself completely. This highest spiritual state has in religion been called attainment of self-realization. Here one enjoys the showers of spiritual bliss resulting from union with the Lord. It is only appropriate for man to make preparations to realize such a state.

Human beings are adjured to make efforts to attain self-realization.252.

ਕਬਿਤ॥

ਮਾਲਕ ਮੱਲਿਕ ਕੁਲ ਮੁਲਕ ਮਲੱਕ ਯੱਕ
 ਹੱਕ ਬਰਹੱਕ ਬਰਹੱਕ ਹੈ ਹਕੀਕਤੀ॥
 ਜਿਸਮ ਜਮਾਤ ਜਾਤ ਜਿਸਮੀ ਆਜਾਤ ਜਾਤ
 ਜਿਸਮੀ ਕੀ ਜਾਤ ਜਾਤ ਜਾਤ ਹੈ ਰਫੀਕਤੀ॥
 ਜਿਸਮ ਫਨਾਹਿ ਜਬ ਇਸਮ ਬਕਾਇ ਕਬ
 ਇਸਮੀ ਔ ਜਿਸਮੀ ਕੀ ਕਰੁ ਤਸਦੀਕਤੀ॥
 ਅਰਸ ਔ ਫਰਸ ਸਮਾਇ ਰਿਹਾ ਖੁਦ ਨੂਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਲੈ ਸਨਾਖਤ ਤਹਕੀਕਤੀ॥੨੫੩॥

Kabit

Mālak mallik kul mulak malakk yakk
 hakk barhakk barhakk hai hakīktī.
 Jisam jamāt jāt jismī ājāt jāt
 jismī kī jāt jāt jāt hai rafīktī.
 Jisam fanāhi jab isam bakāi kab
 ismī au jismī kī karu tasdīktī.
 Aras au faras samāi rihā khud nūr
 Dās Bhagwānn lai sanākhathahkīktī.253.

Kabitt : Bhagwan Das says that the one supreme Lord is the master of emperors of all the different countries in the world. The human species in their present state have no caste identity of their own. In fact, man must transcend the physical body and imbibe friendship with the supreme Lord because it is his only caste or mark. Man must realize that this body is transient and his name is also ephemeral: everybody must bear it in mind. This reality needs to be well understood that it is God alone who permeates everywhere – from earth to sky.

The all-pervasive and all-powerful nature of God is described in inverse proportion to man's smallness. 253.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਸਾਹਬ ਸਲੂਕ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦ੍ਰ ਮਲੂਕ ਹੋਇ
 ਮਹਰਮ ਮਲੂਕ ਕਰੇ ਆਸਕੀ ਕਰਾਰੀ ਹੈ ॥
 ਅਜਬ ਅਦਾਇ ਰਹੇ ਦੇਖ ਕੇ ਅਗਾਇ
 ਸਕਾਂ ਕਿਕੂੰ ਮੈਂ ਬਤਾਇ ਐਸੀ ਸੂਰਤ ਸ੍ਰੈਕਾਰੀ ਹੈ ॥
 ਦਿਲ ਤੇ ਈਮਾਨ ਕਰਾਂ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ
 ਓਹੁ ਹੁਸਨ ਦੀ ਖਾਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨ ਹੂੰ ਸੇ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ॥
 ਕਰੀਏ ਜੇ ਸੰਗ ਰੰਗ ਦੇਖ ਦਿਲੁ ਦੰਗ ਹੋਇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਰਹੇ ਆਖੋ ਮੇ ਖੁਮਾਰੀ ਹੈ ॥੨੫੪]

Kabit

Sāhab salūk mahān sundra malūk hoi
 mahram malūk kare āskī karārī hai.
 Ajab adāi rahe dekh ke aghāi
 sakān kīkūn main batāi aisī sūrat svaikārī hai.
 Dil te īmānn karān jānn qurbānn
 ohu husan dī khān jo prān hūn se piārī hai.
 Karīe je saṅg raṅg dekh dilu daṅg hoi
 Dās Bhagwānn rahe ānkho me khumārī hai.254.

Kabitt : Enumerating the excellences of the beauteous Lord, Bhagwan Das says that He is the Emperor of all emperors and He always behaves lovingly. He is omniscient and He also loves all. Watching His wondrous play, mind gets highly pleased. It is not possible to describe His form in words. Life can be sacrificed for the sake of firm faith in God. God who is embodiment of beauty is more loving than life. If one enjoys the company of such beloved and meritorious One, one becomes wonder struck feeling and realizing His love and one has the intoxication of Name reflected in his eyes.

The excellences of the beauteous Lord, who is proclaimed preferable to life, are described.254.

ਕਬਿਤ॥

ਆਕਲ ਅਸੀਲ ਡੀਲ ਸੂਖਮ ਸਕੀਲ
 ਐਸਾ ਵੈਸਾ ਹੀ ਵਸੀਲ ਹਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦੁਰਾਉ ਹੈ॥
 ਸੂਰਤ ਦਾ ਸੋਹਣਾ ਮੋਹਣਾ ਖੋਹਣਾ ਦਿਲ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ
 ਬੋਸਤਾਂ ਦੇ ਬਾਬ ਦੇਖ ਘਟੇ ਘਬਰਾਉ ਹੈ॥
 ਐਸਾ ਨਿਗਾਵਾਂਨ ਕਰ ਸਕੇ ਨਾ ਜੁਬਾਨ ਬਿਆਂਨ
 ਕਦਰ ਹੋਇ ਦਾਨ ਕਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਬਰਾਉ ਹੈ॥
 ਸੀਨੇ ਦਾ ਹੈ ਸਾਫ ਨਾਫ ਦੇਖ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਪਾਸ ਪਿਆਰਾ ਖਾਸ ਹੋਇ ਰੰਕ ਹੀ ਸੇ ਰਾਉ ਹੈ॥੨੫੫॥

Kabit

ākal asīl dīl sūkham sakīl
 aisā vaisā hī vasīl hare dil dā durāu hai.
 Sūrat dā sohṇā mohṇā khohṇā dil dostān de
 bostān de bāb dekh ghaṭe ghabrāu hai.
 Aisā nigāvānn kar sake nā jubān biānn
 kadar hoi dānn kare dil dā barāu hai.
 Sīne dā hai sāf nāf dekh Bhagwānn Dās
 pās piārā khās hoi raṅk hī se rāu hai.255.

Kabitt : Bhagwan Das says that the Lord is supremely prudent, of peaceful temper, immense, subtle, beauteous, eradicator of suffering and generously benevolent in showering blessings. His beauteous form, charms which attract all and the power and fragrance to win over the hearts of His beloved seekers do not let tension come to mind. He is such a great savior as He cannot be described in words. He is an admirer of merits and bestows the gift of perseverance. He eradicates evils from within human mind and He transforms His beloveds from pauper to prince.

God is referred to as One who loves all and who bestows the blessings of Name on all.255.

ਕਬਿਤ॥

ਸਾਹਬ ਸਹੂਰ ਨੂਰੁ ਸਚ ਦਾ ਸਰੂਰ ਹੂਰ
 ਦੇਖ ਦਸਤੂਰ ਮਗਰੂਰ ਮੀਤ ਡਾਰੀਏ॥
 ਨਾਜਕ ਨਸਾਨ ਹੈ ਜਹਾਨ ਦੀ ਹੀ ਜਾਨ ਸਾਨ
 ਦਿਲ ਦਰਮਿਆਨ ਧਿਆਨ ਉਸਦਾ ਹੀ ਧਾਰੀਏ॥
 ਹੁਬ ਦਾ ਹਜਾਰੀ ਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਅਸਾਰੀ
 ਪਰਕਾਰੀ ਬਸ ਯਾਰੀ ਦਿਲਦਾਰੀ ਮੇ ਗੁਜਾਰੀਏ॥
 ਹੋਇ ਜਦੋਂ ਮੇਲ ਕੇਲ ਕਰੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਾਸ ਮੁਸਤਾਕ ਕਿਉਂ ਝਰੋਖੀ ਝਾਤਾਂ ਮਾਰੀਏ॥੨੫੬॥

Kabit

Sāhab sahūr nūru sach dā sarūr hūr
 dekh dastūr magrūr mīt ḍārīe.
 Nājak nasān hai jahānn dī hī jānn sānn
 dil darmiānn dhiānn usdā hī dhārīe.
 Hub dā hajārī kārī kardā asārī
 parkārī bas yārī dildārī me gujārīe.
 Hoi jadoñ mel kel kare Bhagwānn Dās
 pās mustāk kiun̄ jharokhī jhātān mānrīe.256.

Kabitt : Bhagwan Das says that the suprme Lord is the Light of knowledge, intoxication of Truth and provider of beauty; man ought to abandon his ego looking at the divine ordinance. God is the mark of subtlety, supporter of the world and bestower of glory on man: man should keep Him ever enshrined in mind. God is the source of love and He performs all functions in a carefree way; therefore, we should spend all our life in His love. Man should give up hope from and dependence on others and remain immersed in the enjoyment of bliss of union with Him.

God is the support of all, loves all; man needs to give up his ego and enjoy bliss of union with Him.256.

ਕਬਿਤ॥

ਮਹਰਮ ਮਹਬੂਬ ਬਣਾ ਹੋਜ ਹੈ ਹਬੂਬ
 ਤੇ ਖਿਰਦਮੰਦ ਖੂਬ ਖੂਬ ਰਖਦਾ ਦਨਾਈ ਹੈ॥
 ਜਾਦੂ ਦਾ ਜਖੀਰਾ ਹੈ ਮਮੀਰੇ ਦਾ ਜੰਜੀਰਾ
 ਓਹੁ ਆਸਕਾਂ ਦੇ ਦੀਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਂਦਾ ਬੀਨਾਈ ਹੈ॥
 ਬਹਦਤ ਬਹਾਰ ਪਰਪੱਕਿਆ ਪਿਆਰ
 ਹੋਰ ਛੁਟਿਆ ਬਿਹਾਰ ਜਦੋਂ ਹੋਈ ਰੁਸਨਾਈ ਹੈ॥
 ਬਟੀਏ ਨਾ ਬਖ ਤੇ ਪਲਟੀਏ ਨਾ ਅਖ ਰਖ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋਇ ਐਸੀ ਅਸਨਾਈ ਹੈ॥੨੫੭॥

Kabit

Mahram mahbūb baṇā hauj hai habūb
 te khiradamand khūbu khūbu rakhdā danāī hai.
 Jādū dā jakhīrā hai mamīre dā jañjīrā
 ohu āskāñ de dīdiāñ nūñ deñvdā bīnāī hai.
 Bahdat bahār parapakkiā piār
 hor chhuṭiā bihār jadoñ hoī rusnāī hai.
 Baṭīe nā bakh te palṭīe nā akh rakh
 Dās Bhagwāññ hoi aisī asnāī hai.257.

Kabitt : Bhagwan Das says that God is all-knowing, highly sagacious and provider of sustenance to all; we must imbibe deep love for Him. The supreme Lord is the treasure of miracles and blesses the persons who love Him with divine vision and spiritual enlightenment. When a seeker receives enlightenment, he imbibes love with the Lord-God which results in giving up over-indulgence in worldly attractions. When such friendship is developed with Him, one should thereafter never turn one's face away from Him.

Human beings are advised not to be forgetful of the supreme Lord who provides sustenance and enlightenment to all.257

ਕਬਿਤ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਇਸਾਰੇ ਜੋ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ
 ਜਦੋਂ ਦੇ ਨਿਹਾਰੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਬਲਹਾਰੇ ਹਾਂ॥
 ਕੈਸੀ ਦਿਆਂ ਮੈਂ ਨਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਬਿਚ ਦੋ ਜਹਾਨੀ
 ਐਸੀ ਸੁਰਤ ਲਾਸਾਨੀ ਦੇਖ ਹੋਏ ਬਨਜਾਰੇ ਹਾਂ॥
 ਖੇਲ ਹੈ ਖਿਆਲੀ ਚਾਲ ਓਸ ਦੀ ਨਰਾਲੀ
 ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਦੀ ਹੈ ਭਾਲੀ ਲੈਂਦੇ ਤਦੋਂ ਦੇ ਨਜਾਰੇ ਹਾਂ॥
 ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਗੰਮ ਪਿਆ ਦੰਮ ਬਿਚ ਦੰਮ ਆਇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੋਇ ਰਹੇ ਮਤਵਾਰੇ ਹਾਂ॥੨੫੮॥

Kabit

Prītam piāre de isāre jo niāre niāre
 jadoñ de nihāre hoi rahe balhāre hāñ.
 Kaisī diāñ maiñ nasānī nahīñ bich do jahānī
 aisī sūrat lāsānī dekh hoe banjāre hāñ.
 Khel hai khiālī chāl os dī narālī
 asīñ jadoñ dī hai bhālī lainde tadoñ de najāre hāñ.
 Rihā nahīñ gamm piā damm bich damm āi
 Dās Bhagwāñ hoi rahe matvāre hāñ.258.

Kabitt : Bhagwan Das says that a person becomes a sacrifice unto the Lord when he has a glimpse of Him through various different gestures of Nature. God pervades through both the worlds, and He transcends all descriptions; looking at His unique beauteous nature, man takes the path leading to Him. The world-play (created by Him) and His functioning are unique; God-realization enables man to have His wonderful vision. As one has the divine vision, one is left with no anxieties; his mind then remains immersed in celestial bliss for all the time.

The bliss a person experiences after God-realization is described herein.
 258.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਚੰਦ ਦਾ ਭੀ ਚੰਦ ਓਹ ਸਚ ਕਾ ਅਨੰਦ
 ਹੈ ਪਸੰਦ ਦਿਲਬੰਦ ਜੁ ਬਲੰਦ ਅਸੀ ਜਾਣਿਆਂ ॥
 ਪੁਸਤ ਪਨਾਹਿ ਭਾਰੀ ਗੈਬਲ ਗਵਾਹਿ ਸਹੀ
 ਦਸਦਾ ਸਲਾਹਿ ਹੈ ਨਿਗਾਹ ਬਿਚਿ ਆਣਿਆਂ ॥
 ਮੁਖ ਮਤਵਾਲਾ ਪੀਆ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਂ ਪਿਆਲਾ
 ਹੋਇਆ ਹਾਂਸਲੁ ਹੁਵਾਲਾ ਤਾਂ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸਿਆਣਿਆਂ ॥
 ਪਾਇਆ ਪਿਆਰਾ ਪਾਸ ਖਾਸ ਭਇਆ ਬਸਵਾਸ ਨਾਂਸ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂ ਅਨੰਦ ਖੂਬੁ ਮਾਣਿਆਂ ॥੨੫੯ ॥

Kabit

Chand dā bhī chand oh sach kā anand
 hai pasand dilaband ju baland asī jāṇiāṅ.
 Pusat panāhi bhārī gaibal gavāhi sahī
 dasdā salāhi hai nigāh bichi āṇiāṅ.
 Mukh matvālā pīā prem jān piālā
 hoiā hānslu huvālā tān sarūp hai siāṇiāṅ.
 Pāiā piārā pās khās bhaiā basvās nāns
 Dās Bhagwān tān anand khūbu māṇiāṅ.259.

Kabitt : Bhagwan Das says that the supreme Lord, who is *sat*, *chit* and *anand* (Truth consciousness and bliss), is also provider of light to the moon; He is known as the beloved of all and master of the highest glory. Man ought to reflect on God who is the treasure of excellences, is the help of human beings in this world and the next and is always giver of right guidance to them. One becomes enamored of Him as one quaffs from the cup filled with His love. Oneness with Him makes man experience spiritual bliss by effacing all evil thoughts and inclinations from within his mind.

One can experience the state of inner bliss by becoming one with the Lord, the treasure of all excellences.259.

ਕਬਿਤ॥

ਸਾਜਨ ਸਰੀਫ ਤੋਹਫਾ ਤਿਸ ਦੀ ਤਰੀਫ
ਕਰਾਂ ਕੈਸੇ ਤਸਨੀਫ ਐਡੀਂ ਅਕਲ ਨਾ ਭਾਰੀ ਹੈ॥
ਉਰ ਮੇ ਹੈ ਆਲਾ ਓਹੁ ਉਜਾਲਾ ਜੁ ਬਸਾਲਾ
ਦੇ ਮਹੱਬਤ ਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਬਿਸ੍ਵ ਸਾਰੀ ਹੈ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਖੂਬੁ ਖੁਸਹਾਲ
ਚਾਲ ਮਿਲਦੀ ਮੁਹਾਲ ਚਾਹੇ ਸਭ ਨਰ ਨਾਰੀ ਹੈ॥
ਬਾਤ ਬਹੁਤੀ ਕੀ ਪੁਕਾਰੂੰ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਨਾਂ ਬਸਾਰੂੰ
ਓਹੁ ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਐਸੀ ਸੂਰਤ ਦੀਦਾਰੀ ਹੈ॥੨੬੦॥

Kabit

Sājan sarīf tohfā tis dī tarīf
karān kaise tasnīf aiḍīn akal nā bhārī hai.
Ur me hai ālā ohu ujālā ju basālā
de mahabbat masālā prakāse bisv sārī hai.
Hari hari hāl rahindā khūbu khusahāl
chāl mildī muhāl chāhe sabh nar nārī hai.
Bāt bahutī kī pukārūn jīundī jān nān basānrūn
ohu Dās Bhagwān aisī sūrat dīdārī hai.260.

Kabitt :Bhagwan Das says that singing eulogies of the benevolent Lord is the only gift worth being offered to Him; however, man does not possess enough wisdom to sing His eulogies. The Luminous Lord abides within man, and He has enlightened the entire world with the light of His divine knowledge. God abides in a state of blissfulness in all situations, but it is quite difficult for human beings to abide by His Will. God possesses such a beauteous form that man can never become forgetful of Him throughout his lifetime.

Human beings are advised never to forget the Lord and ever sing His eulogies.260.

ਕਬਿਤ॥

ਸਾਜਨ ਸਿਆਣਾਂ ਮੈਂ ਨਦਾਂਨ ਹਾਂ ਇਆਣਾ
 ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਜਾਂ ਭਾਣਾਂ ਤਾਂ ਟਕਾਣਾ ਕੈਸੇ ਪਾਵਾਂ ਮੈਂ॥
 ਸਿਫਤ ਸਨਾਇ ਸਾਰੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਇ
 ਜਾਂਨੀ ਜਿਗਰ ਮਨਾਇ ਹਾਲੁ ਕੁਝ ਕੁ ਅਲਾਵਾਂ ਮੈਂ॥
 ਮੁਨਸਫ ਆਪ ਭਾਰਾ ਕਰੇ ਇਨਸਾਫ ਸਾਰਾ
 ਦੇਖ ਕੇ ਸਤਾਰਾ ਬਲਹਾਰ ਬਲ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ॥
 ਪਿਆ ਲਸਕਾਰਾ ਦਿਲੁ ਲੈ ਗਿਆ ਹਮਾਰਾ
 ਹੁਣ ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਗੀਤ ਉਸਦੇ ਹੀ ਗਾਵਾਂ ਮੈਂ॥੨੬੧॥

Kabit

Sājan siāṇān main nadānn hān iāṇā
 nahīn manndā jān bhāṇān tān ṭakāṇā kaise pāvān main.
 Sifat sanāi sārī kahī nahīn jāi
 jānnī jigar manāi hālu kujh ku alāvān main.
 Munasaf āp bhārā kare insāf sārā
 dekh ke satārā balhār bal jāvān main.
 Piā laskārā dilu lai giā hamārā
 huṇ Dās Bhagwānn gīt usde hī gāvān main.261.

Kabitt : Bhagwan Das says that God is supremely sagacious whereas human beings are ignorant: man cannot attain God-realization because of his failure to live in His Will. The excellences of God cannot be fully described in mundane language, but one can certainly talk about some of the excellences of the beloved Lord. God is great and just and always metes out true justice. Perceiving His immense glory and grandeur, man is repeatedly a sacrifice unto Him. The person whom He blesses with a flash of His vision begins to sing His eulogies forever.

Human beings are advised to live in the Will of God and sing His excellences to earn His benevolence.261.

ਕਬਿਤ॥

ਦੇਖ ਐਸੇ ਡੌਲ ਪਿਆਰਾ ਰਿਹਾ ਕੈਸੇ ਮੌਲ
 ਸਾਰੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੌਲ ਹੌਲ ਹਟਣ ਸਰੀਰ ਦੇ॥
 ਬੋਲੀ ਬੋਲ ਸੇ ਬਰੀਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੈ ਸਰੀਕ
 ਏਹ ਸਮਝ ਤਰੀਕ ਪਾਸ ਪੀਆ ਹੈ ਫਕੀਰ ਦੇ॥
 ਵਸਲ ਵਸਾਲ ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਮਾਲ
 ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਤੌਰ ਤਪੇ ਤਕਦੀਰ ਦੇ॥
 ਲਈਏ ਕਰ ਹੱਜੁ ਰਜ ਰਖੀਏ ਨ ਲੱਜ ਅਜ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਮੇਲੇ ਮੇਲੀਆ ਅਖੀਰ ਦੇ॥੨੬੨॥

Kabit

Dekh aise ḍaul piārā rihā kaise maul
 sāre suṇ suṇ kaul haul haṭaṇ sarīr de.
 Bolī bol se barīk nahīn koī hai sarīk
 eh samajh tarīk pās pīā hai fakīr de.
 Vasal vasāl hoi rihā hai jamāl
 dekh dekh ke nihāl taur tape takdīr de.
 Laīe kar hajju raj rakhīe na lajj aj
 Dās Bhagwān mele melīā akhīr de.262.

Kabitt : Bhagwan Das says that one must have a glimpse of the beautiful Lord who can be perceived present all around and everywhere. All fears and apprehensions of mind and body cease listening to His eulogies. His language is the subtlest and He has no collateral. The way to realize Him can be learnt only from some spiritual preceptor. As a person realizes Him, he experiences exhilaration in his mind, and his fate gets transformed. One should unhesitatingly and keenly work for God-realization because this human existence has been the last chance to realize Him.

Man is inspired to work for attaining mystical oneness with the supreme Lord.262.

ਕਬਿਤ॥

ਦਿਲਬਰ ਯਾਰ ਸੁਣੀ ਸਚ ਦੀ ਪੁਕਾਰ
ਆਈ ਅਬਰ ਬਹਾਰ ਦਿਲਦਾਰ ਰਸ ਘੋਲਦੇ॥
ਬਤਕ ਲਟੋਰ ਮੋਰ ਕਰ ਰਹੀ ਕੋਲ ਸੋਰ
ਬਦਲ ਦੀ ਘੋਰ ਤੇ ਜਨਾਵਰ ਭੀ ਬੋਲਦੇ॥
ਬਿੰਡੇ ਮੇਂਡਕ ਔ ਮੀਨ ਰਹੇ ਸਬਦ ਕੋ ਚੀਨ
ਕੈਸੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਬੀਨ ਅਹਿ ਸਿਰ ਝੋਲਦੇ॥
ਇਸਕ ਦੇ ਬੈਹਰ ਦੀ ਲੈਹਰ ਚੜਾਈ ਬਿਚ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਾਂ ਕਤਾਬ ਕਦੇ ਖੋਲਦੇ॥੨੬੩॥

Kabit

Dilabar yār suṇī sach dī pukār
āī abar bahār dildār ras gholde.
Batak laṭor mor kar rahī kol sor
badal dī ghor te janāvar bhī bolde.
Biṇḍe meṇḍak au mīn rahe sabad ko chīn
kaise suṇ suṇ bīn ahi sir jholde.
Isak de baihar dī laihar chaṛāī bich
Dās Bhagwān nān katāb kade kholde.263.

Kabitt : Bhagwan Das says that it be taken as truth that many romantics enjoy during the pleasant season of rainy season. When there is thundering of the clouds, one finds birds like ducks, lator or sparrow-hawk, peacocks, nightingales, etc. croak in different voices with a view to express their sense of joy. Just as a snake dances in joy listening to the sound of wind-instrument being played, crickets, frogs, fish and others also experience joy listening to the sound created by Nature. Similarly, a person also requires no other knowledge when the waves of love for the Lord arise within him.

Man is shown the way to reach the state of inner bliss using the example of the rainy month of Savan.263.

ਕਬਿਤ॥

ਆਈ ਘਟ ਛਾਂਮ ਜਗੁ ਦੇਖਦਾ ਤਮਾਮ
ਉਤੇ ਚੜ ਚੜ ਬਾਂਮ ਆਂਮ ਅਬਰ ਨਿਹਾਰਦੇ॥
ਬਗ ਤਿਤਰ ਚਕੋਰ ਤੋਤੇ ਤਿਲੀਯਰ ਹੋਰ ਹੋਰੁ
ਦੇਖ ਚਮਕੋਰ ਹੋ ਚੁਕੰਨੇ ਚਾਂਗਾ ਮਾਰਦੇ॥
ਬਣਾਂ ਦੇ ਬਘੇਰੇ ਸਿੰਘ ਮਾਰਨ ਬਘੇਰੇ ਫੇਰੇ
ਮਿਰਗ ਚੁਫੇਰੇ ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਉਭਾਰਦੇ॥
ਪਏ ਜਦੋਂ ਆਂਣ ਠਾਠ ਰਹੇ ਨਹੀ ਪੂਜਾ ਪਾਠ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੌਲ ਕਰਨ ਬਹਾਰ ਦੇ॥੨੬੪॥

Kabit

Āī ghaṭ chhānm jagu dekhdā tamām
ute chaṛ chaṛ bānm ānm abar nihārde.
Bag titar chakor tote tilīyar hor horu
dekh chamkor ho chukanne chāngā mārde.
Baṇān de baghere siṅgh māran badhere phere
mirag chuphere āp āp ko ubhārde.
Pae jadoṅ āṅṅ ṭhāṭh rahe nahīn pūjā pāṭh
Dās Bhagwānn kaul karan bahār de.264.

Kabitt :Bhagwan Das says that the entire humankind loves to watch from rooftops the joyous scene of dark clouds rising in the sky. Different birds like heron, partridge, chakor, parrot, sandgrouse,etc. create a lot of noise looking with fear at the lightning in the sky. The leopards and lions come out of their dens in the forest and the stags also gallop and jump around in joy. Similarly, man also becomes forgetful of meditating on God and gets engrossed in the enjoyment of worldly pleasures under the influence of the joyous rainy season.

Change in the season also results in the changes in human mind.264.

ਕਬਿਤ॥

ਚੜ ਬਦਲੀ ਜਾਂ ਆਈ ਸਾਰੀ ਧਰਤ ਸੁਹਾਈ
 ਏਹਦੇ ਰੰਗ ਦੀ ਸੁਫਾਈ ਜਾਣੁ ਬੜੀ ਦੁਰਲਭ ਤੂੰ॥
 ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਖੁਲੇ ਰੰਗ ਖਿਲ ਖਿਲ ਪੈਣ ਅਮਗ
 ਹੋਈ ਹੈ ਉਮੰਗ ਜੁ ਨਸੰਗ ਦੇਖ ਸਭ ਤੂੰ॥
 ਕਾਰ ਕਰ ਬੰਦ ਲਈ ਸਚ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੁਣ
 ਖਿਚ ਨਹੀ ਤੰਦ ਚੰਦ ਚੌਦਮੀ ਦਾ ਲਭ ਤੂੰ॥
 ਕਰ ਕਰ ਸੰਗੁ ਅਬ ਹੋਹ ਖੁਦ ਰੰਗ ਹੁਣ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਏਹ ਕਸੀਦਾ ਛਡ ਝਬ ਤੂੰ॥੨੬੫॥

Kabit

Char badlī jān āī sārī dharat suhāī
 Ehde raᅅg dī sufāī jāᅅu baᅅī duralabh tūn.
 Bhānt bhānt khule raᅅg khil khil painᅅ aᅅg
 hoī hai umaᅅg ju nasaᅅg dekh sabh tūn.
 Kār kar band laīn sach kā anand huᅅ
 khich nahīn tand chand chaudmī dā labh tūn.
 Kar kar saᅅgu ab hoh khud raᅅg huᅅ
 Dās Bhagwān eh kasīdā chhadᅅ jhab tūn.265.

Kabitt : Bhagwan Das says that the earth becomes pleasant and prosperous and unique and colourful scenarios show up when the clouds come to shower rain on it. All beings feel highly elated and become carefree looking at the multiple kinds of colors of Nature. Man attains true, lasting spiritual bliss when he unhesitatingly and enthusiastically indulges in the enjoyment of these multiple kinds of colors. Man should give up his love for maya and instead work towards having a glimpse of the Lord; mystical oneness with God makes man verily His own image.

Man is adjured to perceive God present in Nature and thus attain lasting spiritual bliss.265.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਦਿਲਬਰ ਯਾਰ ਖੂਬ ਖਿਲੇ ਗੁਲਨਾਰ
 ਹੋਇ ਅਜਬ ਤਿਆਰ ਬਿਚ ਸਬਜੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ॥
 ਛਡ ਕੇ ਸਕੂਫਾ ਲੰਬਾ ਖਿਤਿਆ ਗੁਲਾਬ ਬੰਬਾ
 ਮਰੂਆ ਤੇ ਚੰਬਾ ਹੈ ਚੰਬੇਲੀ ਖਿਲੀ ਸਾਵਣੀ ॥
 ਗਮਲੋਂ ਕੇ ਗੁਲ ਫੁਲ ਫੁਲ ਕੇ ਹੈਂ ਹੋਏ ਫੁਲ
 ਬਰਗੋਂ ਪੈ ਚੁਹਕੇ ਬੁਲਬੁਲ ਮਨ ਭਾਵਣੀ ॥
 ਸਮਝੇ ਨਾਂ ਗਲ ਬੈਠੇ ਕਲੀਆਂ ਕੋ ਮਲ ਮਲ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਬਾਜੀ ਬੁਰਦ ਹੋਇ ਜਾਵਣੀ ॥੨੬੬॥

Kabit

Dilbar yār khūbu khile gulnār
 hoi ajab tiār bich sabjī suhāvṇī.
 Chhaḍ ke sakūfā lambā khiṛiā gulāb bambā
 marūā te chambā hai chambelī khilī sāvṇī.
 Gamloṅ ke gul phul phul ke haiṅ hoe phul
 bargoṅ pai chuhke bulbul man bhāvṇī.
 Samjhe nān gal baiṭhe kalīān ko mal mal
 Dās Bhagwān bājī burad hoi jāvṇī.266.

Kabitt : Bhagwan says that vegetation of numerous kinds is in bloom in this world-garden created by the beloved God. The flowers there look wondrously beautiful. Just as the flower of rose blooms from the bud (and appears beautiful), the flowers of marua (Artinisia elegans), champa (Michelia champacca) and jasmine also show their beauty. The flower-bearing plants in pots are also in bloom. Sitting somewhere among leaves of a tree, the nightingale sings in its sweet voice. Man in his ignorance fails to learn anything from Nature and makes no efforts to attain spiritual bliss and thus loses the game of life.

Learning from the beauty of Nature, man should work towards getting united with the Creator-Lord and be ever in bliss.266.

ਕਬਿਤ॥

ਘਟਾ ਆਈ ਪਰ ਬੰਨ ਹੋਇ ਰਹੀ ਧੰਨ ਧਮਨ
ਸਾਰੇ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਲਿਆਂਵਦੀ॥
ਮਿਠੀ ਮਿਠੀ ਵਗੇ ਪੌਣ ਬਗੁਲੇ ਅਕਾਸ ਭੋਣ
ਸੌਣ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੋਈ ਕਹੀ ਨਹੀ ਜਾਂਵਦੀ॥
ਪੈਣ ਲਗੀ ਆ ਫੁਹਾਰ ਬੂੰਦ ਨਨੀ ਦਿਲਦਾਰ
ਹੋਏ ਹਮ ਹਮਵਾਰ ਨਾਰ ਨਾਰ ਕੁਸਲਾਂਵਦੀ॥
ਬੈਹਣ ਬਿਸਥਾਰ ਉਤੇ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਨੇਹੁ ਵਾਲੀ ਨਦੀ ਨਹੀ ਪਲਕ ਠਰਾਂਵਦੀ॥੨੬੭॥

Kabit

Ghaṭā āi par bann hoi rahī dhann dhann
sāre man tan prasanntā liāṅvdī.
Miṭhī miṭhī vage paṅṅ bagule akās bhaṅṅ
sauṅ dī sifāt koī kahī nahīn jāṅvdī.
Paiṅ lagī ā fuhār būnd nanī dildār
hoe ham hamvār nār nār kuslāṅvdī.
Baihaṅ bisthār ute āe Bhagwāṅn Dās
nehu vālī nadī nahīn palak ṭharāṅvdī.267.

Kabitt : Bhagwan Das says that happiness spreads all around when dark clouds suddenly rise up in the sky. The herons fly around in the sky enjoying the pleasant breeze of the season. The grandeur and beauty of the month of Savan (fifth month of the Indian calendar) cannot be described in words. The little drizzle coming from the above gives man the enjoyment of being in close vicinity of a spring. Each pore of human body seems to be in an ecstatic and elated mood. The river of love for the Lord flows continuously (within a being) looking at the glow throughout the immense expanse of Nature.

Man has been given a metaphysical message through the example of the beauty of Nature.267.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਜੇਹੜੇ ਪਾਏ ਗਲ ਹਾਰ ਸੋਈ ਗਏ ਗਲ ਹਾਰ
 ਹੁਣ ਪਈ ਗਲ ਹਾਰ ਹਾਰ ਹਾਰ ਪਈ ਹੋਂਵਦੀ ॥
 ਕੰਜਰ ਸੇ ਜੋਈ ਸੋਈ ਭਏ ਅਬ ਕੰਜਰ ਹੈਂ
 ਕੰਜਰ ਕੇ ਹੂਏ ਨਾਰ ਕੰਜਰ ਕੀ ਰੋਂਵਦੀ ॥
 ਨਹੀਂ ਕਰ ਜੋਰ ਜਰਾ ਜਰ ਦਾ ਹੈ ਜੋਰ ਜਰਾ
 ਜਰਾ ਜਰਵਾਣੀ ਜੋਰ ਜੋਰ ਲੈ ਖਲੋਂਵਦੀ ॥
 ਖਿੜੀ ਗੁਲਜਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਅਬ ਜਾਰ ਜਾਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਭਾਵੀ ਬਣੇ ਕੰਮ ਖੋਂਵਦੀ ॥੨੬੮ ॥

Kabit

Jehṛe pāe gal hār soī gae gal hār
 huṇ paī gal hār hār hār paī hoṇvdī.
 Kañjar se joī soī bhae ab kañjar haiñ
 kañjar ke hūe nār kañjar kī roṇvdī.
 Nahīñ kar jor jarā jar dā hai jor jarā
 jarā jarvāñī jor jor lai khaloṇvdī.
 Kھیṛī guljār kar rahī ab jār jār
 Dās Bhagwāñ bhāvī baṇe kamm khoṇvdī.268.

Kabitt : Bhagwan Das says that man finds himself defeated and ultimately repents when the worldly relationships, which he had remained engrossed in during his lifetime, desert him. The man engrossed in maya fails to transform himself; he is continuously robbed (of his spiritual merits) and even his wife weeps in repentance. Man must not misuse his power to act in an oppressive or suppressive manner. Old age overtakes everyone and makes all feeble. When death happens in old age, the entire family-garden weeps and wails. Death is inevitable, and it disturbs everybody's plans.

Man should ever remember Death and thus save himself from repenting in the end.268.

ਕਬਿਤ॥

ਹਾਂਣ ਲਾਭ ਆਪਣੀ ਨਾ ਦੇਖੇਂ ਅਗਿਆਨ ਕਰ
ਪਟਿਆ ਹੈਂ ਨੀਦ ਨੇ ਨਾਂ ਅਖੀਆਂ ਉਘਾੜਦਾਂ॥
ਮਿਰਗ ਅੰਗੂਰੀ ਚੁਗ ਜਾਣ ਪਛੁਤਾਏਂ ਫੇਰ
ਐਸ ਬਿਚ ਪਿਆ ਹੁਣ ਛੇਜਾਂ ਹੈਂ ਲਤਾੜਦਾਂ॥
ਕਰਕੇ ਬਚਾਰ ਮਨ ਰੰਦੁ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਜਾਂ
ਉਕਰ ਕੇ ਜੜ ਆਪ ਆਪਣੀ ਉਖਾੜਦਾਂ॥
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਦੋਸੁ ਫੇਰ ਦੇਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਹਥੀ ਆਪਣੀ ਉਜਾੜਦਾਂ॥੨੬੯॥

Kabit

Hāṅṅ lābh āpṅī nā dekheṅ agiāṅn kar
paṭiā haiṅ nīnd ne nān akhīān ughāṛdān.
Mirag aṅgūrī chug jāṅ pachhutāeṅ pher
ais bich piā huṅ chhejān haiṅ latāṛdān.
Karke bachār man randu nahīn rokdā jān
ukar ke jaṛ āp āpṅī ukhāṛdān.
Kise nūn kī dosu pher deṅ Bhagwān Dās
kesar kiārī hathīn āpṅī ujāṛdān.269.

Kabitt : Bhagwan Das says that man in his ignorance does not think of his benefit of loss and remains in deep slumber of ignorance. Man repents when the stag-evil grazes away the entire soft grass of breaths. Man wastes away his human existence by remaining engrossed in pleasures of the world, but he never makes endeavours to cleanse the mind of evils. Thus, he himself becomes the cause of his own undoing. Who else can be blamed when man himself is the cause of the devastation of his life-garden?

A person who fails to come out of his ignorance and cleanse mind of evils has to repent in the end.269.

ਕਬਿਤੁ॥

ਹੋਇ ਕੇ ਬੇਬਸਾ ਮਨ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਵਾਂਹੀਯਾਤ
ਕਾਰਜ ਕਸੂਤ ਹੁਣ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਮੋਤਦਾਂ॥
ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਛੁਡ ਕੇ ਤੂੰ ਔਝੜ ਅੜਿਕਿਆਂ ਮੇ
ਹੋਮਦਾ ਖੁਆਰੁ ਖੈਰ ਆਪਣੀ ਨਾ ਲੋੜਦਾਂ॥
ਪਾਣੀ ਬੇਅਥਾਹ ਬਿਚੋਂ ਬੰਨੇ ਆਂਣ ਲਗਾ ਹੋਇਆ
ਬੇੜਾ ਹੁਣ ਧਕ ਕੇ ਤੂੰ ਆਪ ਫੇਰ ਰੋੜਦਾਂ॥
ਐਸਾ ਹੈਂ ਬੇਸਮਝ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਪੱਥਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਸੀਸਾ ਹਥੀ ਤੋੜਦਾਂ॥੨੭੦॥

Kabit

Hoi ke bebsā man phirdā hai vānhīyāt
kāraj kasūt huṇ bāgān nūn nān moṛdān.
Gāḍī rāhu chhaḍ ke tūn aujhar aṛikiān me
homdā khuāru khair āpṇī nā loṛdān.
Pāñṇī beathāh bichoṅ banne āñṇ lagā hoiā
beṛā huṇ dhak ke tūn āp pher roṛdān.
Aisā haiñ besamajh nadān Bhagwāñn Dās
patthar de nāl mār sīsā hathīñ toṛdān.270.

Kabitt : Bhagwan Das says that the uncontrolled mind continues to wander aimlessly in different directions, and man makes no effort to bring it on the right path. When man gives up the right path and instead takes the wrong path, he faces only humiliation but still he does not wish his own welfare. It is during his human existence, which is achieved only after a lot of meditation, that the way to God-realization becomes known to man. However, he remains engrossed in *maya* and thus suffers (moral and spiritual) degeneration. By doing so, man in his ignorance wastes away his life.

Human life is a precious existence and the apt opportunity to realize the objective of God-realization.270.

ਕਬਿਤ॥

ਕਰੇਂ ਅਵਲੱਛ ਫਿਰੇਂ ਲੱਦਿਆ ਮਜਾਜ ਦਾ ਹੀ
 ਐਸਾ ਤੂੰ ਕੁਲੱਛਣਾ ਨਾ ਮੁੜਦਾ ਹੈਂ ਮੋੜਿਆ॥
 ਮਾਰ ਕੇ ਗੁਲੇਲਾ ਹਥੁ ਆਪਣਾ ਹੀ ਭੰਨ ਲਿਆ
 ਬਿਨਾ ਉਸਤਾਦ ਤੇ ਨਸਾਨਾਂ ਐਸਾ ਜੋੜਿਆ॥
 ਇਤਨਾ ਅਜਾਬ ਤਾਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਰੀਰ ਕਰ
 ਮੁਰਖ ਨਾ ਸੰਗੁ ਜੇ ਤੈਂ ਆਰਫਾਂ ਦਾ ਲੋੜਿਆ॥
 ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀ ਗਿਆ ਕਹੁ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਆਪਣਾ ਹੀ ਆਪ ਵਾਂਗ ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਨਚੋੜਿਆ॥੨੭੧॥

Kabit

kareñ avlachhchh phireñ laddiā majāj dā hī
 aisā tūñ kulachhchhṇā nā muṛḍā haiñ moriā.
 Mār ke gulelā hathu āpṇā hī bhann liā
 binā ustād te nasānāñ aisā joṛiā.
 Itnā ajāb tāñ hī pāiā hai sarīr kar
 mūrakh nā saṅgu je taiñ ārfāñ dā loṛiā.
 Kise dā kī giā kahu nadāññ Bhagwāññ Dās
 āpṇā hī āp vāṅg nimbū de nachoṛiā.271.

Kabitt : Bhagwan Das says that man remains puffed in ego and commits evil deeds without heeding to anyone advising him to retract his steps from evil ways. Just as an ignorant person injures his own hand while using the pellet-bow, no one can attain success on the spiritual path without the guidance of the Guru. An ignorant person fails to follow the Guru's instruction and commits evil deeds as a result of which he suffers from physical maladies. As a result of his evil deeds, no one else is harmed rather man squeezes all merits out of himself and thus ruins himself.

Man is advised to follow the Guru's advice and is cautioned against committing evil.271.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਫਨੇ ਦਾ ਰੰਗੁ ਸਚੁ ਮੰਨ ਨਾ ਗਵਾਰ ਬੈਠੁ
 ਸੁਫਨੇ ਦੀ ਕਾਰ ਯਾਰ ਆਖਰ ਨਬੂਦਗੀ॥
 ਕੂੜ ਦਾ ਬਿਹਾਰ ਕੁਲ ਹੋਇ ਕੇ ਫਨਾਹ ਇਹ
 ਖਾਕ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਊ ਖਾਕ ਦੀ ਵਜੂਦਗੀ॥
 ਕਾਲ ਦਾ ਗ੍ਰਾਸ ਕਾਇਆਂ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਜਬ
 ਭੁਲ ਕ (ਕੇ) ਨਦਾਨ ਕਰੇਂ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਅਲੂਦਗੀ॥
 ਹੋਹ ਹੁਸਆਰ ਅਬ ਜਾਗ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਸਚ ਨੂੰ ਸਮਾਲ ਕਚੁ ਛਡ ਦੇ ਬੇਹੂਦਗੀ॥੨੭੨॥

Kabit

Suphne dā raṅgu sachu mann nā gavār baiṭhu
 suphne dī kār yār ākhar nabūdgī.
 Kūṛ dā bihār kul hoi ke fanāh ih
 khāk meṅ samāi jāū khāk dī vajūdgī.
 Kāl dā grās kāiān sundra sarūp jab
 bhul k (ke) nadān kareṅ kamm kiun alūdgī.
 Hoh husaār ab jāg Bhagwān Dās
 sach nūn samāl kachu chhaḍ de behūdgī.272.

Kabitt : Emphasizing the transient nature of this material world, Bhagwan Das says that the world-play is fleeting like a dream: it is not eternal and it will be ignorance to deem it as lasting. This evanescent world-play will come to an end one day and will merge with the dust. Since this beautiful human body, made of five perishable elements, will one day merge with earth devoured by death, one must not therefore commit evil deeds even in a dream. Man is adjured to be aware of the fleeting nature of the world and engage himself in the continuous remembrance of the supreme, ever-existent Lord.

Emphasizing the ephemeral nature of the world, man is advised to remember the ever-existent Lord.272.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਗਾਫਲੀ ਦਾ ਪਲਾ ਚੱਕੁ ਭੁਲ ਨਾ ਨਦਾਨ ਅਬ
 ਹੋਸ ਕਰ ਦੇਖ ਆਦ ਕੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਜਦ ਓਇ ॥
 ਦਿਲ ਦੀ ਨਗਾਹ ਖੋਲੁ ਅਸਲੀ ਸਰੂਪ ਦੇਖੁ
 ਸੁਧ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਯਾਰ ਹੱਦ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਓਇ ॥
 ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਉਠਾਇ ਰੋਕ ਬਾਸਨਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇ
 ਸੁਧ ਮੇ ਸਮਾਇ ਕਾਰ ਜੀਵ ਵਾਲੀ ਰਦ ਓਇ ॥
 ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਇ ਜਾਏ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਭੰਨ ਕਰ ਹਿਰਸ ਹਵਾਇ ਵਾਲੀ ਹੱਦ ਓਇ ॥੨੭੩॥

Kabit

Gāflī dā palā chakku bhul nā nadān ab
 hos kar dekh ād kī hai terī jad oi.
 Dil dī nagāh kholu aslī sarūp dekhu
 sudh hai Braham yār hadd te behadd oi.
 Dvait ko uṭhāi rok bāsnā hisāb lāi
 sudh me samāi kār jīv vālī rad oi.
 Pūran Braham hoi jāeñ Bhagwāñn Dās
 bhann kar hiras havāi vālī hadd oi.273.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should no more live in ignorance rather he should make conscious efforts to realize his real, divine self. He should open his inner eye, realize his real, essential self and make endeavors for the realization of immaculate and infinite Lord. As one effaces evils and sense of duality and thus realizes one's true self, one becomes verily the image of the immaculate Lord. He concludes by saying that the person who completely effaces his desires and evil passions becomes verily the image of the perfect Lord.

Man is advised to abandon all evils and instead work towards God-realization.273.

ਕਬਿਤ॥

ਸੋਇਆਂ ਜੁਗ ਬੀਤ ਗਏ ਅਬ ਤੂੰ ਨਦਾਂਨ ਜਾਗ
 ਅੱਖੀਆਂ ਉਘਾੜ ਦੇਖੁ ਬਾਜੀ ਤੇਰੀ ਹਾਰਦੀ॥
 ਖੁਦੀ ਨੂ ਗਵਾਇ ਖੁਦ ਰੂਪ ਦੀ ਬਚਾਰ ਕਰ
 ਖੋਜ ਲੈ ਟਕਾਉ ਏਕ ਗਲ ਹੈ ਹਜਾਰ ਦੀ॥
 ਦਿਲ ਤੇ ਦਮਾਂਗ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਰ
 ਬਗਲ ਮੇ ਸੂਰਤ ਪਛਾਣ ਦਿਲਦਾਰ ਦੀ॥
 ਹੋਇ ਨਿਰਬੰਧ ਤੂੰ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਦੇਖ ਲੈ ਬਹਾਰ ਦਰਵੇਸ ਗੁਲਜਾਰ ਦੀ॥੨੭੪॥

Kabit

Soiān jug bīt gae ab tūn nadānn jāg
 akkhīān ughār dekhu bājī terī hārdī.
 Khudī nū gavāi khud rūp dī bachār kar
 khoj lai ṭakāu ek gal hai hajār dī.
 Dil te damāng dī darustī de nāl yār
 bagal me sūrat pachhāṇ dildār dī.
 Hoi nirabandh tūn nadānn Bhagwānn Dās
 dekh lai bahār darves guljār dī.274.

Kabitt : Bhagwan Das reprimands man who is in deep slumber of the love of *maya* and advises him to regain awareness and see for himself how he has been losing the game of life by remaining engrossed in worldly life. It is rather important for him to completely efface his ego and reflect on his essential self in a state of poise. He should identify his mind with his heart and then realize that the beloved Lord resides within him. Liberating himself from the bondages of the world, he should cast a glance and meet with the beloved of the Lord and try and immerse himself in Him.

Man should reflect on his real self with a poised mind and thus work towards attaining God-realization.274.

ਕਬਿਤ॥

ਸਮਝ ਸਫਾਈ ਕਿਸੇ ਤੌਰ ਹੀ ਤਰੀਕਾ ਫਵੁ
 ਹੋਇ ਕੇ ਅਲੇਲ ਨਾਂ ਤੁਫਾਨੀ ਹੁਣ ਖੇਲ ਤੂੰ॥
 ਜੁਏ ਮਿਠੀ ਹਾਰ ਬਿਚੋਂ ਭੱਜਣਾ ਸਲਾਹ ਨੇਕ
 ਫਸ ਬੈਹਣਾ ਜਾਣ ਲੈ ਚੁਰਾਸੀ ਦੀ ਨਕੇਲ ਤੂੰ॥
 ਵਾਸਤੇ ਟਕਾਉ ਹੋਰੁ ਪਰਚਾ ਬਕੀਮਤੀ ਹੈ
 ਮਨ ਚਿਤ ਬੁਧ ਦੰਮ ਇਕੁ ਕਰ ਮੇਲ ਤੂੰ॥
 ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋਹ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਾਏਂਗਾ ਅਰਾਮ ਕਟ ਬਾਸਨਾ ਦੀ ਬੇਲ ਤੂੰ॥੨੭੫॥

Kabit

Samajh safāi kise taur hī tarīkā phaṛu
 hoi ke alel nān tufānnī huṇ khel tūn.
 Jūe miṭhī hār bichoṅ bhajjṇā salāh nek
 phas baiḥṇā jāṇ lai churāsī dī nakel tūn.
 Vāste ṭakāu horu parchā bakīmtī hai
 man chit budh damm iku kar mel tūn.
 Antar dhiānn hoh nadānn Bhagwānn Dās
 pāeṅgā arām kaṭ bāsnā dī bel tūn.275.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should live a way of life which helps him cleanse his mind instead of acting in ignorance and remaining engrossed in the love of *maya*. He should accept the noble advice of getting out of the yoke of *maya* otherwise he will remain caught in the continued cycle of birth-death-rebirth. It is important to follow the advice to identify *mana* (mind), *chit* (consciousness) and *buddhi* (intellect) and attain inner poise: this has been an invaluable advice. One can attain the state of inner poise by diverting one's mind inwards and abandoning all evils.

Man is adjured to abandon attachment to *maya* and instead divert his mind towards his immaculate self.275.

ਕਬਿਤ॥

ਆਸਰਾ ਇਲਾਜ ਕਰੁ ਜਖਣਾ ਕਿਉਂ ਮਾਰੀ ਗਈ
 ਅਰਸੋਂ ਬਲਾਇ ਜੋ ਅਚੇਤ ਆਣ ਦਬਦੀ॥
 ਐਸੀ ਬਲਵਾਂਨ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇ ਹੋਰ ਚੀਜ
 ਆਂਮਦੀ ਹੀ ਅਕਲ ਭੁਲਾਇ ਦੇਵੇ ਸਭ ਦੀ॥
 ਉਪਰ ਸਰੂਪ ਆਣ ਛਾਏ ਐਸਾ ਮਹਾਂ ਜਾਲ
 ਚੱਕਿਆ ਨਾ ਜਾਏ ਹੈ ਰਜਾਇ ਡਾਢੇ ਰਬ ਦੀ॥
 ਜਤਨ ਦੇ ਬਿਚ ਰਖ ਸੌਕ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਹਟੇਗੀ ਜਰੂਰ ਇਹ ਬਮਾਰੀ ਤੇਰੀ ਝਬ ਦੀ॥੨੭੬॥

Kabit

Āsrā ilāj karu jakhṇā kiun mārī gaī
 arson balāi jo achet āṇ dabdī.
 Aisī balvāññ nahīñ duniāññ me hor chīj
 āñmdī hī akal bhulāi deve sabh dī.
 Upar sarūp āṇ chhāe aisā mahāññ jāl
 chakkiā nā jāe hai rajāi ḍāḍhe rab dī.
 Jatan de bich rakh sauk Bhagwāññ Dās
 haṭegī jarūr ih bamārī terī jhab dī. 276.

Kabitt : Bhagwan Das says that it is important for man to understand how he has become lost to his real self. What is that calamity which suddenly falls on him from nowhere and overpowers him? In this world, *maya* has been the most powerful and it makes all persons lose their right understanding. It is, in fact, the Will of the Divine that *maya* casts a web over man's real self to keep it under its spell but man fails to do anything to break this spell. However, if man engages himself in the efforts to cast off this web, he can easily succeed in erasing the influence of *maya*.

Man remains separated from the supreme Lord under the influence of *maya* which he is adjured to shake off. 276.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਏਕਤਾ ਕੋ ਜਾਣ ਯਾਰ ਬਾਂਵਰਾ ਨਾ ਹੋਇ ਰਹੁ
 ਦੁਈ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦਿਲਗੀਰੀ ਖੋ ਸਰੀਰ ਦੀ॥
 ਏਕਤਾ ਦੇ ਸੁਖ ਜੇਹਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਦੇਵ ਲੋਕ
 ਜਾਇ ਨਾਂ ਨਦਾਂਨ ਚਤਰਾਈ ਤਦਬੀਰ ਦੀ॥
 ਨਾਮ ਰੂਪ ਲੰਘ ਕੇ ਮਕਾਂਨ ਫੇਰ ਏਕਤਾ ਦਾ
 ਤਹਾਂ ਹੈ ਨਗਾਹਿ ਕਿਸੇ ਕਾਮਲ ਫਕੀਰ ਦੀ॥
 ਫੁਰਨੇ ਤਿਆਗ ਹੋਹਿ ਅਫੁਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਕਹਣੀ ਇਹ ਕਲਾਮ ਨਿਰਪਖ ਗੁਰੁ ਪੀਰ ਦੀ॥੨੭੭॥

Kabit

Ektā ko jāṇ yār bānvrā nā hoi rahu
 dūī ko uṭhāi dilgīrī kho sarīr dī.
 Ektā de sukh jehā sukhu nahīn dev lok
 jāi nān nadānn chatrāi tadbīr dī.
 Nām rūp laṅgh ke makānn pher Ektā dā
 tahān hai nagāhi kise kāmāl fakīr dī.
 Phurne tiāg hohi aphur Bhagwānn Dās
 kahṇī ih kalām nirapakh guru pīr dī.277.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should realize the individual soul's essential unity with the supreme Soul rather than living in ignorance: he should discard all sense of duality and remove his despondency. The bliss of being one with God is more joyous than the happiness of being in paradise, but man cannot reach this state with the use of his intellectual cleverness. Oneness with the perfect Lord can be attained only by receiving grace of the perfect spiritual preceptor and effacing duality. A true Guru always advises the seekers to give up worldly desires and reach the state of desirelessness.

The seekers are advised to give up worldly desires, efface ego and earn the Guru's grace to realize unity with God.277.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਰਾਂ ਕੋ ਸੁਮਾਲ ਕਰ ਸੁਰਤੀ ਲਗਾਇ ਯਾਰ
 ਸਾਂਈ ਮੇ ਸਮਾਇ ਕਰ ਪੁੰਜੀ ਤੇਰੀ ਬਚਦੀ॥
 ਸਮਝ ਨਦਾਨ ਇਹ ਹਿੰਮਤ ਹਸਾਬ ਬਾਝ
 ਬਾਸਨਾਂ ਬੇਕੈਦ ਬਾਂਗ ਬਾਂਦਰ ਦੇ ਨਚਦੀ॥
 ਰੂਹ ਦਾ ਟਕਾਉ ਨਹੀ ਹੋਂਵਦਾ ਹੈ ਜਬ ਲਗ
 ਪਾਵਣਾ ਅਜਾਬੁ ਦੇਹ ਧਾਰ ਧਾਰ ਕਚ ਦੀ॥
 ਕਰ ਲੈ ਉਪਾਉ ਰੋਗੁ ਮਿਟੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਦੇਹ ਦਾ ਕਲੰਕ ਭਾਰਾ ਗਲ ਏਹੁ ਸਚ ਦੀ॥੨੭੮॥

Kabit

Surāñ ko sumāl kar surtī lagāi yār
 sāñī me samāi kar pūñjī terī bachdī.
 Samajh nadāññ ih himmat hasāb bājh
 bāsnāñ bekaid bāñg bāñdar de nachdī.
 Rūh dā ṭakāu nahīñ hoñvdā hai jab lag
 pāvṇā ajābu deh dhār dhār kach dī.
 Kar lai upāu rogu miṭe Bhagwāññ Dās
 deh dā kalañk bhārā gal ehu sach dī.278.

Kabitt : Bhagwan Das says that our breaths (i.e. life) are well spent if we successfully immerse our consciousness in the supreme Lord. The frivolous desires and expectations cannot be brought under check unless man takes heart and uses skill to control them. As long as the human soul within the body fails to get peace and poise, it continues to suffer in the cycle of birth-death-rebirth. The truth of the matter is that man should use some ways and methods to remove this blur of continued transmigration.

Human existence becomes a success only if one is able to attain inner poise and thus annul the cycle of birth-death-rebirth .278.

ਕਬਿਤ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਫਨਾਹ ਨਹੀ ਦੰਮ ਦਾ ਬਸਾਹੁ ਕੋਈ
 ਜਾਣ ਕੇ ਬੇਹੋਸ ਕੂੜੀ ਫਾਹੀ ਬਿਚ ਫਸਦਾਂ॥
 ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਗੰਢ ਵਿਚ ਦਿਲ ਦੇ ਛਪਾਇ ਕਰ
 ਬਣ ਦਰਵੇਸ ਬੋਲ ਆਰਫਾਂ ਦੇ ਦਸਦਾਂ॥
 ਪਿਆ ਉਰਝਾਇ ਭਾਰਾ ਸੁਖਮ ਖਿਆਲ ਵਿਚ
 ਵਾਸਨਾ ਦੀ ਤਾਰ ਬਾਂਗੁ ਮਕੜੀ ਦੇ ਕਸਦਾਂ॥
 ਬੇੜਾ ਤੇਰਾ ਡੁਬਦਾ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਲ ਲੈ ਕਿਉਂ ਕੰਢੇ ਖੜਾ ਹਸਦਾਂ॥੨੭੯॥

Kabit

Jindgī fanāh nahīn damm dā basāhu koī
 jāṇ ke behos kūṛī phāhī bich phasdān.
 Lālsā dī gaṇḍh vich dil de chhapāi kar
 baṇ darves bol ārfān de dasdān.
 Piā urjhāi bhārā sūkham khiāl vich
 vāsnā dī tār bāngū makṛī de kasdān.
 Beṛā terā ḍubdā nadān Bhagwān Dās
 āp nūn samāl lai kiun kaṇḍhe khaṛā hasdān. 279.

Kabitt : Bhagwan Das says that the ignorant man remains caught in the futile worldly entanglements without knowing that this human life is so fleeting that one is not sure even of the next moment: it is quite short-lived. The heart of a man remains full of worldly desires, but gives discourses like an enlightened saintly person. Such a person remains entangled in the web of desires like a spider which gets caught in its own making. He who remains happy in the fulfillment of his worldly desires fails to realize that the boat of his valuable human existence is sinking.

Transience of human life and futility of worldly desires are emphasized.279.

ਕਬਿਤ॥

ਜਾਗ ਪਉ ਸੁਤਿਆ ਮੁਸਾਫਰਾ ਤੂੰ ਹੋਸ ਫਵੁ
ਕਾਲ ਦਾ ਤੁਮਾਚਾ ਹੁਣ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਸੂਕਦਾ॥
ਗਾਫਲੀ ਦੀ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਪੈਰ ਕਿਉਂ ਪਸਾਰ ਪਿਆਂ
ਮੌਤ ਦਾ ਨਗਾਰਾ ਤੇਰੇ ਸਿਰਿ ਪੁਰ ਕੂਕਦਾ॥
ਆਲਸ ਤਿਆਗ ਕਰ ਅਖੀਆਂ ਉਘਾੜ ਦੇਖੁ
ਕਰੇ ਕੀ ਹੁਵਾਲੁ ਕਾਲੁ ਇਸ ਮਖਲੂਕ ਦਾ॥
ਨੇਕੀ ਤੂੰ ਕਮਾਇ ਲੈ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਮੇਲਾ ਚੰਦ ਰੋਜ ਦਾ ਬਸਾਹੁ ਨਹੀਂ ਫੁਕ ਦਾ॥੨੮੦॥

Kabit

Jāg pau sutiā musāfrā tūn hos phaṛu
kāl dā tumāchā huṇ neṛe āiā sūkdā.
Gāflī dī nīnd vich pair kiun pasār piān
maut dā nagārā tere siri pur kūkdā.
Ālas tiāg kar akhīān ughār dekhu
kare kī huvālu kālu is makhlūk dā.
Nekī tūn kamāi lai nadān Bhagwān Dās
melā chand roj dā basāhu nahīn phūk dā.280.

Kabitt : Bhagwan Das calls man a traveller in the world and advises him to become conscious of the ultimate objective of his life because death can pounce upon him any moment. The ignorant person living his life in carelessness does not realize that death always hovers over his head. Such a person should give up his lethargy, get fully aware and see for himself what death has been causing to this world. Lifetime in this world is rather fleeting and there is no certainty of life: therefore, it is only appropriate for man to do noble, righteous deeds.

Human life is short-lived and man needs to perform noble, righteous deeds to make it a success.280.

ਕਬਿਤ॥

ਬੇਲਾ ਆਖਰੀ ਨਿਹਾਰ ਕਰੋ ਮੰਨ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰ ਯਾਰ
 ਜਗ ਦੀ ਬਹਾਰ ਜਿਵੇਂ ਸੁਫਨੇ ਦਾ ਮੇਲੜਾ॥
 ਵਖਤ ਸਮਾਲ ਤੇ ਲਗਾਉ ਲਿਵ ਆਤਮਾ ਮੇਂ
 ਜਨਮ ਇਹ ਮਾਨਸ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸੁਹੇਲੜਾ॥
 ਦਾਉ ਲਾਇ ਲੈ ਜੇ ਲਗਦਾ ਖਡਾਰੀਆ ਹੈ ਨੇਕ ਸੈਂਤ
 ਆਉਗਾ ਨਾ ਹਬ ਇਹ ਬਤੀਤ ਹੋਇਆ ਵੇਲੜਾ ॥
 ਕਿਉ ਸੋਇਆਂ ਗਲਤਾਂਨ ਹੋਇ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਹੋਹ ਹੁਸਿਆਰ ਲਕੁ ਬੰਨ ਕੇ ਸਵੇਲੜਾ॥੨੮੧॥

Kabit

Belā ākhrī nihār karo mann meñ bichār yār
 jag dī bahār jiveñ suphne dā melṛā.
 Vakhat samāl te lagāu liv ātmā meñ
 janam ih mānas tāñ hovegā suhelṛā.
 Dāu lāi lai je lagdā khaḍārīā hai nek saint
 āūgā nā hath ih batīt hoiā velṛā.
 Kiu soiāñ galtāññ hoi nadāññ Bhagwāññ Dās
 hoh husiār laku bann ke savelṛā.281.

Kabitt : Bhagwan Das says that man must reflect on and realize that worldly happiness is not lasting: it is fleeting like a dream. Human existence has been the last step of the ladder for individual soul to reach the supreme Soul. Life can become a success only if man makes proper use of his lifetime and immerses his consciousness in the Lord. This life is an apt opportunity to realize the ultimate objective of life; it should be rightly used otherwise time once lost does not return. Instead of remaining engrossed in maya man should begin efforts in this direction at the right time (i.e. when still young).

Human beings should aim at realizing Divine instead of remaining engrossed in worldly allurements.281.

ਕਬਿਤ॥

ਜਾਣ ਸਰਵੱਗ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾ ਭੰਗੁ ਕਹੀ
 ਕਹਿੰਦੇ ਦਰਵੇਸ ਬਿਚ ਹਰ ਹਰ ਅੰਗ ਦੇ॥
 ਆਤਮ ਬਿਚਾਰ ਤੇ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਲੀਨ ਹੋਇ
 ਰਹਣਾ ਨਿਰਲੇਪ ਬਿਚ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗ ਦੇ॥
 ਦੇਹੀ ਏਹੁ ਕਚੁ ਸਚੁ ਜਾਣੁ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ
 ਰਵਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਇਕੁ ਵਿਚ ਸਰਬੰਗ ਦੇ॥
 ਕਿਉਂ ਹੋਇਆਂ ਗਲਤਾਂਨ ਤੂੰ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਜਗ ਦੀ ਬਹਾਰ ਜਿਵੇਂ ਜਾਤਰੂ ਹੈਂ ਗੰਗ ਦੇ॥੨੮੨॥

Kabit

Jāṅ sarvagg parmātmā nā bhaṅgu kahīn
 kahinde darves bich har har aṅg de.
 Ātam bichār te sarūp vikhe līn hoi
 rahṇā nirlep bich hari hari raṅg de.
 Dehī ehu kachu sachu jāṅu pramātmā nūn
 raviā Braham iku vich sarbaṅg de.
 Kiuṅ hoiān galtān tūn nadān Bhagwān Dās
 jag dī bahār jiveṅ jātrū haiṅ gaṅg de.282.

Kabitt : Bhagwan Das says that the self-realized enlightened beings affirm the fact that God pervades all the places and there is no place devoid of His presence. Such enlightened beings reflect on their inner self, transcend maya and completely immerse themselves in the supreme Lord. They deem that human body is transitory whereas God is ever-existent and all-pervading. It remains a mystery why man still remains engrossed in the charms of this transient world; human life in this world is like a traveller visiting the Ganga (only to return home soon).

Man can realize God by transcending maya and attaining spiritual knowledge from holy persons.282.

ਕਬਿਤ॥

ਉਤਮ ਸਰੀਰ ਏਹ ਆਦਮੀ ਦਾ ਬੰਦਗੀ ਨੂੰ
 ਸਮਝ ਅਪੁਠੀ ਕਰੇਂ ਕਾਰ ਕਿਉ ਨਕੰਮਤੀ॥
 ਦੇਹ ਦਾ ਬਿਹਾਰੁ ਹੋਰੁ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਂਨ ਸਾਰਾ
 ਤੇਰੀ ਕੀ ਬਸੇਸਤਾ ਦਲੀਲ ਲਾਉ ਲੰਬਤੀ॥
 ਸਮਝ ਬਬੇਕ ਤੇ ਬਰਾਗ ਫੜ ਬਿਸਆਂ ਤੇ
 ਖੇਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਇਹ ਬਕਾਰ ਵਾਲੀ ਚੰਮਤੀ॥
 ਹੋਇਆਂ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੇ ਹੁਣ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਪੈਣ ਜਾਂ ਕਸੀਦੇ ਤਦੋਂ ਜਾਦ ਕਰੇਂ ਅੰਮਤੀ॥੨੮੩॥

Kabit

Utam sarīr eh ādmī dā bandgī nūñ
 samajh apuṭhī karen kār kiu nakammṛī.
 Deh dā bihāru horu jīvāñ de samāññ sārā
 terī kī basestā dalīl lāu lambrī.
 Samajh babak te barāg phar bisaāñ te
 kheh dī khurāk ih bakār vālī chammṛī.
 Hoiāñ gummrāh he huṇ Bhagwāññ Dās
 paiñ jāñ kasīde tadoñ jād karen ammrī.283.

Kabitt : Bhagwan Das says that human life is supreme (and is meant for meditation on God) but man being ignorant performs deeds to the contrary. It is worth reflecting on that man's behavior is like that of any animal; then what makes him different from other creation? Man should use his sense of discrimination and remain detached because this human body being short-lived will mix with dust one day. Man goes astray and commits wrong deeds; he remembers the message of saintly persons only when it is time for him to present before Divine an account of the deeds done here.

Human life is transient; only cultivation of values helps one get acquitted in the Divine Court.283.

ਕਬਿਤ॥

ਦੇਖ ਕੇ ਅਚੰਭਾ ਐਸਾ ਹੋਇਆ ਪਰੇਸਾਨ ਦਿਲ
 ਉਲਟੀ ਅਜੋਗ ਇਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਗਲ ਹੀ॥
 ਭੇਡ ਚਾਲ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲਗ
 ਜਪਦੇ ਹੈਂ ਰਾਮੁ ਪਰੁ ਜਾਣ ਲਿਆ ਅਲ ਹੀ॥
 ਚੰਚਲ ਸੁਭਾਉ ਕਰ ਚਿਤ ਨੂੰ ਨਾ ਚੈਨ ਪਲ
 ਰਾਮ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਜਬ ਆਪ ਨਾਂ ਅਚਲ ਹੀ॥
 ਸਚੁ ਤਬ ਜਾਣੀਏ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਰਚ ਜਾਏ ਬਿਸਰੇ ਨਾ ਪਲ ਹੀ॥੨੮੪॥

Kabit

Dekh ke achambhā aisā hoiā paresān dil
 ulṭī ajog ik duniān dī gal hī.
 Bheḍ chāl vāng ik dūsre de pichhe lag
 japde haiñ rāmu parū jāṇ liā al hī.
 Chañchal subhāu kar chit nūn nā chain pal
 rām kaise hoi jab āp nān achal hī.
 Sachu tab jāṇīe nadānn Bhagwānn Dās
 rom rom rach jāe bisre nā pal hī.284.

Kabitt : Bhagwan Das says that he feels surprised and disconcerted looking at the human beings in this world thinking and acting contrary to the way they actually should. They remain engaged in meditation on God emulating others but without understanding and realizing the essence. The nature of mind is essentially flippant and insouciant; when we are engaged in remembering God in a mechanical way, mind does not become stable. True meditation is when God permeates each pore of devotee's body as he remembers Him; then He does not go away from the devotee's mind even for a moment.

Emphasis is on becoming mystically one with God instead of mechanically repeating His name.284.

ਕਬਿਤ॥

ਮਨ ਕਰ ਪਿੰਗਲ ਨਾਂ ਭਰਮ ਖੁਆਰ ਹੋਹੁ
 ਕਾਦਰ ਕਰੀਮ ਜਾਣੁ ਅੰਦਰੇ ਰਹੀਮ ਤੂੰ॥
 ਖੋਜ ਨਹੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈਂ ਜਬ ਲਗ ਆਪ ਤਾਂਈ
 ਭਰਮ ਨਾ ਜਾਏ ਭਮੇਂ ਸਤ ਅਕਲੀਮ ਤੂੰ॥
 ਸਚੁ ਕਰੁ ਸਹੀ ਰੀਸ ਬਣਜੁ ਬਸਾਰ ਦੇਹ
 ਕੁਲ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਕੇ ਕਰ ਤਸਲੀਮ ਤੂੰ॥
 ਸਰਬ ਹੀ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਰੋਗ ਨੂੰ ਗਵਾਉ ਆਪ ਆਪਣਾਂ ਹਕੀਮ ਤੂੰ॥੨੮੫॥

Kabit

Man kar piṅgal nān bharam khuār hohu
 kādar karīm jāṇu andre rahīm tūn.
 Khoj nahīn dekhdā haiṅ jab lag āp tānī
 bharam nā jāe bhameṅ sat aklīm tūn.
 Sachu karu sahī rīs baṅju basār deh
 kul prakāsak ko kar taslīm tūn.
 Sarab hī kalā samrath Bhagwān Dās
 rog nūn gavāu āp āpṇān hakīm tūn.285.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should put an end to the wanderings of his mind and thus save himself from disgrace; he should perceive God, who is remembered by diverse names such as Qadar (Creator-Lord), Qarim (Benevolent), Rahim (Compassionate), *et al.*, within. Man may wander at different places to earn inner peace, but his doubts will not cease unless he realizes God within. Instead of imitating others, it is proper to meditate on the all-pervasive God who is also omnipotent; therefore, man should become his own physician and cure doubts and delusions of his mind.

Man is inspired to divert mind from *maya* and direct it towards becoming one with the supreme Lord.285.

ਕਬਿਤ॥

ਨਰ ਤੇ ਨਾਰਾਇਣ ਵਿਚ ਭੇਦ ਨਾ ਸੀ ਤਿਲ ਭਰ
 ਹੋਇਆ ਬੇਸਮਾਰ ਨਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂ ਬੈਲ ਤੂੰ ॥
 ਪੇਚ ਦਰ ਪੇਚ ਬਿਚ ਅੰਗ ਅੰਗ ਪੂਰਨ ਹੈਂ
 ਚੱਕੀ ਫਿਰੇ ਚੰਚਲ ਮਨੋਰਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਤੂੰ ॥
 ਢਾਈਆ ਤੇ ਚੁਰਾਈਆ ਨਹੀ ਸਾਢਸਤੀ ਹੋਰਿ
 ਸਿਰ ਭਾਰਾ ਇਹੁ ਗ੍ਰਹੁ ਨਹੀ ਚਲੇਂ ਸੀਧੀ ਗੈਲ ਤੂੰ ॥
 ਮੁਦਤਾਂ ਦਾ ਭੁਲਾ ਹੋਇਆਂ ਜੀਵ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਮਦ ਨੂੰ ਬਸਾਰ ਮਤ ਸਮਝ ਲੈ ਫੈਲ ਤੂੰ ॥੨੮੬॥

Kabit

Nar te nārāiṇ vich bhed nā sī til bhar
 hoiā besmār nahīn jāṇṇiā jān bail tūn.
 Pech dar pech bich aṅg aṅg pūran haiṅ
 chakkī phireṅ chañchal manorthān dī mail tūn.
 Ḍhāiā te churāiā nahīn sādḥastī hori
 sir bhārā ihu grahu nahīn chaleṅ sīdhī gail tūn.
 Mudtān dā bhulā hoiān jīv Bhagwān Dās
 mad nūn basār mat samajh lai chhail tūn.286.

Kabitt : Bhagwan Das says that there is no difference between an individual and God: human beings are, in essence, one with Him. God has made Himself manifest in the entire creation of multiple colors and kinds but man in his ignorance is unaware of this truth. The same divine Light pervades all beings but still man prefers to carry on the burden of frivolous objectives. If he treads the straight path to God-realization, no inauspicious star can cause him harm. The ignorant man who is forgetful of God should cleanse the filth of ego and make efforts at the realization of Truth.

Man should realize oneness with God because no harm can come to one who realizes God.286.

ਕਬਿਤ॥

ਕਾਰਨ ਦਰਿਸ ਗਿਆ ਸਿਖਾ ਮੇ ਪਤੰਗ ਜਲ
 ਭੌਰੁ ਬੰਦ ਕਾਰਨ ਸੁਗੰਧਤਾ ਦੇ ਰਸ ਦੀ॥
 ਕੰਨ ਰਸ ਗਿਆ ਮਰ ਮਿਰਗ ਸੁਗੰਧਦਾਰ
 ਜਿਹਬਾ ਰਸ ਮੀਨ ਬਿਚ ਕੁੰਡੀ ਦੇ ਆ ਫਸਦੀ॥
 ਭੋਗ ਰਸ ਹਸਤੀ ਸਹਾਰਦਾ ਹੈ ਕੁੰਡਾ ਸਿਰ
 ਜਤਨ ਬਗੈਰ ਏਕ ਏਕ ਨੂੰ ਗਰਸਦੀ॥
 ਕਰੇਂ ਨਾ ਬਚਾਰ ਜੇ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਤੇਰਾ ਕੀ ਹੁਵਾਲ ਪੰਜ ਧਾਂਤ ਬਿਚ ਬਸਦੀ॥੨੮੭॥

Kabit

Kāran daris giā sikhā me pataṅg jal
 bhauru band kāran sugandhtā de ras dī.
 Kann ras giā mar mirag sugandhdār
 jihbā ras mīn bich kuṇḍī de ā phasdī.
 Bhog ras hastī sahārdā hai kuṇḍā sir
 jatan bagair ek ek nūn garasdī.
 Kareṅ nā bachār je nadānn Bhagwānn Dās
 terā kī huvāl pañj dhānt bich basdī.287.

Kabitt: Bhagwan Das says that a moth burns itself on the flame in its keenness to see the light of the lamp and the black bee charmed by fragrance meets death by getting imprisoned in the flower petals. A musk deer feels enchanted by the sound of a hunter's horn and gets caught in his net; and a fish gets caught in the fisherman's bait lured by the relish of food. An elephant gets betrayed by its lust and suffers at the hands of mahout. Similarly all these evils become cause of man's moral and spiritual degeneration. Prey to the five evils, he fails to reflect on the consequences of these evils.

Man is advised to be aware of the harm the five cardinal evils cause him.
 287.

ਕਬਿਤ॥

ਨਾਰ ਕੀ ਪਰੀਤ ਜਨ ਬੰਦਗੀ ਬਸਾਰ ਦੇਤ
 ਭਾਰੀ ਹੈ ਕਲੰਕ ਦਰਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੇਤੀਆਂ॥
 ਰੇਸਮਾਂ ਨੂ ਲੇਹਾ ਜੇਹਾ ਫਕਰਾਂ ਨੂੰ ਐਬ ਤੇਹਾ
 ਕਲਰਾ ਜਮੀਨ ਜਿਉਂ ਕਲੰਕ ਭਇਆ ਖੇਤੀਆਂ॥
 ਪਾਣੀਆਂ ਨੂ ਬੂਰ ਜਿਵੇਂ ਮਾਨਸਾਂ ਵਿਸੂਰ ਤਿਵੇਂ
 ਭਾਰੀ ਹੈ ਕਲੰਕ ਲਾਲ ਚੰਦਨਾ ਨੂੰ ਰੇਤੀਆਂ॥
 ਰਾਹੁ ਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਚੰਦ ਸੂਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਕਲੰਕ ਜਾਣੋ ਨਾਰ ਦਿਆਂ ਹੇਤੀਆਂ॥੨੮੮॥

Kabit

Nār kī parīt jan bandgī basār det
 bhārī hai kalaṅk daraāvān nūn baretīān.
 Resmān nū lehā jehā fakrān nūn aib tehā
 kalrā jamīn jiuṅ kalaṅk bhaiā khetīān.
 Pāṇīān nū būr jiveṅ mānsān visūr tiveṅ
 bhārī hai kalaṅk lāl chandnā nūn retīān.
 Rāhu ket jiveṅ chand sūr Bhagwānn Dās
 tiveṅ hī kalaṅk jāṇo nār diān hetīān.288.

Kabitt : Bhagwan Das says that love for woman is a hindrance in a saint's spiritual path and brings a slur on his name. The life of such a saint becomes spiritually dry like dry sand visible in a dried up river. A person with such an immoral behavior can be compared to silk destroyed by worm and barren land where nothing grows. A saint's relationship with woman makes him as filthy as water decomposed by algae and sandal mixed with sand. Just as sun and moon are eclipsed by the shadow (as believed in astrological belief) of Rahu and Ketu, a saint is blemished by his love for a woman.

The saints are warned of serious consequences of following the path of immorality.288.

ਕਬਿਤ॥

ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਸਾਜ ਨਹੀਂ
 ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਕਾਜ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਝਾਕ ਹੈ॥
 ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਰ ਨਹੀਂ
 ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਯਾਰ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਚਾਕ ਹੈ॥
 ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਪੂਤੁ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਤੁ ਨਹੀਂ
 ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਤੂਤ ਨਹੀਂ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਕ ਹੈ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਨਾ
 ਫਕੀਰ ਦਰਿਵੇਸ ਇਕ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਕ ਹੈ॥੨੮੯॥

Kabit

Paise binā rāj nahīn paise binā sāj nahīn
 paise binā kāj nahīn paise binā jhāk hai.
 Paise binān hār nahīn paise binān nār nahīn
 paise binā yār nahīn paise binā chāk hai.
 Paise binā pūtu nahīn paise binān dūtu nahīn
 paise binān kartūt nahī paise binān khāk hai.
 Kahe Bhagwānn Dās paise binā aur nā
 fakīr darives ik paise binā pāk hai.289.

Kabitt : Emphasizing the need to become detached to worldly wealth despite it being quite important, Bhagwan Das says that it is not possible to rule over a land or purchase an instrument without money; in fact, no task in this world can possibly be accomplished without money. If a person has no money with him, he does not get respect in society nor can he get married to a woman nor make friends. One is always in disquietude without it. Neither sons nor relatives like such a person and nothing in this world can be accomplished without money. However, only a fakir remains holy even if he has no money.

The entire world is engrossed in material things whereas only a true saint transcends such a desire.289.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਵਣ ਫਕੀਰ ਖੋਲ ਅਟਕ ਜੰਜੀਰ
 ਸਿਰ ਮੰਨ ਤਕਦੀਰ ਪੀਣ ਜਹਰ ਪਿਆਲੜੀ॥
 ਰੈਹਣ ਨਰਾਸ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨਾਸ
 ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਰ ਕੂੜ ਤਜ ਦੇਣ ਚਾਲੜੀ॥
 ਦੇਖ ਗੁਲਜਾਰ ਦਿਲਿ ਗਏ ਹੈਂ ਸਰੂਪ ਮਿਲਿ
 ਏਕਤਾ ਮਕਾਨ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਨਹੀਂ ਗਾਲੜੀ॥
 ਦਰਜਾ ਫਕੀਰੀ ਦਾ ਹੈ ਦੂਰ ਭੈਗੁਵਾਨ ਦਾਸ
 ਸਮਝ ਲੈ ਉਮਰ ਨਦਾਨ ਅਜੇ ਬਾਲੜੀ॥੨੯੦॥

Kabit

Hovaṇ fakīr khol aṭak jañjīr
 sir mann takdīr pīṇ jahar piālṛī.
 Raihaṇ narās ih jāṇ ke sarīr nās
 āp nūñ bachār kūṛ taj deṇ chālṛī.
 Dekh guljār dili gae haiñ sarūp mili
 ektā makān vikhe pahuñche nahīñ gālṛī.
 Darjā fakīrī dā hai dūr Bhaiguwāññ Dās
 samajh lai umar nadāññ aje bālṛī.290.

Kabitt : Bhagwan Das says that the seekers who nurture in their minds the desire to reach the highest spiritual state tread this arduous path overcoming all hindrances in their minds. They deem this human body perishable and become detached to it. They attain self-realization and discard love and attachment for what is transient. Having reached this supreme spiritual state, they identify themselves with it and become stable in it. This spiritual state is not attained by mere talk. The status of true sainthood is very high, and one must understand that a lot many efforts are required to reach this supreme state.

The spiritual state of a true fakir is rather high and it is attained through a lot many efforts.290.

ਕਬਿਤ॥

ਸਿਰ ਦਿਤੇ ਲਭਦੀ ਮੁਹਾਲ ਚਾਲ ਫਕਰਾਂ ਦੀ
 ਸੌਖੀ ਨਹੀ ਜਾਣ ਬਾਜੀ ਹੋਵਣ ਸਹੀਦ ਦੀ॥
 ਜੀਵਦੇ ਹੀ ਜੀ ਵਿਚ ਜਾਨ ਵਲੋਂ ਹਥ ਧੋਣ
 ਬਣਿਆਂ ਨਦਾਨ ਗਲ ਜਾਣ ਕੇ ਸੁਨੀਦ ਦੀ॥
 ਸੁਣੇ ਹੋਏ ਸੁਖਨ ਸਹੰਸ ਕਹੇ ਮੂਹ ਤੇ ਜੇ
 ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀ ਅਮਲ ਪਲੀਦ ਦੀ॥
 ਧੋਖੇਬਾਜੁ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਪੀਰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਖਲਾ ਮਾਰੁ ਖੋਲ ਕੇ ਨਾ ਖਵਰ ਮੁਰੀਦ ਦੀ॥੨੯੧॥

Kabit

Sir dite labhdī muhāl chāl fakrān dī
 saukhī nahīn jāṇ bājī hovaṇ sahid dī.
 Jīnvde hī jī vich jān valon̄ hath dhoṇ
 baṇiān nadān gal jāṇ ke sunīd dī.
 Suṇe hoe sukhan sahams kahe mūh te je
 kujh pratīt nahīn amal palīd dī.
 Dhokhebāju hoi baiṭhā pīr Bhagwān Dās
 khalā māru khol ke nā khavar murīd dī.291.

Kabitt : Bhagwan Das says that it has been highly difficult to become a truly realized saint; it is not an easy task to lay down one's life for the realization of this objective. True sainthood cannot be earned only by listening to the heresay; he who wants to reach this state must learn to die while still living. A person who preaches to others what he had listened to from others cannot attain any spiritual merit until he lives those teachings in his own life. A person who establishes himself a saint through clever means and does not realize the innocence of his followers should be disgraced in public.

A true *fakir* lives truth in his life as taught by his spiritual preceptor.291.

ਕਬਿਤ॥

ਚਜ ਨਾ ਅਚਾਰ ਗਿਆ ਫਕਰ ਸਬੂਤ ਬਣ
 ਭੇਸ ਪਲਟਾਇ ਲਿਆ ਕਾਰ ਹੈ ਸੈਤਾਨ ਦੀ॥
 ਚੰਚਲ ਸੁਭਾਉ ਕਰ ਚਿਤ ਹੈ ਚਲਾਇਮਾਨੁ
 ਸੁਰਤੀ ਪੁਕਾਰੇ ਮੂਹੋਂ ਬੇਦ ਔ ਪੁਰਾਨ ਦੀ॥
 ਮਾਇਆ ਮਦ ਬਿਸੇ ਭੋਗ ਛਿਦਰ ਹਜਾਰ ਬਿਚ
 ਵੇਰ ਕਹੇ ਸਾਧ ਦੇਖੋ ਗਲ ਇਹ ਹਰਾਨ ਦੀ॥
 ਛਿਤਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਇਹ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਗੁਜਰ ਖਰਾਬ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਧਿਆਨ ਦੀ॥੨੯੨॥

Kabit

Chaj nā achār giā fakar sabūt baṇ
 bhes palṭāi liā kār hai saitānn dī.
 Chañchal subhāu kar chit hai chalāimānu
 surtī pukāre mūhoñ bed au purānn dī.
 Māiā mad bise bhog chhidar hajār bich
 pher kahe sādḥ dekho gal ih harānn dī.
 Chhitrāñ dī mār ih nadānn Bhagwānn Dās
 gujar kharāb partīt nā dhiān dī.292.

Kabitt : Bhagwan Das says that he who dons the robes of a saint without having purified his conduct is verily the image of a devil. His mind remains ever unstable and wavering, and his nature being flippant, such a pseudo saint only deceives his audience by reciting for them *mantras* from the Vedas and the Puranas. It is quite surprising that such a person calls himself a saint even though there are in him thousands of flaws like desiring wealth and pleasures. Such an ignorant person who does nothing to unite his consciousness with the Lord deserves to be disgraced.

The pseudo saints who only don the robes of a *fakir* and possess no spiritual merit are criticized.292.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਇ ਕਰ ਸਾਧੁ ਨਫਾ ਖੱਟਿਆ ਪਖੰਡੀਆਂ ਕੀ
 ਖੁਲਿਆ ਨਾ ਪੇਚੁ ਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤ ਜੰਜੀਰ ਦਾ॥
 ਗ੍ਰਿਹਸਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੁਦਾ ਗੇੜੁ ਨਹੀਂ ਅਮਲਾਂ ਦਾ
 ਸਾਂਗੁ ਬਦਲਾਇ ਬੈਠਾਂ ਹੋਰੁ ਕਿਉਂ ਸਰੀਰ ਦਾ॥
 ਫੁਰਨੇ ਤੇ ਬਾਸਨਾਂ ਉਡਾਈ ਨਾ ਬਰੂਦ ਵਾਂਗੁ
 ਦਰਜਾ ਦਲਿਦਰੀ ਕਿਉ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਪੀਰ ਦਾ॥
 ਮੂਹੋਂ ਕਹਿ ਆਖਣਾ ਸੁਖਾਲਾ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਏ ਆਲੀ ਮਗਜ ਫਕੀਰ ਦਾ॥੨੯੩॥

Kabit

Hoi kar sādhu nafā khaṭṭiā pakhaṇḍīān kī
 khuliā nā pechu prabrit jañjīr dā.
 Grihastīān nālon judā geṛu nahīn amlān dā
 sāṅgu badlāi baiṭhān horu kiuñ sarīr dā.
 Phurne te bāsnān uḍāi nā barūd vāṅgu
 darjā dalidrī kiu manniā hai pīr dā.
 Mūhoñ kahi ākhṇā sukhālā Bhagwān Dās
 pāiā nahīn jāe ālī magaj fakīr dā.293.

Kabitt : Bhagwan Das says that the pseudo saints fail to earn any spiritual merit if they fail to liberate themselves from the bondage of worldly attractions. Such persons only change their outward garbs but inwardly they cannot detach themselves from a householder's way of life. Such hypocritical persons are acknowledged as indolent and apathetic because they fail to transcend their desires and fancies. It is quite easy to call oneself a saint but it is certainly not that easy to reach this status in reality.

Becoming a true saint is rather arduous but pseudo saints abound in the world. 293.

ਕਬਿਤ॥

ਭੇਖੁ ਬਦਲਾਇਆਂ ਨਹੀ ਸਬਰੁ ਸੁਫਾਈ ਵਿਚ
 ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਤੈਂ ਬਛੋਣਾ ਚੱਕ ਰੋਗ ਦਾ॥
 ਆਸਾ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਂ ਦਿਲ ਬਿਚ ਬਹੇ ਮਲ
 ਖਾਵਣਾ ਹਰਾਮ ਤੁਧ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਚੋਗ ਦਾ॥
 ਦੇਹ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਸੁਖਾਲੀ ਇਹੁ ਬਣਾਇ ਲੈਣੁ
 ਕਠਨ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਸਚ ਵਲੇ* ਜੋਗ ਦਾ॥
 ਚਾਲਾ ਇਹੁ ਬਿਖੜਾ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਜਾਨਣਾ ਸਮਾਨ ਇਕ ਹਰਖ ਤੇ ਸੋਗ ਦਾ॥੨੯੪॥

Kabit

Bhekhu badlāiān nahī sabru sufāi vich
 janmu gavāiā taiñ bachhaunā chakk rog dā.
 Āsā te trisnā jān dil bich bahe mal
 khāvṇā harām tudh maṅg vālī chog dā.
 Deh dī baṇāvṭ sukhālī ihu baṇāi laiṇu
 kaṭhan kamāvṇā hai sach vale jog dā.
 Chālā ihu bikhrā nadānn Bhagwānn Dās
 jānṇā samānn ik harakh te sog dā.294.

Kabitt : Bhagwan Das advises that a person desirous of becoming a saint should cultivate inner values like contentment and piety rather than laying emphasis on outer garb and marks. He who does not make any efforts in this regard cannot make a success of his life. It is unethical for a person in a saint's garb to live on begging but still nurture in mind worldly desires and passions. It is easy to wear a saint's marks and symbols, but it is rather difficult to live the life of a true saint. The persons who tread this arduous path have to deem both joy and sorrow alike.

Mere symbols and marks do not make one a saint: one has to transcend worldly desires to become one.294.

ਕਬਿਤ॥

ਰੂਪੁ ਪਲਟਾਇਆ ਹੈ ਮੁਹਮਾਂ ਦਾ ਭੇਖ ਕਰ
 ਪੜਦਾਂ ਪੁਰਾਨ ਅਤੇ ਫੋਲ ਰਿਹਾਂ ਪੜੀ॥
 ਮਾਂਣ ਵਡਿਆਈ ਗੁੜੀ ਘਾਤ ਬਿਚ ਫਸਿਆ ਹੈਂ
 ਬਚਨ ਬਚਾਰੁ ਗਈ ਬੁਧ ਕਿਉਂ ਬਹੜੀ॥
 ਇਸ ਬਿਧਿ ਫਸੇਂਗਾ ਚੁਰਾਸੀ ਵਾਲੀ ਫਾਹੀ ਫੇਰ
 ਬਾਸਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤ ਇਕੜੀ॥
 ਬਲੁ ਨਹੀਂ ਖੁਲਦਾ ਜਾਂ ਦਿਲੋਂ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਕਰਮ ਕਰੋੜਿ ਨਾਂ ਹਟਾਏਗਾ ਭਵੜੀ॥੨੯੫॥

Kabit

Rūpu palṭāiā hai muhmān dā bhekh kar
 paṛdān purānn ate phol rihān patrī.
 Māṅṅ vadiāi gujhī ghāt bich phasiā haiñ
 bachan bachāru gaī budh kiuñ bahtrī.
 Is bidhi phaseṅgā churāsī vālī phāhī pher
 bāsnā Braham nahīn karat iktrī.
 Balu nahīn khuldā jān diloñ Bhagwānn Dās
 karam karorī nān haṭāegā bhavtrī.295.

Kabitt: Bhagwan Das says that a pseudo saint puts on the robes and marks of a saint and spends all his time in the study of Puranas and examining the horoscopes. He is always caught in the web of receiving honor and glory, but never considers why his thoughts and behavior have become corrupt. He does not concentrate his mind on God and thus remains caught in the cycle of continued transmigration. A pseudo saint may continue performing whatever deeds he likes but he cannot attain liberation from the cycle of birth-death-rebirth as long as he does not end the duality in mind.

The ultimate objective of the life of a saint and the means to achieve it are highlighted.295.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬਿਸੇ ਭੋਗ ਕੁਤੇ ਬਿਲੇ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਸਾਰੇ
 ਬੰਦਗੀ ਬਚਾਰੁ ਇਹੁ ਮਨੁਖ ਦੀ ਗਨੀਮਤੀ ॥
 ਮਾਇਆ ਉਚੀ ਜਾਣ ਨੇਹੁ ਕਰਦਾ ਗਰੇਹੀ ਲੋਕ
 ਚੰਮਤੀ ਤੇ ਦੰਮਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਾ ਧਨੀਮਤੀ ॥
 ਮਾਨਸ ਦੁਐਤ ਬਾਲੀ ਅਟਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ
 ਏਕ ਰੂਪ ਜਾਣ ਰਸੁ ਛਡ ਦੇ ਤ੍ਰੀਮਤੀ ॥
 ਚਿਤੀਆਂ ਤੇ ਖੇਤੁ ਨਾ ਲੁਟਾਉ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੁਗੀ ਇਹੁ ਜਿਨਸ ਬਕੀਮਤੀ ॥੨੯੬॥

Kabit

Bise bhog kute bile karde hain jīv sāre
 bandgī bachāru ihu manukh dī ganīmtī.
 Māiā uchī jāṇ nehu kardā garehī lok
 chamṛī te damṛī nūñ jāṇ sā dhanīmtī.
 Mānnas duait bālī aṭak nūñ dūr kar
 ek rūp jāṇ rasu chhaḍ de trīmtī.
 Chirīāñ te khetu nā luṭāu Bhagwāññ Dās
 pher nahīñ milūgī ihu jinas bakīmtī.296.

Kabitt : Bhagwan Das says that all animals like dogs, cats, etc. remain engrossed in bodily desires but the ability to meditate on God is a rare gift bestowed on only human beings. The householders deem worldly wealth supreme and deeply love it; for them only worldly wealth and physical pleasures are everything. However, it becomes man to efface the sense of duality in his mind and free himself from the entanglement of love for woman and instead identify his individual self with the supreme Self. Human existence has been highly precious and man must not waste it away for nothing.

The supremacy of human existence and the objective before it are underlined.296.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਆਪ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਰੂਪ ਆਪਣਾ ਨਿਹਾਰ
 ਕਰ ਬੋਲ ਦੀ ਬਚਾਰ ਦੇਖ ਸਚ ਦੇ ਸਵਾਦ ਨੂੰ॥
 ਕਰੀ ਤਹਾਂ ਤੂ ਨਿਵਾਸੁ ਨਹੀਂ ਰਤੀ ਬਿਸਵਾਸੁ
 ਜਹਾਂ ਸੀਸ ਨੂੰ ਕਟਾਇ ਕਾਂਨੀ ਪਹੁਚੀ ਹੈ ਮੁਰਾਦ ਨੂੰ॥
 ਆਪਾ ਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਸਾਰ ਸਾਰ ਹੀ ਮੇ ਸਾਰ ਸਾਰ
 ਪੂਰਨ ਹੈ ਆਸ ਤਜ ਆਸ ਦੇ ਫਸਾਦ ਨੂੰ॥
 ਜੀਵਤ ਹੀ ਮਰ ਹੋਹ ਅਮਰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਤਜ ਕੇ ਤਰੀਕ ਠੀਕ ਮਿਲੇ ਜਾ ਅਨਾਦ ਨੂੰ॥੨੯੭॥

Kabit

Āp ko nivār rūp āpṇā nihār
 kar bol dī bachār dekh sach de savād nūn.
 Karīn tahān tū nivāsu nahīn ratī bisvāsu
 jahān sīs nūn kaṭāi kānnī pahuchī hai murād nūn.
 Āpā bhāv nūn visār sār sār hī me sār sār
 pūran hai ās taj ās de fasād nūn.
 Jīvat hī mar hoh amar Bhagwānn Dās
 taj ke tarīk ṭhīk mile jā anād nūn.297.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should efface his ego, realize his true self and reflect on the state of bliss one experiences having realized Truth. He should make efforts to reach the state towards which many dare not tread because a piece of reed realizes its objective of becoming a pen only after it has its head slayed. Man should efface his ego and make efforts to realize oneness with God because only then tension of desires and expectations comes to an end. He should learn the way to die while still living; it is not possible for him to realize oneness with the Primal Lord without doing so.

Human beings are adjured to surrender themselves to the supreme Lord to reach the highest spiritual state.297.

ਕਬਿਤ॥

ਮਰਤਬਾ ਅਸਲ ਫਕੀਰੀ ਦਾ ਨਦਾਨ ਚਾਹੇਂ
 ਮਜਲਸ ਪਾਂਚੋ ਕੀ ਮਨੋਹਰ ਮਿਟਾਇ ਦੇ॥
 ਅਸਲਾ ਪਛਾਣੁ ਕੁਲ ਭਰਮ ਜੰਜੀਰ ਤੋਤ
 ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾ ਤੀਰ ਬਿਚ ਅਗਨ ਜਲਾਇ ਦੇ॥
 ਹੋਹੁ ਔਲੀਆਇ ਮਾਰੁ ਦਮਕਾਂ ਨਚਾਹ ਹੋਇ
 ਬਾਸਨਾ ਦੀ ਜਤ ਪਟ ਨਦੀ ਮੇਂ ਬਹਾਇ ਦੇ॥
 ਸਾਂਭ ਲੈ ਨਵਿਰਤੀ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਰੇਤ ਮੇ ਪਸਾਰਾ ਪਰਵਿਰਤ ਰਲਾਇ ਦੇ॥੨੯੮॥

Kabit

Maratbā asal fakīrī dā nadānn chāheñ
 majlas pāñcho kī manohar miṭāi de.
 Aslā pachhāṇu kul bharam jañjīr toṛ
 trisnā dā tīr bich agan jalāi de.
 Hohu aulīāi māru damkāñ nachāh hoi
 bāsnā dī jaṛ paṭ nadī meñ bahāi de.
 Sāmbh lai navirtī nadān Bhagwāññ Dās
 ret me pasārā parvirat ralāi de.298.

Kabitt : Bhagwan Das says that the person who wants to reach the status of a true saint must put an end to the attractions of five evils. It is obligatory for him to realize his true self after shattering the shackles of doubts and delusions and burning down the arrows of worldly desires. A person desirous of achieving oneness with God or a person desiring to lead a religious life must not nurture any worldly desires and expectations. He should imbibe detachment and completely efface all attractions of the world.

Man is advised to liberate himself from the love of *maya* and realize oneness with God. 298.

ਕਬਿਤ॥

ਮਗਜੁ ਫਕੀਰੀ ਦਾ ਜੇ ਜਾਣਿਆਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੈਂ
 ਹੋਇ ਰਹੁ ਖਮੋਸ ਨਾ ਬਫੈਦੀ ਪਾਉ ਧੁੰਮ ਤੂੰ॥
 ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਜੋ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ ਕਹੁ
 ਬਿਸਰਧਕ ਪੁਰਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਹ ਗੁੰਮ ਤੂੰ॥
 ਦਿਲ ਤੇ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਕੋਮਲ ਬਚਾਰ ਓਰ
 ਮਾਇਆ ਦਾ ਗੁਲਾਮੁ ਹੋਇ ਮਗਰ ਨਾਂ ਘੁੰਮ ਤੂੰ॥
 ਸੰਜਮ ਸਫਾਈ ਮੇ ਜੋ ਕੈਮ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਵੇ ਜੇ ਦਲੀਲ ਤਿਸ ਪੈਰ ਭਾਮੇ ਚੁੰਮ ਤੂੰ॥੨੯੯॥

Kabit

Magju fakīrī dā je jāṇiāṅ prītam taiṅ
 hoi rahu khamos nā bafaidī pāu dhum tūṅ.
 Sardhā sañjugat jo tis updes kahu
 bisaradhak puras de kol hoh gumm tūṅ.
 Dil te kaṭhor nahīṅ komal bachār or
 māiā dā gulāṅmu hoi magar nāṅ ghum tūṅ.
 Sañjam safāi me jo kaim Bhagwāṅn Dās
 āve je dalīl tis pair bhāṅme chumm tūṅ.299.

Kabitt : Bhagwan Das says that the person who has realized the status of being a true saint should not boast about his attainments rather he should prefer to live low key. He should give right instructions to anyone who comes to him to seek guidance with faith in heart. It is only appropriate to remain silent when the person before him has no faith. He must not become subservient to the materialists who are hard-hearted and who have no compassion. He should not tarry a bit even in bowing at the feet of the person who possesses inner merits of piety and modesty.

After attaining the highest spiritual state, one must live low key, instruct the genuine seekers and avoid the faithless.299.

ਕਬਿਤ॥

ਦਰਦ ਦਰੇੜ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਫੇਰ
ਮਨ ਦੇ ਤਰੰਗ ਕਰ ਰਚ ਬਹੋਂ ਰੰਗ ਜੇ॥
ਆਪਣੀ ਸਹੇੜ ਕਰ ਸਖਤ ਸਜਾਇ ਸਹੇਂ
ਦੇਹੀ ਪਾਏਂ ਫੇਰ ਕਰੇਂ ਬਿਸਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗ ਜੇ॥
ਲਾਨਤ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿਰਿ ਭੌਂਦੂਆਂ ਨਦਾਨ ਤੇਰੇ
ਬਣਿਆਂ ਫਕੀਰ ਚਾਹੇਂ ਦਰ ਦਰ ਮੰਗ ਜੇ॥
ਸਾਧ ਸਤੀ ਸੂਰਮਾਂ ਕਿਉਂ ਹੋਏ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਦੇਖ ਦਸਤੂਰ ਲੋਕ ਹੋਵਣ ਨਾ ਦੰਗ ਜੇ॥੩੦੦॥

Kabit

Darad dareṛ tere vāste tiār pher
man de taraṅg kar rach baheṅ raṅg je.
Āpṇī saheṛ kar sakhat sajāi saheṅ
dehī pāeṅ pher kareṅ bisiāṅ dā saṅg je.
Lānnat hajār siri bhaundūāṅ nadānn tere
baṇiāṅ fakīr chāheṅ dar dar maṅg je.
Sādh satī sūrmāṅ kiuṅ hoe Bhagwāṅn Dās
dekh dastūr lok hovaṅ nā daṅg je.300.

Kabitt : Bhagwan Das says that pain and suffering easily overtake a person who remains ever caught in the fancies of his mind. Human body has to undergo severe suffering if man fails to give up indulgence in evil habits. Even if such a person wanders from place to place begging for his food but he encounters only disgrace wherever he goes. Only that person can be accepted a saint, a true *darvesh*, a great warrior looking at whose deeds common people remain highly wonder struck: if people cannot stop praising a person, only then he might be called so.

Here are described the nature and merits of a true saint; things he should avoid are also highlighted.300.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਵਣਾ ਫਨਾਹ ਜੀਵ ਸਚ ਪਰਤੀਤ ਕਰ
 ਖਚਤ ਕਿਉ ਹੋਇ ਰਿਹਾਂ ਕੂੜ ਦੇ ਹੁਲਾਸ ਮੇਂ॥
 ਝੂਠ ਇਹੁ ਰਚਨਾ ਬਣਾਵਟ ਤਮਾਂਮ ਜਾਣੁ
 ਫਸ ਨਾਂ ਨਦਾਂਨ ਬੈਠੁ ਬਿਸੇ ਵਾਲੀ ਫਾਸ ਮੇ॥
 ਰਸ ਲਿਆ ਚਾਹੁਦਾ ਜੇ ਅਮਰ ਅਨੰਦਗੀ ਦਾ
 ਰੂਹ ਲਲਚਾਇ ਨਾ ਕੁੜਕੀ ਦੇ ਗਰਾਸ ਮੇਂ॥
 ਸਮਝ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦੇਖ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਪਰਮ ਅਪਾਰ ਸੁਖ ਹੋਵਣ ਨਰਾਸ ਮੇ॥੩੦੧॥

Kabit

Hovṇā fanāh jīv sach partīt kar
 khachat kiu hoi rihān kūr de hulās meṅ.
 Jhūṭh ihu rachnā baṇāvṭ tamāṅm jāṇu
 phas nān nadānṅ baiṭhu bise vālī phās me.
 Ras liā chāhudā je amar anandgī dā
 rūh lalchāi nā kuṛkkī de garās meṅ.
 Samajh lagāi kar dekh Bhagwānṅ Dās
 param apār sukh hovaṅ narās me.301.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should accept the truth that life in this world is fleeting in nature and he must not get engrossed in the enjoyment of the pleasure of perishable worldly things. The entire expanse of this manifest material world is transitory; man should not act in ignorance and thus get caught in the web of its charms. If a person wants to enjoy lasting spiritual bliss, he must give up his greedy inclinations. He must deeply reflect on God and realize that lasting spiritual bliss can be experienced only by transcending worldly attractions.

Man is shown the way to experience lasting inner bliss by imbibing detachment to *maya*.301.

ਕਬਿਤ॥

ਬੇਲਾ ਇਹੁ ਟਕਾਉ ਦਾ ਹੈ ਨਾਮ ਮੇਂ ਨਵਾਸ ਕਰ
 ਬਖਤ ਬਤੀਤ ਤੇ ਨਾ ਪਾਏ ਐਸਾ ਬੇਲ ਤੂੰ॥
 ਹਥ ਪਟਕਾਂਵਦਾ ਰਹ ਜਾਏਂਗਾ ਨਦਾਂਨ ਫਿਰ
 ਬਿਸਿਆਂ ਬਕਾਰਾਂ ਬਿਚਿ ਰਿਹਾਂ ਅਬ ਮੇਲ ਤੂੰ॥
 ਪਾਗਲ ਤੁਫਾਨੀ ਪੁੱਠੀ ਇਲਤ ਸਹੇਤਦਾ ਹੈਂ
 ਕੂੜ ਟਕਸਾਲ ਵਾਲੀ ਸਚ ਮੰਨ ਖੇਲ ਤੂੰ॥
 ਹੋਇਆਂ ਮਗਰੂਰ ਬਿਚ ਐਸਾ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਡਾਢਾ ਕਰੇਂ ਸੋਰੁ ਜਦੋਂ ਪਵੇਂ ਵਿਚ ਜੇਹਲ ਤੂੰ॥੩੦੨॥

Kabit

Belā ihu ṭakāu dā hai nām meñ navās kar
 bakhat batīt te nā pāñe aisā bel tūñ.
 Hath paṭkāñvdā rah jāeñgā nadāññ phir
 bisiañ bakārāñ bichi rihāñ ab mel tūñ.
 Pāgal tufāñi puṭṭhī ilat saheṛdā haiñ
 kūṛ ṭaksāl vālī sach mann khel tūñ.
 Hoiāñ magrūr bich aisā Bhagwāññ Dās
 ḍāḍhā kareñ soru jadoñ paveñ vich jehal tūñ.302.

Kabitt : Bhagwan Das says that this human existence we have been blessed with is the most opportune time to put an end to the wanderings of mind. To this end, we should remember Name Divine. If we once lose this opportunity, it (i.e. the opportunity of human existence) will not come back again. If we remain engrossed in evils, we will have to repent later on. He who deems this transitory world as eternal plays his life-game to score a self-goal. He who continues to live his life in ego remains caught in the cycle of birth-death-rebirth and creates a lot of hue and cry.

The need to bring poise to mind for attaining liberation from the cycle of continued transmigration is underlined.302.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਮਾਇਆ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਜਾਲ ਅਕਲ ਭੁਲਾਈ ਐਸੀ
 ਮਰਮ ਬਸਾਰ ਲਗਾਂ ਮਗਰ ਸਤਾਂਨ ਤੂੰ ॥
 ਕਮਲਿਆ ਰੋਗ ਕਿਉਂ ਬਿਹਾਝਦਾ ਹੈ ਜਾਣ ਬੁਝ
 ਹੋਂਵਦਾ ਫਨਾਹ ਅਖੀਂ ਦੇਖਦਾਂ ਜਹਾਂਨ ਤੂੰ ॥
 ਹੱਸ ਰੱਸ ਹੁਣ ਬਿਸੇ ਬਦੀਆਂ ਬਕਾਰ ਬਿਚ
 ਜਾਣ ਕੇ ਸਰੀਰ ਬਿਰ ਹੋਇਆਂ ਗਲਤਾਂਨ ਤੂੰ ॥
 ਪੈਣਗੇ ਪਵਾੜੇ ਜਦੋਂ ਫੇਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਰੋਏਂਗਾ ਜਾਂ ਹੋਏਂਗਾ ਵਰਾਨ ਤੂੰ ॥੩੦੩॥

Kabit

Māiā de jañjāl jāl akal bhulāī aisī
 maram basār lagāñ magar satāñn tūñ.
 Kamliā rog kiuñ bihājhdā haiñ jāñ bujh
 hoñvdā fanāh akhīñ dekhdañ jahāñn tūñ.
 Hass rass huñ bise badiāñ bakār bich
 jāñ ke sarīr thir hoiāñ galtāñn tūñ.
 Pañge pavāre jadoñ pher Bhagwāñn Dās
 dhāhāñ mār roeñgā jāñ hoeñgā varāñ tūñ.303.

Kabitt : Bhagwan Das says that *maya* is a sort of veil that covers the right understanding of man, and he becomes forgetful of the mystery of this world and begins to follow the satanic inclinations. Man watches with his own eyes the fleeting nature of this material world but still he prefers to remain in ignorance and thus court various maladies. Deeming this body intransient, he willingly and happily gives himself to evil ways. However, he repents when he has to present the account of his deeds done during his lifetime in this world.

Man is cautioned against deeming life in this world intransient and remaining engrossed in various evils.303.

ਕਬਿਤ ॥

ਪਕੜ ਕਨਾਰਾ ਨ ਬਣਾਵਟ ਦੇ ਵਿਚ ਆਈ
 ਕਹਣਾ ਰਹਣਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮਿਥਿਆ ਬਿਹਾਰੁ ਹੈ ॥
 ਕਈ ਇਉਂ ਆਖਦੇ ਹੈਂ ਹੱਕ ਇਹੁਦਾ ਮਾਇ ਬਾਪੁ
 ਕਈ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੱਕੁ ਇਹਦਾ ਨਾਰ ਹੈ ॥
 ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਬਿਚ ਹੱਕੁ ਨਹੀ ਸਾਬਤੁ ਜਾਂ
 ਦੂਸਰੇ ਮੇ ਹੱਕੁ ਜਾਣ ਫਸਣਾ ਬਕਾਰ ਹੈ ॥
 ਕੂੜੁ ਬਕਬਾਦ ਹੋਰ ਸਭ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਹੱਕੁ ਸਚੁ ਇਸ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਬਚਾਰ ਹੈ ॥੩੦੪॥

Kabit

Pakar kanārā na baṇāvṭ de vich āī
 kahṇā rahṇā duniān dā mithiā bihāru hai.
 Kāi iuñ āñkhde haiñ hakk ihudā māi bāpu
 kāi mūhoñ bol rahe hakku ihdā nār hai.
 Āpṇe sarīr bich hakku nahīn sābtu jāñ
 dūsre me hakku jāñ phasṇā bakār hai.
 Kūṛu bakbād hor sabh Bhagwāñn Dās
 hakku sachu is dā Braham dī bachār hai.304.

Kabitt : Bhagwan Das says that life in this world is transient and it is only proper for man to remain detached from worldly entanglements. Some people say that the love of parents and wife is true whereas the fact remains that nobody born into this world is permanent. Therefore, it is a meaningless task to imbibe deep love with an individual born into this world deeming him/her everlasting. Everything and everyone other than the Creator-Lord is evanescent. Therefore, only reflection on realization of God is true and lasting.

Man is advised to imbibe detachment towards worldly attractions and reflect on the ways to realize God.304.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਆਈ ਨਾਂ ਨਦਾਨ ਮਤਿ ਬਿਸੇ ਉਨਮਤ ਹੋਇ
 ਕਰੇਂ ਕਰਤਬ ਤੂੰ ਜਨੌਰ ਜਤ ਪਸ ਦੇ ॥
 ਬੈਠ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਬਿਚ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉ
 ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕੁਤੇ ਬਿਲੇ ਕਾਉਂ ਫਸਦੇ ॥
 ਹੋਇਆਂ ਕਿਉ ਹੈਰਾਨ ਤੇ ਬੇਹੋਸ ਤੂੰ ਖਮੋਸ ਹੁਣ
 ਮਾਣਸ ਧਰਾਇਆ ਨਾਮੁ ਬਾਧਾ ਕੀ ਹੈ ਦਸ ਦੇ ॥
 ਸੰਜਮ ਸਫਾਈ ਕਰ ਸਾਂਤ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਖੌਸਤਾ ਹਜਾਰੁ ਮਾਰੁ ਬਿਸੇ ਬਾਲੇ ਰਸ ਦੇ ॥੩੦੫॥

Kabit

Āī nān nadānn mati bise unamat hoi
 karen kartab tūn janaur jaṛ pas de.
 Baiṭh ke kanāre bich āpṇe hisāb lāu
 bāsnān de māre kute bile kāuñ phasde.
 Hoiān kiu hairānn te behos tūn khamos huṇ
 mānṇas dharāiā nāmu bādhā kī hai das de.
 Sañjam safāi kar sānt Bhagwānn Dās
 khauṅsṛā hajāru māru bise bāle ras de.305.

Kabitt : Bhagwan Das says that man remains ignorant, continues to indulge in evil inclinations and acts and behaves like beasts. There is need for him to think objectively why birds and animals like dogs, cats and crows remain in bondage while being prey to physical desires. Man wonders what makes human life better and higher than that of birds and animals but prefers to maintain silence in bewilderment. It becomes man to make sincere and strenuous efforts to put a check on his evil inclinations, make his mind pious and thus lead a life of inner poise.

Emphasis is laid on the need to live a modest and contented life abandoning all worldly desires.305.

ਕਬਿਤ॥

ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਲੀਹ ਤੋੜ ਕਾਂਮਨਾ ਨੂੰ ਕਾਠ ਮਾਰੁ
ਫਕਰ ਸਬੂਤ ਬਣੁ ਪਹਰਿਆ ਜੇ ਚੋਲਣਾ॥
ਹਿਰਸ ਹਵਾਇ ਹੋੜ ਹੱਕ ਮੇਂ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇ
ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀਓ ਨਾਂ ਦੰਮੁ ਇਕੁ ਡੋਲਣਾ॥
ਫੁਰਨੇ ਉਠਾਇ ਸਭ ਰੂਹ ਦੀ ਰਹੈਸ ਕਰ
ਬੈਠ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਜੁ ਅਸਤਬਲੁ ਖੋਲਣਾ॥
ਦਿਲੋਂ ਦਰਵੇਸ ਹੋਹ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਤਤੁ ਪਾਇ ਐਸਾ ਨਹੀ ਮੂਹੋਂ ਬਣੇ ਬੋਲਣਾ॥੩੦੬॥

Kabit

Lālsā dī līh toṛ kānmnā nūn kāṭh māru
fakar sabūt baṇu pahriā je cholṇā.
Hiras havāi hoṛ hakk meṅ hisāb lāi
sidak sabūrīo nān dammu iku ḍolṇā.
Phurne uṭhāi sabh rūh dī rahais kar
baiṭh ke kanāre ju astablu kholṇā.
Dilon darves hoh nadān Bhagwān Dās
tatu pāi aisā nahīn mūhoṅ baṇe bolṇā.306.

Kabitt : Bhagwan Das says that the person who wants to put on the robes of a saint must keep worldly desires and expectations at bay. Keeping them in complete check and treading the path of truth, he should imbibe the values of patience and contentment and must never waver in his commitment to conviction. Putting at rest all the fancies of mind, he should place his consciousness in a state which inspires him to discard evils and work for spiritual progression. He should be a true saint at heart and realize a state where his merits should speak for him and impress seekers.

Here are enumerated values and merits a true fakir must imbibe.306.

ਕਬਿਤ॥

ਛਡ ਕੇ ਨਦਾਨਪੁਣਾ ਅਬ ਤੂੰ ਦਨਾਈ ਫਵੁ
ਪਾਗਲੀ ਮੇਂ ਗਈ ਬਹੁ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਜੇ॥
ਦੀਨਤਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਉਖਾੜ ਜੜ ਭਟਕਾ ਦੀ
ਭਰਮ ਜਖੀਰਾ ਪਟੁ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਅਤੀਤ ਜੇ॥
ਤਾਰਾਂ ਪਰਵਿਰਤ ਪਸਾਰ ਵਾਂਗ ਤੰਦੂਏ ਦੇ
ਬੈਠਾ ਹੋ ਬਿਹੋਸ ਫੜ ਭੌਦੂਆਂ ਦੀ ਰੀਤ ਜੇ॥
ਪਲਟੇ ਦੇ ਗੋੜ ਖਾਏਂ ਫੇਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਬਿਸਿਆਂ ਬਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰੇਂਗਾ ਪਰੀਤ ਜੇ॥੩੦੭॥

Kabit

Chhaḍ ke nadānpuṇā ab tūn danāī phaṛu
pāglī meṅ gaī bahu umar batīt je.
Dīntā tiāg ke ukhār jaṛ bhaṭkā dī
bharam jakhīrā paṭu hoiā haiṅ atīt je.
Tārāṅ parvirat pasār vāṅg tandūe de
baiṭhā ho bihos phaṛ bhaudūān dī rīt je.
Paṭe de geṛ khāeṅ pher Bhagwānn Dās
bisiāṅ bakārāṅ nāl kareṅgā parīt je.307.

Kabitt : Bhagwan Das says that man spends most of his life in ignorance; it becomes him to come out of ignorance and tread the path of self-realization. He ought to abandon his indolence and put an end to the wanderings of the mind; he should develop detachment to worldly attractions and completely efface all doubts and delusions. The poet warns man against acting in ignorance and expanding the sphere of his worldly desires. If a person falls in love with indulgence in evils, he remains caught in the cycle of continued transmigration.

Human beings should protect themselves against indulgence in the world and put an end to continued transmigration.307.

ਕਬਿਤ॥

ਦੇਖ ਕੇ ਸਮਾਜ ਰਾਜ ਗਾਫਲ ਬਰਾਜ ਨਹੀ
 ਸਮਝ ਨਲਾਜ ਕਰ ਕਾਰਜ ਕਸੂਤ ਨਾਂ॥
 ਪੁਤ ਪਰਵਾਰ ਨਾਰ ਜਿਤਨਾ ਬਿਹਾਰੁ ਯਾਰ
 ਦਿਲ ਮੇ ਬਿਚਾਰ ਬਿਰ ਰਹਣਾ ਇਹ ਸਬੂਤ ਨਾ॥
 ਜਹਾਂ ਹੈ ਸੰਜੋਗ ਤਹਾਂ ਹੋਂ ਵਦਾ ਬਜੋਗ ਰੋਗ
 ਭੋਗ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕਿਉ ਮਿਟਾਂਏ ਸੋਗੁ ਊਤ ਨਾਂ॥
 ਬੇਲਾ ਆਖਰ ਜੁਦਾਈ ਨਾ ਸਹਾਈ ਭੈਣ ਭਾਈ ਮੀਤ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕਿਉ ਹੋਵੇਂ ਅਵਧੂਤ ਨਾਂ॥੩੦੮॥

Kabit

Dekh ke samāj rāj gāfal barāj nahīn
 samajh nalāj kar kāraj kasūt nān.
 Put parvār nār jitnā bihāru yār
 dil me bichār thir rahṇā ih sabūt nā.
 Jahān hai sañjog tahān hoṇvdā bajog rog
 bhog nūn tiāg kiu miṭāṇe sogu ūt nān.
 Belā ākhar judāī nā sahāī bhaiṇ bhāī mīt
 Dās Bhagwān kiu hoveṇ avdhūt nān.308.

Kabitt : Bhagwan Das says that man must not sit idle in ignorance or act unabashedly in an unbecoming manner while looking at the extended familial and societal relations. He must give a thought to the fact that family relations of son, wife, etc., are not permanent. Union and separation go side by side; the ignorant man should save himself from the malady of worldly indulgence and become free from all anxiety. When the time of death comes, all relations like brother, friends, etc., are left behind: it is apt to become detached towards them from the very outset.

Man is advised to save himself against evils and remain detached from worldly relations.308.

ਕਬਿਤ॥

ਤਿੰਵਣ ਦੀ ਕੁੜੀਆਂ ਮਦਰਸੇ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜੁ
ਬਿਆਹ ਵਾਲਾ ਮੇਲੁ ਨਾ ਹਮੇਸ ਹੈ ਠਰਾਵਣਾ॥
ਮੁਸਾਫਰ ਸਰਾਇ ਮੇਲਾ ਭਰਿਆ ਜਹਾਂਨ ਬਿਚ
ਬੇੜੀ ਵਾਲਾ ਪੂਰੁ ਇਹੁ ਜਰੂਰ ਛਿੜ ਜਾਵਣਾ॥
ਬੁਦਬੁਦਾ ਨੀਰ ਇਹ ਸਰੀਰ ਨਹੀ ਦੇਖ ਭੁਲ
ਭਜਣੇ ਦੀ ਬਾਰ ਇਨ ਪਲੁ ਨਹੀ ਲਾਵਣਾ॥
ਬੁਰਜ ਬਰੂਦ ਗਿਆ ਉਡ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਬੀਤਿਆ ਜੋ ਬੇਲਾ ਫੇਰ ਹਥ ਨਹੀ ਆਵਣਾ॥੩੦੯॥

Kabit

Tiññañ dī kuṛīāñ madarse de laṛke ju
biāh vālā melu nā hames hai ṭharāvṇā.
Musāfar sarāi melā bhariā jahānn bich
berī vālā pūru ihu jarūr chhir jāvṇā.
Budbudā nīr ih sarīr nahīn dekh bhul
bhajṇe dī bār in palu nahīn lāvṇā.
Buraj barūd giā uḍ Bhagwānn Dās
bītiā jo belā pher hath nahīn āvṇā.309.

Kabitt : Bhagwan Das says that the girls who get together to spin on the spinning wheel, the school mates and the guests who get together in the marriage celebrations do not remain together forever: they get separated sooner or later. Just as guests in an inn go their separate ways after a brief stay and travellers travelling in a boat disperse after completing their journey, human beings also depart from this world; human life in this world is short-lived like bubble on the water which disappears in a moment. Just like a tower blown away with an explosive, the time once gone cannot be called back.

The temporary nature of human life and worldly relations is underlined.309.

ਕਬਿਤ॥

ਮਾਂਣੁ ਕਿਸ ਚੀਜ ਦਾ ਤੂੰ ਕਰਦਾਂ ਕੁਮਤ ਕਰ
 ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਉਮਰ ਇਹ ਜਾਏ ਤੇਰੀ ਘਟਦੀ॥
 ਢਲੇ ਪੜਛਾਵਾਂ ਜਿਉਂ ਬਿਰਛ ਬਨਾਸਪਤ
 ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਤੂੰ ਜਾਣੁ ਇਹ ਖੇਲ ਕੋਈ ਝਟ ਦੀ॥
 ਗਜਦੀ ਖੜੋਇ ਸਿਰ ਐਸੀ ਬਲਵਾਨ ਮੌਤ
 ਜੋਬਨ ਬੁਢੇਪੇ ਦੀਆਂ ਆਣ ਜੜਾਂ ਪਟਦੀ॥
 ਕਰੀਏ ਉਪਾਉ ਜੇ ਅਨੇਕ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਮਰਗ ਹਟਾਈ ਨਹੀਂ ਮਗਰ ਤੇ ਹਟਦੀ॥੩੧੦॥

Kabit

Māṅṅu kis chīj dā tūn kardān kumat kar
 dino din umar ih jāe terī ghaṭdī.
 Ḍhale paṛchhāvān jiuṅ birachh banāsapat
 tiveṅ hī tūn jāṅu ih khel koī jhaṭ dī.
 Gajdī kharoi sir aisī balvān maut
 joban buḍhepe dīān āṅ jaṛān paṭdī.
 Karīe upāu je anek Bhagwānn Dās
 marag haṭāī nahīn magar te haṭdī.310.

Kabitt : Bhagwan Das says that there is nothing man should be proud of whereas the fact remains that his lifetime in this world decreases with each passing day. Just as the shade of a tree keeps changing and is not permanent, human life in this world should also be accepted as transient and short-lived. Mighty death, which constantly hovers over man's head, overtakes a person anytime without caring whether he is young or old. Man may make whatever efforts or take whatever precautions, it is not possible to get immunity from death.

Herein the transience of life and inevitability of death are underlined.310.

ਕਬਿਤ ॥

ਸੁਣ ਬਾਤ ਤੂੰ ਨਦਾਨ ਝੂਠਾ ਜਾਣ ਕੇ ਜਹਾਨੁ
 ਸਾਰਾ ਆਖਦਾ ਬਿਆਨ ਜੇਹੜਾ ਅੰਤ ਕਾਲ ਹੋਵਣਾ ॥
 ਬਾਸਨਾਂ ਅਵਸ ਹੋਇ ਰਹਿੰਦੀ ਜੋ ਚਲਾਇਮਾਨ
 ਤਿਸ ਤਕਦੀਰ ਹੋਇ ਤੁਧ ਨੂੰ ਵਗੋਵਣਾ ॥
 ਨਹੀ ਮਕਦੂਰ ਜਮਦੂਤ ਕੁਝੁ ਸਕੇ ਕਹ
 ਸੰਗ ਕਰਤਬ ਆਪ ਆਪ ਨੂੰ ਤੈਂ ਖੋਵਣਾ ॥
 ਨੇਕੀ ਜੇ ਕਮਾਵੇਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂ
 ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਬਟੇ ਪਿਆਰੇ ਬਣੂੰ ਤੈਨੂੰ ਰੋਵਣਾ ॥੩੧੧॥

Kabit

Suṇ bāt tūn nadānn jhūṭhā jāṇ ke jahānṇu
 sārā ākhdā biān jehrā ant kāl hovṇā.
 Bāsnān avas hoi rahindī jo chalāimān
 tis takdīr hoi tudh nūn vagovṇā.
 Nahīn makdūr jamdūt kujhu sake kah
 saṅg kartab āp āp nūn taiṇ khovṇā.
 Nekī je kamāveṇ Bhagwānn Dās sukh pāveṇ
 badīān de baṭe piāre baṇūn tainūn rovṇā.311.

Kabitt : Bhagwan Das says that it is worth listening to with care for man as to what will happen when death overtakes him in this transient world. During lifetime a person's longings and cravings do not come under check rather they continue to increase continuously. Ultimately, they become man's destiny and ruin him. Even the mighty messengers of the god of Death fail to cause man any harm if he is able to overpower his mind by performing noble deeds. Man experiences happiness in return for his good deeds but has to repent if he commits evil deeds.

Man is adjured to develop tendency towards acting nobly and philanthropically.311.

ਕਬਿਤ॥

ਕਾਲ ਸਿਰਦਾਰ ਜਿਨ ਲਏ ਸਭ ਮਾਰ
 ਕਿਉਂ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਨਾਮੁ ਆਪਣਾ ਜਪਾਏ ਹੈਂ॥
 ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਸਮੇਤ ਲਏ ਕਾਲ ਨੇ ਲਪੇਟ
 ਜਾਲ ਤਾਣਿਆ ਅਮੇਟ ਬਿਚ ਤਿਸ ਦੇ ਛਪਾਏ ਹੈਂ॥
 ਦੇਹਧਾਰੀ ਜਗਤ ਮੇਂ ਮਾਰ ਲਏ ਇਸ ਨੇ
 ਚਰਿੰਦੇ ਤੇ ਪਰਿੰਦੇ ਔ ਚੁਪਾਏ ਤੇ ਦੁਪਾਏ ਹੈਂ॥
 ਕਰੇਂ ਕਿਉਂ ਗੁਮਾਨੁ ਤੂੰ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਕੌਣ ਤੂੰ ਬਚਾਰਾ ਐਸੇ ਖੁਹਣੀਆਂ ਖਪਾਏ ਹੈਂ॥੩੧੨॥

Kabit

Kāl sirdār jin lae sabh mār
 kiun̄ tis ko visār nāmu āpṇān̄ japāe haiṅ.
 Chāre khāṇīān̄ samet lae kāl ne lapet
 jāl tāṇiā amet̄ bich tis de chhapāe haiṅ.
 Dehdhārī jagat meṅ mār lae is ne
 charinde te parinde au chupāe te dupāe haiṅ.
 Kareṅ kiu gumānnu tūn̄ nadānn̄ Bhagwānn̄ Dās
 kauṅ tūn̄ bachārā aise khūhṇīān̄ khapāe haiṅ.312.

Kabitt : Bhagwan Das says that death is rather mighty and it overpowers everybody, but man, forgetful of death, tends to make others sing his praises. Death has spread its net so wide that it overpowers all kinds of beings on this earth - born of egg (*āndaj*), of fetus (*jeraj*), of sweat/dampness (*setaj*) or of earth (*utbhuj*). It overtakes every being born on this earth and walking either on two or four feet including humans, animals, birds, etc. Death can annihilate even the mighty and huge armies; then, what is there which makes man feel proud of?

Death is called the most powerful which overpowers all beings born on this earth.312.

ਕਬਿਤ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਿਚ ਜਦੋਂ ਗੁਜਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋਈ
 ਦੇਖ ਕਰ ਤਦੋਂ ਡਾਢੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ ਆਹ ਤੂੰ॥
 ਰੋਏਂ ਮਨ ਓਪਰੇ ਤੇ ਸਮਾਂ ਪਾਇ ਭੁਲ ਜਾਇ
 ਸਮਝ ਨਦਾਨ ਕੈਸੇ ਪਿਆ ਹੈਂ ਕੁਰਾਹਿ ਤੂੰ॥
 ਦਿਲ ਲਾਇ ਯਾਦ ਕਰ ਆਪਣਾ ਫਨਾਹਿ ਹੋਣਿ
 ਦੰਮ ਦੰਮ ਧੋਇ ਦਾਗ ਸੀਨੇ ਦੇ ਸਿਆਹਿ ਤੂੰ॥
 ਹੋਵੇ ਮਨਜੁਰੁ ਤੇਰਾ ਰੋਣ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਲਕ ਬਸਾਰੁ ਨਹੀਂ ਸਚ ਦੀ ਸਲਾਹਿ ਤੂੰ॥੩੧੩॥

Kabit

Duniān de bich jadoṅ gujre sarīr koī
 dekh kar tadoṅ ḍāḍhī mārdā haiṅ āh tūn.
 Roeṅ man opre te samān pāi bhul jāi
 samajh nadān kaise piā haiṅ kurāhi tūn.
 Dil lāi yād kar āpṇā fanāhi hoṅi
 damm damm dhoi dāg sīne de siāhi tūn.
 Hove manjūru terā roṅ Bhagwān Dās
 palak basāru nahīn sach dī salāhi tūn.313.

Kabitt : Bhagwan Das says that man feels highly aggrieved and weeps as and when he looks at someone meeting his death in this world. This show of grief is over after a little while and soon the ignorant man forgets all about death: he needs to understand that he is on the wrong path. He should ever remember the transient nature of life in this world and make efforts to wash off the stains of evils from the mind. Even this weeping and grieving of a person can become acceptable in the Divine Court if he firmly enshrines divine eulogies in his mind.

Realizing the short-lived nature of life, man should sing eulogies of the supreme Lord.313.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਇ ਕੇ ਸੁਦਾਈ ਭੋਗ ਭੋਗਦਾ ਹੈਂ ਸਤ ਜਾਣ
ਕਾਂਇਆਂ ਹੈ ਨਦਾਨ ਤੇਰੀ ਬਾਲੂਏ ਦੀ ਭੀਤ ਜਿਉਂ॥
ਚੁਰਾਸੀ ਦੀ ਭੁਆਲੀ ਬਿਚ ਪਾਗਲਾ ਨਾਂ ਫਸ ਬੈਠੁ
ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਰੁ ਹੋਇਆਂ ਨੀਤ ਤੇ ਅਨੀਤ ਕਿਉਂ॥
ਤਤ ਗਿਆਨ ਮਨੋ ਨਾਸ ਬਾਸਨਾ ਤੇ ਛੈ ਹੋਇ
ਜੀਵਨ ਹੀ ਮੁਕਤ ਫਕੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਰੀਤ ਇਉਂ॥
ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਦੇਵ ਕੋ ਪਛਾਣ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਪਕਤ ਕਨਾਰਾ ਤੂੰ ਆਕਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿਉਂ॥੩੧੪॥

Kabit

Hoi ke sudāī bhog bhogdā haiñ sat jāṇ
kāñiāñ hai nadāññ terī bālūe dī bhīt jiuñ.
Churāsī dī bhuālī bich pāglā nāñ phas baiṭhu
āp nūñ bachāru hoiāñ nīt te anīt kiuñ.
Tat giāñ mano nās bāsnā te chhai hoi
jīvan hī mukat fakīrāñ vālī rīt iuñ.
Akritam dev ko pachhāñ Bhagwāññ Dās
pakar kanārā tūñ ākār kī prīt siuñ.314.

Kabitt : Bhagwan Das says that man in his craziness remains engrossed in worldly pleasures deeming them real without realizing that these are short-lived like the wall of sand. As a result of his indulgence in these pleasures, he remains caught in the cycle of continued transmigration. He does not reflect why his mind has shifted away from the object of realizing Truth. Essence of all knowledge is attained only after effacing all desires. The saintly beings become jivan-mukta by living this way. Man should give up his love for the world and instead realize the transcendent Lord.

Man is inspired to free himself from worldly desires and realize God. 314.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਦੇਹੀ ਸਭੁ ਹੱਡ ਚੰਮ ਬੁਕ ਨਾਲ ਪੂਰ ਹੋਈ
 ਪੋਚਾ ਦੇਖ ਗੈਹਰ ਨਾ ਪਾਉ ਬਿਚ ਅਖ ਤੂੰ ॥
 ਪੰਚ ਤਤ ਪੂਤਲਾ ਸਮਾਂਨ ਸਤਾ ਏਕ ਸਭ
 ਸੁਖਮ ਸਮਾਈ ਜਾਣੁ ਬਿਰਖੀ ਅਲਖ ਤੂੰ ॥
 ਨਰ ਨਾਰ ਜੰਗਲ ਜਹਾਂਨ ਜਬ ਏਕ ਰੂਪ
 ਬਿਸੇ ਨੂੰ ਉਡਾਇ ਕੇ ਬਛੋਣਾ ਕਿਤੇ ਰਖ ਤੂੰ ॥
 ਐਸੀ ਜਾਣ ਏਕਤਾ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਬਿਰਤੀ ਟਕਾਇ ਕਰ ਹੋਹ ਨਿਰਪੱਖ ਤੂੰ ॥੩੧੫॥

Kabit

Dehī sabhu haḍḍ chamm thuk nāl pūr hoī
 pochā dekh gaihar nā pāu bich akh tūn.
 Pañch tat pūtlā samānn satā ek sabh
 sūkham samāī jāṇu birkhīn alakh tūn.
 Nar nār jaṅgal jahānn jab ek rūp
 bise nūn uḍāi ke bachhauṇā kite rakh tūn.
 Aisī jāṇ ektā nadān Bhagwānn Dās
 birtī ṭakāi kar hoh nirapakkh tūn.315.

Kabitt : Bhagwan Das says that the human body is made up of bones, skin, etc. but the human eye looks only at the outer form of the body rather than looking within. Within this body made of five perishable elements abides Divine in subtle form. The Light Divine pervades all men, women, forests and other beings and places. If man overcomes his cravings, living as a householder or as an ascetic is equally good for him. He should develop detachment towards worldly longings and unite his individual consciousness with the supreme Consciousness.

Man is adjured to get united with the all-pervasive Lord by transcending worldly desires.315.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਮਰਤਬਾ ਮਗਜ ਫਕੀਰ ਦਾ ਬਲੰਦ ਹੈ ਜੁ
 ਸਮ ਦੇ ਮਕਾਨ ਪਰ ਸੁਰਤ ਸਿਧਾਰੀ ਹੈ ॥
 ਰਾਉ ਰੰਕ ਏਕ ਕਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਫਿਰ
 ਰਖਦਾ ਮੁਤਾਜ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ॥
 ਹੋਇ ਅਦੁਐਤ ਕਹੀਂ ਬਿਚਰੇ ਨ ਚਾਹ ਹੋਇ
 ਏਕਤਾ ਦੇ ਵਿਖੇ ਏਕ ਰੂਪ ਨਰ ਨਾਰੀ ਹੈ ॥
 ਬਣਾਵਟ ਉਡਾਈ ਜਿਸ ਸਾਧ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਵਾਸਤਵ ਜਾਣ ਤਿਸ ਬੰਦਨਾ ਹਮਾਰੀ ਹੈ ॥੩੧੬॥

Kabit

Maratbā magaj fakīr dā baland hai ju
 sam de makāñn par surat sidhārī hai.
 Rāu rañk ek kar jāñdā hai tahāñ phir
 rakhdā mutāj nahīñ trisnā nivārī hai.
 Hoi aduait kahīñ bichre na chāh hoi
 ektā de vikhe ek rūp nar nārī hai.
 Bañāvaṭ uḍāī jis sādḥ Bhagwān Dās
 vāsataṭ jāñ tis bandnā hamārī hai.316.

Kabitt : Bhagwan Das says that the spiritual status of a true saint is rather lofty; he reaches a state of mind where he deems all beings as equal. He has been able to efface all his longings and treats the prince and the pauper alike. He puts an end to the dependence on others. Such a saint looks at all men and women with the same eye after putting an end to the sense of duality in his mind resulting from worldly cravings. According to the poet, it is only proper pay obeisance to a saint who transcends hypocrisy and discrimination.

Characteristics of the supreme spiritual state of a true saint are described.

316.

ਕਬਿਤ॥

ਸਹੀ ਏਹੋ ਪਾਂਵਦੇ ਸੁਫਾਈ ਤੇ ਖੁਦਾਈ ਵਾਲੇ
 ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਗਾ ਇਕੁ ਰਮਿਆ ਅਖੰਡ ਹੈ॥
 ਕਿਧਰੇ ਨਗਾਹ ਮਾਰੁ ਦਿਲ ਦੀ ਸੁਫਾਈ ਨਾਲ
 ਆਪਣਾ ਹੀ ਆਪੁ ਦਿਸੇ ਜੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈ॥
 ਛਲ ਤੇ ਛਲਿਦੁ ਨਾ ਬਿਸਾ ਹੈ ਬਕਾਰ ਤਹਾਂ
 ਉਡਦਾ ਫਰੇਬ ਜਹਾਂ ਗਿਆਨ ਪਰਚੰਡ ਹੈ॥
 ਏਕ ਜੇ ਪੁਕਾਰ ਰਚੇਂ ਦੁਐਤ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਣਾ ਤੇਰਾ ਸੂਬ ਪਖੰਡ ਹੈ॥੩੧੭॥

Kabit

Sahī eho pānvde sufāi te khudāi vāle
 hari hari jagā iku ramiā akhaṇḍ hai.
 Kidhre nagāh māru dil dī sufāi nāl
 āpṇā hī āpu dise jetā brahamaṇḍ hai.
 Chhal te chhalidra nā bisā hai bakār tahān
 uḍḍā fareb jahān giānn parchaṇḍ hai.
 Ek je pukār racheṅ duait Bhagwānn Dās
 ahaṅ Braham kahṇā terā sraḥ pakhaṇḍ hai.317.

Kabitt : Bhagwan Das says that all the persons who have become pious after rendering devotion to God affirm the truth that the one supreme Lord pervades all the places. A person who makes his mind pure and pious will perceive the same Lord pervading everywhere, in whichever direction he might look. All feelings of deception, duplicity and other evil inclinations cease in an enlightened mind. If a person retains the sense of duality in mind and still deems himself verily the image of God, he can only be called a hypocrite.

The person who perceives God present in all beings and at all places becomes God-like. 317.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬਿਸਟਾ ਫਰੋਲੇਂ ਨਿਜ ਰੂਪ ਨੂੰ ਬਸਾਰ ਹੰਸ
ਆਦ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿ ਕਿਉਂ ਬਣਿਆ ਹੈਂ ਕਾਗ ਤੂੰ ॥
ਆਤਮਾ ਅਵੈਬੀ ਅੰਤ ਵਾਹਕ ਸਰੀਰ ਲਖ
ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਰ ਗਿਆਨ ਜਾਗਨੀ ਮੇਂ ਜਾਗ ਤੂੰ ॥
ਅਸਲਾ ਇਕਾਗਰ ਨਿਵਿਰਤੀ ਭੁਲਾਇ ਕਰ
ਰਚਦਾ ਕਿਉਂ ਮੂੜ ਪਰਵਿਰਤ ਦੇ ਬਾਗ ਤੂੰ ॥
ਕੂੜ ਦਿਖਲਾਵੇ ਤੇ ਨਦਾਨ ਦਿਲੁ ਮੋੜ ਦੇਖੁ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬੇਦਾਗ ਤੂੰ ॥੩੧੮॥

Kabit

Bisṭā pharoleñ nij rūp nūñ basār hañs
ād nūñ pachhāñi kiun̄ bañiā haiñ kāg tūñ.
Ātmā avaiḃī ant vāhak sarīr lakh
āp nūñ bachār giāññ jāgnī meñ jāg tūñ.
Aslā ikāgar nivirtī bhulāi kar
rachdā kiun̄ mūr parvirata de bāg tūñ.
Kūr dikhlāve te nadān dilu moṛ dekhu
Dās Bhagwāññ haiñ Braham hī bedāg tūñ.318.

Kabitt : Bhagwan Das says that the essential nature of man being divine; he is like a swan which feeds on pearls, but (in his ignorance) he acts like a crow and feeds itself on the filth. The soul within the body is a divine particle and also body's life-force. Man needs to come out of the darkness of ignorance and get enlightened. He should realize his primal self and must abandon indulgence in the world. When one abandons falsehood and hypocrisy and directs his mind inwards, one realizes that man is essentially the image of God and that his inner self has been immaculate.

Man is adjured to have a glimpse of the vision of the primal Lord within by transcending worldly desires.318.

ਕਬਿਤੁ॥

ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਜੇ ਸਾਧ ਨਾ ਉਪਾਧ ਬਿਚ ਫਸ ਬੈਠ
ਆਧ ਤੇ ਬਿਆਧ ਔ ਉਪਾਧ ਭਾਰੀ ਰੋਗ ਹੈ॥
ਬਲੁ ਆਪਣਾ ਬਚਾਰ ਤੇ ਅਵਿਦਿਆ ਅਸਾਰ ਤਜ
ਧਰਮ ਬਸਾਰ ਹੋਰ ਧਾਰਨ ਅਜੋਗ ਹੈ॥
ਗੇਹੂੰ ਜਬ ਭੋਸ ਸੇ ਨਕਾਲ ਲੀਆ ਏਕ ਵੇਰ
ਤਿਸ ਹੀ ਮੇ ਮੇਲ ਫੇਰ ਕੈਸੇ ਕਹੋ ਜੋਗ ਹੈ॥
ਤਜ ਸੰਸਾਰ ਹੋਇ ਫਕੀਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਗਿਰ ਪੈਣਾ ਬਾਤ ਦੁਰਦਿਸਾ ਵਾਲੀ ਹੋਗ ਹੈ॥੩੧੯॥

Kabit

Hoiā haiñ je sād̥h nā upād̥h bich phas baiṭh
ād̥h te biād̥h au upād̥h bhārī rog hai.
Balu āpṇā bachār te avidiā asār taj
dharam basār hor dhāran ajog hai.
Gehūñ jab bhos se nakāl līā ek ver
tis hī me mel pher kaise kahe jog hai.
Taj sañsār hoi fakīr Bhagwāññ Dās
gir painā bāt durdisā vālī hog hai.319.

Kabitt : Bhagwan Das advises that the persons who take to asceticism should keep themselves away from all influences of *maya*. Otherwise, they can fall prey to the maladies of body, mind and soul. Man should try to come out of his ignorance by reflecting on his inner self. It is improper for man to give up *dharma* for the sake of following some other way of life. Just as the wheat seed once taken out of chaff cannot be put back, it is unbecoming of a true *fakir* to act irreligiously after having renounced home to take to asceticism.

Accursed are the persons who take to asceticism but still remain engrossed in *maya*.319.

ਕਬਿਤ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਬਚਾਰ ਬੁਨਿਆਦਿ ਪਰ ਕਾਇਮ ਹੋਹ
 ਕਲਪਤ ਕਾਮਨਾਂ ਬਸਾਰ ਦੇਹ ਸਾਰੀਆਂ॥
 ਸਚ ਦਾ ਬਪਾਰੁ ਕਰੁ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੁ
 ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੰਕੋਚ ਸਭੇ ਛਡ ਬਿਭਚਾਰੀਆਂ॥
 ਏਕ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਰੀਤ ਤਜ
 ਸੰਗ ਤਜੇਂ ਏਕ ਕਾ ਤਾਂ ਹੋਵਣ ਖੁਆਰੀਆਂ॥
 ਜਾਤ ਪਾਤ ਮਾਣੁ ਨਹੀਂ ਸੰਗ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਖਰ ਦੀ ਵਾਰ ਕੰਮ ਆਵਣ ਸਵਾਰੀਆਂ॥੩੨੦॥

Kabit

Braham dī bachār buniādi par kāim hoh
 kalpat kānmnān basār deh sārīān.
 Sach dā bapāru karu jhūṭh dā tiāg karu
 indrī saṅkoch sabho chhaḍ bibhchārīān.
 Ek siuṅ prīt kar dūsre kī rīt taj
 saṅg tajeṅ ek kā tān hovaṅ khuārīān.
 Jāt pāt māṅu nahīn saṅg Bhagwān Dās
 ākhar dī vār kamm āvaṅ savārīān.320.

Kabitt: Bhagwan Das says that man should give up all false worldly longings and cravings and instead he must build the strong foundation of reflection on God. He should discard falsehood and deal in truth after putting a check on all his senses and giving up all licentious inclinations. Abandoning the feelings of duality, he should imbibe love with Real One because one earns only disgrace abandoning faith in Him. What helps man in the end is not his pride in the high caste or status but the meritorious deeds done during lifetime.

Herein the significance of living a truthful and righteous life is highlighted.320.

ਕਬਿਤ॥

ਈਸਰ ਉਪਾਧੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਹੈ ਅਵਿਦਿਆ ਮੇ
 ਬੈਠ ਕੇ ਇਕਾਗਰ ਬਿਚਾਰ ਲੈ ਤਹਕੀਕ ਤੂੰ॥
 ਲਖਤਾ ਸਰੂਪ ਕੀ ਅਪਾਰ ਅਪਰੰਪਰ ਹੈ
 ਦੋਨੋ ਸੇ ਬਸੋਸ ਐਸੀ ਰਖਦਾਂ ਤੁਫੀਕ ਤੂੰ॥
 ਵਹਾਂ ਹੈ ਨਾ ਹਮ ਤੁਮ ਦਫਤਰ ਗੁੰਮ ਸਭ
 ਕਹਾਂ ਹੈ ਉਪਾਧ ਜਹਾਂ ਸੁਖਮ ਬਰੀਕ ਤੂੰ॥
 ਈਸ ਜੀਵ ਸੇ ਨਚਾਹ ਹੋ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਕਰੇ ਚਾਹ ਕਿਸ ਦੀ ਜਾਂ ਖੁਦ ਹੈ ਰਫੀਕ ਤੂੰ॥੩੨੧॥

Kabit

Īsar upādhī ate jīv hai avidiā me
 baiṭh ke ikāgar bichār lai tahkīk tūn.
 Lakhtā sarūp kī apār aprampar hai
 dono se bases aisī rakhdān tufīk tūn.
 Vahān hai nā ham tum daftar gumm sabh
 kahān hai upādh jahān sūkhām barīk tūn.
 Īs jīv se nachāh ho nadān Bhagwān Dās
 karen chāh kis dī jān khud haiñ rafīk tūn.321.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should firmly understand the truth that God and the individual being are (in essence) one, but they appear different because of ignorance. Understanding the self is beyond human intellect but realizing the supreme Lord is still more difficult but within man's capability. Where God is present in subtle form, there remain no issues of 'my' or 'mine' and all doubts disappear. All worldly cravings cease when individual self becomes essentially one with the supreme Self; no doubts and worldly craving remain when God becomes one's friend.

Man and God are, in essence, one; all cravings cease and inner peace prevails as one realizes this.321.

ਕਬਿਤ॥

ਖੁਦ ਖੁਦ ਗਾਂਵਦਾ ਹੈਂ ਪਿਆ ਹੀ ਤੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ
 ਖੁਦ ਦਾ ਨਸਾਨ ਦੇਹ ਨਾਂ ਰਖੁ ਅਬ ਰੋਲ ਤੂੰ॥
 ਆਪਣਾ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ ਜਣਾਇ ਰਿਹਾਂ ਕਿਸ ਬਿਧ
 ਬਲੁ ਏਹ ਫਸਾਦ ਵਾਲਾ ਦਸੁ ਸਾਰਾ ਖੋਲ ਤੂੰ॥
 ਮੂਰਖੁ ਬਕਾਰੀ ਭੀ ਇਹ ਕਹੇਗਾ ਮਲੀਨ ਮੱਤ
 ਮੈਂ ਹੀ ਖੁਦ ਰਬੁ ਇਸ ਪੜਦੇ ਨੂ ਫੋਲ ਤੂੰ॥
 ਨਿਰਨਾ ਨਤਾਰ ਅਗੇ ਬੋਲ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾ ਘੋਲ ਪਾਈ ਝੋੜਾ ਰਖ ਗੋਲ ਤੂੰ॥੩੨੨॥

Kabit

Khud khud gānvdā haiṅ piā hī tūṅ rāt din
 khud dā nasān deh nāṅ rakhu ab rol tūṅ.
 Āpṇā hī āp haiṅ jaṅāi rihāṅ kis bidh
 balu eh fasād vālā dasu sārā khol tūṅ.
 Mūrkhū bakārī bhī ih kahegā malīn matt
 maiṅ hī khud rabu is paṛde nū phol tūṅ.
 Nirnā natār age bol Bhagwān Dās
 kise dā nā ghol pāṅī jherā rakh gol tūṅ.322.

Kabitt : Bhagwan Das says that the person who continues to claim throughout day and night that he is God or God-like must clearly highlight any mark or other proof to justify his claim. He who makes such a claim must share with humankind his divine experience otherwise even the evil-minded and foolish persons will also start making such claims and thus cause confusion and conflict. He should either give a tangible proof to resolve the issue or it is appropriate only to keep silent rather than add to the polemic by reiterating what is heresy.

The realized saints should highlight the mark of their divinity or it might create only confusion and polemic.322.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬੋਲ ਮੂਹੋਂ ਆਖਣਾ ਸੁਖੈਨ ਜੇਹਾ ਖੁਦ ਦਾ ਹੈ
 ਖੁਦੀਓਂ ਬੇਖੁਦ ਪਰੇ ਜਾਨਣਾ ਅਪਾਰ ਦਾ ॥
 ਮਨ ਬੁਧ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇ ਬਿਸੇ ਤੇ ਹੈ ਪਰੇ ਖੁਦ
 ਹਮ ਤੁਮ ਕੁਝ ਨਾ ਤਹ ਪਦੁ ਨਿਰਾਕਾਰ ਦਾ ॥
 ਬਾਤ ਇਹ ਬਰੀਕ ਹੈ ਨਮੂਨਿਓਂ ਨਗਾਹ ਚੱਕ
 ਰੋਗ ਸੋਗ ਚਾਹ ਮਿਟੇ ਭਾਸਨਾ ਅਜਾਰ ਦਾ ॥
 ਬਿਨਾ ਹੀ ਤਰੀਕੇ ਇਸ ਹੋਇ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਖੁਦ ਨਾ ਪੁਕਾਰ ਮਤ ਬਾਜੀ ਜਾਏਂ ਹਾਰਦਾ ॥੩੨੩॥

Kabit

Bol mūhoṅ ākhṇā sukhain jehā khud dā hai
 khudīoṅ bekhud pare jānṇā apār dā.
 Man budh indrī de bise te hai pare khud
 ham tum kujh nā tah padu nirākār dā.
 Bāt ih barīk hai namūnioṅ nagāh chakk
 rog sog chāh miṭe bhāsnā ajār dā.
 Binā hī tarīke is hoi Bhagwāṅn Dās
 khud nā pukār mat bājī jāeṅ hārdā.323.

Kabitt : Bhagwan Das says that it is quite easy to claim having attained God-realization but one has to efface one's ego and actually experience this state. The formless God is beyond the reach of mind, intellect and senses and requires complete effacement of ego. The state of God-realization is rather subtle, and one has to experience this state rather than describing it on the basis of what others say. It is a state where all maladies, sorrows, pains and cravings cease to exist. The person who claims to be a realized self without actually experiencing oneness with God loses the game of life.

It is not possible to describe the state of spiritual experience on heresy; one can only experience it.323.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਦਿਸਦੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਲਪਗਤਾ ਮੇਂ
 ਹਰ ਸਰਬਗ ਇਕ ਰਿਹਾ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ॥
 ਜਲ ਬਲ ਮੂਰਖ ਤੇ ਚਤਰ ਮੇ ਏਕ ਰਸ
 ਪਸੂਆਂ ਪਖੇਰੂਆਂ ਮੇ ਤਿਸ ਦਾ ਹੀ ਨੂਰ ਹੈ ॥
 ਐਸਾ ਨਿਰਦੋਖ ਨਿਰਦੁੰਦ ਦਿਲਦਾਰ ਹੈਂ ਤੂੰ
 ਦੰਡ ਦੇਣ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾ ਤੁਧ ਮਕਦੂਰ ਹੈ ॥
 ਦੇਹ ਕਰ ਦੁਖ ਜੇਹੜੇ ਪਾਏਂ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਤੇਰਾ ਹੀ ਇਹੁ ਫੇੜੁ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ ॥੩੨੪॥

Kabit

Bhinn bhinn disde haiñ jīv alpagtā meñ
 har sarbag ik rihā bharpūr hai.
 Jal thal mūrakh te chatar me ek ras
 pasūāñ pakherūāñ me tis dā hī nūr hai.
 Aisā nirdokh niradvand dildār haiñ tūñ
 daṇḍ deṇ kise dā nā tudh makdūr hai.
 Deh kar dukh jehṛe pāeñ Bhagwāññ Dās
 terā hī ihu pheṛu nahīñ kise dā kasūr hai.324.

Kabitt : Bhagwan Das says that he beings appear apparently different but the same Lord abides within all of them: they are, in essence, one. The same divine Light pervades throughout the land and waters, in all humans (both wise and foolish), animals, birds and others. The beloved Lord is perfect and flawless, discriminates against none and punishes no one. As for the physical pain and suffering a man has to undergo, it does not happen as a result of the fault of someone else rather it happens to be his own fault.

God permeates all and it is the evil deeds done by man which bring him suffering and pain.324.

ਕਬਿਤ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਰਬ ਹੈਂ ਰਸੂਲ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਮੂਲ ਤੂੰ ਹੀ
 ਭੂਲ ਹੈਂ ਅਭੂਲ ਫੂਲ ਕਾਂਟਾ ਖੁਦ ਨੂਰ ਤੂੰ॥
 ਤੂੰ ਹੀ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰ
 ਤੂੰ ਹੀ ਪੌਲ ਅਸਵਾਰ ਹਮਵਾਰ ਹਵਾ ਹੂਰ ਤੂੰ॥
 ਮਹੰਮਦ ਜਸੂਹ ਤੂੰ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਸਮੂਹ ਤੂੰ ਹੀ
 ਅਲੀ ਵਲੀ ਰੂਹ ਨੂਹ ਭਇਆ ਹੈ ਕੋਹਤੂਰ ਤੂੰ॥
 ਗੋਰਖ ਗੋਬਿੰਦ ਇੰਦ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਨਰਿੰਦ ਜਿੰਦ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਅਨਲਹਕ ਮਨਸੂਰ ਤੂੰ॥੩੨੫॥

Kabit

Tūñ hī rab haiñ rasūl tūñ hī sarab kā mūl tūñ hī
 bhūl haiñ abhūl phūl kāñṭā khud nūr tūñ.
 Tūñ hī rām avtār tūñ hī Krisan murār
 tūñ hī dhaul asvār hamvār havā hūr tūñ.
 Mahammad Jasūh tūñ hī biāpak samūh tūñ hī
 alī valī rūh nūh bhaiā hai kohtūr tūñ.
 Gorakh Gobind Ind tūñ hī hai narind jind
 Dās Bhagwāññ anlahak Mansūr tūñ.325.

Kabitt : Bhagwan Das says that the same one Lord is called God as well as Prophet and He is the source of all; He makes Himself manifest in the flower as well as in the thorn, in those who become forgetful of Him and those who never forget Him; He is pure Light. He is also manifest in Rama, Krishna, Siva, Hawa (wife of Adam), the fairies and everybody else. He is present (as Spirit) in everybody including Mohammad and Jesus, 'Ali and Wali, Nuh, the mountain Kohinoor, Gorakh, Gobind, Indra and others; He also made Himself manifest in Mansur who proclaimed himself God.

God is all-pervasive; He has made Himself manifest in the entire creation.325.

ਕਬਿਤ॥

ਤੌਰੇਤ ਔ ਅੰਜੀਲ ਫੁਰਕਾਨ ਤੇ ਜੰਬੂਰ ਚਾਰੇ
 ਕਹਣ ਕਤਾਬਾਂ ਬੋਲ ਪਰਵੁਰਦਗਾਰ ਦੇ॥
 ਜੁਜਰ ਸਿਆਮ ਰਿਗਬੇਦ ਔ ਅਤਰਬਣ
 ਚੌਹਨ ਕੇ ਮਹਾਵਾਂਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪੁਕਾਰਦੇ॥
 ਨਿਆਇ ਮਮਾਨਸਾ ਬਸੇਖਖ ਪਤੰਜਲ
 ਬੇਦਾਂਤ ਸਾਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਉਚਾਰਿਦੇ॥
 ਬ੍ਰਹਮ ਅਦੈ ਬਿਨ ਦੂਸਰੇ ਨਾ ਭਯੋ ਕਛੁ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਬੋਲ ਫਕਰ ਬਹਾਰ ਦੇ॥੩੨੬॥

Kabit

Tauret au añjīl furkān te jambūr chāre
 kahaṇ katābān bol parvuradgār de.
 Jujar siām rigbed au athrabaṇ
 chauhan ke mahāvānk Braham hī pukārde.
 Niāi mamānsā basekhakh patañjal
 Bedānt sānkh sāstra Braham hī uchāride.
 Braham advai bin dūsro nā bhayo kachhū
 Dās Bhagwānn bol fakar bahār de.326.

Kabitt : Bhagwan Das says that all (Semitic) scriptures including the Torah, the Bible, the Quran, and the Zabur (an Islamic holy book of Dawud, also called David) describe only the message of the supreme Lord. The Indian scriptures such as all the four Vedas – Yajurveda, Samveda, Rigveda and Athravaveda – give expression to the same divine message. The six Hindu sastras – Nyaya, Vaisheshika, Sankhya, Yoga, Mimasa and Vedanta – also talk of the same Lord. All *sadhus* and *fakirs* also preach that there is no one equal to the Real One.

All scriptures of the world are genuine and valid; they preach the same divine message.326.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਆਤਮਾਂ ਅਖੰਡ ਖੰਡ ਖੰਡਨ ਮੇਂ ਖੰਡ ਅਬ
 ਹੋਬੇ ਤਾਂ ਅਖੰਡ ਜਬ ਜਾਣੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨੂੰ ॥
 ਆਸਕਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਚਲੁ ਸਿਖਿਆ ਬਚਾਰ ਏਹ
 ਸਾਖੀ ਦੀ ਸਿਆਣ ਕਰੁ ਛੁਡ ਕੇ ਅਕਾਰ ਨੂੰ ॥
 ਅਨੇਕ ਸੇ ਉਠਾਇ ਆਖ ਏਕ ਮੇਂ ਨਗਾਹਿ ਲਾਇ
 ਬਾਸਨਾਂ ਕੇ ਰੋਕ ਮੋੜ ਮਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰ ਨੂੰ ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਬੰਦਗੀ ਹੈ ਬੰਦ ਹੋਣ
 ਸੁੰਨ ਦੀ ਸਮਾਧ ਮੇ ਨਿਹਾਰਿ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ॥੩੨੭॥

Kabit

Ātmān akhaṇḍ khaṇḍ khaṇḍan meṅ khaṇḍ ab
 hobe tān akhaṇḍ jab jāṇe nirākār nūn.
 āskān dī chāl chalu sikhiā bachār eh
 sākhī dī siāṇ karu chhaḍ ke akār nūn.
 Anek se uṭhāi ānkh ek meṅ nagāhi lāi
 bāsnān ko rok moṛ man dī muhār nūn.
 Kahe Bhagwānn Dās bandgī hai band hoṅ
 sunn dī samādh me nihāri kartār nūn.327.

Kabitt : Bhagwan Das says that the same indivisible Lord is present in each individual soul as a divine particle but when the individual soul realizes the supreme Soul, it becomes irreversibly one with Him. Following the way of life of true devotees of God, man needs to discover the formless One instead of trying to discover Him in any form. Effacing all longings and diverting the mind inwards, man should transcend worldly attractions and concentrate on God. Meditation on Him helps one stop mind's wanderings, and the poise thus attained helps one have a vision of the Lord.

Man is herein advised to perceive one Lord in the multiplicity of creation.327.

ਕਬਿਤ॥

ਅਸਲਾ ਅਛੇਦ ਰੂਪ ਹੀਏ ਮੇਂ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉ
 ਵਜਾ ਕਿਸ ਜੀਵ ਹੋਇ ਪਾਵਦਾਂ ਅਜਾਰ ਤੂੰ॥
 ਫੁਰਨੇ ਫਲਾਰ ਗਿਆ ਆਤਮਾਂ ਅਭੇਦ ਭੁਲ
 ਇਸ ਬਿਧਿ ਮੁਠਿਆ ਹੈਂ ਅੜਦ ਬਜਾਰ ਤੂੰ॥
 ਬਿਭਚਾਰਨੀ ਜਿਉਂ ਨਾਰ ਹੋਇ ਛਡ ਕੇ ਸੁਭਾਉ ਸੀਲ
 ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਬਿਚਕਾਰ ਤੂੰ॥
 ਅਜੇ ਭੀ ਬਿਚਾਰ ਨਿਜ ਰੂਪ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਲੱਜਤ ਜਹਾਂਨ ਦੀ ਦੇ ਪਾਉ ਸਿਰਿ ਛਾਰ ਤੂੰ॥੩੨੮॥

Kabit

Aslā achhed rūp hīe meñ hisāb lāu
 vajā kis jīv hoi pāvdāñ ajār tūñ.
 Phurne phalār giā ātmāñ abhed bhul
 is bidhi muṭhiā haiñ aṛad bajār tūñ.
 Bibhchārñī jiuñ nār hoi chhaḍ ke subhāu sīl
 tiveñ hī Braham te haiñ jīv bichkār tūñ.
 Aje bhī bichār nij rūp Bhagwāññ Dās
 lajjat jahāññ dī de pāu siri chhār tūñ.328.

Kabitt : Bhagwan Das says that the essential self of man is divine particle but he must take account to find out why he has been undergoing suffering. He has during his lifetime been robbed (of his spiritual merits) for having become forgetful of his indivisible divine soul and getting engrossed in various worldly fancies. Just as a woman gives up her modest nature and takes to licentious ways, man gets engrossed in maya after becoming forgetful of God. There is still time for man to make firm determination not to earn disgrace by getting engrossed in the relishes of the world.

The need to give up excessive indulgence in the world and thus attain self-realization is emphasized.328.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਇ ਨਿਰਪੱਛ ਸਭੋ ਏਕ ਹੀ ਫਕੀਰ ਜਾਣ
 ਦੁਐਤ ਨਹੀ ਕੋਇ ਕਰ ਦੇਖ ਲੈ ਸਨਾਸ ਤਾਂ॥
 ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਓਹੁ ਜੇਹੜਾ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਬਚਾਰ ਕਰੇ
 ਹੋਂਵਦਾ ਉਦਾਸੀ ਹੋਇ ਮਾਇਆ ਤੇ ਉਦਾਸ ਤਾਂ॥
 ਅਸਲ ਤਰੀਕਾ ਤਤ ਏਹੋ ਸੁੰਨਿਆਸੀਆਂ ਦਾ
 ਆਸ ਬਾਸ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹੋਵਣਾ ਨਰਾਸ ਤਾਂ॥
 ਬਣਾਵਟ ਉਡਾਇ ਜਬ ਦੇਖੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਨਿਕਲੀ ਨਾ ਦੁਐਤ ਦਰਵੇਸ ਇਕ ਖਾਂਸ ਤਾਂ॥੩੨੯॥

Kabit

Hoi nirapachhchh sabho ek hī fakīr jāṇ
 duait nahīn koi kar dekh lai sanās tān.
 Brahamachārī ohu jehṛā Braham dī bachār kare
 hoñvdā udāsī hoi māiā te udās tān.
 Asal tarīkā tat eho sunniāsīān dā
 ās bās tiāg kar hovṇā narās tān.
 Baṇāvaṭ uḍāi jab dekhī Bhagwān Dās
 niklī nā duait darves ik khāns tān.329.

Kabitt : Bhagwan Das says that only that person be deemed a true *fakir* who deems all alike, has no duality in his mind and maintains neutrality towards all. A true celibate is he who reflects on Brahman (God) and a true Udasi is the person who remains completely detached from all worldly entanglements. The real way of *sannyasa* followed by a true *sannyasi* is that he lives completely detached from worldly cravings and longings. All sense of duality ceases to exist after the veil of delusion is removed and one is able to see the real self.

Man is exhorted to efface duality and unite himself with the Lord.329.

ਕਬਿਤ॥

ਦਾਨੇ ਦਰਵੇਸ ਜੁ ਹਮੇਸ ਹੈਂ ਕਲੇਸ ਬਿਨ
 ਸਮਝ ਨਰੇਸ ਇਹ ਬਸੇਸ ਹੈਂ ਬਚਾਰ ਮੇ॥
 ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਅਤੀਤ ਚੀਤ ਨਹੀਂ ਜਿਨ ਹਾਰ ਜੀਤ
 ਰੀਤ ਮੇ ਨਾ ਨੀਤ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦਿਲਦਾਰ ਮੇ॥
 ਲੈਂਦੇ ਕੀ ਅਨੰਦ ਨਿਰਦੁੰਦ ਦਿਲ ਬੰਦ
 ਮੰਦ ਪੰਦ ਨੂ ਤਿਆਗਿ ਰਹਿਦੇ ਆਤਮ ਅਧਾਰ ਮੇ॥
 ਸੰਜਮੀ ਤੇ ਧੀਰਜੀ ਸੰਤੋਖੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਸਾਹਿਨ ਕੇ ਸਾਹ ਜੋ ਸਮਾਏ ਸਮਸਾਰ ਮੇ॥੩੩੦॥

Kabit

Dāne darves ju hames haiñ kales bin
 samajh nares ih bases haiñ bachār me.
 Kaise haiñ atīt chīt nahīñ jin hār jīt
 rīt me nā nīt hai prīti dildār me.
 Lainde kī anand niradvand dil band
 mand pand nū tiāgi rahide ātam adhār me.
 Sañjmī te dhīrjī santokhī Bhagwāññ Dās
 sāhin ke sāh jo samāe samsār me.330.

Kabitt : Bhagwan Das says that the sagacious and enlightened persons who remain ever free from all kinds of tensions be deemed (as great as) kings. As against this, what kind of ascetics are the ones who neither think of overcoming *maya* nor develop inclinations to imbibe love with the Lord? In fact, only those persons experience spiritual bliss who abandon all evil thoughts and feelings of discrimination, put a check on their mind, and then divert mind inwards. Only such persons are proclaimed as modest, full of perseverance, contented and the king of kings.

The characteristics of a true ascetic are explained, and one possessing all such merits is called a king.330.

ਕਬਿਤ॥

ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲਗ ਹੋਈ ਨਾ ਖੁਆਰ ਯਾਰ
 ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੂ ਟਕਾਣਾ ਨਹੀ ਥਾਂ ਓਇ॥
 ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਲਗ ਹੋਇਓ ਜੇ ਚਲਾਇਮਾਨ
 ਪਾਵੇਂਗਾ ਅਜਾਬ ਬਣ ਕੂਕਰ ਤੇ ਕਾਂ ਓਇ॥
 ਬਾਸਨਾਂ ਦੀ ਤਾਰ ਤੋੜ ਪਾਏਂਗਾ ਦੀਦਾਰ ਜਬ
 ਹੋਇਗਾ ਅਚਲ ਜੇ ਸਮੂਹ ਸੁਖ ਤਾਂ ਓਇ॥
 ਨਿਜ ਧਾਂਮ ਦੇ ਮਕਾਂਨ ਮੇ ਸਮਾਇ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਹਮ ਤੁਮ ਨਹੀ ਜਹਾਂ ਰੂਪ ਰੇਖ ਨਾ ਓਇ॥੩੩੧॥

Kabit

Bāsnān de pichhe lag hoī nā khuār yār
 bāsnā de māre nū ṭakāṇā nahī thān oi.
 Bāsnā de aṅg lag hoio je chalāimān
 pāveṅgā ajāb baṅ kūkar te kān oi.
 Bāsnā dī tār toṛ pāeṅgā dīdār jab
 hoigā achal je samūh sukh tān oi.
 Nij dhānm de makānn me samāi Bhagwānn Dās
 ham tum nahīn jahān rūp rekh nā oi.331.

Kabitt : Bhagwan Das says that man must not earn disgrace and humiliation by giving in to evil ways because such persons fail to find a place (of honor) here or hereafter. If evil inclinations dominate and the mind indulges in frivolity, it leads a person to suffer like a dog or a crow. On the other hand, enjoyment of everlasting spiritual bliss can be attained if man overpowers his cravings, brings peace and poise to his mind and realizes the supreme Lord. As one reaches such a state of self-realization, all distinctions of high and low come to an end.

The state of mind of one who effaces all evils and attains self-realization is described.331.

ਕਬਿਤ॥

ਬਾਸਨਾ ਵਜੂਦ ਬਿਚ ਬੈਰਨ ਕਲੰਕ ਮਨ
 ਬਾਸਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਤੇ ਗੁਲੇਲਾ ਭਲਾ ਸਾਰ ਦਾ॥
 ਬਾਸਨਾ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲਗ ਤੁਰਨਾਂ ਖਰਾਬ ਬਹੁ
 ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਹਾਥੀ ਅੰਕਸ ਸਹਾਰਦਾ॥
 ਬਾਸਨਾਂ ਦੇ ਹੇਤ ਜੀਵ ਫਾਹੀ ਬਿਚ ਆਣ ਫਸੇ
 ਹੋਇਆਂ ਤੂੰ ਗੁਲਾਮ ਤੈਸੇ ਦੇਹ ਦੀ ਬਗਾਰ ਦਾ॥
 ਬਾਸਨਾ ਦੀ ਤਿਆਗੁ ਮਿਤਰਾਈ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਨਿਜ ਦੇ ਮਕਾਨ ਨਸਾ ਅਜਬ ਬਹਾਰ ਦਾ॥੩੩੨॥

Kabit

Bāsnā vajūd bich bairan kalaṅk man
 bāsnā dī mār te gulelā bhalā sār dā.
 Bāsnā de pichhe lag turnān kharāb bahu
 bāsnān de pichhe hāthī aṅkas sahārdā.
 Bāsnān de het jīv phāhī bich āṇ phase
 hoiān tūn gulānm taise deh dī bagār dā.
 Bāsnā dī tiāgu mitrāī Bhagwānn Dās
 nij de makānn nasā ajab bahār dā.332.

Kabitt : Bhagwan Das says that human desires and cravings work contrary to man's desire for self-realization, and the suffering caused by them is more than the hit of an iron ball. An elephant has to suffer subservience as a result of its lust: therefore, it is highly harmful for man to fall prey to such evil desires. Man remains entangled in the web of avarice and attachment and as a result remains ever slave to the satiation of senses. Giving up of worldly longings is like imbibing true friendship with the real self and wondrous inner bliss is the experience earned as a consequence of it.

Man can enjoy lasting spiritual bliss only after transcending worldly desires.332.

ਕਬਿਤ॥

ਅਰੇ ਮਨ ਅੰਧ ਨਹੀਂ ਸਰਮ ਹਿਆਉ ਤੁਝ
ਰਚੇਂ ਬਿਵਹਾਰ ਜੇਹੜੇ ਰਾਜਸੀ ਹੈਂ ਇੰਦਗੀ॥

ਕੂੜ ਦਾ ਖਲਾਰਾ ਤੂੰ ਖਲਾਰਦਾ ਹੈਂ ਭੁਲ ਕਰ
ਹੋਵਣੀ ਫਨਾਹ ਜੇਹੜੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈਂ ਜਿੰਦਗੀ॥

ਭਟਕਾ ਦਾ ਫਲੁ ਏਹੋ ਮਿਲੂਗਾ ਨਿਲੱਜ ਤੁਝ
ਭਵੇਂਗਾ ਚੁਰਾਸੀ ਜੂਨ ਧਾਰ ਕੇ ਪਰਿੰਦਗੀ॥

ਬਾਸਨਾਂ ਕੋ ਰੋਕ ਤੂੰ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ

ਆਪ ਨੂ ਬਚਾਰੁ ਛੁਡੁ ਫਾਰਸੀ ਤੇ ਹਿੰਦਗੀ॥੩੩੩॥

Kabit

Are man andh nahīn saram hiāu tujh

racheñ bivhār jehṛe rājsī haiñ indgī.

Kūṛ dā khalārā tūñ khalārdā haiñ bhul kar

hovṇī fanāh jehṛī dekhdā haiñ jindgī.

Bhaṭkā dā phalu eho milūgā nilajj tujh

bhaveṅgā churāsī jūn dhār ke parindgī.

Bāsnāñ ko rok tūñ nadān Bhagwāñn Dās

āp nū bachāru chhaḍu Fārsī te Hindgī.333.

Kabitt : Bhagwan Das says that man in his ignorance acts in an abashed manner to remain engrossed in the enjoyment of physical pleasures. He gets more and more deeply involved in them without realizing even for a moment that this life is short-lived. As a result of his indulgence in worldly relishes such a shameless person will be reborn as a bird and will remain caught in the cycle of continued transmigration. Man must give up his worldly desires, stop discriminating between Hindi (i.e. Hindus) and Persian (i.e. Muslims) and work towards self-realization.

One must transcend worldly cravings and differentiation between man and man to attain self-realization.333.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬਿਦਿਆ ਬਚਾਰ ਬਿਨੁ ਜਾਣ ਲੈ ਨਦਾਨ ਕੂੜ
 ਬਿਦਿਆ ਬਿਹਾਰੀ ਬੜਾ ਸਾਧ ਕੋ ਬਕਾਰ ਹੈ ॥
 ਬੜੀ ਇਹ ਉਪਾਧ ਤੇ ਅਸਾਧ ਐਸੀ ਮਹਾਂ ਰੋਗ
 ਚੰਚਲ ਸੁਭਾਉ ਕਰ ਕਰਦੀ ਖੁਆਰੁ ਹੈ ॥
 ਕਾਰਨ ਇਹੁ ਬਿਸੇ ਤੇ ਬਸੇਪ ਦਾ ਤੂੰ ਜਾਣ ਯਾਰ
 ਐਸੀ ਦੁਰਾਚਾਰ ਸਿਰ ਇਸ ਦੇ ਪੰਜਾਰ ਹੈ ॥
 ਬਿਦਿਆ ਸਰੂਪ ਦੀ ਹੈ ਸਾਰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਸਮਝ ਸਧਾਂਤ ਰੋਗ ਕਟਦੀ ਹਜਾਰ ਹੈ ॥੩੩੪॥

Kabit

Bidiā bachār binu jāṇ lai nadāñn kūr
 bidiā bihārī baṛā sādḥ ko bakār hai.
 Baṛī ih upādḥ te asādḥ aisī mahāñ rog
 chañchal subhāu kar kardī khuāru hai.
 Kāran ihu bise te basep dā tūñ jāṇ yār
 aisī durāchār sir is de pañjār hai.
 Bidiā sarūp dī hai sār Bhagwāññ Dās
 samajh sadhānt rog kaṭdī hajār hai.334.

Kabitt : Bhagwan Das says that spiritual knowledge without reflection is of no use; it is evil for a saint to seek monetary benefit in lieu of providing spiritual knowledge. To use it as business for monetary benefit is a serious and fatal disease as it produces facetiousness in the mind and brings only disgrace in its wake. One must refrain from the knowledge which results in mind's wandering outwards and leads it to evil inclinations. The real knowledge is realization of the self which cures thousands of maladies.

Man must understand that the use of knowledge to gain monetary benefits is a great evil.334.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਇਲਮ ਅਸਾਨ ਪੜ ਹਰਫ ਨਾਂ ਏਕ ਬੋਲ
ਅਮਲ ਕੁਮਾਏ ਹਟੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹੈਰਾਂਗੀ ॥
ਸੁਖਨ ਫਕੀਰ ਦਾ ਦਰੋਗ ਨਾ ਖਲਾਫ ਜਾਣ
ਇਲਮ ਹਰੂਫ ਵਾਲਾ ਕਰੇਗਾ ਵਰਾਨਗੀ ॥
ਬੀਤਿਆ ਹੁਵਾਲੁ ਜੋ ਨਦਾਨ ਨਾਲ ਕਹੇ ਸਚੁ
ਰਖੇ ਨਾਲ ਕੋਇ ਛੁਡੁ ਇਲਮ ਸੈਤਾਂਗੀ ॥
ਕਰਕੇ ਜਕੀਨ ਸਚੁ ਜਾਣ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਅਮਲ ਕਮਾਏ ਬਿਨਾ ਅਕਲ ਹੈਵਾਂਗੀ ॥੩੩੫॥

Kabit

Ilam asān paṛ haraf nāñ ek bol
amal kumāe haṭe dil dī hairāṅgī.
Sukhan fakīr dā darog nā khalāf jāñ
ilam harūf vālā karegā varāṅgī.
Bītiā huvālu jo nadān nāl kahe sachu
rakhe nāl koi chhaḍu ilam saitāṅgī.
Karke jakīn sachu jāñ Bhagwāññ Dās
amal kamāe binā akal haivāññgī.335.

Kabitt : Bhagwan Das advises man to acquire the knowledge which inspires him to perform noble deeds and which puts an end to the wanderings of the mind. We must not take as untrue the words of fakirs and that any knowledge which is only abstract and cannot be put in action can lead to man's spiritual degeneration. Such personages proclaim the truth which adjures man to give up all demonic tendencies. We must firmly believe that human intellect remains beastlike unless his knowledge is coupled with noble actions.

Acquisition of knowledge is good but it is of benefit to humankind if it leads to the performance of noble and righteous deeds.335.

ਕਬਿਤ॥

ਸਚ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਇਹ ਜਿਕਰ ਹੋਇ ਦੰਮ ਦੰਮ
 ਰਖ ਨਜਦੀਕ ਨਹੀਂ ਨਫਸ ਇਲਾਮਤੀ॥
 ਬਾਧਿਆਂ ਬਿਹਾਰ ਦਿਆਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਬਣਾਵਣਾਂ ਕੀ
 ਅਮਲ ਬਥੇਰਾ ਇਕ ਜਿਤ ਹੋਇ ਸਲਾਮਤੀ॥
 ਬਦੀਆਂ ਬਖੀਲੀਆਂ ਮੇ ਹੋਇ ਰਿਹਾਂ ਹਿਰਸੀ ਜੋ
 ਭਾਇ ਤੇਰੇ ਬਣੇਗੀ ਇਹ ਸਖਤ ਸਿਆਮਤੀ॥
 ਹਟੇ ਨਾਂ ਕਦਾਇਚਿਤ ਸਿਰੋਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਨਾਕਸ ਭੁਲਾਇਆ ਹੁਣ ਰੋਜ ਤੈਂ ਕਿਆਮਤੀ॥੩੩੬॥

Kabit

Sach dī ibādat ih jikar hoi damm damm
 rakh najdīk nahīn nafas ilāmtī.
 Bādhiān bihār diān bahutiān baṇāvṇān kī
 amal batherā ik jit hoi salāmtī.
 Badīān bakhīlīān me hoi rihān hirsī jo
 bhāi tere baṇegī ih sakhat siāmtī.
 Haṭe nān kadāichit sironḥ Bhagwān Dās
 nākas bhulāiā huṇ roj taiṇ kiāmtī.336.

Kabitt : Bhagwan Das says that realization of the self does not remain a far off goal if man meditates on the supreme Lord with each breath he takes. Numerous evil deeds are of no use whereas just one noble, righteous deed is enough to bestow on man the gift of spiritual bliss. However, man has become habitual of committing evil deeds and slandering others and takes pleasure in doing this; this causes only great hardship to him. Death ever hovers over man's head, and it cannot be put off; it daily hovers over the heads of those who commit evil deeds.

Man is advised to protect himself against evils and always remember the inevitability of death.336.

ਕਬਿਤ॥

ਗਲਾਂ ਕਰ ਮੁਖ ਤੇ ਗਿਆਨ ਔ ਬਿਚਾਰ ਕਹੇ
 ਚਜੁ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹੈ ਜਨਮੁ ਗੁਵਾਂਵਦਾ॥
 ਖੁਹਿ ਬਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਖਾਤ ਬਿਚ ਗਰਕਿਆ
 ਉਚੀ ਉਚੀ ਨਾਮ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਜੇਹਤਾ ਪਾਂਵਦਾ॥
 ਗੁੜੁ ਗੁੜੁ ਕਹੇ ਤੇ ਨਾ ਮੂਹ ਹੈ ਮਿਠਾਸਦਾਰ
 ਕੌੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਨਾਮੁ ਮਿਰਚ ਦਾ ਗਾਂਵਦਾ॥
 ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਜਾਣ ਬਿਨਾ ਸੌਕ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਬਕ ਬਕ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਸਰੁ ਨਾਂ ਆਂਵਦਾ॥੩੩੭॥

Kabit

Galāñ kar mukh te giāñn au bichār kahe
 chaju nahīñ tis ko hai janmu guvāñvdā.
 Khūhi bichoñ nikal ke khāt bich garkiā
 uchī uchī nām dī duhāī jehrā pāñvdā.
 Guṛu guṛu kahe te nā mūh hai miṭhāsdār
 kauṛā nahīñ hoi nāmu mirach dā gāñvdā.
 Taise hī tūñ jāñ binā sauk Bhagwāññ Dās
 bak bak karne se asru nāñ āñvdā.337.

Kabitt : Bhagwan Das says that one does not learn to live a noble and righteous life by just giving discourses on knowledge: the life of such a man goes waste. The situation of the person who talks aloud about the Name Divine is like that of one who gets out of the well only to fall down in another deep pit. Just as taste of the mouth does not become sweet by mere talk of jaggery nor does it become bitter by just talking of chillies. Similarly mere talk without having any keenness for the love of the Lord leaves no impact on the inner self.

All talks other than that of the divine experience are of no use to anybody.
 337.

ਕਬਿਤ॥

ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਤੇ ਬੇਦ ਦਿਆਂ ਪੜਿਆਂ ਤੇ
ਜਾਣ ਕਲਿਆਣ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਰਿਹਾਂ ਲੁਟ ਹੀ॥
ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਇਹੁ ਸੂਬ ਕਦਾਚਿਤ
ਕੈਸੇ ਕਲਿਆਣ ਜੀਵ ਜਾਵਣਾ ਨਖੁਟ ਹੀ॥
ਆਵਾ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦਾ ਜਾਂ ਰਚਿਆ ਬਕਲਪਾਂ ਦਾ
ਖੋਤਾ ਕਿਸ ਬਿਧ ਕਹੁ ਨਦਾਨ ਜਾਏ ਛੁਟ ਹੀ॥
ਪ੍ਰਮ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਸਮਾਏਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਭਰ ਜੇ ਨਚਾਹੀ ਵਾਲਾ ਪੀਵੇਂ ਇਕ ਘੁਟ ਹੀ॥੩੩੮॥

Kabit

Tīrthān de kītiān te bed diān paṛiān te
jāṇ kaliāṇ kiun̄ hoi rihān luṭ hī.
Dekhe nahīn jāṇ ihu sraḥ kadāchit
kaise kaliāṇ jīv jāvṇā nakhuṭ hī.
Āvā nahīn mukdā jān rachiā bakalpān dā
khotā kis bidh kahu nadānn jāe chhuṭ hī.
Pram anand meṅ samāeṅ Bhagwānn Dās
bhar je nachāhī vālā pīveṅ ik ghuṭ hī.338.

Kabitt : Bhagwan Das says that human beings are being robbed by the teaching that one can attain spiritual amelioration by just taking ablutions at pilgrimage centres and reciting the Vedas. Human life reaches its end travelling from one to the other such places of pilgrimage but his amelioration remains a far off possibility. As long as worldly longings continue to dominate human mind, it is not possible for man to get liberated from the cycle of continued transmigration. Man can experience perfect spiritual bliss if he makes even a slight sincere effort to transcend worldly desires.

One can earn liberation and experience spiritual bliss by giving up worldly desires and ritualistic observances.338.

ਕਬਿਤ॥

ਦਿਲ ਦਾ ਟਕਾਉ ਨਹੀਂ ਮੂਰਖ ਮਲੀਨ ਮਤ
 ਰਬੁ ਚਾਹੇਂ ਟੋਲਿਆ ਤੂੰ ਕਾਗਜ ਫਰੋਲ ਕੇ॥
 ਝਖ ਰਹੇਂ ਮਾਰਦਾ ਜੇ ਉਮਰ ਅਖੀਰ ਤਕ
 ਮੱਖਣ ਨਾ ਨਿਕਲੇਗਾ ਪਾਣੀ ਨੂ ਵਰੋਲ ਕੇ॥
 ਮਿਹਨਤ ਅਜਾਂਈ ਜਾਏ ਸਮਝ ਸਿਆਣਾ ਹੋਹੁ
 ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਾਂਸਲੀ ਹੈ ਕਲਰੁ ਕਰੋਲ ਕੇ॥
 ਸਚ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਨਾ ਸਾਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਹੋਵੇਂ ਗੁਨਹਗਾਰ ਇਹ ਸੁਖਨ ਤੂੰ ਬੋਲ ਕੇ॥੩੩੯॥

Kabit

Dil dā ṭakāu nahīn mūrakh malīn mat
 rabu chāheñ ṭoliā tūn kāgaj pharol ke.
 Jhakh raheñ mārḍā je umar akhīr tak
 makkhaṇ nā niklegā pāñī nū varol ke.
 Mihanat ajāñī jāe samajh siāṇā hohu
 kujh nahīn hāñslī hai kalru karol ke.
 Sach de sarūp dī nā sār Bhagwāñn Dās
 hoveñ gunahgār ih sukhan tūn bol ke.339.

Kabitt : Bhagwan Das says that peace and poise in the mind is not attained by a foolish person with an evil intellect if he tries to discover God in books: mere scriptural study without making mind pious is of no spiritual benefit. A man cannot get butter by churning water even if he continues his labors throughout his life. Man should act wisely otherwise all his labors will not bear any fruit just as nothing will grow in a barren land even if one ploughs and hoes it a lot. The person who gives discourses on metaphysical issues without attaining self-realization commits a blasphemous act.

One cannot realize God through mere study of books; one should act wisely and meditate on Him for this purpose.339.

ਕਬਿਤ॥

ਬੇਦ ਵਾਕ ਜਾਣਿਆਂ ਜਥਾਰਥ ਨਾ ਪੜ ਕੇ ਜਾਂ
 ਰੁਚੀ ਕੋ ਬਧਾਇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਰਿਹਾੜ ਤੂੰ॥
 ਦੁਰਮਤਿ ਦਿਲ ਦੀ ਗਵਾਏਂ ਨਾ ਗਿਆਂਨ ਕਰ
 ਮਗਜ ਖੁਪਾਈ ਮੇ ਗੁਜਾਰਦਾਂ ਦਿਹਾੜ ਤੂੰ॥
 ਜਾਪ ਜੋ ਅਜਪਾ ਨਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਬਚਾਰਦਾ ਹੈਂ
 ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਜਾਣ ਭਾਉਂਦਾਂ ਗੈਹਬਰ ਉਜਾੜ ਤੂੰ॥
 ਖੋਜੋਂ ਜੇਹਨੂ ਬਾਹਰ ਓਹ ਬਿਚ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਦੇਖਣਾ ਜੇ ਦਿਲ ਦਿਆਂ ਦੀਦਿਆਂ ਉਘਾੜ ਤੂੰ॥੩੪੦॥

Kabit

Bed vāk jāṇiān jathārath nā paṛ ke jān
 ruchī ko badhāi kar rihā haiṅ rihār tūn.
 Duramti dil dī gavāen nā giānn kar
 magaj khupāi me gujārdān dihār tūn.
 Jāp jo ajpā nahīn tis ko bachārdā haiṅ
 nische hī jāṅ bhāundān gaihabar ujār tūn.
 Khojeṅ jehnū bāhar oh bich Bhagwānn Dās
 dekhṇā je dil diān dīdiān ughār tūn.340.

Kabitt : Bhagwan Das says that there has been an increased tendency among human beings to study the Vedic texts, but there is no effort at understanding the real essence of the text. Man wastes away his entire time in polemical discussion instead of washing off mind's filth by acquiring higher knowledge. He continues to wander in the dense forests of worldly attachments and does not reflect on the steps that lead him ahead of mere recitation of scriptural verses. He goes out into forests and mountains to discover God but He abides within: man can perceive Him within provided he opens his inner eye.

Man is advised against wandering in forests to discover God who resides within.340.

ਕਬਿਤ॥

ਇਕ ਅਖਰ ਬਥੇਰਾ ਹੈ ਨਵਿਰਤੀ ਦਾ ਬੈਠ ਪੜ੍ਹ
 ਤਜ ਪਰਵਿਰਤ ਇਹ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਨਾਗਰੀ॥
 ਛਡ ਕੇ ਸਮੀਪ ਅਬ ਕਿਕ੍ਰ ਕਨੇਰ ਦਾ ਤੂੰ
 ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਰ ਕੇ ਸੁਗੰਧ ਲੈ ਮਲਾਗਰੀ॥
 ਕੂੜ ਦੀ ਕੁਮਤ ਤੇ ਕਨਾਰਾ ਫੜ੍ਹ ਨਿਸ ਦਿਨ
 ਜਾਣ ਲੈ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਬਿਰਤ ਇਕਾਗਰੀ॥
 ਬਿਚ ਪਰਪੰਚ ਕਿਉਂ ਪਇਆਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਤੁਛ ਸੁਖ ਛਡ ਕੇ ਅਨੰਦ ਦੇਖੁ ਸਾਗਰੀ॥੩੪੧॥

Kabit

Ik akhar batherā hai navirtī dā baiṭh paṛu
 taj parvirat ih sāstrī nāgrī.
 Chhaḍ ke samīp ab kakra kaner dā tūn
 āp nūn bachār ke sugandh lai malāgrī.
 Kūr dī kumat te kanārā phaṛu nis din
 jāṇ lai Braham kar birat ikāgrī.
 Bich parpañch kiunṅ paiān Bhagwānn Dās
 tuchh sukh chhaḍ ke anand dekhu sāgrī.341.

Kabitt : Bhagwan Das proclaims that reading and understanding just one word of divine love is enough to give away one's pride of his scholarship and transcend the idea of a particular language as divine. Just like the thorny babool tree and poisonous flowers of the *kaner* plant, worldly longings should also be avoided rather man should enjoy the fragrance of the sandal-like reflection on the inner self. Man should meditate on God after abandoning the evil of falsehood. Man should immerse himself in the ocean-like deep spiritual bliss leaving aside the trivial pleasures of the world.

The need to get liberated from worldly entanglements to attain the supreme spiritual bliss is emphasized.341.

ਕਬਿਤ॥

ਔਰਾਂ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਬਚਨ ਅਨੇਕ ਬੋਲ
 ਧਾਰਨ ਬਬੇਕ ਨਹੀ ਭਾਰੀ ਅਗਿਆਨਗੀ॥
 ਪੜਨ ਬਿਹਾਰ ਕੁਲ ਜਾਣ ਲੈ ਕੁਵੈਦ ਤੁਲ
 ਕਰਨੀ ਬਿਚਾਰ ਜੇਹੜੀ ਜੁਧ ਦੇ ਸਮਾਨਗੀ॥
 ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਪ ਨੂ ਨਸੀਹਤ ਹੈ ਦੰਮ ਦੰਮ
 ਹੋਹ ਨਾ ਬੇਹੋਸ ਫੜੁ ਐਸੀ ਬੁਧਵਾਂਨਗੀ॥
 ਹਕੀਕਤ ਜੋ ਜਾਣੇ ਬੋਲ ਕਹੁ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਮੋਨ ਰਹੁ ਤਿਸ ਤੇ ਜੋ ਕਦਰ ਨਦਾਂਨਗੀ॥੩੪੨॥

Kabit

Aurān updes kar bachan anek bol
 dhāran babak nahīn bhārī agiāngī.
 Paṛan bihār kul jāṇ lai kuvaid tul
 karnī bichār jehrī judh de samāngī.
 Āpṇe hī āp nū nasīhat hai damm damm
 hoh nā behos phaṛu aisī budhvāṅgī.
 Hakikat jo jāṇe bol kahu Bhagwān Dās
 mon rahu tis te jo kadar nadāṅgī.342.

Kabitt : Bhagwan Das says that many persons give discourses to instruct others but they themselves fail to live the higher truth: it is serious ignorance. To study and to give discourses is, for them, like taking part in a parade, but to instruct others by himself living the same precept is like taking part in a battle. One needs to instruct oneself every moment, and the prudence resulting from that makes one aware of one's real self. It is highly appropriate to have a dialogue with the person who has realized Truth, but it is better to maintain silence with an ignorant person.

Man is advised to have dialogue only with the persons who have realized the supreme Truth.342.

ਕਬਿਤ ॥

ਕਹਣਾ ਜੋ ਹੈ ਬੇਦ ਦਾ ਜਥਾਰਥ ਸਰੇਸਟ ਬਹੁ
 ਤਿਸ ਕੋ ਬਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਅੰਤਰੀਵ ਤੂੰ ॥
 ਅਰਥ ਪਛਾਣ ਕੇ ਪਰੇਮ ਰਖੁ ਆਸਰੇ ਮੇਂ
 ਕੁਰਲੀਆਂ ਕਰ ਕਰ ਹੋਹ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਤੂੰ ॥
 ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਦਿਆ ਦਾ ਨਿਸ ਦਿਨ ਬੈਠ ਅਭਿਆਸ ਕਰੁ
 ਰੁਚੀ ਸੇ ਅਰੁਚ ਹੋਇ ਅਮੀ ਰਸੁ ਪੀਵ ਤੂੰ ॥
 ਤਿਨਾਂ ਗੁਣਾ ਸੇ ਅਤੀਤ ਹੋ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਤੁਰੀਆ ਮੇ ਲੀਨ ਹੋ ਬੈਕੁੰਠ ਬਾਸੀ ਥੀਵ ਤੂੰ ॥੩੪੩॥

Kabit

Kahṇā jo hai bed dā jathārath saresaṭ bahu
 tis ko bachār kar dekh antrīv tūn.
 Arath pachhāṇ ke parem rakhu āsre meṅ
 kurlīāñ kar kar hoh nahīñ jīv tūn.
 Braham bidiā dā nis din baiṭh abhiās karu
 ruchī se aruch hoi amī rasu pīv tūn.
 Tināñ guṇā se atīt ho nadān Bhagwāññ Dās
 turīā me līn ho baikuṇṭha bāsī thīv tūn.343.

Kabitt : Bhagwan Das says that teachings of the Vedas are supremely valuable but the need is to reflect on them and look inwards. True concept of God emerges from the understanding of the spirit of the Vedic message and man should develop love with Him rather than merely relate the Vedic *mantras* to others. Man should transcend the love of *maya* and relish the nectar in the Vedic teachings while living these teachings in his daily life. Man should feel completely detached to the three qualities of *maya*, realize the fourth and the supreme spiritual state and thus make Sach Khand his abode.

Man should endeavor to transcend *maya* and reach the supreme spiritual state of God-realization.343.

ਕਬਿਤ॥

ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਨਦੀ ਸਾਥ ਫੁਰਨੇ ਦੇ ਰਚ ਕਰ
 ਹੋਇ ਰਿਹਾਂ ਦੀਨ ਆਪ ਆਪਣੇ ਹੀ ਫੇਰ ਸੇ॥
 ਬਿਚ ਪਰਵਾਹ ਅਜੇ ਗਾਫਲ ਸੁਭਾਉ ਛਡ
 ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲ ਬਚੁ ਘੁੰਬਰ ਦੀ ਘੇਰ ਸੇ॥
 ਬੁਲਣ ਸੰਸਾਰ ਨਾਗ ਤੰਦੂਏ ਤੇ ਮਾਗਰ ਮੱਛ
 ਮਾਰਨ ਲਪੇਟਾ ਬਚੁ ਇਨ ਕੀ ਪਰੇਰ ਸੇ॥
 ਬੈਰੀ ਪੰਜ ਤੇਰੇ ਇਹੁ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਕਰ ਕਤਲਾਂਮ ਅਬ ਗਿਆਂਨ ਸਮਸੇਰ ਸੇ॥੩੪੪॥

Kabit

Māiā rūp nadī sāth phurne de rach kar
 hoi rihāñ dīn āp āpṇe hī pher se.
 Bich parvāh aje gāfal subhāu chhaḍ
 surat sambhāl bachu ghumbar dī gher se.
 Bulaṇ sañsār nāg tandūe te māgar machhchha
 māran lapetā bachu in kī parer se.
 Bairī pañj tere ihu nadāññ Bhagwāññ Dās
 kar katlāñm ab giāññ samser se.344.

Kabitt : Bhagwan Das says that man creates through his fancies and whims the river of *maya*, gets entangled in it and becomes hapless. He should abandon his ignorance, become enlightened and successfully steer the life-boat across the whirlwind in the world-ocean. The world-ocean is full of evils here personified as serpents, octopuses, crocodiles and huge fishes: man has to reach across this world-ocean saving himself from all these evils. All the five evils are enemies of man, and he ought to liberate himself from these with the help of spiritual knowledge.

The need to overcome evils with the help of spiritual knowledge is underlined.344.

ਕਬਿਤ॥

ਕਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਔ ਹੰਕਾਰ ਪੰਜ
ਬਿਸੇ ਬਲਵਾਨ ਬਿਚ ਛਾਏ ਅੰਗ ਅੰਗ ਹੀ॥
ਮਿਤ੍ਰ ਬਣਾਇ ਪਤਾਇ ਕਰ ਮਾਰਨ ਇਹ
ਕੀਤਾ ਹੈਂ ਸੁਦਾਈ ਤੇ ਪਲਾਈ ਤੁਧ ਭੰਗ ਹੀ॥
ਹੋਇਆਂ ਜੇ ਨਢਾਲ ਤਤਕਾਲ ਮੁਠ ਲਿਆ ਜਾਣ
ਬਚਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰੇਂ ਇਨਾਂ ਬਦਰੰਗ ਹੀ॥
ਫਤ ਤਕਤਾਈ ਤੂੰ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਖੂਬ ਛਟਕਾਉ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਲੈ ਤੁਫੰਗ ਹੀ॥੩੪੫॥

Kabit

Kām te krodh lobh moh au haṅkār pañj
bise balvānn bich chhāe aṅg aṅg hī.
Mitra baṇāi pataāi kar māran ih
kītā haiṅ sudāi te palāi tudh bhaṅg hī.
Hoiān je naḍhāl tatkāl muṭh liā jāṇ
bachdā haiṅ tān hī kareṅ inān badraṅg hī.
Phar takṛāi tūn nadānn Bhagwānn Dās
khūb chhaṭkāu giānn rūp lai tufaṅg hī.345.

Kabitt : Bhagwan Das says that the five cardinal evils – lust, wrath, avarice, attachment and ego – have completely overpowered man. First, these evils act sweet and imbibe friendship with man and then act like intoxication of hemp to make him completely unaware. They rob man of all his spiritual merits and thus enfeeble him; man can save himself only by making these evils ineffective. He is advised to remain fully aware and use the gun of spiritual knowledge against them to attain liberation.

Acquisition of spiritual knowledge to get liberated from evils is obligatory for man.345.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਜੀਵ ਅਬ ਪਚ ਪਰਪੰਚ ਬਿਚ
 ਅਸਲਾ ਅਨਾਦ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਲਦਾਰ ਸੀ॥
 ਕਰਕੇ ਨਿਆਉਂ ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਬਚਾਰੁ
 ਪਾਇਆ ਇਤਨਾ ਅਜਾਬੁ ਬਣ ਠਗ ਤੈਂ ਬਨਾਰਸੀ॥
 ਕਾਰ ਓਹੋ ਸਾਂਭਦਾ ਹੈਂ ਫੇਰ ਮੁੜ ਭੌਦੁਆ ਕਿਉਂ
 ਬਾਸਨਾ ਬਕਾਰ ਅਗੇ ਕੀਤਾ ਤੂੰ ਖੁਆਰ ਸੀ॥
 ਛੁਡ ਚਤਰਾਈ ਤੂੰ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਹੋਇ ਕੇ ਬੇਖੁਦ ਖੁਦ ਰੂਪ ਦੀ ਲੈ ਵਾਰਸੀ॥੩੪੬॥

Kabit

Hoi rihā jīv ab pach parpañch bich
 aslā anād hī Braham dildār sī.
 Karke niāuñ āp āp hī bachāru
 pāiā itnā ajābu baṇ ṭhag taiñ banārsī.
 Kār oho sām̄bhdā haiñ pher muṛ bhaudūā kiuñ
 bāsnā bakār age kītā tūñ khuār sī.
 Chhaḍ chatrāī tūñ nadāññ Bhagwāññ Dās
 hoi ke bekhudu khud rūp dī lai vārsī.346.

Kabitt : Bhagwan Das says that man is in essence divine but as a result of his excessive involvement in the world he has become forgetful of his essential nature and deems himself distinct and different from God. Man should judge himself justly and must consider how much he has suffered as a result of acting and behaving in a deceitful manner. Evils and worldly longings caused disgrace to man earlier but he in his ignorance continues to indulge in them again. Giving up his ego and cleverness, man must work for self-realization.

Man needs to end his suffering by effacing ego and realizing his primal nature.346.

ਕਬਿਤ॥

ਐਹਮਕ ਅਦਾਇ ਭੈੜੀ ਤੇਰੇ ਬਿਚ ਐਸੀ ਪਈ
 ਰਚੇਂ ਦੁਰਲਭ ਜਾਣ ਕਾਰਜ ਪਤੰਤਰੀ॥
 ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਦੀ ਓਰ ਮੂੜ ਤੁਰਤ ਤਿਆਰੁ ਹੋਏਂ
 ਕਰੇਂ ਤੂੰ ਬਲਾਉ ਬਲ ਆਵੇਂ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰੀ॥
 ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਹੈ ਖਾਣ ਅਤੇ ਦੁਖਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਬੰਦ
 ਗੋਸੇ ਹੋਇ ਜਾਣੀਏ ਬਹਾਰ ਇਹ ਅੰਤਰੀ॥
 ਮਨ ਦੀ ਮਰੋੜੀ ਵਲ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਲੈਣ ਨਾ ਅਨੰਦ ਦੇ ਖਰਾਬੁ ਤੇਰਾ ਮੰਤਰੀ॥੩੪੭॥

Kabit

Aihamak adāi bhaiṛī tere bich aisī paī
 racheṅ duralabh jāṅ kāraj patantrī.
 Pravirat dī or mūr turat tiāru hoen
 kareṅ tūṅ balāu bal āveṅ jāṅ sutantrī.
 Sukhān dī hai khāṅ ate dukhān dī dukān band
 gose hoi jāṅīe bahār ih antrī.
 Man dī maroṛī val dekh Bhagwān Dās
 laiṅ nā anand de kharābu terā mantrī.347.

Kabitt : Bhagwan Das says that man in his ignorance is driven by evils, and consequently he continues to indulge in avoidable evil deeds deeming them rare. He is ever ready to do all those deeds that put him in the bondage of *maya* but keeps putting off the deeds which help him attain liberation from it. Man can cause cessation to all his suffering and sorrows and experience spiritual bliss only if he attains self-realization. Mind, which is man's minister, suffers from dubiety and does not let him experience the joy of spiritual bliss.

Spiritual bliss results from self-realization which one can attain only by avoiding evil deeds.347.

ਕਬਿਤ॥

ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਮੂੜ ਅਗਿਆਨ ਗੁੰਗ
ਕਰੇ ਅਪਰਾਪਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਇਛਿਆ॥
ਜੁਵਾ ਹੋਵੇ ਜਦ ਤਦ ਮਦ ਵਿਖੇ ਹੋਇ ਕਰ
ਚਿਤਵਤ ਕਾਮ ਖਾਮ ਸਮਝੇ ਨਾ ਸਿਛਿਆ॥
ਜਰਾ ਜਦੋਂ ਆਵੇ ਕਫ ਖਾਂਸੀ ਆ ਦੁਵਾਵੇ
ਗੁਝੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਾਵੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਤ ਅਨਿਛਿਆ॥
ਕਾਲ ਸਿਰ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਗਿਆਨ ਪਰਚੰਡ ਜਬ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਹੁਣ ਕੌਣ ਕਰੇ ਰਿਛਿਆ॥੩੪੮॥

Kabit

Bālak avasthā hai mūr agiān guṅg
kare aprāpat padārthān dī ichhiā.
Juvā hove jad tad mad vikhe hoi kar
chitavat kānm khānm samjhe nā sichhiā.
Jarā jadoṅ āve kaf khānsī ā duvāve
gujhī trisnā jalāve nahīn hovat anichhiā.
Kāl sir daṅḍ nahīn giānn parchaṅḍ jab
Dās Bhagwānn huṅ kauṅ kare richhiā.348.

Kabitt : Bhagwan Das says that man when just a small kid yearns for unattainable things; then he cannot even speak and is quite ignorant. When he grows into a youth, he begins to yearn for various perishable worldly things and pleasures by remaining indifferent to the teachings which could lead towards Truth. Even when old age overtakes and he falls prey to diseases like cough, he still continues to aspire for worldly yearnings instead of transcending them. Death strikes him on the head while he still continues to live his life in ignorance, but at that time there is no savior to save him.

Humankind is advised to try to attain spiritual knowledge as early as childhood.348.

ਕਬਿਤ॥

ਮੰਨ ਲੈ ਨਦਾਨ ਇਕ ਮਤ ਤੁਝ ਆਖਦਾ ਹਾਂ
 ਭਵੇਂ ਨਾਂ ਚੁਰਾਸੀ ਵਾਲੇ ਜਿਤ ਕਰ ਗੇੜ ਤੂੰ॥
 ਮਿਤ੍ਰ ਬਣਾਇ ਜਿਨੀ ਪਲਟੇ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ
 ਹੋਹ ਹੁਸਿਆਰ ਜਤ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਉਖੇੜ ਤੂੰ॥
 ਫੈਂਕ ਕੇ ਫਸਾਦ ਆਪ ਹੋਇ ਹੁਸਿਆਰ ਰਹੁ
 ਭੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰੁ ਫੇਰ ਪੰਚਨ ਕਾ ਨੇੜ ਤੂੰ॥
 ਮਾਰਨੇ ਦੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਪ ਹੀ ਸਹੇੜ ਗਲ ਪਾਇ ਲੈਂਦਾਂ ਫੇੜ ਤੂੰ॥੩੪੯॥

Kabit

Mann lai nadān ik mat tujh ākhdā hān
 bhavēn nān churāsī vāle jit kar geṛ tūn.
 Mitra baṇāi jinīn palṭe de vich pāiā
 hoh husiār jaṛ tinān dī ukheṛ tūn.
 Phaiṅk ke fasād āp hoi husiār rahu
 bhul nahīn karu pher pañchan kā neṛ tūn.
 Mārne de vālā nahīn koī Bhagwānn Dās
 āp hī saheṛ gal pāi laindān pher tūn.349.

Kabitt : Bhagwan Das says that ignorant man can get free from the cycle of continued transmigration provided he follows the instruction (of the spiritual mentor) to work towards realization of Truth. The five evils imbibe friendship with him and cause him to suffer in the cycle of transmigration; man should beware and overpower these evils. He must not go near these evils even in a dream rather becoming aware of their harmful nature he should efface them completely from within his mind. There is no one other than the self-invited five evils which cause man spiritual ruin.

Man is advised to follow the Guru's instruction and save himself against evils.349.

ਕਬਿਤ॥

ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਮਹਾਂ ਘਾਤੀ ਹੋਰ ਨਾ ਨਦਾਨ ਕੋਈ
 ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੇ ਤਾਉ ਬਿਚ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਤਪਦਾਂ॥
 ਦੁਖ ਘਣੇ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈਂ ਖਾਨਿਓਂ ਗਵਾਇ ਮਤ
 ਕਰਕੇ ਗੁਨਾਹ ਆਪ ਆਪ ਬਿਚ ਖਪਦਾਂ॥
 ਆਪ ਰਚ ਜਾਲ ਵਾਂਗ ਡਾਵਰੇ ਦੇ ਫਸ ਕਹੇਂ
 ਬਖਸੇਗਾ ਰਬੁ ਤਕਲੀਫ ਸਭ ਅਪਦਾਂ॥
 ਕਹਣਾ ਤੇਰਾ ਝੂਠ ਇਹ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਜਾਵਣ ਅਜਾਣੀ ਜੋ ਕਲਾਂਮ ਮੂੰਹੋਂ ਜਪਦਾਂ॥੩੫੦॥

Kabit

Tere jehā mahān ghātī hor nā nadān koī
 trisnā de tāu bich rāt dine tapdān.
 Dukh ghaṇe pānvda haiṅ khānioṅ gavāi mat
 karke gunāh āp āp bich khapdān.
 Āp rach jāl vāṅg ḍāvire de phas kaheṅ
 bakhsegā rabu taklīf sabh apdān.
 Kahṇā terā jhūṭh ih nadān Bhagwānn Dās
 jāvaṇ ajāīṅ jo kalānm mūṅhoṅ japdān.350.

Kabitt : Bhagwan Das says that no one is more sinful than man who continues to burn all the time in the fire of worldly cravings. Man in his ignorance, he suffers a lot and commits sins as a result of which he undergoes much suffering. Just as a spider gets caught in the self-made net, man gets entangled in the web of self-invited evils; thereafter, he prays and expects that God will save him from all his problems and pains. If man makes supplications to God only when in suffering, such supplications are of no avail.

Man should save himself the pain and suffering by transcending worldly longings and making supplications to God.350.

ਕਬਿਤ॥

ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਬਿਚ ਦਿਨੁ ਸਾਰਾ ਹੀ ਬਤੀਤ ਹੂਆ
 ਆਲਸ ਦੁਬਾਇਆ ਜਬ ਆਈ ਫਿਰ ਚੈਨ ਤਾਂ॥
 ਸੁਤਿਆਂ ਬਿਹਾਇ ਗਈ ਕੰਨ ਨਾ ਉਕਾਸਿਆ ਹੈ
 ਗਾਫਲ ਗਵਾਈ ਗਲ ਕਰ ਕਰ ਸੈਨਤਾਂ॥
 ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮ ਅਜਾਈ ਜਾਏ ਨਾਮ ਬਿਨ
 ਪਰਤ ਕੇ ਪੇਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੇ ਨੈਨ ਤਾਂ॥
 ਲਦ ਜਾਂਵਦਾ ਜਹਾਨੁ ਅਖੀ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਕੈਸੇ ਆਮਦੀ ਹੈ ਚੈਨ ਤਾਂ॥੩੫੧॥

Kabit

Galāñ bātāñ bich dinu sārā hī batīt hūā
 ālas dubāiā jab āī phir rain tāñ.
 Sutiāñ bihāi gaī kann nā ukāsiā hai
 gāfal gavāī gal kar kar saintāñ.
 Hīre jaisā janam ajāīñ jāe nām bin
 parat ke pekhiā prem vāle nain tāñ.
 Lad jāñvdā jahānu akhīñ dekh Bhagwāññ Dās
 barā afsos kaise āmdī hai chain tāñ.351.

Kabitt : Bhagwan Das says that ignorant persons waste away the entire day in meaningless and futile talks and are overtaken by lethargy when night falls. The entire night of such persons is spent sleeping and their mind is never awake; in this way, the ignorant person wastes away his life in futile, meaningless things. As man realizes God, he learns that he wasted away his precious human existence for nothing. It has been a matter of regret how an ignorant man's mind remain unperturbed even when looking at beings in the material world departing every day.

Herein are warned the persons who do not remember God even after realizing the evanescent nature of the world.351.

ਕਬਿਤ॥

ਉਤਮ ਸਰੀਰ ਇਹ ਮਾਨਸ ਚੁਰਾਸੀ ਬਿਚ
 ਕਦਰ ਪਛਾਣ ਕਰੁ ਕੰਮ ਨਾਂ ਗਲੀਜ ਤੂੰ॥
 ਬੁਹਾ ਇਹ ਨਕਾਲ ਦਾ ਹੈ ਅਖੀਆਂ ਨਾ ਮੀਟ ਲੰਘੁ
 ਜੋਜਨਾਂ ਦਾ ਭੁਲਾ ਆਇਆਂ ਉਪਰ ਦਲੀਜ ਤੂੰ॥
 ਸਾਰ ਨਹੀ ਲਵੇਂਗਾ ਜੇ ਹਿੰਮਤ ਬਗੈਰ ਅਬ
 ਜੁਗਾਂ ਪਰਜੰਤ ਫੇਰ ਭਵੇਂਗਾ ਅਜੀਜ ਤੂੰ॥
 ਹੋਇ ਨਿਰਬਾਸ ਬਿਸਰਾਮ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਕਾਰਨ ਭੁਆਲੀ ਜਾਣ ਬਾਸਨਾ ਹੀ ਬੀਜ ਤੂੰ॥੩੫੨॥

Kabit

Utam sarī ih mānas churāsī bich
 kadar pachhāṇ karu kamm nān galīj tūn.
 Būhā ih nakāl dā hai akhīān nā mīṭ laṅghu
 jojnān dā bhulā āiān upar dalīj tūn.
 Sār nahīn laveṅgā je himmat bagair ab
 jugān parjant pher bhaveṅgā ajīj tūn.
 Hoi nirbās bisrām Bhagwānn Dās
 kāran bhuālī jāṇ bāsnā hī bīj tūn.352.

Kabitt : Bhagwan Das says that human life is supreme amongst all 8.4 million species; man should realize this and avoid doing evil deeds. Human existence is an opportunity to shatter the cycle of transmigration. This existence is achieved after wandering through numerous other existences and man must not let this opportunity go waste. If man makes no efforts now to reach across the world-ocean, he will remain entangled in the cycle of birth-death-rebirth for eras. Worldly cravings are a seed which sprouts in the cycle of transmigration; one can end this cycle only by transcending worldly cravings.

The cycle of continued transmigration can be put to an end only by transcending worldly desires.352.

ਕਬਿਤ ॥

ਜਾਗੁ ਅਬ ਆਲਸੀਆ ਉਮਰ ਅਜਾਈ ਜਾਏ
 ਹਿਰਸ ਜੰਜੀਰ ਨਾਲ ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਬੰਧ ਤੂੰ ॥
 ਗੇੜੁ ਏਹੋ ਖੁਲਣ ਦਾ ਕਰ ਲੈ ਉਪਾਉ ਐਸਾ
 ਚਮੜੇ ਦੀ ਕੈਦ ਜਿਤ ਪਵੇਂ ਨਹੀਂ ਅੰਧ ਤੂੰ ॥
 ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਮਿਟਾਇ ਮਤ ਏਕ ਫਵੁ
 ਦਿਲ ਨੂੰ ਟਕਾਇ ਚਲੁ ਆਰਫਾਂ ਦੇ ਪੰਧ ਤੂੰ ॥
 ਰਮਜ ਪਛਾਣ ਇਉਂ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਖੋਜ ਖੁਦ ਰੂਪ ਰੋਕ ਬਾਸਨਾ ਦੀ ਸੰਧ ਤੂੰ ॥੩੫੩॥

Kabit

Jāgu ab ālsīā umar ajāī jāe
 hiras jañjīr nāl hoi rihān bandh tūn.
 Geṛu eho khulaṇ dā kar lai upāu aisā
 chamṛe dī kaid jit paveñ nahīn andh tūn.
 Sagal manorath miṭāi mat ek pharu
 dil nūn ṭakāi chalu ārfān de pandh tūn.
 Ramaj pachhāṇ iuñ nadānn Bhagwānn Dās
 khoj khud rūp rok bāsnā dī sandh tūn.353.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should realize that his life is going waste and his mind remains bound in the shackles of desires. Human existence is the only opportunity to get out of the cycle of transmigration, and it becomes man to try to do so otherwise he will again become captive in different existences because of his ignorance. He should give up the ideas of attaining futile objectives, bring poise to his mind and follow the path shown by the enlightened persons. He should attain self-realization and thus comprehend this mystery and become free from evils.

Emphasis is laid on attaining self-realization after transcending evils.353.

ਕਬਿਤ॥

ਦੇਖ ਓਹੋ ਨੂਰੁ ਜਿਹਦਾ ਕੁਲ ਹੈ ਜਹੂਰੁ
 ਰਤੀ ਰਹੇ ਨਾ ਫਤੂਰ ਜਾਣ ਲਵੇਂ ਜੇ ਹਜੂਰ ਤੂੰ॥
 ਸੀਨਾ ਹੋਵੇ ਸਰਦ ਨਾਂ ਦਰਦ ਬਕਾਇ ਰਹੇ
 ਗਰਦ ਗਵਾਇ ਹੋਇ ਰਹੇਂ ਭਰਪੂਰੁ ਤੂੰ॥
 ਮਨਮਤ ਚੂਰ ਕਰ ਤਰਕ ਗਰੂਰ ਫੇਰ
 ਨਹੀ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਹੈਂ ਮਾਮੂਰ ਮਸਹੂਰ ਤੂੰ॥
 ਲਖੇਂ ਆਪ ਕੋ ਹੀ ਆਪ ਜੇ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਜਪੇਂ ਜੇ ਅਜਾਪ ਜਾਪ ਨੇਹਿ ਪਾਪ ਹੈਂ ਜਰੂਰ ਤੂੰ॥੩੫੪॥

Kabit

Dekh oho nūru jihdā kul hai jahūru
 ratī rahe nā fatūr jāṇ laveṅ je hajūr tūṅ.
 Sīnā hove sarad nān darad bakāi rahe
 garad gavāi hoi raheṅ bharpūru tūṅ.
 Manmat chūr kar tarak garūr pher
 nahīn kite dūr haiṅ māmūr masahūr tūṅ.
 Lakheṅ āp ko hī āp je nadānn Bhagwānn Dās
 japeṅ je ajāp jāp nehi pāp haiṅ jarūr tūṅ.354.

Kabitt : Bhagwan Das says that no dubiety and doubts remain in the mind of the person who perceives the Light of the Lord manifest in the entire created world. The perfect peace and inner bliss pervades the mind of the person who effaces the filth of evil off his mind and perceives the same Lord present in all beings; no sorrow or suffering remains in his life. Mind becomes saturated with spiritual bliss after effacing ego and mind's fancies. He who attains self-realization and immerses his consciousness in the remembrance of God and becomes free from all sins.

Man is advised to reach the highest spiritual state through remembrance of God.354.

ਕਬਿਤ॥

ਬਿਰਤੀ ਬਿਹਾਰਾਕਾਰ ਜਾਣ ਦੇਹ ਜਤੀਮ ਅਬ
 ਹੋਹ ਨਾਂ ਅਲਬ ਸੁਧ ਆਪਣੇ ਲੈ ਘਰ ਦੀ॥
 ਕਾਰਾਗਰੀ ਬਾਹਜ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਫਸਾਉਦਾ ਹੈ
 ਮੋਖਸ ਸਰੂਪਾਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਹੈ ਕਰਦੀ॥
 ਬੋਏਂ ਬਾਸਨਾ ਕਰੀਰ ਛਾਪਾ ਲਗੇਗਾ ਸਰੀਰ
 ਹੋਏਂ ਪੁਜ ਦਲਗੀਰ ਰੀਤ ਪਕੜੇਂ ਜੇ ਖਰ ਦੀ॥
 ਰਾਹ ਜਾਂਵਦੀ ਵਲਾਇ ਗਲ ਪਾਏਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਦਸ ਖਾਂ ਨਦਾਂਨ ਤੇਰਾ ਕੌਣੁ ਬਣੁ ਦਰਦੀ॥੩੫੫॥

Kabit

Birtī bihārākār jāṇ deh jatīm ab
 hoh nān alath sudh āpṇe lai ghar dī.
 Kārāgrī bāhaj mukh kāran phasāudā hai
 mokhas sarūpākār birtī hai kardī.
 Boeñ bāsnā karīr chhāpā lagegā sarīr
 hoen̄ puj dalgīr rīt pakṛeñ je khar dī.
 Rāh jānv̄dī valāi gal pāeñ Bhagwān Dās
 das khān̄ nadānn̄ terā kauṇu baṇū dardī.355.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should avoid shamelessly indulging in worldly attractions and cravings and thus deny himself patronage of the Lord: he should instead revert to his real self. Man's materialistic tendencies make him a captive in the cycle of transmigration whereas his God-centred tendencies bless him with liberation. A person who plants the bushes of worldly desires remains in suffering and his way of life becomes like that of a beast. This causes him anxiety about his continued transmigration. Who can feel sympathetic to the man who invites problems for himself?

Man is adjured to give up materialistic cravings and instead revert towards his inner self.355.

ਕਬਿਤ॥

ਦੇਖ ਸੰਸਾਰ ਇਹੁ ਅਸਤ ਹੈ ਅਸਾਰੁ
 ਕਰੁ ਇਸ ਦੀ ਬਚਾਰ ਨਹੀ ਫਸੁ ਸੁਤ ਨਾਰ ਮੇਂ॥
 ਕੂੜ ਦਾ ਬਿਹਾਰ ਕੋਈ ਦੰਮ ਦੀ ਖਲਾਰ
 ਨਾਂ ਅਵਰਦਾ ਗੁਜਾਰ ਯਾਰ ਚਿਤ ਕਰ ਹਾਰ ਮੇਂ॥
 ਬਾਜੀ ਜਾਏਂ ਜੀਤ ਪਰਪੰਚ ਸੇ ਅਤੀਤ ਹੋਇ
 ਕਰੇਂ ਜੇ ਬਤੀਤ ਪਰਤੀਤ ਨਿਰਾਕਾਰ ਮੇਂ॥
 ਪਾਏਂ ਕਲਿਆਣ ਤਜ ਈਰਖਾ ਨਦਾਨ ਐਸੇ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਰਹੇਂ ਅਸਲ ਅਚਾਰ ਮੇਂ॥੩੫੬॥

Kabit

Dekh saṅsār ihu asat hai asāru
 Karu is dī bachār nahī phasu sut nār meṅ.
 Kūṛ dā bihār koī damm dī khalār
 nāñ avarḍā gujār yār chit kar hār meṅ.
 Bājī jāeṅ jīt parpañch se atīt hoi
 kareṅ je batīt partīt nirākār meṅ.
 Pāeṅ kaliāṇ taj īrkhā nadāñn aise
 Dās Bhagwāñn raheṅ asal achār meṅ.356.

Kabitt : Bhagwan Das asks man to imbibe detachment towards wife, son and other relations deeming life in this world false and evanescent. This world and life in this world are short-lived; man must not live his life in this world in forgetfulness of God. It is possible for him to make a success of the losing game of life in this world by developing detachment to worldly entanglements and by imbibing firm faith in the formless supreme Lord. Amelioration of man is possible only if he abandons jealousy and follows a noble and righteous conduct.

Human beings are adjured to follow a pious and detached way of life to attain liberation.356.

ਕਬਿਤ ॥

ਜਤੀ ਜਿਵੇਂ ਨਾਰ ਸੇ ਅਤੀਤ ਜਿਉਂ ਬਿਹਾਰ ਸੇ
 ਤਿਉਂ ਭਜ ਤੂੰ ਬਕਾਰ ਸੇ ਤੇ ਪੰਚਨ ਕੀ ਬੰਧ ਸੇ ॥
 ਕੁਰੰਗ ਜਿਵੇਂ ਸੇਰ ਸੇ ਜਿਉਂ ਅਜ ਹੈ ਬਘੇਰ ਸੇ
 ਤਿਉਂ ਡਰ ਜੂਨੀ ਫੇਰ ਸੇ ਚੁਰਾਸੀ ਵਾਲੇ ਫੰਧ ਸੇ ॥
 ਬੈਸਨੇ ਜਿਉਂ ਨੀਚ ਸੇ ਛੁਕੀਨ ਜਿਵੇਂ ਕੀਚ ਸੇ
 ਤਿਉਂ ਬਚੁ ਪੰਚ ਬੀਚ ਸੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧ ਸੇ ॥
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਝੂਠਾ ਜਾਣ ਕੇ ਜਹਾਨ
 ਕਰ ਸਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਬਚ ਕੂੜ ਸਨਬੰਧ ਸੇ ॥੩੫੭॥

Kabit

Jatī jiveñ nār se atī jiuñ bihār se
 tiuñ bhaj tūñ bakār se te pañchan kī bandh se.
 Kuraᅅg jiveñ ser se jiuñ aj hai bagher se
 tiuñ ᄁar jūnī pher se churāsī vāle phandh se.
 Baisno jiuñ nīch se chhukīn jiveñ kīch se
 tiuñ bachu pañch bīch se agiān rūp andh se.
 Dās Bhagwāññ jhūᄁhā jāᅇ ke jahāññ
 kar sach dā dhiān bach kūr sanbandh se.357.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should keep himself free from the bondage of five evils just as a celibate avoids womankind and an ascetic renounces worldly life and attachments. Man should ever bear in mind the fear of getting caught in the continued transmigration just as there is fear of lion for a stag and of leopard for a goat. He must protect himself again ignorance and five evils just as a Vaisnavite avoids a man of lowly mindset and a fashionable dandy protects himself from mud. Man should deem this world transient, meditate on the Lord and avoid company of the false.

Message given is of getting united with the Lord by giving up ignorance and five evils.357.

ਕਬਿਤ॥

ਦਾਦ ਫਰਿਆਦ ਨਹੀ ਆਪ ਬਿਨ ਸੁਣਦਾ ਕੇ
 ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵਾਂ ਹਾਲੁ ਮਨ ਨੇ ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ॥
 ਜਿਨਸ ਬਕੀਮਤੀ ਦਾ ਲਦਿਆ ਜਹਾਜੁ ਮੇਰਾ
 ਛਹ ਦਰਆ ਵਿਚ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਡਾਰਿਆ॥
 ਰਖਾਂ ਨ ਲਕੋਇ ਮੈ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹਾਂ ਭੁਜਾ ਕਢ
 ਨਫਸ ਦੇ ਧੋਖੇ ਮੂਲੁ ਆਈ ਨਾਂ ਪਿਆਰਿਆ॥
 ਦੰਮ ਤੇ ਦਲੀਲ ਇਕ ਹੋਇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਭੁਬਦਾ ਜਹਾਜੁ ਕਿਸੇ ਇਸ ਬਿਧ ਤਾਰਿਆ॥੩੫੮॥

Kabit

Dād Fariād nahīn āp bin suṇdā ko
 kis nūn suṇāvān hālu man neñ hā māriā.
 Jinas bakīmtī dā ladiā jahāju merā
 chhah daraā vich dhokhā de ke ḍāriā.
 Rakhān na lakoi mai pukārdā hān bhujā kaḍh
 nafas de dhokhe mūlu āiñ nāñ piāriā.
 Damm te dalīl ik hoi Bhagwān Dās
 ḍubdā jahāju kise is bidh tāriā.358.

Kabitt : Bhagwan Das says that mind gets caught in the high waves of evils and thus brings disgrace to man: there is no one other than the supreme Lord to listen to man's griefs and supplications. When this body-boat laden with highly precious merchandise of breaths gets caught in the high waves of the river of desires, man cries out to advise others that they should protect themselves against mind-demon. Only some rare person is able to take this body-boat successfully to the other shore of world-ocean by remembering God with each breath.

A check on the mind is obligatory to get united with the supreme Lord.358.

ਕਬਿਤ॥

ਬਗ ਰਹੀ ਵਾਉ ਐਸੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਸੁਭਾਉ ਕਰ
 ਹੋਵਣ ਟਕਾਉ ਨਹੀ ਦੇਵੇ ਇਸ ਜਿੰਦ ਦਾ॥
 ਤਿੰਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਨ ਅਰਧ ਤੇ ਜਾਏ ਕਭੀ ਉਰਧ ਕੋ
 ਚਾਰਾ ਨਹੀ ਚਲਦਾ ਹੈ ਪੁਰਖ ਪਰਿੰਦ ਦਾ॥
 ਚੱਕਰ ਦੇ ਬਿਚੋਂ ਬਿਧ ਨਿਕਲਨੇ ਵਾਲੀ ਖੂਬੁ
 ਹੋਹ ਤੂੰ ਅਡੋਲ ਫਤ ਦਾਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ॥
 ਨੇਕ ਹੈਂ ਨਸੀਬ ਹੋਇ ਸਰੋਤ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਸਰਾ ਅਚਲ ਨਾ ਬਸਾਹੁ ਕਰ ਮਿੰਦ ਦਾ॥੩੫੯॥

Kabit

Bag rahī vāu aisī māiā de subhāu kar
 hovaṇ ṭakāu nahīn deve is jind dā.
 Trina de vāṅg man aradh te jāe kabhī uradh ko
 chārā nahīn chaldā hai purakh parind dā.
 Chakkar de bichoṅ bidh nikalne vālī khūbu
 hoh tūn aḍol phar dānman Gobind dā.
 Nek haiṅ nasīb hoi sarot Bhagwān dāns
 āsrā achal nā basāhu kar mind dā.359.

Kabitt : Bhagwan Das says that the trend that sways this world has been so deeply under the influence of *maya* that it does not let mind feel at peace with itself. The mind of man continues to wander like a straw floating sometimes high in the sky and then other times rather down. To put an end to this wavering of the mind, the best way for man is to firmly and unwaveringly hold on to the support of God. The blessed and fortunate persons listen to the eulogies of God who provides support to man; they do not forget Him even for a moment.

Man should immerse his mind in the Lord to make it experience poise.
 359.

ਕਬਿਤ॥

ਮੋਮਨ ਉਪਾਉ ਨਹੀ ਮੋਮ ਦਿਲ ਹੋਵਣੇ ਨੂੰ
ਆਜਜ ਸਤਾਵਣੇ ਦੇ ਬਿਚ ਉਪਰਾਲਮੀ॥
ਰਖਿਆ ਹਲਾਲ ਨਾਮ ਮਾਰਿਆ ਗੁਨਾਹ ਬਿਨ
ਕਾਫਰ ਕਸਾਈ ਤੈਂ ਸੁਭਾਉ ਫਤ ਜਾਲਮੀ॥
ਆਖਦਾਂ ਸਵਾਬੁ ਕਿਸ ਸੂਰਤ ਬੇਪੀਰ ਬੋਲ
ਲਿਖਿਆ ਕੁਰਾਨ ਮੇਂ ਕਿ ਰਬਲ ਹੈ ਆਲਮੀ॥
ਲੱਜਤ ਪਸਿੰਦ ਹੁਣ ਕਰੇਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਦੋਜਖ ਦੀ ਭਾਹ ਜਾਂ ਜਲਾਵੇ ਕਰੇਂ ਮਾਲਮੀ॥੩੬੦॥

Kabit

Moman upāu nahīn mom dil hovṇe nūn
ājaj satāvṇe de bich uprālmī.
Rakhiā halāl nām māriā gunāh bin
kāfar kasāi taiṇ subhāu phaṛ jālmī.
Ākhdān savābu kis sūrat bepīr bol
likhiā qurān meṅ ki rabal hai ālmī.
Lajjat pasind huṇ kareṅ Bhagwānn Dās
dojakh dī bhāh jān jalāve kareṅ mālmī.360.

Kabitt : Bhagwan Das says that a person must be highly compassionate at heart to be called a true Muslim; he must avoid causing pain and hurt to hapless beings. Killing an innocent and weak animal is indicative of one's cruel nature. Killing has nowhere in the Quran been approved of as a righteous act rather there are references in it to meditate on the Nourisher-Lord of the entire world. One realizes the consequences of the joy felt in killing a weak, innocent animal to satiate one's palate only when one suffers in the fire of hell.

Following the message of the Quran, a Muslim must imbibe compassion and avoid cruelty.360.

ਕਬਿਤ॥

ਦਿਸਦਾ ਖੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰੁ ਦਿਲਦਾਰ ਕਿਤੇ
 ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਣਿਆ ਬਿਆਨ ਤੇ॥
 ਪੀਰ ਤੇ ਪੈਗੰਬਰ ਬਤਾਂਵਦੇ ਦਨਾ ਇਹ
 ਸਿਆਹ ਰਗ ਨਜਦੀਕ ਰਬ ਸਾਬਤ ਕੁਰਾਨ ਤੇ॥
 ਐਸਾ ਹੈਂ ਬੇਦੀਨ ਬੇਈਮਾਨ ਤੂੰ ਹਰਾਮਖੋਰ
 ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ ਜੀਵ ਫਿਰਾਊਨ ਫਰਮਾਨ ਤੇ॥
 ਦੁਖ ਨਾ ਪਰਾਇਆ ਹੁਣ ਯਾਦ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਜਾਣੇਗਾ ਦਰੁਸਤ ਜਾਂ ਆਂਣ ਬਣੇ ਜਾਨ ਤੇ॥੩੬੧॥

Kabit

Disdā khudā nahīn horu dildār kite
 sābat jān hoiā hai tān jāṇiā biān te.
 Pīr te paigambar batānvde danā ih
 siāh rag najdīk rab sābat qurānn te.
 Aisā haiñ bedīn beīmān tūñ harāmkehr
 mārda haiñ jīv Firāūn farmānn te.
 Dukh nā parāiā huṇ yād Bhagwānn Dās
 jāṇegā darusat jāñ āñṇ baṇe jān te.361.

Kabitt : The Quran, Pirs and Prophets proclaim that the beloved Lord has never been seen with the physical eye anywhere in the world, but He is perceived within us all: He is rather close to us, even closer than our trachea. However, man has been so irreligious, dishonest and shameless scoundrel that he kills innocent beings like the king of Egypt in the past (who ordered enslavement and persecution of the Israelites). Bhagwan Das says that man does not feel the pain of suffering he causes to others, but realizes his mistake when the same suffering comes to him.

God abides in all beings and we must not cause pain or suffering to anyone.361

ਕਬਿਤ॥

ਬਾਫਰੀ ਜੇ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਉਠਾਏਂ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁ
 ਬਾਫਰੀ ਦੇ ਜੇਡ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾ ਗੁਨਾਹ ਹੈ॥
 ਚੌਦਾਂ ਹੀ ਤਬਕ ਬਿਚ ਜਾਇ ਹਰਜਲ ਪਵੇ
 ਦੁਖੀ ਹੋਇ ਜੀਵ ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਠੰਡੀ ਆਹ ਹੈ॥
 ਲਾਹਨਤ ਕਾ ਤੌਕ ਗਲ ਪਵੇ ਮੂਹ ਕਾਲਾ ਹੋਇ
 ਸ੍ਰਮ ਉਠਾਏਂ ਜਦੋਂ ਕਰੇਂ ਤੂੰ ਨਗਾਹ ਹੈ॥
 ਮਕੇ ਕਰੇਂ ਹੱਜ ਜੇ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਰ ਜਾਇ ਕਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਖਸੇ ਅਲਾਹ ਹੈ॥੩੬੨॥

Kabit

Bāfrī je karen tān uṭhāen nuksānn bahu
 bāfrī de jeḍ koī hor nā gunāh hai.
 Chaudān hī tabak bich jāi harjal pave
 dukhī hoi jīv jadoñ māre ṭhaṇḍī āh hai.
 Lāhanat kā tauk gal pave mūh kālā hoi
 sram uṭhāen jadoñ karen tūñ nagāh hai.
 Makke karen hajj je hajānr vār jāi kar
 Dās Bhagwānn nahīn bakhse Allāh hai.362.

Kabitt : Bhagwan Das says that one must face serious consequences of any excesses one commits on others: there is no graver sin than this. When a being heaves a sigh in pain, his pain-filled voice resounds in all the fourteen realms – seven skies and seven nether lands as believed in Islam – and causes tumult there. A person who commits such excesses faces only disgrace and humiliation and he has to feel ashamed. Such a person may make thousands of pilgrimages (Haj) to Mecca (the holiest place for Muslims), but he fails to receive Allah's pardon.

Everybody has to face the consequences of evil deeds done by him: avoid committing evil.362.

ਕਬਿਤ॥

ਦੋਜਖ ਮੇ ਡਾਲਤ ਹੈਂ ਆਪ ਕੋ ਜਹਾਲਤ ਸੇ
ਪਾਲਤ ਹੈਂ ਨਫਸ ਇਹ ਕਰਤ ਕੁਕਾਜ ਤੂੰ॥
ਮਾਨਤ ਸੈਤਾਨ ਕੋ ਨਾ ਜਾਨਤ ਰਹਮਾਨ ਕੋ
ਨਾ ਕੰਮ ਇਨਸਾਨ ਕੋ ਜੁ ਖਾਇ ਰਿਹਾ ਖਾਜ ਤੂੰ॥
ਰਬੀ ਸੂਰਤ ਨੂੰ ਭੰਨਦਾ ਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹੈਂ ਆਪਣੀ ਨੂੰ
ਉਘੜ ਇਹ ਜਾਊ ਜੋ ਬਣਾਇ ਬੈਠਾ ਪਾਜ ਤੂੰ॥
ਕਿਆਮਤ ਕਾ ਰੋਜ ਅਜੇ ਸਿਰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਕਾਦਰ ਬਸਾਰੁ ਨਾਂ ਬੇਸਰਮ ਨਲਾਜ ਤੂੰ॥੩੬੩॥

Kabit

Dojakh me ḍālat haiṅ āp ko jahālat se
pālat haiṅ nafas ih karat kukāj tūṅ.
Mānat saitān ko nā jānat rahmān ko
nā kamm insān ko ju khāi rihān khāj tūṅ.
Rabī sūrat nūn bhanndā te manndā haiṅ āṇṇī nūn
ughaṛ ih jāū jo baṇāi baiṭhān pāj tūṅ.
Kiāmat kā roj aje sir Bhagwān Dās
kādar basāru nān besaram nalāj tūṅ.363.

Kabitt : Bhagwan Das says that a person who in his ignorance nurtures many desires and performs ignoble deeds ultimately suffers in hell. It has not been a human being's job to do things following the Satan instead of following the benevolent Lord. The falsehood of the person, who acts as per his mind's whims instead of following the message contained in various suras of the Quran, will soon be revealed. The day of judgement must come in one's life; therefore, man must not become forgetful of God and thus become a shameless fellow.

Man is advised to remember the Day of Judgement and immerse himself in the remembrance of God.363.

ਕਬਿਤ॥

ਮੁਰਗ ਨਾ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏਂਗਾ ਖੁਆਰ
 ਪਹਿਲੇ ਗੱਲ ਕੋ ਬਚਾਰ ਇਹਨੂੰ ਕਿਸ ਦਾ ਹੀ ਸਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗਿਰੇਵਾਂਨ ਆਪਣੇ ਮੇ ਆਪ ਮੁਹ ਪਾਇ ਕਰ
 ਸਮਝ ਕੇ ਦੇਖ ਰੂਹ ਕਿਸ ਨੇ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥
 ਏਕ ਹੈ ਰਫੀਕ ਨਹੀਂ ਦੂਸਰਾ ਸਰੀਕ
 ਜਿਹ ਜਾਣ ਲੈ ਤਹਕੀਕ ਸੋਈ ਸਰਬ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥
 ਖੁਦੀ ਕਰ ਤਰਕ ਨਾ ਗਰਕ ਗਰੂਰ ਮੇ ਤੂੰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਂਨ ਇਹ ਨਾ ਜੈਜ ਫੁਰੁਮਾਇਆ ਹੈ॥੩੬੪॥

Kabit

Murag nā mār nahīn hoeṅgā khuār
 pahile gall ko bachār ihnū kis dā hī sāiā hai.
 Girevānn āpṇe me āp mūh pāi kar
 samajh ke dekh rūh kis neñ banāiā hai.
 Ek hai rafīk nahī dūsra sarīk
 jih jāṇ lai tahkīk soī sarab samāiā hai.
 Khudī kar tarak nā garak garūr me tūñ
 Dās Bhagwānn ih nā jaij furumāiā hai.364.

Kabitt : Bhagwan Das says that killing a rooster (a weak animal) brings disgrace to man who kills it. He must bear in mind as to who supports it. Man must look within and introspect about who created the life-force (soul) in all beings. God is the only reality in the world without any co-equal or collateral. Man should try to understand and accept the truth that the one supreme Lord pervades all. The enlightened beings have rightly taught us that man must liberate himself from all traces of ego.

Man must efface ego and abide by the Lord who pervades the entire creation.364.

ਕਬਿਤ॥

ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰ ਹਿਕ ਦਾ ਨਾ ਤਾਣ
 ਨਾਂ ਕਸੂਤੇ ਐਸ ਮਾਣ ਇਹ ਜਾਣ ਦਿਨ ਚਾਰ ਕੇ॥
 ਖਾਏ ਮੁਰਦਾਰ ਨਹੀ ਸੂਤ ਬਿਵਹਾਰ
 ਇਹੁ ਮਲਨ ਅਹਾਰ ਕਹਿਦੇ ਆਰਫ ਪੁਕਾਰ ਕੇ॥
 ਕਰੇ ਸੋ ਪਸਿੰਦ ਜੋਈ ਨਿੰਦਨ ਮੇ ਨਿੰਦ
 ਨਹੀ ਕੰਬਦੀ ਹੈ ਜਿੰਦ ਐਸੇ ਖਾਜ ਕੋ ਨਿਹਾਰ ਕੇ॥
 ਮਾਨਸੀ ਚਰੁੰਡ ਲੀਤੇ ਹੱਡ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਗੀਰਝ ਤੇ ਕਾਕ ਅਧਕਾਰੀ ਸੀ ਅਹਾਰ ਕੇ॥੩੬੫॥

Kabit

Āp ko pachhāṇ kar hik dā nā tāṇ
 nān kasūte ais māṇ ih jāṇ din chār ke.
 Khāeṅ murdār nahīn sūt bivhār
 ihu malan ahār kahide āraf pukār ke.
 Kareṅ so pasind joī nindan me nind
 nahīn kambdī hai jind aise khāj ko nihār ke.
 Mānsīn charuṇḍ līte haḍḍ Bhagwān Dās
 gīrajh te kāk adhkārī sī ahār ke.365.

Kabitt : Bhagwan Das says that human life is rather short-lived; during this brief lifetime, man ought to efface ego and make efforts at attaining self-realization; he must not commit unbecoming deeds and stop taking pleasure in such deeds. He must also not find happiness in doing evil deeds. Enlightened beings proclaim that flesh is an unclean, defiled diet and call it a hindrance in one's noble conduct. How can one like the damned food looking at which one's soul trembles? Eating animal flesh is behaving like the crows and vultures while being a human.

Man is adjured not to kill the hapless animals simply to satiate his palate.365.

ਕਬਿਤ॥

ਜਾਨਵਰੋ ਕੇ ਏਹ ਕਾਮ ਜੋਈ ਕਰੇਂ ਸਰਹਆਮ
 ਇਹ ਤੋ ਖਾਣਾ ਹੈ ਹਰਾਮ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਬਬੇਕ ਤਾਂ॥
 ਪਕੜ ਕੇ ਕਰਦ ਬੇਦਰਦ ਬਗਾਵਦਾ ਹੈਂ
 ਨਹੀ ਪੁਰ ਦਰਦ ਜਾਂ ਮਰਦ ਨਾ ਨੇਕ ਤਾਂ॥
 ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਭੋਰ ਕਮਜੋਰ ਦਾ ਨਾ ਜੋਰ ਹੋਰ
 ਸੁਣ ਕੇ ਭੀ ਸੋਰ ਪਵੇ ਕਾਲਜੇ ਨਾ ਛੇਕ ਤਾਂ॥
 ਕਰ ਕਰ ਜਬਾ ਖੁਛ ਤਬਾ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਵੇ ਜਦੋਂ ਸਿਰ ਤਦੋਂ ਲਗੇ ਕੇਹਾ ਸੇਕ ਤਾਂ॥੩੬੬॥

Kabit

Jānnavrau ke eh kānm joī karen sarhaānm
 ih to khāṇā hai harānm dekh karke babek tān.
 Pakaṛ ke karad bedarad bagānvda haiñ
 nahīñ pur darad jāñ marad nā nek tān.
 Mārdā hai bhor kamjor dā nā jor hor
 suṇ ke bhī sor pave kālje nā chhek tān.
 Kar kar jabā khuchh tabā Bhagwāñn Dās
 pave jadoñ sir tadoñ lage kehā sek tān.366.

Kabitt : Bhagwan Das says that man must use his rational mind and reflect whether it is correct to kill innocent animals to make his food. A person who feels no pain or compassion in his heart while using knife on the hapless animals is not noble and righteous. The heart of the person who kills the poor animals in a cruel manner does not melt even after hearing the cries of the animal. The person who feels pleased after killing an animal realizes his act to be unbecoming only when his own life is in danger.

Man is made aware of the consequences of committing tyranny on hapless animals.366.

ਕਬਿਤ॥

ਜਾਨ ਕਰੇ ਕਬਜ ਫਰਿਸਤਾ ਜਾਂ ਆਇ ਕਰ
 ਜਾਣ ਤਦੋਂ ਨਿਕਲ ਇਹ ਚੌੜਾਂ ਸਭ ਤੇਰੀਆਂ॥
 ਚਾੜ ਕੇ ਸਿਕੰਜੇ ਜਦੋਂ ਮਲਕ ਮਰੋੜਾ ਦੇਵੇ
 ਹੋਇ ਕਰ ਕੈਲ ਕਰੇ ਮਿਨਤਾਂ ਬਥੇਰੀਆਂ॥
 ਕੌਣ ਕਰੇ ਦਰਦ ਜਾਂ ਆਪ ਹੀ ਬੇਦਰਦ ਹੈਂ
 ਰੂਹ ਹੋਵੇ ਪਿੰਜ ਸਜਾ ਸਖਤ ਬਥੇਰੀਆਂ॥
 ਬਜ ਰਹੀ ਗੁਰਜ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਬੇਲਾ ਰਖੁ ਯਾਦ ਕਰੁ ਐਡ ਨਾ ਦੁਲੇਰੀਆਂ॥੩੬੭॥

Kabit

Jānn kare kabaj Faristā jān āi kar
 jāṇ tadoṅ nikal ih chaurāṅ sabh terīāṅ.
 Chār ke sikañje jadoṅ malak maroṛā deve
 hoi kar kail kare mintāṅ batherīāṅ.
 Kauṇ kare darad jān āp hī bedarad haiṅ
 rūh hove piñj sajā sakhat badherīāṅ.
 Baj rahī guraj nadāṅṅ Bhagwāṅṅ Dās
 belā rakhu yād karu aiḍ nā dulerīāṅ.367.

Kabitt : Bhagwan Das says that all frivolities of mind are forgotten when the angel of Death comes and overpowers man. When the Master-Lord metes out punishment to man for the evil deeds done, he becomes speechless and makes supplications seeking forgiveness. When the soul is made to suffer in the next world and one after the other punishment is meted out, no one comes ahead to sympathize with him because earlier he had not felt anybody's pain. Such a man one day suffers the strike of death's mace; he should avoid doing evil deeds remembering that day.

Man must avoid doing ignoble deeds remembering that he will face consequences of his deeds done here and now.367.

ਕਬਿਤ॥

ਛਡ ਜਾਵਣਾ ਜਹਾਂਨ ਹੋਇ ਜਾਣਾ ਬੇਨਛਾਂਨ ਜਾਂਨ
 ਕਰਕੇ ਗੁਮਾਂਨ ਹਰਿਗਿਜ ਨਾਂ ਹੰਕਾਰੀਏ ॥
 ਨੇਕੀ ਹੀ ਕਮਾਈਏ ਫੇਰ ਵਤ ਨਹੀ ਆਈਏ
 ਜਬ ਪਾਈਏ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਤਾਂ ਖੁਨ ਕਿਉਂ ਗੁਜਾਰੀਏ ॥
 ਸੋਚ ਕਰ ਹੱਕ ਲੱਕ ਬੰਨੀਏ ਬੇਸੱਕ
 ਪਰਪੱਕ ਨਾਂ ਨਹੱਕ ਚੱਕ ਜੀਵ ਉਠ ਮਾਰੀਏ ॥
 ਕਾਰਨ ਤੇ ਫਲ ਪਹਲੇ ਦੇਖ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਂਸ
 ਪਿਛੋਂ ਕਰ ਕਾਰਜ ਜੋ ਦਰਗਾ ਨਾਂ ਹਾਰੀਏ ॥੩੬੮॥

Kabit

Chhaḍ jāvṇā jahāñn hoi jāṇā benchhāñn jāñn
 karke gumāñn harigij nāñ hañkāriē.
 Nekī hī kamāīe pher vat nahīñ āīe
 jab pāīe kītā āpṇā tāñ khūñ kiuñ gujārīe.
 Soch kar hakk lakk bannīe besakk
 parpakk nāñ nahakk chakk jīv uṭh mārīe.
 Kāran te phal pahle dekh Bhagwāñn Dāñs
 pichhoñ kar kāraj jo dargā nāñ hārīe.368.

Kabitt : Bhagwan Das says that man must realize that he will depart from this world sooner or later leaving behind no trace; he should therefore efface his ego. He can liberate himself from the cycle of continued transmigration by performing noble deeds. He should refrain from killing the animal because it is certain that he will bear the consequences of deeds done during this lifetime. Bearing this in mind, man must firmly resolve never to kill an animal. Our actions should be keeping in view the consequences to follow so we save ourselves from facing disgrace in the Divine Court.

Man must do noble and righteous deeds to earn acceptance in the Divine Court.368.

ਕਬਿਤ॥

ਜਿਤਨੀ ਚੁਰਾਸੀ ਫਾਸੀ ਨਾਸੀ ਨਾ ਖਲਾਸੀ ਬਿਚ
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿਦਾਰ ਨਰ ਨਾਰਨ ਇਉਂ ਕਹੀਏ॥
ਹੋਵਤ ਮਹਾਂਨ ਭਾਵ ਧਰਮ ਪਛਾਨ ਜਾਨ
ਧੀਰਜ ਧਿਆਨ ਐਸੇ ਮਰਮ ਕੋ ਲਹੀਏ ॥
ਆਜਜ ਨਿਤਾਣੇਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰੀਏ ਧਗਾਣੇਂ
ਇਉਂ ਆਖਦੇ ਸਿਆਣੇਂ ਨਾਂ ਇਆਣੇ ਬਣ ਰਹੀਏ॥
ਕੀਜੀਏ ਪਨਾਹ ਹੋਵੇ ਵਾਹ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਪੇਸ ਨਹੀਂ ਜਾਏ ਤਾਂ ਅਲੱਗ ਹੋਇ ਬਹੀਏ॥੩੬੯॥

Kabit

Jitnī churāsī phāsī nāsī nā khalāsī bich
siri siridār nar nāran iuñ kahīe.
Hovat mahāñn bhāv dharam pachhāñn jāñn
dhīraj dhiāñn aise maram ko lahīe.
Ājaj nitāṇeñ nahīñ mārīe dhagāṇeñ
iuñ ākhde siāṇeñ nāñ iāṇe baṇ rahīe.
kījīe panāh hove vāh Bhagwāñn Dās
pes nahīñ jāe tāñ alagg hoi bahīe.369.

Kabitt : Bhagwan Das advises that all beings belonging to the 8.4 million species cannot save themselves from the cycle of continued transmigration; only human beings can attain liberation from this cycle. Human beings should uplift themselves spiritually, realize the true nature of *dharma*, immerse in the remembrance of God and thus unravel this mystery. Enlightened beings say that man in his ignorance must not commit cruelty on weak and hapless animals. If one has the power, one should be the support of others, and if not, it is appropriate to sit aside.

Man should follow the path of *dharma*, imbibe compassion and work to attain liberation.369.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬਣੀਏ ਆਜਾਦ ਦਿਲਸਾਦ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇ
ਪਾਵੀਏ ਜੋ ਦਾਦ ਤੋ ਅਬਾਦ ਹੀ ਰਹਾਈਏ ॥
ਦੇਖੀਏ ਗੁਲਿਸਤਾਂ ਦਮਾਗ ਕੋ ਬੇਦਾਗ ਕਰ
ਹੋਇ ਬਾਗਬਾਗ ਮੌਜ ਬੋਸਤਾਂ ਕੀ ਪਾਈਏ ॥
ਲਾਇਮਕਾਂਨ ਕੇ ਮੁਕਾਮ ਪਰ ਖੇਲੀਏ ਜਾ
ਨੂਰ ਵਾਲੇ ਚਸਮੇ ਸਹੂਰ ਸਿਉਂ ਨਾਈਏ ॥
ਪੀਏ ਆਬ ਹਿਆਤ ਤਾਂ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਹੋਇ ਕੇ ਬੇਜਾਤ ਬਿਚ ਜਾਤ ਦੇ ਸਮਾਈਏ ॥੩੭੦॥

Kabit

Bañīe ājād dilsād barbād hoi
pāvīe jau dād tau abād hī rahāīe.
Dekhīe gulistāñ damāg ko bedāg kar
hoi bāgbāg mauj bostāñ kī pāīe.
Lāimkāññ ke mukām par khelīe jā
nūr vāle chasme sahūr siuñ nāīe.
Pīe āb hiāt tāñ nadān Bhagwāññ Dās
hoi ke bejāt bich jāt de samāīe.370.

Kabitt : Bhagwan Das says that a person receives the benevolence of God and becomes prosperous when he frees himself from all worldly entanglements. Mind feels elated and is in high spirits when it becomes pious after having become free from all its fancies. God has no particular abode; after man discovers the abode of the Light of God, he should then take ablutions in Name-remembrance following all enlightened beings. The persons who reach this state and quaff divine nectar transcend all considerations of caste and class, and they become essentially one with God.

One can realize God by effacing all sense of discrimination and making mind pious.370.

ਕਬਿਤ॥

ਕਲਮਾ ਕਹੁ ਆਂਮ ਨਹੀ ਜਿਸ ਮੇ ਕਲਾਮ ਖਾਮ
 ਸਚੁ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਓਹ ਜਪ ਆਠ ਜਾਮ ਤੂੰ॥
 ਰਹੇ ਨਹੀ ਫਿਕਰ ਹੈ ਜਿਕਰ ਜੁਆਨ ਐਸਾ
 ਦਿਗਰ ਨਾ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਕਰ ਲੈ ਮੁਕਾਮ ਤੂੰ॥
 ਆਰਫੋਂ ਕੇ ਬੋਲ ਜੁ ਅਮੋਲ ਆਬ ਹਿਆਤ ਸਮ
 ਝੋਲ ਕਰੇ ਨੋਸ ਪਾਏਂ ਅਜਬ ਅਰਾਮ ਤੂੰ॥
 ਕਲਾ ਹੀ ਸੇ ਕਲਮਾ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਕਲਾ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰ ਕਰ ਬਿਸਰਾਮ ਤੂੰ॥੩੭੧॥

Kabit

Kalmā kahu ānm nahīn jis me kalām khānm
 sachu vālā nām oh jap āṭh jāṃ tūn.
 Rahe nahīn fikar hai jikar juān aisā
 digar nā jahān tahān kar lai mukām tūn.
 Ārfoṅ ke bol ju amol āb hiāt sam
 jhol kare nos pāeṅ ajab arām tūn.
 Kalā hī se kalmā nadān Bhagwān Dās
 kalā ko pachhāṅ kar kar bisrām tūn.371.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should give up talking about frivolous matters and instead he should devote all of his time to the remembrance of Name Divine. He should reach a state of mind where duality is completely effaced: remembrance of God in this state of mind helps him get free from all anxiety. Firmly enshrining in mind the precious and nectar-like words of enlightened persons helps him experience wondrous inner bliss. Only divinely blessed beings utter such words, and he who lives such words is blessed with spiritual bliss.

Man should realize God and thus enjoy spiritual bliss reaching a state of peace and poise.371.

ਕਬਿਤ॥

ਦੇਖੋ ਕੀ ਸਿਤਮ ਕਰ ਸਿਤਮਗਰ ਸਿਤਮ ਐਸੇ
 ਕੈਸੇ ਰਖ ਭੇਤ ਬਿਚ ਭੇਤ ਦੇ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥
 ਕੁਦਰਤਕਾਰ ਇਹ ਰਚ ਗੁਲਜਾਰ
 ਹੋਇ ਸਰਬ ਅਧਾਰ ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ॥
 ਆਫਤਾਬ ਤੇ ਮੈਹਤਾਬ ਮੇਂ ਭੀ ਆਬ ਦਰ ਆਬ ਹੈ ਸੋ
 ਕੁਲ ਕੀ ਪਨਾਹ ਹੋਇ ਕੁਲ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ॥
 ਗੁਰ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਐਨ ਗੈਨ ਮੇਂ ਸਬੂਤੁ ਕਰ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂਹੀ ਐਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩੭੨॥

Kabit

Dekho kī sitam kar sitamagar sitam aise
 kaise rakh bhet bich bhet de samāiā hai.
 Kudaratkār ih rach guljār
 hoi sarab adhār āp āp ko chhapāiā hai.
 Āftāb te maihtāb meñ bhī āb dar āb hai so
 kul kī panāh hoi kul darsāiā hai.
 Gur ne dikhāiā ain gain me sabūtu kar
 Dās Bhagwān tāñhī aise sukhu pāiā hai.372.

Kabitt : Bhagwan Das says that it has been a strange wonder that the supreme Lord first performed the wondrous deeds of creating this material world and then making Himself immanent in it. The Creator-Lord who is the creator of this world-garden and also immanent in it is the support of all. He has provided light to the Sun and coolth to the Moon; becoming the support of all, He has made Himself manifest in the entire creation. Man enjoys the supreme bliss when he has, through the Guru's guidance, a vision of the Lord who pervades everywhere from sky above to the earth below.

Man can attain the supreme bliss of God-realization by following instructions of the Guru.372.

ਕਬਿਤ॥

ਪਾਇਆ ਚਾਹੇਂ ਰੱਬ ਅਬ ਹੱਬ ਨੂੰ ਗਵਾਇ ਝਬ
 ਏਹੀ ਹੈ ਸਬੱਬ ਲੱਭ ਆਰਫਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਤੂੰ॥
 ਮੁਸਕਲ ਹਲ ਨਾ ਅਜਲ ਹਰਜੱਲ ਸੱਲ
 ਗੱਲ ਹੋਇ ਸਹਲ ਕਰੇਂ ਏਹ ਜੇ ਅਮਾਲ ਤੂੰ॥
 ਜੀਭ ਕੇ ਬਕਾਉ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਦਾ ਲਗਾਉ ਨਹੀਂ
 ਹੋਠ ਫਰਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਏਂ ਜਿ ਵਿਸਾਲ ਤੂੰ॥
 ਇਸਕ ਦਾ ਵਰਕ ਜੇ ਮਿਲੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪੜ ਕੇ ਸਬਕ ਫੇਰ ਪਾਏਂਗਾ ਜਮਾਲ ਤੂੰ॥੩੭੩॥

Kabit

Pāiā chāheñ rabb ab habb nūñ gavāi jhab
 ehī hai sababb labbh ārfāñ dī chāl tūñ.
 Musakal hal nā ajal harjall sall
 gall hoi sahal kareñ eh je amāl tūñ.
 Jībh ko bakāu nahīñ bol dā lagāu nahīñ
 hoṭh pharkāu nahīñ hoēñ ji visāl tūñ.
 Isak dā varak je mile Bhagwāññ Dās
 paṛ ke sabak pher pāēngā jamāl tūñ.373.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should feel detached towards all worldly things and relations and tread the path shown by the enlightened persons if he has the yearning to realize God. The persons who follow this path have all their problems resolved; the fear of death, Dooms Day, etc. gets annihilated from their minds. When man attains the state of God-realization by participating in the company of the holy, he need not recite aloud or murmur any *mantras*. Oneness with the supreme Lord becomes possible only when one learns to love Him.

Love for the Lord is preferable to the recitation of any *mantras* for realizing the Lord.373.

ਕਬਿਤ॥

ਆਰਫੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇ ਅਜਬ ਹੀ ਰੰਗਤ ਹੈ
 ਪੇਖ ਕੇ ਪੇਸਾਨੀ ਹਾਂਨੀ ਕੋਟਨ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ॥
 ਨੂਰ ਦਾ ਬੈਹਰ ਅਠ ਪੈਹਰ ਹੀ ਵਗਦਾ ਹੈ
 ਗੈਹਰ ਨਾ ਜਾਂ ਮੇ ਤਾਂ ਮੇਂ ਲੈਹਰ ਨਿਆਰੀ ਹੈ॥
 ਪੀਏਂ ਜੇ ਪਿਆਲਾ ਸੌਕ ਵਾਲਾ ਉਜਿਆਲਾ ਹੋਇ
 ਰਹੇਂ ਮਤਵਾਲਾ ਨਹੀ ਉਤਰੇ ਖੁਮਾਰੀ ਹੈ॥
 ਹੋਇਂ ਜੇ ਨਸੀਬ ਪਾਏਂ ਕਤਰਾ ਹਬੀਬ ਤਦੋਂ
 ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਮਿਲੇ ਰੁਤਬਾ ਇਹ ਭਾਰੀ ਹੈ॥੩੭੪॥

Kabit

Ārfoṅ kī saṅgti me aḡab hī raṅgat hai
 pekh ke pesānī hānnī koṭan bīmārī hai.
 Nūr dā baihar aṭh paihar hī vagdā hai
 gaihar nā jān me tān meṅ laiḡar niārī hai.
 Pīeṅ je piālā sauk vālā ujiālā hoi
 raheṅ matvālā nahīn utre khumārī hai.
 Hoiṅ je nasīb pāeṅ katrā habīb tadoṅ
 Dās Bhagwān mile rutbā ih bhārī hai.374.

Kabitt : Bhagwan Das says that a wondrous happiness dawns in life as one begins to participate in the congregation of the holy. As a result numerous of his maladies are cured. An ocean of light continually flows within, but still he has not yet delved deep into and seen only a wave of it. The light of knowledge becomes resplendent within as the seeker savors divine love and is thus able to enjoy everlasting spiritual bliss. Man attains the supreme spiritual state if he is blessed and fortunate enough to get even an iota of the love of beloved Lord.

The state of mind of the person who has reached the highest spiritual state is described.374.

ਕਬਿਤ॥

ਘਰ ਬਨ ਇਕ ਰਸ ਹੋਇ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੇ
 ਘਟੇ ਨਾਂ ਜੇ ਸੌਕ ਹੋਇਆ ਜਾਣੀਏਂ ਨਿਹਾਲ ਹੀ॥
 ਮੈਹਦੀ ਦਿਆਂ ਪਤਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲਾ ਪਛਾਣ ਦੇਖ
 ਬਰਖਾ ਹਜਾਰ ਪਵੇ ਰੰਗ ਓਹੋ ਲਾਲ ਹੀ॥
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਖਚਤ ਖਿਆਲ ਬਿਚ ਖੁਦ ਰੂਪ
 ਇਕ ਦੰਮ ਬਿਗੜੇ ਨਾ ਆਸਕਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਹੀ॥
 ਪਾਇ ਕੇ ਹਕੀਕਤ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਰਹਿਣਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਾਲ ਹੀ॥੩੭੫॥

Kabit

Ghar ban ik ras hoi nirlep rahe
 ghaṭe nān je sauk hoiā jāṇīēñ nihāl hī.
 Maihdī diāñ patiāñ dā aslā pachhāñ dekh
 barkhā hajār pave raṅg oho lāl hī.
 Rom rom khachat khiāl bich khud rūp
 ik damm bigṛe nā āskāñ dī chāl hī.
 Pāi ke hakīkat nadāññ Bhagwāññ Dās
 beparvāhi rahiṇā hari hari hāl hī.375.

Kabitt: Bhagwan Das says that only the person whose love for Lord never wanes lives his life in constant elation and exultation. Such a person nurtures the same detachment whether living at home or in the forest. The spiritual hue of this state is like henna leaves which never abandon their colour even when washed with rain many a time. Such persons get imbued with the colour of Name Divine for all time to come and they continue to live their lives in the same mood of elation. Having realized Truth, they live their lives in a carefree manner.

Detachment from worldliness and remembrance of Name Divine help man attain self-realization.375.

ਕਬਿਤ॥

ਆਪਣਾ ਹੀ ਆਪ ਨਹੀ ਦੂਸਰਾ ਜਹਾਂਨ ਬਿਚ
 ਸਮਝ ਬਗੈਰ ਹੋਇ ਰਿਹਾਂ ਤੂੰ ਬੇਤੋਰ ਹੀ॥
 ਜਿਸਮੀ ਇਹੁ ਜਾਲੁ ਆਪ ਰਚਿਆ ਨਦਾਂਨ ਭੁਲ
 ਬੈਰੀ ਤੂੰ ਹੀ ਆਪ ਦਾ ਨਾਂ ਬੈਰੀ ਤੇਰਾ ਔਰ ਹੀ॥
 ਹਾਲ ਨੂ ਪਛਾਣ ਦੇਖ ਦੂਰ ਉਨਮਾਦ ਕਰ
 ਫਸ ਰਿਹਾਂ ਆਪ ਲਾਇ ਬਾਸਨਾਂ ਦੀ ਬੋਰ ਹੀ॥
 ਸੁਸਤੀ ਤਿਆਗਿ ਕੇ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਹੋਹੁ ਹੁਸਿਆਰ ਅਬ ਤੋੜ ਨਾਲ ਗੌਰ ਹੀ॥੩੭੬॥

Kabit

Āpṇā hī āp nahīn dūsrā jahānn bich
 samajh bagair hoi rihān tūn betaur hī.
 Jismī ihu jālu āp rachiā nadānn bhul
 bairī tūn hī āp dā nān bairī terā aur hī.
 Hāl nū pachhāṇ dekh dūr unmād kar
 phas rihān āp lāi bāsnān dī baur hī.
 Sustī tiāgi ke nadānn Bhagwānn Dās
 hohu husiār ab toṛ nāl gaur hī.376.

Kabitt : Bhagwan Das says that the essence of man is divine (divine particle) and that the same Essence (Divine) has made Himself manifest in the entire manifest phenomena. Man does not understand this truth and continues to go astray. Caught in the web of worldly desires, man deems all others his enemies whereas he alone is his enemy. Instead of removing ignorance and realizing his real self, he gets caught in the self-woven web of worldly cravings. It becomes human beings to give up lethargy, become fully conscious and liberate themselves from all worldly longings.

Human beings are advised to overcome all worldly cravings to attain self-realization.376.

ਕਬਿਤ॥

ਸੁਫਨ ਜੰਜੀਰ ਪੈਰੋਂ ਖੁਲਦਾ ਨਾ ਜਾਗੇ ਬਿਨੁ
 ਸੁਫਨ ਸੰਸਾਰ ਇਹ ਸੋਵਣ ਖੁਆਬ ਬਿਨੁ॥
 ਹੋਇ ਪਰਪੰਚ ਬਿਖੇ ਖਚਤ ਲੁਪਾਇਮਾਨ
 ਕਰੇਂ ਬਿਰਲਾਪ ਮਾਰ ਚਾਂਗਰਾਂ ਅਜਾਬ ਬਿਨੁ॥
 ਫੁਰਨੇ ਦੀ ਰਚ ਕਰ ਘੁੰਮਰ ਘੁਮੇਟੇਦਾਰ
 ਪਿਆ ਪਰਵਾਹ ਵਿਚ ਡੁਬਦਾ ਹੈਂ ਆਬ ਬਿਨੁ॥
 ਫਾਹੀ ਅਣਹੋਇਆਂ ਦੀ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਖੁਲਣ ਨਾਂ ਦੇਵੇ ਖੁਦ ਰੂਪ ਦੇ ਹਸਾਬ ਬਿਨੁ॥੩੭੭॥

Kabit

Suphan jañjīr pairon̄ khuldā nā jāge binu
 suphan sañsār ih sovaṇ khuāb binu.
 hoi parpañch bikhe khachat lupāimāññ
 karen̄ birlāp mār chāñgrāññ ajāb binu.
 Phurne dī rach kar ghummar ghumeṭedār
 piā parvāh vich ḍubdā haiññ āb binu.
 Phāhī aṇhoiāññ dī nadāññ Bhagwāññ Dās
 khulaṇ nāññ deve khud rūp de hasāb binu.377.

Kabitt : Bhagwan Das says that one cannot come out of the dream-world unless one gets awake, but one remains tied to various worldly attractions. This material world is under the influence of *maya* and man remains engrossed in it; thus, he continues to weep and wail without having any real pain. He remains lost in the self-created whirlpool of fancies and thus drowns himself in the world of fancies. It is worth reflection for man that he fails to attain the objective of self-realization because he remains caught in the noose of fancies.

The state of man who, in his ignorance, is caught in the web of desires for worldly things is described.377.

ਕਬਿਤ॥

ਬਾਜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਬਾਜ ਚਿਤੀ ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਾਂਵਦਾ ਹੈ
 ਸਿਖਿਆ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਕਹੀ ਨਹੀ ਲਗਦੀ॥
 ਅਕਲ ਤੇ ਪੜਦਾ ਜਾਂ ਪਿਆ ਹੈ ਕੁਪੇਚ ਬਿਚ
 ਬਣ ਮਰਗਿੰਦ ਚਰਵਾਲੀ ਕਰੇ ਬੱਗ ਦੀ॥
 ਬਡਾ ਅਫਸੋਸ ਰਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇ ਰਚ ਕਰ
 ਸੁੱਧ ਹੋਇ ਬ੍ਰਹਮ ਜੂਠ ਬਣ ਰਿਹਾ ਜਗ ਦੀ॥
 ਸਹੀ ਨਾ ਸਰੂਪ ਦਸਾ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਿਆ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਮੇਂ ਆਂਚ ਸਹੇ ਅਗ ਦੀ॥੩੭੮॥

Kabit

Bājān dā sāhbāj chirī āp nūn kahānvadā haiñ
 sikhiā siāṇiān dī kahī nahī lagdī.
 Akal te paṛdā jān piā hai kupech bich
 baṇ margind charvālī kare bagg dī.
 Baḍā afsos ras indrī de rach kar
 suddh hoi Braham jūṭh baṇ rihā jag dī.
 Sahī nā sarūp dasā dekh Bhagwān Dās
 piā pravirat meñ āñch sahe ag dī.378.

Kabitt : Bhagwan Das that man pays no heed to the advice given by wise people and behaves like a sparrow (i.e. like beasts) although he has been the king of hawks (i.e. belongs to the supreme human species). He is caught in the world's whirlpool which has so affected his intellect that he forgets the reality of being a lion and continues guarding the herds. It is a matter of regret that although man is in essence divine and immaculate yet he remains enslaved to worldly relishes. He fails to realize his self, remains engrossed in the world and thus burns in the fire of *maya*.

Man should transcend worldly desires and make endeavors at self-realization.378.

ਕਬਿਤ॥

ਸਚ ਕਾ ਅਨੰਦ ਸੁਧ ਰੂਪ ਪਰਮਾਂਤਮਾਂ ਸੀ
 ਅਸਲਾ ਭੁਲਾਇ ਜੀਵ ਬਣਿਆ ਹੈ ਖਲ ਹੀ॥
 ਲਖਤਾ ਟਕਾਉ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਅਲਖ
 ਆਪ ਭਾਵ ਨੂੰ ਵਸਾਰ ਫੇਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਚਲ ਹੀ॥
 ਹੋਇ ਕੇ ਅਬੋਲ ਇਸ ਬੋਲ ਦੀ ਬਚਾਰ ਕਰੁ
 ਪਿਆ ਨਾਂ ਨਦਾਨ ਰਹੁ ਬਿਚ ਤੂੰ ਜਹਲ ਹੀ॥
 ਅਮਲ ਕਮਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਚ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਹੋਇ ਨਹੀ ਜਾਵਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਗਲ ਹੀ॥੩੭੯॥

Kabit

Sach kā anand sudh rūp parmāntmān sī
 aslā bhulāi jīv baṇiā hai khal hī.
 Lakhtā ṭakāu nāl jāṇe jān alakh
 āp bhāv nūn vasār pher hove tān achal hī.
 Hoi ke abol is bol dī bachār karu
 piā nān nadān rahu bich tūn jahal hī.
 Amal kamāe binān sach Bhagwān Dās
 hoi nahīn jānvdā Braham nāl gal hī.379.

Kabitt : Bhagwan Das says that man has, in essence, been divine but he has become forgetful of his real self and thus limited himself only to serve the interests of the body. It is only with a poised mind that man can realize his unrealizable real self, and he can remain stable in that state only after he effaces his ego. Man must remove his ignorance and reflect on this idea with a poised, stable mind. Mere talk will not help man realize God rather he needs to perform noble deeds to achieve this objective.

The way to realize God lies in the performance of noble, righteous deeds.379.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਬਰਨ ਅਸਰਮ ਦਾ ਝਗੜਾ ਨਬੇੜਦਾ ਨਾਂ
 ਫਸਿਆ ਹੈਂ ਫਾਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆਂਨ ਪਰਚੰਡ ਤਾਂ ॥
 ਬਾਸਨਾਂ ਦਾ ਬਧਾ ਭੋਗੋਂ ਨਰਕਾਂ ਤੇ ਸੁਰਗਾ ਨੂੰ
 ਹੋਵੇ ਨਾ ਨਜਾਤ ਲਖ ਕਰੇਂ ਜੇ ਪਖੰਡ ਤਾਂ ॥
 ਪੇਡ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿਆ ਡਾਲ ਮੇ ਜੋ
 ਲਏਗਾ ਨਾ ਸੁਖ ਐਸਾ ਪਾਇ ਕੇ ਚੁਰੰਡ ਤਾਂ ॥
 ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬਿਚ ਹੁਣ ਫਸੇਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਵੇ ਵਾਰ ਫਲ ਦੀ ਜਾਂ ਨਿਕਲੇਗਾ ਚੰਡ ਤਾ ॥੩੮੦॥

Kabit

Baran asram dā jhagrā naberḍā nān
 phasiā haiṅ phāhī nahīṅ giāṅn parchaṅḍ tāṅ.
 Bāsnāṅ dā badhā bhogeṅ narkāṅ te surgā nūṅ
 hove nā najāt lakh kareṅ je pakhaṅḍ tāṅ.
 Peḍ nūṅ tiāg pravirtiā ḍāl me jo
 laegā nā sukh aisā pāi ke churaṅḍ tāṅ.
 Karmāṅ de bich huṅ phaseṅ Bhagwāṅn Dās
 āve vār phal dī jāṅ niklegā chaṅḍ tā.380.

Kabitt : Bhagwan Das says that man does not transcend the distinctions of varna and ashramas and thus lost in ignorance, he keeps suffering in the cycle of transmigration. Engrossed in worldly relishes, he passes through heavenly and hellish phases in life and cannot attain liberation despite performing numerous rituals. Such a person forgets the tree (i.e. God) and remains involved in the branches (worldly things). Such a person may amass worldly wealth and other things, but fails to experience happiness. The consequences of the deeds done during lifetime are rather hurtful.

One must transcend worldly desires and varna system and do noble deeds to save himself from suffering.380.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਆਦ ਬੁਨਿਆਦ ਜਿਸ ਬਸਤੂ ਦੀ ਕਹੀ ਜਾਏ
 ਪੱਕ ਪਰਤੀਤ ਓਹ ਫਨਾਹ ਫਿਰ ਅੰਤੁ ਨੂੰ॥
 ਕੁੜ ਦਿਖਲਾਵਾ ਕੁਲ ਰਹੇ ਨਾ ਨਸਾਨ ਓੜ
 ਹੋਹ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਅਖੀ ਦੇਖ ਬਰਤੰਤ ਨੂੰ॥
 ਅਦਿਰਸ ਅਨਾਸ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਅਚਲ ਰੂਪ
 ਸੂਖਮ ਖਿਆਲ ਐਸੇ ਜਾਣੀਏ ਅਨੰਤ ਨੂੰ॥
 ਨਿਰਗੁਣ ਨਾਮ ਨਿਸਕਾਮ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਤਿਸ ਮੇ ਸਮਾਇ ਤੋੜ ਬਾਸਨਾਂ ਦੀ ਤੰਤ ਨੂੰ॥੩੮੧॥

Kabit

Ād bunīād jis bastū dī kahī jāe
 pakk partīt oh fanāh phir antu nūn.
 Kūṛ dikhlāvā kul rahe nā nasān oṛ
 hoh tūn udās akhīn dekh bartant nūn.
 Adiras anās parmātmān achal rūp
 sūkham khiāl aise jāṇīe anant nūn.
 Nirguṇ nām niskānm Bhagwān Dās
 tis me samāi toṛ bāsnān dī tant nūn.381.

Kabitt : Bhagwan Das says that every person and everything having a beginning must come to an end one day. The entire evanescent expanse is transient, and there will be no trace left of it. Therefore, man should realize the true nature of the manifest world and remain detached to it. The invisible, indestructible and ever-existent Lord can only be realized through mystical experience. Man should, therefore, efface all his worldly desires and attain mystical oneness with the transcendent Lord.

Man is adjured to abandon love for worldly things and instead get united with the supreme Lord.381.

ਕਬਿਤ॥

ਖਾਂਦਾ ਬਹਿਦਾ ਉਠਦਾ ਬਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਇਕ ਦੰਮ
 ਧੀਰਜ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਪੱਕ ਸਹੀ ਨੇਸਟਾ॥
 ਦਿਨੋ ਦਿਨੋ ਬਧੇ ਰੰਗ ਸੌਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਭਮਗ
 ਨਾਵਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੰਗ ਅਕਲ ਸ੍ਰੇਸਟਾ॥
 ਬਿਰ ਨਹੀਂ ਮਨ ਬਿਧ ਸਰਬ ਸਪੰਨ ਹੋਰ
 ਅਕਲ ਨਕੰਮੀ ਇਹ ਬਿਹਾਰ ਬਿਖੇ ਚੇਸਟਾ॥
 ਸਹੀ ਇਕੁ ਕੀਤਿਆਂ ਬਗੈਰ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਪਵੇਗਾ ਜਰੂਰ ਫੇਰ ਗਲ ਬਿਚ ਰੇਸਟਾ॥੩੮੨॥

Kabit

Khāndā bahidā uṭhdā basāre nahīn ik damm
 dhīraj dhiān prapakk sahī nestā.
 Dino dino badhe raṅg sauk nahīn hoi bhaṅg
 nāvaṅ Braham gaṅg akal srestā.
 Thir nahīn man bidh sarab sapann hor
 akal nakammī ih bihār bikhe chestā.
 Sahī iku kītiān bagair Bhagwānn Dās
 pavegā jarūr pher gal bich restā.382.

Kabitt : Bhagwan Das says that man should remember God all the time – with each breath he takes and each morsel he eats; in fact, remembering God this way in a state of peace and poise means diverting mind inwards. Developing deep and intense love with God by attaining higher knowledge is like taking ablutions in the Ganga of Name Divine. Human behaviour with worldly desires in mind is not the right one and it produces instability and frivolity in mind. One will sure remain in bondage until one begins to follow the path leading to God-realization.

Continuous remembrance of God blesses mind with peace and poise and helps one attain liberation.382.

ਕਬਿਤ॥

ਜਿਤਣੇ ਦਾ ਬੇਲਾ ਏਹੋ ਅਖੀਆਂ ਉਘਾੜ ਖੇਡ
ਉਮਰ ਗਵਾਈ ਹੈ ਨਦਾਨ ਬਿਚ ਹਾਰ ਬਹੁ॥
ਛਡ ਕੇ ਫਰੇਬ ਤੂੰ ਤਰੀਕਾ ਫਤੁ ਰਾਸਤੀ ਦਾ
ਖਾਨੇ ਦਰਵੇਸ ਦੇ ਸਫਾਈ ਦਾ ਬਿਹਾਰ ਬਹੁ॥
ਸਾਧ ਹੋਇ ਕਰੇਂ ਜੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਲ ਬਿਸਿਆਂ ਦੇ
ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਾਏਂ ਤਹਾਂ ਖਾਏਂਗਾ ਪੰਜਾਰ ਬਹੁ॥
ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਗਏ ਦੋਇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਪਾਵੇਂ ਨਾਂ ਟਕਾਉ ਕਹੀ ਹੋਇਗਾ ਲਚਾਰ ਬਹੁ॥੩੮੩॥

Kabit

Jitṇe dā belā eho akhīān ughār khed
umar gavāī hai nadān bich hār bahu.
Chhaḍ ke fareb tūn tarīkā phaṛu rāstī dā
khānne darves de safāī dā bihār bahu.
Sādh hoi karen je prīti nāl bisiān de
jahān jahān jāen tahān khāengā pañjār bahu.
Lok parlok gae doi Bhagwān Dās
pāven nān ṭakāu kahīn hoigā lachār bahu.383.

Kabitt :Bhagwan Das says that man must become aware and realize that the human existence has been the apt opportunity to realize God, but man in his ignorance loses this opportunity. A saint must give up a life of hypocrisy and tread the path leading to Truth because it becomes a saint to live a pious and truthful life. However, if a *sadhu* keeps association with evil passions, he will only earn disgrace and humiliation. If a *sadhu* lives a life given to evils, he loses this world as well as the next: he lives a life of helplessness because of the instability of his mind.

The saints are advised to win the game of life by giving up all hypocrisy and imbibing truthfulness.383

ਕਬਿਤ॥

ਆਪ ਕਰਤਬ ਜਾਣੇ ਆਪਣੇ ਨਦਾਨ ਸਭ
 ਰਖਦਾ ਛੁਪਾਇ ਗੁਝੀ ਫੇਰਿਦਾ ਕਟਾਰੀ ਹੈ॥
 ਪਹਰ ਕੇ ਲਵਾਸ ਤੁਲ ਬਣਿਆ ਮੁਹਾਤਮਾਂ ਦੇ
 ਹੋਇ ਕੇ ਬੇਅੰਗ ਬਣ ਬੈਠਾ ਬਿਵਹਾਰੀ ਹੈ॥
 ਜਾਣ ਕੇ ਕੰਗਾਲ ਬਹੇ ਮੁਖ ਤੂੰ ਮਰੋੜ ਕਰ
 ਆਏ ਧਨਬੰਤ ਤਾਂਝੀ ਕਰੇਂ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੈ॥
 ਦੁਐਤ ਕੋ ਉਠਾਏਂ ਨਾ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਖੋਂਸੜਾ ਹਜਾਰ ਸਿਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਪਾਰੀ ਹੈ॥੩੮੪॥

Kabit

Āp kartab jāṇe āpṇe nadānn sabh
 rakhdān chhapāi gujhī pheridān kaṭārī haiṅ.
 Pahar ke lavās tul baṇiān muhātmān de
 hoi ke beaṅg baṇ baiṭhā bivhārī haiṅ.
 Jāṇ ke kaṅgāl baheṅ mukh tūn maroṛ kar
 āe dhanbant tāññi kareṅ hitkārī haiṅ.
 Duait ko uṭhāeṅ nā nadān Bhagwānn Dās
 khauṅsrā hajār sir māiā kā bapārī haiṅ.384.

Kabitt : Bhagwan Das says that everyone is well aware of the evils he commits; sometimes he dons the robes of a saint but still commits deception with others. He puts on the robes of a saint and claims to have imbibed detachment to worldly things but behaves like ordinary people. Such a hypocritical person in the garb of a saint looks the other way when a poor seeker calls on him but meets a rich person showing a lot of affection. The sense of duality is never removed from the mind of such a hypocrite given to the love of *maya*, and ultimately he earns only disgrace.

Hypocrisy is in opposition to sainthood: a saint earns honor only by abandoning love for *maya*.384.

ਕਬਿਤ॥

ਹੋਂਵਦਾ ਇਲਾਜੁ ਅਜ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੁਖੈਨ ਜੀਆ
 ਸੁਸਤੀ ਤਿਆਗ ਖੁਲ ਕਾਂਮਨਾ ਕਮੰਦ ਤੇ॥
 ਗੁਝਾ ਗੁਝਾ ਮਚਦਾ ਭਤਾਂਬਾ ਬਿਚ ਦਿਲ ਦੇ ਜੁ
 ਕਰੇਗਾ ਖੁਆਰੁ ਖਸਕਾਇ ਕੇ ਅਨੰਦ ਤੇ॥
 ਲੰਮੀ ਭੁਜਾ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਦਾਂ ਨਦਾਨ ਤੁਧ
 ਕਰ ਲੈ ਉਪਾਉ ਛੁਟੋਂ ਚਮੜੇ ਦੀ ਬੰਦ ਤੇ॥
 ਰੋਗ ਨੂ ਗਵਾਇ ਹੋਹ ਨਰੋਗ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਮਿਟੇਗਾ ਕਲੰਕ ਦਰਵੇਸ ਨਿਰਦੁੰਦ ਤੇ॥੩੮੫॥

Kabit

Hoñvdā ilāju aj sundra sukhain jīā
 sustī tiāg khul kāñmnā kamand te.
 Gujhā gujhā machdā bhaṛāmbā bich dil de ju
 karegā khuāru khaskāi ke anand te.
 lammī bhujā karke pukārdāñ nadān tudh
 kar lai upāu chhuṭeñ chamṛe dī band te.
 Rog nū gavāi hoh narog Bhagwāññ Dās
 miṭegā kalañk darves niradvand te.385.

Kabitt : Bhagwan Das says that human heart is full of worldly desires but he can easily make his mind pure and pious if he makes conscious efforts to come out of the yoke of such desires. The fire of worldly desires aflame in the mind does not let him experience and enjoy the spiritual bliss. Man is hereby adjured in quite strong words that he should make some efforts to attain liberation from bodily existence (i.e. continued transmigration). Man should transcend worldly desires and efface duality to free his mind from such flaws.

Man is advised to transcend worldly desires, end duality in mind and attain liberation.385.

ਕਬਿਤ॥

ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਪ ਰੰਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਅਨੰਦ ਬਿਚ
ਬੰਧ ਨਾ ਫਕੀਰ ਵਿਚ ਭੇਖ ਵਾਲੀ ਚਾਲ ਦੇ॥
ਪਾਰਸ ਦੇ ਉਪਰ ਨਾਂ ਮੋਹਰ ਅਮੋਲਕ ਹੈ
ਸੰਨ ਦਾ ਨਸਾਂਨ ਕੋਈ ਉਪਰ ਨਾਂ ਲਾਲ ਦੇ॥
ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਗੁਵਾਰ ਲੋਕ ਗੁਣ ਤਾਂਈ
ਪਾਰਖੂ ਪਛਾਣ ਲੈਣ ਮੈਹਰਮ ਜੋ ਹਾਲ ਦੇ॥
ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈਂ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਝੜਨ ਹਜਾਰ ਪਾਪ ਕੀਤਿਆਂ ਜਮਾਲ ਦੇ॥੩੮੬॥

Kabit

Āpṇe hī āp raṅg rahinde haiṅ anand bich
bandh nā fakīr vich bhekh vālī chāl de.
Pāras de upar nān mohar amolak hai
sann dā nasānṅ koī upar nān lāl de.
Jāṅ nahīn sakdā guvār lok guṅ tānī
pārkhū pachhānṅ laiṅ maiharam jo hāl de.
Beparvāh haiṅ nadānṅ Bhagwānṅ Dās
jhaṛan hajār pāp kītiān jamāl de.386.

Kabitt : Bhagwan Das says that a true saint lives his life happy in himself and he does not follow the tradition or ways or robes of any particular holy person. Such *fakirs* are of supreme merit like the philosopher's stone and the ruby; neither a stamp is put on the philosopher's stone nor an year is embossed on the ruby to prove their true worth and value. So is the case with true saints. Ignorant persons fail to realize their worth whereas genuine assayers can fathom their greatness. A mere glimpse of a true and carefree *fakir* can efface thousands of our sins.

A true saint is compared with a philosopher's stone and a ruby to highlight his greatness.386.

ਕਬਿਤ॥

ਉਮਰ ਆਜਾਂਈ ਜਾਏ ਫਸਿਆਂ ਸੁਨੀਦ ਬਿਚ
 ਦੇਖੇ ਨਾਂ ਫੈਹਮੀਦ ਐਸੀ ਪਈ ਬਾਣ ਚੰਦਰੀ॥
 ਪਿਛੇ ਨਹੀ ਹਾਂਸਲੀ ਜਾਂ ਅਬ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਜਾਉ
 ਦੇਖ ਅਜਮੀਦ ਤੂੰ ਸਭਾਉ ਛਡ ਬੰਦਗੀ॥
 ਵਾਚ ਸੇ ਉਠਾਇ ਕਰ ਲਖ ਮੇ ਨਗਾਹ ਦੇ
 ਦੀਦ ਮੇ ਸਮਾਇ ਗੁਲਜਾਰ ਦੇਖੁ ਅੰਦਰੀ॥
 ਮੁਸਕਲ ਕਾਰ ਇਹ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਤਾਰ ਵਾਗੁ ਕਢਣੀ ਹੈ ਰੂਹ ਬਿਚ ਜੰਦਰੀ॥੩੮੭॥

Kabit

Umar ājānī jāe phasiān sunīd bich
 dekhen nān faihmīd aisī paī bāṇ chandrī.
 Pichhe nahīn hānslī jān ab kaise hoi jāū
 dekh ajmīd tūn sabhāu chhaḍ bandgī.
 Vāch se uṭhāi kar lakh me nagāh de
 dīd me samāi guljār dekhu andrī.
 Musakal kār ih nadānn Bhagwānn Dās
 tār vāgu kaḍḥṇī hai rūh bich jandrī.387.

Kabitt : Bhagwan Das says that man has developed the bad habit of remaining engrossed in listening to what pleases his ears, but never reflects to know its good or bad effects. He has so far achieved nothing from such meaningless talk: what can he expect to achieve now? He must give up this evil and work towards attaining self-realization. Instead of merely listening to noble, spiritual words, he should understand their essence and take steps to embellish the beautiful garden within. However, attaining self-realization is as difficult a task as taking a wire through the eye of a goldsmith's *yanti*.

Man should not only listen to but reflect on the essence of spiritual discourses to attain self-realization.387.

ਕਬਿਤੁ ॥

ਅਸਲਾ ਅਨਾਦ ਰੂਪ ਨਰਾਂ ਬਿਚ ਨੂਰ ਹੈ ਜੋ
 ਅਣਸੂ ਪਛਾਣ ਕੈਸੀ ਉਜਲ ਇਹ ਕੁਲ ਦੀ ॥
 ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਭੌਂਦੂ ਕਮਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਆਈ
 ਕਦਰ ਬਗੈਰ ਦੇਖੋ ਕੈਸੇ ਫਿਰੇ ਰੁਲਦੀ ॥
 ਬਿਚ ਗਿਲਆਂਨੀ ਦੇ ਗਵਾਂਰ ਗਰਕਾਬ ਕਰ
 ਲਖ ਤੇ ਬਣਾਈ ਅਬ ਕਖ ਦੇ ਹੈ ਮੁਲ ਦੀ ॥
 ਬਿਸਿਆਂ ਉਡਾਇ ਕੇ ਨਦਾਂਨ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਆਪ ਨੂ ਬਚਾਰ ਹੋਵੇ ਅਸਲ ਦੇ ਤੁਲ ਦੀ ॥੩੮੮॥

Kabit

Aslā anād rūp narān bich nūr hai jo
 aṅsū pachhāṅṅ kaisī ujal ih kul dī.
 Kudrat nāl bhaundū kamle de hatth āī
 kadar bagair dekho kaise phire ruldī.
 Bich gilaāṅṅnī de gavānr garkāb kar
 lakh te baṅāī ab kakh de hai mul dī.
 Bisiān uḍāṅṅi ke nadāṅṅ Bhagwāṅṅ Dās
 āp nū bachār hove asal de tul dī.388.

Kabitt : Bhagwan Das says that the primal self of man is pure light. Man is obliged to realize his true essence, a divine particle, which is present within all human beings. Interestingly, this particle is present even among the ignorant persons but they fail to realize its true worth and spend their lives in delusion. As a result of the deeds done under the influence of jealousy and hatred, the highly valuable inner, divine self loses its value to him. It is only apt for man to wash away evils, cleanse the mind and attain self-realization.

Man is inspired to cleanse his mind of all evil thoughts and realize his primal self.388.

ਕਬਿਤ॥

ਅਸਲਾ ਪਛੋਕਾ ਤੇਰਾ ਛੇਰ ਦਾ ਨਦਾਨ ਸੀਗਾ
ਬੰਧਨ ਦੇ ਬਿਚ ਬਣ ਰਿਹਾ ਜੀਵ ਅਜ ਤੂੰ॥
ਕਰ ਲੈ ਉਪਾਉ ਅਬ ਬਖਤੁ ਖਲਾਸਗੀ ਦਾ
ਹੋਹ ਹੁਸਿਆਰ ਇਸ ਫਾਹੀ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜ ਤੂੰ॥
ਪਿੰਜਰੇ ਮੇ ਪਿਆ ਫੇਰ ਪਾਏਂਗਾ ਪਰਮ ਦੁਖੁ
ਕਰੇਂ ਪਛਤਾਉ ਸੈਂਤ ਗੁਜਰੀ ਨਲੱਜ ਤੂੰ॥
ਚੜ ਆਸਕਾਂ ਦੀ ਸੜਕ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਹੋਇ ਨਿਰਬੰਧ ਵਾਂਗ ਸੇਰ ਗਰਗਜ ਤੂੰ॥੩੮੯॥

Kabit

Aslā pachhokā terā chher dā nadānn sīgā
bandhan de bich baṇ rihān jīv aj tūn.
Kar lai upāu ab bakhtu khalāsgī dā
hoh husiār is phāhī koloṅ bhajj tūn.
Piñjre me piā pher pāēngā paramm dukhu
kareṅ pachhtāu saint gujrī nalajj tūn.
Chaṛ āskān dī saṛakk nadānn Bhagwānn Dās
hoi nirabandh vāng ser gargaj tūn.389.

Kabitt: Bhagwan Das says that the essence of man's real self has been divine, but he has put himself in bondage of (various worldly desires): it is like a lion with the garb of a goat. There has still been time for him to become aware and liberate himself from this bondage. Otherwise, he will keep suffering caught in the cycle of birth-death-rebirth: he will only repent after having lost this opportunity. He should participate in the congregation of the beloveds of the Lord, get liberated of all bondages and live a life without any kind of fear.

Participation in the holy congregation helps one realize one's real self and thus attain liberation.389.

ਕਬਿਤ॥

ਸਮਾਂ ਆਂਣ ਪਲੱਟਿਆ ਮਤ ਭਈ ਹੀਨ ਹੈ ਜੋ
 ਭੁਲ ਕੇ ਸਰੂਪ ਸਤ ਹੋਇ ਰਿਹਾਂ ਫਰਜੀ॥
 ਅਮੀ ਰਸ ਛਡ ਥੁਕ ਚਟਦਾ ਚਰੋਕਣਾ ਹੈ
 ਕੌਣ ਸਮਝਾਵੇ ਜਬ ਆਪ ਅਲਗਰਜੀ॥
 ਆਪਿ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਹੈ ਮਾਰਦਾ ਪੰਜਾਰ ਜਬ
 ਸਕਤ ਨਾ ਦੂਜੇ ਦੀ ਨਬੇੜ ਦੇਵੇ ਅਰਜੀ॥
 ਅਸਰ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕੀ ਕਰੇ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਝਖ ਮਾਰਨੇ ਦੀ ਆਪ ਜਬ ਚੇਤਨ ਦੀ ਮਰਜੀ॥੩੯੦॥

Kabit

Samān āṅṅ palṭṭiā mat bhaī hīn hai jo
 bhul ke sarūp sat hoi rihān farjī.
 Amī ras chhaḍ thuk chaṭdā charokṇā hai
 kauṅ samjhāve jab āp algarjī.
 Āpi sir āpṇe hai mārda pañjār jab
 sakat nā dūje dī nabeṛ deve arjī.
 Asar ilāj dā kī kare Bhagwān Dās
 jhakh mārne dī āp jab chetan dī marjī.390.

Kabitt : Bhagwan Das says that man falls prey to his self-willed nature when time changes for him. He becomes forgetful of his real, true self and continues to live in dubiety and delusion. Who can give the right knowledge and correct a person who runs after false worldly relishes abandoning the relish of nectar-like God-remembrance? When a person choses the wrong way for himself, no other power can put him on the right path. A person who willingly engrosses himself in actions resulting from his self-oriented nature is beyond cure.

Man is cautioned to come out of the influence of self-willed nature and follow the path Name-remembrance.390.

ਕਬਿਤ॥

ਨਿਰਪ ਪਛਾਣ ਆਦਿ ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ
 ਲਗਿਆਂ ਬਗਾਰੀ ਕੈਸੇ ਤਖਤ ਨਸੀਨ ਤੂੰ॥
 ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਸ ਗਿਆ ਬਿਚਲ ਦਮਾਗ ਭੁਪ
 ਇਸ ਬਿਧ ਹੋਇਆ ਫਿਰੇਂ ਦੀਨ ਮਸਕੀਨ ਤੂੰ॥
 ਖੋਟੀ ਏਹ ਬਮਾਰੀ ਕਰ ਇਸ ਦਾ ਉਪਾਉ ਹੁਣ
 ਇਹੀ ਹੈ ਇਲਾਜੁ ਹੋਹ ਆਰਫਾਂ ਦੀ ਰੀਨ ਤੂੰ॥
 ਜਾਵੇ ਤੇਰੀ ਮਰਜ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਪਾਏਂਗਾ ਅਰਾਮ ਏਕ ਆਤਮਾ ਹੀ ਚੀਨ ਤੂੰ॥੩੯੧॥

Kabit

Nirap pachhāṇṇ ād kāraj de kāran nūn
 lagiān bagārī kaise takhat nasīn tūn.
 Rahī nahīn hos giā bichal damāg bhūp
 is bidh hoiā phireñ dīn maskīn tūn.
 Khoṭī eh bamārī kar is dā upāu huṇ
 ihī hai ilāju hoh ārfān dī rīn tūn.
 Jāve terī maraj nadān Bhagwān dās
 pāeṅgā arām ek ātmā hī chīn tūn.391.

Kabitt : Bhagwan Das says that the state of an ignorant person is like that of a king who becoming forgetful of his primary duties remains engrossed in futile tasks under the influence of bodily pleasures. He has no spiritual awareness and ignorance has veiled his mind. Man is advised to find a remedy to this malady and the only way is to attain self-realization in this very life by surrendering to the enlightened beings. Liberation from the influence of evils and attainment of self-realization can cure his spiritual malady and enable him to live a happy and holy life.

Man is advised to shed his ignorance and be aware of his real self to realize the ultimate objective of his life.391.

ਕਬਿਤ॥

ਬਣ ਕੇ ਦਨਾਉ ਅਬ ਖੰਭ ਨਾ ਖਲਾਰ ਬੈਠ
 ਸੰਗ ਦੋਖ ਕੂੜ ਦੇ ਤੇ ਬਗਲ ਹੋਹ ਝਟ ਤੂੰ॥
 ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਅਵਰਨਿਆਂ ਮਨੁ ਜਾਏ
 ਕਮਲਾ ਸੁਦਾਈ ਬਣ ਕੋਈ ਦਿਨ ਕਟ ਤੂੰ॥
 ਅਵਸਮੇਵ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਤੁਧ ਆਇ
 ਫਿਕਰ ਅੰਦੇਸੇ ਕਿਉ ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਅਟ ਤੂੰ॥
 ਹੋਇ ਕੇ ਨਰਾਸ ਤੂੰ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਨਿਸ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਰਟ ਤੂੰ॥੩੯੨॥

Kabit

Baṅ ke danāu ab khambh nā khalār baiṭh
 saṅg dokh kūṛ de te bagal hoh jhaṭ tūn.
 Vich vaḍiāi de avarniān manu jāe
 kamlā sudāi baṅ koī din kaṭ tūn.
 Avasmev milegā jo khānn pānn tudh āi
 Fikar andese kiu hoi rihān aṭ tūn.
 Hoi ke narās tūn nadānn Bhagwānn Dās
 nis din āpṇe sarūp vikhe raṭ tūn.392.

Kabitt : Bhagwan Das says a man should act prudently, keep distance from falsehood and deceit and live a simple and modest life. The worldly glory attained during this lifetime only adds to his ignorance: man must save himself from all this. Man is in delusion living in the anxiety of earning his livelihood, but he remains ignorant of the truth that the Lord (who has created him) will surely provide for his sustenance. Man ought to get free from such avoidable anxiety and instead he should try to get united with his real self.

Human beings engrossed in worldly things are advised to instead work for self-realization.392.

ਕਬਿਤ॥

ਕੱਟ ਦੁਰਲਭਤਾ ਸਰੀਰ ਕੀ ਬਚਾਰ ਦੇਖ
ਕੂੜ ਮਲ ਮੂਤ ਹੈ ਭਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਭੂਪ ਮੇ॥
ਭੋਰਾ ਨ ਸੁਗੰਧ ਅੰਗ ਪੂਰ ਦੁਰਗੰਧ ਨਾਲ
ਕਰਦਾ ਗੁਮਾਨੁ ਹੈ ਕਿਉ ਫਸ ਐਸੇ ਰੂਪ ਮੇ॥
ਸੁਭ ਏਹੀ ਬਾਤ ਹੈ ਮਨੁਖ ਵਾਲੀ ਜਾਣ ਲੈ ਤੂੰ
ਸੁਰਤੁ ਲਗਾਵਨੀ ਜੁ ਸੁਧ ਹੈ ਸਰੂਪ ਮੇ॥
ਕਰਮ ਅਸੁਭ ਫੇਰ ਰੋਏ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
ਗਿਰਦਾ ਨਦਾਨ ਅਬ ਕਲਪਤ ਕੂਪ ਮੇ॥੩੯੩॥

Kabit

Kauṇ duralabhtā sarīr kī bachār dekh
kūr mal mūt hai bhikhārī ate bhūp me.
Bhorā na sugandh aṅg pūr duragandh nāl
kardān gumānu haiṅ kiu phas aise rūp me.
Subh ehī bāt hai manukh vālī jāṅṅ lai tūn
surtu lagāvnī ju sudh hai sarūp meṅ.
Karam asubh pher roe Bhagwānn Dās
girdā nadān ab kalpat kūp me.393.

Kabitt : Bhagwan Das says that it is a matter of serious reflection for man to find out the unique nature of human body which is made only of flesh and bones and scum: it is true of both a prince and a peasant. This body is full of foul smell and there is no sweet smell in it, but still man takes pride in it. The only unique quality of human existence has been that man can unite his consciousness with the supreme Consciousness, failing which he will fall into the well of continuous cycle of transmigration because of the evil deeds he commits.

Rarely attained human existence should be used to work for realizing God and thus annul the cycle of transmigration.393.

ਕਬਿਤ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਬਿਖਿਆ ਤਿਆਗ ਕਰ
 ਕੰਮ ਤੇਰੇ ਆਵੇ ਜੋ ਦਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕੌਲ ਹੈ॥
 ਕਿਤਾ ਓਹ ਸਮਾਲ ਮੁੜ ਆਸਰੇ ਸਰੀਰ ਜਿਤ
 ਲਾਉ ਨਹੀ ਡੇਰ ਅਬ ਆਈ ਤੇਰੀ ਰੌਲ ਹੈ॥
 ਰਖਿਆ ਅਵਾਰਾ ਦਿਲ ਅਗੇ ਤੈਂ ਹਰਾਂਮਜਾਦ
 ਤਿਸਦਾ ਹੀ ਫਲੁ ਦੇਖ ਕੈਸੀ ਹੋਈ ਡੌਲ ਹੈ॥
 ਪਿਛਲਿਆਂ ਰੋਣਿਆਂ ਦੇਹ ਜਾਣ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਅਗਾ ਹੀ ਸਮਾਲ ਨਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿਤ ਹੌਲ ਹੈ॥੩੯੪॥

Kabit

Parmātmā ko yād kar bikhiā tiāg kar
 kamm tere āve jo danāvān dā ih kaul hai.
 Kitā oh samāl muṛ āsre sarīr jit
 lāu nahīn ḍer ab āi terī raul hai.
 Rakhiā avārā dil age taiñ harāñmjād
 tisdā hī phalu dekh kaisī hoī ḍaul hai.
 Pichhliān roṇiān deh jāṇ Bhagwāñn Dās
 agā hī samāl nahīn hove jit haul hai.394.

Kabitt : Bhagwan Das says that noble, enlightened beings advise man that the deeds he does after effacing all evils and enshrining the Lord in his mind become helpful to him in the next world. Man should not delay taking care of his essential self or soul which is the source of life in body. Human mind continues wandering outwards in different directions leading to man's suffering in continued transmigration. He should forget what has already happened rather should make efforts to uplift life hereafter so as to make mind free from the fear of death.

Human beings are advised to put a check on their minds and remember God to annul the cycle of transmigration.394.

ਕਬਿਤ॥

ਆਉ ਹੁਣ ਸਮਝ ਲੈ ਪਾਂਸਕ ਰਹ ਗਏ ਦੰਮ
ਮਕਰ ਮੇਂ ਗਈ ਧੜੀ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਹੈ॥
ਇਕੁ ਰਾਗੁ ਆਪਣਾ ਨਜਿਠਿਆ ਨਾ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ
ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਗਾਇ ਰਿਹਾਂ ਬੈਠਾ ਕੈਸੇ ਗੀਤ ਹੈ॥
ਦੁਨੀਆਂ ਦਨਾਈ ਦੇਹ ਕੂੜ ਚਿਤਰਾਈ ਜਾਣ
ਹੋਇ ਰਹਣਾ ਉਲਟੇ ਹੀ ਆਸਕਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਹੈ॥
ਲਗਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਸ ਦੇਖ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
ਸੁਕ ਕੇ ਸਰੀਰ ਹੋਇਆ ਮਜਨੂ ਤਵੀਤ ਹੈ॥੩੯੫॥

Kabit

Āu huṇ samajh lai pānsak rah gae damm
makar meṅ gaī dhaṛī umar batīt hai.
Iku rāgu āpṇā najiṭhiā nā jānvda hai
hornān de gāi rihān baiṭhā kaise gīt hai.
Duniān danāī deh kūṛ chitrāī jāṇ
hoi rahṇā ulṭe hī āskān dī rīt hai.
Lagiā prem jis dekh Bhagwānn Dās
suk ke sarīr hoiā majnū tavīt hai.395.

Kabitt : Bhagwan Das advises man that he has spent a major part of his life given to hypocritical and deceitful ways, and only a small part of it remains. Man keeps advising others to sing eulogies of the Real One who abides within, but himself feels lethargic to do so. He should give up his worldly cleverness and other pretensions as the only appropriate thing for him has been to tread the path shown by the beloved of the Lord. Like the fabled lover Majnu, man imbued with divine love moves only in one direction getting detached from this-worldliness.

Man is advised to transcend this-worldliness by imbibing love with the Lord.395.

ਕਬਿਤ॥

ਸਚ ਵਾਲਾ ਨੇਹੁ ਜੇਹੜੇ ਪਾਲਦੇ ਹੈਂ ਆਸਕ ਹੋ
 ਮੰਨਦੇ ਮਲਾਰ ਨਹੀ ਗਰਮੀ ਤੇ ਸਰਦੀ॥
 ਅਗ ਵਾਂਗ ਤਪੇ ਰੇਤ ਸਸੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸੋਚ ਹੋਰ
 ਕਰਕੇ ਝੁਰਾਣਾ ਹੈ ਬਲੋਚ ਵਾਲਾ ਮਰਦੀ॥
 ਕੇਹੀ ਹੈ ਪਰੀਤਿ ਸੋਹਣੀ ਕਚਾ ਘੜਾ ਦੇਖ ਕੇ ਭੀ
 ਠਿਲਦੀ ਹੈ ਨਦੀ ਵਿਚ ਮਰਨੋ ਨਾ ਡਰਦੀ॥
 ਗਈ ਸਿਧੀ ਪਾਕ ਹੈ ਹਿਆਤ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਲਗਦੀ ਸੀ ਲਾਜ ਜੇ ਪਛਾਹਾਂ ਪੈਰੁ ਧਰਦੀ॥੩੯੬॥

Kabit

Sach vālā nehu jehṛe pālde hain āsak ho
 mannde malār nahīn garmī te sardī.
 Ag vāng tape ret sasī nūn nā soch hor
 karke jhurāṇā hai baloch vālā mardī.
 Kehī hai parīti sohṇī kachā ghaṛā dekh ke bhī
 ṭhildī hai nadī vich marno nā ḍardī.
 Gaī sidhī pāk hai hiāt Bhagwānn Dās
 lagdī sī lāj je pachhāhān pairu dhardī.396.

Kabitt : Bhagwan Das says that the lovers who tread the path of truth remain indifferent to both joy and sorrow. They are like the fabled Sassi who, in love with her lover Punnu, traversed the fire-hot sands of deserts in search for him. Sohani (another lover in folklore) entered the river riding an unbaked pitcher: she had to keep her word and meet her lover on the other bank without bothering for the risk entailed. She thus proved herself true to her word and earned for herself the sobriquet of a pious, true lover; had she turned backwards (finding the pitcher unbaked), she would have been stigmatized.

The seekers are adjured to move on the path of love for the Lord with of stable mind.396.

ਕਬਿਤ॥

ਇਸਕ ਕਮਾਵਣਾ ਸੁਖਾਲਾ ਨਾ ਨਦਾਨ ਜਾਣ
 ਪੀਵਣਾ ਕਟੋਰਾ ਭਰ ਜੈਹਰ ਦਾ ਪੂਰ ਓਇ॥
 ਇਸਕ ਕਮਾਇਆ ਸਿਰਿਮੱਧ ਨੇ ਕਟਾਇ ਸੀਸ
 ਇਸਕ ਕਮਾਇਆ ਸੁਲੀ ਚੜ ਮਨਸੂਰ ਓਇ॥
 ਆਸਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਣਿ ਸਿਰਤੁ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਣ
 ਯਾਦ ਰਖੁ ਆਸਕਾਂ ਦਾ ਐਸਾ ਦਸਤੂਰ ਓਇ॥
 ਖੌਫ ਖਤਰਾ ਉਠਾਇ ਲੋਕ ਲਾਜ ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ
 ਗਜਦੇ ਹੈਂ ਸੇਰ ਮਾਰ ਦੱਮਕਾਂ ਜਰੂਰ ਓਇ॥੩੯੭॥

Kabit

Isak kamāvṇā sukhālā nā nadān jāṇ
 pīvṇā kaṭorā bhar jaihar dā pūr oi.
 Isak kamāiā sirimaddh ne kaṭāi sīs
 isak kamāiā sūlī chaṛ Mansūr oi.
 Āskān de sir jāṇi sirṛu nā jāṇ deṇ
 yād rakhu āskān dā aisā dastūr oi.
 Khauf khatrā uṭhāi lok lāj Bhagwān Dās
 gajde haiṇ ser mār dammkān jarūr oi.397.

Kabitt : Bhagwan Das says that it is not easy for man to prove himself true and committed in love; it is like drinking a bowl full of poison. Sarmad *fakir* proved himself true in love by laying down his head; and Mansur proved himself true in his love for the Lord by kissing the noose of death. It has been a tradition with true lovers that they do not waver in their commitment even if they have to lay down their life. They continue to tread their path unmindful of what others say or feel, and in the end they roar fearlessly like a lion.

Man is adjured with the help of examples of two mystics to remain firm in their love for the Lord.397.

ਕਬਿਤ॥

ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਹਾਲ ਆਸਕਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਦੇਖੁ
 ਚੜਦੇ ਹੈਂ ਸੁਲੀ ਪਰੁ ਅੰਗ ਨਹੀ ਮੋੜਦੇ॥
 ਲਗਦੇ ਹੈਂ ਤੀਰ ਤੇ ਸਰੀਰ ਸਾਰਾ ਡਿਗਿ ਆਇ
 ਹਿਲਦੀ ਨਾ ਰੂਹ ਜਰਾ ਐਸਾ ਜੀਉ ਜੋੜਦੇ॥
 ਮਰਦ ਕੁਮਾਲ ਐਸੇ ਦਰਦ ਅਜਾਬ ਬਿਚ
 ਨੇਹੁ ਵਾਲੀ ਤਾਰ ਨਾਂ ਫਰੋਕਾ ਇਕੁ ਤੋੜਦੇ॥
 ਆਸਕ ਨਚਾਹ ਹੋ ਨਦਾਨਿ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਮਾਰਦੇ ਪੰਜਾਰ ਸਾਹ ਸਾਹਨ ਕੋੜ ਦੇ॥੩੯੮॥

Kabit

Beparvāhi hāl āskān dī chāl dekhu
 chaṛde haiṅ sūlī parū aṅg nahīn moṛde.
 Lagde haiṅ tīr te sarīr sārā ḍigi āi
 hildī nā rūh jarā aisā jīu joṛde.
 Marad kumāl aise darad ajāb bich
 nehu vālī tār nān pharokā iku toṛde.
 Āsak nachāh ho nadāni Bhagwān Dās
 mārde pañjār sāh sāhan kroṛ de.398.

Kabitt : Bhagwan Das refers to the state of true lovers of the Lord and says that such persons are rather carefree. They remain firm and stable on their path leading to God-realization even if they have to kiss the noose for this (i.e. they remain unmindful of any physical pain or obstacles). Their mind is fully immersed in the Lord and in this mystical state of oneness with Him, they bear in a stoic manner the pain of even arrows piercing through the body. The persons who tread the path of Truth are liberated from all worldly desires and have no love even for the royal throne.

The true beloved of God transcend all worldly desires and love God remaining unmindful of the opinion of others.398.

ਕਬਿਤ॥

ਆਸਕਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਮੀਤ ਬੜੀ ਕਠਨਾਈਦਾਰ
 ਆਸਕਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈ ਕਰੋ ਸੰਤ* ਹੀ ਸਲਾਂਮ ਤਾਂ॥
 ਪੱਛ ਕੇ ਸਰੀਰ ਲੂਣੁ ਆਸਕਾਂ ਦੇ ਲਾਇ ਦੇਣ
 ਕਰਦੇ ਨਾ ਸੀ ਲੋਕ ਦੇਖਦੇ ਤਮਾਮ ਤਾਂ॥
 ਹੋਇ ਕੇ ਬੇਗੰਮ ਰੰਗ ਆਪਣੇ ਅਨੰਦ ਬਿਚ
 ਬੋਲ ਰਹੇ ਠੀਕ ਇਹ ਫੀਕੀਰੀ# ਦੀ ਕਲਾਮ ਤਾਂ॥
 ਪੰਧ ਛਡ ਤੂੰ ਮਜਾਜੀ ਦਾ ਨਦਾਨ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਇਸਕ ਹਕੀਕੀ ਰਾਹੁ ਫਕਰਾਂ ਦਾ ਆਮ ਤਾਂ॥੩੯੯॥

Kabit

Āskān dī rīt mīt baṛī kaṭhnāīdār
 āskān de tānī karo sant hī salānm tān.
 Pachhchh ke sarīr lūṇu āskān de lāi deṇ
 karde nā sī lok dekhde tamām tān.
 Hoi ke begamm raṅg āpṇe anand bich
 bol rahe ṭhīk ih fīkīrī dī kalām tān.
 Pandh chhaḍ tūn majājī dā nadānn Bhagwānn Dās
 isak hakīkī rāhu fakrān dā ām tān.399.

Kabitt: Bhagwan Das says that the path taken by true lovers of the Lord is rather arduous. We must humbly and heartily salute the ones who tread this path. Common people feel surprised to see that the beloved of God never flinch even if they are given any amount of torment and agony: they continue firmly treading their path. They always utter the words aimed at inspiring others to take this path and remain ever in a state of bliss with no trace of pain or suffering. Man should transcend the love for this world and like true lovers take to the path of spiritual love.

Man is advised to transcend worldly desires and instead imbibe love with the Lord.399.

ਕਬਿਤ॥

ਕਿਉਂ ਮੂੰਹੋਂ ਬਕਦਾਂ ਸੁਖਾਲਾ ਨਾਮੁ ਆਸਕਾਂ ਦਾ
 ਇਸਕ ਕੁਮਾਵਣਾ ਹੈ ਨਿਗਲਨਾ ਸਾਰ ਦਾ॥
 ਦੇਖ ਮਨਸੂਰ ਵਲ ਸੁਲੀ ਮਨਜੁਰ ਕਰ
 ਇਸਕ ਦੀ ਬਾਜੀ ਉਤੇ ਜਾਨ ਕੈਸੇ ਵਾਰਦਾ॥
 ਲਿਆ ਸਚ ਜਾਣ ਜਬ ਸਿਦਕੋਂ ਨਾਂ ਹਾਰੇ ਦੰਮ
 ਸਮਸ ਤਬਰੇਜ ਖਲ ਹੱਥੀ ਹੈ ਉਤਾਰਦਾ॥
 ਸਦ ਕੁਰਬਾਨ ਐਸੇ ਸਾਦਕਾਂ ਨਦਾਨ ਕਹੁ
 ਪਾ ਲਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਸੌਦਾ ਨਾਂ ਉਧਾਰ ਦਾ॥੪੦੦॥

Kabit

Kiun̄ mūn̄hoñ bakdāñ sukhālā nāmu āskāñ dā
 isak kumāvṇā hai nigalnā sār dā.
 Dekh Mansūr val sūlī manjūr kar
 isak dī bājī ute jāññ kaise vārdā.
 Liā sach jāñ jab sidkoñ nāñ hāre damm
 samas tabrej khal hatthī hai utārdā.
 Sad qurbāññ aise sādkaññ nadāññ kahu
 pā liā prem kītā saudā nāñ udhār dā.400.

Kabitt :Bhagwan Das says that it is easy to name the persons who love God but to tread that path is a rather arduous task. A study of Mansur's life reveals that he gave away his life by kissing the hangman's noose to become acceptable on the path of true love. When Shams Tabrez realized Truth, he gave an expression to what he had realized even though he had to let his skin be peeled off. He remained firm and did not waver from his conviction. Salute be to such martyr-devotees who remained firm in their conviction and did not compromise.

Man is advised to remain firm in his love for God like Mansur and Tabrez.400.

ਕਬਿਤ॥

ਇਸਕ ਹਕੀਕੀ ਨਿਰਾਕਾਰ ਰਾਹੁ ਫਕਰਾਂ ਦਾ
 ਇਸਕ ਮਜਾਜੀ ਕਿਹਾ ਉਪਰ ਅਕਾਰ ਓਇ॥
 ਜੀਵਿਦਿਆਂ ਜਿੰਦ ਤੇ ਜਹਾਨ ਵਲੋਂ ਹਥ ਧੋਇ
 ਹੋਵੰਣਾਂ ਨਰਾਸ ਛੁਡ ਹਿਰਸ ਹੰਕਾਰ ਓਇ॥
 ਸੰਭਲ ਟਕਾਉ ਪੈਰੁ ਹੋਹ ਨਾ ਬਿਹੋਸ ਚਲ
 ਆਸਕਾਂ ਨੂ ਰਾਹ ਬਿਚ ਆਫਤਾਂ ਹਜਾਰ ਓਇ॥
 ਆਸਕ ਫਕੀਰ ਹੋਵੀ ਫੇਰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਖਫਣ ਸਮਾਇ ਪਹਿਲੇ ਕਰ ਲੈ ਤਿਆਰ ਓਇ॥੪੦੧॥

Kabit

Isak hakīkī nirākār rāhu fakrān dā
 isak majājī kihā upar akār oi.
 Jīvidiān jind te jahān valoñ hatth dhoi
 hovaṇṇān narās chhaḍ hiras hañkār oi.
 Sambhal ṭakāu pairu hoh nā bihos chal
 āskān nū rāh bich āftān hajār oi.
 Āsak fakīr hovīn pher Bhagwān Dās
 khafaṇ samāi pahile kar lai tiār oi.401.

Kabitt : Bhagwan Das says that saints are travellers on the path leading to the formless One whereas worldly lovers have a tangible objective before them. A person desirous of developing love for Divine has to become completely detached to worldly things and efface ego and desires. Such a person must remain ever awake and tread rather cautiously. He has to successfully overcome thousands of hardships he might face on the way. If a person nourishes a desire to become a true *fakir*, he must first be free from all fears including of death.

Ego and worldly desires are the obstacles a true *fakir* must overcome to realize a state of fearlessness.401.

ਦੋਹਰੇ

ਦੋਹਰਾ॥

ਸਹੰਸ ਨ੍ਰਿਪ ਕਾ ਮਗਜ ਲੈ ਬਣਿਓ ਮਗਜ ਫਕੀਰ॥
ਸਲਤਨਤ ਸੁਖਮ ਪਾਇ ਕੇ ਰੌਸਨ ਹੋਇ ਜਮੀਰ॥੧॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਆਲੀ ਮਗਜ ਫਕੀਰ ਕਾ ਬਣਿਓ ਮਗਜ ਖੁਦਾ॥
ਬੇਖੁਆਹਸੁ ਬੇਗਰਜ ਹੈ ਆਰਫ ਉਰਫ ਗਦਾ॥੨॥

DOHIRAS

Dohre

Dohrā:

Sahañs nrip kā magaj lai bañio magaj fakīr.
Saltanat sūkham pāi ke rausan hoi jamīr.1.

Dohrā:

Ālī magaj fakīr kā bañio magaj khudā.
bekhuāhsu begaraj hai āraf uraf gadā.2.

Dohra : A *fakir's* empire is only his enlightened soul resplendent with divine Light. As a result his intellect reaches such a supreme state as not even the intellect of thousands of persons can equal it.1.

Dohra : A true *fakir* is free from all sorts of desires and selfishness. The spiritual state of such a saintly person is identified with the Divine.2.

ਰੈਹਕਲੇ

ਅਬ ਰੈਹਕਲਾ ਲਿਖੁਤੇ ॥
 ਜਬ ਪਕੜੇ ਤੌਰ ਮਲੰਗੀ ਹੈਂ
 ਤਬ ਹੋਇ ਰਹੇ ਯਕਰੰਗੀ ਹੈਂ
 ਸਭ ਐਸ ਹੂਏ ਬਦਰੰਗੀ ਹੈਂ
 ਇਹ ਤਪਦੇ ਇਸਕ ਤੰਦੂਰ ਹੋਰੀ ॥
 ਰਾਹੁ ਇਸਕ ਦਾ ਭੀੜਾ ਹੈ
 ਨਹੀ ਮਨਦਾ ਸਖਤੀ ਪੀੜਾ ਹੈ
 ਜਿਨਾਂ ਚਕਿਆ ਇਸਕ ਦਾ ਬੀੜਾ ਹੈ
 ਓਹ ਸੂਲੀ ਚੜੇ ਮਨਸੂਰ ਹੋਰੀ ॥

Raihakle

Ab raihaklā likhte.

Jab pakṛe taur malaṅgī haiṅ
 tab hoi rahe yakraṅgī haiṅ
 sabh ais hūe badraṅgī haiṅ
 ih tapde isak tandūr horīṅ.
 Rāhu isak dā bhīṛā hai
 nahīṅ mandā sakhtī pīṛā hai
 jināṅ chakiā isak dā bīṛā hai
 oh sūlī chaṛe Mansūr horīṅ.

RAHKALE : Now begin the verses in Rahkala metre.

Referring to the supreme spiritual state achieved by saintly persons who follow their spiritual mentor, Bhagwan Das says that the person who begins to tread the path of the saints becomes friend of all. He gets free from all influences of worldly pleasures and relishes, and his mind begins to feel the severe pain resulting from separation from the beloved Lord. No doubt, the way of love for the Lord is rather difficult but the person who treads this path remains unmindful of any such hardships. The saints like Mansur who decided to tread this path had to kiss hangman's noose.

ਰੈਹਕਲੇ

ਅਬ ਰੈਹਕਲਾ ਲਿਖੁਤੇ ॥
 ਜਬ ਪਕੜੇ ਤੌਰ ਮਲੰਗੀ ਹੈਂ
 ਤਬ ਹੋਇ ਰਹੇ ਯਕਰੰਗੀ ਹੈਂ
 ਸਭ ਐਸ ਹੂਏ ਬਦਰੰਗੀ ਹੈਂ
 ਇਹ ਤਪਦੇ ਇਸਕ ਤੰਦੂਰ ਹੋਰੀ ॥
 ਰਾਹੁ ਇਸਕ ਦਾ ਭੀੜਾ ਹੈ
 ਨਹੀ ਮਨਦਾ ਸਖਤੀ ਪੀੜਾ ਹੈ
 ਜਿਨਾਂ ਚਕਿਆ ਇਸਕ ਦਾ ਬੀੜਾ ਹੈ
 ਓਹ ਸੂਲੀ ਚੜੇ ਮਨਸੂਰ ਹੋਰੀ ॥

Raihakle

Ab raihaklā likhte.

Jab pakṛe taur malaṅgī haiṅ
 tab hoi rahe yakraṅgī haiṅ
 sabh ais hūe badraṅgī haiṅ
 ih tapde isak tandūr horīṅ.
 Rāhu isak dā bhīṛā hai
 nahīṅ mandā sakhtī pīṛā hai
 jināṅ chakiā isak dā bīṛā hai
 oh sūlī chaṛe Mansūr horīṅ.

RAHKALE : Now begin the verses in Rahkala metre.

Referring to the supreme spiritual state achieved by saintly persons who follow their spiritual mentor, Bhagwan Das says that the person who begins to tread the path of the saints becomes friend of all. He gets free from all influences of worldly pleasures and relishes, and his mind begins to feel the severe pain resulting from separation from the beloved Lord. No doubt, the way of love for the Lord is rather difficult but the person who treads this path remains unmindful of any such hardships. The saints like Mansur who decided to tread this path had to kiss hangman's noose.

ਜਿਨਾ ਰਾਹੁ ਇਸਕ ਦਾ ਫੜਿਆ ਹੈ
 ਤਿਨਾਂ ਰੰਗੁ ਅਜੈਬੀ ਚੜਿਆ ਹੈ
 ਓਹੁ ਬੀਚ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਦੜਿਆ ਹੈ
 ਫਿਰ ਜਾਹਰ ਹੋਂਦੇ ਨੂਰ ਹੋਰੀ॥
 ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਮਤਵਾਲਾ ਹੈ
 ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਅਸਲ ਹੁਵਾਲਾ ਹੈ
 ਇਹ ਪਿਆਲਾ ਮੁਰਸਦ ਵਾਲਾ ਹੈ
 ਮਨ ਕੀਤੇ ਦੂਰ ਗਰੂਰ ਹੋਰੀ॥੧॥

Jinā rāhu isak dā pharīā hai
 tinān raᅅgu ajaibī charīā hai
 ohu bīch Braham de darīā hai
 phir jāhar honde nūr horī.
 Bhagwān Dās matvālā hai
 jini pāiā asal huvālā hai
 ih piālā murasad vālā hai
 man kīte dūr garūr horīn.1.

Bhagwan Das says that the persons who begin to tread the path of love for the Lord get uniquely imbued with the love of Divine. The saintly beings who realize oneness with the supreme Lord reveal nature of the resplendent Real One. The persons who attain self-realization remain ever immersed in the divine exultation. He who quaffs the love-nectar by following the message of his spiritual mentor is able to efface ego from within his mind.1.

ਰੈਹਕਲਾ॥

ਕਰਨ ਹਕੂਮਤ ਮਨਸਬ ਆਲੀ
 ਮੌਤ ਓਹ ਮਾਰੇ ਰਾਵਣ ਵਾਲੀ
 ਦੇਸ ਬਲਾਇਤ ਕਰ ਗਏ ਖਾਲੀ
 ਛਡ ਕਰ ਖੇਸ ਕਬੀਲੇ ਨੂੰ॥
 ਆਇਆ ਬੀਚ ਸਰਾਇ ਮੁਸਾਫਰੁ
 ਬੰਨ ਕਰ ਬੈਠਾ ਦਾਵਾ ਕਾਫਰੁ
 ਤੋਰਿ ਲਿਆ ਜਬ ਤੋਂਦੂ ਆਖਰ
 ਲਭਦਾ ਫੇਰ ਵਸੀਲੇ ਨੂੰ॥
 ਅਮਲਾਂ ਬਾਝ ਨਹੀਂ ਛੁਟਕਾਰਾ
 ਸਮਝ ਲਵੀਂ ਖੁਦ ਸਮਝਨਹਾਰਾ

Raihaklā.

Karan hakūmat mansab ālī
 maut oh māre rāvaṇ vālī
 des balāit kar gae khālī
 chhaḍ kar khes kabīle nūn.
 Āiā bīch sarāi musāfaru
 bann kar baiṭhā dāvā kāfaru
 tori liā jab bhaundū āṅkhar
 labhdā pher vasīle nūn.
 Amlān bājh nahīn chhuṭkārā
 samajh lavīn khud samjhanhārā

Rahkala : The persons occupying highest political positions order about other people, but, like Ravan, they are ultimately devoured by their ego. They depart from this world empty-handed leaving behind kingdom, family and relatives. Man comes into this world like a traveller reaching an inn, but he forgets this and deems himself master of the world. However, when he finds death knocking at his door, the ignorant and athiest futilely seeks support. A wise person must understand that liberation is not possible without doing noble deeds.

ਜਿਸ ਬੈਂ ਮਾਂਰਨ ਬੰਨ ਕਰ ਯਾਰਾ
 ਯਾਦ ਕਰੀ ਉਸ ਕੀਲੇ ਨੂੰ॥
 ਪਤ ਪਰਤੀਤ ਰਹੂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ
 ਦੁਰਮਤ ਦੂਰ ਕਰੇਂ ਅੰਧੇਰੀ
 ਨਾਂਮ ਜਪੰਤਾ ਨਾ ਕਰ ਦੇਰੀ
 ਬੇਦ ਬਤਾਵਣ ਹੀਲੇ ਨੂੰ॥
 ਭਗਵਾਂਨ ਨਦਾਨ ਇਉਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਜਾਣੀ
 ਕਹਾਂ ਗਏ ਓਹੁ ਤੇਰੇ ਹਾਣੀ
 ਬੈਹ ਬੈਹ ਰੋਂਦੀ ਦੋਸਤ ਢਾਣੀ
 ਲਦ ਗਏ ਛੈਲ ਛਬੀਲੇ ਨੂੰ॥੨॥

Pat partīt rahū tān terī
 durmat dūr karen andherī
 nānm japantā nā kar derī
 bed batāvaṇ hīle nūn.
 Bhagwānn nadān iuñ dil vich jāṇī
 kahān gae ohu tere hāṇī
 baih baih rondī dosat ḍhāṇī
 lad gae chhail chhabīle nūn.2.

When time comes for man to face consequences of the deeds done, only noble deeds done by him become his support. The person who effaces by remembrance of Name Divine the effect of evil deeds he did in ignorance is able to save his honor. All religious texts explain that man must not tarry in remembering the Name Divine if he wants to attain liberation. Such a person should ponder where all those companions have gone who used to play with him. When some young companions depart from this world, other friends in the group weep remembering them.2.

ਰੈਹਕਲਾ॥

ਮਹਲ ਚੁਬਾਰੇ ਅਜਬ ਉਚੇਰੇ
 ਖਿਜਮਤਦਾਰ ਗੁਲਾਂਮ ਬਥੇਰੇ
 ਲੱਦ ਲੱਦ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖਤ ਤੇਰੇ
 ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਹੁਆ ਸਖਤਾ ਤੂੰ॥
 ਚਰਨ ਕਵਲ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰੇਂ ਹਰ ਦੇ
 ਕਹਾਂ ਗਏ ਓਹੁ ਤੇਰੇ ਘਰਦੇ
 ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਸਭ ਸੈ ਕਰਦੇ
 ਦਿਲ ਵਿਚ ਸਮਝ ਕੁਰਖਤਾ ਤੂੰ॥

Raihaklā.

Mahal chubāre ajab uchere
 khijamatdār gulānm bathere
 ladd ladd jānde dekhat tere
 phir kiuñ hūā sakhtā tūñ.
 Charan kaval nahīn simreñ har de
 kahān gae ohu tere gharde
 merī merī sabh sai karde
 dil vich samajh kurakhtā tūñ.

Rahkala : Advising man to realize his primal self and thus become mystically one with the supreme Lord, Bhagwan Das says that man during his lifetime erects many high-rising mansions and then employs servants and slaves to serve him. All his companions and comrades depart, before his eyes, from the world one after the other, but his stone-hard mind fails to accept the truth of life's fleeting nature. He does not remember God with humility and he never reflects where his kith and kin have gone. One needs to understand that all those who left this world were still engrossed in ego.

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰੀ ਮਨ ਮੇਂ
 ਜਬ ਲਗ ਸਾਸ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤਨ ਮੇ
 ਮੂੜ ਕਰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂ ਜਨਮੇ
 ਸਮਝ ਲਵੀ ਬਦਬਖਤਾ ਤੂੰ॥
 ਪੇਸ ਆਵੇ ਜਬ ਤੇਰਾ ਕੀਆ
 ਹਰਦਮ ਯਾਦ ਕਰੀ ਤੂੰ ਪੀਆ
 ਬੋਧ ਬਚਾਰ ਨਿਹਾਰੀ ਜੀਆ
 ਸਤਗੁਰ ਪਾਸੋਂ ਲਖਤਾ ਤੂੰ॥

Hari hari nām uchārīn man meñ
 jab lag sās tere haiñ tan me
 mūr kar pher nahīñ jiuñ janme
 samajh lavī badbakhtā tūñ.
 Pes āve jab terā kīā
 hardam yād karī tūñ pīā
 bodh bachār nihārīñ jīā
 satgur pāsoñ lakhtā tūñ.

The ignorant person must understand that this human existence is not attained time and again. Therefore, he should remember the Name Divine all the time as long as he is alive. unfortunate as he is, man should remembere God all the time and also understand that he will have to face the consequences of the deeds one does during this lifetime. He should behave and act prudently: the true Guru gives him this instruction.

ਸਭ ਕੁਛੁ ਭੀਤਰ ਅੰਦਰ ਦੇ
 ਪਰੁ ਪੰਚ ਖੜੇ ਬਿਚ ਬੰਦਰ ਦੇ
 ਉਨ ਕੁਆੜ ਅੜਾਏ ਮੰਦਰ ਦੇ
 ਓਹ ਦੂਰ ਹਟਾਂਵੀ ਤਖਤਾ ਤੂੰ॥
 ਭਗਵਾਨ ਨਦਾਨ ਕੀ ਅਫਲਾਤੂੰਨੀ
 ਹੁਣ ਨਹੀ ਸਮਝੇਂ ਗਾਫਲ ਖੂੰਨੀ
 ਫਿਰ ਪਛਤਾਵੇਂ ਪੈ ਪੈ ਜੁਨੀ
 ਦੰਡ ਸਹੇਂ ਸਿਰ ਸਖਤਾ ਤੂੰ॥੩॥

Sabh kuchhu bhītar andar de
 paru pañch khare bich bandar de
 un kuār arāe mandar de
 oh dūr haṭānvī takhtā tūñ.
 Bhagwāñn nadāñn kī aflātūñnī
 huṇ nahīñ samjheñ gāfal khūñnī
 phir pachhtāveñ pai pai jūñī
 daṇḍ saheñ sir sakhtā tūñ.3.

God abides in each human human being, but the five evils cause his mind to dance to their tune and hinder its path to become one with its primal self. The evils have shut the doors leading to self-realization, and man must remove all obstacles on his way to attaining the ultimate objective of life; realization of this objective is not possible without doing so. Man deems himself highly scholastic, but in reality he is ignorant and cannot realize his real self. He continues to suffer in the cycle of continued transmigration, faces hardships during this life and thus repents.3.

ਰੈਹਕਲਾ॥

ਸਮਝ ਲਵੀ ਮਨਮਤਿਆ ਸੇਰਾ
ਬੌਹੜ ਨਾ ਹੋਸੀ ਆਵਨ ਤੇਰਾ
ਸਤਗੁਰ ਕਹਿਦੇ ਸੁਖਨ ਉਚੇਰਾ
ਖੋਜ ਲਵੀ ਖੁਦ ਸੀਨੇ ਨੂੰ॥
ਤੇਰੇ ਅੰਦਰੇ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰਾ ਹੈ
ਨਹੀ ਤੁਝ ਤੋ ਨੂਰੁ ਨਿਆਰਾ ਹੈ
ਨਹੀ ਪਰਖੇਂ ਪਰਖਣਹਾਰਾ ਹੈ
ਤੂੰ ਅਨਹਦ ਬਾਜੇ ਬੀਨੇ ਨੂੰ॥

Raihaklā.

Samajh lavīn manmatiā serā
bauhaṛ nā hosī āvan terā
satgur kahide sukhan ucherā
khoj lavīn khud sīne nūn.
Tere andre rām murārā hai
nahīn tujh to nūru niārā hai
nahīn parkheñ parkhaṇhārā haiñ
tūñ anhad bāje bīne nūn.

Rahkala : A self-oriented proud person must understand that the objective of his life is not to remain caught in the cycle of continued transmigration. Therefore, the true Guru proclaims that man should look within and realize that the supreme Lord resides within him and that the resplendent Lord is not different from him. Man fails to listen to the celestial melody playing within although he has been blessed with the capability.

ਮਲ ਸੀਸੇ ਸੁਰਤ ਸਮਾਈ ਹੈ
 ਬਿਚ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਛਾਈ ਹੈ
 ਇਨ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤ ਦਬਾਈ ਹੈ
 ਤੂੰ ਸਾਫੁ ਕਰੀ ਆਈਨੇ ਨੂੰ॥
 ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਦੇ ਸੁਣੁ ਭਗਵਾਨਾ
 ਹਿਰਸ ਹਰਾਨੀ ਹੈਂ ਗਲਤਾਂਨਾ
 ਕੌਡੀ ਫੜ ਲਈ ਭੁਲ ਨਦਾਂਨਾ
 ਛਡ ਕਰ ਨਾਮ ਨਗੀਨੇ ਨੂੰ॥੪॥

Mal sīse surat samāī hai
 bich bharam bhulekhe chhāī hai
 in niramal jot dabāī hai
 tūñ sāfu karī āīne nūñ.
 Satigur kahide suṇu Bhagwānā
 hiras harānī haiñ galtānnā
 kauḍī phaṛ laī bhul nadāñnā
 chhaḍ kar nāñm nagīne nūñ.4.

The filth of evils has made the mind-mirror dirty as a result of which man continues to remain in delusion. The pure divine light within man remains hidden behind this filth. It becomes the responsibility of man that he cleanses the mind-mirror of the filth of evils. The true Guru expresses his surprise at man remaining excessively engrossed in worldly desires and passions and running after cowries becoming forgetful of the precious Name Divine, says Bhagwan Das.4.

ਸੀਹਰਫੀਆਂ
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥
ਅਥ ਸੀਹਰਫੀ॥
ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਮੌਜਦਿਲ ਦਰਵੇਸ ਲਿਖਯਤੇ॥

Sīharfīān
Ek Oaṅkār Satigur Prasādi.
Ath Sīharfī.
Bhagwān Dās maujdil darves likhayte.

SIHARFIS

The all-pervasive Creator Lord is one,
realized through the grace of true Guru.
Now begin the Siharfis
Composed by Bhagwan Das Maujdil Darvesh

Note : 'Siharfi' is a form of folk poetry in which each line or each stanza begins with succeeding letters of the Arabic alphabet. It can be likened to the 'Barahmasa' or 'Baramaha' in which each stanza begins with the succeeding letters of Sanskrit alphabet.

ਅਲਫ ਆਦ ਅਨਾਦ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈ ਖਾਂ
 ਕਿਉ ਪਿਆ ਹੈਂ ਪਾਂਵ ਪਸਾਰ ਬੇਲੀ॥
 ਇਹ ਤਾਂ ਅਬਲੋਂ ਆਖਰੀ ਐਹਦ ਬਣਿਆਂ
 ਬਿਰ ਰਹਿਣਾ ਨਾ ਬਿਚ ਸੰਸਾਰ ਬੇਲੀ॥
 ਰਾਹੀ ਬਿਚ ਸਰਾਂਇ ਦੇ ਆਂਣ ਲਥੇ
 ਰੈਨ ਕਟ ਕੇ ਚਲਣੇਹਾਰ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੈ ਬੈਠ ਗੋਸੇ
 ਆਪਾ ਭਾਵ ਜੇ ਕਰੇਂ ਗਵਾਰ ਬੇਲੀ॥੧॥

Alaf ād anād dī sār lai khān
 kiu piā haiñ pānv pasār belī.
 Ih tān ablon ākhrī aihad bañiān
 thir rahiṇā nā bich sañsār belī.
 Rāhī bich sarāñi de āñṇ lathe
 rain kaṭ ke chalṇehār belī.
 Maujdil tūñ samajh lai baiṭh gose
 āpā bhāv je karen gavār belī.1.

Beginning the first stanza with the first Arabic alphabet '*alf*', Bhagwan Das advises man to realize the Primal Lord by coming out of the deep slumber of ignorance. It has been a law of nature since the beginning that nothing in this material world is permanent. Lifetime in this world is like several travellers coming to stay in an inn for a night and then moving on their way. Therefore, the ignorant man who is wasting away his life in ego must reflect in his mind and understand that even he will not live in this world forever.1.

ਬੇ ਬਾਫਰੀ ਕਾਫਰੀ ਕਰੇਂ ਗਾਫਲ
 ਨਹੀ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠੁ ਨਿਤਾਰ ਲੈਂਦਾਂ॥
 ਪਿਛੇ ਲਗ ਕੇ ਦਮਕ ਬੇਦਮਕ ਹੋਇਆਂ
 ਕੋਟੁ ਕੂੜ ਕੁਮਤਿ ਉਸਾਰ ਲੈਂਦਾਂ॥
 ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਅਜੈਬ ਬਣਿਆ
 ਬਾਜੀ ਉਲਟੀ ਲਾਇ ਕੇ ਹਾਰ ਲੈਂਦਾਂ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਤੂੰ ਦਿਲ ਬੇਦਿਲ ਹੋ ਕੇ
 ਕਹੀ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਕਿਉਂ ਮਾਰ ਲੈਂਦਾਂ॥੨॥

Be bāfrī kāfrī karenḡ gāfal
 nahīn sacch te jhūṭhu nitār laindān.
 Pichhe lag ke damak bedamak hoiān
 koṭu kūṛ kumti usār laindān.
 Mānas janam amol ajaib baṇiā
 bājī ulṭī lāi ke hār laidān.
 Maujdil tūn dil bedil ho ke
 kahī āpṇe pair kiuṅ mār laidān.2.

The second stanza begins with the second alphabet 'be' and herein (Bhagwan Das) Maujdil emphasizes human existence's preciousness and says that man, in his ignorance, fails to discriminate between truth and untruth and lives contrary to the values of religion. Lured by worldly attractions and guided by the whims of his own mind, he forgets his real, divine self and lives in falsehood. Human life is precious and highly valuable but treading the way contrary to the one shown by the spiritual mentor, he wastes away his life. One wonders why man is so disinclined, towards spirituality, thus causing loss to himself.2.

ਤੇ ਤੱਤ ਨੂ ਤਜ ਉਨਮੱਤ ਹੋਵੇਂ
 ਗਿਰੇਂ ਬਿਚ ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਖੂਹ ਬੇਲੀ॥
 ਚਲੇਂ ਚਾਲ ਕੁਚਾਲ ਬੇਹੋਸ ਬਣ ਕੇ
 ਪਵੇਂ ਜਾਇ ਬਕਾਰ ਦੀ ਜੂਹ ਬੇਲੀ॥
 ਪਾਏਂ ਕਸਟ ਸੁਪਸਟ ਸੇ ਨਸਟ ਹੋ ਕੇ
 ਦਿੰਦੇ ਬੇਦ ਮੁਹਾਤਮਾਂ ਸੂਹ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਦਰਵੇਸ ਨਦਾਂਨ ਜੇਹੜਾ
 ਨਹੀ ਖੋਜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਰੂਹ ਬੇਲੀ॥੩॥

Te tatt nū taj unamatt hoveñ
 gireñ bich agiān de khūh belī.
 Chaleñ chāl kuchāl behos baṅ ke
 paveñ jāi bakār dī jūh belī.
 Pāeñ kasaṭ supasaṭ se nasaṭ ho ke
 dinde bed muhātmān sūh belī.
 Maujdil darves nadānn jehṛā
 nahīn khoj ke dekhdā rūh belī.3.

The third stanza begins with the third alphabet 'te', and herein Bhagwan Das emphasizes the need to realize the Essence. He says that man falls down into the well of ignorance becoming forgetful of the true Essence (God). Out of his ignorance and carelessness such a person gets caught in the web of evils. Enlightened beings and various scriptural texts reveal the mystery that man undergoes much suffering after having acquired the filth of evils. The person who fails to look into and introspect his real self is truly ignorant.3.

ਸੇ ਸਾਬਤੀ ਸਿਖਿਆ ਏਹ ਪਹਿਲੇ
 ਹੋਇ ਰਹੁ ਤੂੰ ਦਿਲੋਂ ਬੇਮਤਕ ਬੇਲੀ॥
 ਪੁਰਜਾ ਨੂਰ ਦਾ ਲਟਕਦਾ ਸਾਬ ਤੇਰੇ
 ਤਿਸ ਬਿਚ ਨਾ ਹੋਰੁ ਹੈ ਰਤਕ ਬੇਲੀ॥
 ਜਿਥੋਂ ਟੁਟਿਆ ਮੇਲ ਤੂੰ ਉਸ ਮਾਂਹੀ
 ਚਤੁ ਆਸਕਾਂ ਬਾਲਤੀ ਸਤਕ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਬੇਬਤਨ ਨੂੰ ਬਤਨ ਮਿਲਦਾ
 ਕੈਸੀ ਮਾਰਦਾ ਭਤਕ ਲਾਧਤਕ ਬੇਲੀ॥੪॥

Se sābtī sikhiā eh pahile
 hoi rahu tūñ dilon̄ bemaṛak belī.
 purjā nūr dā laṭakdā sāth tere
 tis bich nā horu hai raṛak belī.
 Jithoñ ṭuṭiā mel tūñ us māñhī
 chaṛu āskāñ bālṛī saṛak belī.
 Maujdil bebatan nūñ batan mildā
 kaisī mārdā bhaṛak lādhaṛak belī.4.

The fourth stanza begins with the fourth Arabic alphabet 'se', and herein Bhagwan Das informs the devotees that mind reaches the state of poise after man realizes his real essence. In this respect, the first and true message is to efface ego from within the mind. The soul present within your body is a particle of Divine and this soul has no feelings of egoism. The need for man is to tread the path shown by beloveds of the Lord and thus get the individual soul merged with the supreme Soul. As man reaches this state, mind feels at peace just like a traveller reaching home from alien lands.4.

ਜੀਮ ਜਾਗੁ ਮੁਸਾਫਰਾ ਸੁਤਿਆ ਓਇ
 ਤੇਰੀ ਪੁੰਜੀ ਦੇ ਬਿਚ ਹੈ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ॥
 ਜਰਾ ਅਖੀਆਂ ਪਟ ਉਸਾਣ ਲੈ ਖਾਂ
 ਦੇਖੁ ਕਿਤਨੀ ਤੁਧ ਨੂੰ ਕਾਟ ਹੁੰਦੀ॥
 ਇਕੁ ਲਾਲੁ ਗੁਵਾਂਵਦਾਂ ਲਗ ਨੀਦੇ
 ਦੂਜੇ ਖੋਟੀ ਹੈ ਮੂਰਖਾ ਬਾਟ ਹੁੰਦੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਜਾਂ ਬਖਤੁ ਬਤੀਤ ਹੋਵੇ
 ਫੇਰ ਭੁੰਨਦੀ ਫਿਕਰ ਦੀ ਲਾਟ ਹੁੰਦੀ॥੫॥

Jīm jāgu musāfrā sutiā oi
 terī pūñjī de bich hai ghāṭ hundī.
 Jarā akhīān paṭ usāṇ lai khān
 dekhu kitnī tudh nūn kāṭ hundī.
 Iku lālu guvānvdañ lag nīnde
 dūje khoṭī hai mūrkhā bāṭ hundī.
 Maujdil jān bakhtu batīṭ hove
 pher bhundī fikar dī lāṭ hundī.5.

The fifth stanza begins with the fifth alphabet 'jeem', and herein Bhagwan Das cautions man to wake up from the slumber of ignorance and realize that his capital of breaths has been decreasing with each passing day. He needs to come out of the slumber of ignorance and wake up to realize the loss that he has been suffering. On the one hand, he has during this ignorance-slumber been losing the precious breath-jewels and, on the other hand, his life-journey is just going waste. In this way, as the time goes by, anxiety begins to tighten its grip on man.5.

ਹੇ ਹਿਰਸ ਦਾ ਲਗਿਆ ਜਾਲ ਅਗੇ
 ਜਾਈ ਮੂਲ ਨਾ ਇਸਦੇ ਰਾਹਿ ਬੇਲੀ॥
 ਛਡ ਚਟਕ ਬੇਅਟਕ ਬੇਭਟਕ ਹੋ ਤੂੰ
 ਪਿਛੋਂ ਨਫਸ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਲਾਹਿ ਬੇਲੀ॥
 ਡੋਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਇਲਾਜੁ ਸੌਖਾ
 ਵਾਹ ਜਾਏ ਨਾ ਫੇਰ ਬੇਵਾਹਿ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤੀਰ ਹੈ ਜੋ
 ਭੰਨ ਤੋੜ ਇਹੁ ਕਰੀ ਸੁਆਹਿ ਬੇਲੀ॥੬॥

He hiras dā lagiā jāl age
 jāīn mūl nā isde rāhi belī.
 Chhaḍ chaṭak beaṭak bebhaṭak ho tūn
 pichhoñ nafas saitānn nūn lāhi belī.
 Ḍor āpṇe hatth ilāju saukhā
 vāh jāe nā pher bevāhi belī.
 Maujdil trisnā tīr hai jo
 bhann toṛ ihu karīn suāhi belī.6.

The sixth stanza begins with the sixth alphabet 'he', and herein Maujdil says that the net of worldly desires and evil passions is cast in worldly life but man needs to save himself from getting entangled in it. Abandoning the yearning to fulfill all desires, man should free himself from the frivolities of demonic mind and overcome it. When mind is in one's own control, this objective is easily realized but man feels helpless when mind is in the grip of worldly desires. Therefore, we need to break the arrow of worldly desires and burn it into ashes.6.

ਖੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਹ ਤੂੰ ਖਿਆਲ ਸਾਰੇ
 ਮੱਥਾ ਆਸਕਾਂ ਆਰਫਾਂ ਟੇਕ ਕਰਕੇ ॥
 ਸਾਂਖਾਂ ਛਡ ਕੇ ਆਸਰੇ ਵਲ ਆਵੀ
 ਦੇਖੀ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਮੇਂ ਏਕ ਕਰਕੇ ॥
 ਜੋੜ ਆਤਮਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ
 ਫਤੀ ਬੰਦਗੀ ਏਹ ਬਬੇਕ ਕਰਕੇ ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਪਰਪਕ ਪਰਮਾਰਥੀ ਹੋਹ
 ਚਾਲਾ ਆਦ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਨੇਕ ਕਰਕੇ ॥੭॥

Khe khatam kar deh tūn khiāl sāre
 matthā āskān ārfān ṭek karke.
 Sānkhān chhaḍ ke āsre val āvīn
 dekhīn rūp anek meñ ek karke.
 Joṛ ātmān nāl pramātmān de
 phaṛīn bandgī eh babek karke.
 Maujdil parpak parmārthī hoh
 chālā ād bihār dā nek karke.7.

The next stanza begins with the Arabic alphabet '*khe*' and emphasizing the ever-existence nature of God, Maujdil advises man to overcome his mind and seek shelter with the enlightened, saintly beings. He should perceive one supreme Lord present (as Spirit) in all just as we need to look up to the trunk for support instead of searching for branches. We need to meditate on God and reflect on the mutual relationship of individual soul and the supreme Soul. With such a supreme objective in mind and with firmness of mind, man ought to tread this noble path from the very beginning.7.

ਦਾਲ ਦਿਸਦਾ ਰੰਗੁ ਅਨੂਪ ਹੈ ਜੁ
 ਭੁਲ ਜਾਂਵਦਾ ਦੇਖ ਨਦਾਨ ਬੇਲੀ॥
 ਹੱਡ ਮਾਸ ਤੇ ਥੁਕ ਹੈ ਚੰਮ ਅੰਦਰ
 ਉਤੋਂ ਬਣੀ ਬਣੋਟ ਦੀ ਸਾਨ ਬੇਲੀ॥
 ਚੜਦਾ ਆਣ ਤੁਫਾਨ ਜੁਆਨ ਬੇਲਾ
 ਕੋਈ ਬਚਦਾ ਹੈ ਨਿਗਾਹਵਾਨ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਦਰਵੇਸ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹੈਂ
 ਪੇਸ ਜਾਣ ਨਾਂ ਦੇ ਸੈਤਾਨ ਬੇਲੀ॥੮॥

Dāl disdā raṅgu anūp hai ju
 bhul jāṅvdā dekh nadānn belī.
 Haḍḍ mās te thuk hai chamm andar
 utoṅ baṅī baṅauṭ dī sānn belī.
 Chaṛdā āṅ tufānn juānn belā
 koī bachdā hai nigāhvān belī.
 Maujdil darves pukārde haiṅ
 pes jāṅṅ nān de saitānn belī.8.

The eighth stanza begins with the next Arabic alphabet '*daal*' and herein (Bhagwan Das) Maujdil advises man to save himself from the evil influence of mind. He says that the ignorant man forgets about his real self while looking at the beauty in the tangible worldly things. The human body which appears beautiful when looked from outside has its inside made of bones, flesh and spit. Only some rare enlightened beings save themselves from taking pride during their youthfulness. The holy persons instruct human beings to save themselves from evils but the latter pay no heed.8.

ਜਾਲ ਜਰਾ ਨਾਂ ਫੇਰ ਹਿਆਉ ਰਹਿੰਦਾ
 ਵਾਰਦ ਆਇ ਕੇ ਜਦੋਂ ਬਹਾਰ ਹੁੰਦੀ॥
 ਭੁਲ ਜਾਣ ਨਸੀਹਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ
 ਜਦੋਂ ਕਾਂਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਮਾਰ ਹੁੰਦੀ॥
 ਪਰੇਸਾਨ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਗਲ
 ਬਿਰਤੀ ਜਿਸਦੀ ਬਿਚ ਬਕਾਰ ਹੁੰਦੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਨਾ ਕਰਗ ਚਰੁੰਡਦਾ ਓਹੁ
 ਜਿਹਨੁ ਠੀਕ ਬ੍ਰਹਮ ਬਚਾਰ ਹੁੰਦੀ॥੯॥

Jāl jarā nān pher hiāu rahindā
 vārad āi ke jadoñ bahār hundī.
 bhul jāñṅ nasīhtāñ sārīāñ hī
 jadoñ kāñm krodh dī mār hundī.
 Paresān hairāññ ho rahe pāgal
 birtī jisdī bich bakār hundī.
 Maujdil nā karag charuṅḍdā ohu
 jihnū ṭhīk Braham bachār hundī.9.

The ninth stanza begins with the alphabet 'zaal' and Bhagwan Das Maujdil advises man, who is given to evil ways, to reflect on the Almighty. When the clouds are around and it rains, the entire atmosphere appears ecstatic; in other words, all sense of social inhibitions is overshadowed by the intoxication of youth. Under the influence of evils like lust, wrath, etc., man forgets all instructions from saintly persons. The person inclined towards evil remains dismayed and goes crazy whereas the person inclined towards reflection on God never indulges in slandering others.9.

ਰੇ ਰੰਦ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਨਹੀ ਜਾਣਾ
 ਨਹੀ ਰਖਣੀ ਇਸ ਦੀ ਝਾਕ ਬੇਲੀ॥
 ਭੁਸ ਬੁਰਾ ਇਹ ਮਿਟੀ ਦੇ ਖਾਣ ਵਾਂਗੂੰ
 ਸਿਰ ਪਾਉ ਤੂੰ ਇਸਦੇ ਖਾਕ ਬੇਲੀ॥
 ਰਵ ਰਹਿ ਓਹੁ ਦੇਖਨੇਹਾਰ ਸਾਰੇ
 ਇਸ ਬਿਧ ਰਹ ਜਾਵਣਾ ਪਾਕ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਬਣੋਟ ਸੇ ਉਠ ਕਰਕੇ
 ਸਹੀ ਕਰੀ ਤੂੰ ਸਚ ਦਾ ਸਾਕ ਬੇਲੀ॥੧੦॥

Re rand saitāñn de nahīñ jāṇā
 nahīñ rakhṇī is dī jhāk belī.
 Bhus burā ih miṭī de khāṇ vāngūñ
 sir pāu tūñ isde khāk belī.
 Rav rahiā ohu dekhnehār sāre
 is bidh rah jāvṇā pāk belī.
 Maujdil baṇauṭ se uṭh karke
 sahī karīñ tūñ sach dā sāk belī.10.

Beginning the stanza with alphabet 're', Bhagwan Das Maujdil advises man to transcend hypocritical behavior and tread the path of truth. Man should neither follow the evil-filled path of demons nor should he have even a little inclination towards evils. This is a bad habit like eating mud and we must give it up. God is present in the entire manifest phenomena, and man can become pious only by following the way that leads to this realization. Man should therefore abandon the hypocritical way of life and always tread the path of truth.10.

ਜੇ ਜੋਰ ਨਾਂ ਜਾਂਵਦਾ ਯਾਰ ਓਤੇ
 ਜਿਥੇ ਇਸਕ ਵਾਲਾ ਤੋੜਾ ਆਣ ਧੁਖਦਾ॥
 ਇਕ ਪਲਕ ਨਾਂ ਆਮਦੀ ਚੈਨ ਤਿਸ ਨੂ
 ਧੂੰਆਂ ਹਿਜਰ ਵਾਲਾ ਵਿਚ ਜਾਨ ਧੁਖਦਾ॥
 ਤਲਬਗਾਰ ਹੈ ਤੜਫਦਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ
 ਦਿਲ ਉਸਦਾ ਵਾਂਗ ਮਸਾਨ ਧੁਖਦਾ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਹਕੀਕੀ ਦਾ ਨੇਕ ਰਸਤਾ
 ਰਹੇ ਬਿਚ ਮਜਾਜ ਪਰਾਣ ਧੁਖਦਾ॥੧੧॥

Je jor nān jānvdā yār othe
 jithe isak vālā toṛā āṇ dhukhdā.
 Ik palak nān āmdī chain tis nū
 dhūnān hijar vālā vich jān dhukhdā.
 Talabgār hai taraphdā dine rātīn
 dil usdā vāng masān dhukhdā.
 Maujdil hakīkī dā nek rastā
 rahe bich majāj parāṇ dhukhdā.11.

Beginning the stanza with the next Arabic alphabet 'je', Bhagwan Das Maujdil that the mind of the person, who falls deeply in love with the beloved Lord, does not feel interested in anything else. He who treads the path of love for the Divine never feel at peace because the pain of separation from Him continues to trouble him. Such a person is in deep anguish throughout day and night. The path leading to God-realization is the path to nobility whereas the the path of worldly love causes only suffering.11.

ਨਹੀ ਜਾਂਵਦਾ ਭੁਜ ਕਬਾਬ ਵਾਂਗੂੰ ॥
 ਭੱਠੀ ਆਂਨ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਚੜੇ ਜੇਹੜਾ
 ਜਾਏ ਸੂਤਿਆ ਅਰਕ ਗੁਲਾਬ ਵਾਂਗੂੰ ॥
 ਨਸਾ ਲਗਿਆ ਇਸਦਾ ਜਿਸ ਤਾਂਈ
 ਪਿਆ ਤੜਫਦਾ ਤੋੜ ਸਰਾਬ ਵਾਂਗੂੰ ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਤੂੰ ਹਾਂਸਲੀ ਸਮਝ ਸਾਰੀ
 ਪਿਛੇ ਦਸ ਜਬਾਬ ਹਸਾਬ ਵਾਂਗੂੰ ॥੧੨॥

Sīn samajh vālā khele samajh bājī
 nahīn jānvda bhuj kabāb vāngūn.
 Bhaṭṭhī ānn saitānn dī chare jehṛā
 jāe sūtiā arak gulāb vāngūn.
 Nasā lagiā isdā jis tānī
 piā taraphdā toṛ sarāb vāngūn.
 Maujdil tūn hānslī samajh sārī
 pichhe das jabāb hasāb vāngūn.12.

This stanza begins with the Arabic alphabet 'seen', and asks man to cautiously tread the path of love. Bhagwan Das says that an enlightened being plays the game of love with prehension. He who treads this path with an ignorant mind suffers a lot. The condition of man given to worldly desires becomes like a rose which loses its sweet smell and beauty after *ark* has been extracted out of it. A man addicted to evil ways is like a drunkard who goes crazy in the absence of intoxicant. One can tread the path of true love only by fully understanding it.12.

ਸੀਨ ਸੌਕ ਜਾਂ ਜਾਗਿਆ ਸਚ ਵਾਲਾ
 ਲਗਾ ਗਿਆਨ ਦਾ ਕੋਰੜਾ ਸਾੜ ਕਰਕੇ ॥
 ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਾਲ ਮਾਇਆ
 ਲਗਾ ਦੇਖਣੇ ਨੈਨ ਉਘਾੜ ਕਰਕੇ ॥
 ਮਨੋਰਾਜ ਦੀ ਫੌਜ ਮੌਕੂਫ ਹੋਈ
 ਗੋਲਾ ਗੈਬ ਦਾ ਚਲਿਆ ਤਾੜ ਕਰਕੇ ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਹੈ ਦਿਲ ਕੁਸਾਦ ਹੋਇਆ
 ਕੁਆੜਾ ਭਰਮ ਦਾ ਟੁਟਿਆ ਕਾੜ ਕਰਕੇ ॥੧੩॥

Sīn sauk jān jāgiā sach vālā
 lagā giānn dā korṛā sār karke.
 Hoi rahiā mukāblā nāl māiā
 lagā dekhṇe nain ughār karke.
 Manorāj dī faujmaukūf hoī
 golā gaib dā chaliā tāṛ karke.
 Maujdil hai dil kusād hoiā
 kuārā bharam dā ṭuṭiā kār karke.13.

Beginning with the thirteenth Arabic alphabet 'sheen', the stanza informs us that the darkness of ignorance disappears with the dawn of enlightenment. Bhagwan Das 'Maujdil' says that enlightenment dawns only after man develops yearning for the realization of Truth. This knowledge helps him to become conscious and successfully face *maya*. With the dawn of spiritual enlightenment all fancies of mind come to an end. At this stage, one experiences the bliss which shatters the door of delusion.13.

ਸੁਆਦ ਸਬਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਹੈ ਸਹੀ ਸਾਰੀ
 ਪਰੁ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਰਵੇਸ ਹੁੰਦੀ॥
 ਰੂਹ ਹਿਲਦੀ ਨਹੀ ਹਲਾਏ ਜਰਾ
 ਖਚਤ ਬਿਚ ਗਿਆਨ ਸਰੇਸ ਹੁੰਦੀ॥
 ਜੱਤ ਸੱਤ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਵਿਚ ਪੂਰਨ
 ਏਹੋ ਆਰਫਾ ਕਾਰ ਹਮੇਸ ਹੁੰਦੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲੈ ਸਹੀ ਸਾਦਕ
 ਨਹੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਲੇਸ ਹੁੰਦੀ॥੧੪॥

Suād sabar dī sifat hai sahī sārī
 paru vich ih kise darves hundī.
 Rūh hildī nahīn halāe jarā
 Khachat bich giānn sares hundī.
 Jatt satt santokh de vich pūran
 eho ārfān kār hames hundī.
 Maujdil tūn jāṇ lai sahī sādak
 nahīn bandgī vich kales hundī.14.

Beginning with the Arabic alphabet '*suad*', the stanza describes state of mind of the persons who attain noble merits. (Bhagwan Das) Maujdil says that patience is the highest merit but only a rare *fakir* possesses it. Attainment of this merit stops mind's outward wandering, and this merit becomes integral to his nature just like two pieces of wood joined with an adhesive. It is the nature of enlightened persons that they ever remain perfect in the values of chastity, truthfulness and contentment. The seeker must understand that meditation is not possible if there is tension in the mind.14.

ਜੁਆਦ ਜਰਬ ਤਕਸੀਮ ਨਾਂ ਜੋੜ ਬਾਕੀ
 ਜਿਥੇ ਲਗੀ ਹੈ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧ ਬੇਲੀ॥
 ਨਹੀਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ ਦਾ ਭਾਸ ਰਹਿਦਾ
 ਮਿਟ ਜਾਂਮਦੀ ਕੁਲ ਉਪਾਧ ਬੇਲੀ॥
 ਨਹੀਂ ਹਮ ਤੇ ਤੁਮ ਜਹ ਮੂਲ ਕੋਈ
 ਓਥੇ ਦਸ ਕੀ ਹੋਰੁ ਬਿਆਧ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਜਕੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣੀ
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਦੀ ਸਾਰ ਮੇਂ ਸਾਧ ਬੇਲੀ॥੧੫॥

Juād jarab taksīm nān joṛ bākī
 jithe lagī hai sunn samādh belī.
 Nahīn istrī puras dā bhās rahidā
 miṭ jānmdī kul upādh belī.
 Nahīn ham te tum jah mūl koī
 othe das kī horu biādh belī.
 Maujdil jakīn de nāl jāṇī
 nirākār dī sār meṅ sādḥ belī.15.

Beginning with the Arabic alphabet 'zuad', the stanza refers to persons whose mind is ever absorbed in meditation. Bhagwan Das Maujdil says that the persons immersed in the remembrance of God do not feel worried about profit or loss. All differentiations of man and woman and all desires for social positions cease in the minds of those who attain the highest spiritual state. Where there is no trace of 'mine' and 'thine', how can there be any kind of malady? It can be confidently said that only a true saint can realize the formless Lord.15.

ਤੋਇ ਤਾਲਬਾ ਲਈ ਤਲੀਮ ਐਸੀ
 ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹੇ ਫਸਾਦ ਕੋਈ॥
 ਨਹੀ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਰਹੇ ਬਾਕੀ
 ਐਸੀ ਬੰਨ ਕੇ ਬੈਠ ਬੁਨਿਆਦ ਕੋਈ॥
 ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੇ ਬਿਚ ਸਮਾਂਵਦਾ ਜਾਂ
 ਨਹੀ ਬਸਦਾ ਨਹੀ ਬਰਬਾਦ ਕੋਈ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਹੋਹ ਅਮਰ ਅਫੁਰ ਹੋ ਕੇ
 ਕਦੇ ਅੰਤ ਨਾਂ ਨਹੀ ਜਹ ਆਦ ਕੋਈ॥੧੬॥

Toi tālbā laīn talīm aisi
 jis vich nā rahe fasād koī.
 Nahīn āvṇā jāvṇā rahe bākī
 aisi bann ke baiṭh buniād koī.
 sache nānm de bich samānvḍā jān
 nahīn basdā nahīn barbād koī.
 Maujdil hoh amar aphur ho ke
 kade ant nān nahīn jah ād koī.16.

Beginning with the Arabic alphabet 'toi', the stanza shows man the way to liberation by living the truth. Bhagwan Das Maujdil advises the seekers to acquire the understanding that causes cessation of all conflicts of 'mine' and 'thine' and also frees them from the cycle of birth-death-rebirth. The need of the seeker is to unite with God, the source of all life, so as to save himself from the cycle of continued transmigration. When man completely immerses in the Name Divine, all sorts of fears vanish. Man should free himself from worldly attachments and reach a state of bliss which lasts forever.16.

ਜੋਇ ਜੁਲਮ ਦੀ ਬਾਤ ਇਕੁ ਹੋਰ ਭਾਈ
 ਪਿਆ ਮੂਲ ਤੇ ਬਧ ਬਿਆਜ ਇਸ ਨੂੰ॥
 ਕਰੇ ਨੂਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਿਉ ਬੈਠ ਕਰਕੇ
 ਨਹੀ ਮੁਕਦਾ ਖਾਕੀ ਦਾ ਕਾਜ ਇਸ ਨੂੰ॥
 ਰਿਹਾ ਫਸ ਖਿਆਲ ਬਗਾਰ ਅਮਦਰ
 ਕੈਸੇ ਮਿਲੇਗਾ ਨੂਰੀ ਦਾ ਤਾਜ ਇਸ ਨੂੰ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਹਕੀਕਤੀ ਹਕੁ ਮਿਲਿਆ
 ਕਰ ਰਿਹਾ ਖਰਾਬ ਇਹ ਪਾਜ ਇਸ ਨੂੰ॥੧੭॥

Joi julam dī bāt iku hor bhāi
 piā mūl te badh biāj is nūñ.
 Kare nūr nūñ sahī kiu baiṭh karke
 nahīñ mukdā khākī dā kāj is nūñ.
 Rihā phas khiāl bagār andar
 kaise milegā nūrī dā tāj is nūñ.
 Maujdil hakīktīñ haku miliā
 kar rihā kharāb ih pāj is nūñ.17.

Beginning with the Arabic alphabet 'zoi', the stanza advises the seekers against getting caught in the web of *maya* and thus going astray in life. Bhagwan Das says that it is truly worrisome if interest (worldly indulgence) overweighs the capital (spiritual merits). Such a person never gets free from worldly engagements and has no time to meditate on the Effulgent One. Being engrossed in things of the world, he fails to receive the grace of God. The human existence is an opportunity for man to realize the supreme Lord but it is going waste because of his indulgence in hypocritical behaviour.17.

ਐਨ ਆਸਕਾਂ ਆਰਫਾਂ ਜਾਣਿਆਂ ਜੋ
 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਨਾ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਓਹੋ ॥
 ਚਸਮਾਂ ਲਗੀਆਂ ਆਮਦੀ ਚੈਨ ਐਸੀ
 ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਬਿਚ ਬਜਾਰ ਓਹੋ ॥
 ਅਕਲ ਸਕਲ ਸੇ ਪਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਗਰ
 ਜਹਾਂ ਬਜਦੀ ਨਾਮ ਦੀ ਤਾਰ ਓਹੋ ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਏਹ ਮੁਰਸਦੋਂ ਰਾਹੁ ਮਿਲਦਾ
 ਸਿਰ ਸੌਫ ਕੇ ਬਣਜ ਬਪਾਰ ਓਹੋ ॥੧੮ ॥

Ain āskān ārfān jāṇiān jo
 kihā jāndā nā pār urār oho.
 Chasmān lagīān āṇmdī chain aisi
 nahīn mildī bich bajār oho.
 Akal sakal se pare prem nagar
 jahān bajdī nām dī tār oho.
 Maujdil eh murasdoṅ rāhu mildā
 sir sauph ke baṇaj bapār oho.18.

Beginning with the Arabic alphabet 'ain', the stanza inspires man to become mystically one with God. Bhagwan Das Maujdil says that the enlightened beloved of formless, infinite and limitless God, realize Him. Their mind is always fixed on Him and they remain in a state of perfect poise – a state which cannot be purchased from the market. The state of being in love with the Lord, where divine melody ever plays, is beyond the understanding of intellect. Only the true spiritual mentor can show this way. Therefore, man should surrender himself completely to him and make efforts to receive this gift.18.

ਗੈਨ ਗੰਮ ਤੇ ਗਰਜ ਦੀ ਫੈਂਕੁ ਗਠੜੀ
 ਬਣ ਰਹੁ ਨਾ ਭਾਰ ਬਰਦਾਰ ਬੇਲੀ॥
 ਬਿਚ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਬਕੀਮਤੀ ਹੈਂ
 ਲਵੇਂ ਸਾਰ ਜੇ ਹੋਏ ਸਰਦਾਰ ਬੇਲੀ॥
 ਪੁਜੇ ਵਾਹ ਨਾ ਕਾਲ ਜੰਜਾਲ ਸੰਦੀ
 ਹੋਏਂ ਜੀਵਦਾ ਦਿਲੋਂ ਮੁਰਦਾਰ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਨਾ ਖੌਫ ਦੀ ਜਾਇ ਰਤੀ
 ਚੜ ਗਿਆ ਮਨਸੂਰ ਹੈ ਦਾਰ ਬੇਲੀ॥੧੯॥

Gain gamm te garaj dī phaiṅku gaṭhṛī
 baṅ rahu nā bhār bardār belī.
 Bich bhare bhaṅḍār bakīmī haiṅ
 laveṅ sār je hoe sardār belī.
 Puje vāh nā kāl jañjāl sandī
 hoeṅ jīṅvdā diloṅ murdār belī.
 Maujdil nā khauf dī jāi ratī
 chaṛ giā Mansūr hai dār belī.19.

This stanza begins with the Arabic alphabet '*gain*', and herein Bhagwan Das advises man to throw off the burden of selfishness and despondency and not continue to carry this burden for nothing. There is highly valuable treasure present within man, and if he attains the understanding of this treasure within, he can attain the elite status. Reaching this supreme state, man becomes fearless as he dies while still living in this world. Mansur had smilingly kissed the noose because he had put an end to fear of death in the mind.19.

ਫੇ ਫੈਹਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਖੂਬੁ ਸਮਝੀ
 ਜੇਹਤਾ ਅਬ ਸੁਵਾਲ ਜਵਾਬੁ ਹੁੰਦਾ॥
 ਸੁਲੀ ਚਾਤ ਦਿਤਾ ਵਲੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ
 ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਸੀ ਓਸ ਅਜਾਬ ਹੁੰਦਾ॥
 ਕਰਦਾਂ ਗਡੀਆਂ ਤੇ ਤੀਰੀ ਛੇਦ ਕਰਦੇ
 ਕਿਆ ਕਿਆ ਇਹੁ ਉਸਦੇ ਬਾਬ ਹੁੰਦਾ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਸੁਣਾਇ ਕੇ ਹਾਲੁ ਸਾਰਾ
 ਫੇਰ ਸੁਖਨ ਦਾ ਕਰਨ ਸਵਾਬ ਹੁੰਦਾ॥੨੦॥

Fe faiham de nāl ih khūbu samjhīn
 jehṛā ab suvāl javābu hundā.
 Sūlī chār ditā valī jis vele
 kiun nahīn sī os ajāb hundā.
 Kardān gaḍīān te tīrīn chhed karde
 kiā kiā ihu usde bāb hundā.
 Maujdil suṇāi ke hālu sārā
 pher sukhan dā karan savāb hundā.20.

Through the Arabic alphabet of 'fe', Bhagwan Das Maujdil gives expression to the state of persons who tread the path towards God-realization. He further says that we should try to understand with complete concentration the dialogues people have with true beloved of the Lord. When a beloved of the Lord (Mansur) was hanged, why did he not feel the pain? He was brutally tortured as knives and arrows were struck in his body. This could be well understood only after describing all details about the persons who tread the way to God-realization.20.

ਕਾਫ ਕੌਲ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕ ਜੇਹਾ
 ਕਦਰ ਇਸਦੀ ਪਾਵਣੀ ਦੂਰ ਬੇਲੀ॥
 ਅਦਲ ਸਚ ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਦੇ ਲੱਜਤ
 ਪਹਿਲੇ ਆਪਣੀ ਕਢ ਕਸੂਰ ਬੇਲੀ॥
 ਖਾਕੀ ਜਿਸਮ ਸੇ ਬੇਅਮੈਦ ਹੋ ਕੇ
 ਲਗ ਰਹੇ ਜਾਂ ਰੂਹ ਬਿਚ ਨੂਰ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਇਉਂ ਮਰਤਬੇ ਸਚ ਬਾਲੇ
 ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਦਰਦ ਜਰੂਰ ਬੇਲੀ॥੨੧॥

Kāf kaul ih bahut bārīk jehā
 kadar isdī pāvṇī dūr belī.
 Adal sach te jhūṭh dā de lajjat
 pahile āpṇī kaḍh kasūr belī.
 Khākī jisam se beamaid ho ke
 lag rahe jān rūh bich nūr belī.
 Maujdil iuṅ maratbe sach bāle
 nahīn manndā darad jarūr belī.21.

Informing us through the Arabic alphabet of 'ka'af' how the beloved of God transcend all pain, Bhagwan Das Maujdil says that these words give out a very subtle idea and it is highly difficult to truly appreciate it. Discriminating between truth and falsehood provides happiness only when man has been able to remove all flaws from within his mind. Individual soul becomes mystically one with the supreme Soul only when one imbibes detachment to the physical world. A person in this higher spiritual state becomes indifferent to all physical pains.21.

ਕਾਫ ਕਰਮ ਕਰੋੜ ਨਾ ਪਹੁਚ ਸਕੇ
 ਕਰੀ ਸਮਝ ਕੇ ਪਰਨ ਅਪਰੋਖੁ ਐਸਾ॥
 ਖਸਖਾਸ ਸਮਾਨ ਨਾਂ ਹਈ ਛਿਦ੍ਰੁ
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵੈਰ ਨਿਰਦੋਖੁ ਐਸਾ॥
 ਮਿਟ ਜਾਣ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਸਾਰੇ
 ਸਚ ਝੂਠ ਨਾ ਰਹੇ ਸੰਤੋਖੁ ਐਸਾ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਨਾਂ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਉਥੇ
 ਦੰਮ ਮਾਰਨਾ ਬਣੇ ਨਾ ਮੋਖੁ ਐਸਾ॥੨੨॥

Kāf karam karor nā pahuch sake
 karīn samajh ke paran aprokhu aisā.
 Khaskhās samānn nān haī chhidra
 nirākār nirvair nirdokhu aisā.
 Miṭ jāññ sañkalap vikalap sāre
 sach jhūṭh nā rahe santokhu aisā.
 Maujdil nān giāñn agiāñn uthe
 damm mārñā bañeñ nā mokhu aisā.22.

Through the Arabic alphabet 'ka'af, the state of contentment enjoyed by the beloved of the Lord after transcending love for worldly things is described. Maujdil says that even millions of rituals cannot help man realize the imperceptible Lord. Thus, he should tread this path with care. The imperceptible Lord is formless, without rancor towards anyone and having not even an iota of flaw. only contentment remains behind when all fancies of mind, issues of truth and untruth, etc. cease. Man must make continuous efforts to remain stable in this state of liberation transcending knowledge and ignorance.22.

ਲਾਮ ਲਾਹਿ ਕੇ ਦਿਲੋਂ ਭਰਾਂਤ ਅਬਲ
 ਫੇਰ ਜਾਏਂ ਜੇ ਆਰਫਾਂ ਬਲ ਬੇਲੀ॥
 ਕਰੇਂ ਆਸ ਨਰਾਸ ਦੇ ਪਾਵਣੇ ਦੀ
 ਰੰਦੁ ਬਹੇਂ ਮਕਸੂਦ ਦਾ ਮਲ ਬੇਲੀ॥
 ਸਮਾ ਪਾਇ ਕੇ ਅਕਸ ਮਿਲ ਜਾਏ ਆਪੇ
 ਰਿਦੇ ਰਾਂਮ ਜੇ ਰਹੇਂ ਅਚਲ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਇਹੁ ਸੁਹਬਤੋਂ ਫੈਜ ਹੁੰਦਾ
 ਝੁਠੀ ਜਾਣ ਨਦਾਂਨ ਨਾਂ ਗਲ ਬੇਲੀ॥੨੩॥

Lām lāhi ke dilon̄ bharānt abal
 pher jāēn̄ je ārfān̄ bal belī.
 Kareñ ās narās de pāvṇe dī
 randu baheñ maksūd dā mal belī.
 Samā pāi ke akas mil jāe āpe
 ride rānm̄ je raheñ achal belī.
 Maujdil ihu suhabton̄ faij hundā
 jhūṭhī jāṇ nadānn̄ nān̄ gal belī.23.

Through the Arabic alphabet 'laam' is described the role of saintly congregation in helping man realize God. Bhagwan Das Maujdil advises human beings to efface all their doubts and then participate in the congregation of the spiritually enlightened. If a person wants to develop detachment towards worldly attractions, he needs to put a check on his desires. If a person enshrines God in his mind, he is sure to have a glimpse of Him after a while. It must be accepted as truth that the way to God-realization becomes known only from the saintly, enlightened persons.23.

ਮੀਮ ਮੰਨਦਾ ਨਹੀ ਓਹ ਸਚੁ ਰਤੀ
 ਰਹਿਦੀ ਰੋਜੁ ਕੁਸੰਗ ਦੀ ਲਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥
 ਖਸਲਤ ਹੰਸ ਦੀ ਨਹੀ ਹੈਵਾਂਨ ਜਾਣੇ
 ਠੂੰਗੇ ਮਾਰਦੇ ਦਿਸਦੇ ਕਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥
 ਕਹੇ ਕੁਲ ਬਕਬਾਸ ਇਹ ਗਾਉਣ ਪਕਾ
 ਪਰਖਣ ਆਉਣ ਨਾ ਰੰਗ ਦੇ ਰਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਹੈ ਤਿਸਦਾ ਮਗਜ ਗੰਦਾ
 ਨਹੀ ਲਪਟ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਬਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥੨੪॥

Mīm manndā nahīn oh sachu ratī
 rahidī roju kusaṅg dī lāg jis nūn
 Khaslat haṅs dī nahīn haivānṅ jāṅe
 ṭhūṅge mārde disde kāg jis nūn.
 Kahe kul bakbās ih gāuṅ pakā
 parkhaṅ āuṅ nā raṅg de rāg jis nūn.
 Maujdil hai tisdā magaj gandā
 nahīn lapaṭ gulāb de bāg jis nūn.24.

Through the Arabic alphabet 'meem', the stanza warns that a self-oriented person cannot attain spiritual enlightenment. Bhagwan Das Maujdil says that the person who prefers to live in the company of the evil persons is ever unwilling to accept Truth. A self-oriented person only looks at the crow pecking in the filth, and can never be familiar with the nature of a swan. A person ignorant of music speaks unbecomingly of classical singing. How can a person enjoy the sweet smell of roses if his mind is filled with filth?24.

ਨੂਨ ਨੇਹੁ ਜੋ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਨਜਰ ਖੁਲੇ
 ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੁਲ ਸਮਾਰ ਅਮਦਰ॥
 ਸਤੇ ਦੀਪ ਨੋਂ ਖੰਡ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਬਿਚੇ
 ਖਬਰ ਗੈਬ ਦੀ ਖਿਆਲ ਗੁਜਾਰ ਅਮਦਰ॥
 ਪਤਦਾ ਗਫਲਤੋਂ ਚੱਕਦਾਂ ਨਹੀਂ ਗਾਫਲ
 ਖੋਇਆ ਜਤਨ ਬਗੈਰ ਦਿਲਦਾਰ ਅਮਦਰ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਤੂੰ ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ
 ਕਰੀ ਰਬ ਦਾ ਨਿਤ ਦੀਦਾਰ ਅੰਦਰ॥੨੫॥

Nūn nehu jo kareñ tāñ najar khule
 hoi rihā hai kul samār andar.
 Sate dīp nauñ khaṇḍ trai lok biche
 khabar gaib dī khiāl gujār andar.
 Paṛdā gafaltoñ chakkdāñ nahīñ gāfal
 khoiā jatan bagair dildār andar.
 Maujdil tūñ sīne nūñ sāf karke
 karīñ rab dā nit dīdār andar.25.

Making a reference to mind's piety through the Arabic alphabet 'noon', Bhagwan Das Maujdil says that a person can perceive within himself the entire expanse of the world by imbibing deep love for Lord. With the attainment of self-realization, he is able to perceive within himself all the seven continents, nine realms, three worlds and the supreme Lord mysteriously hidden there. The beloved Lord abides within but man, in his ignorance, makes no efforts to perceive Him. One can perceive the Lord within every day after cleansing his inner self.25.

ਵਾਉ ਵਾਸਤੇ ਏਸ ਨਗਾਹਿ ਹੋਣੇ
 ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਈ ਤਲਪਟ ਬੇਲੀ॥
 ਕੋਈ ਸਿਖ ਹਜ਼ਰਾਇਤਾਂ ਕਰੇ ਕਾਮਣ
 ਕੋਈ ਕਰੇ ਨਜ਼ੂਮ ਦਾ ਰਟ ਬੇਲੀ॥
 ਗਏ ਉਲਝ ਅਨੇਕ ਅਫਸੋਸ ਆਲਮ
 ਰਹੇ ਬਿਚ ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਅੱਟ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਕਿਉਂ ਦਿਲ ਦਾ ਬੈਹਰ ਖੁਲੇ
 ਸਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਸਬਦ ਦੀ ਸਟ ਬੇਲੀ॥੨੬॥

Vāu vāste es nagāhi hoṇe
 kar rahe haiṅ kaī talpaṭ belī.
 Koī sikh hajrāitān kare kāmaṇ
 koī kare najūm dā raṭ belī.
 Gae ulajh anek afsos ālam
 rahe bich agiāñn de aṭṭ belī.
 Maujdil kiuñ dil dā baihar khule
 sahindā nahīñ je sabad dī saṭ belī.26.

Through the twenty-sixth Arabic alphabet 'vau', the stanza emphasizes on man the need to experience inner bliss by living the Name Divine. Bhagwan Das Maujdil says that some persons continue to commit several unbecoming deeds to remain in limelight. Such persons study to acquire supernatural powers and summon ghosts and ghouls and indulge in practicing exorcism. Some others are interested in the acquisition of astrological knowledge. It has been a matter of regret that such persons remain caught in doubts and delusions. How can spiritual enlightenment dawn unless one lives the divine Word?26.

ਹੇ ਹੋਂਵਦਾ ਹੱਜ ਜਮਾਲ ਉਸਨੂ
 ਲੈਂਦਾ ਉਸ ਹੀ ਤਰਫ ਦਾ ਸਾਸ ਜੇਹੜਾ॥
 ਇਕ ਦੰਮ ਨਾਂ ਜਾਂਵਦਾ ਮੂਲੁ ਖਾਲੀ
 ਕਰੇ ਨਾਂਮ ਦੇ ਬਿਚ ਨਵਾਸ ਜੇਹੜਾ॥
 ਕਰੁ ਆਸਰੇ ਬਿਚ ਅਨਾਦ ਨਿਸਚਾ
 ਮਿਟ ਜਾਏ ਬਣੋਟ ਵਿਸਵਾਸ ਜੇਹੜਾ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਨਾਂ ਲੱਗਦਾ ਦਾਗ ਉਸਨੂ
 ਹੈਗਾ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਅਕਾਸ ਜੇਹੜਾ॥੨੭॥

He hoñvdā hajj jamāl usnū
 laindā us hī taraf dā sās jehrā.
 Ik damm nān jāñvdā mūlu khālī
 kare nānm de bich navās jehrā.
 Karu āsre bich anād nischā
 miṭ jāe baṇaut visvās jehrā.
 Maujdil nān laggdā dāg usnū
 haigā sudh sarūp akās jehrā.27.

Through the twenty-seventh Arabic alphabet 'he', emphasis is laid on man to have firm faith in the immaculate Lord. Bhagwan Das Maujdil says that he who meditates on the Lord is able to have a glimpse of Him. No moment from the life of the person who remembers the Name of God goes waste. A man with firm faith in the supreme Lord does not believe in the worldly knowledge of occultism. The person who remains mystically united with the immaculate, formless Lord transcends worldly attachments and remains without blemish.27.

ਲਾਮ ਲਖਤਾ ਲਈ ਅਲਖ ਵਾਲੀ
 ਗਾਲਬ ਪੈਣ ਨਾਂ ਤੁਧ ਤੇ ਆਠ ਬੇਲੀ॥
 ਜਿਤ ਕਾਂਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲੋਭ ਮੋਹਿ
 ਕਰੀ ਮਾਰ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਠ ਬੇਲੀ॥
 ਆਸਾ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹਈ ਚਿੰਤਾ
 ਇਨਾਂ ਮਾਰੁ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਠ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਖਤਾਬ ਨਦਾਂਨ ਦਾ ਤਾਂ
 ਦਿਲੋਂ ਮਾਰਦਾ ਮੌਜ ਦੀ ਠਾਠ ਬੇਲੀ॥੨੮॥

Lām lakhtā laiñ alakh vālī
 gālab pain nān tudh te āṭh belī.
 Jit kāñm krodh te lobh mohi
 karīñ mār hañkār nūñ pāṭh belī.
 Āsā nāl trisnā haī chintā
 ināñ māru giāñn de kāṭh belī.
 Maujdil khatāb nadāñn dā tāñ
 dilon mār dā mauj dī ṭhāṭh belī.28.

With the Arabic alphabet '*laam*', the stanza emphasizes on man the need to overpower evil inclinations and passions. Bhagwan Das Maujdil says that even the fabled eight evils can cause no harm to the person who treads the right path and realizes the unknowable Lord. Every person should learnt the way to put a check on evils like lust, wrath, greed, attachment and ego. He should use the weapon of spiriritual knowledge to overpower worldly desires, passions and anxiety also. The waves of spiritual bliss permeate the mind of such persons.28.

ਅਲਫ ਏਸ ਹੈ ਮੁਰਤਬੇ ਪਹੁਚਿਆ ਓਹੁ
 ਭਇਆ ਆਇ ਤ੍ਰਤੀਬਰ ਬੈਰਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥
 ਮਗਰ ਰਸਮ ਨਾਂ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਏ ਆਲਮ
 ਰੌਸਨ ਹੋਇ ਗਿਆਨ ਚਰਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥
 ਰਹੇ ਮਸਤ ਬੇਖਬਰ ਬੇਖਤਰ ਆਸਕ
 ਲਗ ਜਾਏ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਨਾ ਮਾਇਆ ਦੀ ਭਾਹਿ ਤਿਸ ਨੂੰ
 ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ॥੨੯॥

Alaf es hai muratbe pahuchiā ohu
 bhaiā āi tratībar bairāg jis nūn.
 Magar rasam nān bhasam ho jāe ānlam
 rausan hoi giānn charāg jis nūn.
 Rahe masat bekhavar bekhatar āsak
 lag jāe prem dī jāg jis nūn.
 Maujdil nā māiā dī bhāhi tis nūn
 kahinde sudh Braham bedāg jis nūn.29.

Through the Arabic alphabet '*alaf*', the state of enlightened beings who have reached the highest spiritual state is described. Bhagwan Das Maujdil says that only the person who transcends worldly desires and remains detached from them can reach this state. The person who attains spiritual enlightenment does not get engrossed in the futile rites and rituals of the world. He who imbibes love for the Lord becomes indifferent to worldly relishes and pleasures and reaches the highest spiritual state. He who is unaffected by *maya*-fire can well be called verily the image of immaculate Brahman.29

ਯੇ ਯਾਰ ਦਾ ਯਾਰ ਹੋ ਜਾਏਂ ਵਾਸਲ
 ਪਹਿਲੇ ਪੰਜਾਂ ਦੀ ਬੰਨ ਜਮਾਤ ਬੇਲੀ॥
 ਖੁਦੀ ਛੋਡ ਬੇਖੁਦ ਹੋ ਖੁਦ ਹੋਵੇਂ
 ਪੀਵੇਂ ਅਸਲੀ ਆਬ ਹਿਆਤ ਬੇਲੀ॥
 ਜਦੋ ਆਂਨ ਤਾਸੀਰ ਨੂੰ ਅਸਰ ਹੋਵੇ
 ਹੋਇ ਜਾਂਵਦੀ ਤੁਰਤ ਨਜਾਤ ਬੇਲੀ॥
 ਮੌਜਦਿਲ ਜਾਂ ਦਿਲ ਮੇਂ ਦਿਲ ਮਿਲਿਆ
 ਮਿਲੀ ਜਾਤ ਮੇ ਜਾਤ ਹੈ ਜਾਤ ਬੇਲੀ॥੩੦॥

Ye yār dā yār ho jāeñ vāsal
 pahile pañjāñ dī bann jamāt belī.
 Khudī chhoḍ bekhud ho khud hoveñ
 pīveñ aslī āb hiāt belī.
 Jado āññ tāsīr nūñ asar hove
 hoi jāñvdī turat najāt belī.
 Maujdil jāñ dil meñ dil miliā
 milī jāt me jāt hai jāt belī.30.

Through the thirtieth Arabic alphabet 'ye', the stanza discusses the persons who become one with the supreme Lord by overcoming evils. Bhagwan Das Maujdil says that one can become a true friend of the Lord by overcoming the pentad of cardinal evils. One who discards the evil of ego and realizes his real self can quaff the true elixir (of Name Divine). As this elixir leaves its impact on the human nature, the state of *jivan-mukti*, liberation while still embodied, is achieved. When a true seeker attains oneness with the beloved Lord, he becomes verily His own image.30.

ਸਾਜਨ ਸਾਦਕ ਅਰਜਾਂ ਕਰਦੇ
 ਅਪਨੀ ਕਹੇ ਕਹਾਨੀ ਮੇਹਰਵਾਂਨੀ॥
 ਗਿਆਨ ਹੋਇ ਨਾਂ ਇਸ ਬਿਧ ਸਾਨੂੰ
 ਰਹਿੰਦੇ ਆਪ ਸਲਾਨੀ ਨਹੀਂ ਮਕਾਂਨੀ॥
 ਤਬ ਇਹ ਬੋਲ ਬਣਾਏ ਆਰਫ
 ਕਹਿੰਦਾ ਸੁਖਨੁ ਜੁਬਾਂਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਫਾਂਨੀ॥
 ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ ਹੈ ਨਾਮਾਂ ਅਸਲੀ
 ਇਸਮ ਖਤਾਬੀ ਜਾਨੀ ਮੌਜਦਿਲਾ ਦਿਲ ਦਾਨੀ॥੩੧॥

Sājan sādak arjān karde
 apnī kaho kahānī meharvānnī.
 Giān hoi nān is bidh sānūn
 rahinde āp salānī nahīn makānnī.
 Tab ih bol baṇāe āraf
 kahindā sukhnu jubānnī duniān fānnī.
 Bhagwānn Dās hai nāmān aslī
 isam khatābī jānī maujdilā dil dānī.31.

Giving reasons behind the composition of this Volume, Bhagwan Das says: 'My devotees and seeker-friends kept on supplicating me to be benevolent and write about myself'. They said: 'You continue roaming about like a mendicant and do not stay put permanently at one place. In such a situation how can we seek spiritual knowledge from you?' Acceding to their request, the present volume, *Bhagwan Balas*, has been prepared highlighting the fact of this manifest world being transient. He says that his real name is Bhagwan Das and 'Maujdil' is the epithet bestowed on him.31.

ਕਬਿਤ॥

ਝਿੰਗੜਾਂ ਦੀ ਜੂਹ ਬਿਚ ਢਾਬ ਦੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ
 ਸੁਖਨ ਇਹ ਸਾਰ ਹੈਂ ਨਦਾਨ ਕਹੇ ਮੌਜਦਿਲ॥
 ਦੁਐਤ ਕੋ ਉਠਾਇ ਕੇ ਅਦੁਤੀ ਕੇ ਮਕਾਨ ਪਰ
 ਜਾਤ ਪਾਤ ਭੇਖ ਨਾਂ ਬਣਾਵਟ ਹੈ ਤਿਲ॥
 ਸਰਬ ਸੁਆਂਗ ਵਿਖੇ ਖੇਲਦਾ ਨਰੇਸ ਹੋਇ
 ਭਰਮ ਉਠਾਇ ਨਿਰਪੱਖ ਦਰਵੇਸ ਮਿਲ॥
 ਅਮਲ ਕਮਾਏਂ ਜੇਹੜੇ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ
 ਆਵੇ ਨਾਂ ਨਦਾਨ ਨੇੜੇ ਆਫਤ ਅਜਿਲ॥੩੨॥

Kabit.

Jhiṅṅṛāṅ dī jūh bich ḍhāb de kanāre par
 sukhan ih sār haiṅ nadānn kahe maujdil.
 Duit ko uṭhāi ke adutī ke makānn par
 jāṭ pāt bhekh nān baṅāvaṭ hai til.
 Sarab suāṅg vikhe kheldā nares hoi
 bharam uṭhāi nirapakkh darves mil.
 Amal kamāeṅ jehṛe kahe Bhagwānn Dās
 āve nān nadān neṛe āfat ajil.32.

Kabitt : Providing information about the place where this volume was written, Bhagwan Das Maujdil says that it was written on the bank of a water-pond within the periphery of village Jhingran. The issues highlighted in the volume are: first, after effacing the feeling of dualism, as man reaches the state of non-duality, no traces of caste, sub-caste, etc. remain. Two, the non-dual supreme Lord is present, as Spirit, in all beings, and one gets liberated from all doubts and delusions after realizing Him. Three, fear of death and other problems is removed when one follows the message of the author of this volume.32.

ਸੁੰਯਾ॥

ਸੁਖਨਲ ਸਾਰ ਬਹਾਰ ਕਹੀ
ਗੁਲਜਾਰ ਸਹੀ ਇਹ ਹੈ ਬੁਕਰਾ॥
ਸੋ ਤਕਰੀਰ ਤਹਰੀਰ ਕਰੀ
ਤਸਰੀਹ ਰਹੀ ਹਮ ਜੋ ਫੁਕਰਾ॥
ਸੇਹਤ ਸੈਰ ਇਹ ਪੈਰ ਪੈ ਪੈਰ
ਕਰੇਂ ਗਰ ਠੈਰ ਹੋਏਂ ਠੁਕਰਾ॥
ਅਮਨ ਕੇ ਚਮਨ ਮੇ ਗਮਨ ਹੂਏਂ ਜਬ
ਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਕੀਓਂ ਸੁਕਰਾ॥੩੩॥

Svaiyyā

Sukhanal sār bahār kahī
guljār sahī ih hai bukrā.
So takrīr tahrīr karī
tasrīh rahī ham jo fukrā.
Sehat sair ih pair pai pair
kareñ gar ṭhair hoeñ ṭhukrā.
Aman ke chaman me gaman hūe jab
Dās Bhagwāññ kīo sukrā.33.

Svaiyya : Advising his followers of the importance of putting in practice what has been said in this Granth or Volume, Bhagwan Das says that this Volume is a freshly laid-out garden (compilation) of bliss-providing flowers (utterances). Herein he has also explicated the ideas spoken or written by various other *fakirs*. These utterances help one live a higher spiritual life. The person who studies with a peaceful mind and reflects on these utterances receives much honor and appreciation. He who experiences the bliss of going through the Volume will feel gratified and grateful.33.

ਦੋਹਰੇ

ਦੋਹਰਾ॥

ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਗੁਰ ਚਾਹੀਏ ਜੈਸੇ ਆਹਨਗਰ॥
ਪਕੜ ਹਥੋੜਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸਿਧੇ ਦੇਵੇ ਕਰ॥੧॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਭੁਲ ਨਿਕਲੇ ਜੇ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਲੁਹਾਰ॥
ਰੇਤੀ ਪਕੜ ਗਿਆਨ ਕੀ ਲਾਹੇ ਤੁਰਤ ਜੰਗਾਰ॥੨॥

Dohre

Dohrā.

Bhagwānn Dās gur chāhīe jaise āhanagar.
Pakar hathorā giān kā sidhe deve kar.1.

Dohrā.

Bhagwānn Dās bhul nikle je gur mile luhār.
Retī pakar giānn kī lāhe turat jaṅgār.2.

Dohira :Bhagwan Das says that the spiritual mentor should be like an ironsmith who removes all doubts and delusions of ignorance of a seeker using the hammer of spiritual knowledge.1.

Dohira : Bhagwan Das says if one happens to meet the spiritual mentor like an ironsmith, he removes all faults and drawbacks of the disciple like ironsmith scrapes of the rust with the help of *reti* or rasp.

ਦੋਹਰਾ॥

ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਭੁਲ ਅਬ ਨਾਂ ਹੈ ਗੁਰ ਜਾਤ ਅਜਾਤ॥
ਜਿਉਂ ਕਾ ਹੀ ਤਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪੀਤਾ ਆਬ ਹਿਆਤ॥੩॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਗੁਰੁ ਮੰਨੀਏ ਕਾਮਲ ਵਲੀ ਫਕੀਰ॥
ਰਸਤੇ ਰਸਤੇ ਜਾਂਵਦਾ ਦੇਵੇ ਛੋਡ ਸਰੀਰ॥੪॥

Dohrā.

Bhagwān Dās bhul ab nān hai gur jāt ajāt.
Jiūñ kā hī tiu ho rihā pītā āb hiāt.3.

Dohra.

Bhagwān Dās guru mannīe kāmāl valī fakīr.
Raste Raste jānvdā deve chhoḍ sarīr.4.

Dohira : Bhagwan Das says he has told the caste of his spiritual mentor through an oversight, otherwise he had transcended all such distinctions. He had attained self-realization after quaffing elixir and thus become liberated from the bondages of caste, etc.3.

Dohira : Bhagwan Das says that his spiritual mentor should be acknowledged a perfectly realized *fakir* who had breathed his last while walking on his way.4.

ਦੋਹਰਾ॥

ਭਗਵਾਂਨ ਦਾਸ ਗੁਰ ਗਿਆਤ ਸੇ ਐਸੇ ਕੀਓ ਚਲਾਣ॥
ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਗਠ ਖੋਲ ਕੇ ਬਾਣੀ ਸੇ ਨਿਰਬਾਣ॥੫॥

ਦੋ॥

ਬੰਗੈ ਸੈਹਰ ਸੇ ਮੀਲ ਦੋ ਪਛਮ ਓਰ ਪਛਾਨ॥
ਯਾਦਗਾਰ ਤਹ ਗੁਰ ਕੀ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਹੀ ਦਰਮਿਆਨ॥੬॥

Dohrā.

Bhagwān Dās gur giāt se aise kīo chalāṅ.
Prāṅāṅ dī gaṭh khol ke bāṅī se nirbāṅ.5.

Dohra.

Baṅgai saiḥar se mīl do pachham or pachhān.
Yādgar tah gur kī Gobindpur hīn darmiān.6.

Dohira : Bhagwan Das says that his *guru* or spiritual mentor passed away after having received enlightenment. With the power of the divine Word he had understood the meaning of life and attained liberation.5.

Dohira : Bhagwan Das says that a memorial has been built in the memory of his spiritual mentor at Gobindpur, two miles west of Banga city.6.

ਦੋਹਰਾ॥

ਸ੍ਰੀ ਜਵਾਹਰ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਕੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪਰਨਾਮ॥
ਜਿਨ ਕੇ ਹੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੇ ਜਾਨਿਓ ਨਾਮੀ ਨਾਮ॥੭॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਕਹਿ ਮੁਖ ਉਪਮਾ ਹੋਂ ਕਰੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ॥
ਮੋ ਜੈਸੇ ਮਤਿਮੰਦ ਕੋ ਕੀਨੋ ਆਤਮ ਗਿਆਨ॥੮॥

Dohrā.

Srī Jawāhar mrigind ko bār bār parnām.
Jin ke hau prasādi se jānnio nāmī nām.7.

Dohrā.

Kahi mukh upmā hauñ karoñ satigur guṇī nidhān.
Mo jaise matimand ko kīno ātam giān.8.

Dohira : Bhagwan Das says that he time and again pays obeisance to Sri Jawahar Singh, his spiritual mentor, with whose grace he has been able to realize Name Divine. 7

Dohira : Bhagwan Das wonders how could he narrate or recite the glory of his true Guru who was treasure of excellences. He blessed with spiritual knowledge a person of 'low understanding' like me.8.

ਦੋਹਰਾ॥

ਸ੍ਰੀ ਜਵਾਹਰ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਕੇ ਗੁਰ ਕੋ ਭੀ ਪਰਨਾਮ॥
ਗੁਰ ਕੋ ਭਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਿਲਿਓ ਹੈ ਮੋਹਿ ਰਾਮ॥੯॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਬਿਚ ਹਜ਼ੂਰੀ ਮਰਤਬੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੁਬਹਾ ਸਾਮ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਗੁਰ ਔਲੀਆ ਹੰਬੀਰ ਚੰਦ ਜੀ ਨਾਮ॥੧੦॥

Dohrā.

Srī Jawāhar mrigind ke gur ko bhī parnām.
Gur ko bhaī prāptī milio hai mohi rām.9.

Dohrā.

Bich hajūrī maratbe rahinde subahā sām.
Satigur ke gur aulīā Hambīr Chand jī nānm.10.

Dohira: Bhagwan Das pays obeisance even to the Guru of Sri Jawahar Singh from whom my Guru received the blessing of higher spiritual knowledge and later on bestowed it upon me.9.

Dohira : Bhagwan Das says that name of the Guru of his own true spiritual mentor was Hambir Chand, a truly realized self. He used to remain absorbed in Name Divine all the time.10.

ਦੋਹਰਾ॥

ਆਤਮ ਖੰਡ ਬਿਕਾਰ ਬਿੰਦ ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮ ਰਾਇ॥
ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਅਬ ਮੌਜਦਿਲ ਦੀਨੀ ਕਲਮ ਠਰਾਇ॥੧੧॥

ਦੋਹਰਾ॥

ਬੈਦ ਬਚਨ ਜੁਗ ਅੰਕਲਾ ਸੰਮਤੁ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿ॥
ਭਗਵਾਨ ਬਲਾਸ ਸਮਾਪਤੰ ਪਾ ਬਿਸਰਾਮ ਪਨਾਹਿ॥੧੨॥

Dohrā.

Ātam khaṇḍ bikār bind sammat bikram rāi.
Bhagwāññ Dās ab Maujdil dīnī kalam ṭharāi.11.

Dohrā.

Baid bachan jug aṅklā sammtu Nānak sāhi.
Bhagwāññ Balās samāpatañ pā bisrām panāhi.12.

Dohira : Using the metaphors of *atma* for 1, *bikar* for 6 and *bind(i)* for 0, Bhagwan Das Maujdil says that writing of this Granth (Volume) was completed in 1960 Bikrami (AD 1903).11.

Dohira : Using the metaphors of the *vedas* (4), *bachan* (3) and *yuges* (4), Bhagwan Das again says that the writing of Bhagwan Balas reached its completion in Nanakshahi Bikrami 434 (AD 1903).12.

ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿ ੪੩੪ ॥
Sammat Nānak Sāhi 434.